f. 7 FI 2.5

TYÖTILASTOA

XIV

TUTKIMUS

SUOMEN

PAPERITEOLLISUUDESTA

TEOLLISUUSHALLITUKSEN TOIMENANNOSTA JA SEN YLIVALVONNALLA

TEHNYT

G. R. SNELLMAN

L 5.

HELSINGISSÄ 1912
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA

TILASTOKESKUS
31272

Sisällysluettelo.

Siv.

Keisarilliselle Suomen Senaatille XV

I Luku. Alustavat toimenpiteet. Kyselykaavakkeet. Alkutietojen kokoominen.

Ehdotus paperiteollisuuden ottamisesta tutkittavaksi 1
Kyselykaavakkeet 11
Alkutietojen kerääminen 29

II Luku. Suomen paperiteollisuus.

Työntekijät 30
Tuotanto 33
Tuonti 35
Vienti 37

III Luku. Paperinvalmistuksen historia. Paperi maailmanmarkkinoilla. Paperinvalmistuksen teknikka.

Paperin historiasta 50
Suomen paperinvalmistus 53
Paperitehtaitten perustamisvuodet 55
Paperitehtaitten alueellinen jakautuminen 57
Paperi maailmanmarkkinoilla 58
Käsipaperin valmistus 71
Siirtyminen tehdasteollisuuteen 73
Paperikone 74
Puupaperi 75
Raaka-aine 76
Puolivanukkeen valmistus. Ryysyt 77
Hiottu puuvanuke 79
Sulfiittiselluloosa 80
Sulfaattiselluloosa 81
Paperinvalmistus. Täysivanuke 82

IV Luku. Työpaikat. Ammatin erikoisalat.

Työpaikat 86
Kustannukset 88
Asuinhuoneistot 93
Konttorihenkilökunta 93
Koneet 93
Ammatin erikoisalat 102

V Luku. Työntekijäin ikä, sukupuoli ja siviilisääty, syntymäseutu ja perheolot.

Ikäjako 107
Sukupuolijako 110
Siviilisäätyjako 111
Keski-ikä 112
Syntymäseutu 112
Perheolot 113

VI Luku. Ikä ammattiin tullessa. Palvelusaika.

Ikä ammattiin tullessa 115
Palvelusaika viime työnantajan luona 117

Siv.

VII Luku. Apukassat. Yhdistykset.
Apukassat ... 119
Yhdistykset ... 127

VIII Luku. Työnseisaukset. Työttömyys.
Työnseisaukset ... 128
Työttömyys ... 133

IX Luku. Työntekijäin kieli- ja sivistysolot ... 135

X Luku. Työntekijäin asumusolot.
Asukit ... 137
Asuntojen koko ... 139
Ahtaassa-asuminen ... 142
Vuokra ... 144

XI Luku. Työaika. Järjestyssäännöt.
Aikaisempi järjestely ... 145
Muuttuneet työ-olot ... 148
Taloudelliset seuraukset ... 152
Päivätyö ... 155
Vuorotyö ... 158
Kaksivuoroinen työ ... 158
Kolmivuoroinen työ ... 161
Vuorotyöntekijäin ikä ... 163
Eri työjärjestyksiä noudattavat työntekijät ... 164
Ylityö ... 164
Järjestyssäännöt ... 166

XII Luku. Työntekijäin terveydentila. Työssä kohdanneet tapaturmat.
Paperityöntekijäin terveydentila ... 186
Sulfaattiselluloosan valmistus ... 188
Ryysytyöntekijättäret ... 201
Työhuoneistot ... 201
Ryysyt ... 202
Ammattitaudit ... 203
Tohtori Dreyfussin kokemukset ... 209
Suomen paperityöntekijäin terveydentila ... 210
Työssä kohdanneet tapaturmat ... 214
Paperiteollisuustyöntekijäin suojelus ... 223

XIII Luku. *Työntekijäin palkkaolot. Muut etuudet.*
Palkka-aineiston laatu ja käsittely ... 227
Tuntipalkka ... 228
Vuositulot ... 229
Palkkausmuodot ... 237
Palkanmaksu ... 238
Palkanvähennykset ... 239
Palkinnot ja lahjapalkkiot ... 239
Irtisanomisaika ... 240
Tariffisopimukset ... 240
Lääkärintutkimus ... 240
Muut etuudet ... 240

XIV Luku. Lisäys: Lontoon konferenssi vuorotyökysymyksen käsittelyä varten. Työnseisaus Kymin O.Y:n tehtailla.
Lontoon konferenssi ... 241
Työnseisaus Kymin O.Y:n tehtailla ... 244

Résumé français ... 250

Diagrammeja ja kartta.

Siv.

Diagrammi I. Suomen paperiteollisuustyöntekijät vuosina 1885—1908 31
» II. Hiomavanukkeen ja pahvin, selluloosan sekä paperin tuotanto vuosina 1889—1909 35
» III. Tuotanto ja vienti vuosina 1889—1909 38
» IV. Puuvanukkeen, pahvin ja paperin vienti vuosina 1889—1910 39
» V. Hiotun ja kemiallisen puuvanukkeen vienti vuosina 1889—1910 41
» VI. Eri maihin menneen viennin arvo vuosina 1889—1910 45
» VII. Eri maihin menneen viennin arvo, prosenttiluvuin, vuosina 1889—1910 45
Kartta, josta näkyy missä Suomen puuhiomot, sulfiitti- ja sulfaattiselluloosa-, pahvi- ja paperitehtaat sijaitsevat 57

Taulukkoja.

Taul. 1. Työpaikkain paikkakuntajako, toiminimet, selostettujen työntekijäin luku ja valmistuksen laatu 2
» 2. Työntekijäin jakautuminen eri ammatinerikoisalain mukaan 6
» 3. Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina 14
» 4. Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotisikäluokkain mukaan jaettuina 19
» 5. Työntekijäin sukupuolen, ijän ja siviilisäädyn mukaisen jaon yhdistelmä 21
» 6. Työntekijäin keski-ikä 22
» 7. Työntekijäin syntymäseutu 23
» 8. Työntekijäin syntymäseutu työseutuun verrattuna 24
» 9. Miespuolisten työntekijäin ammatit ennen paperiteollisuuteen tuloa 25
» 10. Naispuolisten työntekijäin ammatit ennen paperiteollisuuteen tuloa 25
» 11. Isän ammatti 26
» 12. Työntekijäin elätettäviä henkilöjä, paitsi omia vaimoja ja lapsia 27
» 13. Työntekijäin elossa olevat lapset 28
» 14. Miespuoliset työntekijät jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan 30
» 15. Naispuoliset työntekijät jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan 32
» 16. Milloin ja minkä ikäisinä miespuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet 34
» 17. Milloin ja minkä ikäisinä naispuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet 36
» 18. Miespuolisten työntekijäin palvelusaika viime työnantajan luona 38
» 19. Naispuolisten työnantajain palvelusaika viime työnantajan luona 40
» 20. Apukassain jäseninä olevat työntekijät 42
» 21. Työväen- tai ammattiyhdistyksen jäseninä olevat työntekijät 43
» 22. Raittiusseuran jäseninä olevat työntekijät 43
» 23. Työntekijäin kieli- ja sivistysolot 45
» 24. Työntekijäin asumusolot 46
» 25. Työntekijäin asumusolot: huoneistojen ja niissä asuvain henkilöjen luku 50
» 26. Työntekijäin asumusolot: asuntojen ahtaus 54
» 27. Työntekijäin vuokramäärät 58
» 28. Vertaileva katsaus kesän 1909 ja kevään 1910 työaikoihin 60
» 29. Päivätyön alkamis- ja päättymisaika, lepohetket ja työaika 64
» 30. Vuorotyö 66
» 31. Vuorotyöntekijät ikänsä mukaan jaettuina 70
» 32. Viikottainen ylityö 74
» 33. Työntekijäin työssä saamat tapaturmaiset vammat (heidän omain tiedonantojensa *mukaan*) 76
» 34. Korvaukset työntekijöitä kohdanneista tapaturmista (työntekijäin omien tiedonantojen mukaan) 78

		Siv.
Taul. 35.	Työntekijäin taudit (heidän omain tiedonantojensa mukaan)	80
» 36.	Erinäisten paperityöntekijöitä varten perustettujen sairaskassain jäsenten keskuudessa sattuneet taudintapaukset sairauspäivineen	82
» 37.	Tuntipalkka	86
» 38.	Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan	90
» 39.	Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan	106
» 40.	Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan	114
» 41.	Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja vuositulojen mukaan	117
» 42.	Mies- ja naispuolisten työntekijäin vuotuiset keskitulot eri ammatin erikoisaloilla ja ikäluokissa	120
» 43.	Työntekijät jaettuina eri ammatin erikoisaloilla käytetyn palkkausmuodon mukaan	124

Liite.

Palkkatilaston raaka-aineisto 1

STATISTIQUE OUVRIÈRE.

XIV

RECHERCHES

SUR

L'INDUSTRIE DU PAPIER

EN

FINLANDE

ENTREPRISES SUR L'ORDRE DE L'ADMINISTRATION GÉNÉRALE
DE L'INDUSTRIE ET SOUS SA DIRECTION

PAR

G. R. SNELLMAN

HELSINGFORS 1912,
IMPRIMERIE DU SÉNAT IMPÉRIAL DE FINLANDE

Table des Matières.

Page

Au Sénat Impérial de Finlande XV

Chapitre I. Mesures préparatoires. Formulaires de questions. Rassemblement des données premières.

Projet de recherches sur l'industrie du papier 1
Formulaires de questions 11
Rassemblement des données premières 29

Chapitre II. L'industrie du papier en Finlande.

Ouvriers 30
Production 33
Importation 35
Exportation 36

Chapitre III. Coup d'œil historique sur la fabrication du papier. Le papier dans le commerce universel. Technique de la fabrication du papier.

Coup d'œil sur l'histoire du papier 50
La fabrication du papier en Finlande 53
Années de fondation des usines 55
Situation géographique des usines 57
Le papier dans le commerce universel 57
Fabrication à la main 70
Transition aux usines industrielles 73
La machine à papier 73
Papier de bois 74
Matières premières 75
Fabrication de produit mi-achevé. Chiffons 76
Pâte de bois mécanique 78
Cellulose de bisulfite 79
Cellulose de sulfate 80
Fabrication du papier. Produit achevé 82

Chapitre IV. Lieux de travail. Spécialités professionnelles.

Lieux de travail 84
Frais de production 86
Logis 90
Personnel des bureaux 91
Machines 91
Spécialités professionnelles 100

Chapitre V. Age, sexe et état civil des ouvriers; leur lieu de naissance, leur famille.

Classification par âge 103
Classification par sexe 108
Classification par état civil 109
Age moyen 110
Lieu de naissance 110
Famille 111

Chapitre VI. Age lors du début dans le métier. Durée des engagements.

Age lors du début dans le métier 113
Durée de l'engagement chez le dernier patron 115

Chapitre VII. Caisses de secours et Sociétés. Page
Caisses de secours ... 117
Sociétés ... 125
Chapitre VIII. Cessations de travail. Chômage.
Cessations de travail ... 126
Chômage ... 131
Chapitre IX. Langue et degré d'instruction des ouvriers ... 133
Chapitre X. Logis des ouvriers.
Etrangers logeant dans les familles ... 135
Grandeur des logements ... 137
Ouvriers logeant à l'étroit ... 140
Loyers ... 141
Chapitre XI. Temps de travail. Réglements.
Anciennes dispositions ... 143
Changements dans la manière de travailler ... 146
Résultats économiques de ces changements ... 150
Travail de jour ... 152
Travail par relais ... 156
Travail par 2 relais ... 156
Travail par 3 relais ... 159
Age des ouvriers travaillant par relais ... 161
Ouvriers dont le travail est disposé de différentes manières ... 162
Surcroît de travail ... 162
Réglements ... 164
Chapitre XII. Santé des ouvriers. Accidents pendant le travail.
Santé des ouvriers de l'industrie du papier ... 183
Fabrication par la cellulose de sulfate ... 185
Trieuses de chiffons ... 197
Les ateliers ... 198
Les chiffons ... 199
Maladies professionnelles ... 200
Observations faites par M. le docteur Dreyfuss ... 206
Etat sanitaire des ouvriers de l'industrie du papier en Finlande ... 207
Accidents pendant le travail ... 211
Protection des ouvriers dans l'industrie du papier ... 220
Chapitre XIII. Salaires des ouvriers. Autres avantages.
Genre et élaboration des données ... 224
Salaire par heure ... 225
Revenu annuel ... 226
Formes du salaire ... 234
Payement du salaire ... 235
Taxes et amendes imposées sur les salaires ... 236
Primes et gratifications ... 236
Terme du congé mutuel ... 237
Conventions sur le tarif ... 237
Examen médical de l'état sanitaire ... 237
Autres avantages ... 237
Chapitre XIV. Supplément: La conférence de Londres sur le travail par relais. — Cessation de travail dans les usines de la Société Anonyme de Kymmene.
La conférence de Londres ... 238
La cessation de travail dans les usines de la Société Anonyme de Kymmene ... 241

Résumé français ... 247

Diagrammes et carte.

Page

Diagramme I. Ouvriers de l'industrie du papier en Finlande, 1885—1908 31
» II. Production de pâte mécanique et de carton, de cellulose et de papier, 1889—1909 34
» III. Production et exportation, 1889—1909 37
» IV. Exportation de pâte de bois, de carton et de papier, 1889—1910 39
» V. Exportation de pâte mécanique et de pâte chimique, 1889—1910 41
» VI. Valeur de l'exportation dans divers pays, 1889—1910 45
» VII. Valeur en % de l'exportation dans divers pays, 1889—1910 45
Carte montrant la situation géographique des fabriques finlandaises de pâte de bois, des usines de cellulose à bisulfite et à sulfate, des fabriques de carton, et des usines de papier 57

Tableaux.

Tab. 1. Distribution géographique des maisons, leur nom, nombre d'ouvriers rapporté et genre de fabrication 1
» 2. Répartition des ouvriers d'après les spécialités professionelles 6
» 3. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge 14
» 4. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans 19
» 5. Résumé de la répartition des ouvriers par sexes, âge et état civil 21
» 6. Moyenne d'âge des ouvriers 22
» 7. Lieu de naissance des ouvriers 23
» 8. Rapport du lieu de naissance et du lieu de travail des ouvriers 24
» 9. Métiers des ouvriers (hommes) avant leur entrée en service dans l'industrie du papier 25
» 10. Métiers des travailleuses avant leur entrée en service dans l'industrie du papier 25
» 11. Métier du père 26
» 12. Personnes entretenues par les ouvriers outre leurs propres femmes et enfants 27
» 13. Enfants vivants des ouvriers 28
» 14. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport à l'âge où ils ont débuté dans le métier 30
» 15. Distribution des ouvrières par rapport à l'âge où elles ont débuté dans le métier 32
» 16. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport à l'époque où ils ont débuté et à leur âge lors du début 34
» 17. Distribution des ouvrières par rapport à l'époque où elles ont débuté et à leur âge lors du début 36
» 18. Nombre d'années de service des ouvriers (hommes) chez leur dernier patron .. 38
» 19. Nombre d'années de service des ouvrières chez leur dernier patron 40
» 20. Ouvriers participant aux caisses de secours 42
» 21. Ouvriers inscrits comme membres dans les associations ouvrières et syndicats professionnels 43
» 22. Ouvriers inscrits dans les sociétés d'abstinence contre l'alcool 43
» 23. Langue et degré d'éducation des ouvriers 44
» 24. Domiciles des ouvriers 46
» 25. Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de logement: nombre de logements, nombre d'habitants 50
» 26. Nombre d'ouvriers logeant à l'étroit, et dans quelle mesure 54
» 27. Montant du loyer des ouvriers 58

Page

Tab. 28. Tableau synoptique et comparatif des heures de travail pendant l'été 1909 et le printemps 1910 60
» 29. Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et de repos 64
» 30. Travail par relais 66
» 31. Répartition des ouvriers des relais d'après leur âge 70
» 32. Surcroît de travail par semaine 74
» 33. Infirmités ayant atteint les ouvriers par suite d'accidents pendant le travail (indications des ouvriers) 76
» 34. Indemnités pour cause de sinistres données aux ouvriers (d'après les indications de ceux-ci) 78
» 35. Maladies des ouvriers (d'après les indications de ceux-ci) 80
» 36. Cas de maladie et nombre de jours de maladie parmi les membres des caisses de secours en cas de maladie destinées aux ouvriers des usines de papier 82
» 37. Paye par heure 86
» 38. Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel 90
» 39. Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel 106
» 40. Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel 114
» 41. Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel 117
» 42. Moyenne du revenu annuel des ouvriers dans les différents genres du travail, dans les différents sexes et classes d'âge 120
» 43. Répartition des ouvriers d'après le mode de paiement du salaire dans chaque genre du travail 124

Appendice.

Matériaux ayant servi pour la statistique des salaires 1

Huomattuja painovirheitä.

Tekstissä:

Siv.	72,	riv.	13	ylh.	on	der Schöpfler,	pitää olla	der Schöpfer.
»	83,	»	4	»	»	maasälpää	» »	kuutelokiveä.
»	»	»	9	»	»	ittenkun	» »	Sittenkun.
»	94,	»	14	»	»	Päätyhöyliä	» »	Pystyhöyliä.
»	112,	»	6	»	»	erotettuja	» »	eronneita.

Taulukoissa:

Taul. 28, siv. 63, palstalla 6 on loppusumma 1,766, pitää olla 1,762 ja palstalla 10 on loppusumma 2,997, pitää olla 2,993.

Keisarilliselle Suomen Senaatille

Teollisuushallitukselta.

Sittenkun Teollisuushallitus kirjelmässä joulukuun 14 päivältä 1908 oli Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle ehdottanut, että työtilastollisesti tutkittavaksi lähinnä otettaisiin maamme paperiteollisuus, on

Keisarillinen Senaatti tammikuun 21 päivänä 1909, Teollisuushallituksen esitykseen suostuen, nähnyt hyväksi käskeä Teollisuushallituksen yksissä neuvoin toimikunnan kanssa, johon Senaatti vastedes määräisi jäseniksi työnantajia ja työntekijöitä, toimittaa maamme paperiteollisuuden työtilastollinen tutkimus Teollisuushallituksen ehdottamassa laajuudessa, ja oli tilastotietojen hankkimiseen käytettävät kaavakkeet lähetettävä Kauppa- ja Teollisuustoimituskuntaan vahvistettaviksi; ollen Teollisuushallituksen, sittenkun työ on suoritettu, yksissä neuvoin mainittujen asiantuntijain kanssa Keisarilliseen Senaattiin annettava kertomus tutkimuksesta sekä ne esitykset ja ehdotukset, joita tutkimus saattaa aiheuttaa. Puheenalaisesta tutkimuksesta aiheutuvien kustannusten suorittamiseksi osotti Keisarillinen Senaatti Teollisuushallituksen käytettäväksi, Teollisuushallituksen laatiman kustannusarvion mukaisesti, enintään 30,500 markan suuruisen määrärahan, mitkä varat Teollisuushallitus saisi tarpeen mukaan osottaa maksettaviksi ja merkitä menot tilien asianmukaiseen monenttiin, siinä samalla huomioon ottaen, että kaikki menoerät jaetaan edellä mainitussa kustannusarviossa olevien eräin mukaisesti.

Toimikunnan jäseniksi määräsi Senaatti kesäkuun 5 päivänä 1909 johtaja *Gösta Serlachiuksen*, insinööri *Gunnar Bonsdorffin* sekä paperityöntekijät *Oskari Axin* ja *Anton Typön.*

Annettua tehtävää täytääkseen on Teollisuushallitus kokoontunut Keisarillisen Senaatin määräämäin asiantuntunjain kanssa, ja toimitetun tutkimuksen tulos käy näkyviin Teollisuushallituksen tässä antamasta kertomuksesta.

Kun on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että Senaatin määräämät asiantuntijat Teollisuushallituksen kanssa kokoontuvat keskustelemaan, voiko annettu kertomus aiheuttaa erityisiä esityksiä ja ehdotuksia, vasta sittenkun kertomus on voitu asiantuntijoille toimittaa painettuna, tulee sellainen kokous vastedes pidettäväksi, minkä jälkeen Teollisuushallitus on erityisessä kirjelmässä Keisarilliselle Senaatille tekevä selkoa niistä päätöksistä, jotka mainitussa kokouksessa ehkä tehdään.

Helsingissä, elokuun 15 päivänä 1912.

F. A. Paloheimo. **Edv. Öhrnberg.**
lisäjäs.

I Luku.

Alustavat toimenpiteet. Kyselykaavakkeet. Alkutietojen kokoominen.

Ehdotus paperiteollisuuden ottamisesta tutkittavaksi.

Kokouksessaan joulukuun 14 päivänä 1908 otti Teollisuushallitus käsiteltäväksi kysymyksen, mitä teollisuudenhaaraa lähinnä olisi ryhdyttävä työtilastollisesti tutkimaan. Asian käsittely ja ratkaisu käy selville alempana olevasta Teollisuushallituksessa sanottuna päivänä tehdyn pöytäkirjan otteesta.

Ote joulukuun 14 päivänä 1908 tehdystä Teollisuushallituksen pöytäkirjasta. Saapuvilla: Yli-intendentti A. F. Tigerstedt, intendentit C. P. Solitander ja F. A. Paloheimo.

Pöytäkirjan teki allekirjoittanut sihteeri.

Esiteltiin:

Sittenkun Teollisuushallitus viimeksi kuluneen marraskuun 24 päivänä oli yksimielisesti päättänyt tehdä Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle esityksen paperiteollisuuden työtilastollisesta tutkimisesta, mutta kysymys minkä verran tarkoitukseen oli pyydettävä määrärahaa oli intendentti Paloheimon pyynnöstä lykätty toistaiseksi, esiteltiin asia tässä kohden nyt lopullisesti, ja lausui siitä yli-intendentti *Tigerstedt* ensiksi mielensä sekä halusi puolestaan Kauppa- ja Teollisuustoimituskuntaan lähettää seuraavan kirjelmän:

Keisarillisen Suomen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle.

Keisarillisen Senaatin käskyn mukaisesti toimitetaan Teollisuushallituksen työtilastollisella osastolla paraikaa kahta erikoistutkimusta, joista toinen koskee konttori- ja kauppa-apulaisten työoloja ja toinen konepajateollisuutta. Ensinmainitun tutkimuksen selostus on paraikaa painettavana ja valmistunee ensintulevan vuoden alkuun, jälkimäinen taas valmistunee keväällä tahi alkukesästä. Teollisuushallituksen on sentähden ehdotettava se työala, joka on ensintulevana vuonna otettava tutkittavaksi, ja saa Teollisuushallitus siihen nähden lausua seuraavaa.

Jo joulukuussa 1905 teki Tampereen Paperi-, pahvi- ja puuhiomotyöntekijäin ammattiosasto Teollisuushallitukselle anomuksen että paperiteollisuus ensi sijassa otettaisiin työtilastollisesti tutkittavaksi. Teollisuushallitus ei silloin katsonut voivansa puoltaa tätä ehdotusta, vaan otettiin silloin tutkittavaksi toinen teollisuudenhaara. Kuluvan vuoden syyskuussa on Suomen Paperiteollisuustyöntekijäin liitto, viimekesäisessä liittokokouksessa asiasta tehdyn päätöksen mukaisesti, Teollisuushallitukselta anonut että paperi-, puuvanuke- ja selluloosateollisuuden työoloja koskeva työtilastollinen tutkimus mahdollisimman pian toimitettaisiin saman suunnitelman mukaisesti kuin tähänastiset tällaiset tutkimukset. Tähän nähden liitto erittäin huomautti toivottavaksi, että mainitussa teollisuudessa kohdanneet tapaturmat tarkemmin selvitettäisiin. Edelleen on Suomen Rakennusmestariliitto, vuosikokouksessaan 1907 asiasta tehdyn päätöksen mukaisesti, Teollisuushallitukselta anonut että koko maan käsittävä työtilastollinen tutkimus rakennusteollisuuden työoloista otettaisiin Teollisuushallituksen työtilastollisen osaston ohjelmaan.

Ne teollisuudet, jotka Teollisuushallituksen mielestä lähinnä olisi otettava työtilastollisesti tutkittaviksi, ovat paperi-, rakennus- ja sahateollisuus. Sahateollisuuteen nähden käy huomauttaminen, että se nykyään on varsin lamatilassa, jota paitsi Teollisuushallituksen mielestä etusijassa olisi otettava käsiteltäväksi sellainen teollisuus, jonka omasta piiristä tutkimuksen toimittamista on anottu. Rakennusteollisuus on nykyään, yleisestä taloudellisesta tilasta johtuen, siinä asemassa, että rakennustoiminta ensi vuonna todennäköisesti on nykyistään tuntuvasti vähempi. Nykyhetki ei sentähden näytä soveliaalta tämän teollisuuden työtilastollisen tutkimuksen toimittamiseen. Sitä vastoin on Teollisuushallituksen mielestä soveliasta, että paperiteollisuus, käsittäen sekä paperi- ja puuvanuke- että selluloosatehtaat, nyt otetaan työtilastollisesti tutkittavaksi. Nämä tutkimukset ovat toistaiseksi käsittäneet ainoastaan kaksi maamme suurteollisuutta, nimittäin kutomateollisuuden ja konepajateollisuuden, minkätähden nyt olisi syytä ottaa käsiteltäväksi kolmas suurteollisuus. Viimeksi saatujen tietojen mukaan toimii paperiteollisuuden alalla noin 60 tehdasta, joissa on noin 13,100 työntekijää, niistä noin 27 % naisia. Erittäin mielenkiintoinen kysymys, joka myös tulisi puheenalaisen tutkimuksen yhteydessä selvitettäväksi, on se, mikä vaikutus 8-tuntisilla työvuoroilla on sekä taloudellisessa suhteessa että työtehoisuutta silmällä pitäen. Edelleen on mainittava, että asiaa eräiltä suurenlaisilta paperiteollisuuden työnantajilta yksityisesti tiedusteltaessa nämä ovat ilmoittaneet toivovansa tuollaisen tutkimuksen toimittamista ja mitä hartaimmin puoltaneet sitä.

Kutomateollisuuden tutkimus, joka käsitti noin 10,000 työntekijää, toimitettiin 16 kuukaudessa, ja konepajateollisuuden tutkimukseen, joka käsitti

noin 15,500 työntekijää, varattiin noin 20 kuukauden työaika. Paperiteollisuuden tutkimiseen saanee olettaa tarvittavan noin 15 kuukautta.

Tutkimuksesta johtuvien kustannusten arvostelemiseksi mainitaan tässä seuraavat tiedot aikaisemmin suoritettuja tutkimuksia varten myönnettyjen määrärahain suuruudesta ja todellisista kustannuksista:

	Määräraha	Kustannukset Smk.
Tupakkateollisuus	16,000: —	14,434: 09
Kutomateollisuus	24,000: —	28,410: 38
Leipurinammatti	22,000: —	21,186: 84
Kirjapainoteollisuus	22,000: —	20,473: 31
Kirjapainotyöntekijäin palkat	4,000: —	1,231: 75
Kansakoululapset	10,500: —	10,500: —
Ompelutyöntekijättäret	11,300: —	11,300: —

Tähän on huomautettava, että molempain kirjapainoteollisuutta koskevain tutkimusten tilit päätetään vasta tämän vuoden umpeen mennessä.

Vaikka edellisiä tutkimuksia varten laaditut kustannusarviot on jaettu erinäisiin pääeriin, on kuitenkin osottautunut mahdottomaksi tileissä pysyttää määrärahan osia erillään toisistaan, vaan on määräraha pidetty yhtenä kokonaisuutena. Kun kuitenkin kutomateollisuuden tutkimuksen kustannukset ylittivät määrärahan ja Teollisuushallitus tämän johdosta Senaatilta anoi lisämäärärahaa, jaettiin kaikki menoerät kustannusarviossa olevain pääeräin mukaan. Arvioitujen ja todellisten menojen keskinäinen vertailu antaa seuraavan tuloksen

	Arvioidut kustannukset	Todelliset kustannukset Smk.
Työnjohtajan palkka	6,400: —	6,000: —
Amanuenssin »	3,200: —	3,000: —
Laskuapulaiset	4,500: —	2,411: 50
Matkakulut sekä aineiston keräämiskustannukset	3,500: —	4,547: 70
Konttoriapulaisille palkkalistain otteista	1,000: —	4,994: 65
Kyselykaavakkeet y. m.	1,000: —	452: 68
Kertomuksen suomentaminen ja painatus	4,000: —	6,681: 37
Sekalaisia menoja	400: —	322: 48
Yhteensä	24,000: —	28,410: 38

Itsekunkin tutkimuksen kustannukset ovat tietenkin useiden yhteisesti vaikuttavain seikkain, semmoisten kuin teollisuuden laajuuden, sen alueellisen

jakautumisen y. m. varassa. Tämä näkyykin selvästi, jos laskee jokaisesta tutkimuksen käsittämästä työntekijästä olleet kustannukset. Niitä tutkimuksia silmällä pitäen, joihin nähden tuollaisella keskikustannusten laskemisella ylipäätään on merkitystä, olivat kustannukset itsekustakin tutkimuksen käsittämästä työntekijästä seuraavat:

Tupakkateollisuudessa	Smk.	5: 25
Kutomateollisuudessa	»	2: 93
Leipurinammatissa	»	9: 85
Kirjapainoteollisuudessa	»	7: 44
Ompelijatarammatissa	»	3: 53

Konepajateollisuudessa nousisivat kustannukset arviolta 2 markkaan 32 penniin kutakin työntekijää kohti.

Yleensä käyvät suuren teollisuuden tutkimuskustannukset halvemmiksi kuin pienemmän teollisuuden. Se seikka että leipurinammatin tutkimus kävi kaikista kalliimmaksi johtui siitä, että asiamiesten matkustelu maamme eri osissa aiheutti erittäin suuria kustannuksia. Mitä taas kirjapainoteollisuuteen tulee, niin johtuvat tutkimuksen verraten suuret kustannukset siitä, että työ viivästyi syistä, joista on tehty tarkempaa selkoa mainitusta tutkimuksesta annetun kertomuksen johdatuksessa. Ompelijatarammatin tutkimuksen kustannuksiin nähden taas on huomautettava, että niihin ei ole luettu korvauksia palkkauslistain otteista eikä myöskään alkutietojen keräämisestä johtuneita matkakuluja.

Ehdotettua paperiteollisuuden tutkimusta varten on Teollisuushallitus laatinut seuraavan likimääräisen kustannusarvion, joka päättyy 30,500 markkaan ja jakautuu seuraaviin eriin:

Työnjohtaja 15 kuukaudelta à 450: —	Smk.	6,750: —
Amanuenssi samalta ajalta à 225: —	»	3,375: —
Laskuapulaiset	»	3,500: —
Alkutietojen kerääminen ynnä matkakulut	»	5,000: —
Korvausta konttoriapulaisille palkkauslistain otteista	»	5,500: —
Kyselykaavakkeet y. m.	»	1,000: —
Kertomuksen suomentaminen ja painatus	»	5,000: —
Sekalaisia	»	375: —
Yhteensä	Smk.	30,500: —

Jos tässä ehdotetut kustannukset jaetaan edellytetyn työntekijäluvun, 13,100 henkilön kesken, niin on keskikustannus jokaisesta työntekijästä 2 mark-

kaa 33 penniä eli sama määrä, mikä on laskettu olevan jokaisesta konepajateollisuuden työntekijästä, eli 2 markkaa 32 penniä, sekä siis tuntuvasti vähempi kuin kutomateollisuuden tutkimuksesta, jonka kustannukset olivat 2 markkaa 93 penniä kutakin työntekijää kohti.

Jota paitsi yli-intendentti lausui seuraavaa:

Filosofianmaisteri Snellmanin työtilastollisia tutkimuksia varten laatimat kustannusarviot ovat ylipäätään osottautuneet oikein lasketuiksi. Ainoastaan yhdessä tutkimuksessa — kutomateollisuutta koskevassa — on laskettujen ja todellisten kustannusten välillä ilmaantunut mainittavampaa eroavaisuutta, joka, niinkuin tunnettu, enimmäksi osaksi johtui painatuskustannuksista, kun osa taulukkoja oli painatettava yksityisessä kirjapainossa, minkä johdosta kustannukset nousivat muutaman tuhat markkaa laskettuja suuremmiksi. Kansakoululasten työtä koulun ulkopuolella koskevaa tutkimusta varten laskettu ja myönnetty määrä — jota intendentti Paloheimo asiaa Teollisuushallituksessa käsiteltäessä piti aivan liian runsaana — saatiin vain töin tuskin riittämään tarkoitukseensa.

Mitä taas kustannusarvion yksityiseriin tulee, niin ovat ne tietenkin mielenkiintoisia ainoastaan kokonaisuuden osina. Se epävarmuus, jota kaikki tämänlaatuiset kustannusarviot pakostakin osottavat, niihin kun vielä vaikuttavat useat toistaiseksi tuntemattomat seikat, lisääntyy tietenkin useimpiin kustannusarvion yksityiseriin nähden, mutta tarkoitushan onkin, että tässä kohden toiseen taikka toiseen suuntaan käyvät siirtymiset täydentäisivät toisiaan.

Paperiteollisuutta koskevan tutkimuksen kustannusarvion laatimisessa ei sitä vastoin ole ensinkään tärkeätä tietää kaikkien niiden kymmenien tahi satojen apulaisten nimiä, joita on käytetty edellisten tutkimusten aineiston keräämisessä, eikä myöskään paljonko itsekukin heistä on saanut matkakulujensa korvaukseksi. Ei sentähden voi tulla puhetta siitä, että maisteri Snellman velvoitettaisiin suorittamaan niin laajan ja samalla tarkoituksettoman työn kuin tuollaisia yksityisseikkoja sisältävän, edellisten tutkimusten menoihin kohdistuvan tilaston laatiminen on. Kutomateollisuudesta tähän nähden annettu selvitys verrattuna kaikkien tutkimusten kokonaiskustannuksiin on mielestäni täysin riittävä, ja pidän nyt esillä olevaa kustannusarviota laadittuna tällä alalla aikaisemmin saavutetun kokemuksen pohjalla. Luonnollistahan on, että kustannusarvio ennemmin on tehtävä hiukan liian runsas kuin liian niukka, koska, niinkuin aikaisemminkin on ollut laita, koko myönnettyä rahasummaa ei tarvitse käyttää, vaan osottaa se ainoastaan kustannusten suurinta määrää. Vähän hyötyä näyttää minusta sentähden olevan siitä, jos yrittäisi pohtia kävisikö siitä taikka tästä menoerästä ehken jonkun verran tinkiminen.

Intendentti *Paloheimo* antoi seuraavan, sittemmin kirjallisesti laatimansa lausunnon: Se rahamäärä, joka 1901 vuoden jälkeen on työtilastollisiin tutkimuksiin käytetty tai myönnetty käytettäväksi, nousee, työtilastollista aikakauslehteä lukuun ottamatta, jo yli 150,000 markan. Tutkimusten toimittaminen on ollut Teollisuushallituksen huolena, ja se on siis Teollisuushallitus, jonka on näiden varojen käyttämisestä myöskin vastattava. Se ei kumminkaan mielestäni riitä, että Teollisuushallitus yksistään valvoo sitä, että varat tulevat tarkoitukseensa käytetyiksi, vaan on sen myöskin huolehdittava siitä, että tarpeellista säästäväisyyttä näiden käytössä noudatetaan, ja ennen kaikkia täytyy edellyttää, että ne kustannusarviot, jotka Teollisuushallitus kerta toisensa perästä uusia tutkimuksia varten esittää, ovat yhä suurempaan ja suurempaan kokemukseen perustuvia. Tällaiseen kokemukseen Teollisuushallitus kustannusarvioita Senaatille esittäessään kyllä on viitannutkin heti ensimäisestä tutkimuksesta alkaen. Myöskin tällä kerralla, asian viime tiistaina ollessa esillä, on yli-intendentin puolelta tahdottu väittää sen johdosta, kun huomautin, että minun puolestani on ollut vaikeata tilien perusteella päästä selville siitä, missä määrin kustannusarviot tähän saakka ovat pitäneet yhtä todellisten menojen kanssa, että hänellä kyllä kaikki oli selvillä ja että kokemukseen siis kyllä tälläkin kerralla saatettaisiin viitata. Keskustelussa kumminkin täydellisesti selvisi, ettei edes tilaston toimittaja voinut antaa erikoistietoja todellisista menoista muista kuin kutomatyötilastoa koskevista, mutta tarjoutui hän niitä kyllä hankkimaan. Tehtävä lienee kumminkin osottautunut hänellekin ylen vaivaloiseksi, koska hänen nyt on täytynyt jättää lupauksensa täyttämättä. Eikä olekaan mikään helppo asia Teollisuushallituksen tilikirjoista, joista vanhemmat jo ovat revisionikonttorissa, löytää tuhansien muiden verifikaattien joukosta työtilastollisia tutkimuksia koskevat ja ryhmittää todelliset menot niiden perusteella tarkoitusta vastaavalla tavalla.

Toiselta puolen ei kumminkaan sekään ole puolustettavissa, että tilastotyön johtaja kaikesta vastuusta vapaana saa yksin järjestää näiden satojentuhansien käytön, ilman että Teollisuushallituksella, jonka kaikesta kumminkin tulee vastata, on tutkimustyön päätyttyä mahdollisuutta arvostella, millä tavalla näitä varoja on käytetty. Sitä ennen, yksityisten laskujen perusteella, maksumääräystä annettaessa, ei tämä nimittäin voi olla mahdollista, sillä ennenkuin voi sanoa, onko maksu kohtuullinen vai kohtuuton, pitäisi myöskin suoritettu työ olla nähtävissä, mutta sen tuntee ainoastaan tilastotyön johtaja. Teollisuushallitus tuntee sen vasta julkaisun valmistuttua.

Tällaista sopivalla tavalla ryhmitettyjen todellisten menojen tuntemista edellyttää m. m. myöskin riittävän selvyyden saanti siitä, miksi eräät, laajuudeltaan verraten saman arvoiset työtilastolliset tutkimukset kustannuksiinsa nähden poikkeavat hyvinkin paljon toisistaan ja myöskin se, että taas toiset,

eri laajuutta olevat tutkimukset ovat tulleet toisiinsa verrattuina melkein yhtä kalliiksi. Tässä ei riitä, että Teollisuushallitus ilman muuta omaksuu vaan tilastotyön johtajan arvelun ja selittää esim. että ammattientarkastajan, neiti Vera Hjeltin toimittama ompelijatartilasto on siitä syystä tullut halvemmaksi kuin kirjapainotyötilasto I, että tässä ei ole tarvinnut kustantaa palkkalistojen otteita eikä matkoja alkutietojen keräämistä varten. Teollisuushallituksen pitäisi myöskin omintakeisesti, todellisten menojen tuntemisen perusteella päästä tähän vakaumukseen, ilman sitä ei tällainen toisen mielipiteen omaksuminen ole Teollisuushallituksen arvon mukaista.

Olen hankkinut tietoja ompelijatartilaston todellisista kustannuksista ja selviää näistä (ks. tähän liitettyä taulukkoa siv. 12 ja 13) kumminkin heti, että, vaikka neiti Hjelt ei kaikkia omia matkakustannuksiaan olekaan tämän tilaston kustannuksiin laskenut, ei toinen edellä mainituista väitteistä pidä paikkaansa. Ompelijatartilaston alkutietojen keräämiseen, matkakustannukset ja päivärahat tähän luettuina, on käytetty noin 2,300 mk. Vaikka tähän nyt lisättäisiinkin neiti Hjeltin matkakuluja varten esim. 2,000 mk. ja sen lisäksi vielä sama määrä kuin kirjapainotilaston I palkkalistojen otteista on arvioitu, s. o. 1,500 mk., niin ei loppusummaksi ompelutilastolle saataisi sittekään enempää kuin noin 14,600 mk., kun taas kirjapainotilaston I kustannukset ovat nousseet yli 20,000 markan. Kumminkin on ompelijatartilaston toimittaminen vaivaloisuuteensa nähden lähinnä verrattava leipurityötilaston toimittamiseen, ja itse julkaisu sisältää 368 sivua, kun sitävastoin kirjapainotyötilasto I sisältää vaan 278 sivua. Työväen lukumäärään ja tilaston laatuun nähden ei kirjapainotilaston I olisi pitänyt tulla sen kalliimmaksi kuin ensimmäisen eli tupakkatyötilastonkaan, ja todellisuudessa on ero kumminkin tässäkin yli 5,000 markan.

Niin kauan kuin ainakin lähempää selvitystä kaikkien työtilastojen todellisista menoista ei ole, antavat nämä tiedot siis kyllä aihetta sille otaksumiselle että suurempaa säästäväisyyttä olisi mahdollista noudattaa, ja onhan se niin, että kun korkealle kustannusarviolle on kerran saatu vahvistus, niin ei säästäväisyyttä ole tarvis yrittääkään. Erityisesti herättää viimeisissä maisteri Snellmanin laatimissa ja Teollisuushallituksen sellaisinaan hyväksymissä kustannusarvioissa huomiota se, että, vaikka kutomatilaston toimittamisen jälkeen (kamreerin antamain tietojen mukaan) painatus ja paperi on saatu Senaatin kirjapainosta maksutta ja käännöksestä sekä korrehtuurinluvusta on maksettu 50 mk. painoarkilta tekstistä ja 1 mk. taulusivulta, niin siitä huolimatta kustannusarviossa yhä esiintyy eränimitys »Mietinnön kääntäminen ja painatus», ja vaihtelee tämä 4,000—6,700 markan välillä. Ompelijatartilaston käännättämisessä näkyy käytetyn samaa maksuperustetta ja tarvittavista ranskankielisistä käännöksistä on maksettu erikseen 275 mk., tehden käännös ja korrehtuurinluku näin kaikkiaan 1,287 mk. Nitominen on maksanut 529 mk. 20 penniä sekä

painatuksen valvonta neiti Hjeltin ollessa poissa kaupungista 250 mk. Kaikkiaan tämä erä ompelijatartilaston kustannuksissa ei siis ole noussut kuin 2,066 markkaan 20 penniin, ja kumminkin on itse julkaisu noin 30 % laajempi kuin kirjapainotilastoa koskeva ja noin 50 % laajempi kuin leipuritilastoa koskeva.

Kun nyt neiti Hjelt sekä ammattientarkastuskertomuksiensa että ompelijatartyötilaston toimittamisen kautta on osottanut, miten erinomaisella tavalla hän tällaisista töistä voi suoriutua ja suoriutua halvalla, niin eikö olisi silloin syytä ajatella hänen käyttämistään suuremmassakin määrässä työtilastollisten tutkimusten toimittamiseen. Erittäin sopiva hänelle olisi juuri nyt kysymyksessä oleva paperiteollisuustyötilaston toimittaminen, hän kun nämä tehtaat erinomaisen hyvin tuntee ja niissä kun noin kolmasosa työntekijöistä on naisia. Kustannusarviota silloin varmaan voitaisiin heti koko lailla karsia. Mitään haittaa siitä tuskin myöskään voisi olla, jos yleensä kaikkien työtilastollisten tutkimusten toimittamista ei aina annettaisikaan samalle henkilölle. Onhan tupakkatyötilaston toimittaminen esim., siitä huolimatta että se oli ensimäinen eikä mitään kokemusta silloin vielä ollut, toimitettu ainakin yhtä huolellisesti, eräissä suhteissa mielestäni täydellisemminkin kuin myöhemmät, ja kumminkin se on tullut toimitettua likimäärin yhtä halvalla kuin nyt neiti Hjeltin toimittama ompelijatartyötilasto.

Joka tapauksessa pidän sellaista korjausta nykyiseen järjestelmään välttämättömänä, että tilaston toimittaja itse tehdään lähinnä vastuunalaiseksi myöskin menoista, ja toivon siitä syystä, että Teollisuushallitus ehdottaa hänet asetettavaksi alitilittäjäksi Teollisuushallitukselle ja että hänet velvoitetaan tilaston valmistuttua esittämään sopivalla tavalla ryhmitetty yleiskatsaus todellisiin menoihin. Tämä ei suinkaan voi hänelle olla mikään liika vaatimus. Selon ottaminen ompelijatartilaston todellisista menoista vei minulta vaan kolmisen tuntia, siitä syystä että neiti Hjelt on alitilittäjä Teollisuushallitukselle.

Intendentti *Solitanderin* mielestä ei pitäisi olla ylen vaikea sopia kustannusarviosta, kun Teollisuushallitus jo oli yksimielisesti päättänyt ehdottaa paperiteollisuuden tutkittavaksi. Olihan samanlaatuisia maamme suurteollisuuksia koskevia tutkimuksia jo aikaisemmin tehty eikä niihin nähden ollut vallinnut erimielisyyttä, mikäli kustannuksia koskee. Mutta kun nyt oli tässä kohden ilmaantunut eri mielipiteitä, katsoi intendenttikin lyhyesti olevan perusteleminen omaa mielipidettään.

Intendentin mielestä tulisi Teollisuushallituksen tietenkin pitää tärkeänä, että nämä tutkimukset saadaan toimitetuiksi niin vähillä kustannuksilla kuin suinkin, mutta intendentistä näytti näin olleenkin laita. Johtajan ja amanuenssin palkat oli kustannusarvioissa määrätty ja apulaisille laskettu kaupungissa tavalliset tuntipalkat, joten tähän kuuluvista kustannuksista ei käynyt tinkiminen. Mitä muihin menoihin tulee, niin oli työn johtaja tarkastanut

kaikki laskut, sittemmin oli kamreeri ne tutkinut ja vihdoin ne oli maksettu vasta sittenkun kukin Teollisuushallituksen jäsenistä oli ne hyväksynyt. Mikäli intendentti sanoi muistavansa, ei tässä kohden ollut tehty mitään muistutuksia. Tosin oli intendentti puolestaan joitakuita, vaikka aniharvoja, kertoja koko sinä aikana, jona työtilastollisia tutkimuksia on toimitettu, havainnut olevan aihetta tarkemmin tutkia, minkätähden eri laitosten kirjoista tehdyistä otteista, jotka olivat laitosten oman henkilökunnan antamia, oli samanlaatuisissa tapauksissa kannettu erisuuruinen maksu, mutta oli havainnut tämän johtuneen kirjanpitotavan erilaatuisuudesta sekä sen aiheuttamasta suuremmasta vaivannäöstä. Nämä otteet olivat kuitenkin käyneet halvemmiksi kuin mitä olisi ollut laita, jos ne olisi teetetty vierailla henkilöillä, joitten sitä paitsi todennäköisesti ei olisi ensinkään sallittu tarkastella kirjoja.

Mitä tutkimuskustannusten kirjanpitoon tulee, niin oli kamreeri sen toimittanut asianmukaisesti. Mutta sen lisäksi oli kutomateollisuuteen nähden laadittu erityinen yhdistelmä Teollisuushallituksen jäsenten siitä tointa pitämättä. Tämä oli tehty sen johdosta että kustannusarvio ei ollut tässä tapauksessa osottautunut luotettavaksi. Tällainen toimenpide käykin päinsä, ennenkuin laskut on lähetetty revisionikonttoriin, mutta ei sitten enää, eikä sitä ollut vaadittu niihin tutkimuksiin nähden, joiden kustannukset olivat laskettuja vähemmät, siitä yksinkertaisesta syystä ettei kukaan ollut sellaista ylimääräistä yhdistelmää tätä ennen kaivannut. Jos joku Teollisuushallituksen jäsenistä sitä pitää suotavana, niin käyhän sen teettäminen, mutta tämän seikan ei pitäisi intendentin mielestä vaikuttaa mitään tässä esillä olevan kustannusarvion laatimiseen. Sillä miten tuollainen yhdistelmä laaditaankin, niin kokemus kuitenkin osottaa, että toinen tutkimus ei ole joka kohdassa toisen kaltainen ja että eri teollisuuksien kustannukset voivat olla tuntuvasti erilaiset. Se seikka että ompelijatarammatin tutkimuskustannukset ovat olleet verraten vähäiset, johtuu melkoiselta osalta siitä, että ammattientarkastaja, neiti Vera Hjelt, on koonnut aineiston tarkastuskäynneillään, joista maksetaan eri korvaus. Niinikään näyttävät kustannukset johonkin määrin lisääntyvän, siinä tapauksessa että työntekijäin antamain tietojen lisäksi täytyy käyttää apuna asianomaisten laitosten kirjanpitoa.

Edellä lausutun nojalla intendentti siis oli sitä mieltä, että yli-intendentin esittämä kustannusarvio olisi pantava perustukseksi niitä menoja laskettaessa, joita täytyy pitää tarpeellisina luotettavan selvityksen saamiseksi paperiteollisuuden työoloista.

Sittenkun Teollisuushallituksen enemmistö siten oli hyväksynyt yli-intendentin ehdotuksen, esitti yli-intendentti että, kun intendentti Paloheimo Kauppa- ja Teollisuustoimituskuntaan lähetettävään kirjelmään liitettävässä lausunnossaan oli tehnyt erinäisiä muistutuksia sekä työtilastollisten tutkimusten joh-

tajaa, filosofosianmaisteri G. R. Snellmania että puheenalaista tutkimusta varten tehtyä kustannusarviota ja niitä tutkimuksia vastaan, jotka maisteri Snellman aikaisemmin Teollisuushallituksen suureksi tyytyväisyydeksi oli suorittanut, maisteri Snellmanille varattaisiin tilaisuus vastauksen antamiseen tämän johdosta.

Intendentti *Paloheimo* sanoi jyrkästi kieltäytyvänsä saattamasta lausuntoaan kirjallisesti enempää kuin suullisestikaan maisteri Snellmanin tiedoksi, »koska hänen mielestään ei ole sopivaa sallia Teollisuushallituksen ulkopuolella olevan henkilön polemikoida hänen Teollisuushallituksen jäsenenä antamaansa virallista lausuntoa vastaan».

Intendentti *Solitander* ei näin ollen katsonut Teollisuushallituksen voivan pakottaa intendentti Paloheimoa saattamaan muistutuksiaan maisteri Snellmanin tiedoksi, jota paitsi hän ei katsonut niiden asiallisesti ansaitsevan huomiota. Pöytäkirjanote siten toimitetuista äänestyksistä oli liitettävä Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle lähetettävän kirjelmän myötä.

Vakuudeksi:

Edv. Öhrnberg.

Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan kirjelmässä tammikuun 21 päivältä 1909 ilmoitettiin, että Keisarillinen Senaatti, sanottuna päivänä esiteltäessä edellä mainittua Teollisuushallituksen kirjelmää, oli Teollisuushallituksen esitykseen myöntyen nähnyt hyväksi käskeä Teollisuushallituksen yksissä neuvoin Senaatin vastedes määrättävän, työnantajista ja työntekijöistä kokoonpannun toimikunnan kanssa toimituttaa maamme paperiteollisuuden työtilastollisen tutkimuksen niin laajasti kuin Teollisuushallitus oli ehdottanut, ollen tilastotietojen kokoomisessa käytettävät kaavakkeet lähetettävä Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan vahvistettaviksi; ja tuli Teollisuushallituksen, sittenkun työ oli valmistunut, yksissä neuvoin edellä mainittujen asiantuntijain kanssa Keisarilliseen Senaattiin antaa kertomus tutkimuksesta ynnä ne esitykset ja ehdotukset, joita tutkimus saattaa aiheuttaa. Puheenalaisesta tutkimuksesta johtuvien kustannusten suorittamiseksi osotti Keisarillinen Senaatti Teollisuushallituksen laatiman kustannusarvion mukaisesti Teollisuushallituksen käytettäväksi enintään 30,500 markan määrärahan, jotka varat Teollisuushallitus saisi tarpeen mukaan maksettaviksi osottaa ja menon tilien asianmukaiseen momenttiin merkitä, sen ohella vaarinottaen, että kaikki menoerät jaetaan edellä mainitussa kustannusarviossa olevain eräin mukaisesti.

Kirjelmässä kesäkuun 5 päivältä 1909 Kauppa- ja Teollisuustoimituskunta ilmoitti Keisarillisen Senaatin määränneen asiantuntijoiksi johtaja *Gösta Serlachiuksen*, insinööri *Gunnar Bonsdorffin* sekä paperityöntekijät *Oskari Axin* ja *Anton Typön*, minkä ohella Keisarillinen Senaatti oli käskenyt Tilastollisen Päätoimiston v. t. johtajan, filosofiantohtori *A. G. Fontellin* ottaa osaa toimikunnan neuvotteluihin.

Kyselykaavakkeet.

Senaatin määräämät asiantuntijat sekä tohtori Fontell kokoontuivat Teollisuushallituksen kera kesäkuun 15 päivänä 1909, jolloin kyselykaavakkeiden ehdotus tarkastettiin. Kyselykaavakkeet, joissa samalla lomakkeella on kysymykset suomeksi ja ruotsiksi, hyväksyi Kauppa- ja Teollisuustoimituskunta heinäkuun 12 päivänä 1909.

Kaikkien kaavakkeitten yhteisenä nimikkeenä oli:

(Jatkuu sivulta 14.)

Eri työtilastollisia tutkimuksia varten laaditut

	Työpaikkoja	Työntekijöitä	Tutkimustyö kestänyt kuuk.	Johtajan palkkio		Ensimäisen apulaisen palkkio	
				kuukaudessa	kaikkiaan	kuukaudessa	kaikkiaan
Tupakkatyötilasto, arvion mukaan	?	?	10	400	4,000	175	1,750
» todellisuudessa	38	2,749	?	400	?	175	?
Kutomatyötilasto, arvion mukaan	40	11,000	16	400	6,400	200	3,200
» todellisuudessa	37	9,687	?	400	6,000	200	3,000
Leipurityötilasto, arvion mukaan	800	3,500	12	400	4,800	200	2,400
» todellisuudessa	696	2,149	?	400	?	200	?
Kirjapainotyötilasto I, arvion mukaan	96	2,374	12	400	4,800	200	2,400
» » todellisuudessa	110	2,753	?	?	?	?	?
» II, arvion mukaan	?	3,600	3	450	1,350	225	675
» » todellisuudessa	?	3,350	?	450	?	225	?
Kansakoulunoppil. työtil., arvion mukaan	4	20,000	5	450	2,250	225	1,125
» » todellisuudessa	4	20,256	?	450	?	225	?
Ompelijatartyötilasto, arvion mukaan	?	?	4	400	1,600	150	600
» todellisuudessa	621	3,205	?	?	3,840	?	1,500
Konepajatyötilasto, arvion mukaan	70	15,500	20	450	9,000	225	4,500
» todellisuudessa	?	?	?	450	?	225	?
Konttori- ja kauppa-apul. työtilasto, arvion mukaan	3,000	7,500	6	[1]100	600	—	—
» » » » todellisuudessa	?	?	?	100	?	—	—
Paperityötilasto, arvion mukaan	60	13,100	13	450	6,750	225	3,375

[1]) Tutkimus toimitettiin samaan aikaan kuin konepajateollisuuden tutkimus ja johtajalla on
[2]) Tilit on kamreerin tiedonannon mukaan yhdistetty konepajatutkimuksen tileihin, joten

kustannusarviot y. m. tietoja näistä tutkimuksista.

Laskuapulaisten		Aineiston kokoominen				Palkkaluettelojen otteet		Kyselykaavakkeiden y. m. painatus	Suomennos ja painatus			Arvaamattomia menoja	Kustannuksia kaikkiaan
luku	palkkio	kokoojia	matkakulut ja päiväraha	palkkio	yhteensä	niiden työntekijäluku	kustannukset		palkkio suomenn. ja korjausluvusta	nitominen ja painatus	yhteensä		
?	2,500	?	?	?	3,000	?	—	1,000	?	?	3,500	250	16,000: —
?	?	?	?	?	?	3,432	?	?	1,514 ?	?	?	?	14,434: 09
?	4,500	?	?	?	3,500	?	1,000	1,000	?	?	4,000	400	24,000: —
?	2,411: 50	?	?	?	4,547: 70	12,363	4,994: 65	452: 68	1,856 ?	4,488: 92	6,681: 37	322: 48	28,410: 38
?	3,000	?	?	?	5,000	?	1,000	1,000	?	?	4,000	800	22,000: —
?	?	?	?	?	?	?	?	?	924 ?	?	?	?	21,186: 84
?	3,000	?	?	?	5,000	?	1,500	1,000	?	?	4,000	300	22,000: —
?	?	?	?	?	?	3,500	?	?	784 ?	?	?	?	[2]) 20,473: 31 ?
?	475	?	?	?	—	3,600	1,000	—	?	?	500	—	4,000: —
?	?	?	?	?	—	3,350	?	—	369 ?	?	?	—	[2]) ?
?	1,100	?	?	?	4,000	—	—	400	?	?	1,500	125	10,500: —
?	?	?	?	?	?	—	—	?	483 ?	?	?	?	10,500: —
?	500	?	?	?	2,000	—	—	100	1,000	500	1,500	200 ?	6,500: —
4	1,190	2	1,248: 50	1,060	2,302: 50	—	—	—	1,287	?	2,066: 30	231: 10	11,129: 80
?	3,500	?	?	?	5,000	?	6,000	1,000	?	?	6,700	300	36,000: —
?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
?	1,500	?	?	?	3,000	—	—	400	?	?	2,500	—	8,000: —
?	?	?	?	?	?	—	—	?	?	?	?	—	?
?	3,500	?	?	?	5,000	?	5,500	1,000	?	?	5,000	375	30,500: —

100 markan lisäpalkkio kuukaudessa.
todelliset kustannukset eivät ole tarkemmin ilmoitettavissa.

TEOLLISUUSHALLITUS.
1909.

Työtilastollinen tutkimus Suomen paperiteollisuudesta.

Silmällä pitäen ainoastaan suomenkielistä tekstiä olivat kyselykaavakkeet muuten seuraavaa näköä, tässä esitettyinä pienennetyssä koossa.

Kyselykaavake A.

Kysymyksiä:	Vastauksia:
1. **Tehtaan rekisteröity toiminimi?**	.....
2. **Tehtaan paikka** (kaupunki tai pitäjä ja postiosote)?	.....
3. **Tuotannon laatu:** Mekaanisen puuvanukkeen ja puupahvin valmistus? ..... Lumppupahvin valmistus? ..... Kemiallisen puuvanukkeen valmistus? ..... Paperin (minkälaatuisen) valmistus?	....
4. Harjoittaako toiminimi paikkakunnalla muutakin tehdastoimintaa kuin paperiteollisuuteen kuuluvaa, ja niin ollen mitä? ..... Kuinka paljon työväkeä niin ollen on toiminimen kaikissa sikäläisissä laitoksissa?	....
5. **Tehtaan yleiset kustannukset** vuonna 1908: Veroja valtiolle? ..... » kunnalle? ..... Palovakuutusmaksuja? ..... Tapaturmavakuutusmaksuja? ..... Kuinka suuri on tehtaan kaikkien työ- ja asuinhuoneistojen sekä koneiden ja työkalujen palovakuutusarvo?	 Smk: ..... » ..... » ..... » ..... » .....

Kysymyksiä:	Vastauksia:
6. **Tehtaan taksoitetut tulot** vuonna 1908?	Smk:
7. **Työhuoneistot:**	
Lämmitysjärjestelmä?	
Ilmanvaihtojärjestelmä?	
Valaistusjärjestelmä?	Sähkövalo (oma voimalaitos tai ei)
	Kaasu?
	Petroli?
	(Mitä *ei ole* pyyhitään pois).
Onko tehtaalla vesijohtoa?	
Onko työntekijöillä eri huoneita:	
aterioimista varten?	
vaatteiden säilyttämistä varten?	
peseytymistä varten?	
8. **Toiminimelle kuuluvat asuinhuoneistot:**	
Sekä hallintohenkilökunnalle että työntekijöille luovutettujen asuinhuoneistojen yhteenlaskettu luku?	Luku:
Siitä työntekijöille luovutettuja asuinhuoneistoja, jotka käsittävät:	
ainoastaan keittiön?	»
huoneen keittiöttä?	»
huoneen ynnä osan keittiöön?	»
huoneen ja keittiön?	»
kaksi huonetta keittiöttä?	»
kaksi huonetta ynnä osan keittiöön?	»
kaksi huonetta ja keittiön?	»
kolme tai useampia huoneita ja keittiön?	»
Luovutetaanko työväen asunnot maksutta vaiko vuokraa vastaan, ja kuinka suuri on jälkimäisessä tapauksessa kuukausittainen vuokra yhteensä?	
9. **Hallintohenkilökunta:**	
Toiminimen sikäläisessä konttorissa palvelevia henkilöjä?	Luku:

Kysymyksiä:	Vastauksia:
Konttorihenkilökunnalle vuonna 1908 maksettujen palkkain summa?	Smk:
10. Nykyinen työaika:	
Työajan pituus (lepohetket lukuunotettuina):	
a) kun vuorotyötä ei käytetä, vaan ainoastaan päivätyötä:	
maanantaisin (alkamis- ja päättymisaika)?	k:lo k:lo
lauantaisin (alkamis- ja päättymisaika)?	k:lo k:lo
muuna pyhäpäivän edellisenä paivänä (alkamis- ja päättymisaika)?	k:lo k:lo
muinapäivinä (alkamis-ja päättymisaika)?	k:lo k:lo
b) kun kahta 12-tuntista työvuoroa käytetään:	
millä kellonlyömillä vuorot vaihtuvat?	k:lo k:lo
milloin päivä- ja yötyövuorot vaihtuvat, ja miten on työaika vaihdossa järjestetty (löysi)?	
c) kun kolmea 8-tuntista työvuoroa käytetään:	
millä kellonlyömällä vuorot vaihtuvat?	k:lo k:lo k:lo
milloin vuorot vaihtuvat, ja miten on työaika vaihdossa järjestetty (löysi)?	
Lepohetket:	
a) kun vuorotyötä ei käytetä, vaan ainoastaan päivätyötä:	
aamupäivällä (alkamis- ja päättymisaika)?	k:lo k:lo
päivällisloma » » »	k:lo k:lo
iltapäivällä » » »	k:lo k:lo
Ovatko lepohetket toiset lauantaisin ja muuna pyhäpäivän edellisenä päivänä, ja niin ollen mitkä?	

Kysymyksiä:	Vastauksia:
b) kun kahta 12-tuntista työvuoroa käytetään: montako lepohetkeä myönnetään ja minkä kellonlyömäin välillä ne ovat? ..... c) kun kolmea 8-tuntista työvuoroa käytetään: montako lepohetkeä myönnetään ja minkä kellonlyömäin välillä ne ovat? ..... **Minkälaatuisilla työntekijöillä** on: a) ainoastaan päivätyötä? ..... b) kaksi 12-tuntista vuoroa? ..... c) kolme 8-tuntista vuoroa? ..... *Milloin* otettiin nykyinen työaika käytäntöön (vuosi ja päivä)?	
11. **Ylityö** vuonna 1908: Onko vuonna 1908 teetetty työtä yli edellä mainitun työajan, ja niin ollen kuinka laajasti (kuinka pitkinä aikoina vuodesta, montako tuntia päivässä ja monellako työntekijällä)? ..... Minkä laskuperustuksen mukaan sellaisesta ylityöstä maksetaan? ..... Onko vuonna 1908 ollut **pyhätyötä**, ja niin ollen kuinka laajasti (kuinka monena sunnuntaina, kuinka monta tuntia kunakin ja kuinka monella työntekijällä)? ..... Minkä laskuperustuksen mukaan pyhätyöstä maksetaan?	
12. **Nykyiset työehdot:** Teetetäänkö urakkatyötä? ..... Jos niin on laita, annetaanko sitä myös työntekijäryhmille? ..... Niin ollen minkä perusteiden mukaan?	

Kysymyksiä:	Vastauksia:
Onko urakkatyöstä taattu vakinainen tuntipalkka?	
Ovatko työntekijät tai työntekijäryhmät velvolliset vastaanottamaan heille tarjotun urakkatyön?	
Kuinka usein ja minä päivänä palkka maksetaan?	
Pidätetäänkö palkkaa (esim. vuokraan, sairaskassaan, sakoista y. m.)?	
Annetaanko kehotus- tai lahjapalkkioita, ja niin ollen minkä perusteiden mukaan?	
Onko järjestyssääntöjä (näitä myötäliitetään kappale)?	
Onko kirjallista työsopimusta (tätä myötäliitetään kappale)?	
Onko irtisanomisaika määrätty, ja niin ollen kuinka pitkä?	
Onko työnantajan ja työntekijäin välillä tariffisopimus (tätä myötäliitetään kappale)?	
Tutkitutetaanko työntekijät lääkärillä ennen työhön ottamista, ja niin ollen kenen kustannuksella?	
13. **Työntekijäin erinäisiä etuja:**	
Ovatko työntekijät tapaturmavakuutetut, ja niin ollen missä yhtiössä?	
Saavatko jotkut työntekijät vanhuusapua toiminimeltä, ja niin ollen kuinka monta ja kuinka paljon yhteensä?	
Saavatko työmiesvainajain lesket ja lapset elatusapua toiminimeltä, ja niin ollen kuinka monta ja kuinka paljon yhteensä?	

Kysymyksiä:	Vastauksia:
Onko työntekijäin hyväksi perustettu rahastoja, joihin työntekijät itse eivät suorita apumaksua, ja niin ollen mitä tarkoitusta varten sekä kuinka suuria (sellaisten rahastojen ohjesääntö myötäliitetään)?	.....
14. Erinäisiä muistutuksia ja lisäyksiä:	.....

Kyselykaavake B.

Tietoja työntekijäin palkoista vuonna 1909 .....

..... ssa.

Työntekijän ristimä- ja sukunimi sekä ammatin erikoisala.												
Viikon numero.	Todellinen työaika, tuntia.	Maksettu aikapalkka.		Maksettu urakkapalkka ja osavoitto.		Viikon numero.	Todellinen työaika, tuntia.	Maksettu aikapalkka.		Maksettu urakkapalkka ja osavoitto.	
		Mk.	p.	Mk.	p.			Mk.	p.	Mk.	p.
1						1					
2						2					
3						3					
4						4					
5						5					
6						6					
7						7					
8						8					
9						9					
10						10					
11						11					
12						12					
13						13					
14						14					

Työntekijän ristimä- ja sukunimi sekä ammatin erikoisala.

Viikon numero.	Todellinen työaika, tuntia.	Maksettu aikapalkka.		Maksettu urakkapalkka ja osavoitto.		Viikon numero.	Todellinen työaika, tuntia.	Maksettu aikapalkka.		Maksettu urakkapalkka ja osavoitto.	
		Mk.	p.	Mk.	p.			Mk.	p.	Mk.	p.
15						15					
16						16					
17						17					
18						18					
19						19					
20						20					
21						21					
22						22					
23						23					
24						24					
25						25					
26						26					
27						27					
28						28					
29						29					
30						30					
31						31					
32						32					
33						33					
34						34					
35						35					
36						36					
37						37					
38						38					
39						39					
40						40					
41						41					
42						42					
43						43					
44						44					
45						45					
46						46					
47						47					
48						48					
49						49					
50						50					
51						51					
52						52					
Yhteensä						Yhteensä					

Siitä ylityön palkkaa .....
Vapaa asunto (arvo) .....
Vuokrarahaa .....
Muita etuisuuksia (arvo) .....

Siitä ylityön palkkaa .....
Vapaa asunto (arvo) .....
Vuokrarahaa .....
Muita etuisuuksia (arvo) .....

Nykyisin käytännössä olevat voima- ja työkoneet .....

..... :ssa.

1. Puuhiomoja ja pahvitehtaita.

1. Turbiineja: yhteensä ..... teh. hv.
2. Kiinteitä höyrykattiloita: yhteensä ..... m^2 tulipintaa.
3. Höyrykoneita: yhteensä ..... teh. hv.
4. Sähkögeneratoreja, vesivoiman käyttämiä: yhteensä ..... teh. hv.
5. Sähkögeneratoreja, höyryvoiman käyttämiä: yhteensä ..... teh. hv.
6. Katkaisusahoja. .....
7. Kuorimakoneita (lukumäärä ja malli). .....
8. Päätyhöyliä. .....
9. Halkaisukoneita. .....
10. Höyryytyskattiloita. .....
11. Hiomakoneita: .....
    a) kuumahiomakoneita: yhteensä ..... teh. hv.
    b) kylmähiomakoneita: yhteensä ..... teh. hv.
12. Lajittelukoneita (lukumäärä ja malli). .....
13. Rafinöörejä. .....
14. Hollantereja. .....
15. Kokouskoneita. .....
16. Puristimia (hydraulisia tai hihnojen käyttämiä). .....
17. Kuivauskanavia ja kuivaustorneja. .....
18. Kuivauskoneita (yksi- ja monisylinterisiä). .....
19. Kartonkikoneita (työleveys, sylinterien lukumäärä ja läpimitta). .....
20. Kiilloituskoneita. .....
21. Reijityskoneita. .....
22. Pakkaukseen käytettyjä puristimia. .....
23. .....
24. .....
25. .....
26. .....
27. .....
28. .....
29. .....
30. .....

II. Selluloosatehtaita.

1. Turbiineja: yhteensä ..... teh. hv.
2. Kiinteitä höyrykattiloita: yhteensä ..... m² tulipintaa.
3. Höyrykoneita: yhteensä ..... teh. hv.
4. Sähkögeneratoreja, vesivoiman käyttämiä: yhteensä ..... teh. hv.
5. Sähkögeneratoreja, höyryvoiman käyttämiä: yhteensä ..... teh. hv.
6. Kuorimakoneita (lukumäärä ja malli). .....
7. Katkaisusahoja. .....
8. Lastuhakkureja. .....
9. Desintegratoreja. .....
10. Lastunlajittelijoita. .....
11. Haponvalmistuslaitteita (malli). .....
12. Sulfatilipeän haihdutus- ja polttolaitoksia. .....
13. Rikkiuuneja. .....
14. Sulfatikeittokattiloita: yhteensä ..... m³ vetäviä. .....
15. Sulfitikeittokattiloita: yhteensä ..... m³ vetäviä. .....
16. Separatoreja. .....
17. Lajittelukoneita:
    a) etulajittelussa. .....
    b) hienolajittelussa. .....
18. Kokouskoneita. .....
19. Märän vanukkeen puristimia (hydraulisia tai hihnojen käyttämiä). .....
20. Hollantereja. .....
21. Valkaisuhollantereja. .....
22. Klorikalkin liottajia. .....
23. Klorielektrolyserejä: yhteensä ..... teh. hv.
24. Selluloosan kuivauskoneita (työleveys, kuivaussylinterien luku ja läpimitta). .....
25. Kuivan selluloosan pakkaukseen käytettyjä puristimia. .....
26. .....
27. .....
28. .....
29. .....
30. .....

III. Paperitehtaita.

1. Turbiineja: yhteensä ..... teh. hv.
2. Kiinteitä höyrykattiloita: yhteensä ..... m² tulipintaa.
3. Höyrykoneita: yhteensä ..... teh. hv.

4. Sähkögeneratoreja, vesivoiman käyttämiä: yhteensä ..... teh hv.
5. Sähkögeneratoreja, höyryvoiman käyttämiä: yhteensä ..... teh. hv.
6. Täysihollantereja. .....
7. Rafinörejä (marshall-koneita). .....
8. Puolihollantereja. .....
9. Valkaisuhollantereja. .....
10. Sekotushollantereja. .....
11. Kaasuvalkaisulaitoksia. .....
12. Lumpputemureja. .....
13. Lumppuleikkureja. .....
14. Lumppukattiloita. .....
15. Kostean lumppumassan kokouskoneita. .....
16. Mokkamyllyjä. .....
17. Hylkypaperin hienontajia. .....
18. Hartsikattiloita, saven sekotusammeita y. m. .....
19. Paperikoneita:
    a) paperiradan leveys. .....
    b) kuivaussylinterin viltinkuivaajien lukumäärä ja läpimitta. .....
    c) tuukin pituus. .....
    d) pusertimien lukumäärä. .....
20. Pergamenterauskoneita:
    a) työleveys. .....
    b) kuivaussylinterien lukumäärä ja läpimitta. .....
21. Kerjäläiskoneita. .....
22. Kostutuskoneita. .....
23. Rullakalantereja, valssien lukumäärä ja työleveys. .....
24. Kuviokalantereja. .....
25. Hankauskalantereja. .....
26. Arkkikalantereja. .....
27. Rullakoneita. .....
28. Hylsykoneita. .....
29. Rullakoneita (Rotationikoneita). .....
30. Bobinileikkureja. .....
31. Leikkureja. .....
32. Taitekoneita. .....
33. Taitepuristimia. .....
34. Leimapuristimia. .....
35. Kolmileikkureja. .....

36. Poikkiterä- (giljotini-) leikkureja.
37. Viivoituskoneita.
38. Pakkauspuristimia.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.

Siirto- ja liikennevälineitä, kuten raitioteitä, köysiratoja j. m. s. (pituus metr.)

Kyselykaavake D.

Kysymyksiä:	Vastauksia:
Tehtaan nimi:	
1. Työntekijäin nimi?	
syntymävuosi?	Vuonna:
syntymäpaikka?	
siviilisääty (naimaton, nainut, leskimies, leski)?	
2. Isän ammatti?	
3. Montako lasta on elossa?	
Onko Teillä omaisia (paitsi vaimoa ja lapsia) tai muita henkilöitä elätettävänä?	

Kysymyksiä:	Vastauksia:
4. Millä tehtaan osastolla Te työskentelette (puuhiomossa, selluloosaosastolla, lumppuosastolla, paperiosastolla, konepajassa, sekatöissä y. m.)?	
Mikä on Teidän erikoisammattialanne osastolla?	
5. Milloin aloitte työskentelemään paperiteollisuudessa?	Vuonna: .....
Milloin aloitte työskentelemään tällä kertaa nykyisen työnantajanne luona?	» .....
Oletteko aikaisemmin työskennellyt muissa ammateissa, ja niin ollen missä?	
6. Onko Teillä nykyään:	
a) ainoastaan päivätyötä, ja niin ollen montako tuntia päivässä?	
b) työtä kahdessa 12-tuntisessa vuorossa?	
c) työtä kolmessa 8-tuntisessa vuorossa?	
Onko Teillä tuntipalkka, ja niin ollen mikä	Penniä: .....
Onko Teillä itsellänne muita tuloja kuin tehtaasta, ja niin ollen kuinka paljon vuodessa?	Smk: .....
Onko Teidän vaimollanne tai kotona olevilla lapsillanne mitään tuloja, ja niin ollen kuinka paljon vuodessa?	» .....
Onko Teillä nykyään ylityötä, ja niin ollen montako tuntia viikossa?	Tuntia: .....
Onko Teillä nykyään yötyötä, ja niin ollen montako tuntia viikossa?	» .....
Oletteko velvollinen vastaanottamaan tarjottua urakkatyötä?	

Kysymyksiä:	Vastauksia:
7. Onko Teillä vapaa asunto, asutteko omassa talossanne, vuokramaalla (suuriko vuokra vuodessa), vai maksatteko huoneen vuokraa (paljoko viikossa tai kuukaudessa)?	
Saatteko työnantajalta vuokra-apurahaa, ja niin ollen kuinka paljon?	
Montako huonetta on Teidän hallussanne (paitsi keittiötä)?	
Onko Teillä oma keittiö vaiko osa keittiöön?	
Onko Teillä asukkeja, ja niin ollen montako sekä minkälaista korvausta vastaan?	
Oletteko itse toisen asukkina?	
Montako henkilöä kaikkiaan asuu Teidän hallussanne olevissa huoneissa?	
8. Vaivaako Teitä joku pitkällinen tauti, ja niin ollen minkälaatuinen?	
Onko Teitä kohdannut työssä tapaturma, josta Teillä vielä on haittaa, ja niin ollen minkälainen?	
Saatteko vuotuista apurahaa tapaturman tuottamasta vammasta, ja niin ollen minkä verran?	
9. Oletteko apukassan jäsen?	
Oletteko työväen- tai ammattiyhdistyksen jäsen?	
Oletteko raittiusseuran jäsen?	
10. Mitä kieliä puhutte (äidinkieli merkitään ensiksi)?	
11. Oletteko käynyt käsiammattilaiskoulua?	

Kysymyksiä:	Vastauksia:
Oletteko käynyt teknillistä oppilaitosta?	
Oletteko käynyt lyseota, kansakoulua, vai oletteko koulua käymätön?	
Osaatteko ainoastaan lukea vaiko sekä lukea että kirjoittaa?	
12. Erinäisiä muistutuksia ja lisäyksiä:	

Kyselykaavake E.

Kuinka suuret ovat työhuoneet ..... ssa

Huoneen numero.	Huoneen tarkoitus.	Lattian koko pinta (pituus × leveys) metriä.	Muistutuksia:

Kyselykaavake F.

Erityistietoja ..... kassan osakkaiden keskuudessa tapahtuneista sairauskohtauksista.

Sairaan				Sairauspäivien luku.	Sairauden nimi tai laatu.
nimi.	sukupuoli.	ikä.	siviilisääty. [1]		

Kyselykaavake G.

Erityistietoja ..... kassan osakkaiden keskuudessa tapahtuneista kuolemantapauksista.

Vuonna.	Vainajan				Ilmoitettu kuoleman syy.
	nimi.	sukupuoli.	ikä.	siviilisääty. [1]	

[1]) Naimaton, nainut, leskimies, leski.

Alkutietojen kerääminen.

Siten laaditun suunnitelman mukaisesti koottiin tilastoaineisto sitä varten asetettujen asiamiesten välityksellä, jotka kävivät tehtaissa syyskesästä ja syksyllä 1909. Joistakuista tehtaista saapui työnantajain annettava aineisto sangen hitaasti ja vasta sittenkun sitä useasti oli pyydetty. Nämä tehtaat olivat kaikki varsin pieniä, joten niistä pyydettyjen tietojen antaminen kysyi varsin vähän vaivaa. Kaikista suurista tehtaista, joissa vastauksen antaminen kaikkiin kysymyksiin todella saattoi aiheuttaa varsin melkoista työtä, on tiedot annettu suurimmalla auliudella, ja myöhemminkin tehtyihin tiedusteluihin, jotka varsinkin ovat kohdistuneet vuorotyön järjestämistä koskevaan monimutkaiseen kysymykseen, on kohteliaimmin vastattu.

Siten kerätyn aineiston järjestelyn tulokset esitetään tuonnempana seuraavissa taulukoissa, joita valaistaan tässä seuraavan tekstin erinäisissä luvuissa.

II. Luku.

Suomen paperiteollisuus.

Työntekijät.

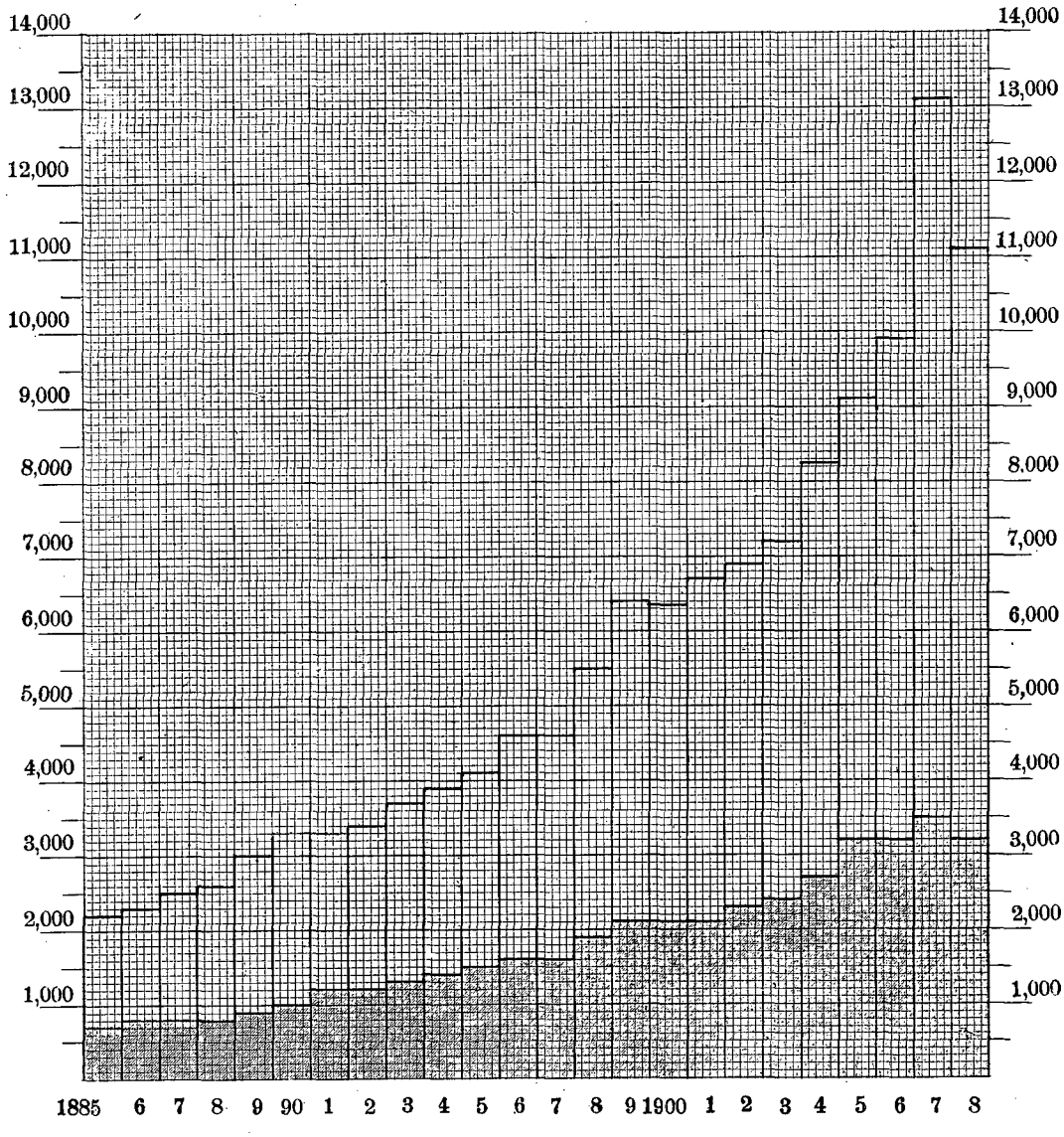
Teollisuustilaston perustuksella annetaan tässä Suomen paperiteollisuuden kehityksen valaisemiseksi seuraavat tiedot, ollen tähän teollisuuteen luettuina paperitehtaat, pahvitehtaat, puuhiomot ja selluloosatehtaat.[1])

Paperiteollisuudessa toimivien työntekijäin luku.

Vuonna	Työ-paikkoja	Työntekijöitä: m.	n.	yht.	Lisäännys tai vähennys edell. vuoteen verraten.	% kaikista teoll. työn-tekijöistä.
1885	27	1,444	715	2,159[2])	—	5.7
1886	25	1,562	760	2,322[2])	+ 7.6%	5.6
1887	24	1,695	759	2,454[2])	+ 5.7 »	5.6
1888	28	1,821	794	2,615[2])	+ 6.6 »	5.6
1889	41	2,107	939	3,046[2])	+16.5 »	5.6
1890	42	2,286	1,014	3,300[2])	+ 8.3 »	5.6
1891	40	2,152	1,177	3,329[2])	+ 0.9 »	5.4
1892	39	2,228	1,172	3,400[2])	+ 2.1 »	5.8
1893	33	2,378	1,318	3,696	+ 8.7 »	6.6
1894	35	2,543	1,396	3,939	+ 6.6 »	6.8
1895	37	2,644	1,475	4,119	+ 4.6 »	6.3
1896	39	2,970	1,619	4,589	+11.4 »	6.3
1897	39	2,933	1,629	4,562	— 0.6 »	5.7
1898	44	3,555	1,938	5,493	+20.4 »	6.0
1899	48	4,302	2,095	6,397	+16.5 »	6.6
1900	51	4,255	2,095	6,350	— 0.7 »	6.4
1901	50	4,598	2,074	6,672	+ 5.1 »	7.0
1902	54	4,629	2,299	6,928	+ 3.8 »	7.3
1903	56	4,815	2,422	7,237	+ 4.5 »	7.2
1904	62	5,555	2,710	8,265	+14.2 »	8.1
1905	63	5,956	3,161	9,117	+10.3 »	8.4
1906	69	6,746	3,169	9,915	+ 8.8 »	8.7
1907	78	9,613	3,531	13,144	+32.6 »	9.7
1908	78	7,943	3,192	11,135	—15.3 »	8.8

[1]) Näihin numerolukuihin ei ole otettu tietoja vuodelta 1909, vaikka sanotun vuoden teollisuustilasto jo oli käytettävänä, koska siinä olevat tiedot, työntekijäin lukua koskeviin tietoihin tehtyjen muutosten johdosta, eivät ole vertailtavia edellisiltä vuosilta oleviin tietoihin.

[2]) Vuosilta 1885—1892 on pahvi- ja asfalttihuopatehtaat luettu yhteen, joten mainituilta vuosilta oleviin numerotietoihin myös sisältyy jälkimäisten tehtaitten työntekijäluku.

14,000
13,000
12,000
11,000
10,000
9,000
8,000
7,000
6,000
5,000
4,000
3,000
2,000
1,000
1885 6 7 8 9 90 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1900 1 2 3 4 5 6 7 8

Vuosina 1885—1908 tapahtuneita työntekijäluvun vaihteluja valaisee diagrammi I, jossa pilkutettu osa merkitsee naispuolisia työntekijöitä.

Tässä on nimenomaan huomautettava, että teollisuustilaston numerotiedot ovat monessa kohden puutteellisia, joten edellä olevat tiedonannotkaan eivät voi olla ehdottomasti luotettavia. Olisi ollut sangen mielenkiintoista nähdä, miten työntekijät jakautuvat erilaatuisten tehtaiden: paperitehtaiden, pahvitehtaiden, puuhiomojen ja selluloosatehtaiden kesken, jotta siten kävisi osottaminen, miten näiden ryhmäin työntekijäluvun keskinäinen suhde on muuttunut. Tämä ei kuitenkaan käy päinsä, syystä että teollisuustilasto ei erota näitä työntekijäryhmiä toisistaan niissä tapauksissa, jolloin sama toiminimi samassa paikassa harjoittaa kahta taikka useammanlaatuista tehdastelua. Tuollaisesta vertailusta olisi varsin todennäköisesti käynyt näkyviin, että puuhiomojen ja selluloosatehtaitten työntekijäluku on lisääntynyt verraten enemmän kuin varsinaisten paperitehtaitten, koska viime aikoina etusijassa juuri on perustettu jälkimäisen laatuisia tehtaita.

Paperitehtaitten, pahvitehtaitten, puuhiomojen ja selluloosatehtaitten työntekijäluku on harvalukuisin poikkeuksin lisääntynyt sangen tasaisesti. Suurta kohoamista on huomattavana vuosina 1898 ja 1899 sekä erittäinkin vuonna 1907. Edellisellä kerralla seurasi vähäinen taantuminen ja 1907 vuoden jälkeen työntekijäluku väheni sangen paljon. Tunnettuahan on, että hyvien vuosien väistyttyä seurasi kova lamatila paperimarkkinoilla. Tässä käsitellyllä paperiteollisuuden alalla toimivat työntekijät olivat kauan 5—6 % kaikista teollisuustilastoon kuuluvista työntekijöistä; vuonna 1901 nousi suhdeluku 7 %:in ja oli korkeimmillaan eli 9.7 % vuonna 1907, mutta siitä lähtien on alenemista ollut huomattavana.

Edellä esitetyistä luvuista havaitsee, että mies- ja naispuolisten työntekijäin luvun keskinäinen suhde, viisivuosittain laskettuna, on ollut seuraava:

	100 työntekijästä oli:	
	miehiä.	naisia.
1885—1889	68.5	31.5
1890—1894	65.6	34.4
1895—1899	65.2	34.8
1900—1904	67.3	32.7
1905—1908	69.9	30.1

Tämä suhdeluku ei ole mainittavasti muuttunut, mutta huomattava on kuitenkin, että naispuolisten työntekijäin luku on viime vuosijakson kuluessa hiukan vähentynyt.

Sen seikan valaisemiseksi, missä määrin alaikäisiä käytetään paperiteollisuudessa, esitetään seuraavat numeroluvut [1]):

Paperiteollisuudessa työskenteleviä alaikäisiä.

	Alle 15 v:n:			15—18 v:			Kaikkiaan alaikäisiä:		
	m.	n.	yht.	m.	n.	yht.	m.	n.	yht.
1885	25	12	37	90	84	174	115	96	211
1886	31	38	69	100	136	236	131	174	305
1887	31	18	49	97	135	232	128	153	281
1888	31	22	53	122	143	265	153	165	318
1889	34	12	46	123	147	270	157	159	316
1890	23	20	43	118	150	268	141	170	311
1891	9	13	22	87	146	233	96	159	255
1892	14	6	20	78	150	228	92	156	248
1893	6	4	10	86	170	256	92	174	266
1894	4	5	9	79	155	234	83	160	243
1895	2	—	2	79	168	247	81	168	249
1896	3	—	3	75	152	227	78	152	230
1897	16	10	26	78	143	221	94	153	247
1898	11	16	27	85	214	299	96	230	326
1899	20	12	32	131	225	356	151	237	388
1900	13	3	16	156	229	385	169	232	401
1901	14	1	15	204	246	450	218	247	465
1902	9	3	12	154	232	386	163	235	398
1903	4	2	6	214	243	457	218	245	463
1904	7	6	13	176	256	432	183	262	445
1905	6	1	7	199	285	484	205	286	491
1906	8	3	11	221	277	498	229	280	509
1907	12	4	16	288	265	553	300	269	569
1908	3	3	6	160	361	521	163	364	527

Tässä käsitellyissä teollisuudenhaaroissa käytetään sangen vähän 15 vuotta nuorempia lapsia, ja näidenkin luku on vähenemään päin.

Edellä esitetyistä numeroluvuista saa seuraavat suhdeluvut, laskettuina viisivuotisilta ajanjaksoilta:

[1]) Samoinkuin edellä on tässä myös otettu lukuun asfalttihuopatehtaiden työntekijät vuosina 1885—1892.

	100 työntekijästä oli:				
	alle 15 v:n:	15—18 v.	alle 18 v:n:		
			m.	n.	kaikki.
1885—1889	2.0	9.3	7.9	18.8	11.3
1890—1894	0.6	6.9	4.3	13.5	7.5
1895—1899	0.4	5.3	3.0	10.7	5.7
1900—1904	0.2	5.9	4.0	10.6	6.1
1905—1908	0.1	4.7	3.0	9.2	4.8

Kaikissa näissä alaikäisten työntekijäin ryhmissä osottavat numeroluvut tuntuvaa alenemista.

Tuotanto.

Käyttämällä teollisuustilastoa saa seuraavat numerotiedot paperi- ja pahvitehtaitten, puuhiomojen ja selluloosatehtaitten tuotantoarvosta. Tässä on kuitenkin huomattava, että tämä arvo luultavasti useassa tapauksessa on liian alhainen, varsinkin aikaisemmilta vuosilta, sillä erään tehtaan puolivalmisteet, joita edelleen käytellään toisessa tehtaassa, on kumpaisellakin kerralla laskettu täyteen arvoonsa, joka siis on luettu kahdesti tuotantoarvoon.

Paperiteollisuuden tuotantoarvo.

Vuonna.	Tuotannon arvo.	Lisäännys tai vähennys edell. vuoteen verraten.	Vuonna.	Tuotannon arvo.	Lisäännys tai vähennys edell. vuoteen verraten.
1885	9,109,390 [1]	—	1898	20,423,986	+ 12.3 %
1886	8,251,985 [1]	— 9.4 %	1899	23,551,947	+ 15.3 »
1887	9,066,985 [1]	+ 9.9 »	1900	27,743,700	+ 17.8 »
1888	10,406,974 [1]	+ 14.8 »	1901	28,951,858	+ 4.4 »
1889	12,465,237 [1]	+ 19.8 »	1902	29,141,600	+ 0.6 »
1890	12,882,988 [1]	+ 3.3 »	1903	33,947,700	+ 16.5 »
1891	11,783,577 [1]	— 8.5 »	1904	40,710,031	+ 20.0 »
1892	11,610,677 [1]	— 1.5 »	1905	40,924,200	+ 0.5 »
1893	13,529,652	+ 16.5 »	1906	42,116,900	+ 2.9 »
1894	15,297,492	+ 13.1 »	1907	51,390,100	+ 22.0 »
1895	15,927,242	+ 4.1 »	1908	45,523,600	— 11.4 »
1896	17,358,786	+ 9.0 »	1909	52,569,400	+ 15.5 »
1897	18,188,997	+ 4.8 »			

Yhdistelemällä näitä numerolukuja edellä oleviin työntekijälukua valaiseviin numerotietoihin saa kutakin työntekijää kohti seuraavat tuotantoarvot:

[1]) Vuosilta 1885—1892 sisältyy näihin lukuihin myös asfalttihuopatehtaiden tuotantoarvo, joka kuitenkin on varsin vähäinen.

Tuotantoarvo työntekijää kohti.

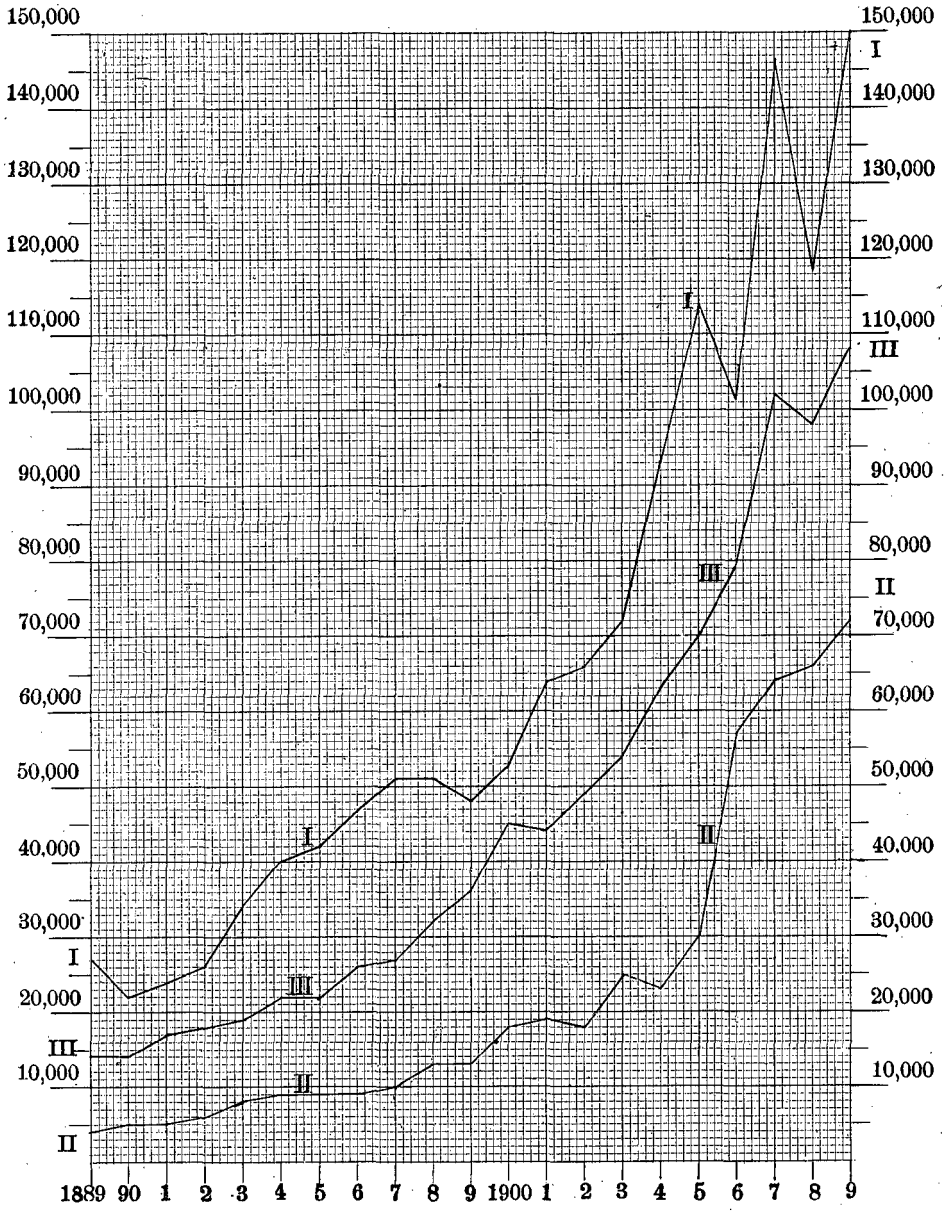
V. 1885	4,219	mk	V. 1893	3,661	mk	V. 1901	4,339	mk
» 1886	3,554	»	» 1894	3,884	»	» 1902	4,206	»
» 1887	3,695	»	» 1895	3,867	»	» 1903	4,691	»
» 1888	3,980	»	» 1896	3,783	»	» 1904	4,926	»
» 1889	4,092	»	» 1897	3,987	»	» 1905	4,489	»
» 1890	3,904	»	» 1898	3,718	»	» 1906	4,248	»
» 1891	3,540	»	» 1899	3,682	»	» 1907	3,910	»
» 1892	3,415	»	» 1900	4,369	»	» 1908	4,088	»

Edellä esitetyt numeroluvut osottavat vaihteluja, jotka eräissä tapauksissa ehken ovat todellisia suuremmat. Tämä on katsottava johtuvan teollisuustilaston tietoja yleensä haittaavista virheellisyyksistä ja varsinkin edellä mainitusta tuotantoarvon kaksinaisesta laskemisesta. Viime vuosiin nähden on, mikäli saadut alkutiedot ovat sallineet, koetettu vähentää tätä virhettä lukemalla toisesta tehtaasta ostettujen puolivalmiiden teosten arvo pois sen tehtaan tuotantoarvosta, missä puolivalmisteita on edelleen jalostettu. Edellä esitettyjen lukujen perusteella käy tekeminen sen johtopäätöksen, että tässä käsiteltyjen tehtaitten tuotantoarvo kutakin työntekijää kohti on 4,000 markan vaiheilla.

Hiotun vanukkeen ja pahvin, kemiallisen vanukkeen sekä paperin tuotantomäärä käy selville seuraavista numeroluvuista:

	Valmistettu:		
Vuonna	hiottua vanuketta ja pahvia	selluloosaa	paperia
1889	26,786 tonnia	4,074 tonnia	13,820 tonnia
1890	21,955 »	5,335 »	13,869 »
1891	24,070 »	4,745 »	16,984 »
1892	26,145 »	6,261 »	18,256 »
1893	33,930 »	7,744 »	19,463 »
1894	39,568 »	9,001 »	21,589 »
1895	41,812 »	9,431 »	21,883 »
1896	46,645 »	8,545 »	26,156 »
1897	50,549 »	10,292 »	27,243 »
1898	50,894 »	13,296 »	32,022 »
1899	48,367 »	13,286 »	35,690 »
1900	52,784 »	18,422 »	45,206 »
1901	63,851 »	18,803 »	43,611 »

II.

150,000
140,000
130,000
120,000
110,000
100,000
90,000
80,000
70,000
60,000
50,000
40,000
30,000
20,000
10,000
I
III
II
1889 90 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1900 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Vuonna	hiottua vanuketta ja pahvia	selluloosaa	paperia
1902	66,319 tonnia	18,121 tonnia	49,215 tonnia
1903	71,895 »	24,759 »	53,856 »
1904	92,865 »	22,684 »	62,904 »
1905	113,816 »	29,599 »	70,484 »
1906	101,453 »	57,306 »	79,077 »
1907	146,181 »	63,560 »	101,956 »
1908	119,488 »	66,107 »	98,243 »
1909	150,020 »	71,528 »	108,039 »

Tässä mainittuja tuotantomääriä valaisee diagrammi II, jossa viiva I osottaa hiotun vanukkeen ja pahvin, viiva II selluloosan sekä viiva III paperin valmistusmäärän, kaikki tonniluvuin.

Hiotun puuvanukkeen ja pahvin tuotanto oli tässä mainitun ajanjakson päättyessä likimain 4 ½ kertaa suurempi kuin 20 vuotta aikaisemmin, selluloosan tuotanto taas noin 16 kertaa ja paperin tuotanto noin 7 kertaa suurempi.

Näyttää olevan mahdotonta teollisuustilastossa olevien tietojen nojalla kutakuinkaan tarkoin osottaa, paljonko on kulutettu hiomapuita puuhiomoissa, selluloosapuita selluloosatehtaissa sekä puuvanuketta, selluloosaa ja ryysyjä paperitehtaissa. Usein näitä tietoja puuttuu tykkönään, toisissa tapauksissa ne on ilmoitettu osin tilavuusmitoin ja osin raha-arvoin. Vuosilta 1907 ja 1908 nämä tiedot kuitenkin näyttävät olevan kutakuinkin täydellisiä, minkätähden tässä julkaistaan niistä seuraavat:

	Puuhiomot, hiomapuita.	Selluloosatehtaat, selluloosapuita.	Paperitehtaat, puuvanuketta.	Paperitehtaat, selluloosaa.
1907	689,363 m³	517,984 m³	71,387 tonnia	30,582 tonnia
1908	546,475 »	546,943 »	68,268 »	31,483 »

Tuonti.

Kun paperivanuke ja paperi ovat Suomen tärkeimpiä vientitavaroita, seuraa tästä aivan luonnollisesti, että näiden tavarain maahantuonti on vähäinen. Vuoteen 1860 ei tämän tuonnin arvo ollut 100,000:kaan mk. ja vuosina 1860—65 se nousi hiukan yli tuon määrän. Vuosilta 1866—82 ei tuontiarvo ole osotettavissa tullitilaston pohjalla, siitä kun käy selville ainoastaan tuontimäärä. Vuodesta 1883 lähtien taas on olemassa täydelliset tiedot puuvanukkeen, paperin ja paperiteosten tuontiarvosta. Tämä arvo näkyy seuraavasta:

Puuvanukkeen, paperin ja paperiteosten tuontiarvo:

V. 1883	667,181	mk	V. 1893	421,815	mk	V. 1902	1,363,464	mk
» 1884	588,107	»	» 1894	553,349	»	» 1903	1,630,243	»
» 1885	490,740	»	» 1895	796,405	»	» 1904	1,695,724	»
» 1886	454,990	»	» 1896	990,083	»	» 1905	1,904,109	»
» 1887	540,039	»	» 1897	1,479,760	»	» 1906	2,061,226	»
» 1888	546,995	»	» 1898	1,500,024	»	» 1907	2,197,742	»
» 1889	572,786	»	» 1899	1,659,857	»	» 1908	2,808,096	»
» 1890	664,909	»	» 1900	1,386,923	»	» 1909	2,498,819	»
» 1891	568,038	»	» 1901	1,108,385	»	» 1910	2,636,997	»
» 1892	545,158	»						

Erästä paperiteollisuudessa käytettyä raakatavaraa, nimittäin ryysyjä, tuodaan varsin melkoiset määrät Venäjältä, jonkun verran myös muista maista. Tämän tuonnin määrä näkyy seuraavista numeroluvuista (eräinä vuosina on paperikarikkeet otettu lukuun, toisina ei, mutta tämä tuonnin osa ei näytä olevan suuri verraten maahan tuotettujen ryysyjen määrään):

Ryysyjen (ja paperikarikkeiden) tuonti.

V. 1856	3,383	kg.	V. 1875	2,459,031	kg.	V. 1893	728,107	kg.
» 1857	33,006	»	» 1876	1,977,784	»	» 1894	1,605,417	»
» 1858	1,250	»	» 1877	2,623,901	»	» 1895	1,918,618	»
» 1859	—	»	» 1878	3,006,436	»	» 1896	1,779,383	»
» 1860	285,352	»	» 1879	3,638,417	»	» 1897	1,527,228	»
» 1861	629,584	»	» 1880	4,058,157	»	» 1898	2,280,254	»
» 1862	125,922	»	» 1881	3,592,091	»	» 1899	2,481,660	»
» 1863	48,621	»	» 1882	2,955,868	»	» 1900	2,760,265	»
» 1864	83,344	»	» 1883	3,541,141	»	» 1901	1,467,717	»
» 1865	217,826	»	» 1884	4,048,016	»	» 1902	1,759,325	»
» 1866	82,970	»	» 1885	3,521,692	»	» 1903	2,569,798	»
» 1867	119,232	»	» 1886	1,300,165	»	» 1904	1,823,541	»
» 1868	63,862	»	» 1887	1,111,142	»	» 1905	2,472,646	»
» 1869	208,807	»	» 1888	931,377	»	» 1906	2,807,985	»
» 1870	256,579	»	» 1889	1,108,449	»	» 1907	4,081,588	»
» 1871	15,258	»	» 1890	804,156	»	» 1908	4,079,204	»
» 1872	26,784	»	» 1891	1,220,839	»	» 1909	3,198,091	»
» 1873	732,921	»	» 1892	868,194	»	» 1910	3,204,852	»
» 1874	1,987,593	»						

Vienti.

Suomen paperitehtaitten vienti käsittää puuvanuketta, pahvia, paperia sekä pahvi- ja paperiteoksia. Viimeksi mainitulla ryhmällä on kuitenkin verraten vähän merkitystä ja käsittää se enimmäkseen tapetteja.

Aluksi annetaan tässä tietoja viennistä kokonaisuudessaan, ilmaistuna osin tonniluvuin ja osin tuhansin markoin, sekä mainitsemalla kuinka suuri prosentti tämän viennin arvo on maamme koko viennin arvosta.

Puuvanukkeen, pahvin, paperin ja niistä valmistettujen teosten vientimäärä sekä sen arvo %-luvuin koko viennin arvosta.

Vuonna.	Tonnia.	1,000-sin markoin.	% koko vienti-arvosta.	Vuonna.	Tonnia.	1,000-sin markoin.	% koko vienti-arvosta.
1866....	276.7	396.0	1.27	1889....	29,873.0	9,105.2	8.86
1867....	662.7	835.2	1.96	1890....	34,548.6	8,622.8	9.33
1868....	582.9	465.0	1.00	1891....	33,131.1	8,625.9	8.28
1869....	519.0	621.3	1.27	1892....	35,118.5	9,022.8	9.63
1870....	477.7	557.9	1.26	1893....	50,402.6	11,632.8	10.13
1871....	170.4	[1]) —	—	1894....	51,588.7	11,933.6	8.78
1872....	344.8	[1]) —	—	1895....	53,093.1	12,906.6	9.03
1873....	1,604.7	[1]) —	—	1896....	58,083.9	14,392.0	9.05
1874....	4,891.0	2,400.5	2.57	1897....	60,079.2	15,567.6	9.23
1875....	5,683.3	2,830.5	3.32	1898....	67,408.0	17,213.1	9.56
1876....	5,250.6	3,645.0	3.69	1899....	70,435.4	17,651.3	9.54
1877....	6,339.4	4,727.9	4.52	1900....	88,626.3	21,578.2	10.91
1878....	9,244.4	5,074.1	5.74	1901....	89,680.6	21,172.3	11.33
1879....	11,051.0	8,671.0	9.21	1902....	92,339.0	22,426.5	11.07
1880....	10,847.8	8,222.5	6.68	1903....	112,021.0	25,464.3	11.91
1881....	9,213.2	8,635.8	8.04	1904....	142,203.7	31,001.5	14.38
1882....	11,734.8	10,333.3	8.62	1905....	153,655.5	34,293.8	13.84
1883....	14,907.3	5,691.8	4.81	1906....	157,517.0	38,490.0	13.74
1884....	18,526.6	6,019.1	5.34	1907....	174,743.9	43,363.1	16.34
1885....	20,096.5	8,041.2	8.95	1908....	183,401.2	42,541.3	17.51
1886....	19,338.8	7,791.9	10.07	1909....	192,373.5	42,497.3	16.70
1887....	22,891.7	8,232.6	10.68	1910....	239,900.6	50,096.8	17.39
1888....	25,958.0	7,705.4	8.52				

[1]) Vuosilta 1871—73 puuttuu tietoja vientiarvosta.

Niinkuin näkyy, oli vienti vielä 1860-luvulla sangen vähäpätöinen. 1870-luvulla se oli tuntuvasti lisääntynyt, ja tämä lisääntyminen kiihtyy kiihtymistään, kunnes paperinvienti kohoaa lähinnä puutavarainviennin jälkeiselle sijalle maamme vientitavarain joukossa.

Diagrammi III osottaa kaikkien puutavarateollisuuteen kuuluvain tuotteiden sekä tuotannon että viennin vaihtelut, ilmaistuina miljoonin markoin. Varjostettu osa merkitsee vientiä.

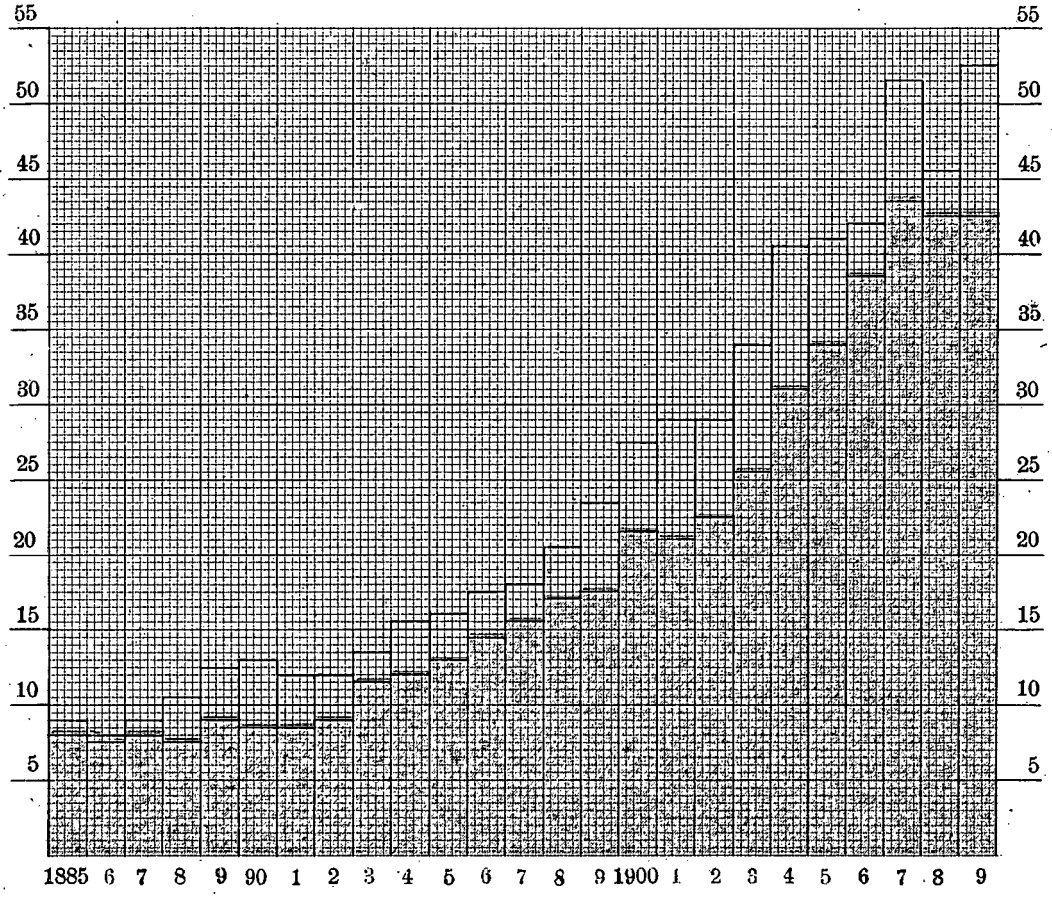
Jos likemmältä tarkastelee tämän viennin kokoumusta, saa seuraavat tulokset vuodesta 1889 alkaen, jolloin tiedot alkavat olla luotettavampia ja seikkaperäisempiä:

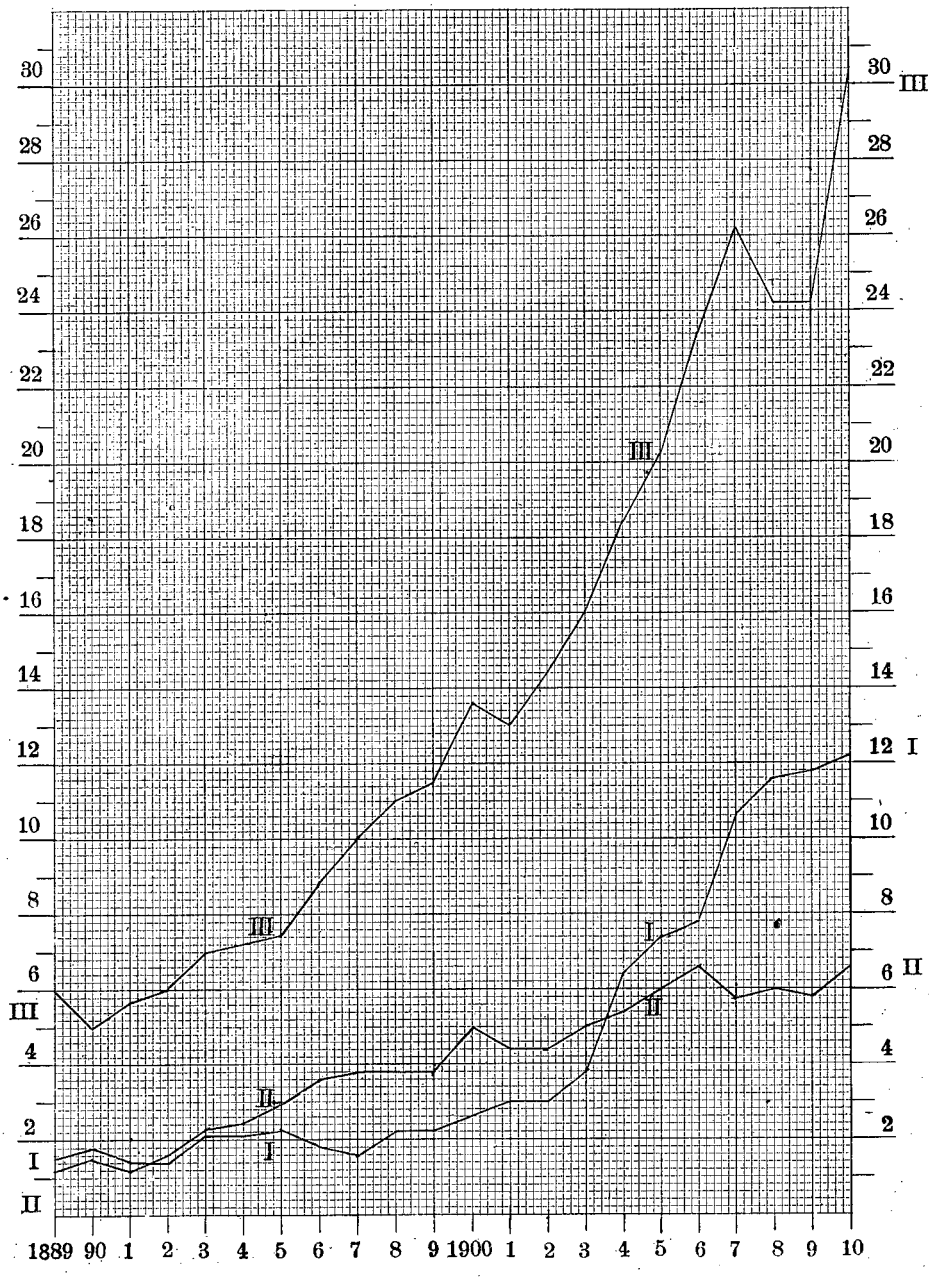
Vientimäärä, jaettuna erilaatuisten tuotteiden kesken, sekä näiden määrä %-luvuin koko vientimäärästä.

Vuonna	Puuvanuketta		Pahvia		Paperia		Pahvi- ja paperiteoksia	
	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%
1889	11,011.3	36.8	6,355.9	21.3	12,415.2	41.6	90.6	0.3
1890	14,394.2	41.6	9,650.4	28.0	10,412.4	30.1	91.6	0.3
1891	13,022.6	39.3	7,484.0	22.6	12,568.8	37.9	55.7	0.2
1892	12,867.3	36.7	8,598.8	24.5	13,601.0	38.7	51.3	0.1
1893	20,403.6	40.5	12,264.9	24.3	17,648.0	35.0	86.1	0.2
1894	20,541.6	39.8	13,261.3	25.7	17,675.9	34.3	109.9	0.2
1895	18,982.9	35.8	16,192.0	30.5	17,732.5	33.4	185.8	0.3
1896	18,729.4	32.2	18,391.6	31.7	20,495.2	35.3	467.6	0.8
1897	17,101.7	28.5	20,339.5	33.9	22,264.4	37.0	373.7	0.6
1898	20,407.8	30.3	20,768.6	30.8	26,008.7	38.6	222.9	0.3
1899	18,129.8	25.7	22,223.1	31.6	29,890.4	42.4	192.0	0.3
1900	23,789.8	26.9	29,666.4	33.5	34,895.3	39.3	274.8	0.3
1901	26,316.0	29.3	26,916.5	30.0	35,862.1	40.1	586.1	0.6
1902	25,882.0	28.0	26,396.8	28.6	39,487.6	42.8	572.5	0.6
1903	36,651.4	32.7	31,462.8	28.1	43,472.9	38.8	434.0	0.4
1904	58,979.6	41.4	34,374.5	24.2	48,400.9	34.1	448.6	0.3
1905	60,544.3	39.4	38,003.1	24.7	54,739.8	35.7	368.3	0.2
1906	56,181.3	35.7	40,828.1	25.9	59,897.8	38.0	609.9	0.4
1907	60,513.9	34.7	37,815.9	21.6	75,740.8	43.3	673.4	0.4
1908	63,893.4	34.8	39,734.2	21.7	79,046.2	43.1	727.5	0 4
1909	71,469.2	37.1	40,722.2	21.2	79,463.3	41.3	718.8	0.4
1910	86,760.2	36.2	45,583.6	19.0	106,907.5	44.5	649.2	0.3

Jos samalla tavalla osittaa vientiarvon, saa seuraavat tulokset:

III

55
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
1885 6 7 8 9 90 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1900 1 2 3 4 5 6 7 8 9

30
28
26
24
22
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
III
II
I
1889 90 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1900 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Vientiarvo, jaettuna erilaatuisten tuotteiden kesken, sekä näiden arvo %-luvuin koko vientiarvosta.

Vuonna	Puuvanuketta		Pahvia		Paperia		Pahvi- ja paperiteoksia	
	1,000-sin markoin	%	1,000-sin markoin	%	1,000-sin markoin	%	1,000-sin markoin	%
1889	1,600.3	17.6	1,293.6	14.2	6,142.0	67.4	69.2	0.8
1890	1,804.2	20.9	1,748.4	20.3	5,001.2	58.0	69.0	0.8
1891	1,509.6	17.5	1,350.9	15.7	5,723.0	66.3	42.4	0.5
1892	1,406.2	15.6	1,553.1	17.2	6,024.4	66.8	39.0	0.4
1893	2,233.7	19.2	2,339.3	20.1	6,994.6	60.2	65.1	0.5
1894	2,136.6	18.0	2,532.0	21.2	7,182.2	60.2	82.8	0.6
1895	2,296.0	17.8	3,076.5	23.8	7,436.7	57.6	97.3	0.8
1896	1,909.1	13.3	3,494.4	24.3	8,850.9	61.5	137.6	0.9
1897	1,598.1	10.3	3,864.5	24.8	9,969.0	64.0	135.6	0.9
1898	2,109.1	12.3	3,946.0	23.0	11,033.3	64.0	124.6	0.7
1899	2,202.9	12.5	3,792.8	21.6	11,510.0	65.1	145.7	0.8
1900	2,746.8	12.7	5,071.5	23.4	13,543.9	62.9	216.0	1.0
1901	3,003.8	14.2	4,397.7	20.8	13,095.0	61.8	675.9	3.2
1902	2,924.5	13.1	4,360.9	19.5	14,491.7	64.5	649.5	2.9
1903	3,763.1	14.8	5,142.1	20 2	15,986.3	62.7	572.9	2.3
1904	6,433.5	20.8	5,544.8	17.9	18,454.1	59.5	569.1	1.8
1905	7,407.0	21.6	6,113.6	17.8	20,298.8	59.2	474.5	1.4
1906	7,845.3	20.4	6,588.6	17.1	23,404.5	60.8	651.5	1.7
1907	10,714.1	24.7	5,721.6	13.2	26,170.5	60.3	756.8	1.8
1908	11,580.5	27.2	5,980.7	14.1	24,250.7	57.0	729.4	1.7
1909	11,813.5	27.8	5,714.1	13.4	24,279.4	57.2	690.2	1.6
1910	12,258.6	24.5	6,608.4	13.2	30,384.2	60.6	852.6	1.7

Edellä olevia numerolukuja valaisee diagrammi IV, jossa viiva I osottaa puuvanukkeen, viiva II pahvin sekä viiva III paperin vientiarvon miljoonin markoin.

Pahvi- ja paperiteosten (pääasiallisimmin tapettien) vienti on sekä määrältään että arvoltaan niin vähäpätöinen, että sen voi jättää pois luvusta.

Maasta viedyn puuvanukkeen määrä on vuodesta 1889 lähtien kasvanut noin 6 ½ kertaiseksi. Tämä vienti on lisääntynyt erittäinkin viime vuosina, toisin sanoin, samaan aikaan kuin uusia selluloosatehtaita on tullut entisten tätä vientiä harjoittaneiden lisäksi. Vaikka puuvanukkeen hinta yleensä on laskeutunut ja viime vuosien vientiarvo sentähden on laskettu alemman ykkösarvon mukaan kuin aikaisemmin, on maasta viedyn puuvanukkeen arvo kuitenkin noussut 12 miljoonan markan vaiheille, ollen siis noin ¼ maamme koko viennin arvosta.

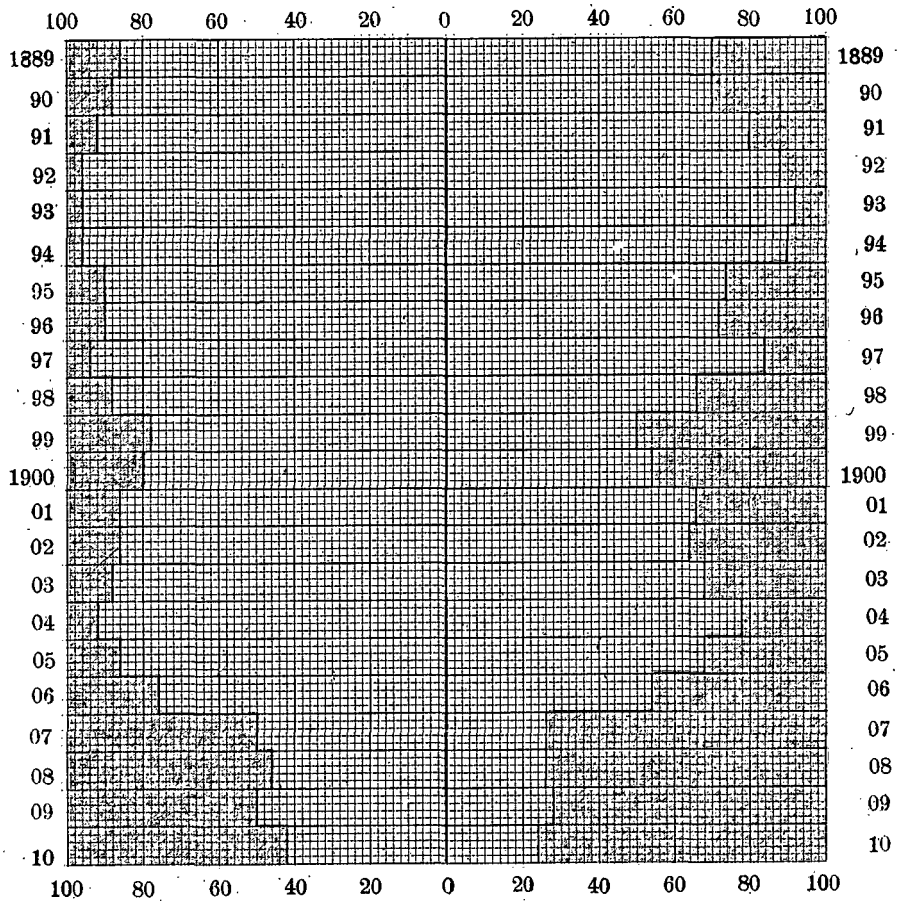
Pahvin vientimäärä on nykyään noin 6 ½ kertaa suurempi kuin 20 vuotta takaperin. Vientiarvo ei ole kasvanut samassa suhteessa, syystä että hinnat ovat laskeutuneet. Maasta viedystä pahvista on suurin osa puupahvia ja vain mitättömän vähäinen osa ryysypahvia.

Paperinkin vientimäärä on nykyään noin 6 ½ kertaa suurempi kuin vuonna 1889. Vientiarvo sitä vastoin on vain noin 4 kertaa suurempi. Määrää silmällä pitäen edustaa paperi noin 40 % koko vientimäärästä, mutta arvoa silmällä pitäen noin 60 %. Sen johdosta että puuvanuke on saavuttanut kasvamistaan kasvavaa merkitystä vientitavarana, on noiden muiden kahden tavaran, pahvin ja paperin, merkitys suhteellisesti jonkun verran vähentynyt.

Maasta viety puuvanuke on osin hiottua ja osin kemiallista. Miten vientimäärä ja vientiarvo jakautuvat näiden molempain puuvanukelajien kesken, näkyy seuraavista numerotiedoista:

Hiotun ja kemiallisen puuvanukkeen vienti:

Vuonna	Hiottua puuvanuketta		Kemiallista puuvanuketta		Hiottua puuvanuketta		Kemiallista puuvanuketta	
	Tonnia	%	Tonnia	%	1,000-sin markoin	%	1,000-sin markoin	%
1889	9,461.7	86.0	1,549.6	14.0	1,135.4	70.9	464.9	29.1
1890	12,570.2	87.3	1,824.0	12.7	1,257.0	69.9	547.2	30.1
1891	11,986.1	92.0	1,036.5	8.0	1,198.6	79.4	311.0	20.6
1892	12,269.8	95.4	597.5	4.6	1,227.0	87.2	179.2	12.8
1893	19,817.7	97.2	585.9	2.8	2,057.9	92.2	175.8	7.8
1894	19,896.2	97.0	645.4	3.0	1,943.0	90.9	193.6	9.1
1895	16,932.0	89.1	2,050.9	10.9	1,680.8	73.2	615.2	26.8
1896	16,898.1	90.3	1,831.3	9.7	1,359.7	71.2	549.4	28.8
1897	16,212.6	94.8	889.1	5.2	1,331.4	83.3	266.7	16.7
1898	18,022.0	88.4	2,385.8	11.6	1,393.4	66.1	715.7	33.9
1899	14,033.2	77.5	4,096.6	22.5	1,096.8	49.8	1,106.1	50.2
1900	19,095.7	80.2	4,694.1	19.8	1,479.4	53.9	1,267.4	46.1
1901	22,596.8	85.9	3,719.2	14.1	1,962.4	65.4	1,041.4	34.6
1902	22,017.6	85.0	3,864.4	15.0	1,842.6	63.0	1,081.9	37.0
1903	32,348.7	88.2	4,302.7	11.8	2,574.8	68.5	1,188.3	31.5
1904	53,940.9	91.5	5,038.7	8.5	5,073.0	78.9	1,360.5	21.1
1905	51,668.6	85.4	8,875.7	14.6	5,010.6	67.7	2,396.4	32.3
1906	42,774.1	76.1	13,407.2	23.9	4,225.4	53.9	3,619.9	46.1
1907	30,255.3	50.0	30,258.6	50.0	2,846.9	26.6	7,867.2	73.4
1908	29,782.8	46.6	34,110.6	53.4	3,052.9	26.4	8,527.6	73.6
1909	35,860.5	50.2	35,608.7	49.8	3,267.9	27.7	8,545.6	72.3
1910	36,501.2	42.1	50,259.1	57.9	3,028.8	24.7	9,229.8	75.3

100 80 60 40 20 0 20 40 60 80 100
1889 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 1900 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10
100 80 60 40 20 0 20 40 60 80 100

Hiotun ja kemiallisen puuvanukkeen viennin suhteellista merkitystä valaisee diagrammi V. Vasen puolisko osottaa hiotun ja kemiallisen (varjostettu) puuvanukkeen vientimäärät prosenttiluvuin, ja oikeanpuolinen taas hiotun ja kemiallisen (varjostettu) puuvanukkeen vientiarvon prosenttiluvuin puuvanukkeen koko viennistä.

Maasta viety puuvanuke oli alussa enimmältä osalta hiottua vanuketta. Mutta vuodesta 1907 lähtien tapahtuu tässä kohden jyrkkä muutos, niin että kemiallinen vanuke on puolet koko vientimäärästä ja likimain ¾ vientiarvosta. Vastikään perustetut selluloosatehtaat ne ovat, jotka näin tuntuvasti lisäävät vientiä. Se seikka että kemiallisen vanukkeen vientiarvo osottaa niin tuntuvasti suurempaa lisäännystä kuin vientimäärä, johtuu siitä, että kemiallisen vanukkeen arvoksi pannaan 20 penniä kilolta märjiltään ja 24 penniä kuiviltaan, jota vastoin hiotun vanukkeen arvoksi pannaan ainoastaan 5 penniä kilolta märjiltään ja 11 penniä kuiviltaan. Edellä olevassa taulukossa ei, niinkuin näkyy, märkää ja kuivaa vanuketta ole erotettu toisistaan. Vientiarvo on tuntuvasti lisääntynyt, siitä huolimatta että vanukkeen hinta maailmanmarkkinoilla on yksin ajoin ollut yhtä mittaa alenemaan päin.

Puuvanukkeen viennissä on viime vuosina tapahtunut se muutos, että maasta on etusijassa viety arvokkaampaa tavaraa kuin aikaisemmin, joka tavara kuitenkin melkoiselta osalta on saatu halpahintaisemmista raaka-aineista, nimittäin sahakarikkeista.

Paperinviennin jaoittelun toimittaminen eri paperilaatujen perusteella kohtaa vaikeuksia sen johdosta, että itse kauppatilastossa on eri vuosina käytetty erilaista jaoitusta. On sentähden näyttänyt soveliaimmalta jakaa eri paperilajit seuraaviin neljään ryhmään, jotka kukin käsittävät laadultaan miltei yhtä hienoja paperilajeja, nimittäin: 1) kääre-, kartuusi-, makulatuuri- sekä puristus-, vuoraus- ja kattopaperiin; 2) tapettipaperiin; 3) paino- ja konsehtipaperiin; sekä 4) hienompaan paperiin, joka käsittää kirjoitus-, olifantti-, posti-, kortti-, kopio-, paperossi-, silkki-, piirustus- ja nuottipaperia. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvista paperilajeista ovat useimmat mikä missäkin määrin valmistetut ryysyistä. Mikäli vuosilta 1891—1899 on ilmoitettu maasta viedyn »sekalaisia paperilajeja», on nämä luettu ensimäiseen ryhmään.

Erilaatuisen paperin vientimäärä.

Vuonna	Kääre- y. m. paperilajeja		Tapettipaperia		Paino- ja konsehtipaperia		Hienompia paperilajeja	
	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%
1891	5,893.2	46.9	3,006.1	23.9	3,268.4	26.0	401.1	3.2
1892	5,630.3	41.4	3,275.6	24.1	4,217.7	31.0	477.4	3.5
1893	8,324.0	47.4	3,866.1	22.1	4,870.8	27.7	486.8	2.8
1894	9,358.9	52.9	3,623.2	20.5	4,095.4	23.2	598.4	3.4
1895	9,594.6	54.1	3,182.6	18.0	4,346.2	24.5	609.0	3.4
1896	9,337.7	45.6	3,456.1	16.9	7,142.9	34.8	558.5	2.7
1897	9,911.5	44.5	3,441.5	15.4	8,359.5	37.6	551.8	2.5
1898	12,247.6	47.1	3,847.0	14.8	9,286.5	35.7	627.5	2.4
1899	14,944.1	50.0	3,931.9	13.2	9,687.5	32.4	1,326.9	4.4
1900	15,723.7	45.0	4,172.7	12.0	13,221.8	37.9	1,777.1	5.1
1901	16,435.1	45.9	3,297.3	9.2	14,221.0	39.6	1,908.7	5.3
1902	16,551.0	41.9	4,299.7	10.9	16,596.6	42.0	2,040.3	5.2
1903	18,293.4	42.1	4,816.0	11.1	18,044.5	41.5	2,319.0	5.3
1904	18,927.8	39.1	3,927.8	8.1	24,098.4	49.8	1,446.9	3.0
1905	24,519.8	44.7	3,571.9	6.5	24,918.8	45.6	1,729.3	3.2
1906	25,009.7	41.7	4,528.8	7.6	27,731.4	46.3	2,627.9	4.4
1907	35,805.4	47.2	3,869.6	5.1	33,075.0	43.7	2,990.8	4.0
1908	40,229.6	50.8	2,823.4	3.6	33,465.2	42.4	2,528.0	3.2
1909	35,461.8	44.7	4,068.5	5.1	36,406.0	45.8	3,527.0	4.4
1910	51,797.9	48.4	4,697.1	4.4	45,642.4	42.7	4,761.3	4.5

Kääre- y. m. paperilajien maastavienti on tasaisesti lisääntynyt ja tämänlaatuisen paperin vientimäärä on pysyttäytynyt 40 ja 50 %:n välillä paperin koko vientimäärästä. Tapettipaperin vienti ei ole lisääntynyt, minkätähden tämän vientitavaran suhteellinen merkitys onkin vähenemistään vähentynyt. Paino- ja konsehtipaperin vienti on lisääntynyt sekä sinänsä että suhteellisesti. Näiden paperilajien vientimäärä on kasvanut kymmenkertaiseksi, ollen nyttemmin yli 40 %:n koko paperinviennistä, sen sijaan että se aikaisemmin ei noussut 30 prosenttiinkaan. Hienompien paperilajien vienti on tosin lisääntynyt, mutta ei enempää kuin että sillä on ala-arvoinen sija viennissä.

Jos edellä mainitulla tavalla osittaa paperin vientiarvonkin, saa seuraavat tulokset:

Erilaatuisen paperin vientiarvo.

Vuonna	Kääre- y. m. paperilajit		Tapettipaperi		Paino- ja konsehti-paperi		Hienommat paperilajit	
	1,000 markoin	%	1,000 markoin	%	1,000 markoin	%	1,000 markoin	%
1891	2,253.5	39.3	1,352.8	23.7	1,208.0	21.1	908.7	15.9
1892	1.973.6	32.7	1,470.0	24.4	1,558.8	25.9	1,022.0	17.0
1893	2,290.8	32.7	1,739.7	24.9	1,859.6	26.6	1,104.5	35.8
1894	2,559.9	35.6	1,629.8	22.7	1,700.1	23.7	1,292.4	18.0
1895	3,012.6	40.6	1,431.6	19.2	1,906.8	25.6	1,085.7	14.6
1896	2,992.7	33.8	1,555.2	17.6	3,440.4	38.9	862.5	9.7
1897	3,621.0	36.3	1,547.8	15.5	4,024.6	40.4	775.6	7.8
1898	3,668.6	33.2	1,731.2	15.7	4,583.0	41.6	1,050.5	9.5
1899	4,011.2	34.9	1,179.6	10.3	4,359.3	37.8	1,959.9	17.0
1900	4,136.2	30.5	1,251.8	9.3	5,892.8	43.5	2,263.1	16.7
1901	3,947.3	30.2	989.2	7.5	5,677.9	43.4	2,480.6	18.9
1902	3,960.4	27.3	1,289.9	8.9	6,635.6	45.8	2,605.8	18.0
1903	4,399.8	27.5	1,444.5	9.0	7,216.9	45.1	2,925.1	18.3
1904	4,570.9	24.8	1,256.7	6.8	10,361.3	56.1	2,265.2	12.3
1905	5,863.6	28.9	1,143.0	5.6	10,631.2	52.4	2,661.0	13.1
1906	6,001.0	25.6	1,449.2	6.2	11,872.8	50.8	4,081.5	17.4
1907	7,738.3	29.6	1,160.9	4.4	13,225.1	50.5	4,046.2	15.5
1908	8,311.5	34.2	875.3	3.6	12,045.8	49.7	3,018.1	12.5
1909	7,048.3	29.0	1,220.6	5.0	12,351.1	50.8	3,659.4	15.2
1910	10,170.3	33.5	1,409.1	4.6	15,082.7	49.7	3,719.4	12.2

Toisiinsa vertaillessa molemmissa tässä edellä olevissa taulukoissa esitettyjä tietoja eri paperilajien vientimäärästä ja vientiarvosta havaitsee niiden osottavan aivan yhdensuuntaista kehitystä. Kääre- y. m. paperilajien vientiarvo on sinänsä lisääntynyt, mutta koko paperinviennin arvoon verraten pysynyt kutakuinkin kohdallaan. Tapettipaperin vientiarvo on paljon vähentynyt, ja taas paino- ja konsehtipaperin vientiarvo kasvanut, ollen tämä vienti niin arvoltaan kuin määrältäänkin puolet koko viennistä. Hienommilla paperilajeilla on tietenkin korkeamman ykkösarvonsa johdosta enemmän merkitystä arvoa kuin määrää silmälläpitäen.

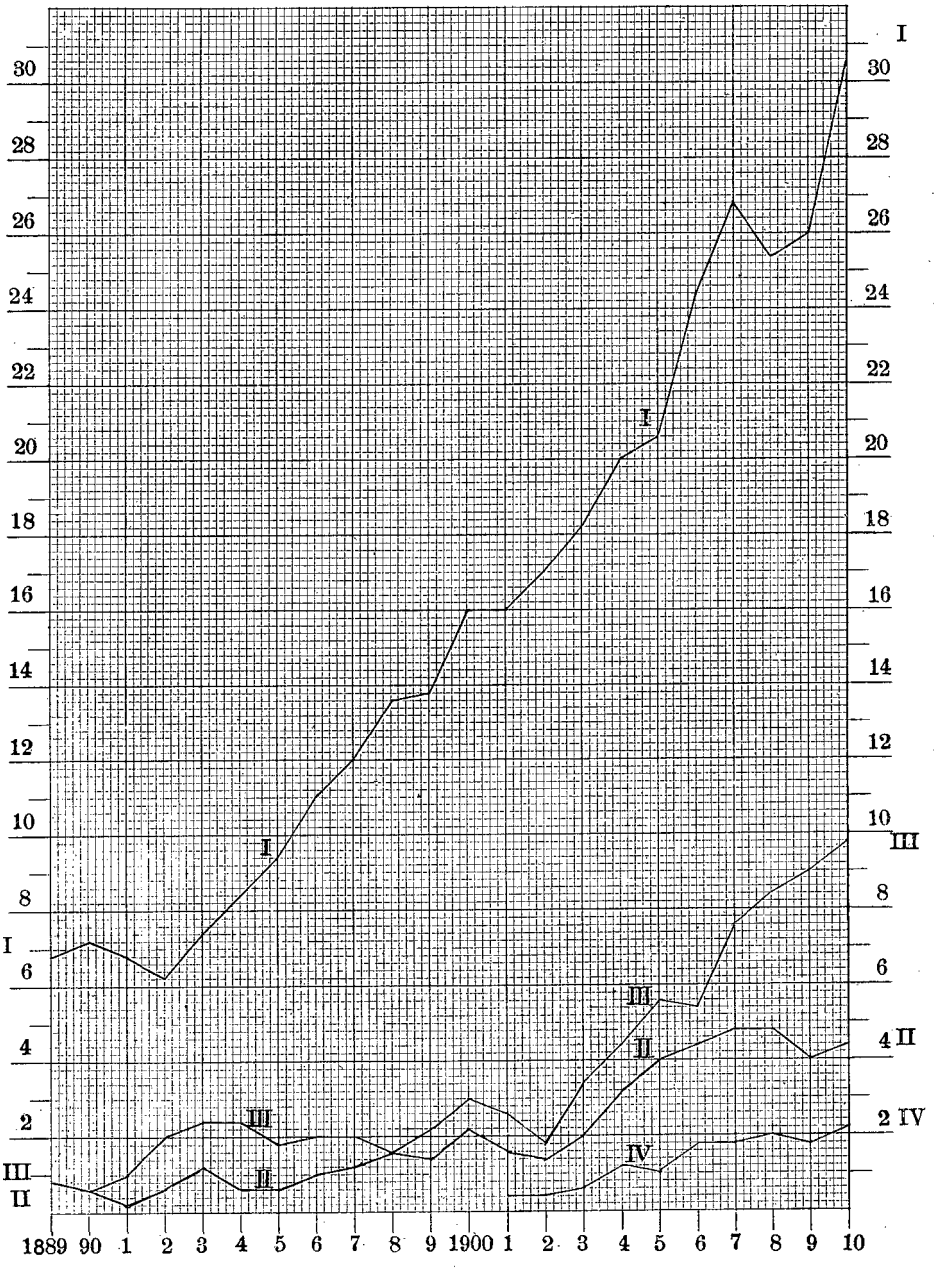
Edellä on annettu tietoja ryysyjen maahantuonnista. Maastamme toimitetaan myöskin ryysyjen vientiä, jonka suuruus kuitenkin vaihtelee sangen paljon. Korkeimmilleen tämä vienti kohosi vuonna 1867, ollen silloin 597,955 kg. Seuraavana vuonna se vielä oli 319,395 kg. Vuonna 1893 vienti taaskin oli suuri, eli 308,421 kg. Vielä 1870-luvun keskivaiheille asti vaihteli ryysyjen vientimäärä

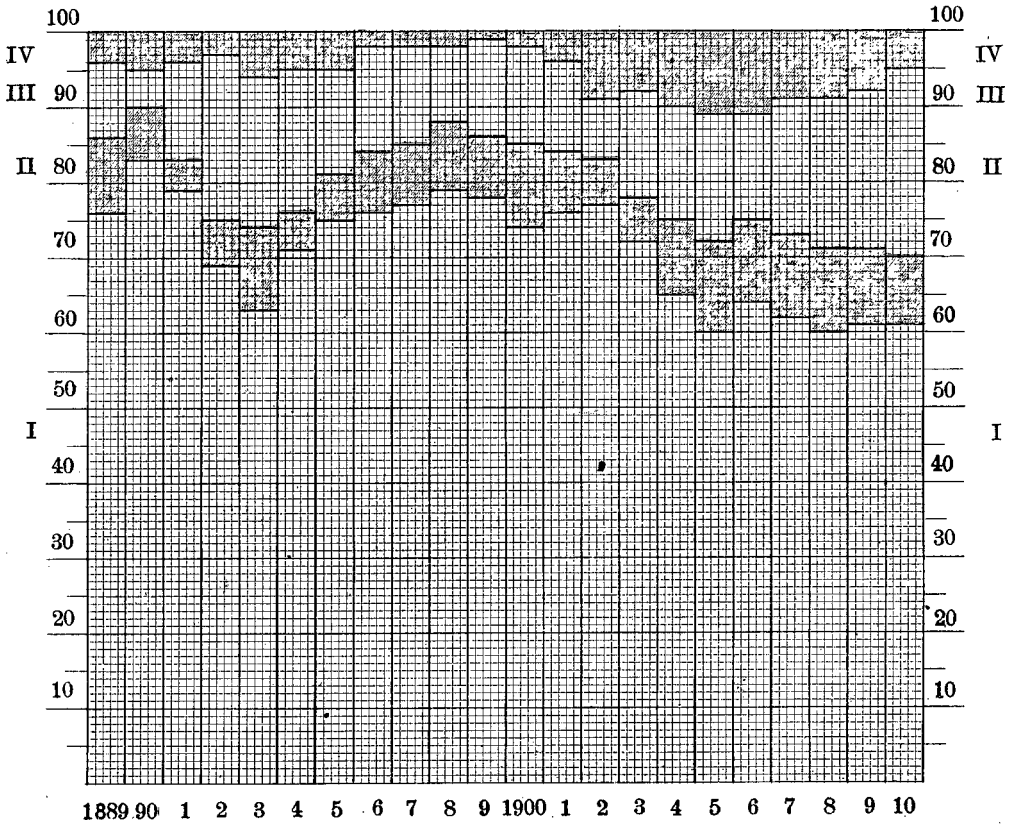
sangen tuntuvasti. Tästä johtuu että muutamina näinä vuosina syntyi ryysyjen viennin ylijäämää. Se oli:

vuonna	1859	9,600	kg
»	1863	8,700	»
»	1867	478,100	»
»	1868	255,500	»
»	1871	149,300	»
»	1872	116,800	»

Siitä lähtien on ryysyjen vienti ollut verraten vähäinen, jota vastoin tuonti on noussut muutamaan tuhanteen tonniin, joten viennin ylijäämää ei ole syntynyt.

Silmäillessä sitä seikkaa, mihin maihin jotakin tavraaa on tullitilaston mukaan viety, on huomattava, että tuossa tilastossa ilmoitetaan ensimäinen purkaussatama tavaran vastaanottomaaksi. Ei kuitenkaan aina ole sanottu, että tavara jää siihen maahan, mihin se ensiksi on purettu, vaan on mahdollista, että se lähetetään edelleen toiseen maahan. Ne maat, joihin paperituotteita on tullitilaston mukaan viety, ovat etusijassa Venäjä, Saksa, Hollanti ja Belgia, Englanti ja Ranska. Toisessa sijassa ovat Ruotsi, Tanska, Espanja ja harvinaisina tapauksina muut maat. On todennäköistä, että ne maat, jotka tullitilastossa mainitaan purkauspaikkoina, myös ovat todellisia kulutusmaita, koska Suomi on välittömässä höyrylaivayhteydessä kaikkien näiden maiden kanssa. Poikkeuksena tästä voi tietenkin olla etusijassa sellainen tapaus, että vienti on käynyt etäisempiin maihin, mutta tällä seikalla ei liene sanottavaa merkitystä.

I
30
28
26
24
22
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
III
II
1889 90 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1900 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
I
III
II
IV

100
IV
III 90
II 80
70
60
50
I
40
30
20
10
1889 90 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1900 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Eri maihin menneen viennin arvo 1,000 markoin.

Vuonna	Venäjä		Saksa		Hollanti ja Belgia		Englanti		Ranska	
	1000 markoin	%	1000 markoin	%	1000 markoin	%	1000 markoin	%	1000 markoin	%
1889....	6,949.9	76.3	851.5	9.3	32.4	0.4	928.9	10.2	—	—
1890....	7,169.8	83.2	588.7	6.8	44.3	0.5	577.5	6.7	1.8	0.0
1891....	6,838.5	79.2	347.3	4.0	36.1	0.4	1,075.1	12.5	57.0	0.6
1892....	6,217.1	68.9	537.9	6.0	5.8	0.1	1,999.9	22.2	—	—
1893....	7,363.2	63.5	1,248.0	10.7	74.7	0.6	2,340.3	20.2	188.9	1.6
1894....	8,460.9	71.1	567.1	4.8	23.8	0.2	2,337.5	19.6	72.9	0.6
1895....	9,699.5	75.2	695.9	5.4	87.2	0.7	1,865.0	14.4	275.8	2.1
1896....	11,012.1	76.5	1,062.7	7.4	40.9	0.3	1,999.5	13.9	—	—
1897....	12,003.4	76.9	1,251.1	8.0	5.1	0.0	1,999.6	12.8	100.7	0.6
1898....	13,620.2	79.2	1,587.6	9.2	59.4	0.3	1,659.8	9.6	93.2	0.5
1899....	13,806.9	78.0	1,477.7	8.4	38.5	0.2	2,166.2	12.3	26.3	0.1
1900....	16,028.7	74.2	2,272.0	10.5	—	—	2,918.4	13.5	2.2	0.0
1901....	16,107.6	76.0	1,697.7	8.0	449.6	2.1	2,555.4	12.1	—	—
1902....	17,164.0	76.6	1,486.1	6.6	405.7	1.8	1,730.6	7.7	223.6	1.0
1903....	18,244.3	71.5	2,003.5	6.9	631.3	2.5	3,436.4	13.5	861.0	3.4
1904....	20,092.1	64.8	3,268.9	10.6	1,287.5	4.2	4,456.2	14.4	1,338.4	4.3
1905....	20,656.7	60.3	4,092.1	11.9	1,051.5	3.1	5,682.8	16.6	2,062.3	6.0
1906....	24,468.1	63.6	4,447.2	11.6	1,773.5	4.6	5,374.1	14.0	1,579.4	4.1
1907....	26,885.9	62.0	4,810.8	11.1	1,883.5	4.3	7,668.8	17.7	1,316.1	3.0
1908....	25,483.5	60.0	4,735.9	11.2	1,932.3	4.6	8,424.9	19.8	1,351.8	3.2
1909....	26,099.3	61.4	3,962.4	9.3	1,815.6	4.3	8,936.8	21.0	999.7	2.3
1910....	30,740.0	61.4	4,303.6	8.6	2,119.1	4.2	9,768.1	19.5	1,128.2	2.1

Diagrammissa VI valaistaan vientiarvojen vaihteluja. Vientiä Venäjälle osottaa viiva I, Saksaan viiva II, Englantiin viiva III sekä Hollantiin ja Belgiaan viiva IV.

Diagrammi VII taas osottaa, miten vientiarvo jakautuu prosenttiluvuin eri maiden kesken. Alat I osottavat vientiä Venäjälle prosenttiluvuin, alat II (varjostetut) Saksaan, alat III Englantiin sekä alat IV (varjostetut) kaikkiin muihin maihin.

Etusijassa kaikkien niiden maiden joukossa, joihin Suomesta viedään paperituotteita, on Venäjä. Tämä vienti kuitenkin osottaa varsin huomattavaa suhteellista vähenemistä. Sen sijaan että vienti Venäjälle aikaisemmin oli lähes 80 % koko viennistä, on se viime vuosina vähentynyt 60 %:n vaiheille. Taulukossa mainitut muut maat ne ovat, joissa Suomen paperituotteitten on viime vuosina onnistunut saada menekkiään lisätyksi. Saksaan menneen viennin arvo on viime vuosina ollut 3—4 miljoonaa markkaa eli noin 11 % koko vientiarvosta. Vienti Hollantiin ja Belgiaan (etusijassa Hollantiin) ei tosin ole erittäin suuri, mutta näyttää pysyvän kohdallaan. Lähinnä Venäjälle menevää on vient

Englantiin suurin. Se osottaa eri vuosina varsin suuria vaihteluja, mutta näyttää viime vuosina vakautuneen. Vienti Ranskaan on ainoastaan viime vuosina saavuttanut merkitystä.

Paitsi tässä mainittuihin maihin menee suomalaisia tuotteita vielä vähäinen määrä Ruotsiin, jonkun verran enemmän Tanskaan sekä Espanjaan. Vuonna 1906 lähetettiin näitä tuotteita suorastaan Meksikoon ja vuonna 1909 Argentinaan. Kaikkiin näihin maihin menneen viennin arvo on ainoastaan 2—3 % koko vientiarvosta.

Kun on tutkittava, miten erilaatuisten paperituotteitten, puuvanukkeen, pahvin ja paperin vienti jakautuu eri maiden kesken, lienee soveliaampaa käyttää tonniluvuin ilmaistuja vientimääriä kuin vientiarvoa.

Puuvanukkeen vienti eri maihin tonniluvuin.

Vuonna	Venäjä		Saksa		Hollanti ja Belgia		Englanti		Ranska	
	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%
1889....	10,611.6	96.9	1.2	0.0	48.3	0.4	200.7	1.8	—	—
1890....	13,824.0	96.0	—	—	—	—	259.2	1.8	—	—
1891....	10,983.7	84.5	130.1	1.0	4.6	0.0	1,249.8	9.6	400.5	3.1
1892....	10,017.0	77.7	533.3	4.1	25.0	0.2	2,207.9	17.1	—	—
1893....	11,550.0	56.6	2,738.3	13.4	—	—	2,931.0	14.4	2,684.3	13.2
1894....	12,588.6	61.4	131.6	0.6	10.0	0.0	4,632.0	22.6	884.5	4.3
1895....	12,489.1	65.7	1,745.0	9.2	340.2	1.8	3,106.0	16.3	949.9	5.0
1896....	12,243.5	65.5	2,450.3	13.1	76.4	0.4	3,907.0	20.9	—	—
1897....	13,011.0	76.1	2,046.9	12.0	—	—	345.5	2.0	1,490.5	8.7
1898....	15,251.0	74.7	2,303.2	11.3	—	—	1,176.9	5.8	1,676.7	8.2
1899....	14,723.6	81.3	1,946.7	10.8	—	—	949.0	5.2	494.7	2.7
1900....	18,730.3	78.7	3,716.4	15.6	—	—	1,277.1	5.4	—	—
1901....	20,377.7	77.5	4,223.8	16.0	—	—	969.6	3.7	—	—
1902....	17,989.8	69.5	1,597.8	6.2	—	—	1,469.9	5.7	3,569.3	13.8
1903....	13,931.7	38.0	4,200.5	11.4	3,316.1	9.0	3,453.4	9.4	10,877.3	29.7
1904....	11,731.1	19.9	11,727.5	19.9	5,618.1	9.5	9,841.6	16.7	15,927.6	27.0
1905....	11,682.0	19.3	7,682.9	12.7	2,716.5	4.5	13,928.0	23.0	19,797.1	32.7
1906....	12,043.0	21.4	10,844.4	19.3	7,044.0	12.5	6,558.2	11.7	15,237.8	27.1
1907....	11,533.0	19.1	13,047.8	21.6	5,649.9	9.3	17,097.6	28.2	10,337.0	17.1
1908....	13,166.8	20.6	14,369.0	22.5	4,162.7	6.5	19,236.4	30.1	11,107.1	17.4
1909....	11,691.3	16.4	12,096.0	16.9	4,571.0	6.4	31,196.2	43.6	9,521.7	13.3
1910....	13,425.9	15.5	12,021.8	13.9	9,510.4	11.0	29,085.7	33.5	12,208.5	14.1

Sen sijaan että Venäjä tässä puheena olevan ajanjakson alussa oli miltei ainoa Suomen puuvanukkeen vientimaa, väheni sanottuun maahan menevän viennin suhteellinen merkitys vuosien kuluessa, vieläpä vuodesta 1904 alkaen niin, että se siitä lähtien on vain $^1/_5$ ja sitäkin pienempi osa koko viennistä. Yksin ajoin on muiden vientimaiden, erittäinkin Englannin, merkitys kasvanut.

Vuodesta 1903 lähtien niinmuodoin näyttää saavutetun jotenkin vakava menekki Suomen puuvanukkeelle, paitsi Venäjällä, myös Saksassa, Hollannissa ja Belgiassa, Englannissa ja Ranskassa.

Tanskaan on miltei kaikkina vuosina lähetetty puuvanuketta, vaikka vähäpätöisiä määriä, paitsi vuonna 1894, jolloin vienti Tanskaan oli 1,925.5 tonnia. Viime vuosina on koko melkoiset, vaikka tuntuvasti vaihdelevat määrät lähetetty Espanjaan, ollen vienti:

V. 1901	720.9 tonnia	V. 1906	3,118.5 tonnia
» 1902	1,255.2 »	» 1907	2,742.3 »
» 1903	862.0 »	» 1908	1,210.2 »
» 1904	4,090.2 »	» 1909	450.6 »
» 1905	4,498.8 »	» 1910	— »

Vuonna 1909 vietiin 1,643 tonnia puuvanuketta Argentinaan.

Jos tutkii, miten pahvin vienti jakautuu eri maiden kesken, saa seuraavassa taulukossa esitetyt tulokset:

Pahvin vienti eri maihin tonniluvuin.

Vuonna	Venäjä		Tanska		Saksa		Hollanti ja Belgia		Englanti	
	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%
1889....	5,485.0	86.3	50.2	0.8	21.6	0.3	62.7	1.0	710.4	11.2
1890....	7,690.6	79.7	210.0	2.2	258.7	2.7	179.3	1.9	1,250.5	13.0
1891....	5,026.1	67.2	451.2	6.0	118.1	1.6	89.7	1.2	1,546.1	20.7
1892....	5,690.1	66.2	584.3	6.8	591.2	6.9	18.5	0.2	1,578.9	18.4
1893....	6,794.2	55.3	690.1	5.6	1,912.3	15.6	215.5	1.7	2,646.3	21.5
1894....	8,206.8	61.7	754.4	5.7	1,595.5	12.0	107.9	0.8	2,527.9	19.0
1895....	8,675.6	53.6	687.7	4.2	1,799.6	11.1	195.7	1.2	4,087.6	25.2
1896....	9,266.7	50.4	719.4	3.9	2,990.3	16.3	368.3	2.0	5,046.8	27.4
1897....	9,560.3	47.0	462.6	2.3	5,028.5	24.7	9.5	0.0	5,273.6	26.0
1898....	9,927.0	47.8	299.5	1.4	5,938.5	28.7	312.7	1.5	4,285.4	20.6
1899....	7,989.6	35.9	369.9	1.7	6,866.6	31.0	226.5	1.0	6,770.5	30.4
1900....	8,444.8	28.4	647.6	2.2	10,849.6	36.5	—	—	9,199.5	31.0
1901....	7,191.6	26.8	552.4	2.0	7,635.0	28.4	2,810.1	10.5	8,367.4	31.1
1902....	7,474.5	28.3	439.8	1.7	7,396.2	28.0	2,405.2	9.1	7,890.4	29.9
1903....	7,861.6	25.0	693.8	2.2	8,832.5	28.0	2,573.4	8.2	11,242.1	35.7
1904....	7,549.6	22.0	424.5	1.2	10,671.8	31.0	4,246.5	12.4	11,261.3	32.7
1905....	7,875.6	20.7	889.8	2.3	12,738.0	33.5	4,449.9	11.7	12,034.3	31.7
1906....	8,831.3	21.7	973.4	2.4	9,825.7	24.1	5,485.7	13.5	15,170.2	37.2
1907....	8,872.2	23.5	877.6	2.3	8,699.0	23.0	4,701.4	12.4	14,590.5	38.6
1908....	8,059.5	20.3	1,402.4	3.5	8,017.7	20.2	5,913.2	14.9	16,334.7	41.1
1909....	8,608.3	21.1	1,751.8	4.3	9,134.6	22.5	5,734.5	14.1	15,355.8	37.7
1910....	10,701.4	23.5	2,506.0	5.5	8,507.2	18.7	5,848.5	12.8	17,976.3	39.4

Aikaisempina vuosina kävi pahvin vienti miltei kokonaan Venäjälle, mutta tämä vientimäärä on vuosien kuluessa vain vähäisen lisääntynyt, eli noin 5,000:sta noin 8,000 tonniin, joten Venäjälle viennin suhteellinen merkitys on vähentynyt noin 20 %:in koko viennistä. Vienti Tanskaan ei ole ollut suuri, mutta kutakuinkin tasainen. Saksan ja Englannin osa viennistä on lisääntymistään lisääntynyt, kohoten vuodesta 1900 lähtien Venäjälle menevää vientiä suuremmaksi. Vienti Englantiin erittäinkin on kasvanut. Vuoden 1899 loppuun menee Hollantiin ja Belgiaan suunnattu vähäinen vienti, jotka maat tässä samoinkuin edellisissäkin taulukoissa on tilan puutteessa yhdistetty, miltei yksinomaan Belgiaan, mutta vuonna 1901 osottaa Hollanti suurempaa vientinumeroa, joka vuonna 1908 kohoaa lähes 5,000 tonniin. Taulukossa luettelemattomista maista mainittakoon Ruotsi, jonne pahvia viedään mitättömän vähän, mutta vuosina 1900—1904 vuorauspahvin vienti kohoaa 220—770 tonniin vuosittain. Ranska ja Espanja, joilla on jonkunlaista merkitystä puuvanukkeen vientimaina, eivät ole säännöllisiä suomalaisen pahvin kuluttajia.

On vielä samalla tavalla tutkittava, mihin maihin Suomen paperia menee.

Paperin vienti eri maihin tonniluvuin.

Vuonna	Venäjä		Tanska		Saksa		Englanti	
	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%
1889	8,018.9	64.7	480.2	3.9	2,006.0	16.2	1,709.3	13.8
1890	7,308.2	70.3	417.3	4.0	1,633.4	15.7	935.6	9.0
1891	9,248.3	73.4	406.0	3.2	932.5	7.4	1,924.3	15.3
1892	7,625.3	56.0	376.6	2.8	1,153.5	8.5	4,445.1	32.7
1893	9,557.1	54.6	761.4	4.4	1,913.6	10.9	5,195.2	29.7
1894	11,043.9	62.4	368.3	2.1	911.1	5.2	5,146.5	29.1
1895	13,446.9	76.0	364.4	2.1	505.4	2.8	3,286.4	18.6
1896	16,581.3	80.9	295.6	1.4	714.7	3.5	2,897.4	14.1
1897	18,270.5	81.9	343.8	1.5	251.9	1.1	3,386.4	15.2
1898	21,793.0	83.8	498.5	1.9	807.4	3.1	2,896.7	11.2
1899	26,132.8	87.4	265.2	0.9	459.8	1.5	3,018.6	10.1
1900	29,490.3	84.5	483.7	1.4	444.6	1.3	4,460.0	12.8
1901	30,283.6	84.4	423.1	1.2	379.0	1.1	4,765.4	13.3
1902	33,492.9	84.8	214.7	0.5	368.8	0.9	5,316.6	13.5
1903	37,620.2	86.5	1.6	0.0	256.6	0.6	5,588.0	12.9
1904	42,975.8	88.8	4.6	0.0	329.8	0.7	5,085.5	10.5
1905	44,762.0	81.8	29.4	0.0	2,520.0	4.6	7,422.0	13.6
1906	50,704.2	84.6	92.7	0.2	2,079.1	3.5	7,000.5	11.7
1907	63,165.1	83.4	52.0	0.1	2,452.9	3.2	9,963.6	13.2
1908	65,336.5	82.7	2.3	0.0	2.607.2	3.3	10,815.3	13.7
1909	68,964.0	86.8	270.4	0.3	2,184.3	2.8	7,624.3	9.6
1910	85,194.6	79.6	1,358.9	1.3	6,232.0	5.8	13,319.2	12.5

Venäjä on, niinkuin näkyy, ehdottomasti vallitsevana Suomen paperin kuluttajana. Vienti Tanskaan ja Saksaan on vähäinen, ja ainoastaan Englanti Venäjän ohella kuluttaa mainittavammassa määrin Suomen paperia. Vähäpätöisiä paperimääriä viedään Ruotsiin, Hollantiin, Belgiaan ja Ranskaan.

Seuraava taulukko vihdoin näyttää, mitä paperilajeja pääasiallisesti menee Venäjälle.

Erilaatuisen paperin vienti Venäjälle, tonniluvuin.

Vuonna	Kääre-, kartuusi- ja makulatuuri-paperia		Tapettipaperia		Paino- ja konseh-tipaperia		Kirjoitus- ja olifanttipaperia	
	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%	Tonnia	%
1891	4,696.0	50.8	3,006.1	32.5	640.4	6.9	37.0	0.4
1892	2,860.0	37.5	3,235.5	42.4	825.0	10.8	44.2	0.6
1893	3,597.4	37.6	3,866.1	40.4	1,548.7	16.2	34.4	0.4
1894	4,153.0	37.8	3,617.2	32.9	2,667.4	24.2	99.5	0.9
1895	4,778.6	35.7	3,176.6	23.7	3,856.0	28.8	142.1	1.1
1896	5,227.0	31.5	3,455.7	20.8	6,269.4	37.8	133.3	0.8
1897	4,382.8	24.0	3,433.3	18.7	7,325.0	40.0	233.1	1.3
1898	7,856.6	36.1	3,847.0	17.7	8,885.1	40.8	379.9	1.7
1899	10,119.1	38.8	3,931.9	15.1	9,686.6	37.1	880.9	3.4
1900	10,920.4	37.0	4,172.7	14.2	12,651.8	42.9	800.5	2.7
1901	11,052.0	36.5	3,297.3	10.9	14,070.9	46.5	975.6	3.2
1902	10,638.4	31.8	4,299.7	12.8	16,553.7	49.4	1,058.0	3.2
1903	12,508.0	33.3	4,809.7	12.8	18,031.2	48.0	1,014.0	2.7
1904	13,556.1	31.5	3,923.8	9.1	24,086.1	56.0	862.6	2.0
1905	15,642.0	34.9	3,571.4	8.0	23,870.1	53.3	1,125.2	2.5
1906	16,629.4	32.8	4,528.8	8.9	27,085.0	53.4	1,575.4	3.1
1907	23.379.3	37.0	3,869.6	6.1	33,013.7	52.3	2,056.7	3.2
1908	26,602.7	40.7	2,823.4	4.3	33,437.4	51.2	1,633.2	2.5
1909	25,471.7	36.9	4,068.4	5.9	35,956.9	52.1	2,740.0	4.0
1910	34,117.2	40.1	4,697.1	5.5	41,681.4	48.9	3,985.8	4.7

Vienti Venäjälle käsitti aikaisemmin pääasiallisesti osin kääre-, kartuusi-, ja makulatuuripaperia, osin tapettipaperia. Tapettipaperin vuotuinen vientimäärä on kaiken aikaa pysynyt kutakuinkin tasaisesti 3,000—4,000 tonnin vaiheilla, joten sen suhteellinen merkitys on tuntuvasti vähentynyt. Venäjälle viedyn paino- ja konsehtipaperin määrä on kaiken aikaa lisääntynyt ja käsittää nyttemmin enemmän kuin puolet kaikesta Venäjälle menevästä paperista. Niinkuin tunnettu, painetaan useita isonlaisia Venäjän sanomalehtiä suomalaiselle paperille.

III Luku.

Paperinvalmistuksen historia. Paperi maailmanmarkkinoilla. Paperinvalmistuksen teknikka.

Paperin historiasta.

Vanhin tunnettu kirjallinen muistoonpano, ellei ota lukuun kivikirjoituksia, lienee Parisin Kansalliskirjastossa säilytetty papyruskäärö, joka on peräisin vuodelta 3500 ennen Kristusta ja jonka ikä siis on 5,400 vuoden vaiheilla.

Papyrusta valmistettiin Egyptissä sekä viljelemättömänä että viljeltynä kasvavan rämekasvin *Cyperus papyrus* sisäniinistä. Noiden monen metrin korkuisten kasvien ulkopuolinen kova ja vihreä kuori poistettiin ja sisäniini ositettiin mahdollisimman leveiksi, ohuiksi lehdiksi. Nämä ladottiin vierekkäin puualustalle, siveltiin liisterillä, ja tämän kerroksen päälle pantiin toinen lehtikerros poikinpäin. Sitten pinkkaa puristettiin, taottiin, kuivatettiin ja kiilloitettiin, kunnes papyrus-lehdet olivat valmiina. Vuosituhansia harjoitettiin tätä valmistusta ammattimaisesti Egyptissä, pääasiallisimmin Aleksandriassa ja Saïksessa.

Kreikan ja Rooman valtakunnan kukoistusaikoina kehittyi papyruksen valmistus korkeimpaan täydellisyyteensä, erittäinkin Aleksanteri suuren aikana. Roomassa oli suuret varastot Egyptistä tuotuja papyrus-lehtiä (Charta).

Kymmenennellä vuosisadalla j. Kr. lakkaa papyruksen valmistus ja kauppa Egyptissä, siirtyen Sisiliaan, missä vieläkin jonkun verran papyrusta valmistetaan keräilijäin käytettäväksi.

Yhtä vanha kirjoitustarvikkeena kuin papyrus on nahka. Persialaisten pyhät kirjat olivat kirjoitetut 1,200 häränvuodalle. Israelilaiset käyttivät hienoiksi muokattuja lampaan- ja pukinvuohia. Nahkan muokkaus kirjoitustarvikkeeksi kehittyi suurimpaan täydellisyyteensä keskiajalla, ja *pergamentti* pysyi Europassa tärkeimpänä kirjoitustarvikkeena XV vuosisadalle asti.

Aikaisimmin lienee *paperi* ollut käytännössä kiinalaisilla. Milloin Kiinassa ensiksi ryhdyttiin paperia valmistamaan, lienee mahdoton sanoa, mutta tiedetään

---

Tässä esitetyt historialliset tiedot on otettu *E. Kirchnerin* teoksesta: Das Papier. I Teil: Die Geschichte der Papierindustrie und Allgemeines über Papier, Biberach 1897.

kuitenkin, että oppinut ministeri Tsai-lün jo vuonna 123 e. Kr. teki tuntuvia parannuksia paperinvalmistukseen, käyttäen raaka-aineena uusia kasviaineita. Kiinasta tuli paperinvalmistuksen taito kiinalaisten sotavankien mukana arabialaisten vuonna 751 valloittamaan Samarkandin kaupunkiin. Täällä syntyi kukoistava paperiteollisuus. Vuonna 794 arabialaiset perustivat suuren paperitehtaan Bagdadiin. Paperinvalmistustaidon arabialaiset toivat mukanaan sotaretkillään länsimaihin. Ensiksi perustivat arabialaiset Arabian lounaisrannikoille Sanaan uusia paperitehtaita. Täältä taito levisi X vuosisadalla Kairoon, Syyriaan, Intiaan ja Pohjoisafrikaan (Feziin). XI vuosisadalla arabialaiset toivat tuon taidon Espanjaan, ja myöskin Italia ja Ranska lienevät välittömästi tahi välillisesti ristiretkeilijäin kautta oppineet taidon arabialaisilta. Jo aikaisemmin oli tämä taito tullut Kreikkaan välittömästi Aasian kansoilta.

Tapa miten paperia vielä nykyäänkin valmistetaan Kiinassa ja Japanissa käsiammattimaisesti on, mikäli arvellaan, ikivanha. Paperisilkkiäispuun (Brussonetia papyrifera) ja eräiden muiden kasvien varsista poistetaan ulkokuori. Jälelle jäänyt varren osa keitetään puuntuhkasta valmistetussa lipeässä ja pestään moneen kertaan, joten kaikki muu paitsi niini poistuu. Niiniä muokataan kepeillä, niin että siitä syntyy hienokuituinen vanuke, jota edelleen ohennetaan vedellä. Tästä vanukkeesta muovaillaan paperi bambusta tehdyissä muoteissa. Paperinlehdet ladotaan päällekkäin ja puristetaan, minkä jälkeen ne ripustetaan yksitellen päivänpaisteeseen kuivumaan. Lopuksi lehdet kiilloitetaan. Pääasiallisesti samaa menettelyä, vaikka eräiltä kohdin parannettuna, käyttivät arabialaiset paperinvalmistuksessa.

Kun papyruskääröistä oli totuttu käärön muotoon, liistaroitiin paperilehdetkin monen metrin pituisiksi kääröiksi.

Niinkuin sanottu, arabialaiset toivat paperinvalmistustaidon Espanjaan, missä paperinvalmistus keskittyi Valensiaan, Toledoon ja Jativaan. Arabialaisten herruuden lakattua Espanjassa hävisi sikäläinen paperinvalmistuskin.

Vähää myöhemmin kuin Espanjaan tuli paperinvalmistustaito Ranskaan. Abotti Pietari Clunyläisen (1122—1150) tiedonannon mukaan oli egyptiläisen papyruksen ja pergamentin ohella myös ryysyistä ja muista aineista valmistettu paperi tunnettua. Vuonna 1350 perustettiin paperimyllyjä Troyesiin, Essonnesiin, Corbeiliin y. m. paikkakuntiin. Halki vuosisatojen valmisti Ranska sitten parhaan paperin ja varusti useimmat muutkin maat paperilla. Myöhemmin pääsi Hollanti tässä kohden Ranskasta edelle.

Italiassakin kehittyi paperiteollisuus suureen kukoistukseen. Fabrianon kaupunki oli jo XII vuosisadalla paperiteollisuuden keskus. Muita paperiteollisuuden pääpaikkoja olivat Venedigin valtio, jonka paperimyllyt sijaitsivat Garda-järven rannalla, sekä Genua ja Milano. Italiassa otettiin käytäntöön teknillisiä parannuksia tehdastelussa, ja täältä taito levisi pohjoisempiin maihin.

Niinpä kuuluvat Fabrianon paperinvalmistajat XII tahi XIII vuosisadalla ottaneen vanhan arabialaismallisen paperimyllyn sijaan käytäntöön tamppilaitoksen, »das deutsche Geschirr», joka pysyi käytännössä noin 700 vuotta. Samaten ottivat italialaiset käytäntöön eläinkunnan tuotteista valmistetun liiman. Italialaiset niinikään keksivät vesileiman, joka tavataan käytännössä ensi kerran vuonna 1282. Italiassa oli paperinvalmistus XVII vuosisadan keskivaiheille asti taidokkuuden huipulla. Siitä lähtien se taantui, elpyäkseen jälleen 1800 vuoden jälkeen. Hienointa käsin valmistettua paperia tehdään taaskin Fabrianossa.

Milloin paperinvalmistustaito tuli Saksaan, ei näy olevan täysin selvitetty. Arvellaan sen kuitenkin tulleen 1300-luvun alussa. Sitä ennen oli Saksassa pääasiallisesti käytetty italialaista paperia. Vanhin tavattu saksalainen paperi lienee valmistettu Ravensburgissa, mihin paperimylly perustettiin vuonna 1320. Ravensburgin viimeinen paperimylly lakkasi käymästä vasta vuonna 1870. Paperimyllyjä syntyi niinikään sangen varhain Nürnbergin läheisyyteen. Vuonna 1390 valmistivat Lombardiasta kutsutut paperintekijät ensimäisen paperin Ulman Stromerin paperimyllyssä Nürnbergissä.

Kirjapainotaidon keksiminen, uskonpuhdistus ja kahtena seuraavana vuosisatana vallinnut vilkkaampi sivistys- ja valtioelämä edistivät suuressa määrin paperinvalmistusta, ja saksalainen paperi saavutti sellaisen täydellisyyden, että se hyvin pystyi kilpailemaan italialaisen ja ranskalaisen paperin kanssa. Tämä Saksan paperinvalmistuksen loistokausi päättyi kolmikymmenvuotisen sodan puhjetessa. Hallitusten avustukset, ryysyjen vientikielto y. m. s. eivät kyenneet ehkäisemään taantumista eikä hillitsemään vierasta kilpailua. Ammattikuntalaitos niinikään rasitti valmistusta. Paperintekijät jakautuivat kahteen toisilleen vihamieliseen leiriin, »Glättereihin» ja »Stampfereihin», sen mukaan kumpaista paperin silityskeinoa käyttivät. Nuo toisilleen vihamieliset leirit taistelivat vastakkain, ei enää vastamainituista teknillisistä erikoismenettelyistä, vaan erilaisista elintavoista ja muista mitättömistä seikoista. Kuvaavaa on, että kunkin sällin täytyi valallaan vannoa, ettei hän paperintehdastelusta poista mitään vanhaa eikä siinä ota käytäntöön mitään uutta. Olot alkoivat parantua vasta elinkeinovapauden voimaan tultua.

Sveitsiin tuli paperinvalmistustaito osin Ranskasta ja osin Italiasta. Vuonna 1411 perustettiin paperimylly Marlyyn, 1440 Belfauxiin (molemmat Freiburgin kanttonissa), ja niinikään 1440 Baseliin, joka viimeksi mainittu paikkakunta saavutti paperillaan hyvän maineen.

Ranskassa sai paperinvalmistustaito, niinkuin sanottu, jo varhain jalansijaa. XVI ja XVII vuosisadalla ranskalainen paperi oli parhaassa maineessa. Kun Nantesin edikti vuonna 1685 kumottiin, poistui kuitenkin lukuisia paperintekijöitä samoinkuin muitakin taitavia käsityöläisiä maasta, siirtyen Hollantiin,

Englantiin ja Saksaan. Hollannissa he tapasivat erittäin suotuisia oloja, ja sieltä käsin sitten varustettiin koko Europa kaikkein hienoimmalla paperilla. Hollannissa otettiin niinikään parannuksia käytäntöön tehdastelussa; erittäinkin on tässä kohden muistettava »hollanteri», joka vuodesta 1670 lähtien tuli yleisesti käytäntöön Europassa.

Englannin ensimäisen tunnetun paperimyllyn omisti vuonna 1490 John Tate Stevenagessa (Herfordshire). Siinä valmistettiin kuitenkin ainoastaan yksinkertaisempaa paperia. Vuonna 1770 matkusti paperintekijä Whatman mannermaalle tutkimaan Hollannin ja Ranskan paperinvalmistusta. Hän perusti Maidstonen paperimyllyn, joka vielä tänäkin päivänä valmistaa kuuluisaa käsin tehtyä Whatman-paperia.

Tanskaan perustettiin ensimäinen paperimylly 1450 ja Ruotsiin 1550.

Suomen paperinvalmistus.

Kun Turun akatemia vuonna 1640 perustettiin, oli luonnollista, että sen yhteyteen myös oli perustettava kirjapaino ja paperitehdas. Kirjapaino saatiinkin aikaan 1642, mutta paperitehdasta, jonka erityistehtävänä olisi ollut täyttää akatemian ja sen kirjapainon paperintarve, ei syntynyt. Sen sijaan myönnettiin akatemialle 1665 oikeus tullivapaasti tuottaa maahan 100 riisiä paperia, joka määrä vuonna 1748 korotettiin 1,000 riisiin.

Maamme vanhin paperitehdas lienee ollut Pohjan pitäjän *Thomasbölessä*, jonka piispa Juhana Gezelius vanhempi vuonna 1660 osti. Tehdas lienee ollut käynnissä ainoastaan lyhyen aikaa.[1])

Sitten kuluu kokonainen vuosisata ilman että on olemassa tietoa valmistettiinko maassamme paperia vai ei. Vasta 1700-luvun keskivaiheilta lähtien on luotettavampia tietoja tästä olemassa.[2])

Marraskuun 22 päivänä 1762 myönnetyn toimiluvan nojalla perustettiin paperitehdas Prunkkalan kappelin *Järvenojan* kylään, 2 ¼ penikulman päähän Turusta. Perustajia olivat eräät turkulaiset liikemiehet, niiden joukossa Johannes Henrik Wittfooth ja Jakob Bremer. Vuoden 1790 vaiheilla siirtyi osa tehtaasta ja 1794 koko tehdas turkulaisen kirjanpainajan J. C. Frenckellin omaksi. Vuonna 1820 se yhdistettiin Kakskerran saarella sijaitsevaan Möllbyn paperitehtaaseen. Tehdas oli pieni ja sijaitsi vähäpätöisen kosken partaalla, joka ei aina kyennyt antamaan voimaa tämänkään tehtaan tarpeisiin. Vuonna 1770 oli tehtaassa 2 ½ valssia, 16 tamppilaitosta ja 2 ammetta. Työntekijöitä oli ainoastaan 8. Siellä valmistettiin paino-, konsehti-, nuotti-, kartuusi- ja imupaperia.

---

[1]) Vapaaherra *K. E. Palménin* suosiollisen ilmoituksen mukaan. Tämä tieto tavataan myös Suomen Kartastossa.

[2]) *K. E. Palmén* ja *August Ramsay:* Paperiteollisuus julkaisussa Oma Maa. II. Porvoossa 1908.

Edellä mainittu Kakskerran saarella sijaitseva *Möllbyn* paperitehdas kuului oikeastaan Järvenojan tehtaan yhteyteen. Frenckell omisti sen vuoteen 1850, jolloin hän möi laitoksen eräälle osakeyhtiölle. Tehdas rakennettiin uudestaan ja pantiin parempaan kuntoon, mutta jo 1855 toiminta lakkautettiin.

Tampereen paperitehdas on Tampereen vanhin teollisuuslaitos ja lienee perustettu kohta kaupungin perustamisen tapahduttua 1779. 1800-luvun alussa oli tehdas tilanomistaja L. G. Lefrénin hallussa. Vuonna 1832 se siirtyi J. C. Frenckellin kirjapaino- ja kirjakauppayhtiölle, ja nyttemmin sen omistaa J. C. Frenckell & Son A. B. Vuonna 1841 tehtaan toimilupa uudistettiin ja silloin myös otettiin konevoima käytäntöön.

Tervakosken paperitehtaan perusti kamarineuvos G. G. Nordensvan Janakkalan pitäjään maaliskuun 12 päivänä 1818 myönnetyn toimiluvan nojalla. Laitos oli alkuaan vaatimaton kaksivalssinen käsipaperitehdas, jossa sittemmin on monasti toimeenpantu muutoksia ja laajennuksia. Vuonna 1850 oikeutettiin tehdas hankkimaan paperikoneen, joka saatiin käyntiin 1854. Vuonna 1856 tehdas myytiin helsinkiläisille kauppiaille A. F. Vaseniukselle ja L. Borgströmille, jotka 1866 järjestivät liikkeen osakeyhtiöksi. Joulukuussa 1863 tulipalo tuhosi tehtaan, joka kuitenkin seuraavana vuonna rakennettiin uudestaan kivestä, ja samalla siihen hankittiin uusia koneita.

Uskelan pitäjässä olevan *Juvankosken paperitehtaan* rakennutti tehdasliikkeenharjoittaja J. Lignell marraskuun 15 päivänä 1820 myönnetyn toimiluvan nojalla. Tehtaan omisti sittemmin monet ajat arkiaatteri G. Bonsdorff. Tehtaassa oli kolmisenkymmentä työntekijää. 1880-luvulla tehdas ajoittain seisoi, ajoittain valmisti kirjeenkuoria ja pusseja.

Jungsundin paperitehdas, joka sijaitsi Mustasaaren pitäjässä, oli pieni, ainoastaan yhdellä valssilla varustettu käsipaperitehdas. Sen perusti kauppaneuvos J. Grönberg elokuun 20 päivänä 1828 myönnetyn toimiluvan nojalla. Tehtaan toiminta lakkasi 1870-luvun lopulla.

Närpiön pitäjässä sijaitsevan *Granforsin paperitehtaan* perusti niinikään kauppaneuvos Grönberg helmikuun 5 päivänä 1840 myönnetyn toimiluvan nojalla. Vuonna 1852 Frenckellin toiminimi osti tehtaan. 1840-luvulla oli tehtaassa nelisenkymmentä työntekijää, mutta liike taantui taantumistaan ja toiminta lakkautettiin 1870.

Merikarvian pitäjän *Lankosken paperitehdas* perustettiin kesäkuun 17 päivänä 1840 myönnetyn toimiluvan nojalla. Sen omisti ensin tilanomistaja J. Liljeblad, sittemmin noormarkkulainen A. Ahlström. Tehtaassa oli ainoastaan 4—6 työntekijää, ja 1870-luvun alussa toiminta lakkautettiin.

Kuopion pitäjään Kannonkosken partaalle perustettu *Viantotaipaleen paperitehdas* sai toimiluvan kesäkuun 19 päivänä 1844. Tehtaan omisti lääkäri G. M.

Schmidt, ja siellä oli 3 valssia sekä 7 työntekijää. Tulipalo tuhosi tehtaan 1857, jolloin liike lakkautettiin.

Lappajärven pitäjässä olevan *Hagan paperitehtaan* rakennutti uusikaarlepyyläinen kauppias G. A. Lindqvist vuonna 1840. Tehdas lienee ollut toimessa vain lyhyen aikaa.

Kiikalan pitäjän *Terttilän paperitehtaan* rakensi tehtailija V. Bolin marraskuun 22 päivänä 1849 myönnetyn toimiluvan nojalla. Tehtaassa työskenteli 10 miestä ja se oli käynnissä vielä 1870-luvun keskivaiheilla.

Talisalon paperitehtaan samannimisen kosken varrelle Uudenkirkon pitäjään rakensi tilanomistaja J. F. Nebe maaliskuun 12 päivänä 1851 myönnetyn toimiluvan nojalla. Tämä tehdas oli edellä mainittuja hiukan suurempi, mutta lakkautettiin tulipalon tuhottua sen 1864.

Kaikissa näissä paperitehtaissa valmistettiin paperia käsin ryysyistä. Ainoastaan kaksi niistä, nimittäin Tampereen ja Tervakosken paperitehtaat, ovat enää olemassa ja ovat muuttuneet konevoimalla käyviksi suurteollisiksi yrityksiksi.

Suomen paperiteollisuuden kehityshistorian toinen jakso alkaa vuonna 1860, jolloin puuvanuke tuli käytäntöön paperinvalmistuksessa.

Maamme ensimäisen puuhiomon perusti apteekkari A. Thuneberg Viipurin pitäjän Kinterin kylään helmikuun 29 päivänä 1860 myönnetyn toimiluvan nojalla. Tehtaaseen, joka alussa oikestaan oli vain koelaitos, hankittiin ajanmukaiset koneet vasta syksyllä 1865. Samaan aikaan rakennutti vuori-insinööri F. Idestam Tampereelle puuhiomon (nyttemmin Takfilt- och Pappersbruks A. B. i Tammerfors), käytyään edellisenä vuonna Saksassa tutustumassa tähän teollisuusalaan. Vasta Parisissa vuonna 1867 pidetyn maailmannäyttelyn jälkeen puuvanuke kuitenkin pääsi mainittavampaan käytäntöön paperinvalmistuksessa. Silloin myös perustettiin useat maamme puuhiomoista, niinkuin Nokia ja Mänttä 1868, Kyröskoski 1871, Valkiakoski, Kuusankoski ja Inkeroinen 1872, Kymin ja Tampereen puuhiomot 1873 j. n. e.

Selluloosan valmistus (natronimenettely) otettiin ensinnä käytäntöön Valkiakoskella ja sulfiittiselluloosa ensinnä Nokiassa 1885.

Paperitehtaitten perustamisvuodet.

Seuraavassa luettelossa mainitaan kaikki maassamme nykyään olevat paperi- ja selluloosatehtaat sekä puuhiomot perustamisvuotensa mukaan:

1783. J. C. Frenckell & Son A. B. Tampereella.
1818. Tervakoski A. B. Janakkalan pitäjässä.
1865. Takfilt- och Pappersbruk A. B. i Tammerfors Tampereella.
1868. Nokia A. B. Pirkkalan pitäjässä.
Mäntän tehdas Keuruun pitäjässä.
1871. Kyröskosken tehdas Hämeenkyrön pitäjässä.

1872. A. B. Valkiakoski Sääksmäen pitäjässä.
Kuusankosken tehdas Iitin pitäjässä.
Inkeroisten puuhiomo Sippolan pitäjässä.
1873. Tampereen puuhiomo Tampereella.
Kymin tehdas Valkealan pitäjässä.
1874. Kangas Pappersbruks A. B. Jyväskylän pitäjässä.
1881. Ummeljoen tehdas Anjalan pitäjässä.
1882. A. B. Verla Träsliperi och Pappsfabrik Jaalan pitäjässä.
Kannuskoski A. B. Valkealan pitäjässä.
Vilppulan puuhiomo Ruoveden pitäjässä.
1886. Santalahden paperitehdas Pirkkalan pitäjässä.
1887. Karhula O. Y. Kymin pitäjässä.
1888. Hovinmaan puuhiomo (A. B. E. Klaile) Viipurin pitäjässä.
Enso Träsliperi A. B. Jääsken pitäjässä.
1892. Porvoon selluloosatehdas Porvoossa.
1893. Vattolan puuhiomo Pyhäjärven pitäjässä.
Näsijärven pahvitehdas Pirkkalan pitäjässä.
Leppäkoski Fabriks A. B. Ruskealan pitäjässä.
Hämekoski A. B. Ruskealan pitäjässä.
1894. Myllykosken puuhiomo Sippolan pitäjässä.
1895. Tainionkoski (A. B. Tornator) Ruokolahden pitäjässä.
Äänekoski O. Y.Laukaan pitäjässä.
1896. A. B. Kaukas Fabrik Lappeen pitäjässä.
1897. A. B. Jämsänkoski Jämsän pitäjässä.
Voikan tehdas Valkealan pitäjässä.
Nurmis A. B. Viipurin pitäjässä.
1897. Kaltimon puuhiomo Enon pitäjässä.
Ryötön paperitehdas O. Y. Ätsärin pitäjässä.
1898. Niemiskoksen O. Y. Sortavalan pitäjässä.
1899. Tuokslahti Träsliperi A. B. Sortavalan pitäjässä.
1901. Vääräkosken puuhiomo Ätsärin pitäjässä.
Mustion puuhiomo Karjan pitäjässä.
A. B. Stockfors Pyhtään pitäjässä.
Herrforsin puuhiomo Pietarsaaren pitäjässä.
Kangaskosken tehdas Parikkalan pitäjässä.
1902. A. B. Pankakoski Pielisjärven pitäjässä.
Halla A. B. Kymin pitäjässä.
A. B. Simpele Parikkalan pitäjässä.
1903. Pyhäjärven Puuhiomo Pyhäjärven pitäjässä.
Killinkosken Tehdasten O. Y. Virtain pitäjässä.

Selitys. — Förklaring. — Légende.

- ● mek. puuvanuke. — mek. trämassa. — pâte mécanique.
- ♂ sulfiittiselluloosa. — sulfitcellulosa. — cellulose au bisulfite.
- ♂ sulfaattiselluloosa. — sulfatcellulosa. — cellulose au sulfate.
- ♂ pahvi. — papp. — carton.
- ♂ paperi. — papper. — papier.

1. Borgå.
2. Enso.
3. Frenckell.
4. Gutzeit.
5. Halla.
6. Herrfors.
7. Hovinmaa. (Klaile.)
8. Hämekoski.
9. Ingerois.
10. Jylhävaara.
11. Jämsänkoski.
12. Kajaani.
13. Kaltimo.
14. Kangas.
15. Kangaskoski.
16. Kannuskoski.
17. Karhula.
18. Kaukas.
19. Kauttua.
20. Killinkoski.
21. Kissakoski.
22. Kotka.
23. Kovorinkoski.
24. Kuusankoski.
25. Kymmene.
26. Kyröfors.
27. Lahtis.
28. Leppäkoski.
29. Loimijoki.
30. Lojo.
31. Läskelä.
32. Myllykoski.
33. Mänttä.
34. Niemiskoski.
35. Nokia.
36. Nurmis.
37. Näsijärvi.
38. Pankakoski.
39. Pulp.
40. Pyhäjoki.
41. Ryöttö.
42. Santalahti.
43. Simpele.
44. Siuro.
45. Stockfors.
46. Strömsdal.
47. Svartå.
48. Tainionkoski. (Tornator.)
49. Takfiltfabriken.
50. Tervakoski.
51. Tienhaara.
52. Träsliperiet. (Tammerfors).
53. Tuokslahti.
54. Ummeljoki
55. Valkiakoski.
56. Vattola.
57. Verla.
58. Vilppula.
59. Voikka.
60. Vääräkoski.
61. Äänekoski.

SUOMI FINLAND

höyrylaivalinjoja. / ångbåtslinjer.

rautateitä, jernvägar.

s:a rakennettav. olevia. / d:o under byggnad.

diligensejä, diligenser.

maanteitä, landsvägar.

1: 2,400,000.

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 kilom.

lit. Gust. Arvidsson, Hfors.

1904. Siuron puuhiomo (Anton Elving) Suoniemen kappelissa.
Läskelä Bruks A. B. Sortavalan pitäjässä.
1906. A. B. W. Gutzeit & C:o Kotkassa.
Kotkan selluloosatehdas Kotkassa.
Lohjan selluloosatehdas Lohjan pitäjässä.
Jylhävaaran Puuhiomo Impilahden pitäjässä.
1907. Kauttuan puuhiomo Euran pitäjässä.
Kajaanin puuhiomo Kajaanissa.
O. Y. Kissakoski A. B. Mikkelin pitäjässä.
1908. Loimaan puuhiomo Loimaan pitäjässä.
Lahden selluloosatehdas Lahdessa.
O. Y. Pulp Joutsenossa.
Tienhaaran puuhiomo Viipurin pitäjässä.
Juankosken puuhiomo Nilsiän pitäjässä.
1910. O. Y. Koveronkoski A. B. Sortavalan pitäjässä.

Tässä luetelluista tehtaista ei ole kaikkia voitu ottaa huomioon jälempänä seuraavassa Suomen paperiteollisuuden työolojen tilastollisessa selostuksessa, osin sentähden etteivät ne vielä ole tulleet käyntiin ja osin sentähden että ne jostakin muusta syystä olivat seisauksissa siihen aikaan kun tietoja kerättiin. Edellä mainituista tehtaista ei ole tutkimuksessa käsitelty seuraavia:

Kaltimon puuhiomo Enon pitäjässä.
Killinkosken Tehdasten O. Y. Virtain pitäjässä.
Kotkan selluloosatehdas Kotkassa.
Kauttuan puuhiomo Euran pitäjässä.
Kajaanin puuhiomo Kajaanissa.
O. Y. Kissakoski Mikkelin pitäjässä.
Loimaan puuhiomo Loimaan pitäjässä.
O. Y. Koveronkoski A. B. Sortavalan pitäjässä.

Paperitehtaitten alueellinen jakautuminen.

Miten maamme paperi- ja pahvitehtaat, puuhiomot ja selluloosatehtaat sijaitsevat, näkyy tämän ohellisesta kartasta, jossa kaikkien edellä mainittujen tehtaitten paikka on osotettu eri merkillä, kulloinkin valmistusalojen mukaan. Merkkien selitys on karttalehden yläreunassa. Kukin tehdas on varustettu numerollaan ja karttalehden yläreunassa ovat tehtaitten nimet vastaavan numeron kohdalla.

Paperi maailmanmarkkinoilla.

Seuraavassa valaistaan paperiteollisuuden nykyistä kehityskantaa. [1])

Vertailun käy toimittaminen viimeksi kuluneilta 30 vuodelta, ja osottaa se kehityksen vuodesta 1875 vuoteen 1908 alempana mainituissa maissa:

Maat.	1875		1908		Tuotannon lisäännys %
	Paperikoneita.	Tuotanto tonnia.	„Langsieb"-paperikoneita.	Tuotanto tonnia.	
Belgia	74	27,240	76	132,850	387
Saksa	751	229,800	805	1,350,720	588
Englanti	471	168,210	504	866,160	414
Ranska	498	149,700	496	604,981	304
Italia	150	43,315	240	231,620	434
Itävalta-Unkari	252	79,185	243	361,915	357
Venäjä ja Suomi	104	32,670	249	331,400	914
Ruotsi ja Norja	32	9,900	191	359,300	3.529
Yhteensä	2,332	740,020	2,804	4,238,946	—

Yleiskatsaus paperiteollisuuden nykyiseen tilaan sekä Europassa että Europan ulkopuolisissa maissa saadaan seuraavista vuoteen 1908 kohdistuvista numerotiedoista:

	Europassa.	Europan ulkopuolella.	Yhteensä.
Toiminimiä	3,382	913	4,295
Paperitehtaita (kone- ja käsipaperia)	2,208	771	2,979
Pahvitehtaita ja niiden tapaisia	786	248	1,034
Selluloosatehtaita	261	143	404
Valkaistua olkivanuk. valm. tehtaita	42	1	43
Puuhiomoja	1,357	239	1,596
Paperikoneita (Langsieb)	2,795	935	3,730
» (Rundsieb)	647	342	989
Pahvikoneita	2,273	422	2,695
Kuivauskoneita	823	1,429	2,252
Paperin ja pahvin kaavaimia	1,060	43	1,103
Hiomakoneita	4,107	1,813	5,920
Selluloosa- ja olkikattiloita	1,135	557	1,692

[1]) *Franz Krawany*: Internationale Papierstatistik, Berlin und Wien 1910.

Tuotantomäärä tonnia:

	Europassa.	Europan ulkopuolella.	Yhteensä.
Paperia	4,488,306	3,378,192	7,866,498
Pahvia	460,929	1,115,360	1,576,289
Selluloosaa	1,930,163	1,397,668	3,327,831
Valkaistua olkivanuketta	65,130	1,500	66,630
Puuvanuketta	1,788,439	1,782,420	3,570,859

Tuotantoarvo milj. mk.:

Paperia	2,106.3	1,306.9	3,413.2
Pahvia	124.4	267.1	391.5
Puuvanuketta ja selluloosaa	644.8	550.1	1,194.9

Tärkeimmissä paperintuotantomaissa olevain toiminimien, tehtaiden ja koneiden lukumäärä vuonna 1908 käy näkyviin seuraavasta taulukosta:

Maat.	Toiminimiä.	Paperitehtaita.	Pahvitehtaita.	Paperikoneita (Lang-, ja Rundsieb) y. m.	Kaavausammeita.	Selluloosatehtaita ja puuhiomoja.	Selluloosakattil. ja hiomakoneita.
Belgia	39	41	13	108	21	5	48
Saksa	1,135	508	338	2,659	136	804	2,453
Englanti	234	258	35	542	158	—	—
Suomi	51	23	2	198	—	57	280
Ranska	371	321	89	665	137	68	202
Japani	27	23	6	57	—	12	24
Italia	383	406	6	556	137	31	96
Kanada	74	36	4	337	—	60	423
Alankomaat	70	55	19	98	55	5	12
Norja	88	25	1	173	—	88	394
Itävalta-Unkari	335	170	94	1,132	37	335	985
Venäjä	239	155	85	339	74	46	115
Ruotsi	161	66	7	260	32	179	587
Sveitsi	46	21	23	128	24	23	64
Espanja	185	118	67	110	163	3	7
Yhdysvallat	748	645	233	2,623	24	306	1,904
Muut Europan maat	45	41	7	60	53	17	37
Muut Aasian maat	16	17	—	29	—	—	—
Afrika	3	2	1	4	3	—	—
Muut Pohjois- ja Etelä-amerikan maat	38	37	4	64	40	4	11
Australia	7	11	—	13	2	—	—
Yhteensä	4,295	2,979	1,034	10,155	1,096	2,043	7,642

Seuraava taulukko osottaa, montako tonnia paperia, pahvia, selluloosaa, olki- ja puuvanuketta vuonna 1908 on valmistettu eri maissa:

Maat	Paperia tonnia	Pahvia tonnia	Selluloosaa ja olkivanuketta tonnia	Puuvanuketta tonnia
Belgia	132,850	5,550	31,500	1,000
Saksa	1,350,720	187,032	571,281	679,520
Englanti	866,160	17,730	—	—
Suomi [1]	98,243	2,800	66,107	116,686
Ranska	604,981	42,950	52,300	61,200
Japani	98,000	5,250	12,000	15,000
Italia	231,620	4,050	6,500	50,250
Kanada	256,900	51,150	208,300	480,400
Alankomaat	81,250	113,100	11,500	—
Norja	124,100	500	276,030	327,050
Itävalta-Unkari	361,915	36,067	261,512	232,259
Venäjä	223,250	25,600	109,900	20,350
Ruotsi	235,200	5,410	536,070	230,750
Sveitsi	45,750	15,020	18,900	17,050
Espanja	73,820	4,380	2,400	4,400
Yhdysvallat	2,903,792	1,057,980	1,163,368	1,285,020
Muut Europan maat	48,540	740	10,100	8,740
Muut Aasian maat	41,000	—	—	—
Afrika	2,500	450	—	—
Muut Pohjois- ja Eteläamerikan maat	62,300	530	5,400	2,000
Australia	13,700	—	—	—
Yhteensä	7,856,591	1,576,289	3,343,168	3,531,675

Koko maailmantuotanto nousi niinmuodoin vuonna 1908 seuraaviin määriin:

Paperia: Europassa ..... 4,478,398 tonnia
Europan ulkopuolella ..... 3,378,193 »
Yhteensä 7,856,591 tonnia

Pahvia: Europassa ..... 460,929 tonnia
Europan ulkopuolella ..... 1,115,360 »
Yhteensä 1,576,289 tonnia

[1]) Krawanyn mainitsemat tuotantomäärät eivät pidä yhtä teollisuustilaston tiedonantojen kanssa. Viimeksi mainitut on pantu tähän, minkä johdosta loppusummatkin ovat vastaavalla tavalla muuttuneet.

Selluloosaa ja olkivanuketta:	Europassa	1,954,100	tonnia
	Europan ulkopuolella	1,389,068	»
	Yhteensä	3,343,168	tonnia
Puuvanuketta:	Europassa	1,749,255	tonnia
	Europan ulkopuolella	1,782,420	»
	Yhteensä	3,531,675	tonnia
Kaikkia lajeja:	Europassa	8,642,682	tonnia
	Europan ulkopuolella	7,665,041	»
	Yhteensä	16,307,723	tonnia

Erilaatuisen paperin valmistusmäärä taas näkyy seuraavasta: [1])

Lisäkkeistä vapaata ja silkkipaperia	414,201	tonnia
Hienoa puutonta paperia	940,359	»
Keskihienoa puunsekaista painopaperia	3,545,300	»
Valkaisematonta selluloosaa ja erikoispaperia ..	1,336,106	»
Kääre- ja olkipaperia	1,630,532	»
Yhteensä	7,866,498	tonnia

Paperiteollisuus on viime vuosikymmeninä useimmissa maissa tavattomasti elpynyt.

Sangen nopeaa kehitystä osottaa Saksan paperiteollisuus viime vuosisadalla. Jo vuonna 1830 oli Saksassa 780 paperitehdasta, 20 paperikonetta ja 987 kaavausammetta. Mutta erittäinkin siitä lähtien kun puuvanuke tuli käytäntöön paperin raaka-aineena, on paperiteollisuus nopeimmin kehittynyt. Kuinka nopeasti puuhiomojen luku lisääntyi, näkyy seuraavista Saksan puuhiomojen lukumäärää osottavista numerotiedoista:

Vuonna 1852	2	Vuonna 1890	534
» 1870	60	» 1907	681
» 1880	276	» 1908	714

Vuonna 1908 nousi Saksan tuotantoarvo 891 miljoonan markan vaiheille. Työntekijöitä oli 86,000 ja näille maksettiin palkkoina 91 milj. mk. Ne Saksan osat, joihin paperiteollisuus etusijassa on juurtunut, ovat Saksin kuningaskunta,

[1]) Summa on Krawanyn mainitsema, koska tähän nähden ei ole voitu tehdä oikaisua Suomen osalta.

Reinin maakunnat ja Saksin maakunta. Paperiteollisuuden kehitystä myös osottavat siihen käytetyt pääomamäärät. Niinpä toimii tällä alalla 78 osakeyhtiötä, joiden nimellispääoma on noin 182 milj. mk. ja jotka ovat osinkona jakaneet keskimäärin 8.3 %. Saksa on nyttemmin ensimäisenä kaikkien paperia lähettävien maiden joukossa.

Suurbritanniassa ja Irlannissa on paperiteollisuus edistynyt niinikään pitkin askelin, vaikkeivät nämä maat metsäköyhyytensä johdosta itse kykene tuottamaan nyttemmin enimmin käytettyä raaka-ainetta, puuvanuketta ja selluloosaa. Jo 1875 oli näissä maissa 296 paperitehdasta, joissa oli 471 paperikonetta ja joiden tuotanto nousi 168,200 tonniin, jota vastoin 1908 vuoden tilasto näyttää 258 paperitehdasta, 504 Langsieb-paperikonetta ja 866,160 tonnin tuotannon, jonka arvo oli 467 ¼ milj. mk. Vaikka tehtaiden luku vuodesta 1875 lähtien on vähentynyt, on tuotanto lisääntynyt noin viisinkertaiseksi, mikä osottaa suurta keskitystä ja itsekunkin tehtaan tuotantokyvyn lisääntymistä. Englannissa on kuitenkin edelleen olemassa melkoinen joukko tehtaita, joissa valmistetaan hienoimmat käsipaperilajit. Englannin paperiteollisuudessa työskentelee nykyään lähes 23,000 työntekijää. Tehtaiden tekniilliset apuneuvot ovat aikansa tasalla; täällä myös on Europan levein paperikone, joka on 437 sm. leveä, sekä tämän maanosan suurin paperitehdas, joka vuosittain valmistaa 87,500 tonnia paperia. Korkeasta kehityskannastaan huolimatta ei Englannin oma paperiteollisuus kuitenkaan kykene tyydyttämään maansa tarpeita. Englanti on paperin ja puolituotteiden tärkein tuontimaa; tämä tuonti nousee vuosittain 1 ¾ milj. tonnin vaiheille.

Espanjan naapurina, johon ensiksi mainittuun maahan arabialaiset ensinnä toivat paperinvalmistustaidon, on Ranskan paperiteollisuudella vanhat juuret. Jo 1320 oli siellä useita paperimyllyjä, joiden kehitystä kaikin tavoin edistettiin. Ranskassa niinikään ensinnä ryhdyttiin paperia valmistamaan päättömällä kankaalla, jonka keksi N. L. Robert Essonnesissa. Ensimäinen tämänlaatuinen kone otettiin 1816 käytäntöön Saint-Rochissa. Kehitys ei sittemmin ole jatkunut aivan yhtä nopeasti kuin Saksassa ja Englannissa. Vuonna 1878 oli Ranskassa 524 paperitehdasta, jotka vuosittain valmistivat 41,392 tonnia paperia 103.7 milj. frangin arvosta. Työntekijöitä oli 27,000. Vuonna 1908 taas oli 321 paperitehdasta ja 496 Langsieb-paperikonetta, jotka valmistivat 604,980 tonnia 306.9 milj. frangin arvosta. Ranskassa samoinkuin Englannissakin valmistetaan vielä melkoiset määrät hienoja käsipaperilajeja. Suurin saman liikkeen omistamain paperikoneitten luku, nimittäin 29 konetta, on Ranskassa Société anonyme des papeteries Essonnes et Bellegarde nimisellä yhtiöllä.

Itävalta-Unkarissa käy paperiteollisuuden kehityksen lukeminen vallankumousvuodesta 1848. Silloin oli siellä ainoastaan 34 paperikonetta. Vuonna 1878 sitä vastoin oli konepaperitehtaita 161 ja niissä 177 Langsieb-paperikonetta.

Tuotanto nousi 108,250 tonniin ja tehtaissa oli noin 16,500 työntekijää. Vuonna 1908 sitä vastoin oli 170 paperitehdasta, 289 puuhiomoa ja 46 selluloosatehdasta sekä 243 Langsieb-paperikonetta, joiden tuotantoarvo nousi kaikkiaan 283.2 miljoonaan markkaan.

Paperinvalmistustaito tuli miltei samaan aikaan Italiaan kuin Espanjaan. Paperiteollisuus oli jo varhain kehittynyt suureen kukoistukseen useissa Italian paikkakunnissa. Jo XII vuosisadalla oli Fabrianossa paperimyllyjä, joiden tuotteet olivat haluttuja koko maailmassa. Vielä tänäkin päivänä on Italia eturivissä käsipaperin valmistukseen nähden, mutta tehdasmainenkaan paperinvalmistus ei ole merkitystä vailla, sillä siinä on käytännössä 556 Lannsieb- ja sylinterikonetta, joiden vuotuinen valmistusmäärä on 231,620 tonnia.

Italiasta siirtyi paperinvalmistustaito Alppien yli Sveitsiin, mihin vuonna 1400 perustettiin Marlyn paperimylly, joka laitos vielä nykyäänkin on käynnissä, vaikka tietenkin uudenaikaisilla koneilla varustettuna. Sen omistaa Société anonyme papeterie Marly. Muillakin paikkakunnilla on tehtaita, joiden juuret ulottuvat XV vuosisadalle asti. Sveitsin paperiteollisuuden kehitystä on edistänyt runsas vedensaanti ja suuri kotimainen paperinkulutus, vaikkakaan maan asema, se kun on vailla satamia ja kilpailevien maiden ympäröimä, ei näyttäisi olevan edullinen tuollaiselle suurteollisuudelle. Sveitsissä on 21 paperitehdasta ja niissä 38 Langsieb-paperikonetta. Vuotuinen tuotanto nousee 96,720 tonniin.

Turvapaikan Hollannissa saivat Espanjasta karkoitetut juutalaiset ja Ranskasta karkoitetut hugenotit, jotka toivat mukanaan työtaidon useilla eri aloilla, m. m. paperinvalmistuksen alalla. Hollannin paperi pysyi vuosisatoja parhaana laatuun nähden ja pystyy vieläkin menestyksellä kilpailemaan hienojen englantilaisten ja saksalaisten käsipaperien kanssa. Käsipaperin valmistusta varten on 13 laitosta, joiden vuotuinen tuotantomäärä on 1,250 tonnia. Lisäksi on 55 konepaperitehdasta, joissa on 51 Langsieb-konetta ja joiden valmistusmäärä nousee 81,250 tonniin.

Puuta raaka-aineena käyttävän uudenaikaisen paperiteollisuuden tärkeimpiä edellytyksiä ovat vesivoima ja metsät. Näitä edellytyksiä on erittäin runsain määrin olemassa Europan pohjoisimmissa maissa, Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Kahdessa ensinmainitussa maassa onkin paperiteollisuus kehittynyt niin, että nämä maat ovat ensimäisiä maailmanmarkkinoilla. Ruotsin ensimäinen paperimylly perustettiin, niinkuin edellä mainittiin, vuonna 1550. 1500-luvulta on vieläkin olemassa kaksi paperitehdasta, nimittäin Forsmarkin ja Klippanin tehtaat. Vuonna 1908 oli Ruotsissa 66 konepaperitehdasta ja niissä 138 Langsieb-konetta, 73 selluloosatehdasta ja 106 puuhiomoa, jotka valmistivat 240,610 tonnia paperia ja pahvia, 536,070 tonnia selluloosaa sekä 230,750 tonnia puuvanuketta kaikkiaan 232 ½ miljoonan markan arvosta. Vientiarvo nousi

125 miljoonaan markkaan. Ruotsissa paperiteollisuuden alalla toimivista 161 toiminimestä on 126 osakeyhtiötä, joiden yhteenlaskettu pääoma on noin 239 milj. mk.

Norjassa on huomattavana miltei samallaista kehitystä kuin Ruotsissa, vain sillä erotuksella että ensinmainitun maan paperiteollisuus sai alkunsa hiukan myöhemmin eli 1706, jolloin Egelandin vielä nykyäänkin toimessa oleva tehdas perustettiin. Vuodelta 1908 ovat tiedot seuraavat: 25 paperitehdasta, joissa oli 53 Langsieb-konetta, 20 selluloosatehdasta ja 68 puuhiomoa; valmistusmäärä 124,600 tonnia paperia ja pahvia, 276,030 tonnia selluloosaa ja 327,050 tonnia puuvanuketta yhteensä 148.8 miljoonan markan arvosta. Vientiarvo nousi 71 ½ miljoonaan markkaan.

Venäjällä on kaikki suuremmoisen paperiteollisuuden kehittymisedellytykset, nimittäin halpaa työvoimaa, miltei rajattomat metsävarat ja suunnattoman suuren kotimaisen kulutuksen mahdollisuus, jos nimittäin kansanvalistuspyrinnöt saisivat vapaasti kehittyä. Tästä kaikesta huolimatta on Venäjän paperiteollisuus paljon takapajulla Länsieuropan paperiteollisuudesta. Paperia valmistetaan vuosittain 223,250 tonnia 201 paperikoneella, puuvanuketta ja selluloosaa taas 130,250 tonnia. Kotimainen valmistus ei riitä täyttämään omaa tarvetta, minkätähden tavaraa tuodaan muualta, etusijassa Suomesta.

Europan paperiteollisuuden kehitys jää kuitenkin aivan varjoon sen suunnattoman kehityksen rinnalla, mikä Amerikassa on tapahtunut siitä lähtien kun ensimäinen paperikone siellä tuli käyntiin vuonna 1820. Yhdysvalloissa oli jo vuonna 1840 kokonaista 426 paperitehdasta, joiden vuotuinen valmistusarvo oli noin 28 milj. mk. Vuonna 1850 oli paperitehtaita 461 ja vuotuisen tuotannon arvo 51 milj. mk. Vuonna 1890 oli 649 paperi,- selluloosa- ja puuvanuketehdasta, joiden tuotantoarvo oli 394 ½ milj. mk. Vuonna 1900 taas oli 763 tehdasta, joiden vuotuisen tuotannon arvo nousi 636 ½ milj. markkaan. Tästä lähtien kehitys jatkuu hämmästyttävän nopeasti. Vuonna 1908 oli paperi-, pahvi-, selluloosa- ja puuvanuketehtaita 1,184, jotka valmistivat 2.9 miljoonaa tonnia paperia ja 3.5 miljoonaa tonnia puolivalmisteita ja pahvia. Yhdysvaltain nykyinen tuotanto nousee likimain samaan määrään kuin Englannin, Saksan ja Ranskan tuotanto yhteensä. Yhtä suuremmoinen kuin tuotanto on paperiteollisuuden järjestysmuotokin, tätä teollisuutta kun harjoittavat suuret tuotantokykyiset yhtiöt, jotka kykenevät pitämään silmällä ja säätelemään markkinoita. Suurin yritys on New Yorkin International Paper C:o, jonka osakepääoma on noin 288.3 milj. mk. ja joka omistaa 55 paperi-, selluloosa- ja puuvanuketehdasta. Lähinnä suurin on American Writing Paper C:o, New York, jonka osakepääoma on noin 205 milj. mk. ja joka omistaa 29 tehdasta. Tämän jälkeen seuraavat Union Bag and Paper C:o, New York, jonka osakepääoma on noin 155 milj. mk. ja joka omistaa 20 tehdasta, sekä United Box Broad and Paper C:o, New York,

jonka osakepääoma on noin 160 milj. mk. ja joka omistaa 23 tehdasta. Vuonna 1905 nousi Yhdysvaltain paperiteollisuuden tuotantoarvo 943 ½ milj. markan vaiheille, josta määrästä New Yorkin valtion osalle tuli noin 188 ¾ milj. mk., Massachusettsin valtion noin 160 milj. mk. ja Mainen valtion osalle noin 114 ¾ milj. mk.

Kanadassa on paperiteollisuus syntynyt verraten myöhään, mutta jo edistynyt sangen pitkälle. Vuosittain valmistetaan 100 tehtaassa 308,000 tonnia paperia ja pahvia sekä 688,700 tonnia puuvanuketta ja selluloosaa, josta suuri osa viedään Englantiin ja Yhdysvaltoihin.

Nuorin kilpailija paperimarkkinoilla on Japani. Valmistus on enimmäkseen käsiammattimaista ja sitä harjoitettiin vuonna 1908 arviolta 58,515 laitoksessa. Luotettavimpain tietojen mukaan oli japanilaisen käsipaperin valmistusarvo vuonna 1908 noin 45 ja konepaperin noin 34 milj. mk. Kotimainen tuotanto ei kuitenkaan riitä täyttämään Japanin paperintarvetta, vaan tuotetaan suuret määrät sekä paperia että puolivalmisteita etusijassa Saksasta, Englannista, Belgiasta ja Itävallasta. Toiselta puolen lähettää Japani paperiteollisuustuotteitaan Kiinaan ja Koreaan.

Paperin alkuperäisessä kotimaassa, Kiinassa, on konepaperin tuotanto varsin vähäpätöinen, sillä koko tuossa suunnattoman laajassa valtakunnassa on ainoastaan 7 pientä paperikonetta. Käsipaperia valmistetaan, mutta sen tuotantomäärä ei ole arvioitavissa.

Tässä mainittakoon vielä erään toisen kirjoittajan [1]) lausuntoja, joissa kuvaillaan paperiteollisuusalan nykyistä tilaa ja erittäinkin uusissa paperimaissa vallitsevia oloja.

Niistä muutoksista, joita paperiteollisuuteen nähden on viime vuosikymmeninä tapahtunut sekä kulutuksen lisääntymistä että myös teknikan kehitystä silmälläpitäen, sanoo Salzmann, on myös ollut seurauksena taloudellisten olojen muuttuminen, toiselta puolen sen johdosta että paperiteollisuus on siirtynyt uusiin, runsailla raaka-ainevarastoilla varustettuihin maihin, ja toiselta puolen sen johdosta että paperiteollisuus on järjestetty uudestaan suurteollisuuden pohjalla ja kohdistettuna yhteen tai useampaan erikoisalaan.

Sen sijaan että paperinvalmistus ennen oli kutakuinkin tasaisesti jakautunut Keskieuropan maiden, Englannin, Hollannin, Ranskan ja Saksan kesken, on se nyttemmin keskittynyt eräisiin uusiin paperimaihin.

Entinen käsipaperin valmistus oli etusijassa sopivan työvoiman varassa; uudenaikainen paperiteollisuus, joka etupäässä jalostaa puuvanuketta, sitä vastoin pyrkii enemmän tai vähemmän huomattavasti siirtymään maihin, missä raaka-ainetta on saatavana. Aikaisempain paperinvalmistusmaiden lisäksi ovat sen-

[1]) *Fritz Salzmann:* Die Papierindustrie, ihre wirtschaftliche Entwicklung und heutige Lage. Berlin 1911.

tähden tulleet Europassa Skandinavia, Suomi ja Venäjä, Amerikassa Yhdysvallat ja Kanada. Saksassa, missä edelleen on melkoisia metsiä, valmistetaan nyttemmin erikoistuotteena hienompia paperilajeja. Miltei samassa asemassa on Englanti, jolla kuitenkaan ei ole käytettävänä omia raaka-aineita. Halpahintaisemman paperin valmistus pyrkii täältä siirtymään muuanne. Niinpä ovat englantilaiset paperiliikkeet perustaneet tehtaita Kanadaan, Newfoundlandiin ja Norjaan. Hiljattain on kaksi suurinta englantilaista sanomalehteä perustanut omat tehtaat Newfoundlandiin, saaden sieltä koko paperitarpeensa. Norjassa on kolme englantilaista tehdasta. Painopaperin valmistus siirtyy niinmuodoin maihin, joissa on tarjona raakatavaraa, ja niin halpaa tuotetta kuin sanomalehtipaperia kannattaa kuljettaa niinkin kaukaa kuin valtameren takaa.

Runsaitten raakatavara- ja vesivoimamääräinsä johdosta ovat, sanoo Salzmann, Kanada, Skandinavia ja Suomi edullisessa asemassa.

Kanadassa on paperin ja puuvanukkeen valmistus kuutena viime vuonna suuremmoisesti kehittynyt metsävaroja ja vesivoimaa hyväkseen käyttämällä. Tuotanto rajoittuu miltei yksinomaan halpaan puupaperiin, joka valmistetaan suurissa, teknillisesti hyvin järjestetyissä tehtaissa.

Likinnä Kanadaan verrattava on Salzmannin mielestä Venäjä. Siellä on, etusijassa muukalaisten yritteliäisyyden johdosta, yhä enemmän siirrytty jalostamattoman tavaran viennistä puolivalmisteiden eli puuvanukkeen vientiin. Suunnattoman suurien metsävarojensa johdosta soveltuu Venäjä yhä enemmän siksi päälähteeksi, joka täyttää Europan puutavaratarpeet.

Ruotsi on pohjoisista paperimaista tärkein. Viime vuosina on sikäläinen paperiteollisuustyöntekijäin luku lisääntynyt miltei kuudenkertaiseksi, samalla kun käytetty voimamäärä on entiseen verraten suurentunut 30-kertaiseksi, tuotantomäärä 40-kertaiseksi ja vientimäärä 75-kertaiseksi. Puoliteosten valmistamiseen käytetään nykyään 50 kertaa suurempaa voimamäärää ja 20 kertaa suurempaa työntekijälukua. Tuotanto taas on lisääntynyt 225-kertaiseksi.

Norjassa niinikään on paperiteollisuus valtavasti kehittynyt yritteliäisyyden, uusien, välittömäin höyrylaivayhteyksien ja kauppaa suosivan hallituksen edistämänä. Tehtailijat pyrkivät valloittamaan menekkialueita etäisimmissä maissa, käyttämättä vieraiden välittäjäin apua. Siten onkin menekkiä avautunut Argentinaan, Chileen, Japaniin, Kiinaan sekä Yhdysvaltoihin.

Suomen tuotanto-olot ovat Salzmannin mielestä yleensä samantapaiset kuin Ruotsin. Metsää ja vettä, näitä paperiteollisuuden välttämättömiä edellytyksiä, on yllin kyllin käytettävänä, ja lukuisat uittoväylät helpottavat kuljetusta. Työvoimaa on riittävästi, vaikkei se ole sanottavan halpaa. Varsinkin, sanoo Salzmann, näyttää teollisuuden kauppateknillinen johto olevan hyvä. Niinpä on paperiteollisuus maan koko teollisuuteen verraten vallannut itselleen huomattavan aseman.

Sinänsä katsoen ovat Yhdysvallat nykyään huomattavin paperimaa tuotantomäärää silmälläpitäen. Samalla kun Yhdysvallat etusijassa valmistavat halvempaa paperia, valmistetaan siellä kuitenkin myös hienompia lajeja. Taantumista näyttää kuitenkin olevan odotettavana liiallisen metsänhaaskauksen johdosta. On jo ollut pakko tuottaa paperipuita Kanadasta, joka maa kuitenkin koettaa suojella metsiään.

Mitä vihdoin paperin ja paperipuolivalmisteiden kansainväliseen kauppaan tulee, on seuraavassa taulukossa tietoja tuonnista ja viennistä sekä niiden arvoista:

Europan maat:

Maa	Tiedot vuodelta	Maahan tuotu: paperia ja pahvia tonnia	Maahan tuotu: puuvanu-ketta ja selluloosaa tonnia	Maahan tuotu: koko arvo milj. mk.	Maasta viety: paperia ja pahvia tonnia	Maasta viety: puuvanu-ketta ja selluloosaa tonnia	Maasta viety: koko arvo. milj. mk.
Belgia	1907	18,220	110,294	32.72	56,598	33,086	42.71
Bulgaria	1907	5,341	—	2.21	—	—	—
Tanska	1907	11,734	36,339	8.42	6,494	10,153	3.07
Saksa	1908	27,402	45,024	19.50	168,778	127,729	108.86
Englanti	1908	468,309	1,277,452	242.17	78,420	—	44.85
Ranska	1908	15,349	314,076	69.36	35,405	1,468	18.31
Kreikka	1908	3,168	70	2.54	—	—	—
Hollanti	1907	42,602	112,305	45.24	142,351	74,577	149.20
Italia	1907	17,547	57,564	22.58	10,450	571	7.45
Montenegro	1907	125	—	0.07	—	—	—
Norja	1907	3,828	—	2.10	98,698	556,605	70.92
Itävalta-Unkari	1908	7,432	3,450	6.80	84,583	80,674	53.67
Portugali	1906	2,364	5,834	2.97	157	2,336	0.33
Rumania	1907	1,618	1,354	1.94	—	—	—
Venäjä	1906	66,802	21,152	39.26	2,878	30,335	7.50
Suomi[1])	1908	944	292	2.81	118,780	63,893	42.54
Serbia	1907	3,323	—	1.40	—	—	—
Ruotsi	1907	4,927	3,035	2.77	105,263	530,847	111.43
Sveitsi	1907	8,612	8,724	6.97	1,284	5,927	2.65
Espanja	1907	2,574	37,456	9.51	5,264	—	6.24
Turkki	1905/6	11,526	—	5.21	58	—	0.03
Yhteensä	—	723,747	2,034,421	526.55	915,461	1,518,201	669.76

[1]) Suomeen nähden on otettu huomioon tiedot vuodelta 1908; Krawany sen sijaan mainitsee ne vuodelta 1907.

Europan ulkopuoliset maat:

Europan ulkopuolisiin maihin nähden mainitsee Krawany ainoastaan tuonti- ja vientiarvot, jotka ovat seuraavat:

Tuonti:

Algier	7.46	milj.	mk	Japani	19.01	milj.	mk
Argentina	18.72	»	»	Kanada	18.56	»	»
Australia	28.05	»	»	Kiina	11.38	»	»
Brasilia	20.06	»	»	Kuba	6.68	»	»
Chile	18.82	»	»	Meksiko	10.75	»	»
Egypti	6.38	»	»	Uusi Seelanti	7.00	»	»
Engl. Eteläafrika	4.42	»	»	Persia	13.99	»	»
Yhdysvallat	88.83	»	»	Muut maat	17.57	»	»
Intia (engl.)	13.51	»	»	Yhteensä	311.19	milj.	mk.

Vienti:

Algier	0.24	milj.	mk	Kanada	11.10	milj.	mk
Yhdysvallat	51.27	»	»	Kiina	11.73	»	»
Japani	5.62	»	»	Yhteensä	79.96	milj.	mk

Tuonti Europan ulkopuolisista maista arvioidaan 1,630,000 tonnin vaiheille ja vienti näihin maihin lähes 300,000 tonniksi.

Paperin ja paperituotteitten koko maailmankauppaa valaisevat seuraavat luvut:

	tonnia	milj. mk.
Tuonti Europan maihin	2,758,168	526.55
» » ulkopuolisiin maihin	1,633,743	311.19
Vienti Europan maista	2,433,662	669.76
» » ulkopuolisista maista	288,757	79.96
Yhteensä	7,114,330	1,587.46

Jos edellä esitettyjen numerotietojen perusteella tutkii onko eri maihin nähden olemassa tuonti- ja vientiylijäämää, saa allamainittuja maita silmällä pitäen seuraavat tulokset:

	Tuontiylijäämää.	Vientiylijäämää.
Belgia	—	9.99 milj. mk
Tanska	5.35 milj. mk	—
Saksa	—	89.36 » »
Englanti	197.32 » »	—
Ranska	51.05 » »	—
Hollanti	—	103.96 » »
Italia	15.13 » »	—
Norja	—	68.82 » »
Itävalta-Unkari	—	46.87 » »
Venäjä	31.76 » »	—
Suomi	—	39.72 » »
Ruotsi	—	108.66 » »
Sveitsi	4.32 » »	—
Espanja	3.27 » »	—
Turkki	5.18 » »	—
Algier	7.22 » »	—
Yhdysvallat	37.56 » »	—
Japani	13.39 » »	—
Kanada	7.46 » »	—

Mikä merkitys eri mailla on paperinvientiä harjoittavina, näkyy seuraavista prosenttiluvuista, jotka osottavat kunkin maan vientiarvon prosenttimäärin koko vientiarvosta:

Hollanti	22.24 %	Englanti	6.69 %
Ruotsi	16.61 »	Suomi	6.47 »
Saksa	16.23 »	Belgia	6.37 »
Norja	10.57 »	Ranska	2.73 »
Itävalta-Unkari	7.99 »		

Eri maiden sivistyskannan mittapuuna, semmoisena kuin tuo sivistyskanta ilmenee paperintarpeesta, käy pitäminen vuotuista paperinkulutusta kutakin asukasta kohti. On tietenkin varsin vaikea laskea tuollaista lukua, kun paperin kotimaiseen kulutukseen on lisättävä tuontimäärä ja sitten summasta vähennettävä vientimäärä sekä jäännös jaettava väkiluvulla, kaikki tekijöitä, jotka eivät aina ole aivan tarkoin määrättävissä. Kaksi tuollaista laskelmaa on olemassa, toinen Salzmannin toimittama vuodelta 1906 ja toinen Krawanyn toimittama vuodelta 1908 viimeksi mainitun teoksessa Internationale Papierstatistik. Ne mainitaan tässä molemmat vierekkäin:

	Salzmann.	Krawany.
Englanti	25.3 kg.	24.8 kg.
Ruotsi	24.0 »	20.2 »
Suomi	22.5 »	13.5 »
Yhdysvallat	22.4 »	26.1 »
Kanada	— »	25.8 »
Saksa	19.7 »	20.1 »
Norja	16.3 »	14.3 »
Sveitsi	15.0 »	14.85 »
Ranska	14.0 »	14.97 »
Australia	13.0 »	16.4 »
Itävalta	11.1 »	9.7 »
Belgia	11.0 »	12.95 »
Hollanti	10.8 »	17.3 »
Italia	7.5 »	6.75 »
Tanska	6.4 »	11.5 »
Luxemburg	4.8 »	4.8 »
Espanja	4.4 »	3.8 »
Unkari	3.6 »	3.9 »
Portugali	3.4 »	3.1 »
Venäjä	2.2 »	2.3 »
Kreikka	1.8 »	1.6 »
Turkki	1.8 »	1.9 »
Rumania	1.4 »	1.2 »
Bulgaria	1.3 »	1.5 »
Bosnia	0.7 »	0.7 »
Serbia	0.6 »	1.3 »

Niinkuin näkyy, poikkeavat nämä molemmat lukusarjat eräisiin maihin nähden varsin paljon toisistaan, ollen näin laita varsinkin Ruotsiin, Suomeen, Yhdysvaltoihin, Australiaan, Hollantiin ja Tanskaan nähden. On mahdoton ratkaista, kumpi lukusarja enemmän lähenee todellisuutta. Joka tapauksessa ne molemmat ovat varsin puhuvia todistuksia paperintarpeen suuruudesta eri maissa, vaikkei niitä pidäkään ylen tarkkoina.

Seuraavilla numeroluvuilla, jotka niinikään osottavat paperinkulutusta kutakin asukasta kohti, tahtoo Salzmann valaista tämän kulutuksen suurta lisääntymistä:

	1850.	1878.	1906.
Englanti	2.5 kg.	6.0 kg.	25.3 kg.
Saksa ynnä Preussi	1.6 »	5.6 »	20.0 »
Yhdysvallat	—	5.0 »	22.5 »
Ranska	—	4.0 »	14.0 »
Itävalta-Unkari	—	2.5 »	8.6 »

Käsipaperin valmistus.

Schaefer[1]) antaa seuraavan kuvauksen käsipaperin valmistuksesta ennen paperiteollisuuden syntymistä, tässä tietenkin etusijassa pitäen silmällä Saksan oloja.

Paperimyllyä perustaessa täytyi ennen muuta pitää silmällä sitä seikkaa, oliko saatavissa kirkasta, juoksevaa vettä, jommoisen puutteessa paperinvalmistus oli mahdoton. Vettä tarvittiin osin käyttövoimaksi, jos laitoksessa oli koneita, osin myös ja ennen kaikkea itse valmistuksessa. Paperimyllyt sentähden rakennettiin etäisiin vuorilaaksoihin, missä metsäpurot tarjosivat riittävän putouksen ja kirkasta, puhdasta vettä. Etäältä jo tunsi paperimyllyn jyrkästä, kaksikerroksista rakennusta peittävästä katostaan. Koneita käyttämässä oli pari, kolme vesiratasta.

Pääkoneena oli eräänlaatuinen tamppilaitos »das deutsche Geschirr». Se käsitti pitkän, järeän, nelitahkoiseksi veistetyn ja vaakasuoraan asentoon sijoitetun puunrungon, »der Grubenstock»; sen yläpintaan oli hakattu neljä, jopa kuusikin pitkulaista syvennystä, »die Gruben», joiden kunkin pohja oli päällystetty rautalaatalla. Kuhunkin tuollaiseen »kaivokseen» kävi kolme tahi neljä alapäästään raudoitettua survinta eli vasaraa, joita vesirattaan akselissa olevat tapit kohottivat muutaman tuuman. Survimet putosivat alas omasta painostaan. Survoessa huuhdeltiin »kaivosta» yhtä mittaa vedellä.

Ryysynkerääjiltä ostetut ryysyt lajiteltiin ensin. Yhtenä syynä Saksan paperinvalmistuksen taantumiseen pidetään sitä, että paperinvalmistajat eivät panneet tarpeellista huomiota lajitteluun, jonka varassa paperin laatu suuressa määrin on. Tässä kohden hollantilaiset olivat heitä paljon etevämmät. Lajitellut ja pestyt ryysyt paloteltiin kirveellä tahi puukolla. Valkeat pellavaryysyt voi sitten heti panna tamppilaitokseen muokattavaksi täysivanukkeeksi, jota vastoin karkeat ja värjätyt ryysyt ensin täytyi erityisesti käsitellä vieraiden aineitten poistamiseksi niistä. Sitä varten ne pantiin isoon sailiöön ja valeltiin kloorivedellä. Siinä ryysyjä pidettiin neljä, jopa kuusikin viikkoa, jona aikana niissä

[1]) *Franz Schaefer:* Die wirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwicklung in der Papierfabrikation. Leipzig 1909.

syntynyt mätäneminen hävitti väriaineet ja teki säikeet joustavammiksi. Tämä menettely oli taloudelliselta kannalta varsin epäedullinen, koska suuri osa ryysyistä meni hukkaan ja pieninkin tarkkaamattomuus sai aikaan, että koko tavara pilaantui, jos ryysyjä pidettiin liian kauan kloorivedessä. Siten käytellyt ryysyt muokattiin tamppilaitoksessa tahi hollantereissa, missä viimeksi mainittuja jo oli otettu käytäntöön.

Paperivanuke laskettiin sitten säiliöön, mistä kaavausammeeseen otettiin sen verran kuin kerrakseen tarvittiin.

Kaavausamme (die Schöpfbütte) oli pyöreä, matala kaukalo, noin 5 jalkaa läpimitaten ja 2½ jalkaa syvä sekä asetettuna sopivalle alustalle. Paperivanuketta ohennettiin ammeessa vedellä, niin että se sai kutakin määrättyä paperilajia varten tarpeellisen sakeuden. Kaavausammeessa työskenteli tavallisesti kaksi opinkäynyttä työntekijää: kaavaaja (der Schöpfler) ja irroittaja (der Kautscher) sekä yksi oppilas. Työ suoritettiin kaavaimella, jona oli nelitahkoinen puukehys, johon oli ristikkäin pingoitettu messinkilankoja, niin että ne muodostivat sihtikankaan. Mitä lujempaa ja vahvempaa paperia haluttiin saada, sitä harvempaa ja järeämmistä langoista tehtyä sihtiä käytettiin, koska vanuke siinä voi paremmin kokoontua lankain välisiin ruutuihin. Kehyksen pituussuuntaan käyvät langat oli sijoitettu taajempaan kuin poikittaislangat, joten silmät olivat pitkulaisia. Käsin tehdyssä paperissa näkyvät lankain jäljet vaaleampina viivoina, jos paperia pitää valoa vasten. Hienoa velinipaperia valmistettaessa käytettiin sangen taajaa ja hienoista messinkilangoista tehtyä seulaa. Tässä paperissa ei näykään vaaleampia viivoja. Kaavain peitettiin kannella, peitekehyksellä, jonka korkeus sihtikankaasta määräsi, minkä verran paperivanuketta sihtikankaan ja peitekehyksen väliin mahtui ja siis myös kuinka paksua paperi tuli.

Kaavaaja tarttui molemmin käsin kaavaimeen ja painoi kannen kiinni peukaloillaan. Sitten hän pisti kaavaimen viistoon ammeessa olevaan vanukkeeseen, vetäen kaavainta puoleensa. Tällöin vanuke virtasi kaavaimeen. Sitten kaavain pantiin vaakasuoraan asentoon, vesi sai valua pois ja vanuke jäi sihtikankaaseen. Vanukkeen tasoittamiseksi kaavainta ravisteltiin sivuittain.

Sitten kaavaaja poisti peitekehyksen ja antoi kaavaimen irroittajalle, joka käänsi kaavaimen ylösalaisin huopa- tahi harvalle villakankaalle. Hän irroitti paperin varovasti kaavaimesta ja pani sen kankaalle. Ensimäisen paperilehden päälle pantiin jälleen kangas ja sille uusi paperilehti, kunnes oli 181 paperilehteä 182 kankaan välissä.

Koko tämä menettely voi jatkua herkeämättä, kun työskenneltiin kahdella kaavaimella, joita kaavaaja ja irroittaja alinomaa vaihtoivat keskenään. Kaksi ammattitaitoista työntekijää ja yksi oppilas voi tällä keinoin valmistaa 5—6,000 paperilehteä 12 tunnin kuluessa.

Huopapeitteiden ja paperilehtien muodostama pino pantiin käsipuristimeen ja vesi puserretttiin pois. Sitten oli paperilehdet irroitettava kankaista, mikä työ kysyi suurta varovaisuutta ja taitavuutta, koska paperilehdet vielä olivat sangen hauraita. Sittenkun noin 800 lehteä oli irroitettu kankaista, puristettiin niitä uudelleen, minkä jälkeen ne vietiin kuivaussaliin, joka sijaitsi rakennuksen korkean katon harjan alla. Ripustaminenkin oli toimitettava suurimmalla varovaisuudella ja lehtiä edelleen tarkoin pidettävä silmällä niiden ollessa ripustettuina. Ilmanvetoa salissa säädeltiin irrallisilla seinillä. Kuivausajan pituus riippui kulloinkin vallitsevasta säästä. Parhaiten kuivattua paperia saatiin talvella, kun paperi oli saanut jäätyä. Kuivuneet lehdet siveltiin liimalla, joka oli keitetty lampaankoivista, karvuujätteistä y. m. s. Liimanvalmistus oli sangen tärkeä, koska paperin laatu suuressa määrin riippui liiman hyvyydestä. Paperilehdet kastettiin liimaan, minkä jälkeen liiallinen liima puristettiin pois. Liimauskin oli säiden varassa. Vanha paperintekijäsääntö sanoi, että liimaus on toimitettava kohtalaisen kuivan sään vallitessa. Kostealla säällä liima veteltyi ja valui pois papereista näiden ollessa riippumassa. Helteisellä säällä taas liima kuivui liian äkkiä. Kylmällä säällä paperi kävi kellahtavaksi. Myrskysäällä liima happani ja veteltyi.

Liimatut lehdet pantiin jälleen kuivumaan, minkä jälkeen ne silitettiin. Alkuaan käytettiin tähän tarkoitukseen silitettyä kiveä, jolla paperiarkkeja tahkottiin. Tämä menettely oli kuitenkin liian hidasta. Joutuisammin kävi silittäminen vasaralla. Paperipinkkaa siirreltiin edestakaisin vasaran alla, jonka kone nosti ylös ja joka sitten omasta painostaan putosi alas, niin että se vähitellen kohtasi paperipinkan pintaa yltyleensä. Sitten pantiin uusi paperipinkka ensimäisen päälle ja koko pinkkaa vasaroitiin. Sitten pantiin kolmas pinkka toisen päälle j. n. e. Koko tukun saavutettua tarpeellisen vahvuuden poistettiin alimpana oleva paperipinkka. Tämä menettely kuitenkin jätti paperiin epätasaisia kohtia, minkätähden Hollannissa otettiin käytäntöön kaksitelainen kalanteri.

Lopuksi toimitettiin paperin lajittelu ja pakkaus.

Siirtyminen tehdasteollisuuteen.

Paperintarve kuitenkin lisääntymistään lisääntyi eikä vanha käsiammattimainen valmistus voinut pysyä kulutuksen rinnalla. Silloin esiintyi miltei yhtaikaa kolme keksintöä, jotka tekivät mahdolliseksi paperinvalmistuksen siirtymisen käsiammatista suurteollisuudeksi. Ne olivat päätön sihtikangas, kloorikalkilla valkaiseminen sekä kasviaineista valmistettu liima [1]).

Kloorikaasu tuli valkaisuaineena käytäntöön 1785. Valkean, puhtaan paperin aikaansaamiseksi oli tähän asti voitu käyttää ainoastaan valkeita ryysyjä, joiden saanti oli sangen rajoitettu. Kloorivalkaisun käytäntöön tultua voitiin

[1]) *Schaefer*, siv. 15 ja seur.

valkeuden puolesta moitteetonta paperia saada värjättyjä ryysyjäkin käyttämällä. Alussa käytettiin klooria kaasumaisena. Kaasu johdettiin isoihin kammioihin ja sai niissä muutaman tunnin tehota ripustettuihin, kosteisiin ryysyihin. Tämä menettely tuotti kuitenkin sekä teknillisiä että taloudellisia vaikeuksia, minkätähden sen sijasta kohdakkoin ruvettiin käyttämään kloorikalkkia valkaisuaineena.

Yhtä tärkeä oli liimausmenettelyn muuttuminen ulkonaisesta liimauksesta, johon käytettiin eläinkunnan tuotteista valmistettua liimaa, koko paperimassan sisäiseen liimaukseen kasviaineista valmistettua liimaa käyttämällä. Tähän asti käytetyn eläinaineisen liiman valmistus oli vaivaloista, itse liimaus aikaa vievää ja kuitenkin jäi paperin liimaus aivan pintapuoliseksi, sillä paperin sisäosat olivat edelleen liimaamattomia aivan kuin imupaperi. Hartsiliiman keksi vuonna 1806 erbachilainen paperintekijä Illig. Menettely pääsi vain hitaasti käytäntöön, kun ammattikunnittain järjestetyt liimankeittäjät vastustivat sitä.

Paperikone. Tärkein keksintö kuitenkin oli päättömällä sihtikankaalla varustettu paperikone. Sen ensimäinen luonnos esiintyi 1799 ja sen keksijä oli Parisin viereisen Essonnesin paperitehtaan työntekijä Nicolas Louis Robert. Robertin keksimä ensimäisen paperikoneen rakenne on vieläkin olemassa pääpiirteissään, tietenkin lukemattoman monissa yksityiskohdissa parannettuna. Robert johti kahden, sopivan matkan päässä toisistaan olevan telan ympäritse sihtikankaan, jonka päät ommeltiin yhteen. Reunat verhottiin ankeriaannahalla. Teloja väännettäessä liukui sihtikangas eteenpäin. Samalla sitä ravistettiin sekä vaakasuoraan että kohtisuoraan omaa pituussuuntaansa vasten. Vetelä paperivanuke valui sihtikankaan yläosalle ja seurasi mukana kankaan liukuessa. Tällöin vesi valui pois kankaan läpi ja ravistuksen johdosta säikeet kokoontuivat tasaisesti sihtikankaalle. Kankaasta irroitettiin sitten ohut paperivanukekerros, joka pantiin käymään puristustelain välitse. Siten aikaansaatiin ensi kerta pitkiä paperiratoja, sen sijaan että tähän asti vain oli kyetty valmistamaan varsin pieniä arkkeja.

Robert sai Ranskan hallitukselta 8,000 frangia palkinnoksi keksinnöstään, mutta hänen varansa eivät riittäneet keksinnön hyväksi käyttämiseen, vaan hän möi sen isännälleen Léger-Didotille. Silloisten valtiollisten olojen johdosta täytyi viimeksi mainitun poistua Ranskasta ja hän siirtyi Englantiin, ottaen siellä 1801 ja 1803 patentin, jonka hän kuitenkin luovutti Fourdrineerin veljeksille. Ranskassa Didot myöhemmin esitti patenttivaatimuksensa, mutta joutui sen johdosta pitkälliseen oikeudenkäyntiin toisen patentinhakijan, Berten kanssa. Tämän johdosta uuden koneen käytäntöön tuleminen Ranskassa lykkääntyi moniksi ajoiksi, jota vastoin se Englannissa kehittyi nopeasti. Fourdrineerin veljekset uhrasivat kokonaisen omaisuuden koneen parantamiseen ja saavutti-

vatkin sen, että heidän mekanikkonsa Bryan Donkin voi panna ensimäisen mallikoneen käyntiin vuonna 1804.

Toisenmuotoisen paperikoneen keksi lontoolainen mekanikko Joseph Bramah 1805 panemalla vaakasuoran sihtikankaan sijaan lieriömäisen. Näistä molemmista keksinnöistä ovat sittemmin kehittyneet nykyiset kaksi paperikonetyyppiä »Langsieb»-kone ja »Rundsieb»-kone.

Seuraavina vuosina tehtiin paperikoneeseen lukuisia parannuksia, joiden johdosta osin paperin laatu parani ja osin koneen hinta huojistui. Paperikoneita ryhdyttiin valmistamaan muuallakin kuin Englannissa. Saatavissa olevien tietojen mukaan oli jo 1838 noin 400 paperikonetta käynnissä, niistä noin 250 Englannissa. Sen aikuinen paperikone kykeni valmistamaan 60—80 riisiä päivässä.

Samalla kun paperikoneen rakennetta parantamistaan parannettiin, tehtiin muihinkin paperinvalmistuksessa käytettäviin koneisiin moninaisia parannuksia.

Teknikan jatkumistaan jatkuvan kehityksen johdosta oli paperinvalmistus muuttunut käsiammatista suurteollisuudeksi paljottaistuotantoineen. Seurauksena oli että paperin raaka-ainetta, ryysyjä, havaittiin olevan aivan riittämättömästi saatavana. Ryysyjen sijaan oli saatava jokin muu aine, jota oli runsaammin olemassa ja joka kävi halvemmaksi.

Jo toistasataa vuotta takaperin oli tähän suuntaan käyviä kokeita tehty. Niinpä superintendentti Chr. Schäffer Regensburgissa yritti valmistaa paperia ei ainoastaan ryysyistä ja oljista — jota jälkimäistä raaka-ainetta vieläkin käytetään eräänlaatuisen paperin valmistamiseen,—vaan myös moninaisista eri kasviaineista, niinkuin heinistä, turpeista, puusta y. m. Valmistuskustannukset kuitenkin kävivät liian kalliiksi eivätkä Schäfferin aatteet saavuttaneet käytännöllistä merkitystä.

Vasta 1840-luvulla ajatus puun käyttämisestä paperin raaka-aineena pääsi toteutumaan. **Puupaperi.**

Paperinkulutus oli lisääntynyt suunnattomasti ja todellinen ryysynhätä oli syntynyt. Kulutuksen lisääntyminen vaati välttämättä ottamaan jonkin toisen raaka-aineen käytäntöön

Saksilainen kankuri Friedrich Gottlob Keller se oli, joka ensiksi kykeni tyydyttävällä tavalla käyttämään puuta raaka-aineena hiomalla sitä tahkossa. Keller otti yhtiömiehekseen tehtailija Völterin Bautzenista käyttääkseen keksintöä hyväkseen, mutta tielle sattui vastahakoisuuksia. Keller antausi muihin toimiin ja Völter jäi yksinään käyttämään keksintöä hyväkseen. Vuonna 1854 ensimäinen konetekoinen puupaperi esiintyi Münchenin teollisuusnäyttelyssä, saaden ammattimiehiltä parhaimpia arvosteluja osakseen. Miltei samaan aikaan briegiläinen tehtailija Gloss ryhtyi valmistamaan puupaperia. Huomattava parannus puunhionnassa saatiin aikaan ottamalla käytäntöön konetehtailija Veithin keksimät rafinöörit. Vähitellen otettiin käytäntöön muitakin koneen rakenteeseen tehtyjä parannuksia.

Ensiksi mainitussa hiomismenettelyssä käytettiin runsaasti vettä, toisin sanoen, hiominen toimitettiin kylmiltään. Mutta 1880-luvun lopulla tuli Amerikasta toinen menettely, jonka mukaan hiominen toimitettiin käyttämällä kovaa painetta ja vähän vettä. Raaka-ainetta kovasti kuumentamalla saatiin hiomavanukkeessa tapahtumaan kemiallinen muuntuminen, minkä johdosta vanukkeen laatu parani.

Koneellisesti hiomalla saadun puuvanukkeen rinnalla on nyttemmin myöskin kemiallinen vanuke. Hiomismenettely vaati suurta voimamäärää, minkätähden etsittiin toista valmistustapaa, joka paremmin säästäisi voimaa. Völter-Meyh otti käytäntöön puun keitännän kovan paineen alaisena, minkä jälkeen hiominen toimitettiin. Tämä menettely ei kuitenkaan antanut hyviä tuloksia. Sitä vastoin onnistuttiin muista aineista kuin puusta, etusijassa oljista, kemiallista keinoa käyttämällä valmistamaan varsin hyvää puolituotetta. Vuonna 1863 amerikalaisen Tilghmanin onnistui kemiallista tietä valmistaa puuvanuketta. Hänen menettelynsä ei kuitenkaan päässyt yleisempään käytäntöön. Toisia samoihin periaatteisiin nojaavia menettelyjä ovat käyttäneet C. D. Ekman Ruotsissa ja A. Mitscherlich Saksassa. Kemiallinen puuvanukkeen valmistusmenettely on jakautunut kahteen haaraan, sulfiitti- ja sulfaattimenettelyyn, joista seuraavassa tehdään tarkempaa selkoa.

Seuraavassa selostetaan lyhimmittäin paperivanukkeen ja paperin valmistusmenettelyä [1]).

Raaka-aine. Se raaka-aine, josta koneellisia tahi kemiallisia keinoja käyttämällä paperinvalmistukseen tarpeelliset kuidut saadaan, otetaan enimmäkseen kasveista, joiden solukudos sisältää näitä kuituja ja voi niitä antaa miltei rajattomia määriä. Vain vähäisessä määrin käytetään eläinkunnasta (silkkiä, villaa y. m.) tahi kivikunnasta (asbestia) saatuja kuituja.

Varhaisempina aikoina käytettiin raaka-aineena yksinomaan ryysyjä, joita edelleenkin käytetään laajassa mitassa, varsinkin hienomman paperin valmistukseen. Parhaita ryysyjä ovat pellavaiset, joista valmistetaan hienoin ja kiintein paperi. Puuvillaryysyistä syntyy pehmeämpää paperia, minkätähden näitä ryysyjä vain aniharvoin käytetäänkin sinänsä, vaan mieluummin pellavaryysyjen yhteydessä. Villaryysyjä käytetään aniharvoin ja vain karkeamman paperin ja pahvin valmistamiseen. Puolivillaiset ryysyt niinikään ovat huonoa

[1]) Paperinvalmistusta koskevan selostuksen laadinnassa on käytetty apuna seuraavia teoksia: *Egbert von Hoyer:* Lehrbuch der vergleichenden mechanischen Technologie, II. Verarbeitung der Faserstoffe. Wiesbaden 1900. — *Ernst Müller* und *Alfred Haussner:* Die Herstellung und Prüfung des Papieres, Berlin. — *Paul Klemm:* Handbuch der Papierkunde Leipzig 1910.

raaka-ainetta. Sangen vähän ovat silkkiryysyt ja samaten juuteryysyt käyttökelpoisia. Edelleen saadaan käyttökelpoista raaka-ainetta puneista, köysistä, manillahampusta y. m. Enemmän kuitenkin käytetään olkia, joista kuidut erotetaan keittämällä, harvoin kuitenkin sinänsä. Esparto- tahi alfa-ruohoa niinikään käytetään.

Paperinvalmistukseen kelpaavien ryysyjen saanti on sangen rajoitettu ja osottautui varsin pian riittämättömäksi tyydyttämään raaka-ainetarvetta. Niinkuin jo edellä huomautettiin, kävi tämän johdosta välttämättömäksi keksiä toinen raaka-aine, jota oli runsaammin saatavana. Arvokkainta raaka-ainetta ei tällä keinoin kuitenkaan voitu syrjäyttää, vaan varattiin se hienomman paperin valmistamiseen; sen sijaan oli saatava »vastike», jota voisi käyttää ryysyjen keralla taikka huonomman paperin valmistukseen yksinäänkin. Tuollaiseksi vastikkeeksi huomattiin puunsäikeiden soveltuvan. Nämä käy erottaminen puusta osin koneellista tietä hiomalla, jossa tapauksessa kuoretusaineet jäävät kuituihin, taikka myös kemiallista keinoa käyttämällä, jossa tapauksessa kuidut vapautuvat puun kuorettavista aineksista. Mitä puhtaampia kuidut ovat viimeksi mainituista aineksista, sitä arvokkaampaa on siten saatu selluloosa. Useimmat puulajit soveltuvat puuvanukkeen valmistukseen, vaikka hiukan eri määrässä ja erilaista käsittelyä vaatien. Etusijassa tässä kuitenkin tulevat kuusi ja mänty käytäntöön.

Puolivanukkeen valmistus. Ryysyt.

Sangen tärkeätä on, että ryysyt lajitellaan hyvin. Tässä ei ole pidettävä silmällä vain raaka-ainetta, vaan myös hienoutta ja väriä. Mitä yhdenmukaisempia ryysyt ovat, sitä yhdenmukaisempaa ja tasaisempaa paperikin tulee, ja sitä edullisemmin käy kutakin eri ryysylajia käyttäminen juuri sen paperilajin valmistamiseen, johon se parhaiten soveltuu.

Tavallisesti on ryysyt jo alustavasti lajiteltu tehtaaseen ostettaessa, joten niistä myös saadaan parempi hinta. Tehtaassa lajitellaan ryysyt edelleen ja huolellisemmin. Silloin on etusijassa erotettava toisistaan kaikki ryysyt, jotka eivät ole puhdasta pellavaa, s. o. puolipellava-, puuvilla-, villa- ja puolivillaryysyt y. m. Edelleen erotetaan hienommat lajit karkeammista sekä värjätyt valkeista, minkä ohella napit, hakaset y. m. poistetaan ja saumat ratkotaan. Eri tehtaissa tosin noudatetaan jonkun verran erilaista menettelytapaa, mutta yleisesti käytännössä lienee, ainakin Saksassa, O. Winterin ehdottama 30 numeroinen asteikko. Ryysynlajittelijoina käytetään yksinomaan naisia. Lajittelun yhteydessä ryysyt tavallisesti leikellään pöytään kiinnitetyllä veitsellä tahi erityisellä leikkuukoneella.

Yleensä puhdistetaan ryysyt koneellisesti jo ennen lajittelusaliin tuloaan, joten niistä poistuu hiekka ja tomu sekä muu niihin tarttunut, helposti erotettava lika. Tämä puhdistus toimitetaan eräänlaisessa puimakoneessa. Karkeat ja raskaat karikkeet menevät koneen alla olevaan rumpuun, hienon tomun taas imulaitos poistaa.

Pieniksi leikellyt ryysyt on edelleen puhdistettava, osin uudestaan koneellisesti, jotta niistä poistuu kaikki tomu, osin kemiallisesti, joten niistä tulee valkeita ryysyjä. Koneellinen puhdistus toimitetaan koneissa, joissa ryysyt perinpohjin survotaan ja ravistellaan. Tähänastisen käyttelyn, s. o. leikkelyn ja koneellisen puhdistuksen johdosta, ovat ryysyt kadottaneet painoaan melko määrän, noin 6—15 %.

Ryysyjen kemiallinen puhdistus toimitetaan keittämällä ne alkalisessa lipeässä höyrypaineen alaisena, s. o. umpinaisessa astiassa. Täten poistuvat lika, öljytahrat, liima y. m., ja väriaineet häviävät. Eläinkunnasta peräisin olevat ainekset häviävät tykkönään, väriaineet taas osin liukenevat, osin saatetaan semmoiseen muotoon, että ne käy verraten helposti hävittäminen valkaisuaineilla.

Keittäminen toimitetaan kuulanmuotoisissa tahi lieriömäisissä rautaastioissa, jotka keittämisen kestäessä kääntyvät ympärinsä, niin että ryysyt ja lipeä alinomaa sekottuvat toisiinsa. Lipeänä käytetään tavallisesti kalkki- tahi soodaliuosta, joka saa tehota ryysyihin 3—4 ilmakehän paineen alaisena (152^0 C asti) 4—12 tunnin aikana, kulloinkin ryysyjen laadun mukaan. Keittämisen päätyttyä lipeä lasketaan pois ja ryysyt pestään erityisissä pesukoneissa tahi hollanterissa. Keittämisen ja pesemisen johdosta ryysyjen paino taaskin tuntuvasti vähenee, kulloinkin niiden laadun ja käyttelytavan mukaan. Painonvähennys vaihtelee 12 ja 17 %:n välillä hienoissa sekä 30 ja 50 %:n välillä karkeissa, värjätyissä ryysyissä.

Näin käyteltyinä ovat ryysyt valmiita ositettaviksi säikeihinsä.

Edellä kerrotuilla menettelyillä on kuiduista poistettu kaikki vieraat aineet, mutta kuidut ovat vielä erottamatta toisistaan. On sentähden vielä eristettävä kuidut ja saatettava ne sopivaan kokoon. Siihen tarkoitukseen käytetään käsipaperia valmistettaessa edellä kerrottua tamppilaitosta, koneilla työskennellessä taas hollanteria. Vanhanaikainen tamppilaitos työskenteli hitaasti, mutta antoi tulokseksi yhdenmukaista puolivanuketta, jossa oli verraten pitkät säikeet. Hollanteri työskentelee paljon nopeammin, mutta vaatii sangen paljon voimaa ja jättää jälelle solmuja, jotka on poistettava ennen vanukkeen valmistamista paperiksi.

Puolihollanteri käsittää pitkän, päistään puoliympyrän muotoisen kaukalon. Kaukalon keskikohdassa on väliseinä, joka ei kuitenkaan ulotu päätyseiniin asti, ja jakaa siten kaukalon pitkulaiseen yhtäjaksoiseen kanavaan. Kanavan toisessa osastossa on kohtisuoraan kanavan pituussuuntaa vasten kulkevalla akselilla rumpu, johon taas on kiinnitetty akselin suuntaisia veitsiä. Akselin pyöriessä rumpu ja veitsetkin pyörivät. Kaukalon pohjassa on liikkuvien veitsien alla kiintonaisia veitsiä siten sijoitettuina, että ne jättävät sopivan ja tarpeen mukaan säädeltävän tilan itsensä ja liikkuvien veitsien väliin. Hollanterissa muokattava vanuke virtaa edelleen kanavassa, kulkee liikkuvien ja kiintonais-

ten veitsien välitse ja poistuu sitten, oltuaan kylliksi kauan muokattavana, laskuputkesta. Aluksi pysytetään veitsillä varustettu tela jotenkin loitolla pohjaveitsistä, niin että vanuke pääsee esteettömästi kulkemaan. Tällä menettelyn osalla on pääasiallisena tarkoituksena vanukkeen peseminen hollanterin pesurummussa sekä hiekan ja muiden kiinteiden osain poistaminen hiekanpyydystäjään. Sittenkun lika ei enää samenna poistovettä, lasketaan veitsitela yhä likemmäksi kiintonaisia veitsiä, joten kuidut enemmän ja enemmän irtautuvat toisistaan veitsien välissä raasiutuessaan. Muokkaus puolihollanterissa kestää kaikkiaan 2—4 tuntia. Sittenkun vanuke on muokattu niin hienoksi kuin halutaan, lasketaan se pois ja hollanteri puhdistetaan.

Puolihollanterista otettu vanuke valkaistaan sitten erityisessä valkaisuhollanterissa. Valkaisun käy toimittaminen eri tavoin, mutta tavallisimmin se nyttemmin toimitetaan kloorikalkkia käyttämällä. Kloori on vedyn likeinen sukulainen, minkä johdosta se osittaa veden, yhtyy vetyyn ja vapauttaa valkaisumenettelyä varten tarpeellisen hapen. Valkaistua on vanuke tarkoin pestävä kaiken kloorin ja happojen poistamiseksi.

Paperintehdastelussa käytettävät paperikarikkeet muokataan mokkamyllyssä, jossa ne kahden pyörivän kiven välissä hienonnetaan vanukkeeksi, joka sekotetaan muuhun paperivanukkeeseen. Paperin jauhatukseen käytetään myös hylkypaperin hienontajaa.

Hiottu puuvanuke.

Paperintehdasteluun soveltuvan vanukkeen valmistamiseksi puusta käytettiin aikaisemmin yksinomaan koneellista hiontaa, minkä lisäksi myöhemmin ovat tulleet kemialliset menettelytavat. Ensinmainitussa tapauksessa puun kuoretusaineet (lignini) eivät poistu hiomavanukkeesta, jälkimäisessä tapauksessa taas saadaan puhdasta selluloosaa.

Koneelliseen hiontaan käytetään miltei yksinomaan havupuita, etusijassa kuusta, ja vain vähäisin määrin mäntyä. Viimeksi mainittua puulajia käytetään 30—60 % ruskeaan puuvanukkeeseen, jota vastoin valkeaan vanukkeeseen käytetään yksinomaan kuusta.

Puut, jotka sahataan sopivan mittaisiksi, on ensin puhdistettava, toisin sanoin, niistä on poistettava kuori, isonlaiset oksat, mädänneet osat y. m. s. Nämä työt suoritetaan pääasiallisesti koneilla, vaikka tosin käsityötäkin käytetään.

Pääkoneena on hiomakone (defibrööri). Tämä käsittää etusijassa vaakatahi pystösuoraan, pyörivään akseliin kiinnitetyn tahkon sekä erinäisiä laitteita puun puristamiseksi tahkoa vasten. Puristaminen toimitetaan nyttemmin enimmäkseen hydraulisella paineella. Puu painetaan tahkoa vasten tavallisesti niin, että tahko käy pystysuoraan suuntaan vasten puun säikeitä. On kuitenkin myös käytännössä menettelyjä, joiden mukaan tahko käy kuitujen kanssa yhdensuuntaisesti. Kulloinkin sen mukaan kuinka suuren paineen alaisena puu on ja minkä verran vettä käytetään, saadaan erilaatuista vanuketta. Käytettäessä

kovaa painetta ja vähäistä vesimäärää kuumenee vanuke, minkä johdosta sen laatu paranee.

Hiotussa puuvanukkeessa on myös isompia puunsirpaleita, minkätähden se on lajiteltava. Tämä työ toimitetaan tavallisesti keskipakoislajittelukoneella. Siten erotetut järeät ainekset muokataan edelleen hiomakoneessa ja pannaan sitten muun vanukkeen kera lajittelukoneeseen.

Ellei hiomavanuketta kohta valmisteta paperiksi, laitetaan se kuljetettavaksi mukavaan muotoon poistamalla vesi ja muokkaamalla märkä vanuke pahvilaatoiksi kokouskoneessa. Tässä koneessa on iso, vettä läpäisevällä metallikankaalla varustettu lieriö, jonka alaosa pyörii hiomavanukkeessa. Ohut vanukekerros tarttuu tällöin lieriöön ja siirtyy huopakangasta pitkin rauta- tahi puulieriöön, kääriytyen sen ympärille. Sittenkun kerroksia on sijoittunut päällekkäin riittävän paksulta, minkä seikan merkkikello ilmoittaa, vetää työntekijä puupuikolla kaksi sylinterin pituussuunnassa kulkevaa vakoa, joten lieriötä ympäröivä vanuke jakautuu kahteen puoliskoon, jotka sitten erkanevat lieriöstä kahtena paksuna arkkina.

Jos hiomapuut ennen tahkomista keitetään 3—5 ilmakehän paineen alaisina, saadaan ruskeata hiomavanuketta.

Vesi poistetaan arkeista puristamalla. Edelleen kuivatetaan arkit kuivauskanavissa tahi kuivaustorneissa. Puuvanuke kuljetetaan sitten kulloinkin tarpeenmukaisesti kuivattuna, ja sen mukaan sitä sanotaan märäksi tahi kuivaksi vanukkeeksi.

Sulfiittiselluloosa.

Kemiallisista selluloosan valmistusmenettelyistä on sulfiittimenettely tavallisempi. Sitä käytettäessä puut keitetään kalsium- tahi magneesiumbisulfiitissa ynnä veteen liuotetussa rikkidioksiidissa. Tämä happo erottaa puun kuorettavat osat (ligniinin y. m.) ja saattaa kuidut paperiteollisuudelle sopivaan tilaan. Sulfiittiselluloosan valmistamiseen käytetään miltei yksinomaan kuusta, syystä että mänty suuren pihkapitoisuutensa johdosta on sopimatonta. Sittenkun puut on kuorittu, pilkotaan ne hakkuukoneessa isoiksi lastuiksi, leikaten viistoon kuituja vasten. Nämä lastut käytetään desintegraatorissa, missä ne muokkautuvat pienemmiksi liuskeiksi. Sitten lajitellaan puut lajittelurummuissa, jolloin hienoimmat ja karkeimmat osat erottuvat toisistaan. Karikkeet poltetaan. Lajitellut puut pannaan kattilaan, johon sitten lisätään sulfiittilipeää.

Sulfiittilipeää valmistetaan polttamalla rikkiä tahi rikkikiisua rikkidioksiidiksi. Nämä rikkidioksiidikaasut pannaan jäähdyttyään joko kulkemaan kalkkikiven läpi veden keralla, taikka myös astioihin, joissa on veteen liuotetusta, poltetusta kalkista valmistettua kalkkijauhetta. Näin menetellään rikkidioksiidin sitomiseksi (paitsi kalsiumia voi sideaineena myös käyttää magnesiumia). Itse keitäntä toimitetaan siten, että höyryä lasketaan välittömästi kattilaan (välitön keittäminen), tahi myös siten, että höyry johdetaan lyijy- tahi vaski-

putkista, jotka on letkun tavoin sijoitettu kattilan pohjaan (välillinen keittäminen).

Rikin poistaminen toimitetaan siten, että kattilan sisällys kaasutetaan joko happosäiliöön jäähdytyskojeella tahi myös eri astioihin, joihin pannaan kalkkia.

Keittämisen päätyttyä selluloosa pestään huolellisesti kattilassa siten, että tämä useaan kertaan täytetään vedellä, joka saa juosta pois, minkä jälkeen kattila tyhjennetään. Keitetyt puut ovat vielä liuskeina, mutta aivan pehmeinä. Kuidut kuohkennetaan separaattorissa, minkä jälkeen oksat ja muut pehmenemättömät osat erotetaan esilajittelijoissa. Esilajiteltu vanuke virtaa runsaasti vedellä sekotettuna hiekkapyydystimen läpi hienolajittelijoihin ja on sitten valmis muokattavaksi arkkimuotoon paperikoneen tapaisessa koneessa.

Sulfaattiselluloosa [1]

Selluloosan valmistamiseksi männystä (oljista, espartosta j. n. e.) käytetään nyttemmin yksinomaan jompaakumpaa natronimenettelyä, joko alkuperäistä soodamenettelyä tahi uudempaa ja melkoisessa määrässä edullisempaa sulfaattimenettelyä.

Sulfaattimenettelyssä käytetään lipeätä, joka myös sisältää natriumihydraattia ja karbonaattia, mutta jossa sitä paitsi hyvin tärkeänä aineosana on natriumisulfiitti, jota on tavallisesti 15—20 % tehoaavien aineiden koko määrästä. Joskus on natriumisulfiitin määrä paljon suurempi. Natroniyhdistysten määrä lipeässä on tavallisesti 15—20 kg. 100 litraa kohti. Keitettäessä vähemmän pihkaista kuusta voidaan käyttää hiukan heikompaa lipeätä.

Sittenkun puut on hienonnettu hakkuukoneessa, lajitellaan lastut niin, että joukosta poistuvat jauhot ja ne lastut, jotka ovat tuntuvasti pitemmät tahi lyhemmät 12—15 mm. Jätteet käytetään polttoaineeksi. Kutakuinkin tasasuuret lastut nostetaan keittokattiloihin. Kun kattila on täytetty lastuilla ja lasketulla lipeämäärällä, ruuvataan kansi kiinni ja höyryventtiili avataan. Aluksi saa kannessa oleva laskuventtiili olla avoinna, niin että höyry ja keittokattilassa oleva ilma vapaasti pääsee erikoiseen laskujohtoon. Jonkun ajan kuluttua suljetaan laskuventtiili ja kattila saa pyöriä jonkun ajan. Sitten seisotetaan kattilaa alallaan, samalla kun ilma ja höyry lasketaan pois. Tämä menettely uudistetaan tarvittaessa vielä kerran. Kun ilma on poistettu ja kattila sisällyksineen on kylliksi edeltäpäin lämmitetty, nostetaan paine täyteen määräänsä, minkä jälkeen kattila saa seistä alallaan, kunnes keitos on valmis. Keittopaine vaihtelee 5—10 ilmakehän välillä, kulloinkin keittoajan pituuden ja lipeän vahvuuden mukaan. Keitännän päätyttyä lasketaan osa höyryä pois. Samalla poistuu myös suurin osa keitännän aikana syntyneitä pahahajuisia aineita. Paineen kattilassa alennuttua 3—4 ilmakehään suljetaan kannessa oleva venttiili ja kattilan pohja yhdistetään avaran höyryjohdon avulla yhteen »diffusööreistä».

[1]) Ks. Sulfaattiselluloosakomitean mietintöä, pain. Helsingissä 1909.

Nämä ovat tilavia, korkeita, seulapohjalla varustettuja rautalevysylinterejä, joissa keitetty vanuke erotetaan mukana seuranneesta lipeästä järjestelmällisellä uuttamisella. Vanuke jää seulapohjalle, kun taas käytetty lipeä, »mustalipeä», valuu lävitse ja johdetaan erityiseen tehtaan osastoon, n. s. »soodahuoneeseen», jossa lipeän natroniyhdistykset otetaan talteen uuden keittolipeän valmistamiseksi.

Jotta vanuke voisi mahdollisimman täydellisesti erottua lipeästä ja samalla suurin osa mustaalipeää saataisiin niin väkeväksi kuin mahdollista, käytetään järjestelmällistä pesua. Se toimitetaan siten, että vanuke aluksi pestään heikommalla lipeällä, joka tulee toisesta diffusööristä, jossa peseminen jo jonkun aikaa on ollut käynnissä ja lipeä tullut laimennetuksi vedellä, tahi hyvin laimealla lipeällä kolmannesta diffusööristä, jossa pesu on joutunut vieläkin pitemmälle. Sillä tavoin saadaan lipeä vastikään vanukkeella täytetystä diffusööristä melko väkevänä, mikä on tärkeätä natronin talteen saamiseksi. Ainoastaan sarjan viimeisen diffusöörin sisällys pestään vedellä.

Sittenkun selluloosa on diffusööreissä tullut tarkoin pestyksi, tyhjennetään se tilavaan vanukesäiliöön. Sekotettuna suurella vesimäärällä tulee vanuke sitten ylemmässä kerroksessa oleviin puhdistuslaitoksiin: hiekkakouruun, oksanpoistajiin ja sihteihin, ja johdetaan lopuksi kuivauskoneeseen, jossa vesi poistuu ja josta selluloosa saadaan paaleihin pakattavaksi valmiina arkkeina.

Jotta teollisuus kannattaisi, on käytetyssä lipeässä oleva natroni saatava talteen. Tämä toimitetaan erityisessä tehtaan osastossa, n. s. soodahuoneessa. Mustalipeä on ensin vahvasti väkevöitävä ja sen jälkeen haihdutettava melkein vedettömäksi; siten saatu jäännös kuumennetaan lopuksi sulatusuunissa (generaattorissa), jossa elimelliset aineet hajaantuvat muodostaen kaasuja, jotka palavat pyörivässä lieskauunissa ja siinä synnyttävät koko tahi suurimman osan haihdutukseen tarvittavasta lämmöstä. Epäelimellinen jäännös, joka on pääasiallisesti hiilihappoista natronia, valuu sulana yhtämittaisesti juoksevana massana yhdessä lisätystä natriumisulfaatista syntyneen natriumisulfiidin kanssa vedellä täytettyihin astioihin (»liuottajiin») ja liukenee vähitellen.

Kalsinoitu sulaannos liukenee nopeasti liuottajassa synnyttäen lipeää, joka pääasiallisesti sisältää natriumikarbonaatia ja natriumisulfiittiä. Tämä lipeä on sentähden kaustisoitava, mikä tapahtuu erityisissä ammeissa, n. s. »miksareissa», joissa liuos käytellään kuumassa tilassa kalkilla. Jokin osa natriumikarbonaatista muuttuu silloin natriumihydraatiksi. Lipeän seistyä jonkun aikaa selkiämässä suodatetaan se ja on sitten valmis käytettäväksi.

Paperinvalmistus. Täysivanuke.

Asianmukainen määrä puolivanuketta pannaan täysihollanteriin, joka pääasiallisesti on samaa näköä kuin aikaisemmin selostettu puolihollanteri, poiketen siitä jonkun verran ainoastaan telan kiertolukuun ja veitsien lukuun nähden. Tässä hollanterissa eri puolivanukkeet jauhetaan ja sekotetaan niin hienoiksi

kuin kulloinkin valmistettavaa paperia varten on tarpeen. Tällöin myös pannaan sekaan liima ja niin sanotut täyteaineet. Viimeksi mainittujen tarkoituksena on osin saattaa paperi kauniisti läpikuultavaksi ja väriltään valkeaksi, osin myös lisätä sen painoa ja kiiltoa. Täyteaineina käytetään savea, maasälpää, liitujauhetta, kipsiä, asbestinia, sinkkioksiidia y. m. Valkeaa paperia valmistettaessa käytetään lisäaineena tavallisesti sinistä ja punasta väriä raakaaineen useinkin kellertävän väritunnun poistamiseksi. Värillisiä paperilajeja valmistettaessa sekotetaan tarpeelliset värit vanukkeeseen täysihollanterissa.

Ittenkun vanuke on valmistelevasti käytelty ja siihen sekotettu asianmukainen määrä ryysyjä ja vastikkeita, menee se paperikoneeseen, missä paperi syntyy.

Menettelyt, joiden alaisiksi vanuke tällöin pannaan, ovat pääasiallisesti seuraavat:

1) poistetaan vanukkeessa vielä olevat solmut, hiekka ja muu lika sekä juoksutetaan vanuke kaavaimeen eli sihtikankaalle;

2) paperi muodostetaan juoksuttamalla vanukkeesta pois vesi ja saattamalla kuidut huovan muotoon;

3) paperi irroitetaan kaavaimesta; sekä

4) kuivataan ja irroitetaan koneesta.

Hollanterista tullessaan kokoontuu valmiiksi muokattu vanuke tavallisesti kahteen ammeeseen, joihin mahtuu kahden tahi useamman hollanterin sisällys. Vanuke pidetään yhtämittaisessa liikkeessä erityisellä hämmennyslaitteella. Ammeesta nostetaan vanuke kauharattaalla tai pumpulla osituskouruun, mistä se menee hiekanpyydystäjään. Kun tietenkin on sangen tärkeätä, että vanuke virtaa aivan yhdenmukaisesti, käytetään tätä varten erityisiä useinkin sangen mutkikkaita säätelylaitteitta. Mutta ennenkuin vanukkeesta ryhdytään valmistamaan paperia, on siitä poistettava kaikki siinä vielä olevat vieraat ainekset. Tämä tapahtuu osin hiekanpyydystäjässä, missä raskaampi lika, niinkuin hiekka y. m. s. painuu pohjaan, osin solmunpyydystäjässä, jonka tehtävänä on poistaa epätäydellisesti jauhautuneet tahi myös yhteen kasautuneet kuidut. Lisäksi käytetään erityistä kojetta poistamaan vanukkeen pinnalle syntynyttä vaahtoa.

Vanuke juoksee vihdoin kourusta metallilankaiselle sihtikankaalle, kaavaimeen. Tämä päätön sihtikangas on Langsieb-koneessa jännitetty vaakasuoraan suuntaan ja nojaa lukuisiin likekkäin toisiaan oleviin teloihin. Se kulkee tasaisesti eteenpäin, mutta sen ohella sitä tulopäästään ravistetaan äkillisillä liikkeillä sivuille päin, joten vanuke saadaan leviämään yhdenmukaisesti kankaalle ja myös huovanmuodostus edistyy. Sihtikankaan laidoilla ovat vanuketta rajoittamassa paksut päättömät kumihihnat, joiden ylälaitaa kannattavat isot rullat. Vanukkeen kulkiessa sihtikankaalla valuu vesi lävitse, mutta veden

poistumista edistää lisäksi osin sihtikankaalla verhottu tela (egoutteur), joka myös painaa vanukkeeseen vesileiman, osin sihtikankaan alle sijoitetut imulaatikot, joissa imun saa aikaan imupilli tahi pumppu. Näin pitkälle jouduttuaan on vanuke jo märän huovan näköistä.

Edelleen poistuu vesi sen johdosta että vanuke menee useiden puristustelojen välitse. Metallikangas kulkee ensimäisen telan päällitse. Tästä telasta ohjataan paperi päättömällä huovalla ensimäiseen huopapuristimeen ja sitten samalla tavalla toiseen, mahdollisesti kolmanteen huopapuristimeen.

Koneen viimeksi mainitusta osasta paperi vihdoin kulkee lukuisiin vierekkäin ja päällekkäin oleviin kuivaussylintereihin, joita sisältäpäin kuumennetaan höyryllä.

Toisentyyppisessä paperikoneessa, Rundsieb-koneessa, on vaakasuoran sihtikankaan sijasta kolme tahi useampia onttoja, sihtikankaalla verhottuja sylinterejä, jotka pyörivät paperivanukkeessa ja kokoovat sitä ohuen kerroksen ympärilleen. Sylintereistä paperi taas menee huovalle, joka yhdistää eri paperikerrokset yhdeksi ainoaksi, ja sitten paperi kulkee edelleen samaten kuin Langsieb-koneessa. Rundsieb-kone on tuntuvasti yksinkertaisempaa rakennetta, mutta vanuke ei siinä leviä sihtikankaalla aivan yhdenmukaisesti ja kuidut kerrostuvat pääasiallisimmin pitkinpäin. Semmoisessa koneessa valmistettu paperi sentähden helposti repeää yhteen suuntaan. On nimittäin osottautunut tällaisessa koneessa erittäin vaikeaksi aikaansaada huovanmuodostusta edistävää syrjittäistä ravistusta, jommoisen verraten helposti saa aikaan vaakasuoralla sihtikankaalla.

Kauppaan menee paperi aniharvoin siinä tilassa, jossa se on tullut paperikoneesta. Jos paperi myydään rotatsionipaperina, kääritään se ensin uudestaan rullalle ja jatketaan, jolloin myös mainittavasti virheelliset kohdat poistetaan. Sitten leikataan se rullakoneessa niin moneksi rullaksi, kuin työleveys edellyttää. Tämä rullakone on varustettu itsetoimivalla laskukojeella, joka ilmaisee montako metriä paperia valmiissa rullassa on. Jos paperi toimitetaan arkittain, leikataan se leikkuukoneessa (pitkittäis- ja poikittaisleikkuukone) 16:kin rullaksi yhtaikaa. Jos paperilla pitää olla kiiltävä pinta, kostutetaan se ensin kostutuskoneessa ja pannaan sitten kalanteriin, missä sitä puristetaan pyörivien rauta- ja paperitelain välissä kiillon aikaansaamiseksi.

Lopuksi toimitetaan lajittelu, jolloin likaiset ja virheelliset arkit poistetaan, minkä jälkeen arkit luetaan riiseihin. Viimeksi toimitetaan kääröönpano, joka parempaan paperiin nähden toimitetaan siten, että riisit varustetaan paperipäällyksellä, jota vastoin tavalliset lajit ainoastaan varustetaan riisilipuilla, niin että pinkassa voi erottaa riisit toisistaan. Määrätty riisiluku sitten pakataan paaliksi, joka varustetaan tarpeellisella kääreellä.

Sanomalehtipaperi sisältää noin 20 % selluloosaa, 70 % puuvanuketta ja 10 % hylkypaperia. Paraslaatuinen kirjoitus- ja postipaperi tehdään pellava- ja puuvillaryysyistä, tavallinen kirjoituspaperi selluloosasta ja toisluokkainen paperi selluloosasta ja puuvanukkeesta.

IV. Luku.

Työpaikat. Ammatin erikoisalat.

Työpaikat. Tutkimuksen tuloksena on tietoja 53 tehtaasta, joissa valmistetaan paperia, pahvia, hiottua puuvanuketta ja selluloosaa kaikkiaan 9,571 työntekijällä, joista 6,780 on miehiä ja 2,791 naisia.

Näistä tehtaista omistaa Kymmene A. B. kolme, Myllykoski Träsliperi A. B. kaksi, G. A. Serlachius A. B. kaksi, Tammerfors Linne- och Järnmanufaktur A. B. kaksi sekä kamariherra Hjalmar Linder niinikään kaksi. Mainittujen 53 tehtaan omistajina on niinmuodoin kaikkiaan 47 toiminimeä tahi yksityishenkilöä.

Näistä toiminimistä on osakeyhtiöitä 37 ja näiden osakepääoma yhteensä 77,971,000 mk. Suurin osakepääoma eli 14,500,000 mk on Kymmene A. B:lla, pienin osakepääoma on 100,000 mk. Useat näistä osakeyhtiöistä eivät kuitenkaan omista ainoastaan paperitehtaita, vaan harjoittavat sen lisäksi muutakin teollisuus-, kauppa-, tahi maanviljelysliikettä. Niinpä ovat Tampereen puuhiomo ja Inkeroisten puuhiomo ainoastaan osa siitä tehdastoiminnasta, jota Tammerfors Linne- och Järnmanufaktur A. B. harjoittaa 6,200,000 markan osakepääomalla. Herrforsin pienen puuhiomon omistaa Ph. U. Strengberg & C:os A. B., jonka osakepääoma on 3,600,000 mk, mutta tämä tehdas on vain vähäpätöinen osa yhtiön toiminnasta, joka etusijassa kohdistuu Pietarsaaressa sijaitsevaan suureen tupakkatehtaaseen. Useat näistä osakeyhtiöistä harjoittavat sahaliikettä. Niinpä on saha- ja metsäliike pääosana siinä toiminnassa, jota A. B. Gutzeit & C:o harjoittaa 10,800,000 markan osakepääomalla. J. W. Enqvist A. B., jonka osakepääoma on 1,200,000 mk, omistaa Santalahden paperitehtaan, mutta yhtiön pääasiallinen toiminta kohdistuu muihin aloihin.

Tässä mainitut toiminimet lienevät ne, joille paperinvalmistuksen harjoittaminen on yhtiöitten muuhun tehdas- tahi kauppaliikkeeseen verraten pienin osa toiminnasta.

Kun sama toiminimi useassa tapauksessa harjoittaa erilaatuista toimintaa paperiteollisuuden alalla, lienee oikeinta jaoitella aineisto näiden toimintahaarain mukaan. Sellainen jako antaa seuraavat tulokset:

Sulfiittiselluloosaa	valmistavia	tehtaita	9
Sulfaattiselluloosaa	»	»	6
Hiottua puuvanuketta	»	»	40
Pahvia	»	»	14
Paperia	»	»	23

Voipi siis sanoa että paperiteollisuutta Suomessa harjoitetaan kaikkiaan 92 tehtaassa.

Näiden toiminimien ja tehtaitten lisäksi tulevat ne jo edellä mainitut, joita syystä tahi toisesta ei ole käynyt ottaminen esillä olevassa tutkimuksessa lukuun ja jotka ovat lueteltuina sivulla 57.

Kokonsa mukaan jakautuvat tehtaat seuraavasti:

	Tehtaita.	Työntek. kaikkiaan. luku.	%
väh. kuin 50 työntekijää	12	293	3.1
50— 99 »	14	1,016	10.6
100—199 »	12	1,816	19.0
200—299 »	4	923	9.6
300—399 »	6	1,940	20.3
400—499 »	2	958	10.0
500 tai useamp. työntekijöitä	3	2,625	~~17.4~~ 27,4
Yhteensä	53	9,571	100.0

Suurin työntekijäluku, 958, on Voikan tehtaassa. Kymmene A. B., joka omistaa Kuusankosken, Kymin ja Voikan tehtaat, pitää näissä tehtaissa 2,625 työntekijää.

Aluellisesti jakautuvat tutkitut tehtaat ja niissä palvelevat, tutkimuksen käsittämät työntekijät seuraavasti:

		Tehtaita	Työntekijöitä luku	%
Uudenman lääni:	Kaupungit	1	109	1.1
»	Maaseutu	6	1,175	12.3
	Yhteensä	7	1,284	13.4
Turun ja Porin lääni:	Maaseutu	2	224	2.3
Hämen lääni:	Kaupungit	4	693	7.2
»	Maaseutu	7	1,572	16.5
	Yhteensä	11	2,265	23.7

		Tehtaita	Työntekijöitä luku	Työntekijöitä %
Viipurin lääni:	Kaupungit	1	159	1.7
»	Maaseutu	23	4,834	50.5
	Yhteensä	24	4,993	52.2
Kuopion lääni:	Maaseutu	2	161	1.7
Vasan lääni:	Maaseutu	6	634	6.6
Oulun lääni:	Maaseutu	1	10	0.1
Koko maa:	Kaupungit	6	961	10.0
	Maaseutu	47	8,610	90.0
	Yhteensä	53	9,571	100.0

Viipurin läänissä ovat, niinkuin näkyy, useimmat tehtaat ja hiukan enemmän kuin puolet kaikista työntekijöistä. Kaupungeissa on tehtaita ainoastaan 6 ja työntekijöitä 10 %. Kaupungeissa sijaitsevista tehtaista on neljä Tampereella, yksi Porvoossa ja yksi Kotkassa. Mikkelin läänissä ei ole paperiteollisuutta ensinkään.

Kustannukset. Tässä seuraavien tietojen tarkoituksena on jossain määrin valaista paperitehtaitten taloudellisia edellytyksiä. Näitä seikkoja koskevat tiedot ovat ilmeisestikin sangen arkaluontoisia, koska ne mitä lähimmin koskevat tehtaitten liiketoimintaa. Tässä ei sentähden käsitelläkään joka tehdasta erikseen, vaan ainoastaan tehdasryhmiä. Syystä että kaikki toiminimet eivät ole vastanneet kaikkiin tähän kuuluviin kysymyksiin, ovat jälempänä seuraavat yhdistelmät erilaajuisia. Joka kerta on sentähden mainittu montako tehdasta kukin yhdistelmä käsittää.

Tietoja on pyydetty valtiolle ja kunnalle menevistä veroista, palo- ja tapaturmavakuutusmaksuista sekä työpalkoista. Nämä neljä kustannuserää eivät tietenkään käsitä kaikkia kustannuksiin luettavia menoja. Lisäksi tulevat vielä kustannukset lämmityksestä, valaistuksesta y. m. s. sekä lainain korot y. m. Näitä viimeksi mainittuja menoeriä ei kuitenkaan ole tahdottu tiedustella, koska ne liian likeisesti koskisivat seikkoja, joiden katsotaan kuuluvan liikesalaisuuksien alaan, minkätähden eivät toiminimetkään kenties olisi olleet halukkaita vastaamaan näihin kysymyksiin. Seuraavassa sentähden kosketellaan kustannuksia ainoastaan sikäli kuin ne ilmenevät edellä mainituista neljästä erästä.

46 tehtaan verojen on vuonna 1908 ilmoitettu nousseen S:markkaan 214,455: 94.

46 tehtaan palovakuutusmaksujen on vuonna 1908 ilmoitettu nousseen S:markkaan 590,139: 09.

46 tehtaan on ilmoitettu vuonna 1908 suorittaneen työväen tapaturmavakuutusmaksuja kaikkiaan Smk 123,757: 97. Yksi tehdas, Tervakosken paperitehdas, ei maksa ensinkään vakuutusmaksuja, vaan on tapaturmavakuutuslain mukaisesti pannut vakuuden vahingonkorvausvelvollisuudestaan.

44 tehtaan osalta on ilmoitettu kaikki puheena olleet kolme menoerää. Mainitut kustannukset nousivat näissä tehtaissa seuraaviin määriin:

verot	Smk	200,513: 92
palovakuutusmaksut	»	584,371: 49
tapaturmavakuutusmaksut	»	123,757: 97
Yhteensä	Smk	908,643: 38

Näissä 44 tehtaassa on kaikkiaan 8,731 työntekijää. Edellä mainitut kustannukset jakautuvat siis niin, että niitä tulee jokaista työntekijää kohti 104 mk 7 p. Samallainen laskelma, joka käsitti 57 konepajaa, 6,998 työntekijää ja 467,088 mk. kustannuksia, antoi keskimääräksi 66 mk. 75 p. kutakin työntekijää kohti. Paperitehtaitten vastamainitut kustannukset ovat siis tuntuvasti suuremmat kuin konepajain. Jos tarkemmin tutkii tämän asianlaidan syitä, niin huomaa, että kukin näistä kolmesta erästä oli kutakin työntekijää kohti:

	konepajoissa		paperitehtaissa	
veroja	Smk	18: 22	Smk	29: 97
palovakuutusmaksuja	»	35: 52	»	66: 93
tapaturmavakuutusmaksuja	»	13: 01	»	14: 17
Kaikki	Smk	66: 75	Smk	104: 07

Tosin verot ja tapaturmavakuutusmaksut kutakin työntekijää kohti ovat paperitehtaissa jonkun verran kalliimmat kuin konepajoissa, mutta pääasiallisen lisäännyksen kuitenkin aiheuttavat palovakuutusmaksut. Tämä asianlaita lienee likinnä selitettävissä siten, että paperiteollisuudessa sekä rakennukset että koneet ovat kalliimpia kuin konepajoissa, joten niillä myös on suurempi palovakuutusarvo siitä johtuvine korkeampine vakuutusmaksuineen.

Jos erikseen kunkin tehtaan osalta laskee, minkä verran edellä mainittuja kustannuksia tulee kutakin työntekijää kohti, niin saa seuraavan tuloksen:

Kustannuksia työntekijää kohti

alle 75 mkan	10	tehdasta,	2,185 työntekijää
75—100 mk	6	»	2,383 »
100—125 »	9	»	2,023 »
125—150 »	8	»	1,215 »
150—175 »	3	»	171 »
175—200 »	4	»	506 »
200—225 »	3	»	248 »
Yhteensä	43	tehdasta,	8,731 työntekijää

Tehtaitten luku on tässä pienempi kuin edellisissä yhdistelmissä, syystä että kahdesta saman toiminimen omistamasta tehtaasta on ilmoitettu näiden molempain yhteiset tapaturmavakuutusmaksut, minkätähden nämä tehtaat on ollut laskettava yhdeksi.

Vähin työntekijää kohti tuleva kustannusmäärä on 41 mk. 4 p., suurin 219 mk. 40 p. Niinkuin näkyy, ovat kustannukset keskimäärin työntekijää kohti varsin erisuuruiset eri tehtaissa. Mutta tämä seikka ei suinkaan ole omiansa ihmetyttämään, koska on olemassa erinäisiä asianhaaroja, jotka voivat aiheuttaa tuollaisen eroavaisuuden.

Toinen puheenalaisten kustannusten merkityksen määräämiskeino on niiden suhtauttaminen yritykseen käytettyyn pääomaan. Tämä on kuitenkin tunnettu ainoastaan mikäli osakeyhtiöitä koskee, ja näistä taas useat harjoittavat paperiteollisuuden ohella muutakin teollisuus- ja liiketoimintaa. On sentähden tarpeellista erottaa luvusta ne osakeyhtiöt, jotka paperiteollisuuden ohella eivät tiettävästi harjoita muuta mainittavampaa toimintaa. Näin menetellen jää jälelle 24 osakeyhtiötä, joiden osakepääoma on yhteensä 40,071,000 mk. Näillä yhtiöillä on 28 tehdasta, joissa palvelee 7,118 työntekijää. Näiden tehtaiden kustannukset olivat:

veroja	Smk	158,813: 44
palovakuutusmaksuja	»	463,997: 08
tapaturmavakuutusmaksuja	»	103,298: 55
Yhteensä	Smk	726,109: 07

Keskimäärin olivat siis puheenalaisten 24 osakeyhtiön kustannukset 1.8% osakepääomasta. Konepajoja omistaviin 17 toiminimeen nähden antoi samallainen laskelma tulokseksi 2.4 %. Jos tarkastelee toiminimiä yksitellen, saa seuraavat numeroluvut, jotka osottavat montako prosenttia puheenalaiset kustannukset olivat itsekunkin 24 osakeyhtiön osakepääomasta:

0.45 %	1.4 %	1.9 %	4.1 %
0.6 »	1.4 »	2.4 »	4.2 »
0.9 »	1.4 »	3.1 »	4.3 »
1.1 »	1.8 »	3.6 »	5.2 »
1.2 »	1.8 »	3.8 »	5.2 »
1.25 »	1.9 »	3.9 »	5.3 »

Tässäkin ovat vaihtelut sangen suuria, koska korkein prosenttiluku on lähes 12 kertaa suurempi alinta.

41 toiminimen verotettu tulomäärä on Smk. 6,031,513· 77.

Jos vertaa toisiinsa eri toiminimien verotettua tulomäärää ja tässä mainittuja kustannuksia, saa seuraavan yhdistelmän, jossa toiminimet ovat ryhmitettyinä verotetun tulomääränsä perusteella:

Toiminimiä	Verotettu tulomäärä	Verotettuja tuloja	Kustannuksia	Kustannukset %:ia tuloista
13	enint. 50,000	239,000	86,094	36.0 %
13	50,000—100,000	849,920	180,895	21.3 »
7	100,000—250,000	1,344,100	234,370	17.4 »
6	250,000 ja enemmän	3,002,994	382,269	12.7 »
39	—	5,436,014	883,628	16.2 %

Voipi pääasiassa sanoa, että verotettu tulomäärä ilmaisee vastaavan toiminnan suuruuden, vaikka tietysti tästä voi olla poikkeuksiakin, sen johdosta että laajasta toiminnasta on verotettu verraten vähäinen tulomäärä. Näillä edellytyksillä osottavat edellä esitetyt prosenttiluvut, että kustannuksilla on sitä suurempi merkitys, mitä suppeampi toiminta on, jota vastoin niillä suurissa liikkeissä on verraten vähän merkitsevä sija.

45 tehtaasta on mainittavissa sekä edellä esitetyt kustannukset että valmistusarvo, semmoisena kuin se on ilmoitettu teollisuustilastoon. Valmistusarvo nousee kaikkiaan 39,449,200 markkaan ja kustannukset 897,303 markkaan. Kustannukset olivat siis 2.3 % valmistusarvosta. Konepajojen kustannukset laskettiin 1 ½ %:ksi.

Jos tehtaat järjestetään sen mukaan, mihin prosenttimäärään valmistusarvosta niiden kustannukset nousevat, saadaan seuraava yhdistelmä, jossa tehtaita on 43 eikä 45, syystä että kahdessa tapauksessa kaksi tehdasta on luettu yhteen:

	Tehtaita	Kustannuksia	Valm. arvo	Keskiprosentti
enint. 1.5	4	165,761	13,223,600	1.25 %
1.5—2.0	8	175,926	9,707,700	1.82 »
2.0—3.0	15	220,618	8,987,100	2.45 »
3.0—4.0	7	159,367	4,510,800	3.53 »
4.0 ja enem.	9	175,631	3,020,000	5.82 »
Yhteensä	43	897,303	39,449,200	2.23 %

Eräillä tehtailla nämä prosenttiluvut ovat erittäin suuret. Suurimmat luvut ovat: 5.6 %, 6.2 %, 6.4 %, 8.4 %, 8.7 %, 11.5 % ja 19.0 %.

Jos taas tehtaat järjestää valmistusarvonsa suuruuden mukaan, saa seuraavat tulokset:

Valm. arvo	Tehtaita	Valm. arvo	Kustannuksia	%
enint. 100,000	6	395,500	21,977	5.56
100,000— 500,000	16	3,915,400	156,725	4.00
500,000—1,000,000	8	5,545,900	157,127	2.83
1,000,000 ja enemmän	13	29,592,400	561,474	1.90
Yhteensä	43	39,449,200	897,303	2.23

Mitä suurempi valmistusarvo on, sitä pienempi prosenttimäärä siitä ovat tässä käsitellyt kustannukset. Yksityisiä poikkeuksia tietenkin on, mutta ylipäätään tämä väite kuitenkin pitää paikkansa.

Huomattavin sija kustannusten joukossa on kuitenkin työpalkoilla. Tehdaskonttoreista annettujen tietojen mukaan nousivat 50 tehtaassa vuonna 1909 maksetut työpalkat kaikkiaan 9,583,749 markkaan 33 penniin. Uudistetuista pyynnöistä huolimatta ei palkkatietoja ole voitu saada seuraavista kolmesta tehtaasta, nimittäin Kannuskosken A. B:lta, jolla on 40 työntekijää, O. Y. Pulpilta, jolla on 64 työntekijää, sekä Tienhaaran Puuhiomo- ja Tiilitehdas O. Y:ltä, jolla on 12 työntekijää. Nämä tehtaat ovat kuitenkin niin vähäpätöisiä, että näiden tietojen poisjääminen ei mainittavasti vaikuta tulokseen.

Työntekijäin palkkoja käsitellään seikkaperäisesti eri luvussa. Tässä ainoastaan kosketeltakoon kysymystä työpalkkain suhtautumisesta valmistusarvoon.

50 tehtaan valmistusarvo on ilmoitettu kaikkiaan 44,311,600 markaksi ja niissä maksetut palkat 9,583,749 markaksi 33 penniksi eli 21.6 %:ksi valmistusarvosta. Konepajoissa maksetut palkat laskettiin 28.8 %:ksi valmistusarvosta. Alin prosenttiluku on 7.8, korkein 84.9. Jos tehtaat jaetaan mainittujen prosenttilukujen mukaan, saadaan seuraavat tulokset:

alle 10 %:n	1	tehdas
10—15 %	6	tehdasta
15—20 »	5	»
20—25 »	13	»
25—30 »	10	»
30—35 »	1	tehdas
35—40 »	4	tehdasta
40—45 »	4	»
45—50 »	2	»
50—55 »	2	»
60—65 »	1	tehdas
80—85 »	1	»

Asuinhuoneistot.

Paperitehtaita omistavilla toiminimillä on myös sangen yleisesti, osin päällystön, virkamiesten ja konttorihenkilökunnan sekä osin työntekijäin käytettäviksi aiottuja asuinhuoneistoja. Tästä seikasta on olemassa tietoja 50 tehtaasta, joista 2 on ilmoittanut, etteivät ne ole ensinkään rakennuttaneet asuntoja ja taas 2 ei ole tarkemmin ilmoittanut asuntojen laatua. Muilla 46 tehtaalla on yhteensä 2,351 asuinhuoneistoa, joista 2,087 on aiottu työntekijäin käytettäviksi. Asuinhuoneistot jakautuvat seuraavasti:

	Asuntoja, jotka sijaitsevat: kaupungissa	maalla	Yhteensä.
Uudenmaan lääni	32	227	259
Turun ja Porin »	—	31	31
Hämeen »	16	275	291
Viipurin »	3	1,227	1,230
Kuopion »	—	82	82
Vaasan »	—	194	194
Yhteensä	51	2,036	2,087

Kokonsa mukaan jakautuvat nämä asunnot seuraavasti:

Asuntoja, jotka käsittävät:	Asuntoja, jotka sijaitsevat: kaupungissa	maalla	Yhteensä
ainoastaan keittiön	26	768	794
1 huoneen	3	169	172
1 huoneen ynnä osan keittiöön	1	133	134
1 huoneen ja keittiön	12	763	775
2 huonetta	2	2	4
2 huonetta ynnä osan keittiöön	1	3	4
2 huonetta ja keittiön.....	1	155	156
3 ja useampia huoneita	5	43	48
Yhteensä	51	2,036	2,087

Näissä huoneistoissa on kaikkiaan noin 4,000 huonetta.

22 tehtaasta on ilmoitettu työväenasunnot annettavan vuokratta, 5:stä että asunnoista kannetaan vuokraa ja 14:sta että jotkut asunnot ovat vuokrattomia, toisista taas kannetaan vuokraa.

Konttorihenkilökunta.

45 tehtaasta on annettu tietoja niissä palvelevan konttorihenkilökunnan määrästä. Konttoreissa on ilmoitettu palvelevan kaikkiaan 244 henkilöä ja näille maksetun puheenalaisena vuonna palkkoja 1,075,290 mk.

Koneet.

Paperitehtaissa käytetyistä koneista annetut tiedot on yhdistelty seuraavassa:

I. Puuhiomot ja pahvitehtaat.

Tietoja on olemassa 39 puuhiomosta ja pahvitehtaasta.

38 tehtaassa on turbiineja, jotka kehittävät yhteensä 57,577 teh. hv. Yhdessä tehtaassa on 250 hv. yhteisesti paperitehtaan kanssa.

26 tehtaassa on kiintonaisten höyrykattilain tulipinta kaikkiaan 4,463.7 m^2.

10 tehtaassa on höyrykoneita, jotka kehittävät yhteensä 630 teh. hv.

17 tehtaassa on vesivoimalla käypiä sähkögeneraattoreja, jotka kehittävät yhteensä 4,542 teh. hv.

Yhdessä tehtaassa on höyryllä käypä 20 hv. sähkögeneraattori. Se on yhteinen paperitehtaan kanssa.

Kolmessa tehtaassa on sähkömoottoreja, jotka kehittävät yhteensä 93 teh. hv.

Katkaisusahoja: 54.

Kuorimakoneita: 65.

Päätyhöyliä: 15.

Halkaisukoneita: 19.

Sirpaleseuloja: 10.

Pyöriviä sirpalerumpuja: 2.

Höyryytyskattiloita: 74.

Hiomakoneita:

a) kuumahiomakoneita yhteensä 20,750 teh. hv.

b) kylmähiomakoneita yhteensä 22,591 teh. hv.

Lajittelukoneita: 318.

Rafinöörejä: 91.

Hollantereja: 46.

Kokouskoneita: 326.

Puristimia (hydraulisia tai hihnojen käyttämiä): 95.

Kuivauskanavia ja kuivaustorneja: 92.

Kuivauskoneita (yksi- ja monisylinterisiä): 17.

Kartonkikoneita: 7 ja niiden:

työleveys	sylinteriluku	sylinterin läpimitta
2.8 m	14	1,250 mm
2.0 »	10	1,500 »
1.5 »	7	1,500 »
2.1 »	14	1,500 »
1.5 »	12	1,500 »
1.5 »	10	ilmoittamaton
1.55 (61″)	24	940 mm

Kiilloituskoneita: 62.
Leikkuukoneita: 5.
Itsetoimivalla lävistyslaitteella varustettuja paperikoneita: 5.
Reijityskoneita: 15.
Pakkauspuristimia: 49.
Vesi- ja vanukepumppuja: 33.

II. Selluloosatehtaat.

Tietoja on saatu 14 selluloosatehtaasta.

7 tehtaassa on turbiineja, jotka kehittävät yhteensä 2,211 teh. hv. Yksi 400 hv. turbiini antaa valaistusvirtaa koko tehdaslaitokselle.

14 tehtaassa on kiintonaisia höyrykattiloita, joiden tulipinta on kaikkiaan 10,538.5 m^2

11 tehtaassa on höyrykoneita, jotka kehittävät yhteensä 4,195 teh. hv.

4 tehtaassa on vesivoimalla käypiä sähkögeneraattoreja, jotka kehittävät yhteensä 850 teh. hv. Yhdessä tehtaassa saadaan sähkövoima paperitehtaasta.

9 tehtaassa on höyryvoimalla käypiä sähkögeneraattoreja, jotka kehittävät yhteensä 2,217 teh. hv.

Yhdessä tehtaassa on lisäksi:

52 kiertovirtamoottoria, joiden jännitys on 500 volttia ja tehoava hevosvoimamäärä 590;

2 kiertovirtatransformaattoria, 20,000/500 volttia, yhteensä 526 kilovolttiampéreä;

1 kiertovirtatransformaattori valaistusta varten, 20,000/120 volttia, 16 kilovolttiampéreä.

3 tehtaassa on 9 sähkömoottoria, jotka kehittävät yhteensä 375 teh. hv. Viisi näistä sähkömoottoreista, edustaen yhteensä 264 teh. hv., saa voiman muista tehdasosastoista.

Kuorimakoneita: 20.
Katkaisusahoja: 9.
Lastuhakkureja: 28.
Desintergratoreja: 16.
Lastunlajittelijoita: 29.
Haponvalmistuslaitoksia: 34.
Lipeäsuodattimia: 11.
Soodan liuentajia: 3.
Kalkinsekotuskoneita: 3.
Liuottajia (miksareja): 9.

Sementtibetonisuodattimia: 5.

Mokkamyllyjä: 1.

Hapon- ja lipeänvalmistuskojeita: 22.

Sulfaattilipeän haihdutus- ja polttokojeita: 14.

Rikkiuuneja: 33.

6 tehtaassa on sulfaatin keittokattiloita, joiden tilavuus on kaikkiaan 647 m^3.

9 tehtaassa on sulfiitin keittokattiloita, joiden tilavuus on yhteensä 2,910 i m^3.

Separaattoreja: 15.

Lajittelukoneita:

a) esilajittelussa: 53.

b) hienolajittelussa: 72.

Kokouskoneita: 29.

Märän vanukkeen puristimia: 1.

Hollantereja: 4.

Valkaisuhollantereja: 35.

Klorikalkin liuottajia: 16.

Yhdessä tehtaassa on klorielektrolysööri, joka kehittää yhteensä 430 teh. hv. Voima saadaan edellä lukuun otetusta vesivoimalla käyvästä 450 hv. sähkögeneraattorista.

Kuivauskoneita: 14 ja niiden:

työleveys	sylinteriluku	sylinterin läpimitta
1,400 mm	12	1,500 mm
2,800 »	20	1,250 »
1,580 »	7	1,250 »
2,850 »	16	1,250 »
1,600 »	7	1,400 »
2,250 »	12	1,200 »
2,600 »	48	1,200 »
2,600 »	28	1,200 »
2,100 »	14	1,500 »
2,100 »	16	1,500 »
1,600 »	6	1,500 »
2,600 »	17	1,250 »
1,400 »	18	ilmoittamaton
1,400 »	18	»

Kuivan selluloosan pakkauspuristimia: 17

III. Paperitehtaat.

Tietoja on 23 paperitehtaasta.

17 tehtaassa on turbiineja, jotka kehittävät yhteensä 12,991 teh. hv. Kolmella tehtaalla, joiden turbiinit kehittävät 2,250 hv., on paperitehtaan käyttämä voima yhteinen tehtaan muiden osastojen kanssa. Yhdessä tehtaassa, jonka turbiinit kehittävät 700 hv., on tähän myös luettu koko tehtaan valaistukseen käytettävä voima, ja yhdessä tehtaassa, jonka turbiinit kehittävät 3,236 hv., on tähän luettu puuhiomon apukoneitten tarvitsema käyttövoima.

23 tehtaassa on kiintonaisia höyrykattiloita, joiden tulipinta on yhteensä 10,607.3 m^2.

15 tehtaassa on höyrykoneita, jotka kehittävät kaikkiaan 4,979 teh. hv.

13 tehtaassa on vesivoimalla käypiä sähkögeneraattoreja, jotka kehittävät yhteensä 8,108 teh hv.

5 tehtaassa on höyryvoimalla käypiä sähkögeneraattoreja, jotka kehittävät yhteensä 1,575 teh. hv.

Täysihollantereja: 196.
Rafinööreja (marshall-koneita): 8.
Puolihollantereja: 23.
Valkaisuhollantereja: 16.
Sekotushollantereja: 10.
Kaasuvalkaisulaitoksia: 2.
Ryysytemureja: 6.
Ryysyleikkureja: 6.
Ryysykattiloita: 13.
Kostean ryysyvanukkeen kokouskoneita: 5.
Mokkamyllyjä: 18.
Hylkypaperin hienontajia: 15.
Hartsikattiloita, saven ja kalkin sekotusammeita y. m.: 58.
Paperikoneita: 53, niistä:
Langsieb-koneita 52.
Rundsieb-koneita: 1.

Tässä alempana luetellaan kaikki paperikoneet, mainitsemalla niiden työleveys, kuivaussylinterien lukumäärä ja läpimitta, kankaan pituus sekä pusertimien lukumäärä. Muutamissa tapauksissa eivät annetut tiedot ole olleet aivan täydellisiä taikka on ne myös ilmoitettu yhteisesti tehtaan kaikkia paperikoneita silmällä pitäen.

1. Langsieb-koneita.

työleveys		sylinterien luku	läpimitta		kankaan leveys		puristimien luku
2,000	mm.	13	1,200	mm.	13,720	mm.	3
		4	890	»			
2,300	»	12	1,200	»	13,790	»	2
		4	890	»			
2,280	»	6	1,500	»	14,430	»	4
		2	1,800	»			
2,450	»	12	1,220	»	16,775	»	4
		1	1,800	»			
1,700	»	12	1,250	»	15,100	»	2
1,450	»	6	1,250	»	10,100	»	2
2,300	»	10	1,250	»	15,000	»	2
1,200	»	10	1,200	»	14,000	»	5
1,650	»	11	1,650	»	14,000	»	5
2,600	»	60	ilm: ton		17,700	»	13
2,600	»				17,700	»	
2,100	»				15,750	»	
1,600	»				14,400	»	
1,654	»	6	1,260	»	12,030	»	2
1,775	»	9	1,100	»	12,520	»	2
2,145	»	9	1,000	»	13,900	»	2
1,524	»	ilm: ton	2,100	»	10,000	»	1
2,705	»	» »	3,000	»	17,075	»	1
1,550	»	4	1,120	»	9,600	»	12
		1	2,300	»			
		1	960	»			
		1	500	»			
2,100	»	38	500—2,500	»	13,400	»	8
1,590	»	11	1,220	»	13,030	»	8
1,590	»	4	1,200	»	13,030	»	
1,600	»				13,130	»	
2,100	»	4	1,300	»	12,100	»	1
2,400	»	21	1,250	»	19,830	»	3
		2	900	»			
		2	600	»			
2,540	» (100″)	22	1,220	»	16,750	»	2
2,286	» (90″)	15	1,220	»	16,100	»	3

työleveys		sylinterien luku	sylinterien läpimitta		kankaan pituus		puristimien luku
1,778 mm.	(70″)	7	1,220 mm.		14,100 mm.		2
2,032 »	(80″)	8	1,050 »		11,000 »		2
2,000 »					14,200 »		3
2,500 »					14,320 »		3
2,500 »		79	1,200 »		15,000 »		3
2,700 »					17,500 »		4
2,800 »					20,000 »		4
2,500 »		1	2,500 »		14,150 »		1
		6	1,500 »				
2,450 »		20	1,500 »		15,223 »		2
2,600 »		1	3,000 »		16,000 »		2
2,150 »		2	1,400 »		13,360 »		2
		4	1,200 »				
2,350 »		14	1,219 »	(48″)	18,288 »	(60′)	2
3,300 »	(130″)	22	1,219 »	(48″)	19,812 »	(65′)	2
2,100 »		1	2,000 »		16,100 »		2
		2	1,300 »				
		1	1,000 »				
2,250 »		3	2,500 »		18,000 »		2
2,100 »		7	1,500 »		16,000 »		2
2,000 »		2	1,250 »		12,000 »		2
2,000 »		7	800 »		12,000 »		2
2,140 »		19	1,200 »		13,000 »		3
2,140 »		1	2,500 »		13,000 »		3
2,140 »					13,000 »		3
1,450 »		19	700—1,200 »		13,250 »		7
1,650 »					12,250 »		
3,300 »		22	1,240 »		19,600 »		3

2. *Rundsieb-kone.*

työleveys	sylinterien luku	sylinterien läpimitta	rundsiebin kehä	puristimien luku
2,000 mm.	3	1,750 mm.	3,450 mm.	2

Vähin käytännössä oleva työleveys on 1,200 mm ja suurin 3,300 mm.

Työleveytensä mukaan ryhmittyvät paperikoneet seuraavasti:

työleveys:			
1,200—1,500	mm.	3	paperikonetta
1,500—1,750	»	10	»
1,750—2,000	»	2	»
2,000—2,250	»	16	»
2,250—2,500	»	10	»
2,500—2,750	»	9	»
2,750—3,000	»	1	paperikone
3,000—3,300	»	2	paperikonetta
	Yhteensä	53	paperikonetta

Krawanyn mukaan ovat suurimmat työleveydet eri maissa seuraavat ja käytännössä vieressä mainituilla toiminimillä:

Maa	Työleveys	Toiminimi
Englanti	4,370 mm.	Edward Lloyd Ltd, Sittingbourne.
Yhdysvallat	4,220 »	S:t Croix Paper C:o, East Ryegate, Vt.
Ruotsi	4,010 »	Holmens Pappersbruk.
Kanada	3,960 »	Canada Paper C:o Ltd., Montreal.
Norja	3,800 »	Aktieselskabet Holmes-Hellefos, Drammen.
Ranska	3,600 »	Papeterie de la Seine, Nanterre.
Japani	3,560 »	Oji Seishi Kabushiki Kaisha, Oji.
Saksa	3,500 »	G. Haindl'sche Papierfabrik, Augsburg.
Hollanti	3,400 »	van Gelder Zonen, Amsterdam.
Suomi	3,300 »	Läskelä Bruks A. B. ja Äänekoski A. B.
Meksiko	3,280 »	Compania de las Fabricas del Papel de San Rafael.
Kiina	3,050 »	Shanghai Pulp and Paper C:o, Ltd.
Itävalta-Unkari	3,000 »	Papierfabrik Frantschach.

Pergamenteerauskoneita: 1.
työleveys 1,500 mm., 3 kuivaussylinteriä, kukin 1,000, 1,200 ja 2,500 mm.
Kerjäläiskoneita: 17.
Kostutuskoneita: 23.
Kalantereja: 47.

työleveys	sylinterejä	työleveys	sylinterejä	työleveys	sylinterejä
2,400 mm.	10	1,270 mm.	10	2,520 mm.	9
1,570 »	10	2,100 »	10	2,440 »	9
1,480 »	10	1,100 »	10	1,550 »	10
1,500 »	10	1,240 »	10	2,450 »	10
2,500 »	10	1,651 » (65″)	10	2,133 » (84″)	10
2,300 »	10	2,286 » (90″)	10	2,133 » (84″)	10
1,200 »	10	2,286 » (90″)	10	1,524 » (60″)	10
1,800 »	10	2,286 » (90″)	10	ilm:ton	4
1,400 »	8	1,448 » (57″)	10	2,200 »	10
1,650 »	8	1,397 » (55″)	10	2,200 »	10
2,600 »	10	3,000 »	10	2,200 »	10
2,600 »	10	2,900 »	10	1,350 »	8
2,100 »	10	2,800 »	10	ilm:ton	10
1,700 »	10	2,400 »	10	2,540 »	10
2,085 »	10	2,300 »	10	2,240 »	10
1,525 »	8	2,100 »	10		

Kuviokalantereja: 13
Hankauskalantereja: 3.
Arkkikalantereja: 2.
Rullakalantereja: 45
Hylssikoneita: 10
Rullakoneita: 32.
Robinikoneita: 18.
Leikkureja: 59.
Taitekoneita: 3.
Taitepuristimia: 12.
Leimapuristimia: 18.
Kolmileikkureja: 15
Poikkiteräleikkureja: 27
Viivoituskoneita: 24.
Satinoimiskoneita vesiviivausta varten: 2.
Pakkauspuristimia: 42.
Erinäisiä pumppuja: 6.

IV. Kuljetusvälineet.

16 tehtaassa on raitioteitä yhteensä 25,303 metrin pituudelta.

Likeisessä yhteydessä paperitehtaitten kanssa on eräitä yksityisiä rautatieyrityksiä, vaikkakaan niitä ei ole toimeenpantu yksinomaan paperitehtaitten vuoksi. Näitä ovat:

Karhulan rautatie, joka kulkee Kotkan radan Kymin asemalta Karhulan tehtaalle ja avattiin liikenteelle v. 1900. Radan raideväli 0.785 m. ja pituus 5.42 km.

Äänekosken—Suolahden rautatie, avattu liikenteelle vuonna 1900. Radan raideväli on 0.75 m. ja pituus 9.25 km.

Lohjan sähkörautatie, joka vie Hangon radan Lohjan asemalta Lohjanjärvelle. Radan raideväli on 0.75 m. ja pituus 4.5 km.

Mäntän—Vilppulan rautatie, avattu liikenteelle vuonna 1898. Radan raideväli on 0.60 m. ja pituus 6.72 km.

Karjalankosken rautatie, joka kulkee Karjalankosken lastauspaikalta Juankosken tehtaalle, avattiin liikenteelle vuonna 1905. Radan raideväli on 0.60 m. ja pituus 3.87 km.

Lisäksi on kahteen tehtaaseen rautatie, jota ei ole luovutettu yleiselle liikenteelle.

Kolmessa tehtaassa on köysiratoja yhteensä 590 metrin pituudelta. Lisäksi on tällaisia ratoja yhdessä tehtaassa, joka ei kuitenkaan ole ilmoittanut niiden pituutta.

Yhdessä tehtaassa käytetään kuljetukseen 4 höyrylaivaa ja 45 proomua.

Yhdessa tehtaassa on käytännössä kuorma-automobiili.

Ammatin erikoisalat.

Taulukossa 2 on työntekijät ryhmitetty ammattiensa ja ammattien erikoisalain mukaan. Tarkastellessa työntekijäin näistä seikoista antamia tietoja huomattiin heidän ilmoittaneen aivan uskomattoman lukuisia ammatinerikoisaloja. Tämä johtui siitä, että työntekijät olivat tuiki tarkoin maininneet koneen, jossa he työskentelevät, sekä myös siitä, että nimistö näyttää tässä kohden olevan sangen häilyvä. Koneista käytettiin osin suomenkielisiä ruotsin- tahi saksankielisten nimien väännöksiä, osin myös alkuperäisiä suomalaisia nimityksiä, jotka kuitenkin olivat eri paikkakunnalla erilaiset. Kysyi sentähden paljon työtä, ennenkuin löydettiin eri tehtaitten toisiaan vastaavat ammatinerikoisalat ja saatiin ne yhdistellyiksi isompiin ryhmiin sillä tavoin, ettei ammatin erikoisalain luku tullut suhteettoman suureksi. Tästä huolimatta on taulukossa 2 kokonaista 114 palstaa. Tämä työ saatiinkin suoritetuksi ainoastaan käyttämällä Kymin tehtaan isännöitsijän ja eräitten insinöörien asiantuntevaa apua.

Pääryhmiin jakautuivat työntekijät seuraavasti:

	Työntekijöitä: miehiä		naisia		molempia sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Puuhiomo-osasto	1,363	20.1	988	35.4	2,351	24.6
Sulfiittiselluloosaosasto	667	9.8	290	10.4	957	10.0
Sulfaattiselluloosaosasto	406	6.0	103	3.6	509	5.3
Paperiosasto	1,825	26.9	1,155	41.5	2,980	31.1
Ryysyosasto	15	0.2	199	7.1	214	2.2
Muut	2,504	37.0	56	2.0	2,560	26.8
Yhteensä	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

Ryhmä »muut», johon kuuluu melkoiselta osalta sekatyöntekijöitä, on miesten joukossa suurin, käsittäen enemmän kuin ⅓ kaikista työntekijöistä. Sitä likinnä seuraa paperiosaston ja sitten puuhiomo-osaston ryhmä. Naispuolisten työntekijäin keskuudessa on paperiosaston ryhmä suurin, sitä likinnä seuraa puuhiomo-osasto. Kaikkia työntekijöitä silmällä pitäen on paperiosasto suurin.

Eri osastoissa ryhmittyvät työntekijät sukupuolen mukaan seuraavasti:

	miehiä		naisia	
	luku	%	luku	%
Puuhiomo-osasto	1,363	58.0	988	42.0
Sulfiittiselluloosaosasto	667	69.7	290	30.3
Sulfaattiselluloosaosasto	406	79.8	103	20.2
Paperiosasto	1,825	61.3	1,155	38.7
Ryysyosasto	15	7.0	199	93.0
Muut	2,504	97.8	56	2.2
Yhteensä	6,780	70.8	2,791	29.2

Kaikissa osastoissa, paitsi harvalukuisessa ryysyosastossa, ovat miehet naisia lukuisammat.

Eri osastoissa on ammatin erikoisalan ja sukupuolen mukainen ryhmitys seuraava:

Puuhiomo-osasto.

	miehiä		naisia		mol. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Esimiehiä	88	6.5	—	—	88	3.7
Hiomopuiden muokkaus	298	21.8	7	0.7	305	13.0
Kattilat	31	2.3	—	—	31	1.3
Hiojia	296	21.7	—	—	296	12.6
Vanukkeen valmistelu:						
sihdin ja rafinöörin hoitajia	41	3.0	—	—	41	1.7
vanukkeen kokoominen	72	5.3	314	31.8	386	16.4
puristajia	109	8.0	—	—	109	4.6
vanukkeen kuivaus	129	9.5	331	33.5	460	19.6
vanukkeen jälkikäyttely	45	3.3	263	26.6	308	13.1
Käärijöitä	50	3.7	8	0.8	58	2.5
Sekalaisen työn tekijöitä	204	14.9	65	6.6	269	11.5
Yhteensä	1,363	100.0	988	100.0	2,351	100.0

Sulfiittiselluloosaosasto.

	miehiä		naisia		mol. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Esimiehiä	23	3.4	—	—	23	2.4
Hiomopuiden muokkaus	227	34.1	21	7.2	248	25.9
Kattilat	86	12.9	—	—	86	9.0
Selluloosan pesijöitä	36	5.4	14	4.8	50	5.2
» siivilöitsijöitä	32	4.8	3	1.0	35	3.7
Kokoominen ja kuivaus	89	13.3	196	67.7	285	29.8
Haponvalmistajia	44	6.6	—	—	44	4.6
Sekalaisen työn tekijöitä	130	19.5	56	19.3	186	19.4
Yhteensä	667	100.0	290	100.0	957	100.0

Sulfaattiselluloosaosasto.

	miehiä		naisia		mol. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Esimiehiä	13	3.2	—	—	13	2.5
Hiomopuiden muokkaus	60	14.8	37	35.9	97	19.1
Kattilat	27	6.6	—	—	27	5.3
Selluloosan pesijöitä	29	7.1	—	—	29	5.7
» siivilöitsijöitä	16	3.9	3	2.9	19	3.7
Kokoominen ja kuivaus	42	10.3	34	33.0	76	14.9
Soodan polttajia	94	23.3	—	—	94	18.5
Lipeän kuivaajia	63	15.5	—	—	63	12.4
Sekalaisen työn tekijöitä	62	15.3	29	28.2	91	17.9
Yhteensä	406	100.0	103	100.0	509	100.0

Paperiosasto.

	miehiä		naisia		molem. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Mestareja	68	3.7	2	0.2	70	2.3
Paperikone:						
koneenhoitajia	125	6.9	—	—	125	4.2
sylinterimiehiä	78	4.3	—	—	78	2.6
rullamiehiä	197	10.8	—	—	197	6.6
puristinmiehiä	85	4.7	—	—	85	2.8
Mokkamyllytyöntekijöitä	61	3.3	9	0.8	70	2.4
Hollanterissa	326	18.0	4	0.3	330	11.2
Liimankeittäjiä	39	2.1	—	—	39	1.3
Savityöntekijöitä	11	0.6	—	—	11	0.4
Leikkuukoneissa	157	8.6	95	8.3	252	8.5
Kostutuskoneissa	18	1.0	1	0.1	19	0.6
Kalanterissa	159	8.7	—	—	159	5.3
Riisinleikkaajia	10	0.5	—	—	10	0.3
Viivauskoneessa	20	1.1	28	2.4	48	1.6
Rotatsionikoneessa	116	6.4	1	0.1	117	3.9
Leimaajia	1	0.0	3	0.3	4	0.1
Lajittelijoita	—	—	649	56.2	649	22.0
Laskijoita	—	—	114	9.8	114	3.8
Taittajia	—	—	33	2.8	33	1.1
Riisinpuristajia	—	—	2	0.2	2	0.0
Pussikoneessa	4	0.2	5	0.4	9	0.3
Bobinikoneessa	18	1.0	—	—	18	0.6
Pussien lajittelijoita	—	—	2	0.2	2	0.0
Käärijöitä	57	3.1	82	7.1	139	4.7
Punnitsijoita	1	0.0	15	1.3	16	0.5
Merkitsijöitä	12	0.6	4	0.3	16	0.5
Kääretyöntekijöitä	17	0.9	—	—	17	0.6
Pakkaajia	56	3.1	—	—	56	1.9
Sekalaisen työn tekijöitä	189	10.4	106	9.2	295	9.9
Yhteensä	1,825	100.0	1,155	100.0	2,980	100.0

Ryysyosasto.

	miehiä		naisia		molem. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Esimiehiä	3	20.0	—	—	3	1.4
Lajittelijoita	—	—	181	91.0	181	84.6
Hakkureja	4	26.7	15	7.5	19	8.9
Keittäjiä	7	46.6	—	—	7	3.3
Sekalaisen työn tekijöitä	1	6.7	3	1.5	4	1.8
Yhteensä	15	100.0	199	100.0	214	100.0

Muita työntekijöitä.

	miehiä		naisia		molem. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Esimiehiä	43	1.7	—	—	43	1.7
Metallityöntekijöitä	429	17.2	—	—	429	16.8
Puuseppiä ja kirvesmiehiä	245	9.8	—	—	245	9.6
Koneenkäytt., lämmittäjiä y. m.	605	24.2	—	—	605	23.6
Sähkötyöntekijöitä	116	4.6	—	—	116	4.5
Sekatyöntekijöitä y. m.	1,066	42.5	56	100.0	1,122	43.8
Yhteensä	2,504	100.0	56	100.0	2,560	100.0

V Luku.

Työntekijäin ikä, sukupuoli ja siviilisääty, syntymäseutu ja perheolot.

Taulukossa 3 ovat mies- ja naispuoliset työntekijät ryhmitettyinä erikseen sekä kaikki työntekijät yksivuotisikäluokkiin. Itsekussakin ikäluokassa on sitäpaitsi erotettu toisistaan naimattomat, naineet, leskimiehet ja lesket. Taulukko on laadittu silmällä pitäen erikseen joka lääniä ja koko maata. Taulukossa 4 esitetään Taulukon 3 yhdistelmä 5 vuotis-ikäluokittain, mutta muuten noudattamalla samaa järjestystä kuin Taulukossa 3. Ikäjako.

Alempana olevassa yhdistelmässä on Taulukon 4 koko maata koskevat *absoluuttiset luvut muunnettu prosenttiluvuiksi:*

	Miehiä	Naisia	Mol. sukup.
13—14 vuotta.....	0.4 %	0.1 %	0.3 %
15—19 »	8.5 »	19.1 »	11.6 »
20—24 »	14.5 »	26.5 »	18.0 »
25—29 »	15.8 »	15.5 »	15.7 »
30—34 »	14.9 »	9.7 »	13.3 »
35—39 »	14.5 »	9.7 »	13.1 »
40—44 »	8.9 »	6.7 »	8.3 »
45—49 »	8.0 »	5.3 »	7.2 »
50—54 »	5.9 »	3.1 »	5.1 »
55—59 »	4.3 »	2.6 »	3.8 »
60—64 »	2.5 »	0.9 »	2.1 »
65—69 »	1.3 »	0.6 »	1.1 »
70—74 »	0.4 »	0.2 »	0.3 »
75—79 »	0.1 »	0.0 »	0.1 »
80—84 »	0.0 »	—	0.0 »
ilmoittamaton ikä.....	0.0 »	0.0 »	0.0 »

Naispuoliset työntekijät ovat nuorimmissa ikäluokissa edustettuina miespuolisia tuntuvasti runsaammin. Niinpä on 25 vuotta nuorempia miespuolisia 23.4 % kaikista, jota vastoin naispuolisia on 45.7 %.

Paperiteollisuustyöntekijäin iän mukaisen ryhmityksen vertailu aikaisemmin tutkittujen teollisuudenhaarain vastaaviin oloihin antaa seuraavan tuloksen:

	Tupakka-teoll.	Kutoma-teoll.	Leipurin-amm.	Kirjapaino-teoll.	Kone-pajat	Paperi-teoll.
Alle 15 vuoden	1.1 %	2.1 %	1.7 %	5.2 %	0.2 %	0.3 %
15—19 vuotta	22.1 »	23.4 »	25.3 »	35.0 »	13.9 »	11.6 »
20—29 »	42.1 »	40.5 »	45.6 »	36.4 »	33.7 »	33.7 »
30—39 »	18.3 »	15.8 »	15.5 »	15.0 »	24.8 »	26.4 »
40—49 »	10.3 »	9.8 »	7.4 »	6.3 »	13.9 »	15.5 »
50—59 »	4.4 »	6.0 »	3.1 »	1.7 »	9.2 »	8.9 »
60—69 »	1.5 »	2.2 »	0.7 »	0.3 »	3.4 »	3.2 »
70—79 »	0.2 »	0.2 »	0.2 »	0.1 »	0.8 »	0.4 »
80 v. ja enemm. ..	—	0.0 »	—	—	0.0 »	0.0 »
ilmoittamaton	—	—	0.5 »	—	0.1 »	0.0 »

Paperiteollisuustyöntekijäin ikäjako on melko lailla samallainen kuin konepajatyöntekijäin, ja molempain näiden teollisuudenhaarain työntekijät ovat tuntuvasti vanhempia kuin muiden.

Konepajatyöntekijät ovat miltei yksinomaan miehiä. Jos sentähden vertaa konepajain ja paperiteollisuuden miespuolisten työntekijäin ikäjakoa toisiinsa, niin häviää edellä mainittu yhtäläisyys osittain, niinkuin näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Konepajat miehiä	Paperiteoll. miehiä
Alle 15 vuoden	0.2 %	0.4 %
15—19 vuotta	13.8 »	8.5 »
20—29 »	33.7 »	30.3 »
30—39 »	24.8 »	29.4 »
40—49 »	14.0 »	16.9 »
50—59 »	9.2 »	10.2 »
60—69 »	3.4 »	3.8 »
70—79 »	0.8 »	0.5 »
80 v: ja enemm.	0.1 »	0.0 »

Nuorten miespuolisten työntekijäin suhteellinen luku on paperiteollisuudessa vähempi kuin konepajoissa, jota vastoin 20—39 vuotiaat ovat lukuisammin (59.7 %) edustettuina paperi- kuin konepajateollisuudessa (58.5 %).

Taulukosta 5, jossa työntekijät ovat ryhmitettyinä sukupuolen, iän ja siviilisäädyn mukaan, saadaan seuraava ikäryhmityksen vertailu kaupunkeja, maaseutua ja koko maata silmällä pitäen:

Kaupungeissa.

	miesp. työntekijöitä luku	%	naisp. työntekijöitä luku	%
18 vuotta nuorempia	21	3.1	13	4.7
18 vuotiaita ja vanhempia	665	96.9	262	95.3

Maaseudulla.

18 vuotta nuorempia	230	3.8	173	7.0
18 vuotiaita ja vanhempia	5,863	96.2	2,342	93.0

Koko maassa.

18 vuotta nuorempia	251	3.7	186	6.7
18 vuotiaita ja vanhempia	6,528	96.3	2,604	93.3

Alaikäiset työntekijät, erittäinkin naispuoliset, ovat verraten lukuisampia maaseudulla kuin kaupungeissa.

Jos vertailee keskenään kaikissa tähän asti tutkituissa teollisuudenhaaroissa palvelevien alaikäisten työntekijäin lukuisuutta, niin saa seuraavat tulokset:

	18 v. nuorempia miespuolisia luku	% kaikista miesp.	18 v. nuorempia naispuolisia luku	% kaikista naisp.	18 v. nuorempia kaikkiaan luku	% kaikista
Tupakkateollisuus	112	22.0	196	8.8	308	11.2
Kutomateollisuus	451	15.6	951	14.0	1,402	14.5
Leipurinammatti	235	16.7	55	7.4	290	13.5
Kirjapainoteollisuus	460	24.7	295	33.2	755	27.5
Konepajat	668	6.8	17	12.1	685	6.9
Paperiteollisuus	251	3.7	186	6.7	437	4.6

Kaikista tässä mainituista teollisuudenhaaroista on paperiteollisuus se, jossa työskentelee suhteellisesti vähin määrä alaikäisiä työntekijöitä, niin mieskuin naispuolisiakin.

15 vuotta nuorempiin lapsiin nähden antaa samallainen tutkimus seuraavat tulokset:

	18 v. nuorempia miespuolisia		18 v. nuorempia naispuolisia		18 v. nuorempia kaikkiaan	
	luku	% kaikista miesp.	luku	% kaikista naisp.	luku	% kaikista
Tupakkateollisuus	17	3.3	13	0.6	30	1.1
Kutomateollisuus	80	2.8	124	1.8	204	2.1
Leipurinammatti	32	2.2	5	0.7	37	1.7
Kirjapainoteollisuus	103	5.5	40	4.5	143	5.2
Konepajat	21	0.2	1	0.7	22	0.2
Paperiteollisuus	27	0.4	3	0.1	30	0.3

Lapsiakin on, niinkuin näkyy, varsin vähän työssä paperiteollisuuden alalla.

Sukupuolijako.

Sukupuolensa mukaan jakautuvat eri ikäryhmäin työntekijät seuraavasti:

Kaupungeissa.

	Miehiä		Naisia	
	luku	%	luku	%
18 vuotta nuorempia	21	61.8	13	38.2
18 vuotiaita ja vanhempia	665	71.7	262	28.3
Kaikki työntekijät	686	71.4	275	28.6

Maaseudulla.

18 vuotta nuorempia	230	57.1	173	42.9
18 vuotiaita ja vanhempia	5,863	71.5	2,342	28.5
Kaikki työntekijät	6,094	70.8	2,516	29.2

Koko maassa.

18 vuotta nuorempia	251	57.5	186	42.5
18 vuotiaita ja vanhempia	6,528	71.5	2,604	28.5
Kaikki työntekijät	6,780	70.8	2,791	29.2

Kaikissa tähän asti tutkituissa teollisuudenhaaroissa oli sukupuolijako seuraava:

	Miehiä		Naisia	
	luku	%	luku	%
Tupakkateollisuus	510	18.6	2,239	81.4
Kutomateollisuus	2,895	29.9	6,792	70.1
Leipurinammatti	1,408	65.5	741	34.5
Kirjapainoteollisuus	1,864	67.8	889	32.2
Konepajat	9,786	98.6	140	1.4
Paperiteollisuus	6,780	70.8	2,791	29.2

Siviilisäätyjako.

Kaikista miespuolisista työntekijöistä, joiden ikä on ilmoitettu, on 6,528, naispuolisista taas 2,604 kahdeksaatoista vuotta vanhempia. Näiden siviilisääty käy selville seuraavasta:

	Miehiä		Naisia		Mol. sukup.	
	luku	%	luku	%	luku	%
Naimattomia	1,558	23.9	1,732	66.5	3,290	36.0
Naineita	4,817	73.8	532	20.4	5,349	58.6
Leskimiehiä ja eronneita	153	2.3	—	—	153	1.7
Leskiä ja eronneita	—	—	340	13.1	340	3.7
Yhteensä	6,528	100.0	2,604	100.0	9,132	100.0

Vertailu aikaisemmin tutkittuihin teollisuuksiin antaa seuraavan tuloksen:

	Miespuol. työntek.			Naispuol. työntek.		
	naimatt.	naineita	leskim. ja eronneita	naimatt.	naituja	leskiä ja eronneita
Tupakkateollisuus	31.2 %	65.6 %	3.2 %	70.9 %	21.9 %	7.2 %
Kutomateollisuus	25.9 »	71.5 »	2.6 »	84.7 »	10.5 »	4.8 »
Leipurinammatti	69.7 »	29.2 »	1.1 »	82.5 »	13.7 »	3.8 »
Kirjapainoteollisuus	55.9 »	42.3 »	1.8 »	89.1 »	8.6 »	2.3 »
Konepajat	37.4 »	60.3 »	2.3 »	64.3 »	18.7 »	17.0 »
Paperiteollisuus	23.9 »	73.8 »	2.3 »	66.5 »	20.4 »	13.1 »

Miten työntekijät jakautuvat siviilisäätynsä mukaan, jos myös otetaan huomioon ikäluokka, näkyy seuraavasta yhdistelmästä, jossa ensimäinen ikäluokka, alle 20 vuoden, alkaa siitä ikävuodesta, jolloin ensimäinen nainut työntekijä esiintyy ja joka ikävuosi molemmilla sukupuolilla on 18 vuotta.

	Alle 20 vuoden	20—29 vuot.	30—39 vuot.	40—49 vuot.	50—59 vuot.	60 vuot. ja vanhempia
	Miespuol. työntekijöitä					
Naimattomia	98.3 %	47.7 %	8.6 %	4.0 %	2.2 %	1.7 %
Naineita	1.7 »	52.1 »	90.5 »	92.4 »	91.9 »	86.0 »
Leskimiehiä ja eronneita	—	0.2 »	0.9 »	3.6 »	5.9 »	12.3 »
	Naispuol. työntekijöitä					
Naimattomia	96.8 %	83.2 %	48.2 %	32.0 %	27.7 %	16.3 %
Naituja	2.9 »	13.8 »	32.9 »	38.4 »	28.9 »	16.3 »
Leskiä ja eronneita	0.3 »	3.0 »	18.9 »	29.6 »	43.4 »	67.4 »

Tästä näkyy, että mies- ja naispuolisten työntekijäryhmäin kokoumus on sangen erilainen, kun otetaan huomioon sekä ikä että siviilisääty. Naisten vanhemmat ikäluokat käsittävät enimmältä osalta leskiä.

Kaikkien kaupunkilais- ja maaseututyöntekijäin siviilisäätyjako vihdoin näkyy seuraavasta:

	Miesp. työntek.				Naispuol. työntek.			
	kaupungit		maaseutu		kaupungit		maaseutu	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Naimattomia	191	27.8	1,618	26.6	193	70.2	1,725	68.6
Naineita	472	68.8	4,345	71.3	52	18.9	480	19.0
Leskimiehiä ja eronneita	23	3.4	130	2.1	—	—	—	—
Leskiä ja erotettuja	—	—	—	—	30	10.9	310	12.4
Yhteensä	686	100.0	6,093	100.0	275	100.0	2,515	100.0

Keski-ikä. Työntekijäin keski-ikä näkyy Taulukosta 6. Miespuolisten työntekijäin keski-ikä on: naimattomain 23.1 vuotta, naineiden 38.8 vuotta, leskimiesten 49.7 vuotta, kaikkien 34.9 vuotta; naispuolisten työntekijäin: naimattomain 25.3 vuotta, naitujen 35.4 vuotta, leskien 43.7 vuotta, kaikkien 29.5 vuotta; kaikkien työntekijäin: naimattomien 24.2 vuotta, naineiden 38.5 vuotta, leskimiesten ja leskien 45.6 vuotta sekä kaikkien 33.3 vuotta.

Syntymäseutu. Työntekijäin syntymäseudusta on tietoja Taulukoissa 7 ja 8, ollen jälkimäisessä taulukossa erittäin ilmoitettu syntymäseudun ja työseudun välinen suhde.

Kaikkien työntekijäin syntymäseudut jakautuvat seuraavasti:

	luku	%
Uudenmaan lääni	1,807	18.9
Turun ja Porin lääni	589	6.2
Hämeen »	2,321	24.2
Viipurin »	2,259	23.6
Mikkelin »	872	9.1
Kuopion »	922	9.6
Vaasan »	659	6.9
Oulun »	39	0.4
Suomessa	9,468	98.9
Venäjä	31	0.3
Muut maat	26	0.3
Ilmoittamaton seutu	46	0.5
Yhteensä	9,571	100.0

Suomessa syntyneistä 9,468 työntekijästä on 600 eli 6.3 % syntynyt kaupungeissa ja 8,868 eli 93.7 % maaseudulla.

Täydellisiä tietoja antaneiden työntekijäin syntymäseudun suhtautumista työseutuun valaisevat seuraavat prosenttiluvut:

Työseutu:	Syntymäseutu sijaitsee: työseudulla	muualla samassa läänissä	toisessa läänissä	Suomessa	Suomen ulkopuolella
Uudenmaan lääni	43.1 %	22.9 %	33.7 %	99.7 %	0.3 %
Turun ja Porin lääni..	38.4 »	46.9 »	14.3 »	99.6 »	0.4 »
Hämeen » ..	44.9 »	33.4 »	21.2 »	99.5 »	0.5 »
Viipurin » ..	22.6 »	19.5 »	57.2 »	99.3 »	0.7 »
Kuopion » ..	64.0 »	29.2 »	6.8 »	100.0 »	—
Vaasan » ..	39.1 »	22.1 »	38.5 »	99.7 »	0.3 »
Oulun » ..	80.0 »	10.0 »	10.0 »	100.0 »	—
Koko maa	32.9 »	24.2 »	42.3 »	99.4 »	0.6 »
Kaupungit	14.7 »	49.5 »	34.7 »	98.9 »	1.1 »
Maaseutu	34.9 »	21.4 »	43.2 »	99.5 »	0.5 »

Perheolot.

Työntekijäin työalasta, ennen heidän tuloaan paperiteollisuuteen, antavat seuraavat yhdistelmät tietoja (Taul. 9 ja 10):

	Miespuol. työntek. luku	%
Teollisuus- ja käsiammatit	1,694	25.0
Maanviljelys, kalastus y. m.	873	12.9
Kauppa ja keskuusliike	148	2.2
Siviilivirka	8	0.1
Sotilasvirka	32	0.5
Palkollisia, asiapoikia y. m.	471	6.9
Työmiehiä	841	12.4
Aikaisempi ammatti ilmoittamaton	2,713	40.0
Yhteensä	6,780	100.0

	Naispuol. työntek. luku	%
Teollisuus- ja käsiammatit	200	7.2
Maanviljelys, kalastus y. m.	190	6.8
Kaupanharjoittajia	5	0.2
Ompelijattaria, pesijättäriä, silittäjiä	18	0.6
Palkollisia, asiatyttöjä y. m.	699	25.1
Muut ammatit	58	2.1
Aikaisempi ammatti ilmoittamaton	1,621	58.0
Yhteensä	2,791	100.0

Taulukossa 11 on tietoja työntekijäin isäin ammatista. Siitä käy selville seuraavaa:

	Luku	%
Paperiteollisuus	854	8.9
Muut teollisuus- ja käsiammatit	2,186	22.8
Maanviljelys, kalastus y. m.	2,740	28.6
Talonomistajia	326	3.4
Kauppa ja keskuusliike	159	1.7
Yleinen virka ja kirjalliset ammatit	85	0.9
Palkollisia ja työntekijöitä	2,746	28.7
Ammatti ilmoittamaton	475	5.0
Yhteensä	9,571	100.0

Kysymykseen onko työntekijällä elätettävänään muita kuin vaimo ja omat lapsensa, on vastattu (Taul. 12), että 682 miehellä ja 300 naisella eli yhteensä 982 henkilöllä on 1,304 henkilöä elätettävänään.

Taul. 13 käsittelee työntekijäin elossa olevia lapsia. Taulukosta näkyy että:

4,321 miespuolisella, naineella tahi leskimiehellä, on	14,676	lasta
713 naispuolisella, naidulla tahi leskellä, on	2,196	»
315 naimattomalla naispuolisella työntekijällä on	450	»

Mahdotonta ei ole, että jotkut lapset tässä on luettu kahdesti, kun sekä isä että äiti ovat työssä ja molemmat ovat ilmoittaneet lastensa lukumäärän.

VI Luku.

Ikä ammattiin tullessa. Palvelusaika.

Ikä ammattiin tullessa.

Taulukoissa 14 ja 15 on tietoja siitä minkä ikäisinä selostetut työntekijät ovat ammattiin tulleet, ollen edellisessä taulukossa tiedot miespuolisista ja jälkimäisessä naispuolisista työntekijöistä. Tässä seuraa tätä asianlaitaa valaiseva yhdistelmä:

Tuloikä	Miehiä luku	%	Naisia luku	%	Mol. sukup. luku	%
Alle 12 vuoden	84	1.2	37	1.3	121	1.3
12—17 vuotta	1,220	18.0	934	33.5	2,154	22.5
18—29 »	3,457	51.6	1,206	43.2	4,663	48.6
30—39 »	1,342	19.8	398	14.3	1,740	18.2
40—49 »	491	7.2	160	5.7	651	6.8
50 v. ja enemmän	165	2.4	51	1.8	216	2.3
Ilmoittamaton ikä	21	0.3	5	0.2	26	0.3
Yhteensä	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

Miespuolisista työntekijöistä on 1 tullut ammattiin jo 6 vuotiaana, 2 7 vuotiaana, 4 8 vuotiaana, 14 9 vuotiaana, 27 10 vuotiaana ja 36 11 vuotiaana. Naispuolisista työntekijöistä on 2 tullut ammattiin 7 vuotiaana, 3 8 vuotiaana, 4 9 vuotiaana 10 10 vuotiaana ja 18 11 vuotiaana.

Yleensä näyttävät naiset tulleen ammattiin jonkun verran varhaisemmassa iässä kuin miehet. Niinpä on 70.8 % miehistä tullut ammattiin ennen 30 vuoden ikää, naisista sitä vastoin 78.0 %.

Jos vertailee keskenään kaupunkien ja maaseudun oloja, saa seuraavat tulokset:

Kaupungit:

Tuloikä	miehiä luku	%	naisia luku	%	mol. sukup. luku	%
Alle 12 vuoden	3	0.4	5	1.8	8	0.8
12—17 vuotta	79	11.5	69	25.1	148	15.4
18—29 »	377	55.0	134	48.8	511	53.2
30—39 »	140	20.4	47	17.1	187	19.5
40—49 »	63	9.2	13	4.7	76	7.9
50 v. ja enemmän	23	3.4	7	2.5	30	3.1
Ilmoittomaton ikä	1	0.1	—	—	1	0.1
Yhteensä	686	100.0	275	100.0	961	100.0

Maaseutu:

Tuloikä	miehiä luku	%	naisia luku	%	mol. sukup. luku	%
Alla 12 vuoden	81	1.3	32	1.3	113	1.3
12—17 vuotta	1,141	18.7	865	34.4	2,006	23.3
18—29 »	3,080	50.0	1,072	42.7	4,152	48.2
30—39 »	1,202	19.8	351	13.9	1,553	18.0
40—49 »	428	7.0	147	5.8	575	6.7
50 v. ja enemmän	142	2.3	44	1.7	186	2.2
Ilmoittamaton ikä	20	0.3	5	0.2	25	0.3
Yhteensä	6,094	100.0	2,516	100.0	8,610	100.0

Sekä kaupungeissa että maaseudulla ovat naispuoliset työntekijät tulleet ammattiin miespuolisia varhaisemmassa iässä; 30 vuotta nuorempana on nimittäin ammattiin tullut: kaupungeissa 66.9 % miehistä, 75.7 % naisista ja maaseudulla: 70.7 % miehistä ja 78.4 % naisista. Edelleen käy selville että, työntekijät, niin miehet kuin naisetkin, maaseudulla alottavat työskentelyn varhaisemmassa iässä kuin kaupungeis a. Sama asianlaita on todettu edellisissäkin tutkimuksissa.

Vertaillessa minkä ikäisinä tähän asti tutkittujen teollisuudenhaarain työntekijät ovat ammattiinsa tulleet saa seuraavat vertailuluvut:

Tuloikä:	Tupakka-teoll.	Kutoma-teoll.	Leip. amm.	Kirjap. teoll.	Kone-pajat.	Paperi-teoll.
Alle 12 vuoden	2.8 %	4.1 %	2.2 %	1.1 %	2.0 %	1.3 %
12—17 vuotta	51.5 »	50.2 »	53.7 »	82.0 »	40.6 »	22.5 »
18—29 »	34.6 »	36.8 »	37.3 »	12.6 »	41.6 »	48.6 »
30—39 »	6.3 »	5.5 »	3.8 »	0.9 »	9.7 »	18.2 »
40—49 »	2.9 »	1.5 »	1.3 »	0.4 »	3.3 »	6.8 »
50 v. ja enemmän	1.5 »	0.5 »	0.4 »	0.1 »	1.1 »	2.3 »
Ilmoittamaton ikä	0.4 »	1.4 »	1.3 »	2.9 »	1.7 »	0.3 »
Yhteensä	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

Taulukoissa 16 ja 17 ovat työntekijät ryhmitettyinä sekä ikänsä että ammattiintulovuotensa mukaan.

Teollisuusammattien työntekijäin suojelemisesta 15 päivänä huhtikuuta 1889 annetun asetuksen mukaan ei tammikuun 1 päivästä 1890 lähtien teollisuustyöhön tulisi saada ottaa ketään 12 vuotta nuorempaa henkilöä. Mainitut molemmat taulukot kuitenkin osottavat että sanotusta ajankohdasta lähtien on työhön otettu 12 vuotta nuorempiä henkilöjä, nimittäin miespuolisia 4 9

vuotiasta, 8 10 vuotiasta ja 16 11 vuotiasta sekä naispuolisia työntekijöitä: 1 7 vuotias, 2 8 vuotiasta, 2 10 vuotiasta ja 4 11 vuotiasta.

Nykyisen työntekijäsukupolven kokoumuksen osottamiseksi ammattiintulovuotta silmälläpitäen pannaan tähän seuraava yhdistelmä:

Tullut ammattiin vuonna	Miehiä luku	%	Naisia luku	%	Mol. sukup. luku	%
1850—59	7	0.1	—	—	7	0.1
1860—69	49	0.7	24	0.9	73	0.8
1870—79	277	4.1	55	2.0	332	3.5
1880—89	643	9.5	132	4.7	775	8.1
1890—99	1,388	20.5	379	13.5	1,767	18.3
1900	222	3.3	64	2.3	286	3.0
1901	244	3.6	79	2.8	323	3.4
1902	264	3.9	114	4.1	378	3.9
1903	315	4.6	142	5.1	457	4.8
1904	404	6.0	214	7.7	618	6.5
1905	435	6.4	251	9.0	686	7.2
1906	528	7.8	294	10.5	822	8.6
1907	780	11.5	325	11.7	1,105	11.5
1908	578	8.5	299	10.7	877	9.2
1909	625	9.2	414	14.8	1,039	10.8
Vuosi ilm:ton	21	0.3	5	0.2	26	0.3
Yhteensä	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

Palvelusaika viime työnantajan luona.

Taulukoissa 18 ja 19 mainitaan kuinka kauan työntekijät yhteen jaksoon ovat olleet sen työnantajan palveluksessa, jonka luona heidät tavattiin tutkimusta toimitettaessa.

Palvelusaika	Miehiä luku	%	Naisia luku	%	Mol. sukup. luku	%
Enint. 1 vuosi	1,850	27.3	1,003	36.0	2,853	29.9
1— 2 vuotta	902	13.3	322	11.6	1,224	12.8
2— 5 »	1,531	22.6	717	25.6	2,248	23.5
5—10 »	1,086	16.0	370	13.3	1,456	15.2
10—20 »	854	12.6	255	9.1	1,109	11.6
20—30 »	380	5.6	64	2.3	444	4.6
30 v. ja kauemm.	161	2.4	54	1.9	215	2.2
Ilm:ton aika	16	0.2	6	0.2	22	0.2
Yhteensä	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

Jos toisistaan erotetaan kaupungit ja maaseutu, saadaan seuraavat tulokset:

Kaupungit:

Palvelusaika	miehiä luku	%	naisia luku	%	mol. sukup. luku	%
Enint. 1 vuosi	194	28.3	112	40.7	306	31.8
1— 2 vuotta	121	17.6	43	15.6	164	17.1
2— 5 »	116	16.9	37	13.5	153	15.9
5—10 »	105	15.3	31	11.3	136	14.2
10—20 »	74	10.8	33	12.0	107	11.1
20—30 »	46	6.7	11	4.0	57	5.9
30 v. ja kauemm.	30	4.4	8	2.9	38	4.0
Yhteensä	686	100.0	275	100.0	961	100.0

Maaseutu:

Palvelusaika	miehiä luku	%	naisia luku	%	mol. sukup. luku	%
Enint. 1 vuosi	1,656	27.2	891	35.4	2,547	29.6
1— 2 vuotta	781	12.8	279	11.1	1,060	12.3
2— 5 »	1,415	23.2	680	27.1	2,095	24.3
5—10 »	981	16.1	339	13.5	1,320	15.3
10—20 »	780	12.8	222	8.8	1,002	11.7
20—30 »	334	5.5	53	2.1	387	4.5
30 v. ja kauemm.	131	2.2	46	1.8	177	2.1
Ilm:ton aika	16	0.2	6	0.2	22	0.2
Yhteensä	6,094	100.0	2,516	100.0	8,610	100.0

Niin kaupungeissa kuin maaseudullakin ovat naiset yleensä palvelleet viime työnantajain luona lyhemmän aikaa kuin miehet.

Jos tässä käsiteltyjä seikkoja vertailee kaikkia tähän asti tutkittuja teollisuuksia silmällä pitäen saa seuraavat tulokset:

Palvelusaika	Tupakka-teoll.	Kutoma-teoll.	Leipurin-amm.	Kirjap. teoll.	Kone-pajat.	Paperi-teoll.
Enint. 1 vuosi	13.9 %	12.3 %	59.5 %	30.1 %	30.4 %	29.9 %
1— 2 vuotta	12.7 »	9.8 »	8.2 »	16.4 »	12.6 »	12.8 »
2— 5 »	32.5 »	30.2 »	9.9 »	22.1 »	22.6 »	23.5 »
5—10 »	23.7 »	22.5 »	3.2 »	20.8 »	16.4 »	15.2 »
10—20 »	11.8 »	11.8 »	0.9 »	7.4 »	11.7 »	11.6 »
20—30 »	3.2 »	6.1 »	—	2.3 »	3.7 »	4.6 »
30 v. ja kauemm.	2.1 »	7.3 »	0.1 »	0.3 »	2.4 »	2.2 »
Ilm:ton aika	0.1 »	0.0 »	18.2 »	0.6 »	0.2 »	0.2 »
Yhteensä	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

VII Luku.

Apukassat. Yhdistykset.

Apukassat.

Paperitehtaissa on, mikäli asiasta on tietoja tullut Teollisuushallitukseen, 25 sairas- ja hautausapu- sekä 8 eläkekassaa.

Näiden kassain säännöistä pannaan tähän seuraavat pääasialliset määräykset.

Sairas- ja hautausapukassat.

1. *Högforsin tehtaan ja Vattolan puuhiomon työväen shk.* [1]) Jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä on kassan osakas. Se joka on täyttänyt 50 mutta ei 60 vuotta, voidaan ottaa osakkaaksi 10 % korotetusta maksusta. Pääsymaksu on 1 mk. Osakas maksaa kuukausittain I luokassa 50 p., II luokassa 75 p. ja III luokassa 1 mk. Sairasapu on I luokassa 1 mk., II luokassa 1 mk. 50 p., III luokassa 2 mk. päivässä. Sairasapua ei makseta, jos tauti on semmoisen tapaturman aiheuttama, josta työnantajan on vastattava. Osakas saa itse valita, minkä luokan jäseneksi haluaa ruveta, mutta luokassa maksettava sairasapu ei saa olla ¾ suurempi hänen keskipäiväansiotaan. Sairasapua annetaan 40 päivää pitemmän taudin johdosta, viidennestä päivästä lukien, sekä enintään 120 päivältä. Mikäli kassan varat sallivat, maksetaan hautausapua I luokassa 25 mk., II luokassa 35 mk. ja III luokassa 50 mk.

2. *Kuusankosken tehtaan shk.* Kassan osakas on jokainen, joka siihen säännöllisesti maksaa 1 % palkastaan. Sairasapua, jota annetaan myöskin kun tauti on tapaturman aiheuttama ja kestää 6 päivää kauemmin, maksetaan päivittäin 3/5 sairaan keskimääräisestä päiväpalkasta, ei kuitenkaan enempää kuin 2 mk. 50 p. jokaiselta kalenteripäivältä sekä enintään 120 päivän ajalta, ja luetaan sen jälkeisestä päivästä, jona hänen täytyi poistua työstä. Hautausapu on osakkaan kuollessa 25 mk., hänen vaimonsa kuollessa 15 mk. sekä hänen lapsensa kuollessa 10 mk.

3. *Verlan Puuhiomon ja Pahvitehtaan työväen shk.* Kassan osakas on jokainen tehtaan työntekijä. Osakkaan kuukausimaksu on 2 % palkasta, enintään kuitenkin 2 markkaa. Työnantaja maksaa lisäksi puolet osakasten kaikkiaan suorittamien maksujen määrästä. Kassasta annetaan sairasapua taudin tahi tapaturman johdosta työhön kykenemättömälle osakkaalle puolen päiväpalkan määrä, enintään kuitenkin 2 mk. 50 p. Sitä maksetaan ensimäisestä sairauspäivästä lähtien sekä enintään 120 päivältä. Hautausapua maksetaan osakkaan kuolinpesälle, jos hän on vähintään 3 vuotta ollut kassan osakkaana, 50 mk, jos hän jättää jälkeensä lesken ja lapsia, muussa tapauksessa 25 mk.

---

[1]) shk = sairas- ja hautausapukassa.

4. *Kyröskosken tehtaan ja siihen kuuluvien laitosten työväen shk.* Kassan osakas on jokainen 45 vuotta nuorempi tehtaan työntekijä. Osakas suorittaa 5 p. jokaiselta palkkansa täydeltä 5 markalta, sillä rajoituksella kuitenkin että suurin maksu on 1 mk 25 p. kuukaudessa. Työnantaja osaltaan maksaa puolet kaikkien tehtaan vakinaisessa palveluksessa olevien osakasten suorittamista maksuista, jossa tapauksessa ei oteta lukuun tehtaasta eronneita työntekijöitä. Sairasapua annetaan myös tapaturman tuottamassa taudintapauksessa sekä päivittäin kaksi kertaa se määrä, minkä sairas on edellisenä kuukautena maksanut kassaan, eli noin 3/5 päiväpalkasta. Sairasapua maksetaan siitä päivästä lähtien, jona sairaan täytyi poistua työstä, sekä enintään 120 päivältä. Osakkaan, hänen vaimonsa tai leskensä kuolinpesälle annetaan hautausapua 30 mk. Hautausapuun oikeutettu on sekin, joka pitkällisen taudin tai työkyvyttömyyden johdosta on lakannut suorittamasta maksuja kassaan.

5. *Tampereen Paperitehtaan (J. C. Frenckellin ja Pojan O. Y.) työntekijäin shk.* Oikeutettu kassan osakkaaksi rupeamaan on jokainen paperitehtaan työntekijä, joka ei vielä ole täyttänyt 40 vuotta eikä sairasta paranematonta tautia. Vakinaista palkkaa saava työntekijä suorittaa kuukausittain 50 % yhden työpäivän palkasta. Urakkatyöntekijä suorittaa niinikään kuukausittain 50 % päivittäisestä ansiostaan, luettuna jokaisen kuukauden keskimääräisen ansion mukaan. Sairasapua annetaan osakkaalle, joka on 6 päivää kauemmin ollut työhön kykenemätön, sekä maksetaan kultakin viikolta siitä lähtien kun sairaan täytyi lakata työstä, enintään kuitenkin 6 kuukauden ajalta.

Päivittäin vähintään 5 mk. ansaitseva perheenisä saa viikottain sairasapua 10 mk. 50 p., 4 mk. ansaitseva 9 mk., 3 mk. ansaitseva 7 mk. 50 p., 2 mk. 50 p. ansaitseva 6 mk. 50 p., 2 mk. ansaitseva 6 mk., 1 mk. 50 p. ansaitseva 5 mk., 1 mk. ansaitseva 3 mk.

Sitä paitsi saa perheenisä viikottain 50 p. jokaista kotona olevaa alaikäistä lasta kohti, ei kuitenkaan missään tapauksessa yli 2 markan. Perheetön työntekijä sekä naimaton nainen, joka ei suorita kassaan kuukausittain yli 50 pennin, saa 3 mk. viikossa, jota vastoin naimattomat henkilöt, jotka kuukausittain suorittavat kassaan enemmän kuin 50 p., saavat 4 mk.

6. *Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus O. Y:n pellavatehtaan ja puuhiomon shk.* Kassan osakas on jokainen tehtaitten palveluksessa oleva työntekijä, joka ei ole täyttänyt 40 vuotta. Avioliittoon mennessään menettää naispuolinen osakas kaiken osallisuutensa kassaan, siinäkin tapauksessa että hän edelleen on yhtiön palveluksessa, ja lakkaa silloin myös hänen maksuvelvollisuutensa. Osakkaat suorittavat kuukausittain I luokassa 10 p., II luokassa 25 p., III luokassa 35 p., IV luokassa 50 p. Päivittäistä sairasapua annetaan I luokassa 25 p., II luokassa 50 p., III luokassa 75 p., IV luokassa 1 mk. päivässä. Sairasapua ei anneta 6 ensimäiseltä sairauspäivältä. Ellei sairas parane 90 päivän kuluessa, siirretään hänet eläkekassaan, jos hän on ollut sairaskassan osakkaana 10 vuotta. Sairasapua ei anneta, jos tauti on tapaturman aiheuttama. Hautausapua annetaan 30 mk. perheellisen miehen ja 20 mk. naimattoman miehen sekä naisen kuolinpesälle.

7. *Tampereen Kattohuopa- ja Paperitehdas O. Y:n työntekijäin shk.* Jokainen tehtaan työntekijä, joka työhön tullessaan ei ole täyttänyt 40 vuotta eikä sairasta paranematonta tautia, on kassan osakas suoritettuaan ensimäisen maksun. Mies ja vaimo eivät kuitenkaan voi yhtaikaa kuulua kassaan. Osakkaat jakautuvat neljään luokkaan siten, että I luokkaan kuuluvat ne, joiden viikkopalkka ei nouse 10 markkaan, II luokkaan ne, joiden

viikkopalkka on vähintään 10 mk, mutta ei 15 mk, III luokkaan ne, joiden viikkopalkka on vähintään 15 mk, mutta ei 20 mk, IV luokkaan ne, joiden viikkopalkka on 20 mk, sekä kaikki urakkatyöntekijät. Kuukausimaksut ovat: I luokassa 60 p., II luokassa 90 p., III luokassa 1 mk 20 p. ja IV luokassa 1 mk 60 p. Työnantajan apumaksu on 125 mk kuukaudessa. Sairasapua annetaan osakkaalle, joka taudin johdosta on ollut 6 päivää kauemmin työkyvytön, I luokassa 75 p., II luokassa 1 mk, III luokassa 1 mk 25 p. ja IV luokassa 1 mk 50 p. jokaiselta sairauspäivältä. Sairasapua maksetaan enintään 120 päivältä. Paitsi tätä sairasapua on osakas oikeutettu kassan kustannuksella saamaan lääkärinavun ja lääkkeet itselleen sekä lääkärinavun vaimolleen ja kotona oleville alaikäisille lapsilleen. Hautausapua annetaan kuolinpesälle osakkaan jälkeen, joka on vähintään 3 vuotta maksanut säädetyt maksut, 50 mk, jos vainaja jättää jälkeensä lesken ja lapsia, muussa tapauksessa 25 mk.

8. *O. Y. Valkiakosken tehtaitten shk.* Jokainen tehtaan palveluksessa oleva mestari ja työntekijä on kassan osakas. Osakas suorittaa 2 % palkastaan. Urakkatyön tekijät suorittavat 2 % koko urakkasummasta. O. Y. Valkiakoski suorittaa apumaksua puolet kaikkien osakasten maksamasta määrästä. Kassa antaa: a) Maksuttoman lääkärinhoidon osakkaille, heidän vaimoilleen ja 18 vuotta nuoremmille, kotona oleville lapsilleen. Kassa palkkaa lääkärin. Lääkärinapua tarvitseva maksaa ensi kerran lääkärin luona käydessään kassan vuosikokouksessa määrätyn maksun. 2) Maksuttomat lääkkeet. 3) Päivittäistä sairasapua taudin tai tapaturman johdosta työkyvyttömille: ensinmainituille 50 %, jälkimäisille 60 %keskipäiväpalkan määrästä päivittäin. Sairasapua maksetaan viidennestä päivästä alkaen sairastumisesta lukien sekä enintään 120 päivältä. 4) Sairaalahoitoa, jossa tapauksessa vaimo ja lapset saavat määräprosentin avustussummasta. 5) Hautausapua 2 vuotta kassaan kuuluneen osakkaan kuolinpesälle. Hautausapu on 50 mk, jos vainajalta jäi jälkeen leski tai alaikäisiä lapsia, muuten 25 mk. 6) Ylimääräistä avustusta harkinnan jälkeen.

9. *Nokian O. Y:n tehdasten työväen shk.* Kaikki tehtaan työntekijät ovat kassan osakkaita. Osakkaat jaetaan 5 luokkaan. I luokkaan kuuluvat ne, joiden viikkopalkka on vähintään 24 mk, II luokkaan ne, joilla on viikossa vähintään 18 mk, III:nteen ne, joilla on viikossa vähintään 13 mk, IV:nteen ne, joilla on viikossa vähintään 8 mk ja V:nteen ne, joiden viikkopalkka on 8 markkaa vähempi. Osakkaan kuukausimaksu on I luokassa 1 mk, II luokassa 80 p., III luokassa 60 p., IV luokassa 40 p. ja V luokassa 25 p. Työnantajan apumaksu vastaa puolta osakasten suorittamain maksujen määrää. Päivittäinen sairasapu, jota maksetaan tapaturmankin johdosta, on 2 päivää kauemmin kestävän sairauden kohdatessa kolmannesta päivästä lähtien I luokassa 3 mk, II luokassa 2 mk 40 p., III luokassa 1 mk 80 p., IV luokassa 1 mk 20 p. ja V luokassa 75 p. Sitä annetaan enintään 150 päivältä. Lesken tai alaikäisiä lapsia jälkeensä jättäneen osakkaan kuolinpesälle maksetaan, jos osakas on kuulunut kassaan 3 vuotta, 50 mk, jos hän on siihen kuulunut vähintään 10 vuotta, 75 mk, sekä jos hän on siihen kuulunut vähintään 20 vuotta, 100 mk. Ellei osakas jätä jälkeen leskeä tai alaikäisiä lapsia, on hautausapu puolet edellä mainituista määristä.

10. *Jämsänkosken tehtaan shk.* Kassan osakas on jokainen terve tehtaan työntekijä. Jäsenmaksu on 1 p. jokaiselta ansaitulta täydeltä markalta. Sairasapua, jota annetaan myöskin taudin ollessa työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama, maksetaan 7 ensimäisenä vuorokautena ainoastaan lääkärinhoito ja maksuttomat lääkkeet mutta sen jälkeen lisäksi 30 % keskipäiväpalkasta. Hautausapu on 30 mk.

11. *Karhulan tehtaitten työväen sk.* Jokainen jossakin Karhulan teollisuuslaitoksessa palveleva työntekijä on velvollinen rupeamaan kassan osakkaaksi. Osakas maksaa

kassaan 2 % työpalkastaan. Osakkaalle, joka on taudin johdosta ollut 7 päivää kauemmin työhön kykenemätön, annetaan kolmannesta päivästä lähtien 50 % sen palkan määrästä, minkä sairas on saanut viime palkanmaksussa, ei kuitenkaan 3 kuukautta kauempaa yhteen jaksoon eikä 5 kuukautta kauemmin saman vuoden kuluessa.

12. *Hallan Selluloosatehtaan työväen shk.* Kassan osakas on jokainen tehtaan palveluksessa oleva mies- tai naispuolinen työntekijä. Osakas maksaa kassaan 2 pros. palkastaan. Ensin annetaan jokaiselle kassan osakkaalle tai hänen perheensä jäsenelle taudintapauksen sattuessa lääkärinhoito ja lääkkeet ja sitten suoritetaan, jos kassan varat sallivat, osakkaalle, joka on 6 päivää kauemmin ollut työhön kykenemätön, sairasapua jokaiselta päivältä, seitsemännestä alkaen, 1 mk 50 p. Saman taudintapauksen johdosta annetaan sairasapua enintään 60 päivältä, taudin alkamisesta lukien. Hautausapu on 50 markkaa, jos vainaja jättää jälkeensä lesken tai lapsia, muutoin 25 markkaa. Sairasapua ei makseta tapaturman aiheuttaman taudintapauksen johdosta.

13. *Inkeroisten Puuhiomon shk.* Kassan osakas on jokainen tehtaan työntekijä. Osakas suorittaa kuukausittain I luokassa 25 p., II luokassa 35 p., III luokassa 50 p., IV luokassa 75 p. IV luokkaan oikeuttaa vähintään 13 markan, III luokkaan vähintään 9 markan, II luokkaan vähintään 6 markan viikkopalkka ja I luokkaan kuuluvat ne, joiden viikkopalkka on 6 markkaa vähempi. Yksinäinen naispuolinen osakas voi kuulua korkeintaan III luokkaan. Sairasapua maksetaan 4 päivää kauemmin kestäneen työkyvyttömyyden johdosta päivittäin I luokassa 50 p., II luokassa 75 p., III luokassa 1 mk, IV luokassa 1 mk 50 p. Hautausapua maksetaan 30 mk perheellisen miehen ja 20 mk naimattoman miehen tai naisen kuolinpesälle.

14. *Myllykosken Puuhiomon shk.* Jokainen tehtaan työntekijä on kassan osakas. Maksut ovat 3 mk mieheltä ja 1 mk 50 p. naiselta pääsymaksuna sekä kuukausittain 1 p. jokaiselta ansaitulta täydeltä 50 penniltä. Työnantaja suorittaa apumaksuna ¼ osakasten maksamasta määrästä. Sairasapua, jota annetaan myöskin taudin ollessa tapaturman aiheuttama, suoritetaan 3/5 sairaan keskimääräisestä päiväpalkasta sairastumisen lähinnä edellisenä kuukautena, ei kuitenkaan enempää kuin 2 mk 50 p. päivässä. Sairasapua annetaan sen jälkeisestä päivästä lähtien, jona sairaan täytyi poistua työstä, jos tauti kestää 3 päivää kauemmin. Avustusta maksetaan enintään 120 päivältä. Hautausapua annetaan vähintään 3 vuotta kassaan kuuluneen osakkaan kuolinpesälle 50 mk, jos vainaja jätti jälkeensä lesken taikka lapsia, muussa tapauksessa 25 mk.

15. *Kaukaan tehtaan shk.* Kassan osakkaaksi voi päästä jokainen työntekijä, joka on täyttänyt 15 mutta ei 50 vuotta. Pääsymaksu on I luokassa 50 p., II luokassa 1 mk, III luokassa 2 mk, IV luokassa 3 mk. Osakkaan kuukausimaksu on I luokassa 40 p., II luokassa 75 p., III luokassa 1 mk 15 p., IV luokassa 1 mk 50 p. Jokaisessa kuolemantapauksessa suorittavat muut osakkaat kassaan 25 p. Päivittäistä sairasapua annetaan tavallisen taudin sattuessa I luokassa 50 p., II luokassa 1 mk, III luokassa 1 mk 50 p., IV luokassa 2 mk, sekä taudin ollessa tapaturman aiheuttama, I luokassa 25 p., II luokassa 50 p., III luokassa 75 p., IV luokassa 1 mk. Kun tauti on aiheutunut tapaturmasta, josta työnantaja on vastuunalainen, ei kassasta kuitenkaan suoriteta enempää kuin että tämä määrä ynnä työnantajan maksettava osuus nousee 2 markkaan 50 p. päivässä. Jos tauti taukoo 4 päivän kuluessa, ei sairasapua anneta ensinkään, mutta pitempiaikaisen taudin kohdatessa luetaan sairasapua taudin alkamisesta lähtien ja maksetaan 3 kuukauden aikana. Lapsensynnyttäjä saa sairasapua vasta 14 päivän kuluttua lapsen syntymästä. Osakkaan taikka hänen vaimonsa kuollessa annetaan hautausapua 40 mk.

16. *Kymin tehtaan työväen shk.* Kassan osakas on jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä. Osakas suorittaa maksuna kassaan 2 % palkastaan. Kymin O. Y. suorittaa vuosittain kassaan määrän, mikä vastaa puolta osakasten vuoden kuluessa suorittamien maksujen yhteenlaskettua summaa. Sairasapua, jota myös annetaan taudin ollessa työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama, maksetaan ¾ sairaan päivittäisestä keskityöansiosta taudintapauksen lähinnä edellisenä kuukautena. Sairasapu luetaan neljännestä työkyvyttömyyspäivästä lähtien sekä maksetaan 120 päivältä. Hautausapua annetaan 40 mk, jos osakas jättää jälkeensä perheen, muussa tapauksessa 25 mk. Lapsensynnyttäjälle ei makseta sairasapua.

17. *Voikan työväen shk.* Osakas on jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä. Maksu on 1 p. jokaiselta palkan täydeltä markalta, enintään kuitenkin 2 mk kuukaudessa. Sairasapua annetaan 60% sairaan keskipäiväpalkasta, enintään kuitenkin 2 mk 50 p. päivässä. Sitä paitsi kustantaa kassa lääkärinavun. Sairasapua ei anneta 4 ensimäiseltä sairauspäivältä ja sitä maksetaan enintään 150 päivältä. Hautausapu on 50 mk, jos vainaja jättää jälkeensä lesken tahi lapsia, muuten 25 mk. Kassa ei anna sairasapua tapaturman johdosta.

18. *O. Y. Tornatorin työväen shk.* Kassan osakas on jokainen Tornatorin tehtaitten työntekijä. Osakas suorittaa 1 p. jokaiselta ansaitsemaltaan täydeltä markalta, kuitenkin sillä rajoituksella että suurin maksu on 2 mk kuukaudessa. Työnantaja maksaa lisäksi puolet työntekijäin suorittamasta yhteenlasketusta määrästä. Sairasapua, jota myös annetaan taudin ollessa tapaturman aiheuttama, maksetaan 3/5 sairaan keskipäiväpalkasta taudintapauksen lähinnä edellisenä kuukautena, ei kuitenkaan enempää kuin 2 mk 50 p. päivässä. Sairasavun suoritus alkaa seitsemännestä päivästä sen jälkeen kun sairas on ollut työstä poissa, paitsi jos tauti kestää päälle 10 päivän, jossa tapauksessa sitä annetaan ensimäisestä sairauspäivästä lukien sekä 120 päivältä. Hautausapua annetaan 50 mk, jos vainaja jättää jälkeensä lesken tai lapsia, muussa tapauksessa 25 mk.

19. *Enson tehtaitten shk.* Kassan osakas on jokainen Enson tehtaitten työntekijä. Osakas suorittaa 1 p. jokaiselta ansaitsemaltaan täydeltä markalta, kuitenkin sillä rajoituksella että suurin maksu on 1 mk kuukaudessa. Työnantaja maksaa lisäksi puolet osakasten suorittamasta yhteenlasketusta määrästä. Sairasapua, jota annetaan myöskin taudin ollessa työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama, maksetaan 60 % sairaan keskipäiväpalkasta taudintapauksen lähinnä edellisenä kuukautena, ei kuitenkaan enempää kuin 2 mk. 50 p. päivässä. Sairasapua annetaan siitä päivästä lähtien, jolloin sairaan täytyi lakata työstä, ja enintään 120 päivältä. Kassa kustantaa myös lääkärin määräämät lääkkeet. Lääkärin kustantaa työnantaja. Hautausapu on 50 mk, jos vainaja oli mies ja jätti jälkeensä lesken tahi lapsia, muussa tapauksessa 25 mk.

20. *Hovinmaan paperitehtaan* (nyttemmin A. B. E. Klailen) *työväen shk.* Jokainen Hovinmaan paperitehtaan työssä oleva henkilö tulee kassan jäseneksi. Osakkaan kuukausimaksu on I luokassa 2 markkaa, II luokassa 1 markka 50 p., III luokassa 1 markka, IV luokassa 50 p. IV luokkaan kuuluu ainoastaan se, jonka päiväpalkka on 1 markkaa 50 p. vähempi. Päivittäinen sairasapu on I luokassa 2 markkaa 40 p., II luokassa 1 markka 80 p., III luokassa 1 markka 20 p., IV luokassa 60 p. Sairasapu luetaan ensimäisestä päivästä, jona sairaan täytyy poistua työstä, ei kuitenkaan 4 päivää lyhemmältä eikä vuotenaan 120 päivää pitemmältä ajalta. Hautausapu on 50 mk, paitsi 4 luokassa, jossa se on 25 mk.

21. *Nurmen selluloosatehtaan shk.* Jäseneksi voi päästä jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä. Kuukausimaksu on I luokassa 50 p., II luokassa 1 mk ja III luokassa 1 mk 50 p. sekä päivittäinen sairasapu I luokassa 75 p., II luokassa 1 mk 50 p. ja

III luokassa 2 mk 25 p. Osakas saa kuulua mihin luokkaan tahtoo, ei kuitenkaan semmoiseen, jossa sairasapu nousee hänen päiväpalkkaansa suurempaan määrään. Sairasapua annetaan vasta sittenkun tauti on tuottanut 4 päivää kestävän työkyvyttömyyden, sekä enintään 60:nnen päivän loppuun. Hautausavun saamisen ehtona on, että osakasvainaja on ainakin vuoden suorittanut maksunsa kassaan. Hautausapua annetaan I luokassa 20 mk, II luokassa 40 mk ja III luokassa 60 mk.

22. *Juantehtaan työväen shk.* Oikeutettu kassan osakkaaksi pääsemään on jokainen Juantehtaan vakinaisessa palveluksessa oleva työntekijä, joka ei ole täyttänyt 50 vuotta eikä sairasta paranematonta tautia. Työntekijä, joka on täyttänyt 50 vuotta, voi päästä kassan osakkaaksi 25 % korotettua maksua vastaan. Pääsymaksu on I luokassa 3 mk, II luokassa 2 mk, III luokassa 1 mk, IV luokassa 75 p. Jäsenmaksu on kuukausittain I luokassa 1 mk, II luokassa 75 p., III luokassa 50 p., IV luokassa 25 p. Päivittäistä sairasapua annetaan I luokassa 2 mk, II luokassa 1 mk 50 p., III luokassa 1 mk, IV luokassa 50 p. Sairasapua maksetaan enintään 90 päivältä. Lapsensynnyttäjä saa sairasapua 15:nnestä päivästä synnytyksen jälkeen. Hautausapu on I luokassa 50 mk, II luokassa 35 mk, III luokassa 25 mk, IV luokassa 15 mk. Sillekin osakkaalle, joka on suorittanut maksunsa ainoastaan 6 kuukautta, voidaan antaa hautausapua, mutta siitä vähennetään silloin se määrä, mikä on tarpeen, jotta jäsenmaksut tulevat suoritetuiksi koko vuodelta. Sairasapua ei anneta, jos tauti on työssä kohdanneen tapaturman aiheuttama.

23. *Mäntän tehtaan työväen shk.* Kassan jäseniksi voivat päästä kaikki Mäntän tehtaitten työntekijät, jotka eivät ole täyttäneet 50 vuotta eivätkä sairasta paranematonta tautia. Avustusta ei myönnetä jäsenelle, joka on kuukautta lyhemmän ajan ollut kassan jäsenenä. Jäsen suorittaa kassaan 1 % viikkopalkastaan sekä pääsymaksuna 3 mk. Sairasapua annetaan viikkoa pitkällisemmän taudin johdosta 60 % palkasta, enintään 60 päivältä taudin alkamisesta lukien. Johtokunnalla on kuitenkin valta erittäin hellittävissä tapauksissa myöntää sairasapua enintään 75 %. Jäsen, jolla ei ole perhettä tahi joka ei asu vanhempainsa luona, on oikeutettu saamaan sairaanhoitoa sekä, johtokunnan harkinnan mukaan, lääkärinhoidon ja lääkkeet. Jos jäsen on vähintään 3 vuotta kuulunut kassaan ja kuollessaan jättää jälkeensä vaimon tahi lapsia, maksetaan kuolinpesälle hautausapua 50 mk, muussa tapauksessa 20 mk.

24. *Lohikosken (Kankaan) paperitehtaan työväen shk.* Kassan jäsen on jokainen terve tehtaan työntekijä, joka suorittaa säädetyt maksut. Työnantaja kustantaa lääkärinavun. Osakas suorittaa pääsymaksua 1 markan sekä kuukausittain pennin jokaiselta ansaitsemaltaan täydeltä markalta. Sairasapua annetaan jäsenelle, joka on kuukauden kuulunut kassaan ja 4 päivää kauemmin taudin johdosta ollut työhön kykenemätön, ja maksetaan sitä jokaiselta sairauspäivältä, neljännestä lukien, enintään puolet sairaan keskipäiväpalkasta, jota paitsi sairas saa maksuttomat lääkkeet. Avustusta annetaan kuitenkin ainoastaan sille, joka on lääkärin hoidettavana. Lääkkeitä kustannettaessa jäsenen vaimolle ja lapsille on vaarinotettava, että avustus ei nouse enemmäksi sitä määrää, minkä jäsen itse olisi ollut oikeutettu saamaan. Sairasapua annetaan enintään 90 päivältä.

25. *Äänekosken tehtaan työväen shk.* Jokainen Äänekosken tehtaan työntekijä on kassan osakas. Osakkaan maksu on 1 p. jokaiselta täydeltä tilissä saadulta 50 penniltä, ei kuitenkaan yli 2 markan kuukaudessa. Työnantaja maksaa lisäksi puolet osakasten kaikista maksuista. Sairasapu on 3/5 keskipäiväpalkasta, ei kuitenkaan yli 2 mk 50 p. päivässä. Sairasapua annetaan seitsemännestä sairauspäivästä lukien ja enintään 120 päivältä. Jos osakas on kuulunut vähintään kolme vuotta kassaan ja jättää jälkeensä lesken ja lapsia, maksetaan kuolinpesälle hautausapua 30 mk, muuten 15 mk.

Eläkekassoja.

1. *Kyröskosken tehtaan ja siihen kuuluvien laitosten työväen ek.*[1]) Osakkaaksi voi päästä jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä, joka on täyttänyt 18, mutta ei 45 vuotta. Pääsymaksu on 30 vuotta nuoremmalta mieheltä 5 ja vanhemmalta mieheltä 10 markkaa sekä naiselta puolet näistä määristä. Jäsenmaksu on vähintään 50 p. kuukaudessa. Oikeutettu avustusta saamaan on se, joka on vähintään 3 vuotta kuulunut kassaan. Pienin vuosieläke on 120 mk. Osakkaan kuoltua saa leski puolet miehen eläkkeestä ja enintään kaksi lasta ¼ eläkkeestä.

2. *Tampereen Paperitehtaan (J. C. Frenckellin ja Pojan O. Y.) työntekijäin ek.* Eläkekassan osakas on jokainen työntekijä, joka 10 vuotta on kuulunut sairaskassaan. Eläkekassaan ei suoriteta erityisiä maksuja, vaan ovat ne molemmille kassoille yhteiset. Eläkkeen suuruuden määräävät osakkaat yleisessä kokouksessa ½ vuodeksi kerrallaan itsekunkin eläkkeensaajan suuremman taikka pienemmän tarpeen mukaan, ollen siinä kuitenkin vaarinotettava että suurin eläkemäärä, mikä kuukausittain maksetaan, on: miespuoliselle naineelle työntekijälle, jolla on vaimo ja alaikäisiä lapsia, 20 tai 16 mk; miespuoliselle työntekijälle, jolla ei ole vaimoa eikä lapsia, 12 mk; leskelle, jolla on lapsia, 12 mk; lapsettomalle leskelle 10 mk; orvolle lapselle 15 vuoden ikään 3 mk.

3. *Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus O. Y:n pellavatehtaan ja puuhiomon työntekijäin ek.* Kassan osakas on jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä, joka ei ole täyttänyt 40 vuotta. Apurahaa ei anneta työssä kohdanneen tapaturman perusteella. Osakkaan kuukausimaksu on I luokassa 15 p., II luokassa 25 p., III luokassa 40 p., IV luokassa 50 p. Eläkettä saa jokainen osakas, joka vähintään 10 vuotta on keskeymättä suorittanut maksunsa kassaan ja joka paranemattoman taudin taikka vanhuuden johdosta tulee työhön kykenemättömäksi. Eläkettä maksetaan myös osakkaan leskelle ja lapsille, saaden leski 2 mk ja jokainen lapsi 1 markan viikossa siihen asti, kun he tulevat työhön kykeneviksi taikka ovat täyttäneet 15 vuotta. Osakkaan eläke on I luokassa 1 mk 50 p., II luokassa 2 mk 50 p., III luokassa 3 mk 50 p. ja IV luokassa 5 mk viikossa. Osakas, jonka tauti kestää yli 90 päivän, saa eläkettä 3 kuukauden aikana. Naispuolinen osakas, joka menee avioliittoon, menettää osallisuutensa kassaan, vaikka pysyykin yhtiön työssä.

4. *Tampereen Kattohuopa- ja Paperitehdas O. Y:n työntekijäin ek.* Kassan osakkaaksi tulee jokainen, joka vähintään 5 vuotta on kuulunut sairas- ja hautausapukassaan. Kassan osakkaat jakautuvat neljään luokkaan. Osakas, joka ei enää kuulu sairas- ja hautausapukassaan, suorittaa vuosineljänneksittäin I luokassa 1 mk 20 p., II luokassa 1 mk 80 p., III luokassa 2 mk 40 p. ja IV luokassa 3 mk 20 p. Osakkaalle, joka on vanhuuden tai paranemattoman taudin johdosta tullut työkyvyttömäksi, annetaan apurahaa johtokunnan harkinnan mukaan ja mikäli kassan varat sallivat, enintään kuitenkin I luokassa 3 mk 50 p., II luokassa 4 mk, III luokassa 4 mk 50 p. ja IV luokassa 5 mk viikossa. Osakasvainajan vaimolle ja lapsille niinikään annetaan apurahaa johtokunnan harkinnan mukaan ja mikäli kassan varat sallivat, ja on siinä otettava huomioon, että leskelle tavallisesti maksetaan 2 mk ja jokaiselle lapselle 1 mk viikossa, mutta ei enempää kuin yhteensä sama määrä, minkä osakas olisi saanut.

5. *Nokian O. Y:n tehdasten työväen säästö- ja ek.* Kassan osakkaaksi voi päästä jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä, joka on täyttänyt 18, mutta ei 45 vuotta. Pääsymaksu on 8 mk osakkaalta, joka ei ole täyttänyt 30 vuotta, ja 12 mk osakkaalta,

[1]) ek = eläkekassa.

joka on tullut mainittuun ikään. Osakas suorittaa kassaan vähintään 1 markan kuukaudessa. Osakkaan pitää joka tapauksessa suorittaa tämä vähin maksu, mutta saa itse määrätä suuremmankin maksun. Kassasta annetaan: a) vanhuuseläkettä 60 vuotta täyttäneelle osakkaalle; b) eläkettä osakkaalle, joka on vähintään 3 vuotta kuulunut kassaan ja ennen 60 vuoden ikää tullut paranemattoman taudin johdosta kykenemättömäksi itseään elättämään; c) eläkettä sellaisen osakkaan leskelle ja lapsille, joka on vähintään 3 vuotta kuulunut kassaan ja kuolee ennenkuin on päässyt 60 vuoden ikään. Vanhuuseläkkeen saamiseksi ostetaan vakuutusyhtiöltä osakkaalle hänen kassaosuudellaan paikalla alkava elinkorko osakkaan täytettyä 60 vuotta. Samalla tavalla menetellään b) kohdassa mainitun eläkkeen saamiseksi. Jos tällä tavalla hankittava elinkorko on alle 20 markan vuodessa taikka jos se muutoin havaitaan osakkaalle epäedulliseksi, saa hänen osuutensa edelleen pysyä kassassa, josta hänelle maksetaan apurahaa, ei kuitenkaan yli 120 markan vuodessa. Osakasvainajan leskelle ja lapselle maksetaan niin suuri apuraha kuin osakkaan kassaosuus sallii, ei kuitenkaan yli 120 markan vuodessa. Johtokunnalla on oikeus ostaa osakkaan kassaosuudella vakuutusyhtiöltä elinkorko lapsettomalle leskelle. Osakkaan kassaosuutena on ensimäisen vuoden lopussa, minkä hän on ollut kassan osakkaana, hänen vuoden kuluessa tekemiensä panosten summa, toisen vuoden lopussa hänen sinä vuonna tekemänsä panokset ynnä 4 % korko ensimäisen vuoden panoksille j. n. e., eli siis jokaisen vuoden lopussa hänen edellisinä vuosina tekemänsä panokset ynnä 4 %:n korko niille sekä vuoden kuluessa tehdyt panokset.

6. *Inkeroisten Puuhiomon työväen ek.* Kassan osakas on jokainen tehtaan palveluksessa oleva työntekijä, joka ei ole täyttänyt 40 vuotta. Osakas maksaa kuukausittain I luokassa 15 p., II luokassa 25 p., III luokassa 40 p., IV luokassa 50 p. Osakasten luokitus on sama kuin sairaskassassa. Osakkaan viikottainen eläke on I luokassa 1 mk 50 p., II luokassa 2 mk 50 p., III luokassa 3 mk 50 p., IV luokassa 5 mk.

7. *Kymin tehtaan työväen apukassa.* Kassan osakas on jokainen Kymin tehtaitten shk:n osakas sekä jokainen mies taikka nainen, joka on työskennellyt Kymin tehtaissa, mutta vanhuuden taikka paranemattoman taudin taikka ruumiinvamman johdosta on käynyt työhön kykenemättömäksi eikä sillä perusteella enää voi saada työtä Kymin tehtaissa. Eläkekassaan ei suoriteta eri maksuja, vaan ovat ne molemmille kassoille yhteiset. Osakas, joka vanhuuden, paranemattoman taudin taikka omatta syyttään saamansa ruumiinvamman johdosta on käynyt kykenemättömäksi itseään elättämään, samoin kuin osakasvainajan leski ja 15 vuotta nuoremmat lapset ynnä ne 15 vuotta vanhemmat lapset, jotka toteensaatavasti eivät kykene itseään elättämään, saavat kassan varoista apua mikäli nämä sallivat ja sen määrän, minkä johtokunta vuosittain kunakin kertana enintään vuoden ajaksi itsekunkin avunsaajan tarpeen mukaan päättää.

8. *Lohikosken (Kankaan) Paperitehtaan työväen ek.* Osakas suorittaa 1 % palkastaan. Johtokunta voi vapauttaa osakkaan ennen 60 vuoden ikään tuloa suorittamasta maksuja, jos hän on vähintään 20 vuotta ollut kassan osakkaana ja hänen osuutensa kassassa on vähintään 1,200 mk. Kassasta annetaan: a) vanhuuseläkettä 65 vuotta täyttäneelle osakkaalle; b) apurahaa 60 vuotta täyttäneelle osakkaalle, joka lääkärintodistuksen mukaan on apurahan tarpeessa; c) apurahaa osakkaalle, joka on vähintään 5 vuotta kuulunut kassaan ja ennen 60 vuoden ikään tuloa käynyt paranemattoman taudin johdosta kykenemättömäksi itseään elättämään; d) eläkettä sellaisen osakkaan leskelle taikka lapselle, joka on vähintään 8 vuotta kuulunut kassaan ja kuolee ennenkuin on täyttänyt 65 vuotta, sekä sellaisen osakkaan leskelle taikka lapselle, joka kuollessaan itse nauttii vanhuuseläkettä; e) tilapäisiä apurahoja. Johtokunta päättää kunakin vuonna, kuinka suuria eläkkeitä ja

apurahoja on annettava, ei kuitenkaan suurempia kuin tarve vaatii, ja tämä määrä jaetaan avunsaajain kesken suhteellisesti heidän saamisensa mukaan. Osakkaan osuutena kassassa on hänen ensimäisen jäsenyysvuotensä päättyessä sinä vuonna suoritetut maksut, toisen vuoden päättyessä viimeksi mainittu määrä ynnä 4 %:n korko sekä sinä vuonna suoritetut maksut j. n. e., eli siis lähinnä edellisen vuoden säästö ynnä 4 %:n korko, siihen lisättynä vuotuiset maksut.

Selostetuista miespuolisista työntekijöistä on 4,807 eli 70.9 % ja naispuolisista 1,838 eli 65.9 % ilmoittanut kuuluvansa apukassoihin. Siviilisäätynsä mukaan jakautuvat apukassoihin kuuluvat työntekijät (Taul. 20) seuraavasti:

Miespuolisia:	naimattomia	1,150 eli	63.5 %
	naineita ja leskimiehiä	3,657 »	73.6 »
Naispuolisia:	naimattomia	1,272 »	66.3 »
	naineita ja leskiä	566 »	64.8 »

Yhdistykset.

Taulukoissa 21 ja 22 on tietoja siitä, missä määrin työntekijät ovat liittyneet työväen- tahi ammattiyhdistyksiin sekä raittiusseuroihin. Ensinmainitun laatuisiin yhdistyksiin kuuluu 2,461 mies- ja 720 naispuolista eli kaikkiaan 3,181 työntekijää. Tämä on prosenttiluvuin kaikista selostetuista työntekijöistä 36.3 % kaikista miespuolisista, 25.8 kaikista naispuolisista ja 33.2 % kaikista selostetuista työntekijöistä. Kaikista työväen- tahi ammattiyhdistyksiin kuuluvista työntekijöistä oli 289 eli 30.1 % kaupungeissa ja 2,892 eli 33.6 % maaseudulla asuvia.

Raittiusseuroihin kuului ainoastaan 175 miespuolista (2.6 % kaikista miespuolisista) ja 139 naispuolista (5.0 % kaikista naispuolisista) työntekijää.

VIII. Luku.

Työnseisaukset. Työttömyys.

Työnseisaukset.

Vuodesta 1890 lähtien sattuneista työnseisauksista on tietoja osin Suomen Teollisuushallituksen Tiedonantojen vihkossa 38 vuodelta 1905 ja osin Työtilastollisessa Aikakauslehdessa. Ensinmainitut tiedot perustuvat sanomalehtiuutisiin ja koskevat vuosia 1890—1902. Vuosilta 1903—06 perustuvat Työtilastollisen Aikakauslehdenkin tiedot sanomalehtiuutisiin, mutta vuodesta 1907 lähtien on siinä jatkuva tilasto työnseisauksista. Näistä lähteistä saa seuraavat tiedot paperiteollisuuden alalla sattuneista työnseisauksista:

1895.

1. $^{20}/_{4}$. Jyväskylän pitäjässä sijaitsevan Lohikosken (Kankaan) paperitehtaan työntekijät. Työnseisauksen kulusta ei ole olemassa minkäänlaisia tietoja.

1896.

2. Talvella 1896. Kesti 3 päivää. Jyväskylän pitäjässä olevan Lohikosken (Kankaan) paperitehtaan työntekijät vaativat korotettua palkkaa ja laattatarkastuksen poistamista. Työnseisaukseen otti osaa 30 työntekijää. Sovinto saatiin aikaan.

1897.

3. $^{12}/_{5}$—$^{13}/_{5}$. Kesti päivän. Jämsänkosken paperitehtaan työntekijät vaativat palkankorotusta, mutta tuloksetta.

1900.

4. $^{17}/_{7}$. 20 Mäntän tehtaan työntekijää vaati palkankorotusta, onnistumatta ajaa vaatimustaan perille.

1903.

5. $^{25}/_{3}$—$^{26}/_{3}$. Kesti päivän. Kuusankosken paperitehtaan työntekijät vaativat pyhätyön poistamista, mutta tuloksetta.

6. $^{10}/_{4}$—$^{11}/_{4}$. Kesti päivän. Kuusankosken paperitehtaan työntekijät tekivät vielä kerran lakon saadakseen pyhätyön poistetuksi, mutta tälläkin kertaa tuloksetta.

7. $^{9}/_{12}$—$^{10}/_{12}$. Kesti päivän. Kuusankosken paperitehtaan työntekijät tekivät lakon tyytymättöminä voimassa oleviin järjestyssääntöihin. Nämä muutettiin.

1904.

8. $^{16}/_{9}$—$^{17}/_{9}$. Kesti päivän. 76 Voikan paperitehtaan työläisnaista lakkasi työstä tyytymättöminä erääseen johtajattareen. Työläiset palasivat työhön.

9. $^{2}/_{11}$—$^{17}/_{11}$. Kesti 15 päivää. Voikan paperitehtaan työntekijät vaativat salimestaria erotettavaksi 24 tunnin kuluessa. 25 työntekijää irtisanottiin, koska olivat tehneet väkivaltaa salimestarille. Lakkolaisia oli noin 800 mies- ja 100 naispuolista työntekijää. Ammattientarkastaja kutsuttiin paikalle. Sovintolautakunta asetettiin. Tehdas pantiin käyntiin osin uusilla ja osin vanhoilla työvoimilla. Salimestari erotettiin.

10. $^{17}/_{11}$. Kuusankosken paperitehtaalla toimeenpantiin kannatuslakko vastikään kerrotun Voikan työlakon johdosta.

11. $^{28}/_{11}$. Kymin paperitehtaallakin puhkesi tuollainen kannatuslakko.

1906.

12. $^{30}/_{3}$—$^{1}/_{6}$. Kesti 63 päivää. Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus O. Y:n häkilöimisosastolta irtisanottiin 160 työntekijää, minkä johdosta pellavatehtaalla, puuhiomossa ja konepajassa puhkesi lakko. Puuhiomossa lakkasi työstä noin 200 työntekijää. Alotetut keskustelut keskeytyivät $^{15}/_{5}$. Epäjärjestyksiä sattui. Työntekijäin vaatimukset hyväksyttiin osittain.

13. $^{30}/_{4}$—$^{1}/_{5}$. Kesti päivän. 13 naispuolista työntekijää vaati palkankorotusta.

14. $^{4}/_{5}$—$^{23}/_{5}$. Kesti 19 päivää. Nurmin selluloosatehtaan propsityöntekijät tekivät lakon saadakseen palkankorotusta, mikä myönnettiinkin.

15. $^{21}/_{5}$—$^{26}/_{5}$. Kesti 5 päivää. Enon pitäjän Kaltimon puuhiomossa tekivät työntekijät lakon, kuitenkaan saavuttamatta mitä olivat halunneet.

16. $^{12}/_{6}$—$^{14}/_{6}$. Kesti 2 päivää. Kyröskosken paperitehtaan työntekijät vaativat palkankorotusta, mikä myönnettiinkin.

17. $^{26}/_{6}$—$^{29}/_{6}$. Kesti 3 päivää. Kyröskosken paperitehtaan työntekijät tekivät lakon, sen johdosta että oli poikettu työsopimuksesta. Työntekijäin vaatimukset hyväksyttiin.

18. $^{12}/_{9}$—$^{14}/_{9}$. Kesti 2 päivää. Inkeroisten puuhiomon työntekijät tekivät lakon saadakseen palkankorotuksen, mikä myönnettiinkin.

1907.

19. $^{15}/_{1}$—$^{17}/_{1}$. Kesti 2 päivää. Kyröskosken paperitehtaan ajomiehet lakkasivat työstä, sen johdosta että palkkaa ajosta rautatienasemalle oli alennettu.

Ajomiehet, kaikkiaan noin 80, eivät olleet välittömästi toiminimen palveluksessa, vaan paikkakunnan torppareja ja mäkitupalaisia. Ajopalkka pysytettiin entisessä määrässään.

20. $^{15}/_{2}$—$^{16}/_{2}$. Kesti päivän. 264 sekatyöntekijää kahdessa Kymin O. Y:n omistamassa paperitehtaassa teki lakon tuntipalkkaa koskevan riidan johdosta. Sopimus saatiin aikaan. Lakkolaiset eivät kuuluneet tehtaitten vakinaiseen työväkeen.

21. $^{16}/_{2}$—$^{3}/_{4}$. Kesti 46 päivää. 86 sekatyöntekijää Tampereen paperitehtaalla teki lakon tuntipalkkaa koskevan riidan johdosta. Sopimus saatiin aikaan. Lakkolaiset eivät työskennelleet itse tehdasliikkeessä, vaan eräässä rakennustyössä sekä koskenperkaustyössä.

22. $^{3}/_{3}$—$^{4}/_{3}$. Kesti päivän. Erään Ätsärissä olevan tehtaan 34 työntekijää vaati erään työntekijän erottamista, mihin suostuttiinkin.

23. $^{11}/_{3}$—$^{14}/_{3}$. Kesti 3 päivää. Kymin O. Y:n erään tehtaan 23 sähkötyöntekijää teki lakon tuntipalkkaa koskevan riidan johdosta. Lakko ratkaistiin sittemmin sopimuksella aikaansaadun työajan ja palkan yleisen järjestelyn yhteydessä.

24. $^{2}/_{4}$—$^{10}/_{7}$. Kesti 100 päivää. Sääksmäen pitäjässä sijaitsevan Valkiakosken paperitehtaan noin 900 työntekijää teki lakon, sen johdosta että työnantaja oli työstä erottanut erään tytön kurinpitorikoksen johdosta. Työntekijät vaativat tytön ottamista takaisin työhön, koska heidän mielestään rikosta ei ollut olemassa. Työnantajan kieltäydyttyä vaatimusta noudattamasta lakkasivat kaikki päivätyöntekijät työstä 2/4 ja sen johdosta vuorotyöntekijätkin 5/4. Sittemmin vaadittiin lisäksi tariffisopimusta. Työnantajan ja paikkakunnan ammattiyhdistysten kesken neuvottelemalla saatiin sopimus aikaan. Puheenalainen tyttö itse luopui vaatimasta päästäkseen takaisin työhön. Uusi sopimus tehtiin työajasta ja palkoista.

25. $^{6}/_{4}$—$^{20}/_{5}$. Kesti 44 päivää. Erään Viipurin pitäjässä sijaitsevan selluloosatehtaan 35 propsinkuorijaa teki lakon, sen johdosta että työpalkan korotusvaatimus oli evätty. Sovittiin palkankorotuksesta. Propsinkuorijat eivät olleet vakinaisessa palveluksessa, vaan päivätyöläisiä.

26. $^{8}/_{4}$—$^{23}/_{4}$. Kesti 15 päivää. 4 muuraria eräässä Kotkan selluloosatehtaassa teki lakon henkilökohtaisten olojen johdosta. Työntekijät saivat vaatimuksensa perille ajetuksi. Lakko ei koskenut itse tehdasliikettä.

27. $^{14}/_{5}$—$^{22}/_{7}$. Kesti 69 päivää. Pyhtään pitäjässä olevan A. B. Stockforsin 164 puuhiomo-, saha- ja sekatyöntekijää lakkasi työstä sen johdosta, että työnantaja ei myöntynyt heidän vaatimaansa palkankorotukseen ja työajan lyhentämiseen. Sopimusta ei saatu aikaan eikä työehtojakaan muutettu. Uusia työntekijöitä otettiin.

28. $^{15}/_{5}$—$^{2}/_{7}$. Kesti 48 päivää. Eräässä Sippolan puuhiomossa teki noin 350 työntekijää lakon vaatien lyhennettyä työaikaa ja korotettua palkkaa. Sopimus saatiin aikaan työaikaa lyhentämällä ja palkkaa korottamalla.

29. $^{23}/_{5}$—$^{25}/_{5}$. Kesti 2 päivää. Tampereen paperitehtaalla vaati 15 puidenlatojaa palkankorotusta, johon vaatimukseen ei kuitenkaan myönnytty. Lakko ei koskenut varsinaista tehdastoimintaa.

30. $^{12}/_{6}$—$^{15}/_{6}$. Kesti 3 päivää. Tampereen paperitehtaan puiden latojat vaativat taaskin palkankorotusta, johon vaatimukseen tällä kertaa osittain myönnyttiin.

31. $^{7}/_{7}$—$^{20}/_{7}$. Kesti 13 päivää. Jyväskylän pitäjässä sijaitsevan Kankaan paperitehtaan 200 työntekijää vaati 8-tuntisia työvuoroja, lyhempää työaikaa päivätyöntekijöille sekä vähintä päiväpalkkaa y. m. Päivätyöaika lyhennettiin pysyttämällä päiväpalkka entisellään. Eräille työntekijöille myönnettiin osittaista palkankorotusta. Kysymys 8-tuntisten työvuorojen käytäntöön saattamisesta otettaisiin käsiteltäväksi ensintulevassa toiminimen velkojain kokouksessa.

32. $^{27}/_{11}$—$^{2}/_{1}$ 1908. Kesti 36 päivää. Jääsken pitäjässä sijaitsevan Enson Puuhiomo O. Y:n työntekijät, lämmittäjät ja koneenkäyttäjät vaativat 8-tuntisia työvuoroja, työajan lyhentämistä sunnuntain ja pyhäpäivän edellisenä päivänä, taattua päiväpalkkaa urakkatyöstä y. m. Kun näiden työntekijäin kanssa ei voitu saada sopimusta aikaan, irtisanottiin tehtaan kaikki 656 työntekijää. Työnsulku alkoi $^{30}/_{11}$. Sittenkun riittävä määrä osin entisiä, osin uusia lämmittäjiä ja metallityöntekijöitä oli saatu, pantiin tehdas jälleen käyntiin. Siirtyminen 8-tuntisiin vuoroihin jätettiin yhtiökokouksen kohdakkoin tehtävän päätöksen varaan. Eräitä palkankorotuksia myönnettiin.

1908.

33. $^{15}/_{11}$—$^{15}/_{1}$ 1909. Kesti 61 päivää. Keuruun pitäjän Mäntän tehtaan 225 työntekijää teki lakon, kun työnantaja tahtoi jälleen ottaa käytäntöön kaksi 12-tuntista työvuoroa, mutta työntekijät tahtoivat pysytettäväksi kolme 8-tuntista työvuoroa. Sopimusta ei saatu aikaan, minkätähden otettiin uusia, kahteen vuoroon suostuvia työntekijöitä.

34. $^{15}/_{11}$—$^{11}/_{1}$ 1909. Kesti 57 päivää. Kyröskosken tehtaalla teki 146 työntekijää lakon samasta syystä ja samalla tuloksella kuin viimeksi kerrotussa tapauksessa.

35. $^{15}/_{11}$—$^{1}/_{2}$ 1909. Kesti 67 päivää. Äänekosken tehtaalla teki 185 työntekijää lakon samasta syystä ja samalla tuloksella kuin edellä kerrotussa tapauksessa.

36. $^{15}/_{11}$—$^{1}/_{12}$. Kesti 15 päivää. Erään Sortavalan pitäjässä sijaitsevan tehtaan 128 työntekijää teki lakon samasta syystä ja samalla menestyksellä kuin edellä kerrotuissa tapauksissa.

1909.

37. $^{21}/_{6}$—$^{23}/_{6}$. Kesti 2 päivää. Eräässä Parikkalan pitäjän tehtaassa vaati 10 naispuolista työntekijää ruskean käärepaperin lajittelusta ja laskemisesta maksettavan urakkapalkan korotusta. Lakon tehneistä palasi 6 työhön entisin palkoin.

1910.

38. $^{16}/_{8}$—$^{17}/_{8}$. Kesti päivän. O. Y. Pulpin tehtaalla Joutsenossa vaati 36 puidennostajaa palkankorotusta. Uusia työntekijöitä otettiin sijaan.

1911.

39. $^{3}/_{4}$—$^{26}/_{4}$. Kesti 23 päivää. Eräällä Valkealan pitäjän tehtaalla vaati 13 lastaajaa taattua 3 markan 50 pennin päiväpalkkaa, ellei urakkapalkka nousisi tähän määrään. Otettiin uudet työntekijät.

Edellä olevain tiedonantojen pohjalla saa seuraavan yleiskatsauksen maamme paperiteollisuudessa vuosina 1895—1911 tapahtuneisiin työnseisauksiin.

Ilmoitettuja työnseisauksia on ollut:

V. 1895	1	V. 1906	7
» 1896	1	» 1907	14
» 1897	1	» 1908	4
» 1900	1	» 1909	1
» 1903	3	» 1910	1
» 1904	4	» 1911	1
		Yhteensä	39

Harvalukuisin poikkeuksin ovat edellä mainitut työnseisaukset olleet verraten vähäpätöisiä. Muutamat niistä eivät ole edes koskeneet varsinaista tehdaskäyttöäkään.

35 työnseisauksen pitkällisyys on tunnettu. Nämä työnseisaukset kestivät 707 päivää eli keskimäärin 20.2 päivää kukin.

Työstä lakanneiden työntekijäin luku näkyy seuraavasta:

V. 1900	1	työnseis.	20	työntekijää
» 1904	2	»	976	»
» 1906	2	»	213	»
» 1907	14	»	2,927	»
» 1908	3	»	556	»
» 1909	1	»	10	»
» 1910	1	»	36	»
» 1911	1	»	13	»
		Yhteensä	4,751	työntekijää

Keskimäärin tulee jokaisen työnseisauksen osalle 190 työntekijää.

Työttömyys.

Vuonna 1909 toimitettiin Suomen Ammattijärjestön pyynnöstä työttömyyslasku järjestöön kuuluvien työntekijäin keskuudessa. Tulokset ovat julkaistuina Työtilastollisessa Aikakauslehdessä. Tietoja saapui kuitenkin tuntuvasti vähemmän kuin olisi ollut syytä toivoa. Paperi-, puuhiomo- ja selluloosatyöntekijöistä saapui 1909 vuoden eri kuukausina seuraavat käyttökelpoiset tiedot:

Tammikuu	1,645	Heinäkuu	671
Helmikuu	1,744	Elokuu	574
Maaliskuu	1,479	Syyskuu	601
Huhtikuu	1,384	Lokakuu	553
Toukokuu	804	Marraskuu	506
Kesäkuu	670	Joulukuu	412

Niinkuin näkyy, tietojen lukumäärä oli aivan liian pieni paperiteollisuudessa työskentelevään lukuisaan työväen joukkoon verraten.

Paperityöntekijäin keskuudessa vallinnutta työttömyyttä valaisevat seuraavat prosenttiluvut, jotka osottavat työttömäin luvun prosenttiluvuin kaikista työntekijöistä osin kuukauden viimeisenä päivänä ja osin kuukauden varrella:

	Kuukauden viimeisenä	Kuukauden varrella: enintään 6 päivää	7—18 päivää	yli 18 päivän	kaikki
Tammikuu	36.5 %	7.7 %	6.5 %	34.0 %	48.2 %
Helmikuu	33.3 »	8.8 »	3.7 »	31.3 »	43.8 »
Maaliskuu	37.0 »	7.4 »	3.0 »	36.7 »	47.1 »
Huhtikuu	35.5 »	7.0 »	4.6 »	34.2 »	45.8 »
Toukokuu	5.1 »	11.4 »	3.9 »	4.7 »	20.0 »
Kesäkuu	1.0 »	7.5 »	1.5 »	0.9 »	9.9 »
Heinäkuu	1.9 »	7.4 »	1.0 »	0.9 »	9.0 »
Elokuu	0.9 »	5.9 »	2.3 »	0.3 »	8.5 »
Syyskuu	3.0 »	7.8 »	3.5 »	1.7 »	13.0 »
Lokakuu	3.4 »	7.9 »	1.3 »	2.7 »	11.9 »
Marraskuu	5.3 »	5.9 »	2.4 »	5.9 »	14.2 »
Joulukuu	5.6 »	6.8 »	2.7 »	4.8 »	14.3 »

1909 vuoden neljänä ensimäisenä kuukautena oli työttömyys paperityöntekijäin keskuudessa erittäin suuri, etusijassa 1908 vuoden lopulla useissa paperitehtaissa alkaneiden, vuorotyökysymyksen aiheuttamain työnseisausten johdosta.

Työttömyyden syyt käyvät selville seuraavasta:

	työnpuute	tauti	työnseisaus	yhteensä
Tammikuu	3.5 %	1.1 %	33.1 %	37.7 %
Helmikuu	2.4 »	1.0 »	30.3 »	33.7 »
Maaliskuu	2.4 »	1.0 »	34.1 »	37.5 »
Huhtikuu	3.2 »	1.5 »	33.4 »	38.1 »
Toukokuu	4.7 »	1.2 »	1.9 »	7.8 »
Kesäkuu	0.9 »	0.8 »	0.5 »	2.2 »
Heinäkuu	0.8 »	0.7 »	0.6 »	2.1 »
Elokuu	0.9 »	1.1 »	—	2.0 »
Syyskuu	2.3 »	1.3 »	—	3.6 »
Lokakuu	3.1 »	0.9 »	—	4.0 »
Marraskuu	6.2 »	1.4 »	—	7.6 »
Joulukuu	5.2 »	1.8 »	—	7.0 »

IX Luku.

Työntekijäin kieli- ja sivistysolot.

Taulukossa 23 on tietoja työntekijäin kieli- ja sivistysoloista.

Työntekijät on jaettu viiteen kieliryhmään: ruotsia puhuviin, suomea puhuviin, ruotsia ja suomea puhuviin, venättä puhuviin sekä muita vieraita kieliä puhuviin. Kahteen viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat työntekijät taitavat tavallisesti toista tahi molempia kotimaisia kieliä. Kuuromykät muodostavat eri ryhmän.

Puhekielensä mukaan ryhmittyvät työntekijät seuraavasti:

	luku	%
ruotsia puhuvia	78	0.8
suomea puhuvia	8,995	94.0
ruotsia ja suomea puhuvia	433	4.5
venättä puhuvia	15	0.2
muita vieraita kieliä puhuvia	20	0.2
kuuromykkiä	7	0.1
ilmoittamaton kieli	23	0.2
Yhteensä	9,571	100.0

Työntekijäin jakautuminen eri kieliryhmissä on tietenkin sen varassa, missä osissa maatamme olevista tehtaista kulloinkin on puhe. Paperitehtaat sijaitsevat etupäässä keskitettyinä Tampereen ympäristöön, Kymijoen varrelle sekä Viipurin lääniin, jotka kaikki ovat puhtaasti suomalaisia paikkakuntia. Suomea puhuvain työntekijäin luku onkin enemmistönä, jota vastoin ruotsia sekä molempia kotimaisia kieliä puhuvain työntekijäin lukumäärä on verraten vähäinen. Konepajoissa oli sekä ruotsia puhuvain että kaksikielisten työntekijäin luku paljon runsaampi, sillä ensinmainittuja oli 6.5 %, jälkimäisiä taas 26.0 % kaikista työntekijöistä.

Sen seikan valaisemiseksi, missä määrin eri kieliryhmiin kuuluvat työntekijät ovat käyneet koulua, julkaistaan seuraava yhdistelmä, johon ei ole

otettu kuuromykkiä eikä niitä työntekijöitä, joista ei ole täydellisiä tietoja, ja jossa molemmat vieraskieliset ryhmät on luettu yhteen:

	Ruotsia puhuvia		Suomea puhuvia		Ruotsia ja suomea puhuv.		Vier. kieliä puhuvia		Kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Ylempää koulua käyneitä	3	3.8	180	2.0	81	18.7	8	22.9	272	2.8
Kansakoulua käyneitä	47	60.3	3,784	42.0	211	48.7	16	45.7	4,058	42.5
Kansak. käymättämiä	28	35.9	5,031	56.0	141	32.6	11	31.4	5,211	54.7
Yhteensä	78	100.0	8,995	100.0	433	100.0	35	100.0	9,541	100.0

Jos taas pidetään silmällä työntekijäin luku- ja kirjoitustaitoa, niin saadaan seuraavassa yhdistelmässä esitetyt tulokset, ollen yhdistelmässä ne, jotka ovat käyneet ylempää koulua tai kansakoulua, luettu yhteen kansakoulua käymättömäin luku- ja kirjoitustaitoisten työntekijäin kanssa:

	Ruotsia puhuvia		Suomea puhuvia		Ruotsia ja suomea puhuv.		Vier. kieliä puhuvia		Kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Luku- ja kirjoitustaitoisia	60	76.9	7,254	80.7	387	89.4	30	85.7	7,731	81.0
Ainoastaan lukutaitoisia	18	23.1	1,654	18.4	45	10.4	1	2.9	1,718	18.0
Luku- ja kirjoitustaidott.	—	—	87	0.9	1	0.2	4	11.4	92	1.0
Yhteensä	78	100.0	8,995	100.0	433	100.0	35	100.0	9,541	100.0

Jos kolmea kotimaista kieliryhmää silmälläpitäen yhdistellään aikaisemmista ammattityöntekijäin, nimittäin tupakka-, kutoma-, leipomo-, kirjapaino- ja konepajatyöntekijäin sivistysoloja koskevista tutkimuksista saadut tulokset tässä esitettyihin paperityöntekijöitä koskeviin tietoihin, niin saadaan seuraavat tulokset:

	Ruotsia puhuvia		Suomea puhuvia		Ruotsia ja suomea puhuvia		Kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%	luku	%
Luku- ja kirjoitustaitoisia	2,123	87.1	23,774	86.7	5,980	95.5	31,877	88.2
Ainoastaan lukutaitoisia..	301	12.4	3,458	12.6	269	4.3	4,028	11.2
Luku- ja kirjoitustaidott.	13	0.5	206	0.7	11	0.2	230	0.6
Yhteensä	2,437	100.0	27,438	100.0	6,260	100.0	36,135	100.0

X Luku.

Työntekijäin asumusolot.

Paperityöntekijäin asumusoloja käsitellään neljässä eri taulukossa, nimittäin Taulukossa 24, josta saa yleiskatsauksen asumusoloihin ja jossa toisistaan on erotettu erillään asuvat ja asukkeina olevat työntekijät, Taulukossa 25, jossa työntekijät on ryhmitetty erikokoisten asuntojensa mukaan, Taulukossa 26, jossa erikseen käsitellään mainittavaa ahtaassa-asumista osottavia asumuksia, sekä Taulukossa 27, joka sisältää tietoja vuokramääristä.

Taulukon 24 mukaan jakautuvat työntekijät asumusoloja silmälläpitäen seuraavasti:

	miehiä		naisia		kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%
Eri asunto	5,525	81.5	1,652	59.2	7,177	75.0
Asukkeja.....	1,216	18.0	1,061	38.0	2,277	23.8
Epätäydelliset tiedot	39	0.5	78	2.8	117	1.2
Yhteensä	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

Asukit.

Neljäsosa työntekijöistä on vailla omaa asuntoa ja asuu muiden luona. Tämä prosenttiluku on tuntuvasti alempi miehillä kuin naisilla. Asukkeina olevain naisten lukua ovat arvatenkin tuntuvasti lisäämässä paperin lajittelussa ja laskemisessa työskentelevät lukuisat, enimmäkseen naimattomat naiset. Asukkijärjestelmä oli kuitenkin paljon laajemmalle levinnyt sekä kirjapainotyöntekijäin että konepajatyöntekijäin keskuudessa. Ensinmainittuja oli nimittäin asukkeina 53.7 % miehistä ja 75.5 naisista, jota vastoin konepajatyöntekijäin keskuudessa vastaavat prosenttiluvut olivat 35.6 ja 50.7. Tässä kohden siis paperityöntekijäin asumusolot näyttävät olevan noiden kahden muun työntekijäryhmän asumusoloja tuntuvasti paremmat.

Minkä verran työntekijöitä asuu erikseen ja toisten luona eri paikkakunnilla ja kussakin läänissä, näkyy seuraavasta yhdistelmästä, johon ei ole otettu niitä 117 työntekijää, joista on saatu epätäydelliset tiedot:

	Erit. asunto: luku	%	Asukkeja: luku	%
Porvoo	82	75.2	27	24.8
Karjan pitäjä	32	65.3	17	34.7
Pyhäjärven pitäjä	24	68.6	11	31.4
Lohjan pitäjä	155	82.0	34	18.0
Iitin pitäjä	525	72.6	198	27.4
Jaalan pitäjä	49	64.5	27	35.5
Anjalan pitäjä	53	85.5	9	14.5
Uudenman lääni	920	74.1	323	25.9
Hämeenkyrön pitäjä	107	69.5	47	30.5
Karkun pitäjä	51	78.5	14	21.5
Turun ja Porin lääni	158	72.1	61	27.9
Tampere	488	84.3	91	15.7
Lahti	74	67.3	36	32.7
Sääksmäen pitäjä	359	74.0	126	26.0
Pirkkalan pitäjä	320	78.8	86	21.2
Ruoveden pitäjä	16	100.0	—	—
Jämsän pitäjä	259	86.6	40	13.4
Janakkalan pitäjä	281	79.4	73	20.6
Hämeen lääni	1,797	79.9	452	20.1
Kotka	136	90.1	15	9.9
Pyhtään pitäjä	76	90.5	8	9.5
Kymin pitäjä	221	94.4	13	5.6
Sippolan pitäjä	352	86.1	57	13.9
Lappeen pitäjä	274	85.9	45	14.1
Valkealan pitäjä	1,417	75.0	474	25.0
Joutsenon pitäjä	31	49.2	32	50.8
Ruokolahden pitäjä	170	86.3	27	13.7
Jääsken pitäjä	380	83.7	74	16.3
Viipurin pitäjä	157	85.8	26	14.2
Parikkalan pitäjä	83	65.9	43	34.1
Sortavalan pitäjä	165	58.3	118	41.7
Ruskealan pitäjä	268	50.0	268	50.0
Impilahden pitäjä	4	50.0	4	50.0
Viipurin lääni	3,734	75.6	1,204	24.4

	Erit. asunto: luku	%	Asukkeja: luku	%
Nilsiän pitäjä	52	58.4	37	41.6
Pielisjärven pitäjä	43	59.7	29	40.3
Kuopion lääni	95	59.0	66	41.0
Pietarsaaren pitäjä	9	52.9	8	47.1
Ätsärin pitäjä	33	60.0	22	40.0
Keuruun pitäjä	137	69.5	60	30.5
Jyväskylän pitäjä	167	81.5	38	18.5
Laukaan pitäjä	120	75.0	40	25.0
Vaasan lääni	466	73.5	168	26.5
Pyhäjoen pitäjä	7	70.0	3	30.0
Oulun lääni	7	70.0	3	30.0
Kaupungit	780	82.2	169	17.8
Maaseutu	6,397	75.2	2,108	24.8
Koko maa	7,177	75.9	2,277	24.1

Verraten vähimmin on asukkeja Kotkassa ja Kymijoen alavarrella sijaitsevissa pitäjissä, enimmin taas Joutsenon pitäjässä, Kuopion läänissä sekä eräissä Vaasan läänin pitäjissä. Tässä esitetyt tulokset eivät ole välittömästi vertailtavia niihin, joita on saatu meillä toimitetuista asumustutkimuksista. Viimeksi mainituissa luetaan asukeiksi yleensä ainoastaan ne, jotka asuvat vieraassa perheessä. Esillä olevassa tutkimuksessa taas jokainen työntekijä on itsenäinen yksikkö, minkätähden vanhempiensa luona asuvia lapsiakin pidetään asukkeina. 18 vuotta nuorempia lapsia, joista arvatenkin useimmat asuvat vanhempiensa luona, on kaikkiaan 437, joten, jos nämä kaikki erotetaan luvusta, asukkeja on lisäksi 1,840 henkilöä eikä niiden joukossa ole ainoatakaan 18 vuotta nuorempaa.

Asuntojen koko.

Eri asunto on, niinkuin mainittiin, 7,177 työntekijällä. Nämä jakautuvat erikokoisten asuntojen kesken seuraavasti:

	Miehiä:		Naisia:		Kaikki	
	luku	%	luku	%	luku	%
Ainoastaan keittiö	1,432	25.9	617	37.4	2,049	28.5
1 huone keittiöttä	998	18.1	379	23.0	1,377	19.2
1 huone ja osa keittiöön..	386	7.0	245	14.8	631	8.8
1 huone ja keittiö	2,194	39.7	352	21.3	2,546	35.5
2 huonetta keittiöttä.....	2	0.0	4	0.2	6	0.1
2 huonetta ja osa keittiöön	25	0.5	5	0.3	30	0.4
2 huonetta ja keittiö	351	6.3	41	2.5	392	5.5
2 tahi us. huoneita ja keittiö	137	2.5	9	0.5	146	2.0
Yhteensä	5,525	100.0	1,652	100.0	7,177	100.0

Paperityöntekijät, samoinkuin enin osa maamme muistakin työntekijöistä, asuvat erittäin ahtaassa, niin että 56.5 %:lla heistä on asuntona ainoastaan huone (huone tahi keittiö), lisäksi enintään osa keittiöön. Miehillä on tämä prosenttiluku 51.0, naisilla sangen korkea eli 75.2. Konepajatyöntekijäin keskuudessa oli yksi ainoa huone asuntona 56.7 %:lla, kirjapainotyöntekijäin keskuudessa 41.6 %:lla.

Tässä alempana osotetaan missä määrin eri paikkakuntain työntekijät asuvat pienimmissä asunnoissa, s. o. huoneen tahi keittiön tahi huoneen ynnä osan keittiöön käsittävissä asunnoissa, minkä ohella mainitaan nämä työntekijät prosenttiluvuin kaikista työntekijöistä, joilla on oma asunto.

	Pienimmissä asunnoissa asuvat työntekijät:	
	luku	%
Porvoo	35	42.7
Karjan pitäjä	11	34.4
Pyhäjärven pitäjä	10	41.7
Lohjan pitäjä	54	34.8
Iitin pitäjä	328	62.5
Jaalan pitäjä	22	44.9
Anjalan pitäjä	18	34.0
Uudenmaan lääni	478	52.0
Hämeenkyrön pitäjä	46	43.0
Karkun pitäjä	22	43.1
Turun ja Porin lääni	68	43.0

	Pienimmissä asunnoissa asuvat työntekijät: luku	%
Tampere	270	55.3
Lahti	46	62.2
Sääksmäen pitäjä	161	44.8
Pirkkalan pitäjä	124	38.7
Ruoveden pitäjä	5	31.2
Jämsän pitäjä	170	65.6
Janakkalan pitäjä	138	49.1
Hämeen lääni	914	50.8
Kotka	89	65.4
Pyhtään pitäjä	69	90.8
Kymin pitäjä	136	61.5
Sippolan pitäjä	170	48.3
Lappeen pitäjä	134	48.9
Valkealan pitäjä	925	65.1
Joutsenon pitäjä	19	61.3
Ruokolahden pitäjä	78	45.9
Jääsken pitäjä	222	58.4
Viipurin pitäjä	72	45.9
Parikkalan pitäjä	42	50.6
Sortavalan pitäjä	116	70.3
Ruskealan pitäjä	195	72.8
Impilahden pitäjä	2	50.0
Viipurin lääni	2,269	60.8
Nilsiän pitäjä	47	90.4
Pielisjärven pitäjä	30	69.8
Kuopion lääni	77	81.1
Pietarsaaaren pitäjä	—	—
Ätsärin pitäjä	12	36.4
Keuruun pitäjä	96	70.1
Jyväskylän pitäjä	92	55.1
Laukaan pitäjä	50	41.7
Vaasan lääni	250	53.7

	Pienimmissä asunnoissa asuvat työntekijät: luku	%
Pyhäjoen pitäjä	1	14.3
Oulun lääni	1	14.3
Kaupungit	440	56.4
Maaseutu	3,617	56.5
Koko maa	4,057	56.5

Vastikään käsiteltyä seikkaa silmälläpitäen ovat asumusolot sangen erilaiset maamme eri paikkakunnilla. Pienimmissä asunnoissa asuvien työntekijäin prosenttiluku on suurin Kuopion läänissä, sitä likinnä Viipurin läänissä. Erittäin ahtaat asunnot on Iitin pitäjän, Tampereen ja Lahden, Jämsän pitäjän, Kotkan, Pyhtään pitäjän (90.8 %), Kymin, Valkealan, Joutsenon, Jääsken, Sortavalan (70.3 %), Ruskealan (72.8 %), Nilsiän (90.4 %), Pielisjärven, Keuruun (70.1 %) ja Jyväskylän pitäjän työntekijöillä. Kaupunkien ja maaseudun välillä ei ole eroa huomattavana.

Ahtaassa-asuminen.

Tässä edellä on otettu lukuun ainoastaan selostetut paperityöntekijät. Taulukossa 25 otetaan huomioon kaikki niissä huoneistoissa asuvat henkilöt, joissa paperityöntekijöitäkin asuu. Epätäydellisiä tietoja tästä seikasta on antanut 872 työntekijää, ja nämä tiedot ovat mainittuina taulukon 20 palstalla, joten ei siis heidän olojaan ensinkään ole otettu huomioon 19 palstan loppusummassa.

Koko tutkimusaineistoa silmälläpitäen saa Taulukosta 25 seuraavat tulokset:

	Huoneistoja: luku	%	Niissä asuvia: luku	%
Ainoastaan keittiö	2,225	25.6	8,663	21.2
1 huone keittiöttä	2,028	23.3	8,917	21.8
1 huone ja osa keittiöön	761	8.8	3,309	8.1
1 huone ja keittiö	2,811	32.3	14,487	35.4
2 huonetta keittiöttä	212	2.4	1,309	3.2
2 huonetta ja osa keittiöön	46	0.5	309	0.8
2 huonetta ja keittiö	439	5.1	2,639	6.5
3 tai useampia huoneita	177	2.0	1,229	3.0
Yhteensä	8,699	100.0	40,862	100.0

Näistä 8,699 huoneistosta on 5,014 eli 57.7 % pienimpään ryhmään kuuluvia, s. o. ainoastaan yhden huoneen käsittäviä, ja näissä pienimmissä huoneistoissa asuu 20,889 henkilöä eli 51.1 % kaikista tässä käsitellyissä huoneistoissa asuvista henkilöistä.

Taulukossa 25 olevain tietojen avulla on laskettavissa erikokoisten huoneistojen väentiheys, s. o. kunkin huoneen keskimääräinen henkilöluku. Seuraavassa yhdistelmässä ei ole otettu lukuun 2 huonetta ynnä osan keittiöön eikä myöskään 3 tahi useampia huoneita käsittäviä asuntoja:

	Iitti	T:re	Sääksmäki	Pirkkala	Jämsä	Janakkala
Ainoastaan keittiö	3.4	—	4.0	—	—	3.6
1 huone keittiöttä	4.3	2.5	3.3	2.6	3.9	3.6
1 huone ja osa keittiöön.	—	3.2	3.7	3.7	3.5	3.2
1 huone ja keittiö	2.3	2.5	2.4	2.5	2.4	2.4
2 huonetta keittiöttä....	2.9	—	—	0.5	—	1.2
2 huonetta ja keittiö....	2.1	2.2	1.6	1.9	1.6	2.5

	Kymi	Sippola	Lappee	Valkeala	Ruokolahti	Jääski
Ainoastaan keittiö	3.0	4.6	4.0	3.8	3.9	4.1
1 huone keittiöttä	3.7	4.3	5.0	4.8	—	4.1
1 huone ja osa keittiöön	4.8	7.0	5.0	3.2	3.4	4.3
1 huone ja keittiö	2.8	2.6	2.8	2.5	2.5	2.9
2 huonetta keittiöttä....	—	3.4	—	3.2	—	—
2 huonetta ja keittiö....	1.7	1.9	1.9	2.1	1.7	1.9

	Viipurin pit.	Sortavalan pit.	Ruskeala	Keuruu	Jyväskylän pit.	Koko maa.
Ainoastaan keittiö	4.9	—	—	—	—	3.9
1 huone keittiöttä	—	5.3	5.8	3.8	3.5	4.4
1 huone ja osa keittiöön.	3.0	6.9	7.9	4.1	4.0	4.3
1 huone ja keittiö	4.8	2.9	2.8	3.0	2.3	2.6
2 huonetta keittiöttä	—	3.5	—	—	—	3.1
2 huonetta ja keittiö....	2.4	2.8	2.3	2.1	2.3	2.0

Eräissä tapauksissa on tässä mainitut numeroluvut johdettu niin niukasta aineistosta, että sattumat pääsevät vaikuttamaan. Siitä huolimatta ne antavat täysin selväpiirteisen kuvan pienimmissä huoneistoissa asuvain paperityöntekijäinkin keskuudessa vallitsevasta ahtaassa-asumisesta. Aivan silmäänpistävä on tämä Viipurin läänin pitäjissä, erittäinkin Sortavalan ja Ruskealan pitäjässä.

Taulukkoon 26 on yhdistelty tiedot niistä huoneistoista, joissa asuu erittäin monta henkilöä, eli 8 ja enemmän. Eräässä keittiössä asuu kokonaista 14 henkilöä (Viipurin pitäjässä), eräässä huoneessa ilman keittiötä kokonaista 29 henkilöä (Ruskealan pitäjässä), eräässä huoneen ja osan keittiöön käsittävässä huoneistossa kokonaista 21 henkilöä (Pielisjärven pitäjässä), eräässä huoneessa ja keittiössä kokonaista 18 henkilöä (Sortavalan pitäjässä), 2 huoneessa ilman

keittiötä kokonaista 13 henkilöä (Sortavalan pitäjässä), eräässä 2 huonetta ja osan keittiöön käsittävässä huoneistossa kokonaista 13 henkilöä 2 eri tapauksessa (Ruskealan pitäjässä), 2 huoneessa ja keittiössä kokonaista 19 henkilöä (Sortavalan pitäjässä) sekä eräässä 3 tahi useamman huoneen käsittävässä huoneistossa kokonaista 30 henkilöä (Ruskealan pitäjässä). Yleensä näyttää ahtaassa-asuminen paperityöntekijäin keskuudessa olevan erittäin suuri.

Vuokra. Taulukossa 27 on tietoja työntekijäin asunnonvuokrista.

Omasta asunnostaan vuokraa maksavia työntekijöitä on 3,582. Heidän kuukausittainen vuokramääränsä jakautuu seuraavasti:

	luku	%
alle 10 mkan	2,660	74.3
10—20 mk	665	18.6
20—30 »	136	3.8
30—40 »	41	1.1
40 mk ja enemmän	24	0.7
ilmoittamaton määrä	56	1.5
Yhteensä	3,582	100.0

Työntekijöitä, joilla on oma asunto vuokramaalla, on 1,753.

371 työntekijää on ilmoittanut omistavansa oman talon ja 1,588 asuvansa maksutta. Asukkeina olevat työntekijät maksavat vuokraa seuraavia määriä:

	luku	%
alle 10 mkan	970	42.6
10—20 mk	94	4.1
20—30 »	140	6.1
30—40 »	126	5.5
40 mk ja enemmän	223	9.8
ilmoittamattoman määrän	724	31.9
Yhteensä	2,277	100.0

Kolmasosa asukeista on semmoisia, joiden suorittama asunnonvuokran määrä ei ole ollut tarkoin ilmoitettavissa. Nämä ovat vanhempainsa tahi muiden sukulaistensa luona asuvia henkilöitä, jotka tavallisesti antavat koko palkkansa asunnonhaltijalle.

736 paperityöläisperheessä on asukkeja kaikkiaan 1,360 henkilöä.

XI. Luku.

Työaika. Järjestyssäännöt.

Aikaisempi järjestely.

Suuri merkitys maamme paperitehtaitten työajan järjestelyssä oli sillä sopimuksella, joka maaliskuun 25 päivänä 1907 tehtiin Kymin O. Y:n sekä Kymin, Kuusankosken ja Voikan tehtailla olevain ammattiyhdistysten kesken. [1]) Tämän sopimuksen kautta saatettiin nimittäin näissä kolmessa tehtaassa käytäntöön kolme 8-tuntista työvuoroa, ja tätä esimerkkiä sitten eräät muutkin tehtaat noudattivat.

Mainittu sopimus sisälsi seuraavat määräykset:

1. Vuoro- eli löysityön aika yöt ja päivät työskentelevissä laitoksissa lyhennetään nykyään käytännössä olevista kahdestatoista (12) tunnista kahdeksaan (8) tuntiin, kuitenkin alempana a. ja b. kohdissa mainittavilla poikkeuksilla.

Ne edellämainituista laitoksista, jotka tähän asti ovat seisoneet sunnuntaisin kello kuudesta aamulla kello kuuteen illalla, pidetään vastedes käymässä kello kahdesta jälkeen puolenpäivän lauantaina kello kahdeksaan aamulla sunnuntaina. Selluloosatehtaat taas pidetään samoinkuin tähänkin saakka keskeymättä käynnissä, ja samaten höyrykattilat ja sentraalit sen mukaan, kuin paikallishallinto katsoo tarpeelliseksi.

Löysien muutokset tapahtuvat kello kuusi (6) aamulla, kello kaksi (2) päivällä ja kello kymmenen (10) illalla, kuitenkin huomioon ottamalla:

a) että kello kymmenen sunnuntai- ja juhlapäiväaattoina alkava löysi niissä laitoksissa, jotka sunnuntai- ja juhlapäivinä seisovat kello kahdeksasta kahteen, jatkuu kello kahdeksaan seuraavana päivänä, ja

b) että laitoksissa, jotka käyvät lakkaamatta sunnuntaisin ja juhlapäivinä, kello kuusi aamulla alkava löysi jatkuu kello kymmeneen illalla.

Kaikkien paperi-, apu- ja muiden koneiden käyttäjien tulee niin järjestää ruokailuaikansa, ettei työ sen kautta keskeydy, vaan esteettömästi jatkuu.

2. Niiden tehdastyöntekijäin, joilla on ainoastaan päivätyötä, ja ulkotyömiesten työpäivä on vastedes paitsi lauantaisin ja juhlapäiväaattoina kym-

[1]) Sopimus on kokonaan julkaistuna Työtilastollisen Aikakauslehden 2 vihkossa 1907.

menen tuntia eli kello puoli seitsemästä aamulla kello kuuteen illalla puolen tunnin suurus- ja yhden tunnin päivällisajoin.

Lauantaisin ja juhlapäiväaattoina on työaika ainoastaan kahdeksan tuntia eli kello puoli seitsemästä aamulla kello kolmeen jälkeen puolenpäivän puolen tunnin suurusajoin, mutta ilman päivällistuntia; kuitenkin nauttii työntekijä palkkaa yhtä paljon kuin tavallisesta kymmentuntisesta työpäivästä.

3. Työpalkat ovat määrätyt keskustelun jälkeen sekä työväen kesken että yhtiön kanssa hyväksytyssä palkkausluettelossa, joka on laadittu sen periaatteen nojalla, että työntekijä on lyhennetystä työajasta saava saman työpalkan kuin entisestä pitemmästä, mutta jonka laatimisessa myöskin on tehty palkankorjauksia ja korotuksia.

Mahdollisesti tapahtuvat muutokset koneisiin ja työtapaan nähden eivät vaikuta määrättyihin tunti- ja päiväpalkkoihin.

4. Urakkatyö pysytetään sellaisena kuin se tähän saakka on ollut, kuitenkin niillä muutoksilla urakkamääriin nähden, jotka johtuvat lyhennetystä työajasta.

5. Ylityöstä korotetaan määrättyä päivä- ja tuntipalkkaa viidelläkymmenellä prosentilla (50 %). Jos ylityö suoritetaan sunnuntaisin ja juhlapäivinä, korotetaan päivä- ja tuntipalkkaa sadalla prosentilla (100 %).

Ylityöksi sunnuntai- ja juhlapäivinä luetaan se löysityö, joka suoritetaan kello kahdeksan ja kahden välillä, ja se päivätyö, joka suoritetaan välillä kello kuuden aamulla ja kello kuuden illalla.

6. Juhlapäiviksi katsotaan: uudenvuodenpäivä, loppiainen, Maarian ilmestyspäivä, pitkäperjantai, pääsiäispäivät, helatuorstai, helluntaipäivät, juhannuspäivä sekä joulu- ja tapaninpäivä. Löysityö loppuu uudenvuodenpäivän, helluntai-, juhannus- ja joulupäivien edellisenä päivänä kello kaksi päivällä ja alkaa uudestaan sanottujen päivien jälkeisenä päivänä kello kuusi aamulla. Pitkänperjantain edellisenä päivänä löysityö lopetetaan kello kuusi illalla ja aletaan jälleen pääsiäispäivien jälkeisenä päivänä kello kuusi aamulla. Maarian ilmestyspäivän ja helatuorstain edellisenä päivänä löysityö loppuu kello kuusi illalla ja alkaa uudestaan sanottujen päivien jälkeisenä päivänä kello kuusi aamulla.

Työntekijäin toivomuksen mukaan työ vapunpäivänä lopetetaan kello kuusi illalla ja aletaan jälleen kello kymmenen illalla.

7. Yhtiön johtokunta näkee mielellään, että tehtaitten työssä olevat työntekijät kuuluvat johonkin tehtailla perustettuun ammattiyhdistykseen, mutta ei kuitenkaan aseta työhön ottamisen ehdoksi työntekijäin liittymistä sellaiseen yhdistykseen. Eivät järjestyneet työntekijätkään saa vaatia sitä, eivätkä kieltäytyä yhteistyöstä niiden työntekijäin kanssa, jotka eivät kuulu ammattiyhdistykseen. Ammattiyhdistykset taas puolestaan sitoutuvat jokai-

nen pitämään huolta siitä, ja kaikin tarjona olevin keinoin vaikuttamaan siihen, niinhyvin että yhdistyksen jäsenet niinkuin rehelliset miehet täyttävät velvollisuutensa, käyttäytyvät kohteliaasti hallintoa ja työnjohtajia kohtaan ja noudattavat näiden osotuksia, kuin myös että muuten hyvää järjestystä noudatetaan työssä ja työpaikoilla. Jos hallinto huomaa ammattiyhdistyksen jäsenen työssään tai käytöksessään antavan moittimisen aihetta, on hallinto siis myöskin saava ammattiyhdistyksen myötävaikutuksen asian oikaisemiseksi.

Jos ammattiyhdistyksen jäsen katsoo itsellään olevan syytä huomautuksiin tai muistutuksiin, esittäköön asian yhdistykselle, joka harkittuaan voi ilmoittaa siitä paikallishallinnolle tai johtokunnalle.

8. Paikallishallinto ja esimiehet ovat velvolliset noudattamaan kohteliasta ja arvollista käytöstä työntekijöitä kohtaan.

9. Tämä sopimus ei estä yhtiötä myymästä tehtaita tahi tehdasta eikä lakkauttamasta toimintaa tehtaissa tahi jossakin niistä, kun johtokunta pitää sellaista tarpeellisena, ja on työntekijöillä silloin tavallinen irtisanomisaika. Sitä vastoin sopimusajan kestäessä ei lakkoa eikä työsulkua saa panna toimeen.

10. Sovitut palkat ja lyhennetty päivätyöaika otetaan käytäntöön huhtikuun ensimäisenä päivänä.

Kahdeksan tunnin työajan käytäntöön ottaminen löysityöntekijöille tapahtuu vähitellen eli noin seitsemänneksi osaksi kuukaudessa osastottain ja osastossa ryhmittäin, jossa suhteessa ammattiyhdistykset ovat velvolliset tekemään ehdotuksia, ja sellainen ehdotus työntekijöitä kohtaan on sitova, kun hallinto on sen hyväksynyt. Ensimäiseen päivään marraskuuta 1907 on mainittu uudistus oleva täydellisesti käytäntöön pantu Kymin ja Kuusankosken tehtaissa ja ensimäiseen päivään tammikuuta 1908 Voikan tehtaassa.

11. Niiden tapahtumien takia, jotka ovat olleet tämän sopimuksen edellä, ei ketään saa vainota.

12. Tämä sopimus on voimassa ensimäiseen päivään marraskuuta 1909 ja sen jälkeenkin vuosi vuodelta, ellei irtisanomista toiselta tai toiselta puolelta tapahdu vähintään kaksi kuukautta ennen sitä päivää, jolloin sopimusaika loppuisi.

13. Tämä sopimuskirja on kirjoitettu neljässä kappaleessa, ja pitää yhtiö yhden kappaleen, johon liitteenä kuuluu palkkausluettelo kokonaisuudessaan. Joka tehtaan ammattiyhdistykset saavat niinikään yhden kappaleen ynnä kopion samaa tehdasta koskevasta palkkausluettelon osasta.

Tämän sopimuksen allekirjoittivat toiselta puolen Kymin O. Y. ja toiselta puolen kaikki tehtaitten ammattiyhdistykset, nimittäin: Kymin paperityöläisten, selluloosatyöläisten, puuhiomotyöläisten, Kuusankosken paperi- ja puuhiomotyöläisten, selluloosatyöväen, Kymin ja Kuusankosken kone-, rauta- ja metallityöläisten, ulkotyöläisten, kivityöntekijäin, Voikan paperiteollisuus-

työväen, kone-, rauta- ja metallityöläisten, kivityöläisten, ulkotyöläisten, Kymin, Kuusan ja Voikan sähkö- ja telefoonityöläisten sekä puuseppäin ja kirvesmiesten ammattiosastot ynnä paperiteollisuustyöväen liittohallinto.

Edellä kerrotun sopimuksen kautta Kymin, Kuusankosken ja Voikan tehtailla käytäntöön otetusta uudesta kolme 8-tuntista työvuoroa käsittävästä työjärjestyksestä oli, niinkuin jo mainittiin, seurauksena että moniaat muutkin maamme paperiteollisuuslaitokset toimeenpanivat samallaisen muutoksen.

Muutetut työolot.

Pian kuitenkin olot paperiteollisuuden alalla huononivat. Kymin O. Y:n johtoon tuli toisia henkilöitä ja toukokuun 22 päivänä 1909 tehtaan kaikki työntekijät irtisanottiin jotta marraskuun 1 päivästä voitaisiin ottaa käytäntöön aikaisemmin noudatettu työjärjestys kaksin 12-tuntisin vuoroin. Lokakuun 14 päivänä 1909 yhtiön johtokunta antoi työntekijöille seuraavaa sisällystä olevan julistuksen:

Kymin Osakeyhtiön johtokunnan viimeksikuluneen toukokuun 22 päivänä tiedoksi saattaman irtisanomisen mukaisesti lakkaavat maaliskuun 25 päivänä 1907 tehdyt työtä ja työehtoja Kymin, Kuusankosken ja Woikan tehtaissa ynnä niihin kuuluvissa työpaikoissa koskevat sopimukset olemasta voimassa ensitulevan marraskuun 1 päivästä alkaen.

Tämän johdosta harkitessaan niitä ehtoja, joilla työtä on yhtiön teollisuuslaitoksissa viimeksi mainitusta päivästä lähtien jatkettava, johtokunta ei ole voinut olla kiinnittämättä asianmukaista huomiota niihin vaikeuksiin, joiden alaisena Kymin Osakeyhtiö työskentelee, jotka vaikeudet ovat sitä suuremmat, kun sekä paperi- että puuvanuke- ja selluloosamarkkinain tila muutama aika takaperin tuntuvasti huononi eikä paranemisen toiveita ole huomattavissa.

Näin ollen ja kun niissä maissa, joiden kanssa Suomen paperi- ja puuvanuketeollisuuden on kilpailtava, vuorotyö edelleen on käytännössä 12-tuntisin vuoroin, on johtokunnan, välttääkseen sitä mahdollisuutta että yhtiön tehtaitten toiminta lakkaa, ollut pakko päättää marraskuun 1 päivästä palata 12-tuntiseen työaikaan vuorotöissä, ollen työ sunnuntaisin keskeytettynä tavallisesti 16 tunnin aikana. Ainoastaan selluloosatehtaitten keittimöissä ja happo-osastoilla sekä kaikkien tehtaitten höyrykattilaosastoilla on työ, laatunsa vuoksi sekä kun on vaikea niissä välttää sunnuntaityötä, jatkuva kuten nykyäänkin 8-tuntisin työajoin 3 vuorolla. Johtokunta suuresti valittaa että tämän johdosta osa yhtiön nykyisiä vuorotyöntekijöitä täytyy sanoa irti yhtiön palveluksesta, mutta asia ei sen pahempi ole autettavissa.

Sen ohella on yhtiön tehtaissa nykyään maksettujen palkkain perinpohjainen tarkastus ja vertailu niihin palkkoihin, mitä vastaavista toimituksista maksetaan muissa paperi- ja puuvanukealaan kuuluvissa kotimaisissa ja niiden maiden tehtaissa, joiden kanssa Suomen paperi- ja puuvanuketeollisuuden täy-

tyy kilpailla, osottanut kohtuullisen alennuksen välttämättömäksi. Tämä alennus on kuitenkin pääasiallisesti kohtaava ainoastaan työtä, joka osittain taikka kokonaan tehdään urakalla taikka tuotantopalkkiota vastaan ja josta työstä palkka koneellisten parannusten johdosta ja muista syistä on noussut määriin, jommoisia ei siihen aikaan kuin nykyiset urakka- ja palkkiomäärät vahvistettiin varmaankaan voitu kumpaisellakaan taholla edellyttää. Johtokunta on kuitenkin vakuuttunut siitä, että palkat johtokunnan määräämin vähennyksinkin ovat hyvät siihen verraten mitä muissa tehtaissa maksetaan samallaisesta työstä.

Johtokunnan edellä mainituilla perusteilla tänään tekemän päätöksen mukaisesti on siis yhtiön paperi-, selluloosa- ja puuvanuketehtaissa ynnä niihin kuuluvissa työpaikoissa suoritettavaan työhön nähden marraskuun 1 päivästä 1909 oleva noudatettavana seuraava työjärjestys:

I. *2-vuorotyö* otetaan käytäntöön kaikkialla, missä 3-vuorotyö nykyään on käytännössä, paitsi selluloosatehtaitten keittimö- ja happo-osastoilla sekä kaikkien tehtaitten lämmittäjille.

II. Työajat ovat:

a) päivätyöläisillä: 10 tuntia, nimittäin 7 a. p.—12 päiv. ja 1 i. p.—6 i. p., paitsi lauvantaisin, jolloin työ lakkaa klo 4 i. p.

b) vuorotyöläisillä: 1) 2-vuorossa: 6 a. p.—6 i. p. ja 6 i. p.—6 a. p.

2) 3-vuorossa: 6 a. p.—2 i. p., 2 i. p.—10 i. p. ja 10 i. p.— 6 a. p., mutta jatkuu työ tarpeen tullen lauvantai-iltana klo 10 alkavassa vuorossa sunnuntaihin klo 2 i. p. ja sunnuntaina klo 2 i. p. alkavassa vuorossa maanantaihin klo 6 a. p.

III. Sunnuntai- ja pyhäpäivinä:

a) uudenvuodenaatto-, juhannusaatto- ja jouluaattopäivinä päättyy työ klo 12 päivällä ja alotetaan ensimäisenä sitä seuraavana arkipäivänä klo 6 aamulla;

b) pitkänperjantain aamusta klo 6 toiseen pääsiäispäivään klo 10 i. p. ja ensimäisen helluntaipäivän aamusta klo 6 toiseen helluntaipäivään klo 10 i. p. kaikki tehtaat niinikään seisovat;

c) kaikkina muina sunnuntai- ja pyhäpäivinä lopetetaan työ, paitsi missä se käy kolmella vuorolla, klo 6 a. p. ja alotetaan jälleen klo 10 i. p.

IV. Ylityö:

a) ylityöksi katsotaan kaikki työ, mikä tehdään muulloin kuin vuoro- ja päivätyöläisten varsinaisella työajalla. Ylityöksi ei siis lueta työtä, jonka kolmi-

vuoroiset työntekijät III c) kohdassa mainittuina sunnuntaipäivinä suorittavat II b) 2 kohdan mukaan;

b) ylityöstä maksetaan 50 %:n korotus, mutta kaikesta työstä, joka suoritetaan niinä aikoina, jolloin tehtaat III a) ja b) kohtain mukaan tavallisesti seisovat sekä klo 6 a. p. ja klo 10 i. p. välisenä aikana loppiaispäivänä, Maarianilmestyspäivänä ja helatorstaina suoritetaan 100 %:n korotus. Mitään korotusta ei kuitenkaan tule kysymykseen työstä, jota vuoro- tai päivätyöläisiltä mahdollisesti vaaditaan klo 7 a. p. ja 4 i. p. välisenä aikana pääsiäispäivän edellisenä lauvantaina;

c) niillä osastoilla, missä 3-vuoroinen työ pysytetään, on työntekijä velvollinen työtoverin sairastuessa tahi poissa ollessa työskentelemään korkeintaan 14 päivän aikana 12-tuntisin vuoroin hänen päiväpalkkansa siltä kohoamatta.

Johtokunta on antanut yhtiön toimitusjohtajan toimeksi jokaisen tehtaan päällikköjen välityksellä irtisanoa ne työntekijät, jotka valitettavasti täytyy yhtiön palveluksesta erottaa, sekä ilmoittaa muille työntekijöille millä ehdoilla he voivat jäädä yhtiön palvelukseen ensintulevan marraskuun 1 päivästä.

Miltei samaan aikaan kuin Kymin O. Y. siirtyivät jotkut muutkin suuremmat paperitehtaamme kaksivuoroiseen työhön, jota vastoin toiset edelleen pysyttivät kolmivuoroisen työn. Tämän johdosta työolot tuntuvasti muuttuivat työväelle epäedulliseen suuntaan. Muutos aiheuttikin eräitä työnseisauksia, joista jo edellä on mainittu. Työntekijät eivät kuitenkaan kyenneet estämään työjärjestystä muuttamasta työnantajain haluamaan suuntaan.

Esillä olevan tutkimuksen pohjana oleva aineisto koottiin kesällä ja syksyllä 1909, siis ennenkuin kaksivuoroinen työ jälleen oli otettu käytäntöön. Olisi kuitenkin tuntuvassa määrässä vähentänyt tutkimuksen arvoa, jos olisi tyydytty ainoastaan näihin työajasta saatuihin tietoihin. Oli sentähden lisäksi hankittava tietoja myöskin muutoksen jälkeisestä työajasta. Näitä tietoja on saatu osin keväällä 1910 toimitettaessa maamme teollisuus- ja käsiammattiliikkeiden työajan tutkimusta ja osin kirjallisesti tiedustelemalla asianomaisilta tehtailta. Näihin molempiin tietosarjoihin, joista toinen on peräisin kesältä 1909 ja toinen keväältä 1910, perustuu Taulukko 28. Tässä on ollut välttämätöntä käyttää pohjana erinäisiä oletuksia, jotka eivät pidä aivan yhtä todellisen asianlaidan kanssa. Niitä valaistaan tässä muutamin sanoin.

Täydelliset tiedot hankittiin, niinkuin sanottu, kesällä 1909 vartavasten asetettujen asiamiesten välityksellä. Myöhemmät, keväällä 1910 hankitut tiedot saatiin paljon kaaviollisemmassa muodossa ja koskivat ainoastaan työaikaa eikä työntekijäin lukua ja ryhmitystä. Täytyi sentähden laskelmissa edellyttää, että työntekijäin luku oli kumpaisessakin tapauksessa sama, toisin sanoin, pysynyt ennallaan, vaikka toisenlainen työjärjestys oli otettu käytäntöön. Tämä

oletus ei täysin pidä paikkaansa, koska kolmesta vuorosta kahteen siirtyessä työntekijäin luku voi vähentyä kolmanneksella, mikä kaiketi ei kuitenkaan aina ole laita käytännössä, koska työnantaja koettaa tavalla tahi toisella pysyttää palveluksessaan niin suuren osan työväkensä kantajoukkoa kuin suinkin. Lisäksi on edellytetty, että työjärjestyksen muutos ei olisi mitään vaikuttanut yksinomaan päivätyössä tahi yksinomaan yötyössä (yövartijoihin y. m.) oleviin työntekijöihin. Mitä päivätyöntekijöihin tulee, niin voi siirtyminen kolmesta vuorosta kahteen vaikuttaa heihinkin, vaikka tosin sangen vähän. Oli, niinkuin jo huomautettiin, välttämätöntä tehdä nämä edellytykset jotta ensinkään kävisi toisiinsa vertaileminen oloja, jotka vallitsivat ennen ja jälkeen sen ajankohdan, jolloin siirryttiin kolmivuoroisesta työstä kaksivuoroiseen. Taulukossa 28 on sentähden kaksivuoroisten työntekijäin luku jonkun verran liian suuri.

Taulukosta 28 käy selville seuraavaa [1]):

Kesällä 1909.

	Tehtaita:	Työntekijöitä: miehiä	naisia	yhteensä
Ainoastaan 2-vuoroista työtä	32	1,598	545	2,143
» 3- » »	15	1,632	403	2,035
sekä a) 2- » »	5	164	95	259
että b) 3- » »		754	73	827
Yhteensä	52	4,148	1,116	5,264

Keväällä 1910.

Ainoastaan 2-vuoroista työtä	34	1,984	625	2,609
» 3- » »	11	735	148	883
sekä a) 2- » »	7	1,009	317	1,326
että b) 3- » »		420	26	446
Yhteensä	52	4,148	1,116	5,264

Taulukossa olevat tiedot puheenalaisilta kahdelta ajanjaksolta ovat myös yhdisteltävissä seuraavasti:

Kesällä 1909.

	Miehiä		Naisia		Yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
2-vuoroista työtä	1,762	42.5	640	57.3	2,402	45.7
3- » »	2,386	57.5	476	42.7	2,862	54.3

[1]) Sivulla 63 olevissa loppusummissa on kaksi painovirhettä. 6 palstan loppusumma pitää olla 1,762 eikä 1,766 ja 10 palstan summa 2,993 eikä 2,997.

Keväällä 1910.

	Miehiä		Naisia		Yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
2-vuoroista työtä	2,993	72.1	942	84.3	3,935	74.8
3- » »	1,155	27.9	174	15.7	1,329	25.2

Sen sijaan että kolmivuorotyöntekijöitä ennen muutoksen toimeenpanoa oli enemmän kuin puolet kaikista vuorotyöntekijöistä, oli heitä muutoksen toimeentultua ainoastaan neljäsosa vuorotyöntekijäin luvusta. Viimeksi mainittu suhdeluku olisi hiukan suurempi, jos olisi käynyt ottaminen huomioon ne työntekijät, jotka muutoksen johdosta jäivät työttömiksi.

Taloudelliset seuraukset.

On epäilemätöntä, että työntekijäin kannalta katsoen kolmivuoroinen työ on kaksivuoroista paljon edullisempi. Siitä ei voine olla eri mieliä.

Mutta miten suhtautuvat nämä molemmat työjärjestykset toisiinsa asian taloudelliseen puoleen nähden, toisin sanoin, työnantajaa ja teollisuutta sinänsä silmällä pitäen.

Tämän asian selvittämiseksi on tarpeellista laatia täydelliset laskelmat kumpaisessakin tapauksessa aiheutuvista kustannuksista, vertailla näitä vastaiseen tuotantomäärään, tavaran käypähintaan y. m. asiaan vaikuttaviin seikkoihin. Eräissä tehtaissa kolmivuoroisesta työstä kaksivuoroiseen siirryttäessä lieneekin tuollaisia laskelmia tehty. Tiedusteluun saisiko näitä laskelmia käyttää tässä julkaisussa, on vastattu että se ei käy päinsä. Vähemmän sen vuoksi, niin huomautettiin, että laskelmat sisältäisivät liikesalaisuuksien alaan kuuluvia seikkoja tahi muuten olisivat sen laatuisia, etteivät työnantajat halua niitä saattaa julkisuuteen. Mutta enemmän siitä syystä, että olot siitä lähtien ovat varsin tuntuvasti muuttuneet, kun, muun muassa, tuotanto on lisääntynyt, mikä seikka vaikuttaa laskelmain tuloksiin. Sitä paitsi ovat tuotanto-olot eri tehtaissa tuotannon määrään ja laatuun nähden niin erilaiset, että toisessa tehtaassa toimitetut laskelmat eivät ole sovellettavissa toisen tehtaan oloihin. On sentähden täytynyt luopua ajatuksesta että tehtaissa vuonna 1909 toimitettuja laskelmia käytettäisiin hyväksi tässä teoksessa.

Eräitä näiden laskelmain tuloksia on kuitenkin julkaistu työnantajain omasta toimesta, [1]) sen johdosta että eduskunta vuonna 1909 hyväksyi lain työstä eräissä teollisuusammateissa. Puheenalaisessa komitean mietinnössä selostetaan niitä muutoksia, joita mainitun lakiehdotuksen määräyksien voimaan saattamisen johdosta kävisi välttämättömäksi tehdä nykyiseen työjärjestykseen. Mietinnössä selvitetään lisäksi kysymystä, mitä kustannuksia nämä muutokset tuottaisivat teollisuudelle ja mitä nämä kohonneet kustannukset

[1]) Komitean mietintö työstä teollisuusammateissa, annettu Suomen Yleiselle Työnantajaliitolle, Hels. 1910.

vaikuttaisivat teollisuuden kannattavaisuuteen. Tutkimus oli kohdistunut tähänkin asiaan, mutta kutakuinkin täydellisiä ja tyhjentäviä vastauksia oli saatu ainoastaan paperiteollisuuden ja rautatehtaitten osalta. Molempain näiden teollisuudenhaarain kävisi, niinkuin mietinnössä osotettiin, välttämättömäksi siirtyä nykyään yleisesti käytännössä olevasta kaksivuorotyöstä kolmivuoroiseen, ja tästä aiheutuvat kustannukset oli verraten helppo edeltäpäin laskea. Paperiteollisuuteen nähden helpotti laskelman toimittamista se seikka, että tässä teollisuudessa jo oli kolmivuorotyötä jonkun aikaa käytetty, joten siis oli olemassa kokemusta sen aiheuttamista kustannuksista.

Paperiteollisuudelle johtuisivat, sanotaan mainitussa mietinnössä, uusien määräyksien toteuttamisesta aiheutuvat, ennakolta laskettavissa olevat kustannukset pääasiallisesti seuraavista kahdesta seikasta: 1) kahden vuoron sijaan olisi työhön otettava kolme työntekijävuoroa ja eräissä tapauksissa neljä; sekä 2) sunnuntaityöstä on suoritettava 100 %:lla korotettu palkka. Tämän lisäksi tulee joukko muita merkitykseltään vähäarvoisempia menoeriä. Kustannuksia arvioitaessa on edellytetty työntekijäin viikkoansion pysyvän samana kuin tähänkin asti. Vastaukset sisältävät osaksi laajoja, aivan yksityiskohtaisia laskelmia, osaksi summittaisia tietoja. Käsityksen saamiseksi näiden laskujen paikkansapitäväisyydestä on mielenkiintoista verrata näitä erilaatuisia vastauksia toisiinsa. Edellyttäen korotettua palkkaa sunnuntaityöstä suoritettavan lauantaista k:lo 6 i. p. sunnuntaihin k:lo 6 i. p. antavat nykyään kahta työvuoroa käyttävistä kolmesta paperitehtaasta ja kolmesta puuhiomosta saadut yksityiskohtaiset laskelmat tulokseksi että lisäkustannuksia vuotta kohti tulee 361,900 mk, nykyisen palkkamäärän ollessa yhteensä 1,269,000 mk, joten palkkamenojen lisäys on 28.5 %. Niinikään kahdella vuorolla työskentelevistä kuudesta muusta paperitehtaasta ja viidestä puuhiomosta saadut summittaiset tiedot taas johtavat siihen tulokseen, että lisäkustannukset nousevat yhteensä 823,000 mk:aan koko palkkamäärän ollessa 2,659,000 mk, joten lisäännys on 31 %. Niinkuin näkyy, nämä tiedot ovat niin yhtäpitävät kuin kohtuudella voi toivoa tällaisista jossain määrin erilaisia oloja koskevista laskelmista; ja täytyy näihin laskelmiin sentähden voida täydellisesti luottaa. Ottamalla vielä huomioon selluloosatehtaat sekä ne hiomot ja paperitehtaat, jotka edelleenkin tekevät työtä kolmella vuorolla, olisi palkkojen lisäys koko paperiteollisuudessa oleva 1,761,400 mk eli 28.5 % nykyisestä palkkamäärästä 6,200,000 markasta. Näitä laitoksia omistavain yhtiöiden yhteenlasketusta osakepääomasta nämä lisäkustannukset olisivat noin 4 %.

Esitettyjä laskelmia vastaan saatettanee, lausutaan mietinnössä edelleen, joltakin taholta tehdä se väite, että työaikaa niin melkoisesti lyhennettäessä työ kävisi sitä voimaperäisemmäksi ja samalla tuotanto sitä suuremmaksi, joten, lisääntyneet kustannukset ainakin osaksi korvautuisivat. On kumminkin selvä,

että lause: mitä lyhempi työaika, sitä voimaperäisempää työ — johon väitteeseen muuten vaatimukset työajan lyhentämisestä yleensä on perustettu — pitää paikkansa ainoastaan eräitten rajain sisällä ja määrätyissä oloissa. Joutuuhan mahdottomuuksiin, jos väittää, että jokaisesta työajan lyhennyksestä, huolimatta siitä miten pitkä työaika on, on seurauksena voimaperäisempi työ ja että lopullinen työmäärä ei siitä tuntuvasti vähene. Työtehoisuuden lisäämisen mahdollisuus on myöskin oleellisesti sen varassa, mikä osa konetyöllä puheenalaisessa tapauksessa on. Jos työ on suurimmalta osaltaan konetyötä, ja varsinkin jos koneet käyvät yhtämittaa, niinkuin paperiteollisuudessa on laita, on yksityisellä työntekijällä paljon vähemmän mahdollisuutta voimaperäisemmällä työllä lisätä työn tehoisuutta kuin niissä tapauksissa, missä yksilöllisellä työllä on tärkeämpi tehtävä. Paperiteollisuuden alalla saavutettu kokemus ei myös kään ole osottanut, että työn tehoisuus kolmivuorotyössä tuntia kohti yleensä olisi ollut suurempi kuin kaksivuorotyössä.

Toimittamastaan tutkimuksesta katsoo komitea käyvän selville, että Suomen Eduskunnan hyväksymä ehdotus uudeksi laiksi teollisuusammateista kävisi suorastaan tuhoisaksi sille teollisuudenhaaralle, jota täytyy pitää maallemme luonnollisimpana, nimittäin paperi- ja puuvanuketeollisuudelle.

Tässä edellä selostetuissa laskelmissa on, niinkuin jo huomautettiin, pidetty silmällä kahta aivan erilaatuista asianhaaraa, toiselta puolen siirtymistä kahdesta työvuorosta kolmeen ja toiselta puolen korotetun palkan maksamista sunnuntaityöstä, mikä seikka on johtunut laskelmain tarkoituksesta eli siitä että on pyritty osottamaan, minkä verran kustannukset kohoaisivat sen johdosta että Eduskunnan vuonna 1909 hyväksymä laki työstä teollisuusammateissa tulisi voimaan. Tässä julkaisussa selvitettävää päämäärää silmällä pitäen olisi laskelmain kuitenkin tullut rajoittua ensinmainittuun asianhaaraan. Kun ei kuitenkaan ole käytettävinä näiden laskelmain perusteita, on mahdoton ratkaista missä määrin toinen taikka toinen asianhaara on vaikuttanut laskelmain tuloksiin. Vaikkakaan nämä laskelmat eivät siis vastaa sitä mitä tässä on tarkoitettu, on kuitenkin katsottu olevan syytä esittää niistä otteita kustannusten lisääntymistä koskevan kysymyksen valaisemiseksi, koska tämä on ainoa selvitys mikä tästä asiasta ylipäätään on käytettävissä.

Taulukon 28 mukaan jakautuvat työntekijät eri työjärjestystensä mukaan seuraavasti:

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
Ainoastaan päivätyöntekijöitä ..	2,614	38.6	1,675	60.0	4,289	44.8
Ainoastaan yötyöntekijöitä	18	0.3	—	—	18	0.2
Vuorotyöntekijöitä	4,148	61.1	1,116	40.0	5,264	55.0
Yhteensä	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

Taulukossa 29 on seikkaperäisiä tietoja päivätyöstä. Päivätyö.

Silmällä pitäen työn alkamisaikaa aamusin jakautuvat tehtaat seuraavasti:

Työ alkaa klo 6 a. p.	31 tehdasta
» » » ½7 »	10 »
» » » 7 »	7 »
» » osin klo 6, osin klo 7 a. p.	1 tehdas
» » » » 6 » » ½7 »	1 »
Ilman päivätyötä	3 tehdasta
Yhteensä	53 tehdasta

Työntekijäin työaika taas alkaa aamusin seuraavasti:

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
Klo 6 a. p.	1,020	39.1	814	48.6	1,834	42.7
» ½ 7 »	1,220	46.6	574	34.2	1,794	41.9
» 7 »	362	13.8	287	17.2	649	15.1
Tuntematon	12	0.5	—	—	12	0.3
Yhteensä	2,614	100.0	1,675	100.0	4,289	100.0

Lauantai-illoin päättyy työ:

Klo 2 i. p.	3 tehtaassa
» 3 »	9 »
» 4 »	5 »
» ½ 5 »	1 »
» 5 »	9 »
» ½ 6 »	1 »
» 6 »	21 »
Osin klo 4, osin klo 6 i. p.	1 »
Ilman päivätyötä	3 »
Yhteensä	53 tehtaassa

Silmälläpitäen työn päättymisaikaa lauantai-illoin ryhmittyvät työntekijät seuraavasti:

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
Klo 2 i. p.	107	4.1	106	6.3	213	5.0
» 3 »	1,352	51.7	717	42.7	2,069	48.1
» 4 »	144	5.5	73	4.4	217	5.1
» ½ 5 »	23	0.9	18	1.1	41	1.0
» 5 »	348	13.3	217	13.0	565	13.2
» ½ 6 »	16	0.6	—	—	16	0.4
» 6 »	612	23.4	544	32.5	1,156	26.9
Tuntematon	12	0.5	—	—	12	0.3
Yhteensä	2,614	100.0	1,675	100.0	4,289	100.0

Muina viikonpäivinä kuin lauantaisin päättyy työ kaikissa tehtaissa klo 6 i. p., paitsi eräässä pienessä tehtaassa, jossa päivätyö jatkuu klo 7 asti i. p.

Tuntiluku, minkä työ päättyy aikaisemmin lauantaisin kuin muina viikonpäivinä, on

½ tuntia	1 tehtaassa
1 »	10 »
1 ½ »	1 »
2 »	5 »
3 »	9 »
4 »	3 »
Osin 2 tuntia, osin ei mikään	1 »
Ei mikään	20 »
Ilman päivätyötä ja tuntematon	3 »
Yhteensä	53 tehtaassa

Työn päättymisajan eroa lauantaisin ja muina viikonpäivinä silmällä pitäen ryhmittyvät työntekijät seuraavasti:

Työ päättyy lauantaisin	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
½ t. aikaisemmin	16	0.6	—	—	16	0.4
1 » »	349	13.3	217	13.0	566	13.2
1 ½ » »	23	0.9	18	1.1	41	1.0
2 » »	144	5.5	73	4.4	217	5.1
3 » »	1,352	51.7	717	42.7	2,069	48.1
4 » »	107	4.1	106	6.3	213	5.0
kuten muinakin päivinä	611	23.4	544	32.5	1,155	26.9
Tuntematon	12	0.5	—	—	12	0.3
Yhteensä	2,614	100.0	1,675	100.0	4,289	100.0

Päivätyöntekijöistä on paperiteollisuudessa niinmuodoin 26.9 %:lla yhtä pitkä työaika lauantaisin kuin muina viikon päivinä, jota vastoin tämä luku kaikilla maamme teollisuuksien ja käsiammattien tutkimuksen käsittämillä työntekijöillä oli ainoastaan 19.4 %.

Päivän varrella on lepohetkiä yleensä kaksi, toinen tavallisesti klo 8—9 a. p., toinen klo 1—2 i. p. Muutamia poikkeuksia on tästä säännöstä. Niinpä on ensimäinen lepohetki toisinaan 1 ½ tuntia, toisinaan ainoastaan ½ tuntia ja joskus myös hiukan aikaisemmin tahi myöhemmin päivällä. Myöhempi lepohetki on yhdessä tapauksessa 1 ½ tuntia. Eräissä tehtaissa on käytännössä ainoastaan yksi lepohetki keskipäivällä klo 12 ja 1 välillä. Kahdessa tehtaassa myönnetään sitä paitsi ¼ tunnin kahviloma iltapäivällä. Jos työ lauantaisin päättyy tuntuvasti aikaisemmin kuin muina viikonpäivinä, jää jälkimäinen lepohetki pois.

Todellinen työaika, s. o. lepohetket siitä pois luettuina, on vihdoin seuraava:

Työaika	on	4	tehtaassa	57 tuntia
»	»	10	»	58 »
»	»	2	»	58 ½ »
»	»	8	»	59 »
»	»	12	»	60 »
»	»	2	»	61 »
»	»	1	»	61 ½ »
»	»	2	»	62 »
»	»	1	»	62 ½ »
»	»	6	»	63 »
»	»	1	»	66 »
»	»	1	»	54, 58 tai 60 tunt.
»	»	3	»	tuntematon

Työntekijäin todelliset työajat ovat seuraavat:

		miehiä		naisia		yhteensä	
		luku	%	luku	%	luku	%
54	tuntia	7	0.3	24	1.4	31	0.7
57	»	155	5.9	171	10.2	326	7.6
58	»	1,381	52.8	722	43.1	2,103	49.1
58 ½	»	91	3.5	59	3.5	150	3.5
59	»	293	11.2	215	12.9	508	11.8
60	»	489	18.7	426	25.5	915	21.3
61	»	24	0.9	9	0.5	33	0.8
61 ½	»	23	0.9	18	1.1	41	1.0

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
62 tuntia	56	2.1	2	0.1	58	1.3
62 ½ »	16	0.6	—	—	16	0.4
63 »	59	2.3	29	1.7	88	2.0
66 »	8	0.3	—	—	8	0.2
Tuntematon	12	0.5	—	—	12	0.3
Yhteensä	2,614	100.0	1,675	100.0	4,289	100.0

Noin puolella päivätyöntekijöistä on työaika 58 tuntia viikossa. Sitä likinnä tavallisin työaika on 60 tuntia, mikä työaika on hiukan enemmällä kuin viidennellä osalla työntekijöistä, sitten 59 tuntia hiukan enemmällä kuin kymmenennelläosalla työntekijöistä. 60 tunnin viikottainen työaika on 92.4 %:lla miespuolisista, 96.6 %:lla naispuolisista ja 94.0 %:lla kaikista työntekijöistä.

Vuorotyö. Taulukossa 30 selostetaan seikkaperäisesti vuorotyön järjestystä kaikissa tehtaissa, joista tietoja on saatu. Taulukossa esitetään kumpaisenkin laatuisen vuorotyön työaika kahtena (tahi kolmena) peräkkäisenä viikkona ja koko työaika kahtena (tahi kolmena) viikkona, keskeytymättömän sunnuntailevon pituus viikottain ja yhteensä kahtena (tahi kolmena) viikkona sekä itsekutakin näitä työjärjestyksiä noudattavain työrtekijäin luku.

Kaksivuoroinen työ. Tästä näkyy että kaksivuoroinen työ on käytännössä 41 tehtaassa. Näistä työskentelee:

3	tehtaassa	130	tuntia	kahtena	peräkkäisenä	viikkona,
1	»	135	»	»	»	»
3	»	144	»	»	»	»
1	»	145	»	»	»	»
1	»	152	»	»	»	»
1	»	153	»	»	»	»
3	»	154	»	»	»	»
26	»	156	»	»	»	»
1	»	168	»	»	»	»
1	»	osin 152, osin 156	»	»	»	»

Tämä kahden peräkkäisen viikon työaika on, katsomatta sen jakautumiseen eri viikoille, alempana mainituilla työntekijämäärillä:

		miehiä		naisia		yhteensä	
		luku	%	luku	%	luku	%
130	tuntia	54	1.8	8	0.8	62	1.6
135	»	58	1.9	43	4.6	101	2.6
144	»	80	2.7	33	3.5	113	2.9
145	»	48	1.6	29	3.1	77	1.9
152	»	342	11.4	66	7.0	408	10.4
153	»	11	0.4	17	1.8	28	0.7
154	»	853	28.5	222	23.6	1,075	27.3
156	»	1,507	50.4	512	54.3	2,019	51.3
168	»	40	1.3	12	1.3	52	1.3
	Yhteensä	2,993	100.0	942	100.0	3,935	100.0

Useimmilla tehtailla ja samaten useimmilla työntekijöillä on 156 tuntia kahden viikon aikana eli keskimäärin 78 tuntia viikossa. Tämä työaika on kokonaan tahi osittain käytännössä 27 tehtaassa, joissa puolet kaikista työntekijöistä työskentelee kahdessa vuorossa. Sitä likinnä seuraa 154 tuntia eli 77 tuntia keskimäärin viikossa. Tämä järjestys on tosin käytännössä ainoastaan 3 tehtaassa, mutta koska nämä ovat suurimmat, on tämän ryhmän työntekijäin luku miltei kolmasosa kaikista. 152 tuntia eli keskimäärin viikottain 76 tuntia on kymmenennelläosalla kahdessa vuorossa työskentelevistä työntekijöistä.

Vuorotyö on eri viikkojen kesken jaettu seuraavasti:

	Työaika			Keskimäärä
	2 viikkona	toisena viikkona	toisena viikkona	viikottain
130	tuntia	60 tuntia	70 tuntia	65 tuntia
135	»	63 »	72 »	67 ½ »
144	»	72 »	72 »	72 »
145	»	71 »	74 »	72 ½ »
152	»	72 »	80 »	76 »
153	»	72 »	81 »	76 ½ »
154	»	72 »	82 »	77 »
156	»	72 »	84 »	78 »
168	»	72 »	96 »	84 »

Keskeytymätön sunnuntailepo on

3	tehtaassa	72	tuntia	kahtena peräkkäisenä	viikkona,
1	»	71	»	»	»
1	»	52	»	»	»
4	»	50	»	»	»

29 tehtaassa 48 tuntia kahtena peräkkäisenä viikkona,
1 » 36 » » » »
1 » 24 » » » »
1 » osin 48,
osin 52 » » » »

Työntekijöillä on sunnuntailepoa kahtena peräkkäisenä viikkona, sen jakautumista sunnuntaiden kesken huomioon ottamatta:

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
72 tuntia	125	4.2	70	7.4	195	5.0
71 »	48	1.6	29	3.1	77	1.9
52 »	342	11.4	66	7.0	408	10.4
50 »	864	28.9	239	25.4	1,103	28.0
48 »	1,552	51.9	526	55.8	2,078	52.8
36 »	22	0.7	—	—	22	0.6
24 »	40	1.3	12	1.3	52	1.3
Yhteensä	2,993	100.0	942	100.0	3,935	100.0

Useimmissa tehtaissa ja lukuisimmilla työntekijöillä — hiukan enemmän kuin puolella kaikista kaksivuoroisista työntekijöistä — on sunnuntailepo kahtena peräkkäisenä sunnuntaina yhteensä 48 tuntia. Sitä likinnä seuraa 50 tuntia 4 tehtaassa, joista kolme on suurinta, ja 28.0 %:lla työntekijöistä. 52 tunnin sunnuntailepo on kymmenesosalla työntekijöistä.

Sunnuntailepo on seuraavasti jaettu kahden peräkkäisen sunnuntain kesken:

Sunnuntailepo						Keskimäärin sunnuntaisin	
2 sunnunt.		toisena sunnunt.		toisena sunnunt.			
72	tuntia	24	tuntia	48	tuntia	36	tuntia
71	»	23	»	48	»	35 ½	»
52	»	24	»	28	»	26	»
50	»	24	»	26	»	25	»
48	»	24	»	24	»	24	»
36	»	12	»	24	»	18	»
24	»	24	»	0	»	12	»

Kolmivuoroinen työ on yksinomaan tahi osittain käytännössä 18 tehtaassa. Työaika on: **Kolmivuoroinen työ.**

1	tehtaassa	144	tuntia	kolmena peräkkäisenä	viikkona,
1	»	148	»	»	»
1	»	152	»	»	»
8	»	160	»	»	»
5	»	168	»	»	»
1	»	192	»	»	»
1	»	osin 152, osin 168	»	»	»

Työaika kolmena peräkkäisenä viikkona on, katsomatta sen jakautumiseen eri viikkojen kesken, työntekijöillä seuraava:

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
144 tuntia	19	1.6	20	11.5	39	2.9
148 »	80	6.9	—	—	80	6.0
152 »	122	10.6	12	6.9	134	10.1
160 »	603	52.2	110	63.3	713	53.7
168 »	298	25.9	14	8.0	312	23.5
192 »	33	2.8	18	10.3	51	3.8
Yhteensä	1,155	100.0	174	100.0	1,329	100.0

Useimmilla tehtailla ja samaten työntekijöillä on yhteenlaskettu työaika kolmena peräkkäisenä viikkona 160 tuntia. Sitä likinnä tavallisin työaika on 168 ja sitten 152 tuntia.

Eri viikkojen kesken jakautuu työaika seuraavasti:

3 viikkona	Työaika on ensim. viikkona	toisena viikkona	kolm. viikkona	Keskimäärin viikossa
144 tuntia	48 tuntia	48 tuntia	48 tuntia	48 tuntia
148 »	48 »	48 »	52 »	49 ⅓ »
152 »	48 »	48 »	56 »	50 ⅔ »
160 »	48 »	48 »	64 »	53 ⅓ »
160 »	48 »	54 »	58 »	53 ⅓ »
160 »	48 »	56 »	56 »	53 ⅓ »
168 »	48 »	56 »	64 »	56 »
168 »	56 »	56 »	56 »	56 »
192 »	56 »	68 »	68 »	64 »

Keskeytymätön sunnuntailepo on

1	tehtaassa	120	tuntia	kolmena	peräkkäisenä	viikkona
1	»	102	»	»	»	»
1	»	92	»	»	»	»
1	»	90	»	»	»	»
1	»	88	»	»	»	»
1	»	80	»	»	»	»
5	»	72	»	»	»	»
6	»	64	»	»	»	»
1	»	osin 96, osin 48	»	»	»	»

Työntekijöillä on yhtäjaksoista sunnuntailepoa kolmena peräkkäisenä sunnuntaina, huomioon ottamatta levon jakautumista näiden sunnuntaiden kesken, seuraavasti:

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
120 tuntia	19	1.6	20	11.5	39	2.9
102 »	80	6.9	—	—	80	6.0
96 »	91	7.8	12	6.9	103	7.7
92 »	31	2.7	—	—	31	2.3
90 »	98	8.4	25	14.4	123	9.2
88 »	146	12.7	12	6.9	158	11.9
80 »	88	7.6	5	2.9	93	7.0
72 »	271	23.6	68	39.0	339	25.6
64 »	298	25.9	32	18.4	330	24.9
48 »	33	2.8	—	—	33	2.5
Yhteensä	1,155	100.0	174	100.0	1,329	100.0

Tavallisin sunnuntailevon pituus yhteensä kolmena peräkkäisenä sunnuntaina on 72 tahi 64 tuntia. Ensinmainittu lepoaika on käytännössä viidessä, jälkimäinen kuudessa tehtaassa, ja noin neljännelläosalla työntekijöistä on ensinmainittu sekä samalla määrällä jälkimäinen sunnuntailepo.

Kaikkien kolmen sunnuntain kesken jakautuu lepoaika seuraavasti:

Sunnuntailepo						Keskimäär. sunnuntaina
3 sunnunt.	ensim. sunnunt.	tois. sunnunt.	kolm. sunnunt.	
120 tuntia	24 tuntia	48 tuntia	48 tuntia	40 tuntia
102 »	32 »	34 »	36 »	34 »
96 »	24 »	32 »	40 »	32 »
92 »	20 »	24 »	48 »	30 2/3 »
90 »	26 »	32 »	32 »	30 »
88 »	18 »	22 »	48 »	29 1/3 »
80 »	8 »	24 »	48 »	26 2/3 »
72 »	22 »	24 »	26 »	24 »
72 »	8 »	24 »	40 »	24 »
72 »	8 »	32 »	32 »	24 »
64 »	16 »	24 »	24 »	21 1/3 »
48 »	16 »	16 »	16 »	16 »

On mielenkiintoista nähdä, miten vuorotyöntekijät jakautuvat ikänsä puolesta, erittäinkin missä määrin alaikäisiä työntekijöitä käytetään sellaiseen työhön. Tämä näkyy Taulukosta 31. Vuorotyöntekijät jakautuvat seuraavasti: **Vuorotyöntekijäin ikä.**

Kaksivuorotyöntekijöitä:

	miehiä		naisia		yhteensä	
	luku	%	luku	%	luku	%
14 v.	1	0.0	—	—	1	0.0
15 »	8	0.3	2	0.2	10	0.3
16 »	10	0.3	6	0.6	16	0.4
17 »	24	0.8	22	2.3	46	1.2
18 vuot. ja vanh.	2,950	98.6	912	96.9	3,862	98.1
Yhteensä	2,993	100.0	942	100.0	3,935	100.0

Kolmivuorotyöntekijöitä:

13 v.	1	0.1	—	—	1	0.1
14 »	1	0.1	—	—	1	0.1
15 »	10	0.9	—	—	10	0.8
16 »	15	1.3	1	0.6	16	1.2
17 »	11	1.0	3	1.7	14	1.0
18 vuot. ja vanh	1,117	96.6	170	97.7	1,287	96.8
Yhteensä	1,155	100.0	174	100.0	1,329	100.0

Kaksivuoroisessa työssä on 73 alaikäistä, niistä 43 mies- ja 30 naispuolista, joista nuorin on ainoastaan 14 vuotias. Kolmivuoroisessa työssä on 42 alaikäistä, niistä 38 mies- ja 4 naispuolista, joista nuorin on ainoastaan 13 vuotias.

Eri työjärjestyksiä noudattavat työntekijät.

Päivä- ja vuorotyön jakautuminen eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijäin kesken on tietenkin jonkun verran erilainen eri tehtaissa, mutta eräissä ryhmissä tämä jako kuitenkin on kauttaaltaan yhtäläinen.

Niinpä on päivätyötä aina niillä työntekijöillä, jotka eivät kuulu varsinaiseen paperituotteiden valmistukseen, s. o. kirvesmiehillä, puusepillä, erilaatuisilla metallityöntekijöillä ja muilla sellaisilla korjaustöitä varten tarpeellisilla työntekijöillä, edelleen ulkopuolisissa kulkulaitoksissa toimivilla ja muilla ulkotyöntekijöillä. Yksinomaan päivätyötä on edelleen kaikilla paperisalien työntekijöillä, s. o. paperin lajittelijoilla, laskijoilla, taittajilla, viivoittajilla, käärijöillä y. m. Ryysyosastoilla niinikään työskennellään ainoastaan päivällä. Puiden muokkaus toimitetaan osin ainoastaan päivätyönä, osin myös vuorotyönä. Varsinaisissa tuotantokoneissa toimivat työntekijät sitävastoin ovat aina vuorotyössä, samaten sulfaatti- tahi sulfiittiselluloosan kemiallista valmistusta toimittavat työntekijät. Missä valmistus jatkuu vuorokauden umpeen, siellä täytyy eräiden muidenkin työntekijäin, niinkuin koneenkäyttäjäin, lämmittäjäin, voitelijain, sähkötyöntekijäin, sisäisissä kulkulaitoksissa y. m. s. toimivain työntekijäin työskennellä samalla tavalla. Kolmi- ja kaksivuoroisen työn ollessa käytännössä työskentelevät kemiallisia menettelyjä hoitavat kattilahuoneen työntekijät tavallisesti kolmessa vuorossa. Sama on tavallisesti laita lämmittäjäin. Niinkuin sanottu, eri tehtaissa ovat olot jonkun verran erilaiset.

Ylityö.

Suoritettavan ylityön tarkka määrääminen kohtaa aina suuria vaikeuksia eikä tästä seikasta yleensä ole täydellisiä vastauksia saatavissa.

Taulukossa 32 ovat yhdisteltyinä työntekijäin itsensä antamat tiedot suorittamastaan ylityöstä laskettuna viikkotunnein. Näitä tietoja ei luonnollisestikaan voi pitää varsin luotettavina.

Näiden tietojen perusteella on laadittu seuraava yhdistelmä.

	Työntekijöitä, joilla on ollut ylityötä viikossa:				Keskimäär. ylityötunt. työntekijää kohti
Miespuolisia työntekijöitä:	1—10 t.	11—20 t.	21—30 t.	31 t. enem.	
Puuhiomo-osasto	158	13	3	3	6.14
Sulfiittiselluloosaosasto .	38	3	—	—	6.61
Sulfaattiselluloosaosasto.	80	28	1	—	8.69
Paperiosasto	340	9	—	—	4.49
Ryysyosasto	2	—	—	—	3.50
Sekalaisia työntekijöitä .	373	71	12	—	7.65
Yhteensä	991	124	16	3	6.49
Naispuolisia työntekijöitä:					
Puuhiomo-osasto	12	1	—	—	4.77
Sulfiittiselluloosaosasto .	1	—	—	—	2.00
Sulfaattiselluloosaosasto.	—	1	—	—	12.00
Paperiosasto	92	15	1	1	7.38
Ryysyosasto	2	1	—	—	7.33
Sekalaisia työntekijöitä .	6	4	1	—	10.82
Yhteensä	113	22	2	1	7.40

Kaikkiaan on näiden tietojen mukaan 1,134 miespuolisella työntekijällä ollut 7,365 ylityötuntia viikossa eli keskimäärin 6.49 tuntia sekä 138 naispuolisella työntekijällä 1,021 ylityötuntia eli 7.40 tuntia keskimäärin. Nämä tiedot saatiin työntekijöiltä tutkimusta toimitettaessa ja koskevat sentähden lähinnä silloisia oloja. Ei tietysti ole ensinkään varmaa, eipä edes todennäköistä, että tätä ylityötä jatkuisi säännöllisesti vuoden umpeen. Mutta kuinka pitkän osan vuodesta sitä on kestänyt, siitä ei ole ensinkään tietoja.

Jonkun verran tarkemmin on ylityön laajuus määrättävissä käyttämällä apuna palkka-aineistoa. Tässä aineistossa on kuitenkin aina olemassa se puute, että kaikki tehtaat eivät ole palkkaluetteloihin erittäin merkinneet vuoden varrella ylityöstä maksettua palkkaa, vaan sisältyy tämä määrä muihin palkkatietoihin. Sellaiset tiedot ylityöstä maksetuista palkoista on 22 tehtaasta. Näiden tietojen mukaan on laadittu alempana oleva taulukko, jossa mainitaan kuinka monella työntekijällä on vuoden varrella ollut ylityötä, minkä palkan he tästä ylityöstä ovat kantaneet, koko se palkka minkä samat työntekijät ovat vuoden varrella kantaneet, ensinmainittu palkka prosenttimäärin jälkimäisestä sekä kannettu ylityön palkka keskimäärin työntekijää kohti.

Tehdas.	Kaikki ylityössä olleet työnt.	Ylityön palkka		Koko palkka		%	Ylityön palkka keskim. työntek. kohti.	
		mk.	p.	mk.	p.		mk.	p.
1	9	677	70	13,101	30	5.17	75	30
2	6	907	31	11,424	84	7.89	151	22
3	1	120	—	960	—	8.00	120	—
4	24	1,488	35	21,775	66	6.83	62	01
5	222	13,373	90	218,327	58	6.13	60	24
6	375	33,748	28	304,292	92	11.09	90	—
7	15	707	60	13,102	70	5.40	47	17
8	25	401	70	16,519	25	2.44	16	07
9	162	7,276	78	145,595	46	4.98	44	92
10	7	422	—	9,149	85	4.61	60	29
11	89	5,502	70	92,330	84	5.96	61	83
12	22	1,202	15	23,483	60	5.12	54	64
13	106	2,036	25	119,718	—	1.70	19	21
14	600	45,513	05	607,662	55	7.49	75	86
15	243	7,137	65	234,980	75	3.04	29	37
16	50	4,056	85	44,433	75	9.14	81	14
17	18	1,364	05	19,562	40	6.96	75	78
18	129	7,139	30	101,432	95	7.07	55	34
19	132	2,765	—	82,702	65	3.34	20	95
20	91	14,636	79	92,057	62	15.90	160	84
21	67	2,607	44	46,296	54	5.63	38	92
22	13	497	90	8,332	20	5.98	38	30
Kaikki työntekijät	2,406	153,582	75	2,227,243	41	6.92	63	83

Edellä olevasta taulukosta huomaa, että työntekijä on selostusvuonna saanut ylityöstä palkkaa keskimäärin noin 7 % koko vuosipalkkansa määrästä. Niinkuin näkyy, vaihtelee tämä prosenttimäärä kuitenkin varsin paljon, sillä alin prosenttimäärä on 1.70 ja korkein 15.90, toisin sanoin, jälkimäinen on noin 9 kertaa suurempi edellistä.

Samallainen tutkimus toimitettiin myös konepajatyöntekijöihin nähden. Konepajoissa oli ylityön palkka 5.1 % koko palkasta ja prosenttien vaihtelu oli vieläkin suurempi eli 0.6 ja 17.7 %:n välillä.

Järjestyssäännöt.

Järjestyssääntönsä on 10 eri tehdasta lähettänyt. Niiden pääasiallinen sisällys käy selville seuraavasta (poistettu on työaikaa koskevat määräykset, jota seikkaa on jo edellä käsitelty).

Porvoon Selluloosatehdas. *Työhön ottamisen ehdot.* 1) Työmiehen, joka tahtoo tulla työhön otetuksi tehtaaseen, pitää antaa paperinsa, s. o. todistus viime työpaikasta sekä asianomaisen nimismiehen tai kaupunginviskaalin

antama passi; 2) alaikäisillä tulee olla mukanaan papin- sekä lääkärintodistus; 3) työmies sitoutuu työhön otettaessa toimensa ahkerasti ja huolellisesti hoitamaan sekä sen ohessa välttämään kaikkea, mikä häiritsisi työtä ja järjestystä tehtaassa; 4) työhön otettaessa saa työmies, jos niin tahtoo, kappaleen tätä työjärjestystä, joka hänen kuitenkin erotessaan on takaisin jätettävä.

Työsopimuksen rikkoutuminen. 1) työsopimus voi molemminpuolisesti ainoastaan irtisanomisen johdosta rikkoontua, ja on työnjohtaja oikeutettu tekemään ja vastaanottamaan irtisanomisen; 2) irtisanominen voi tapahtua ainoastaan viikon lopulla, ja on molemminpuolinen irtisanomisaika 14 päivää.

Irtisanomatta voidaan työmiehet erottaa: 1) jos he sopimusta tehtäessä ovat antaneet vääriä tai väärennettyjä työkirjoja, todistuksia y. m.; 2) jos he saattavat itsensä syypäiksi varkauteen tai muuhun petokseen tahi irstaisiin elintapoihin; 3) jos he aiheettomasti poistuvat työstä tai muuten useasti kieltäytyvät suorittamasta heille sopimuksen mukaan annettua työtä; 4) jos he varotuksista huolimatta varomattomasti pitelevät tulta; 5) jos he käyttäytyvät väkivaltaisesti ja loukkaavasti työnantajaa tahi päällysmiehiä kohtaan; 6) jos he ovat työhön kykenemättömiä tai sairastavat vaarallista, tarttuvaa tautia.

Työmiehet saavat irtisanomatta erota työstä: 1) Jos he tulevat kykenemättömiksi jatkamaan työtä; 2) jos työnantaja tai päällysmiehet saattavat itsensä syypäiksi väkivaltaisuuksiin ja loukkauksiin työmiehiä tahi näiden omaisia kohtaan; 3) jollei työnantaja sovitulla tavalla maksa palkkoja, tai jos hän kappaletyössä (urakassa) kieltäytyy antamasta riittävää tointa; 4) jos jatkuvassa työssä työntekijän henki ja terveys toteensaatavasti joutuvat vaaranalaisiksi, joka vaara ei ollut tunnettu työsopimusta tehtäessä.

Palkanmaksu: 1) Jokainen työmies saa 14 päiväisen palkkansa seuraavan viikon perjantaina. Yhden viikon palkka jätetään työnantajan haltuun vakuudeksi; 2) vastaanotettu rahamäärä on heti laskettava, koska jälkeenpäin tehtyjä muistutuksia ei oteta huomioon.

Työväen velvollisuudet sekä huomioonotettavia ohjeita. 1) Työmiehet ovat velvolliset mukautumaan työnjohtajan tai hänen sijaisensa määräyksiin; 2) jos työmiehen täytyy tai jos hän haluaa keskeyttää työnsä, tulee hänen siitä ilmoittaa työnjohtajalle tai tämän sijaiselle, sekä samalla mainita keskeyttämisen syy; 3) ilmoitus poissaolemisesta on työntekijän itse suullisesti ja vähintäänkin päivää ennen tehtävä työnjohtajalle; 4) sattuvat sairaudenkohtaukset ovat heti ilmoitettavat työnjohtajalle; 5) työajan loputtua on työväestön lähteminen tehdashuoneistosta; 6) tupakoiminen tehtaassa ja sen läheisyydessa ei ole sallittu; 7) juovutusjuomien nauttiminen työajalla on kielletty, myöskin tulee kunkin työmiehen raittiina esiintyä työpaikalla; 8) erityisissä tauluissa julkaistuja sääntöjä tapaturmien estämisestä on tarkasti seurattava, ja sitäpaitsi tulee kunkin parhaansa mukaan sekä huomioonottamalla annettuja ohjeita hoitaa työnsä,

sekä noudattaa määrättyjä varovaisuustoimenpiteitä; 9) työnantajan tai työtoverin omaisuuden vahingoittaminen, kavaltaminen ja varastaminen tulee heti ilmoittaa työnjohtajalle, myöskin tulee kunkin työmiehen olla avullisena rikoksentekijän ilmisaamisessa.

Rangaistukset. Sitä, joka varomattomuudesta tahi ilkivaltaisuudesta vahingoittaa koneita, tehdastuotteita tai raaka-aineita tai muuten vahingoittaa tehdasta, rangaistaan rahasakoilla jopa tavallisen päiväpalkan puoleen määrään. Tehtaanomistajan oikeutta muun vahingonkorvauksen saamiseen ei kuitenkaan tällä rajoiteta. Väkivaltaisuudet työtöveria vastaan, siivoa tapaa loukkaava käytös sekä muut poikkeamiset tästä työjärjestyksestä rangaistaan enintään koko tavalliseen päiväpalkkasummaan nousevalla rahamäärällä. Rangaistukset määrää työnjohtaja heti sekä antaa ne työväestön tiedoksi.

Sakkorahat pidätetään aina seuraavana palkanmaksupäivänä.

Kertyneistä sakkorahoista perustetaan sairasapurahasto tehtaan työväkeä varten.

J. C. Frenckellin ja Pojan Paperitehdas. § 1. *Työntekijät ovat velvolliset:* 1) kaikin puolin alistumaan näiden sääntöjen määräyksiin, ja saapi jokainen vastatullut työntekijä kappaleen näitä sääntöjä; 2) kuulumaan tehtaan sairas- ja eläkeapukassaan sekä noudattamaan sen sääntöjä; 3) ennen tehtaan työhön pääsyänsä asianomaiselle mestarille antamaan todistuksensa entisestä toimestaan, jotka todistukset työstä erotessa annetaan takaisin; 4) täsmälleen saapumaan työpaikalle; 5) jos työntekijä sairauden tahi muun pätevän syyn tähden on estetty työhön saapumasta, siitä viipymättä ilmoittamaan asianomaiselle mestarille; 6) ahkerasti ja huolellisesti toimittamaan työnsä sekä osottamaan kaikin puolin kunnollista ja moitteetonta käytöstä; 6*) olemaan muita töitä toimittamatta kuin mitä heidän tulee tehdä; 7) ehdottomasti noudattamaan esimiestensä käskyjä; 8) pitämään työpaikkansa ja työalueensa puhtaina ja siistinä.

§ 2. *Työntekijöitä kielletään:* 1) missään suhteessa työaikana poistumasta tehtaasta asianomaisen mestarin luvatta; 2) ilman käskyä tahi lupaa menemästä toisiin huoneisiin kuin missä työ tehdään; 3) paitsi 1 ja 5 §:ssä mainituissa poikkeustapauksissa olemasta työstä poissa asianomaisen mestarin luvatta; 4) päivätyön päätyttyä jäämästä tehdashuoneisiin, ellei erityistä myöntymystä kulloinkin ole siihen saatu, mutta myöskin poistumasta työpaikalta, ennenkuin hänen vuorokumppaninsa on saapunut; 5) työajalla makaamasta, tehtaaseen saapumasta päihtyneessä tilassa tahi tupakoimasta tahi toimettomina keräytymästä joukkoihin. Tehtaassa on myöskin kielletty tarpeeton loruileminen ja hälinä; 6) vastaanottamasta sukulaisia ja tuttavia vierailulle; 7) hissillä kulkemasta.

§ 3. Työnjohtajan ja portinvartijan on asianomaiselle mestarille ilmoitettava jokainen havaitsemansa näiden sääntöjen rikkomus.

§ 4. Portinvartija ei saa päästää vieraita henkilöitä tehtaaseen.

§ 5. Kaikenlaisten koneiden käyntiinpano ja pysäyttäminen uskotaan ainoastaan sille, joka suorastaan on pantu jonkun koneen hoitajaksi.

§ 6. Käymässä olevain voimansiirtäjäin (transmissioonein) ja voimakoneiden rasvaamista saapi ainoastaan tehdä se, jolle tämä työ on määrätty.

§ 7. Kun kone pannaan käyntiin, on hoitajan pitäminen huolta koneesta, saapuminen laillisessa järjestyksessä ja käyntiin pannessa huutaminen ympärillä oleville.

§ 8. Nimenomaisesti kielletään poistamasta suojeluslaitoksia sekä yleisesti käynnissä olevalla koneella toimittamasta sellaista työtä, jolla voipi tuottaa ruumiinvamman.

§ 9. Käyttöhihnain paikallepano koneiden käydessä saa tapahtua ainoastaan työnjohtajan tahi mestarin myönnytyksellä.

§ 10. Koneiden, voimansiirtäjäin ja putkijohtojen vikaantuessa ilmoitetaan heti asianomaiselle mestarille. Työntekijä, joka sen lyö laimin, saa itse vastata vahingon omasta ja tehtaan puolesta.

§ 11. Työntekijöille annetut työkalut pitää huolellisesti käyttää ja hoitaa. Huolimattomuudesta syntynyt vahinko velvoittaa vahingon korvaamaan.

§ 12. Erityiskoneiden eli-laitoksien hoidossa tulee työntekijäin seurata sitä varten saatuja ohjeita.

§ 13. — — — d) pyhä- ja juhlapäiväin työstä maksetaan 25 % korotus; taas muuna aikana tehdystä ylityöstä maksetaan tavallinen palkka; e) palkat maksetaan joka viikko.

§ 14. Molemminpuolinen irtisanomisaika on 14 päivää; poikkeuksena tästä on: ensimäiset 14 päivää työmiehen paikan saatua, jolloin molemminpuolinen irtisanominen voipi paikalla tapahtua.

§ 15. Tehtaalla on sitäpaitsi oikeus paikalla erottaa työntekijä seuraavissa tapauksissa: 1) tätä sääntöä törkeästi rikottaessa (tarpeeton poissaolo tahi työstä lähtö); 2) kun osotetaan epärehellistä, sopimatonta käytöstä ja päihtymistä; 3) jos julkeata tottelemattomuutta osotetaan esimiehen työajalla antamia käskyjä kohtaan; 4) jos ilkeydestä joudutetaan vahinkoa tehtaassa, jolloin myöskin vahinko palkittakoon; 5) kun tehtaaseen kuletetaan väkijuomia; 6) pienempien hairahdusten tapahtuessa tehtaan sääntöjä vastaan.

§ 16. Jopa viiden Suomen markan sakolla, rikoksen laadun mukaan, rangaistaan kaikki, jotka rikkovat näitä sääntöjä.

§ 17. Kaikki sakoista kertyvät rahavarat tulevat sairas- ja apukassan hyväksi.

§ 18. Lukuhuoneen ynnä sanomalehtien ja aikakauskirjojen hankinta suoritetaan sitä varten kootusta kassasta.

§ 19. Kaikki tehtaan työntekijät ovat tapaturmavakuutetut. Jos työntekijätä työssänsä kohtaa tapaturma, maksetaan hänelle vakuutusyhtiöitten

myöntämä korvaus, mutta tehdas pidättää itselleen yhtiön suorittaman vakuutussumman hoidon. Kaikesta muusta velvollisuudesta on tehdas vapaa.

§ 20. Näihin järjestyssääntöihin saa tehdä muutoksia tahi lisäyksiä.

Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus O. Y:n puuhiomo. (Järjestyssäännöt yhteiset toiminimen kaikille Tampereella oleville laitoksille). § 1. Tässä seuraavat tehtaan järjestyssäännöt, joita yksi painettu kappale annetaan työhön otetulle työntekijälle, on pidettävä yhtiön ja työntekijän välisenä työsopimuksena, jonka työntekijä ryhtymällä yhtiön työhön hyväksyy.

§ 2. Työntekijän ottaa työhön ja erottaa isännöitsijä tai tehtaan teknillinen johtaja.

§ 3. Päästäkseen tehtaiden työhön, tulee työnhakijan, saatuaan asianomaisen mestarin hyväksymisen, saapua tehtaan teknillisen johtajan konttoriin sekä antaa tehtaan kirjoihin pantaviksi: syntymä- ja mainetodistuksensa sekä todistus siitä, että hakija on laillisella tavalla eronnut edellisestä työpaikastaan. Alaikäisellä tulee sitä paitsi olla todistus saadusta kouluopista ynnä lääkärintodistus hyvästä ruumiinrakennuksesta sekä vanhempain tahi holhoojan lupa paikan hakemiseen tehtaissa.

§ 4. Molemminpuolinen irtisanomisaika on 14 päivää, ja tapahtuu irtisanominen asianomaisen mestarin välityksellä; älköön kuitenkaan enemmän kuin 10 % saman osaston työntekijöitä samalla viikolla ilmoittautuko lähteväksi. Tästä säännöstä poiketaan: 1:ksi. 14:nä ensi päivänä työhön tulon jälkeen, jolloin irtisanominen molemminpuolin heti voi tapahtua; 2:ksi lainrikoksen tai näiden tehtaan järjestyssääntöjen törkeän rikkomisen tapahduttua. Erotessaan tulee työntekijän saada, paitsi jättämiänsä todistuksia, päästökirja, jossa on arvolause työtaidosta ja käytöksestä sekä eroamisen syy.

§ 8. Työntekijät ovat velvolliset tekemään kohtuullisen määrän yliaikaista ja sunnuntaityötä, milloin tehdasten säännöllinen käynti semmoista vaatii.

§ 9. Kukin työntekijä, joka on terve eikä tehtaaseen tullessaan vielä ole 40 vuotta täyttänyt, on velvollinen kuulumaan tehdasten asianomaisiin apu- ja sairasapukassoihin ja suorittamaan niihin niiden ohjesäännöissä määrätyt maksut. Samoin ovat kaikki miespuoliset työntekijät 18 ja 50 ikävuoden välillä velvolliset kuulumaan tehdasten yhteiseen palokuntaan ja alistumaan sille vahvistetun ohjesäännön määräyksiin.

§ 10. Kunkin työntekijän tulee sekä tehtaassa että sen ulkopuolella käyttäytyä hyvin, ahkerasti ja rehellisesti parhaan kykynsä mukaan vaikuttaa tehdasten menestykseksi sekä työläissäädyn kunnian ja arvon kohottamiseksi, niin myös kunnioittavasti kohdella esimiehiä ja mestareja sekä työssä aina totella heidän määräyksiään. Hänen on heti työhön saavuttuaan asetuttava paikalleen eikä hän saa tarpeettomasti tai käskyä tahi lupaa saamatta kuljeksia

tehtaan huoneuksissa, eikä leikinteolla, puhelulla, viheltelyllä, laululla eikä rähinällä häiritä työn säännöllistä menoa, ei myöskään ennen soittoa lakkauttaa työtään eikä poistua pukeutumaan. Saapuessa ja tehdashuoneuksista lähtiessä on aina noudatettava hyvää järjestystä ja malttia eikä saa asiatta poiketa muihin tehdashuoneisiin.

§ 11. Työn alkaminen ilmoitetaan joka kerta 10 minuuttia ennen kellon lyöntiä soitolla, ja on tehtaan portti kellon lyötyä suljettava. Kukin myöhästynyt työntekijä saa sakkoa 10 penniä, eikä se, joka tulee myöhemmin kuin ¼ tunnin soiton jälkeen, pääse työhön, ennenkuin ensi soitolla.

§ 12. Työntekijä, joka sairauden takia tai muusta pätevästä syystä on estetty työhön saapumasta tai pakotettu lähtemään työstä ennen soittoa, ilmoittakoon siitä asianomaiselle esimiehelle tai mestarille.

§ 13. Jos urakkatyössä työ valmistuu myöhemmin kuin ¼ tuntia ennen soittoa eikä uutta työtä heti saada, ei asianomainen työntekijä saa poistua työpaikaltaan, ennenkuin soitetaan.

§ 14. Väliajoiksi ei kukaan työntekijä saa luvatta jäädä tehdashuoneuksiin, joissa ei myöskään saa nauttia mitään muita aterioita kuin yötyössä k:lo 12 nautittavan, jonka työntekijä itse tuokoon mukanaan, sekä välipalan, jonka ylityön sattuessa k:lo 7 perästä iltasella saa toinenkin tuoda; tuojan tulee kuitenkin viimeistään k:lo 8 olla tehdashuoneuksista poistunut.

§ 15. Vieraat henkilöt kuin myös työntekijäin sukulaiset ja tuttavat eivät minään aikoina eikä muulla asialla pääse tehtaaseen ilman konttorista annettua lupaa. Kovassa tarpeessa välittäköön portinvartija sananvientiä.

§ 16. Työ tehtaassa tehdään joko urakkasopimuksella tai päiväpalkoin taikka myöskin tuntimaksulla. Palkan suuruuden määrää asianomainen tehdasten teknillinen johtaja yksissä neuvoin asianomaisen mestarin kanssa.

§ 17. Yli- ja sunnuntaityössä, milloin ne eivät ole urakkasopimustöitä, lasketaan, jollei ole toisin sovittu, 8 tuntia täydeksi päiväksi.

§ 18. Palkat maksetaan viikottain ja päivinä, jotka lähemmin määrätään kassakonttorissa. Palkkaa maksettaessa tulee kunkin työntekijän itsensä, jollei sairaus ole esteenä, olla saapuvilla ja saamassa tilinsä. Ryhmäurakkatöissä vastaanottaa ryhmän esimies tai se, jonka mestari siihen määrää, ryhmän tilin ja jakaa sen työjoukkion kesken mestarin hyväksymän perusteen mukaan.

§ 19. Viikkopalkka maksetaan vähentämällä siitä: 1:o) apu- ja sairasapukassojen maksu; 2:o) näiden järjestyssääntöjen nojalla mahdollisesti tuomitut rahasakot ja vahingonpalkkiot.

§ 20. Jos työntekijä huomaa itselleen tulevan palkan väärin maksetuksi, on hän velvollinen heti siitä ilmoittamaan; myöhemmin tehtyjä valituksia ei oteta varteen. Jos työntekijä pitää palkan laskuperusteet väärinä, on hänen

viimeistään yhden päivän kuluessa annettava siitä asianomaiselle mestarille tieto.

§ 21. Kaikkia koneita ja työkaluja sekä aineita ja teoksia tulee työntekijän huolellisesti ja tunnollisella säästäväisyydellä pidellä; ja on työntekijä velkapää vastaamaan vahingoista ja virheistä, joiden tapahtumiseen huolimattomuus ja pahanilkisyys on syynä. Toisen työntekijän omaisuuden vahingoittaminen, olkoonpa mitä laatua tahansa, kielletään mitä ankarimmin.

§ 22. Jokaisesta huomatusta viasta tai vahingoittumasta tekeillä olevassa teoksessa eli tuotteessa on heti ilmoitettava asianomaiselle mestarille.

§ 23. Tapaturmain välttämiseksi kielletään: 1:o muita panemsta koneita käyntiin kuin niitä, joiden huostaan koneet tässä kohden ovat uskotut; 2:o koneenhoitajaa panemasta konetta käyntiin, ennenkuin hänellä on varmuus siitä, että kone on täysin hyvässä kunnossa ja ettei se vahingoita ketään lähellä olevaa; 3:o voitelemasta vaarallisilta kohdin ja puhdistamasta käynnissä olevaa konetta ilman mestarin erityistä lupaa; 4:o panemasta hihnaa käynnissä olevan akselin (transmissionin) pyörälle, saamatta päällysmiehiltä tai mestarilta lupaa; 5:o muita kuin sen toimekseen saaneita henkilöitä voitelemasta käynnissä olevia akseleita; 6:o ottamasta pois suojeluslaitoksia; 7:o asiaan kuulumattomia käyttämästä hissiä sekä menemästä höyrypannu-, kone- ja turpiinihuoneeseen; 8:o naistyöntekijöitä tehtaissa irroittamasta ja kampaamasta tukkaansa. Muuten tulee jokaisen tarkasti nuodattaa niitä sääntöjä ja kieltoja, jotka tässä tarkoituksessa on julkinaulattuina tahi vastedes julkinaulataan.

§ 24. Sitä vastoin on jokaisen työntekijän, jolle koneen hoito on uskottu, ennen akselin seisauttamista irroitettava koneensa.

§ 25. Samoin velvoitetaan jokainen työntekijä, joka huomaa, että käynnissä oleva kone voi tuottaa vahinkoa, viipymättä pudottamaan pyörältä koneen käyttöhihnan tai avaamalla kytkyen koettamaan estää taparurmaa tai vahinkoa.

§ 26. Tulipalon välttämiseksi ovat voimassa seuraavat määräykset, joita tulee mitä tarkimmin noudattaa: 1:o tupakoiminen sekä tehtaan alueella että tehdashuoneuksissa on ehdottomasti kielletty; 2:o lastut ja likaiset öljyn kastelemat veistit ovat joka päivä työhuoneista poistettavat; 3:o avonaisia lamppuja ei saa tehdashuoneuksissa käyttää, ellei mestari ole antanut siihen lupaa; 4:o jokainen työntekijä, joka huomaa jotakin näitä määräyksiä rikottavan, on velvollinen siitä heti ilmoittamaan.

§ 27. Väkijuomain tuonti tehtaihin ja niiden siellä nauttiminen on ehdottomasti kielletty.

§ 28. Jokainen työntekijä, joka huomaa epärehellisyyttä, tahallista koneiden, raaka-aineiden, valmiin ja keskentekoisen työn vahingoittamista, on velvollinen siitä ilmoittamaan.

§ 29. Tehtaissa palvelevia työntekijöitä rangaistaan näiden tehtaan järjestyssääntöjen rikkomisesta seuraavasti:

A. Heti erottamalla työstä: 1:o joka törkeällä huolimattomuudella vahingoittaa toista hengen tai jäsenen puolesta; 2:o joka käytöksessään rikkoo rehellisyyttä, raittiutta ja siveyttä vastaan; 3:o joka ilmeisesti niskoittelee työssä ollessaan päällysmiesten antamia käskyjä vastaan; 4:o joka ilkeydessään vahingoittaa tehtaan koneita, raaka-aineita, valmista ja keskenteokoista työtä; 5:o joka tuo väkijuomia tehtaaseen; 6:o joka tupakoi tai muuten huolimattomasti pitelee tulta tehdashuoneuksissa: joka useampia kertoja rikkoo näitä tehtaan järjestyssääntöjä tekemällä pienempiä rikkomuksia.

B. Sakoilla aina 5 Suomen markkaan asti: 1:o joka tupakoi tehtaan alueella tai myöskin liikuttelee tulenarkoja aineita; 2:o joka ei anna ilmi varkautta taikka tehtaan tai sen työntekijäin omaisuuden tahallista vahingoittamista; 3:o joka useita kertoja myöhästyy tai syyttä jää pois työstä; 4:o joka on tehnyt hutiloitua ja huonoa työtä; 5:o joka koettaa salata huonoa työtä; 6:o joka ei huolellisesti puhdista ja hoida hänen huostaansa uskottuja koneita y. m.; 7:o joka vie asiaankuulumattomia henkilöitä tehdashuoneuksiin; 8:o jonka käytös on huono tai joka muuten rikkoo näitä tehtaan järjestyssääntöjä.

§ 30. Kaikki tuomitut rahasakot menevät asianomaisten tehtaiden apuja sairasapukassoihin.

§ 31. Tuomittu sakko ei vapauta syntyneen vahingon korvaamisesta.

§ 32. Jos työntekijä luulee lähimmän esimiehen menetelleen väärin, voi hän, milloin siihen todellista syytä on, vedota asianomaiseen tehtaan esimieheen ja isännöitsijään.

Nokian O. Y. § 1. Jokaisen työntekijän velvollisuus on: 1:ksi alistua näissä järjestysohjeissa oleviin määräyksiin, ja saa jokainen työhön rupeava yhden kappaleen näitä; 2:ksi kuulua Nokian Osakeyhtiön tehtaissa työväelle perustettuun sairasapukassaan sekä noudattaa sille hyväksyttyjä ja vahvistettuja sääntöjä; 3:ksi ennen paikan saantia tehtaassa asianomaiselle mestarille antaa todistukset ennen harjoittamastansa toimesta, ja jos on toisen seurakunnan kirjoissa, olopiletti, jotka todistukset hän saa takaisin tehtaan työstä erotessaan; 4:ksi ajallansa täsmälleen saapua työpaikalle; 5:ksi sairauden tahi muun pätevän syyn estäessä saapumasta työhön, siitä viivyttelemättä ilmoittaa asianomaiselle mestarille; 6:ksi välttämättömästi totella esimiestensä käskyjä; 7:ksi ahkerasti ja huolellisesti toimittaa hänelle annetut työt sekä kaikin puolin käyttäytyä rehellisesti ja nuhteettomasti; 8:ksi puhtaasti ja huolellisesti hoitaa niitä kaluja ja koneita, joiden hoito on hänelle uskottu sekä korvata niille huolimattomuuden johdosta tapahtunut vahinko; 9:ksi pitää työpaikkansa ja työalansa puhtaina ja siisteinä; 10:ksi kuulua tehtaan palokuntaan ja saapua sen harjoituksiin, jos yhtiön isännöitsijä häntä siihen vaatii.

§ 2. Työväkeä kielletään: 1:ksi työnajalla poistumasta työpaikaltaan asianomaisen esimiehen luvatta; 2:ksi ilman annettua lupaa tahi käskyä menemästä toiseen tehdasosastoon kuin siihen, missä on työssä; 3:ksi olemasta poissa työstä asianomaisen mestarin luvatta; 4:ksi lähtemästä työpaikaltaan ennenkuin hänen sijaisensa on saapunut ja päivätyön päätyttyä jäämästä tehdashuoneistoihin ilman että asianomainen päällikkö on häntä siihen kehottanut; 5:ksi toimittamasta mitään muuta työtä kuin sitä, minkä asianomainen mestari on hänelle antanut ja johon häntä on tarpeenmukaisesti opetettu. Meluaminen ja tarpeeton jutusteleminen, sanomalehtien, kirjojen y. m., missä muodossa hyvänsä lukeminen ja jakaminen sekä kirjallisuuden mukaan ottaminen työpaikalle on samoin jyrkästi kielletty; 6:ksi työn aikana nukkumasta, tulemasta tehtaan alueelle humalapäisenä ja siellä nauttimasta juovuttavia juomia, tupakoimasta sekä joutilaana kokoontumasta juokkoihin; 7:ksi tehtaassa ottamasta vastaan sukulaisia ja tuttavia; 8:ksi menemästä hissiin; 9:ksi ottamasta pois suojeluslaitoksia paikoiltaan; 10:ksi muuttamasta tehtaan kaluja paikoiltaan ja tehtaan alueelta poisviemästä yhtiön omaisuutta, mitä laatua lieneekin.

§ 3. Työnjohtajan ja portinvahdin tulee asianomaiselle mestarille ilmoittaa jokainen havaitsemansa näiden järjestysohjeiden rikkominen.

§ 4. Portinvartijaa kielletään päästämästä vieraita henkilöitä tehtaaseen.

§ 5. Koneiden, mitä laatua lienevätkin, käyntiin paneminen ja pysäyttäminen on sallittu ainoastaan sille, jolle sen koneen hoito on nimenomaan annettu toimeksi.

§ 6. Liikkeessä olevien vaihteiden ja voimakoneiden voitelemista saa toimittaa ainoastaan se, jolle tämä työ on nimenomaan annettu toimeksi.

§ 7. Konetta käyntiin pannessaan tulee hoitajan tarkoin ottaa vaarin että kone on kunnossa, ja käyntiinpanemisesta tulee hänen huomauttaa likellä olevia.

§ 8. Hihnan paikallepano koneen käynnissä ollessa saa tapahtua ainoastaan työnjohtajan tahi mestärin luvalla.

§ 9. Ilmaantuneet viat koneissa, vaihteissa, putkijohdoissa y. m. pitää välittömästi ilmoitettaman asianomaiselle mestarille. Työmies, joka tämän laiminlyö, on itse vastuunalainen sen johdosta syntyneestä vahingosta, tapahtuipa se itse työmiehelle tahi tehtaalle.

§ 10. Erityiskoneiden ja-laitosten hoitoon nähden tulee työmiesten tarkoin nuodattaa heille siitä annettuja ohjeita.

§ 11. — — — d) työstä sunnuntai- ja pyhäpäivinä maksetaan erityinen korotettu palkka; muuna aikana suoritetusta työstä taas maksetaan tavallinen palkka; e) palkat maksetaan joka viikko.

§ 12. Molemminpuolinen irtisanomisaika on neljä viikkoa, luettuna ensimäisestä irtisanomispäivän jälkeisestä lauantaista, ellei pitemmästä ylössanomisajasta ole sovittu; poikkeuksena tästä ovat ensimäiset 14 päivää työ-

miehen työhön ottamisesta lukien, jona aikana molemminpuolinen irtisanominen voi heti tapahtua.

§ 13. Nokian Osakeyhtiö on oikeutettu irtisanomatta heti työstä erottamaan työmiehen seuraavissa tapauksissa: 1) tämän järjestysohjeen törkeän rikkomisen tähden; 2) epärehellisen, humalaisen ja siveettömän käytöksen tähden; 3) kun törkeää tottelemattomuutta on työn aikana osotettu esimiehen antamille käskyille; 4) kun pahanilkisyydestä tehtaalle on saatettu vahinko, jossa tapauksessa vahinko myös on korvattava; 5) kun väkijuomia tuodaan tehtaaseen; 6) kun työmies on kelvoton tekemään sitä työtä, jota hänen työsopimuksensa tarkoittaa, kun häntä vaivaa parantumaton tahi inhottava tauti, tahi kun hän omasta syystään on tullut kykenemättömäksi jatkamaan työtään; 7) kun hän usean kerran on tehnyt pienempiä rikkomuksia näitä ohjesääntöjä vastaan.

§ 14. Takaukseksi pidättää Nokian Osakeyhtiö jokaisen vastatulleen työmiehen palkasta 5 markkaa, joka 1 markalla kerrallaan otetaan viidestä ensimäisestä viikkopalkasta. Tämä määrä maksetaan takaisin, kun työmies määrätyn irtisanomisajan kuluttua erkanee Nokian Osakeyhtiön palveluksesta. Kuoleman tapahtuessa maksetaan määrä asianomaisen laillisille perillisille.

§ 15. Jokainen, joka rikkoo näitä järjestysohjeita, vetää sakkoa korkeintaan kymmenen markkaa, jonka sakon voi määrätä ainoastaan isännöitsijä tahi asianomainen tehtaan johtaja.

§ 16. Kaikki sakoista tulevat rahavarat menevät työväen sairas- ja apukassan pohjarahastoon.

§ 17. Kirjaston kunnossapito kustannetaan kassasta, joka perustetaan osittain yhtiön vuotuisista apurahoista, osittain kirjalainamaksuista, jota vastoin Nokian Osakeyhtiö kustantaa lukusalin ynnä sanomalehdet ja aikakauskirjat.

§ 18. Kaikki tehtaan työväki on vakuutettu tapaturman varalta. Jos työmiestä hänen työssä ollessaan kohtaa tapaturma, saa hän tehtaan sairasapukassasta sairauden ajalta tulevan avun, jota vastoin vakuutusyhtiön maksama määrä tulee sairasapukassaan. Jos tapaturmasta on seurauksena työkyvyttömyys tahi kuolema, saavat loukkaantunut tahi hänen oikeudenomistajansa vakuutusyhtiöltä lopullisen suoritetun määrän, mutta sairauden aikana mahdollisesti myönnetyt apurahat menevät niinkuin tavallista sairasapukassaan. Sairasapukassan johtokunnalle varataan oikeus tarvittaessa hoitaa myönnettyä rahamäärää. Kaikista muista velvollisuuksista yhtiö julistautuu vapaaksi.

§ 19. Nämä järjestyssäännöt ovat jokaisessa tehtaan eri huoneistossa.

§ 20. Oikeus näiden järjestyssääntöjen muuttamiseen ja lisäämiseen varataan.

Karhula O. Y. 1). Kunkin työntekijän on saapuminen työhön ajalla, jonka yhtiö ilmoituksella määrää. Jos joku on taudin tahi muun hyväksyttä-

vän syyn tähden estettynä täsmällisesti saapumasta siten määrättynä aikana, tulee hänen siitä ennen työtunnin alkua ilmoittaa työmestarille. Jos työntekijä jää pois tahi poistuu luvattomasti, on hän velvollinen suorittamaan Karhulan tehdasten sairaskassaan 5—10 markkaan joka kerralta, kun sellaista tapahtuu.

2) Jos joku tulee humalaisena työhön tahi puhuttelemaan isäntää tai päällysmiestä, noutaa tai auttaa muita nuotamaan päihdyttäviä juomia, tuo juoppoja tai humalaisia henkilöitä Karhulan tilan tai tehdasten alueelle, aikaansaa tappelun tahi ottaa osaa sellaiseen, harjoittaa ilkivaltaisuutta tahi pitää melua taikka muulla tavalla häiritsee yleistä rauhallisuutta, on hän velvollinen suorittamaan puolen kuukausipalkastaan 1:ssä kohdassa nimitettyyn kassaan.

3) Kaikki yksityinen työ työpaikalla kielletään. Jos joku tätä rikkoo, menettää päiväpalkkansa.

4) Jokainen vastaa niistä työkaluista, työaseista, aineista ja teoksista, jotka hänelle uskotaan, ja pitää hänen, paitsi muuta näistä säännöistä johtuvaa seurausta, yhtiön kirjojen mukaan korvata, mitä hänen tähtensä turmeltuu tahi häviää.

5) Jos työntekijä sanalla tahi työllä asettuu isäntää, hänen sijaistaan tahi muuta päällysmiestä vastaan, tahi yllyttää työtovereitaan rikkomaan näitä järjestyssääntöjä, olkoon velvollinen siitä syystä suorittamaan korkeintaan kuukautisen palkkansa asianomaiseen sairaskassaan.

6) Jos työntekijä näpistelee tahi kavaltaa joko isännän tai työtoverin omaisuutta, pitää hänen, paitsi laillista edesvastausta, ja täydellistä korvausta asianomaiselle, suorittaa sairaskassaan tahi ilmiantajalle, isännän harkinnan mukaan, korkeintaan kuukautinen palkkansa.

7) Jos työntekijä tavalla tahi toisella on joutunut velkaan isännälle, ei hänellä ole oikeutta muuttaa pois, ennenkuin hänen velkansa isännälle on tullut maksetuksi joko rahalla taikka työllä.

8) Kullakin työntekijällä on tehtaassa puolen kuukauden palkka nostamatta hänen poismuuttaessansa tapahtuvaan lopputiliin asti.

9) Yleisen ja yksityisen viihtymisen edistämiseksi tulee kunkin perheen tahi työntekijän pitää asuntonsa puhtaana ja siistinä. Samasta syystä olkoon kielletty asettamasta halkoja, kokoomasta tai heittämästä rikkoja tahi muuta likaa muualle kuin sitä varten määrätyille paikoille. Jos toisin tapahtuu, on yhtiö oikeutettu syyllisen tai huoneen asukkaan kustannuksella toimittamaan tarvittavan puhdistuksen.

10) Niihin asuntohuoneusten lähelle laitettuihin likakaivoihin, jotka ovat tehdyt yksinomaan likavesiä varten, ei saa heittää mitään kovia ja kiinteitä jätteitä, kuten rikkoja y. m. s., vaan pitää sellaiset säännöllisesti poltettaman ja palamattomat heitettämän erityisiin, asuntojen lähellä oleviin tynnyreihin tahi muihin säilytyspaikkoihin.

11) Tarvehuoneet tulee omistajain pitää puhtaina sen uhalla, että puhdistamisen muutoin toimittaa yhtiö laiminlyöjän tahi laiminlyöjäin kustannuksella.

12) Kaikki, mitä asunto- tahi ulkohuoneissa huolimattomuudesta, ilkivaltaisuudesta tai muutoin hävitetään tahi turmellaan, pitää sen, jolle hävitetty esine on annettu, laittaa kuntoon tahi korvata. Jos se ei heti hyväntahtoisesti tapahdu, toimeenpannaan korjaus tai toimitetaan puuttuva kapine sen kustannuksella, joka huoneuksessa asuu tai sitä käyttää. Sellaisista esineistä tahi kaluista, joita ei voi lukea kuuluviksi johonkin erityiseen kortteerikuntaan, vastaa se asuinhuoneisto tahi ne samaan asuntoryhmään kuuluvat, palkkaa nauttivat työntekijät, joiden alueelle sellaiset esineet kuuluvat. Jos joku sellainen kalu häviää, eikä syyllistä voida saada ilmi, tulee asuinhuoneiston palkkaanauttivain työntekijäin yhteisesti korvata vahinko. Työntekijä ei ole oikeutettu pitämään luonansa vieraita henkilöitä.

13) Kukaan ei saa ilman erityistä lupaa tehdä mitään muutosta tai lisäystä asuntoonsa.

14) Tulta pidelköön jokainen varovasti. Paljasta kynttilää ei saa käyttää vinnillä, puuvajassa eikä navetassa; myöskin on kielletty myrskyilmalla tekemästä suurenlaisia tulia pesiin sekä toimeenpanemasta leipomista, kaljantekoa tai pyykinpesua.

15) Tulipalojen sattuessa ovat kaikki miehet sekä sitä paitsi yksi nainen kustakin perheestä velvolliset kahdella vesiämpärillä varustettuina saapumaan tulipalopaikalle ja päällysmiesten määräysten mukaan ottamaan osaa sammutustyöhön.

16) Kaikenlainen metsän, puiden, pensaiden, ruohokenttien y. m., raiskaaminen niin tehtaassa kuin Karhulan tilallakin on työntekijöiltä sekä heidän perheenjäseniltään kielletty 4:nnessä kohdassa mainitun seuraamuksen uhalla. Vanhemmat ja holhoojat ovat alaikäisistään vastuunalaiset.

17) Koirien pitäminen on kielletty.

18) Meneminen uhkasakkotauluilla varustetuille tahi muutoin kielletyille alueille on 5:nnessä kohdassa mainitun seuraamuksen uhalla kielletty.

19) Niistä maksuista, joihin näiden järjestyssääntöjen mukaan voidaan työntekijöitä velvoittaa, pitää ne, jotka tulevat korvaukseksi isännälle tahi työtovereille, heti maksettaman sille, joka on vahingon kärsinyt. Sairaskassaan tulevat varat tilittää isäntä kunkin vuoden lopussa tehtaaseen toimittamallansa ilmoituksella.

20) Siten maksettavat korvaukset on yhtiö ilman muuta oikeutettu syyllisen nostamatta olevasta saamisesta vähentämään.

21) Paitsi yllämainituissa järjestyssäännöissä määrättyjä korvauksia ja vastuunalaisuutta, on tehtaanomistajalla tai sillä, jonka hän asettaa sijaansa,

oikeus irtisanomatta heti erottaa näitä sääntöjä rikkonut työntekijä. Siten erotettu työntekijä on oikeutettu saamaan palkkaa ainoastaan siihen kellonlyömään asti, jolloin erottaminen tapahtuu, ja on hän velvollinen viikon kuluessa poistumaan hallussaan olevasta kortteerista. Jos erotettu tahi joku hänen perheensä jäsen käyttäytyy sopimattomasti, olkoot velvolliset heti käskyn saatuaan muuttamaan pois.

22) Kukin, joka ilmiantaa yhtiölle kuuluvaa omaisuutta kohdanneen pahanteon ja toimittaa riittävän selvityksen syyllisen langettamiseksi, saa siitä palkkiota yhtiöltä joka kerralta, milloin sellaista tapahtuu, vähintään 25 mk.

23) Paitsi yllämainituissa säännöissä määrättyä vastuunalaisuutta saattaa myöskin laillinen edesvastaus johtua näiden sääntöjen rikkomisesta.

24) Tavallisissa säännöllisissä oloissa on molemminpuolinen irtisanomisaika 14 päivää.

Inkeroisten puuhiomo. 1) Jokainen työssä oleva mies tahi nainen on velvollinen sanoutumaan irti vähintäänkin kaksi viikkoa ennen, jos aikoo muuttaa pois.

2) Työmies, joka juopuneena tavataan työpaikalla, rangaistaan rahasakolla, korkeintaan 15 markkaa.

3) Työssä oleva henkilö on päiväpalkkansa menettämisen uhalla velvollinen tulemaan työhön ajallansa eikä hän saa siitä lähteä eikä pitää muita sivutoimia, niinkuin peseytymistä ja muuta senlaista, ennenkuin työaika on lopussa.

4) Työssä oleva henkilö, joka ilman laillista syytä tahi luvatta jää pois työstä, rangaistaan siitä sakolla, joka vastaa hänen kaksinkertaista palkkaansa poissaoloajalta, ja on hänen sairaudentapauksessa siitä ilmoitettava niin hyvissä ajoin että toisen henkilön ehtii hankkia sairaan tilalle.

5) Työntekijä ei saa työssä ollessaan tupakoida eikä kulettaa tehtaaseen tulitikkuja, taulaa tai muita helposti syttyviä aineita, eikä muutenkaan varomattomasti käsitellä tulta sakon uhalla viiteentoista markkaan asti.

6) Työntekijä on velvollinen enintään ansaitun, nostamattoman palkkansa määrällä, palkitsemaan kaiken vahingon, mikä hänen ilkeytensä tai huolimattomuutensa johdosta ehkä on tapahtunut tehtaan koneille, valmisteille tai muille tavaroille.

7) Jokainen työssä oleva henkilö on velvollinen työpalkastansa joka palkanmaksussa suorittamaan tehtaan sairaskassaan säädetyn määrän.

8) Työssä olevan henkilön on yleisesti käyttäydyttävä moitteettomasti ja säännöllisesti sekä nurisematta ja vastustelematta nuodatettava päällysmiestensä määräyksiä, mutta jos hän tätä vastaan rikkoo, rangaistaan häntä siitä rahasakolla kahdesta viiteentoista markkaan asti tahi heti työstä erottamalla, rikoksen laadun mukaan.

Enso Träsliperi A. B. 1 §. Enson Tehtaan työväestöön voipi kuulua: täysi-ikäisiä miehiä, täysi-ikäisiä naisia, nuoria henkilöitä 15—18 vuoteen ja lapsia 12—15 vuoden ikään.

2 §. Työväestön ottaa ja erottaa isännöitsijä, paitsi itse tehtaassa työskenteleviä, jotka isännöitsijä yhdessä teknillisen johtajan kanssa ottaa ja erottaa.

Työläisten ottamisen ja erottamisen välittää hiomomestari (tehtaan työssä) ja varastokirjuri (ulkotöissä), joiden myöskin tulee työhön otetulta henkilöltä vastaanottaa ja konttoriin toimittaa papin- ja työkirjat.

Työstä erotettaessa ja erotessa luetaan vähintään 14 päivän irtisanominen molemmin puolin.

Kumminkin voipi työläisen ilman edelläkäypää irtisanomista erottaa, paitsi § 36 Keis. Aset. elinkeinoista 31 p. maalisk. 1879 sanotuissa tapauksissa, myöskin jos hän kieltäytyy noudattamasta näitä järjestysohjesääntöjä tai koettaa saada muita niitä rikkomaan. Näissä tapauksissa pitää poismuuton tehtaan piiristä tapahtua viikon kuluessa siitä kun on työstä erotettu, ja palkka luetaan siihen tuntiin asti kuin työstä on erotettu. Mitä erotodistuksen saantiin tulee, kun työläinen ilman edelläkäypää irtisanomista erotetaan, noudatetaan edellä mainitun Keis. Asetuksen määräyksiä.

3 §. Työväestön päällikköinä ovat isännöitsijä, teknillinen johtaja, konttorivirkamiehet, hiomomestari, varastokirjuri ja osastojen esimiehet.

4 §. Mikäli tilaa on saavat työmiehet perheineen asunnon tehtaalla.

Asuntojen lähin hoito sekä järjestyksen ja puhtauden valvonta tehtaan piirissä kuuluu varastokirjurille.

5 §. Jokaisen työläisen eli perhekunnan velvollisuus on pitää asuntonsa puhtaana ja siistinä, huolellisesti pidellä tulta ja yleiseen tarkasti noudattaa niitä käskyjä, mitkä isännöitsijä ja tehtaan hallitus järjestyksen ja siisteyden voimassapitämiseksi antaa.

6 §. Juoppous, tappelu ja muu järjestyksen ja rauhan häiritseminen Enson Puuhiomotehtaan alueella kielletään. Joka tätä rikkoo, voidaan sakottaa 10 markkaan asti jokaiselta kerralta.

7 §. Kukaan ei saa luvatta tehdä muutoksia eikä rakentaa lisää asuntoonsa, ei tehdä vajoja, katoksia t. m. sel., eikä myöskään viljellä tehtaalle kuuluvaa maata; samoin on jokainen asukas velkapää korvaamaan mitä huolimattomuudesta ja ilkivaltaisuudesta rikotaan tahi vahingoitetaan hänen käytettäväkseen annetussa asunnossa.

8 §. Vanhemmat ja holhoojat pitäköot tarkan huolen siitä, että kouluiässä olevat lapsensa säännöllisesti käyvät tehtaan kansakoulussa. Ne jotka nähtävästi ovat huolimattomat lastensa koulunkäynnistä, eivät ole oikeutetut saamaan asuntoa tehtaan huoneissa.

9 §. Palokalut, niinkuin vakuutusruiskut, vesikorvot y. m. pitää aina olla määräpaikoillaan asunnoissa.

10 §. Työaika määrätään eri ilmoituksilla.

11 §. Kaikkien itse tehtaassa suoritettavien töiden johtaminen sekä järjestyksen valvonta kuuluu teknilliselle johtajalle, jonka apulainen hiomomestari on. Sitäpaitsi kuuluu järjestyksen valvonta tehtaassa esimiehille teknillisen johtajan heille antamien määräysten mukaisesti.

12 §. Kaikki ulkotyöt tehtaalla, niinkuin asuntojen ja teitten korjaukset, puunveto ja muut ajot ovat varastokirjurin valvottavia.

13 §. Kaikkien työläisten on tultava ilmoituksessa määrätyllä ajalla työhön. Jos ken sairauden tahi muun syyn takia on estetty täsmälleen työhön saapumasta, tulee hänen siitä ilmoittaa hiomomestarille tai varastokirjurille. Jos ken ei ajallaan saavu työhön tahi luvatta lähtee pois työmaalta, sakotetaan joka eri kerralta aina 5:teen markkaan asti.

14 §. Jokainen on velvollinen työssään tarkoin noudattamaan esimiesten antamia määräyksiä ja käskyjä; joka esimiehiä kohtaan osottaa tottelemattomuutta tai röyhkeyttä, sakotetaan kultakin kerralta 10 markkaan asti tai erotetaan työstä.

15 §. Jokainen on vastuunalainen hoitoonsa uskotuista koneista, työkaluista ja muista tavaroista, ja jos näistä huolimattomuuden tai leväperäisyyden tähden jotakin vahingoittuu tai häviää, korvatkoon syyllinen niitten hinnan arvion mukaan.

16 §. Yksityisten työ työpaikalla ilman erityistä lupaa kielletään.

17 §. Tupakoiminen tehtaassa ja sen ympäristössä, tavara- ja varastohuoneiden sekä tukki-, polttopuu-, lauta- ja muiden tulenarkojen varastojen läheisyydessä on 20:nen markan sakon uhalla kielletty.

18 §. Luonnontarpeitten tyydyttäminen muualla tehtaan piirissä, kuin siihen kuuluvissa makeissa, sekä viimemainittujen ryöjääminen kielletään.

19 §. Kaikki edellä mainituissa §:ssä luetellut sakot määrää isännöitsijä tai teknillinen johtaja; ne peritään ensimäisessä tilissä ja menevät kokonaisuudessaan sairas- ja hautausapurahastoon.

20 §. Työpalkat maksetaan kunkin kuukauden 2 ja 17 päivänä, ellei pyhiä ole esteenä. Tili urakoista tehdään sopimuksen mukaan.

21 §. Mitä muutoin tulee työväestön velvollisuuksiin ja oikeuksiin, on niistä voimassa yleinen laki ja erittäinkin mitä 31 p:nä maalisk. 1879 annetussa Keis. Aset. elinkeinoista likemmin määrätään.

Läskelä Bruks A. B. *Järjestyksen ja tyydyttävän terveydenhoidon ylläpitämiseksi ottaa osakeyhtiö hankkiakseen työväelleen asuntoja ynnä tarpeellisia ulkohuoneita, antaa ne kunnollisessa tilassa asujanten käytettäväksi sekä asettaa tarkastusmiehiä valvomaan, että järjestystä ja puhtautta noudatetaan tehtaan alueella.*

Työmiehet ja perheet, jotka saavat tehtaalta asunnon käytettäväkseen, vastaavat sen puhtaanapidosta. Jos useampia miehiä tai perheitä asuu samassa asunnossa, tulee heidän vuorottain täyttää tähän kuuluvat velvollisuudet.

Kaikkien tehtaan palveluksessa olevien tulee noudattaa tätä ohjesääntöä sekä niitä määräyksiä, joita tehtaan hallitus tahi tarkastusmiehet katsovat tarpeelliseksi antaa.

Vanhempain tulee pitää siitä huolta, että heidän lapsensakin täyttävät järjestyksen ja puhtauden voimassapitämiseksi annetut määräykset.

Vähintäänkin kerran vuodessa pidetään kaikissa huoneissa yleinen tarkastus, ja voidaan asujamet velvoittaa korvaamaan mitä huolimattomuuden tahi vallattomuuden johdosta on mennyt pilalle.

Tulta hoidettakoon varovaisesti, jottei tulenvaaraa synny.

Asuinhuoneissa noudatettakoon puhtautta ja hyvää siivoa. Ikkunat ja ovet pidettäköön eheinä ja puhtaina; lattiat, etehinen ja portaat sekä helposti likaantuvat kiintonaiset esineet, niinkuin kaapit, lavat ja penkit ovat määräaikoina pestävät sen mukaan kuin tarve vaatii.

Ilmaa tulee asuinhuoneissa raitistuttaa ikkunoita aukipitämällä tahi muulla keinoin, milloin vaan vuodenaika sen sallii.

Asuinhuoneissa ei saa säilyttää pahahajuisia eikä terveydelle vaarallisia aineita, olkootpa mitä laatua tahansa.

Teurastusta, sisälmysten puhdistamista, saippuan keittämistä ja pesua älköön toimitettako muualla kuin tehtaan sitä varten määräämissä huoneissa.

Asunnot varustetaan tarpeellisilla ulkohuoneilla sekä määräpaikoilla, joihin likavesi ja kaikellainen törky on kaadettava.

Tehdas pitää huolen siitä että hyyskät, tallit, läävät, sikopahnat ja likakaivot määräaikoina tyhjennetään, samoin niiden varustamisesta suomudalla, kalkilla tahi muilla terveyttä suojelevilla aineilla. Asunnonkäyttäjäin tulee vastata siitä, että ulkohuoneet muuten pidetään puhtaina.

Sakon uhalla ei saa viskata pihalle eikä portaiden viereen taloustähteitä, vuoteissa käytettyjä olkia tahi pehkuja, kylpyvastoja tahi muuta roskaa eikä sinne kaataa kuraa eli likavettä.

Samalla uhalla kielletään ketään tekemästä tarvettaan portaiden viereen, pihalle tahi huoneitten suojaan.

Elukat pidettäköön tallissa tahi läävässä. Sikoja pitäköön omistaja kaiken vuotta pahnassa tahi aitauksessa takavarikkoon ottamisen uhalla.

Tarkastusmiehillä on oikeus milloin tahansa päästä sekä asuin- että ulkohuoneihin järjestystä valvomaan.

Tarkastusmiestä kohdeltakoon tehtaan uskottuna miehenä, jonka tulee järjestystä ylläpitää.

Jos joku näitä ohjeita tahi tarkastusmiehen erityisesti antamia käskyjä rikkoo, eikä ota muistutuksista ojentuakseen, pantakoon hänen kustannuksellaan täytäntöön mitä siten laiminlyöty on.

Pahempia järjestyksen ja hyvän siivon rikkomuksia voidaan sen lisäksi rangaista sakoilla, jolloin puolen tahi kokonaisen päivän työpalkka syylliseltä pidätetään tehtaan sairas- ja eläkekassan hyväksi.

Joka rangaistuksista huolimatta yhä rikkoo tahi niskoittelee, erotetaan tehtaan palveluksesta ja häädetään heti asunnostaan.

Mäntän paperitehdas. Seuraavat järjestyssäännöt, joita annetaan painettu kappale kullekin tehtaan työhön otetulle työntekijälle, ovat toiminimen ja työntekijän välisenä työvälipuheena, jonka viimeksi mainittu hyväksyy tulemalla tehtaan palvelukseen.

1 §. Työntekijä otetaan työhön ja erotetaan työstä isännöitsijän tahi teknillisen johtajan tai asianomaisten osastomestarien toimesta. Ennen tehtaan palvelukseen pääsyä on työntekijän asianomaiselle mestarille annettava todistus entisestä toiminnastaan, mainetodistus ja, jos hän on toisen seurakunnan kirjoissa, ololippu, jotka todistukset hän työstä erotessaan saa takaisin.

2 §. Molemminpuolinen irtisanomisaika on 14 päivää, ellei erittäin ole sovittu, ja irtisanominen tehdään asianomaiselle mestarille tahi tämän puolelta. Tästä säännöstä poiketaan: 1) ensimäisinä 14 päivänä työhön tulemisesta, jolloin irtisanomisen heti voi tehdä molemmin puolin; 2) lainrikoksen tahi näiden järjestyssääntöjen törkeän rikkomisen johdosta. Erotessaan tulee työntekijän saada, paitsi antamiaan todistuksia, todistus, jossa on arvosana hänen työtaidostaan ja käytöksestään sekä mainitaan eroamisen syyt.

9 §. Palkat maksetaan kahdesti kuukaudessa.

10 §. Palkanmaksussa vähennetään: 1) maksu sairas- ja hautausapukassaan, johon jokainen vakinainen puolikuukausittain palkkaa saava työntekijä on velvollinen kuulumaan; 2) näiden järjestyssääntöjen nojalla mahdollisesti tuomitut sakot tahi vahingonkorvaukset.

11 §. Jos työntekijä havaitsee hänelle maksetun väärin palkkaa, on hänen siitä paikalla ilmoitettava; myöhempiin muistutuksiin ei voida panna huomiota. Jos työntekijä pitää laskuperustetta vääränä, tulee hänen viimeistään päivän kuluessa siitä ilmoittaa asianomaiselle mestarille.

12 §. Tapaturmain estämiseksi kielletään: 1) koneita panemasta käyntiin kenenkään muun kuin sen, jonka hoitoon kone sitä varten on uskottu; 2) konetta panemasta käyntiin, ennenkuin hoitaja on vakautunut siitä, että kone on täydessä kunnossa ja ettei se vahingoita ketään likellä olevaa; 3) voitelemasta ja puhdistamasta käynnissä olevaa konetta vaarallisilta kohdilta; 4) panemasta hihnaa käynnissä oleville voimansiirtolaitteille esimiehen tahi mestarin siihen lupaa antamatta; 5) muita kuin sitä varten asetettuja henkilöitä voitele-

masta käynnissä olevia akseleja; 6) poistamasta suojuslaitteita; 7) käyttämästä hissiä sekä sivullisia tulemasta höyrykattila-, kone- tahi turbiinihuoneeseen.

13 §. Tulipalon estämiseksi ovat voimassa seuraavat määräykset: 1) tupakoiminen sekä tehtaan alueella että tehdashuoneistoissa on kielletty; 2) puunlastut ja likaiset öljyiset veistit ja rievut ovat päivittäin poistettavat työhuoneistoista; 3) avonaisia lamppuja ja kynttilöitä ei saa käyttää tehdashuoneistoissa.

14 §. Väkijuomain tuominen ja nauttiminen tehtaassa ja sen alueella on ankarimmin kielletty.

15 §. Näiden järjestyssääntöjen rikkomisesta rangaistaan syyllinen:

A. Välittömästi työstä erottamalla: 1) joka törkeällä huolimattomuudella vahingoittaa toisten henkeä ja jäseniä; 2) joka ei noudata rehellisyyttä, raittiutta eikä siveellistä käytöstä; 3) joka osottaa ilmeistä uppiniskaisuutta esimiesten työssä antamia käskyjä vastaan; 4) joka pahansuopaisuudesta tai törkeästä huolimattomuudesta vahingoittaa tehtaan koneita, työaineita, valmista tahi keskeneräistä työtä; 5) joka on tiennyt mutta ei ilmoita varkautta tapahtuneen tahi tehtaan tahi sen työntekijäin omaisuutta tahallisesti vahingoitetun; 6) joka tuo väkijuomia tehtaaseen; 7) joka useamman kerran rikkoo näiden järjestyssääntöjen määräyksiä.

B. Sakolla korkeintaan 5 markkaan: 1) joka tupakoi tehtassa tahi sen alueella ja huolimattomasti pitelee tulenvaarallisia aineita; 2) joka useamman kerran saapuu myöhään työhön tahi syyttä jää pois työstä; 3) joka on saattanut itsensä syypääksi huolimattomaan ja huonoon työhön; 4) joka käskyä tahi lupaa saamatta astuu muuhun tehdashuoneistoon kuin siihen, jossa hänen on tehtävä työnsä; 5) koettaa salata huonoa työtä; 6) joka ei huolellisesti puhdista ja hoida hänen hoitoonsa uskottuja koneita y. m.; 7) joka tuo sivullisia henkilöitä tehdashuoneistoihin; 8) joka osottaa huonoa käytöstä tahi muuten rikkoo näitä järjestyssääntöjä; 9) joka työaikana lukee kirjoja, sanomalehtiä y. m.

16 §. Kaikki tuomitut sakot tulevat tehtaan sairas- ja hautausapukassan hyväksi.

17 §. Tuomittu sakko ei vapauta korvaamasta tuotettua vahinkoa.

Pyhäjoen puuhiomo (ynnä muut A. Santaholma O. Y:n laitokset). Seuraavat järjestyssäännöt, joita painettu kappale annetaan jokaiselle tehtaan työhön rupeavalle työntekijälle, katsotaan työnantajan ja työntekijäin väliseksi työsopimukseksi ja ovat semmoisena pidettävät voimassa.

1 §. Työntekijän ottaa työhön ja erottaa siitä isännistö tahi heidän määräämänsä johtaja. Molemminpuolinen irtisanomisaika on 14 päivää paitsi seu-

raavissa tapauksissa, jolloin eroaminen ja erottaminen voi heti tapahtua: 1:ksi. 14 päivän aikana työhön tulon jälkeen; 2:ksi. Silloin kun lainrikkominen on tapahtunut ja niissä tapauksissa, jotka näiden sääntöjen 11 §:n A kohta määrää. Erotessaan tulee työntekijän saada, paitsi antamiansa todistuksia, päästökirja, joka sisältää arvolauseen työtaidosta ja käytöksestä sekä eroamisen syyn.

2 §. — — — Työn alkaessa on kunkin työntekijän säännöllisesti oltava paikallaan.

3 §. Tarpeen vaatiessa ovat työntekijät velvolliset tekemään kohtuullista ylityötäkin ja sattuvien korjaustöiden aikana olemaan työstä poissa.

4 §. Työ tehdään joko päivä-, tunti- tai urakkapalkalla.

5 §. Palkan maksaminen tapahtuu joka toinen keskiviikko, jolloin edellisen viikon palkka maksetaan.

6 §. Viikkopalkkaa maksettaessa vähennetään siitä näiden järjestyssääntöjen nojalla mahdollisesti tuomitut rahasakot ja vahingonpalkkiot.

7 §. Kaikkia koneita, työkaluja, aineita ja tuotteita on työntekijän huolellisesti ja säästäväisyyttä noudattaen käsiteltävä, ja on jokainen työntekijä vastuunalainen niistä vahingoista ja virheistä, jotka ovat aiheutuneet hänen huolimattomuudestaan tai ilkeydestään.

8 §. Tapaturman välttämiseksi kielletään muita kuin niitä, joiden hoitoon koneen käyttö on uskottu: 1:ksi panemasta konetta käyntiin; 2:ksi voitelemasta ja puhdistamasta käynnissä olevaa konetta; 3:ksi poistamasta suojalaitoksia ja panemasta hihnaa käynnissä olevan akselin pyörälle. Samasta syystä kielletään kaikkia asiaan kuulumattomia henkilöitä menemästä kone- ja pannuhuoneisiin, sekä vieraita henkilöitä, työntekijäin sukulaisia ja tuttavia tulemasta tehtaaseen ilman johtajan lupaa.

9 §. Tulipalon välttämiseksi kielletään: 1:ksi tupakoiminen ja tulen ottaminen sekä tehdashuoneistoissa että koko tehtaan alueella; 2:ksi suojattoman tulen käyttäminen samoissa paikoissa; 3:ksi öljyisten trasselien heittäminen syrjäpaikkoihin. Jos joku huomaa tätä tai edellistä pykälää rikottavan, on hän velvollinen siitä heti ilmoittamaan johtajalle.

10 §. Väkijuomien tuominen tehtaan alueelle ja päihtyneenä esiintyminen siellä on ehdottomasti kielletty.

11 §. Näiden järjestyssääntöjen rikkomisesta rangaistaan syyllinen:

A. Heti työstä erottamalla. 1:ksi joka tahallaan tahi huolimattomuudella vahingoittaa toista, 2:ksi joka käytöksellään rikkoo rehellisyyttä, raittiutta tahi siveyttä vastaan; 3:ksi joka työssä ei tottele päällysmiehen oikeita käskyjä; 4:ksi joka ilkeydestä vahingoittaa koneita, aineksia tahi valmista työtä; 5:ksi joka tuo väkijuomia tehtaan alueelle; 6:ksi joka useampia kertoja rikkoo näitä järjestyssääntöjä.

B. Sakoilla 5:teen markkaan asti: 1:ksi joka tupakoi tehtaassa tahi tehdasalueella tai huolimattomasti pitelee tulta; 2:ksi joka ei ilmianna tietämäänsä varkautta tahi tehtaan tai sen työntekijäin omaisuuden tahallista vahingoittamista; 3:ksi joka useita kertoja syyttä myöhästyy tahi poistuu työstä tai jää työhön tulematta (jos sairaus on työhön saapumisen esteenä, on siitä viipymättä johtajalle ilmoitettava); 4:ksi joka huolimattomuudesta on tehnyt huonoa työtä; 5:ksi joka koettaa salata huonosti tehtyä työtä; 6:ksi joka ei huolellisesti puhdista ja hoida hänen huostaansa uskottua konetta; 7:ksi joka vie syrjäisiä henkilöitä tehtaan huoneisiin; 8:ksi joka turhalla puhelulla häiritsee toisia; jonka käytös on huono ja joka muutoin rikkoo näitä järjestyssääntöjä.

12 §. Rangaistukset näiden järjestyssääntöjen rikkomisesta määrää isännistö yksissä neuvoin johtajan kanssa. Kaikki tuomitut sakot käytetään työntekijäin hyväksi sairauskohtauksissa. Eron saanut työntekijä ei ole osallinen sakoista karttuneihin varoihin.

13 §. Tuomittu sakko ei vapauta syntynyttä vahinkoa korvaamasta.

14 §. Jos työntekijä luulee työpäällysmiehen häntä väärin kohdelleen, niin voi hän, jos hänellä on siihen todelliset syyt, kääntyä isännistön puoleen.

XII Luku.

Työntekijäin terveydentila. Työssä kohdanneet tapaturmat.

Näyttää siltä kuin ei paperiteollisuus yleensä tuottaisi erikoista vaaraa työntekijäin terveydelle. Tietysti on tässäkin teollisuudessa moniaita yleisiä syitä, joista voi olla haitallisia seurauksia työntekijöille, niinkuin suuri kosteus eräissä töissä (kokouskoneissa, hollantereissa), sangen kova kolina (puunhionnassa), tomu, (ryysyjen lajittelussa), pahahajuisia kaasuja (sulfaattiselluloosan valmistuksessa), alituinen seisova asento (paperinlukijain ja lajittelijain työssä), koneiden tuottama tapaturmanvaara y. m. semmoisia. Mutta yleensä käy paperiteollisuustyötä kuitenkin katsominen siistiksi ja luonnostaan vähemmän taudinvaaraa tuottavaksi kuin useita muita töitä. Työhuoneistot niinikään ovat useimmiten suuret ja tilavat.

Seuraavassa selvitellään työntekijäin terveydellisiä oloja, mikäli käy päinsä saatavissa olevan kirjallisuuden avulla. Aluksi käsitellään paperiteollisuustyöntekijöitä yleisesti, sitten kiinnitetään erityistä huomiota sulfaattiselluloosan valmistukseen ja ryysytyöntekijättäriin, minkä jälkeen esitetään Suomesta saatavissa oleva aineisto. Lopuksi käsitellään tapaturmia.

Paperityöntekijäin terveydentila.

Tärkeimpänä lähteenä eri työntekijäryhmäin tautisuuden ja kuolleisuuden tutkimiseksi nykyään on vuonna 1910 ilmestynyt suuri teos Leipzigin ja ympäristön sairaskassan tautisuus- ja kuolleisuusoloista.[1]) Tässä teoksessa käsitellään myös huomattavaa paperityöntekijäin ryhmää, nimittäin kokonaista 33,051 tarkastuksen alaista miestä ja 32,592 naista. Mutta suurin osa näistä työntekijöistä ei työskentele paperinvalmistuksessa, vaan paperiteosten valmistuksessa. Puuhiomoja ja selluloosatehtaita ei tässä ensinkään oteta lukuun[2]). Näin ollen ei Leipzigissä ja sen ympäristössä tähän työntekijäryhmään nähden saavutettuja tuloksia käy välittömästi soveltaminen Suomen oloihin. Tässä sentähden esitetään ainoastaan pari lyhyttä otetta saaduista tuloksista.

---

[1]) Krankheits- und Sterblichkeitsverhältnisse in der Ortskrankenkasse für Leipzig und Umgegend. Untersuchungen über den Einfluss vom Geschlecht, Alter und Beruf. Bearbeitet im Kaiserlichen Statistischen Amt, Berlin 1910, 4 band.

[2]) Tämä asianlaita ei käy välittömästi ilmi teoksesta, mutta Berlinin K. Statistisches Amt on pyynnöstä sen suosiollisesti ilmoittanut.

Toimitetuista vertailuista käy selville, että tautisuutta ja kuolleisuutta valaisevat suhdeluvut yleensä ovat epäedullisempia paperiteollisuustyöntekijöille kuin keskiluvut koko työväestölle, ammattiin katsomatta. Taudintapaukset ja sairauspäivät 100 henkilöä kohti ovat tuntuvasti lukuisammat paperityöntekijöillä, varsinkin naispuolisilla. Sairauspäiviä kutakin taudintapausta kohti taas on miespuolisilla paperityöntekijöillä enemmän kuin kaikilla työntekijöillä yleensä. Kuolemantapaukset 1,000 henkilöä kohti osottavat naisille epäedullisen keskiluvun.

Järjestelmällisesti epäedullisessa asemassa tautisuuteen ja kuolleisuuteen nähden, sanotaan mainitussa teoksessa edelleen, ovat paperi- ja pahvitehtaitten työntekijät, erittäinkin mitä tulee hengityselinten tauteihin (kloorihöyryt, ryysyntomu), ulkonaisiin vammoihin ja varsinkin työssä kohdanneisiin tapaturmiin. Ainoastaan tautisuuteen nähden ovat he epäsuotuisassa asemassa mikäli koskee ruuansulatus- ja liikuntoelinten tauteja, joihin nähden erittäinkin on huomattava lihas- ja nivelreumatismi (märkyys ja kosteus, kuuma ja kostea ilma useissa työhuoneissa).

Toinen tautitilasto, vaikka paljon suppeampi, on laadittu Tanskassa käyttämällä tunnustettujen sairaskassojen kokoomaa aineistoa. [1])

Tämä tilasto perustuu 154 sairaskassaan antamiin 119,994 vastaukseen. Aineistoa järjestellessä on kukin jäsen otettu lukuun ainoastaan jäsenyysaikansa perusteella, joten jäsenluku käsittää ne, jotka ovat olleet tarkastuksen alaisina kokonaisen vuoden. Tämän johdosta on tarkastuksen alaisina olleiden jäsenten luku vähentynyt 98,655 henkilöön.

Erityistä huomiota kiinnitetään keskeytymättä käynnissä olevain ja terveydelle vaarallisten laitosten työntekijäin tautisuuteen. Näiden ammattien työntekijäluku on kuitenkin niin vähäinen, ettei siitä käy täysin luotettavasti johtaminen tulosta näiden ammattien tautisuuteen nähden. Tämä tutkimuksen puoli käsittää ainoastaan miespuolisia työntekijöitä.

Mikäli tutkimus koskee paperitehtaita, käsittelee se 257 työntekijää, joiden ikäjako on seuraava:

alle 20 vuoden	2
20—30 »	66
30—40 »	117
40—60 »	59
60 v. ja vanh.	13
Yhteensä	257

[1]) Danmarks Statistik. Statistiske Meddelelser. Fjerde Raekke, 34 Bind, 4 Haefte. Sygelighedsstatistik paa Grundlag af Erfaringer fra de anerkendte Sygekasser. Köbenhavn 1910.

Tautisuutta kuvaavat vertailuluvut, osin kaikkia tutkittuja työntekijöitä, osin paperiteollisuuden alalla työskenteleviä silmällä pitäen ovat seuraavat:

	Taudintapauksia 100 jäsentä kohti		Sairauspäiviä jäsentä kohti		Tauti kestänyt keskimäärin päivää	
	kaikki työnt.	paperityöntek.	kaikki työnt.	paperityöntek.	kaikki työnt.	paperityöntek.
alle 20 vuoden	30	—	5.7	—	19.1	—
20—30 vuotta	29	53	5.8	8.8	19.9	16.3
30—40 »	32	59	6.5	9.0	20.5	15.4
40—60 »	37	65	9.1	9.1	24.5	14.1
60 v. ja vanh.	49	99	14.2	10.6	29 1	10.7
Kaikki työnt.	34	60	7.6	9.0	22.6	14.9

Niinkuin näistä numeroluvuista näkyy, on kaikkien paperityöntekijäin keskimääräinen tautisuus sairaskassan jäsenten säännöllistä tautisuutta suurempi, sillä paperityöntekijäin keskuudessa tulee 60 taudintapausta 100 jäsentä kohti, sen sijaan että vastaava luku sairaskassan kaikkien jäsenien keskuudessa on ainoastaan 34, ja sairauspäiväin keskiluku on ensinmainituilla 9.0 ja jälkimäisillä 7.6. Taudin keskimääräinen pitkällisyys sitä vastoin on vähempi. Näyttää siltä kuin paperityöntekijäin suurempi tautisuus etusijassa kohdistuisi nuorempiin ikäluokkiin (40 vuoteen asti).

Molemmat tässä mainitut tilastolliset tutkimukset, joista erittäinkin saksalaiselle on annettava suuri todistusvoima, sitä laatiessa kun on käytetty ankaraa arvostelua ja erittäin laajaa aineistoa, osottaa epäämättömästi että paperiteollisuustyöntekijäin terveydelliset olot ovat tuntuvasti huonommat kuin työväestön kokonaisuudessaan. Missä määrin täkäläiset olot vahvistavat näitä ulkomailla tehtyjä päätelmiä, osotetaan tämän luvun lopussa. Niinikään käsitellään työssä kohdanneita tapaturmia tuonnempana.

Paperiteollisuudessa on kaksi työalaa, jotka ennen muita näyttävät voivan aiheuttaa tauteja, nimittäin toiselta puolen työ sulfaattiselluloosatehtaissa ja toiselta puolen ryysyjen lajittelu. Sulfaattiselluloosan valmistus onkin väestön keskuudessa aikaansaanut vilkasta agitatsionia niiden hankaluuksien johdosta, joita tehtaista leviävä ilettävä haju tuottaa lähiseudun asukkaille.

Näiltä molemmilta työaloilta on olemassa sangen seikkaperäisiä Suomessa laadittuja selvityksiä, sulfaattiselluloosan valmistuksesta Senaatin asettaman sulfaattiselluloosakomitean laatima, ryysytyöntekijättärien oloista taas ammattientarkastajan, neiti Vera Hjeltin toimittama.

Molempia näitä tutkimuksia selostetaan tässä lyhyesti.

Sulfaattiselluloosan valmistus.

Tammikuun 23 päivänä 1908 asetti Senaatti komitean selvittämään kysymystä, tuottaako Suomen selluloosateollisuus siinä käytetyn sulfaattimenet-

telyn johdosta terveydellisiä vaaroja ja hävittääkö sulfaattiselluloosatehtaista poistuva hylkyvesi lähivesistöjen kalastuksen sekä onko olemassa käytettäviksi määrättäviä tehokkaita apukeinoja tässä teollisuudessa syntyvän vastenmielisen hajun poistamiseksi tahi vähentämiseksi, vai olisiko muihin toimenpiteisiin ryhdyttävä sulfaattiselluloosan valmistuksesta vastamainitussa kohden johtuvien haittojen poistamiseksi. Komitea antoi mietintönsä toukokuun 12 päivänä 1909.

Natronimenettelystä johtuvat haitat, nimittäin valmistuksen aikaansaamat pahahajuiset aineet, olivat vähäpätöiset soodamenettelyä käytettäessä ja siinä syntynyt palaneen haju lienee harvoin tuntunut tehtaan lähintä ympäristöä kauemmaksi. Mutta kun sittemmin otettiin käytäntöön monin verroin edullisempi sulfaattimenettely, lisääntyi pahahajuisten aineiden aikaansaama haitta tuntuvassa määrässä, ja tämä haju, joka jossain määrin muistuttaa samalla sekä valkosipulista että pilaantuneesta valkokaalista, tuntuu 40:kin kilometrin päähän tehtaasta.

Nuo pahahajuiset aineet ovat haihtuvia aineita, etusijassa elimellisiä sulfaattiyhdistyksiä, metylimerkaptania ja metylisulfiidia, joita syntyy vanuketta keitettäessä. Keittäminen ei kuitenkaan ole läheskään ainoa syy tuon vastenmielisen hajun syntymiseen. Käytettyä lipeää haihdutettaessa natronin regeneroimisen aikaansaamiseksi niinikään syntyy pahahajuisia kaasuja, vieläpä siinä määrin, että esimerkiksi professori *P. Klasonin* Örebron sulfaattiselluloosatehtaassa tekemäin havaintojen mukaan, ilmakehään tulee pahahajuisia rikkiyhdistyksiä, metylimerkaptania ja rikkivetyä soodahuoneesta likimain kaksi sen vertaa kuin kattiloista, jos kattilakaasut saavat vapaasti virrata ilmaan. Sitä paitsi sisälsivät savukaasut savutorveen tullessaan rikkihapokettakin. Rikkivety ja rikkihapoke eivät kuitenkaan voi kauan oleskella toistensa läheisyydessä, vaan syntyy silloin varsin pian reaktsioni, jolloin rikki erottuu. Ilman hapenkin rikkivety hajoittaa varsin pian, niinikään vapauttaen rikin. Talvisin värjäytyy soodahuonetta lähinnä oleva lumi usein kellahtavaksi, mikä ilmiö johtuu savutorvesta laskeutuneessa savussa olleesta rikistä.

Missä hyvänsä sulfaattiselluloosatehdas on syntynyt, sanoo komitea, on lyhyen ajan kuluttua enemmän tahi vähemmän kiihkeitä valituksia esiintynyt tehtaan ympäristössä asuvan väestön puolelta tehtaasta virtaavien, ilettävältä haisevien kaasujen takia, jotka suuremmassa tahi pienemmässä määrässä pilaavat sen ilman, jota tämän väestön täytyy hengittää, tekevät sen vastenmieliseksi ja aikaansaavat monasti tuntuvia haittoja. Meidänkin maassamme on asianlaita ollut sama.

Saadakseen lähempiä tietoja niiden haittojen laadusta, joita mainitut kaasut aikaansaavat, samoinkuin siitä, ovatko nämä haitat olleet niin suuria, että voisi otaksua kaasuilla olevan vahingollisen vaikutuksen sanottujen tehtaitten työntekijäin tahi tehtaan ympäristössä asuvan väestön terveydelle,

kääntyi komitea muutamien lääkärien puoleen, joilla oli tahi oli ollut toimintansa näiden tehtaitten läheisyydessä, sekä pyysi heitä ilmoittamaan komitealle kokemuksensa tässä kohden. Sitäpaitsi on komitea kysymyksen valaisemiseksi vielä hankkinut erityisiä muita selvityksiä.

Mainituista lääkäreistä kertoo Lohjan piirilääkäri *K. F. Walle:* »Kun minä eri tahoilta olen saanut tietää että henkilöt — etupäässä hermostuneet naiset, mutta myöskin muut — jotka ovat olleet niitten tuulien alapuolella, jotka ovat kulettaneet kaasuja, ovat saaneet päänkivistystä, tunteneet kuvotusta, oksetusta ja yleistä pahoinvointia, kuin myös että kysymyksessä olevien kaasulajien haju on voinut tuntua vielä kahden tahi kolmen penikulman päässä täällä olevasta sulfaattiselluloosatehtaasta — ilmeisesti kuitenkin tässä tapauksessa ilman mainittavaa vahingollista vaikutusta yleiseen terveydentilaan — niin minun täytyy pitää näitä kaasuja terveydellisessä suhteessa epäedullisina.»

Kotkan ensimäinen kaupunginlääkäri, tohtori *O. I. Appelberg* ilmoittaa sikäläisistä tehtaista:

»1) Että ne levittävät erittäin vastenmielistä, oksettavaa, mätää hapankaalia muistuttavaa löyhkää, joka etenkin on tuskallinen hermostuneille henkilöille ja sellaisille, joilla muuten on taipumusta ylenantamiseen, kuten esim. raskailla naisilla.

2) Vastenmielinen haju on etenkin tuntuva sumuisella ilmalla ja heikon tuulen vallitessa; voimakkaitten tuulten vaikutuksesta ajautuvat kaasut kauvemmaksi pois ja hajautuvat suuremmille aloille.

3) Löyhkä näistä tehtaista voi tuntua huomattavassa määrässä jotenkin pitkien välimatkojen päässä — kuten Haminassa, Pyhtäällä ja Inkeroisissa — 22 à 30 kilometriä — tämä riippuen tuulen suunnasta ja voimasta. Väitetäänpä vieläpä Kouvolassakin (50 kilometrin päässä) voitavan tuntea vastenmielistä hajua Kotkan sulfaattiselluloosatehtaista.

4) Mitään muuta haittaa ympärillä asuvien terveydelle, kuin mitä kohdassa 1 on mainittu, en ole toistaiseksi voinut varmuudella huomata.

5) Ei myöskään ole toistaiseksi voitu huomata mitään erityisesti haitallista vaikutusta tehtaissa työskentelevien työmiesten terveyteen.»

Kotkan toinen kaupunginlääkäri, tohtori *H. Alfthan* lausuu:

1) Selluloosatehtaista leviävä löyhkä on vastenmielinen etenkin tyynellä ja kostealla ilmalla.

2) Mitään suoranaista vahinkoa ympäristössä asuvan väestön terveydelle en ole voinut varmasti huomata, sillä pahalle haisevat kaasut, vaikkakin myrkyllisiä, ovat paljon laimennetut. Sitävastoin olen useampia kertoja huomannut, että hermostuneet, ja heikot henkilöt sekä raskaat naiset kärsivät hajusta, niin että heitä annattaa ylen ja saavat päänsärkyä vieläpä oksentavatkin. Suuri epäkohta on myös se, ettei voi tuulettaa huoneita, kun asunto on hajuvyöhykkeessä; koska kaasulla ei ole erikoista taipumusta hajaantua, saattaa tapahtua, että hajuvyöhyke heikonkin tuulen aikana on ainoastaan muutaman metrin levyinen.

3) Mitä tehtaiden työmiehiin tulee, niin en ole huomannut, että heidän terveytensä ja hyvinvointinsa olisi kärsinyt; he näyttävät jokseenkin pian tottuvan hajuun.

4) Gutzeit & Comp:in tehtaassa on tehty parannuksia, kuitenkaan ei ole mitään tuloksia vielä voitu huomata.

5) Tietysti ovat tehtaat pakoitettavat käyttämään kaikkia niitä parannuksia, joita nykyaikainen teknika voi keksiä, ja olen vakuutettu, että ne mielellään sen tekevät.»

Valkiakosken tehtaiden entinen tehtaanlääkäri, tohtori *Eliel Mattsson* lausuu seuraavaa:

»Niitten haittojen ja terveydelle vahingollisten vaikutusten suhteen, joita sulfaattiselluloosatehtaitten toiminnalla saattaa olla lähellä asuviin ja niissä työskenteleviin henkilöihin, on vaikea antaa mitään varmempaa lausuntoa, etenkin jälkimäisiin nähden. Tähän tarvittaisiin hyvin pitkän ajan kuluessa koottuja tilastollisia tietoja. Sellaisten puutteessa voin ainoastaan lausua subjektivisen mielipiteeni sen kokemuksen perusteella, jonka olen saanut yksitoistavuotta toimiessani sellaisen laitoksen lääkärinä Osakeyhtiö Walkiakosken tehtailla.

Tämän ohella on myöskin huomattava, mitä paikkakunnallisiin olosuhteisiin tulee, että ympäristön väestö suurimmaksi osaksi asuu tehtaitten läheisimmässä ympäristössä noin yhden kilometrin levyisellä alueella muodostaen noin 3,000 asukkaan kyläkunnan, jota paitsi löytyy ainoastaan muutamia asuntoja aina 7—8 kilometrin päässä, joka välimatka on liian suuri, voidaksemme olettaa tehtaiden voivan mainittavasti vaikuttaa terveydellisessä suhteessa. Kun siten siihen ympäristössä asuvaan väestöön, jota yleensä voi pitää olevan tehtaiden toiminnasta johtuvain vaikutusten alaisena, vaikutus ulottuu kaikkiin jotenkin samassa määrässä, ei mitään laajempia vertauksia voida tehdä.

Mitä yleiseen terveydentilaan tällä seudulla verrattuna muihin seutuihin tulee, on erotus liian pieni, jotta siitä voisi mitään varmoja johtopäätöksiä tehdä.

Että haitta tämän laitoksen läheisyydestä on jotenkin suuri jokaiselle, jolla on edes hiukankaan herkkä hajuaisti, on sitävastoin helppo havaita ja jossain määrin saattavat sen seuraukset vaikuttaa terveyteen, vaikka ei voisikaan todistaa, että laitoksessa kehittyneillä kaasuilla itsessään on suoranainen myrkyllinen vaikutus. Niin esim. jätetään usein hyvin tarpeellinen tuuletus suhteellisesti ahtaasti asutuissa huoneustoissa toimittamatta siitä syystä, että sopivan tuulensuunnan aikana pahallehaisevat kaasut tuntuvat huoneissa paljon suuremmassa määrässä kuin sisällä asuvien uloshengittämä hiilihappo.

Tuuli voi viedä hajun selluloosatehtaista pitkiä matkoja, niin että sen selvästi tuntee lähes kahdenkymmenen kilometrin matkalla. Todistukseksi hajun voimakkuudesta mainittakoon, että lyhyt käynti selluloosatehtaassa riittää impregneraamaan vaatteet, niin että haju pysyy vielä seuraavan päivän tuuletuksesta huolimatta ja saattaa se koko päiväksi jäädä huoneeseen, jossa on hetken oleskellut, ellei ryhdytä muihin kuin tavallisiin tuuletustoimenpiteisiin. Ilman muuta on siis selvää, että sen haitan takia, jonka tehtaasta leviävä haju tuottaa lähellä asuville ei ainoastaan suoranaisesti vaan myöskin epäsuorasti terveydellisessä suhteessa, on asukasten edun kannalta välttämätöntä että haju saadaan vähenemään.

Mitä tehtaassa käytettyjen työtapojen vaikutukseen tehtaassa työskenteleviin tulee, ei siitäkään mitään varmoja johtopäätöksiä voi tehdä tilastollisten tietojen puutteessa (päiväkirjaan ei työpaikkaa tullut merkityksi). Muut seikat kuin ympäristössä tuntuvat kaasut voivat tässä vaikuttaa, niinkuin epäsiisteys tehdashuoneustoissa, riippuen tämä työn laadusta ja vaikeuksista saada tämä epäkohta poistetuksi, klorikaasut valkaisuhuoneessa, paljo tomu paperipuun valmistavassa käsittelyssä, ennenkuin se viedään keittokattiloihin j. n. e. Seuraukset tästä ovat samat, joita sellaiset epäkohdat saavat aikaan missä tahansa. Mainittakoon kuitenkin, että mahdollisesti saattoi huomata yleisemmin esiintyvää verettömyyttä sitä seuraavine häiriöineen, jonka seikan hyvin voi selittää aiheutuvan pilaantuneen ilman hengittämisestä, minkä epäkohdan alaisina tämän laitoksen työntekijät erityisemmässä määrässä ovat.»

Kun Osakeyhtiö W. Gutzeit & C:o ja insinööri Alarik Nerdrum vuonna 1905 anoivat saada rakentaa Kotkan kaupungin alueelle tehtaita sulfaattiselluloosan valmistusta varten,

hankki Kotkan terveydenhoitolautakunta tietoja professoreilta *Sucksdorffilta, Palmbergilta* ja *Laitiselta* siitä voisiko edellyttää, että Kotkan kaupungille saattaisi koitua terveydellisiä haittoja siinä tapauksessa että kaksi uutta sulfaattiselluloosatehdasta rakennettaisiin, toinen itse kaupunginaseman sisäpuolelle ja toinen kaupungin naapuristoon noin 3.5 kilometrin päähän kaupungista. Tämän johdosta lausuu professori *Sucksdorff:*

»Koska, kuten sekä terveydenhoitolautakunnan arvoisasta kirjelmästä että myötäseuraavista Örebrosta ja Mossista annetuista todistuksista käy selville, sulfaattiselluloosatehtaat levittävät vastenmielistä ja haitallista hajua niissä syntyvän rikkivedyn kautta, joka on terveydelle vahingollinen kaasu silloinkin, kun sitä on ilmassa ainoastaan 0.01 volymiprosenttia, niin ei voi olla mitään epäilystä siitä, että mainitunlaatuiset tehtaat ovat luettavat niihin yleisen terveydenhoitosäännön 19 §:ssä mainittuihin tehtaisiin ja elinkeinoihin, jotka »osittain niistä johtuvan savun ja kaasujen kautta tahi levittämällä ilkeätä hajua», saattavat tulla terveydelle vahingollisiksi. Kun näin on asianlaita, on myöskin niitten perustamispaikkaan nähden sovellutettava mainitun pykälän ensimäiseen kohtaan otettu määräys, että niitten perustaminen on sallittava ainoastaan tilavalle ja avoimelle paikalle, joka sijaitsee etäällä kaupungin asutuimmista osista. Kun lisäksi otetaan huomioon se terveydellinen tosiseikka, että kaikki, mikä sisäänhengitetyn ilman puhtautta pilaa, joskaan se ei aikaansaisi äkillistä terveydenhäiriötä, kuitenkin vähitellen heikontaa terveyttä ja lisää taipumusta monenlaisiin tauteihin, niin täytyy pitää terveydenhoidon perussääntöihin kuuluvana, että kaikenlaista ilman saastuttamista on kaupungissa mikäli mahdollista vältettävä.» Professori Sucksdorff'in mielestä sentähden »sulfaattiselluloosatehtaan rakentamisen W. Gutzeit & Comp:in vuokraamalle tontille täytyy katsoa tulevan tuottamaan terveydellistä haittaa kaikille lähellä oleville kaupungin osille.» Mitä siihen tehtaaseen tulee, jonka insinööri Nerdrum aikoi rakentaa 3.5 kilometrin päähän Kotkan kaupungista, ei prof. Sucksdorff, paikallisoloihin perehtymättömänä, katso voivansa päättää tulisiko kaupungin ilma jossain mainittavassa määrässä sen kautta saastutetuksi, vaan lausuu että »koska Hallan tehtaasta, 2 kilometrin päästä, eräitten tuulten aikana leviää inhottava haju kaupunkiin, niin on todennäköistä, että samoin voisi myös tapahtua 3.5 kilometrin päästä.»

Professori *Palmberg* ei sano voivansa antaa perinpohjaista vastausta kysymykseen ottamatta sitä ennen lähempää selkoa paikallisista olosuhteista ja saamatta erityisiä tietoja niistä teknillisistä toimenpiteistä, joihin tultaisiin ryhtymään tehtaissa rikkivedyn tuottaman haitan estämiseksi.

Professori *Laitinen* lausuu mielipitenään, että »sulfaattiselluloosatehdasta 3.5 kilometrin päässä kaupungista ei voida pitää terveydelle vahingollisena, edellyttäen, että kaikki mahdolliset toimenpiteet sen tavattoman vastenmielisen löyhkän poistamiseksi, joka tavallisesti esiintyy sellaisten tehtaitten läheisyydessä, nyt ja tulevaisuudessa otetaan käytäntöön, ja että niitten jätteitä ei päästetä vesistöön (kalaveteen), joka on tarpeellinen kaupunkia tahi läheisintä ympäristöä varten; päinvastaisessa tapauksessa täytyy hylkyveden tulla käsitellyksi »Septic-tank» = »Faulkammerverfahren'in» ja sitä seuraavan koksisuodattamismenettelyn mukaan. Mitä sulfaattiselluloosatehtaaseen kaupungin alueella tulee, on se tuskin hyväksyttävä nykyisten olosuhteitten vallitessa (niin kauvan kun ei ole keksitty parempia menettelytapoja, kuin tähän saakka käytetyt, tehdaskaasun poistamiseksi) vaikkakin nyt tunnettuihin varovaisuustoimenpiteisiin ryhdyttäisiin, sillä sellaisella tehtaalla täytyy kuitenkin jossain määrin katsoa olevan haitallisia vaikutuksia sekä psykillisessä että fysillisessä suhteessa.»

Tässä yhteydessä mainittakoon että Helsingin elintarpeiden tutkimusaseman silloinen johtaja, filosofian maisteri *Allan Zilliacus*, jonka Kotkan kaupunki lähetti Saksaan otta maan selkoa,missä määrin siellä on onnistuttu vähentämään tahi estämään sulfaattiselluloosatehtaista tulevaa vastenmielistä hajua, lausuu siinä matkakertomuksessa, jonka hän jätti Kotkan rahatoimikamarille, että »etevien ammattimiesten tutkimusten mukaan on se aine, joka synnyttää puheenaolevan intensivisen hajun, etylimerkaptania, joka aine vielä sellaisissa määrissä kuin $^1/_{46,000,000}$ milligrammaa aiheuttaa tunnettavissa olevan hajun. Tästä huomaa, kuinka vaikeata näissä tehtaissa on välttää kaikkea hajua, kun niin äärettömän pienet määrät ovat havaittavissa. Mahdottomaksi katson kuitenkin että tämä olisi terveydellisessä suhteessa vahingollista.»

Kysymys sulfaattiselluloosateollisuudessa syntyvien kaasujen vahingollisuudesta terveydelle on edelleen ollut käsittelyn alaisena Lahden kaupungin terveydenhoitolautakunnassa, joka myös on antanut siitä lausunnon. Sittenkun mainitun kaupungin välittömään naapuristoon on rakennettu sulfaattiselluloosatehdas ja sikäläiseen maistraattiin oli jätetty lukuisia valituksia tästä tehtaasta tulevien löyhkäävien kaasujen aikaansaamasta kaupungin ilman pilaamisesta, pyysi maistraatti terveydenhoitolautakunnan lausuntoa siitä, oliko ja missä määrin kysymyksessä oleva tehtaasta virtaava löyhkä pidettävä sellaisena yleiselle terveydentilalle vaarallisena hajuna, josta säädetään 22 p:nä joulukuuta 1879 annetun, terveydenhoitoa Suomessa koskevan Keisarillisen asetuksen 19 §:n 2:ssa kohdassa, sekä oliko terveydenhoitolautakunnan mielestä välttämätöntä ryhtyä toimenpiteisiin tämän löyhkän kaupunkiin leviämisen estämiseksi. Hankkiakseen tietoja tässä suhteessa kääntyi terveydenhoitolautakunta Kotkan kaupungin viranomaisten puoleen ja sai heiltä jäljennöksen niistä asiakirjoista, joita sanotun kaupungin viranomaiset olivat hankkineet, kun oli ratkaistava kysymys siitä, oliko annettava lupa edellämainituille tehtaille; näitten asiakirjojen joukossa olivat myöskin aikaisemmin esitetyt lausunnot professoreilta Sucksdorffilta, Palmbergilta ja Laitiselta sekä maisteri Zilliacukselta. Siinä lausunnossa, jonka Lahden terveydenhoitolautakunta 6 p:nä heinäk. 1908 antoi, huomautetaan, että yllämainitut todistukset jossakin määrin olivat keskenään ristiriitaisia ja että tämä seikka näyttää riippuvan siitä, että jotakin epävarmuutta oli olemassa sulfaattiselluloosatehtaista lähtevien kaasujen kemialliseen kokoomukseen nähden. Professori Sucksdorffin mielestä rikkivety oli se kaasu, joka aikaansaa ilkeän hajun. Professori Laitinen ei maininnut mitään kaasujen kvalitatiivisesta kokoomuksesta. Maisteri Zilliacus väitti taas että aine, jonka kemiallinen nimitys on etylimerkaptani, olisi se, joka tekee poistuvat kaasut niin vastenmielisesti löyhkääviksi. Terveydenhoitolautakunnan pätevältä taholta hankkimien tietojen mukaan nämä kaasut sisältävät sekä merkaptaneja että rikkivetyä ja alkylisulfideja. Kuitenkaan ei terveydenhoitolautakunta katso itseänsä päteväksi antamaan lausuntoa siitä, missä määrin ne eri aineet, joita sulfaattiselluloosatehtaitten savukaasut sisältävät, olisivat terveydelle vahingollisia. Yhdestä näistä kaasuista, rikkivedystä, on sekä kokemus että tiede jo kauvan aikaa sitten antanut tuomionsa; sitä pidetään, kuten myös professori Sucksdorff lausuu, terveydelle vahingollisena silloinkin, kun se esiintyy ilmassa niinkin pienessä määrin kun 0.01 volymiprosenttia. Kuitenkaan ei terveydenhoitolautakunta tiedä kuinka suurissa määrin rikkivetyä on näissä savukaasuissa. Maisteri Zilliacuksen väitteelle, että sulfaattiselluloosatehtaista lähtevät kaasut ovat terveydelle vahingottomia, ei terveydenhoitolautakunta antanut pätevyyden arvoa, koska hän kemistinä ei näy kiinnittäneen huomiota tällaisessa kysymyksessä huomioon otettaviin terveydellisiin näkökohtiin.

Edelleen otaksuu terveydenhoitolautakunta, että lienee ilman perinpohjaisia tutkimuksia yhtä vaikeata todistaa merkaptanien vahingollisuutta kuin vahingottomuutta terveyteen nähden. Vasta pitkäaikaisten kokeilujen ja tieteellisten tutkimusten kautta saatanee selvyyttä siitä, vaikuttavatko sulfaattiselluloosakaasut usein hengitettyinä muutoksia ihmisen elimiin ja voivatko ne lyhentää ihmisen ikää. Terveydenhoitolautakunta mainitsee myöskin sen tosiasian, että ne kaasut, joita viime aikoina oli levinnyt Lahden selluloosatehtaasta, olivat olleet siinä määrin pahallehaisevia, että mikäli terveydenhoitolautakunnalle oli tunnettua, Lahden kaupungin asukkaat olivat yleisesti ainakin psykillisesti kärsineet niistä.

Useat henkilöt ovat sitäpaitsi ilmoittaneet voineensa niistä erittäin pahoin (tunteneensa oksennuttamisen tunnetta, jopa oksentaneensakin, ja saaneensa päänsärkyä). Joka tapauksessa olivat nämä kaasut olleet omiansa herättämään niitä hengittämään pakotetuissa henkilöissä inhoa ja vastenmielisyyttä sekä siis tyytymätöntä, epäharmonista mielialaa. Etenkin viikon aikana kesäkuun 29 p:n ja heinäkuun 5 p:n välillä 1908, jolloin pohjoiset ja luoteiset tuulet olivat vallinneet, oli tuo inhottava löyhkä tuntunut lakkaamatta kaupungissa. Oli ollut mahdotonta saada tarpeellista ilmanvaihtoa asuntoihin; kun akkunoita vähänkään avattiin, tunkeutui niihin heti mitä iljettävin haju. Kaupungin muutoin vilkasliikkeiset kadut olivat silloin melkein autiot. Ihmiset pysyivät mikäli mahdollista huoneissaan, joskaan eivät niissäkään saaneet olla aivan vapaina hajusta, joka tunkeutui huoneisiin suljettujen kaksinkertaisten akkunoitten läpi.

Että Lahden selluloosatehdas silloisessa tilassaan, ainakin pohjois- ja luoteistuulien vallitessa, tuotti kaupungille terveydellistä haittaa, oli itsestään selvä ylläkerrottuja tosiasioita silmälläpitäen. Ensimäinen vaatimus, jonka terveysoppi sisäänhengitettävälle ilmalle asettaa, on se, että ilman tuleé olla puhdasta ja tuntua miellyttävältä hajuaistille, joka juuri on ihmisen luonnollinen vartia pilaantunutta ja epäterveellistä ilmaa vastaan. Jo sekin seikka, että raittiin, puhtaan ilman saanti huoneisiin kysymyksen alaisessa suhteessa epäsuotuisten säiden ja tuulten vallitessa pitkät ajat saattoi olla suorastaan mahdoton, oli terveydenhoitolautakunnan mielestä pidettävä epäilemättömänä terveydellisenä haittana. Terveydenhoitolautakunnan mielestä sentähden ei siis saattanut olla mitään epäilystä siitä, että sulfaattiselluloosatehtaat ovat luettavat sellaisiin yleisen terveydenhoitoasetuksen 19 §:ssä mainittuihin tehtaisiin, jotka niistä leviävän savun ja kaasujen laadun tahi niitten levittämän pahan hajun kautta saattavat olla yleiselle terveydentilalle vahingollisia, ja ovat sijoitettavat avaralle ja avonaiselle paikalle, joka on etäällä kaupungin enemmän asutuista osista, joka määräys kuitenkin, kun oli kysymys sellaisista tehtaista kuin sulfaattiselluloosatehtaat, olisi vähäksi hyödyksi, koska näistä tehtaista tulevan hajun aikaansaamat haitat vaikuttivat kymmenien kilometrien päähän.

Lausuntoja Lahden sulfaattiselluloosatehtaasta leviävien kaasujen vahingollisuudesta terveydelle ovat maistraatin pyynnöstä edelleen antaneet Hollolan piirilääkäripiirin v. t. piirilääkäri, tohtori *O. Nordqvist* ja Hollolan kunnanlääkäri, tohtori *J. Vitali*, jotka molemmat asuvat Lahden kaupungissa. Molemmat yhtyvät täydellisesti terveydenhoitolautakunnan yllämainittuihin lausuntoihin, jolloin jälkimäinen lisää, että hän yhtä vähän kuin terveydenhoitolautakuntakaan tuntee missä määrin eri kaasut, jotka leviävät kysymyksessä olevasta tehtaasta, ovat ihmiselle suorastaan myrkyllisiä, toksillisia. Sitävastoin on epäämätön tosiasia, että ne hajuun nähden ovat niin vastenmielisiä ja suorastaan ilettäviä, että usea henkilö, joka on varustettu herkillä hajuaistimilla, oksentaa niitten vaikutuksesta. Sitäpaitsi lienee tunnettu jokaiselle, että ilmassa, joka vaikuttaa vastenmielisesti hajuher-

moihin, ihminen ehdottomasti koettaa vaistomaisesti pidättää henkeä tahi hengittää niin pintapuolisesti kuin mahdollista. Tohtori Vitali mainitsee edelleen, viitaten prof. *R. Blasiuksen* kirjoitukseen (Weyl'in Handbuch der Hygiene B:d II, 2), että jos sellainen hengitystapa jatkuu kauvemman aikaa, kuten esim. niillä, joilla on harvoin tilaisuus poistua ahtaista asunnoistaan tahi kaupunkien epäpuhtailta kaduilta, esiintyy näillä ennenpitkää häiriöitä verenkulussa, verenmuodostuksessa ja ravitsemustilassa, jotka sitten puolestaan lisäävät taipumusta tauteihin. Lausuntonsa lopettaa tohtori Vitali mainiten, että järkähtämättömänä vaatimuksena tulisi olla, että ainakin ilmaa, ravintoaineistamme tärkeintä, tulisi jokaisen saada nauttia mahdollisimman puhtaana, tahi ainakin sellaisena, ettei se millään lailla häiritsisi kenenkään ihmisen hyvinvoinnin tunnetta.

Edelleen on Lahden maistraatti katsonut olevan syytä pyytää Suomen Teknillisen Korkeakoulun professorin, tohtori *Gustaf Kompan* lausuntoa, etenkin mitä tulee savukaasuissa esiintyvien aineitten myrkyllisyyteen. Tässä suhteessa huomauttaa prof. Komppa, että tällöin olisi huomioon otettava, että nämä kaasut aina sisältävät ainakin pienempiä määriä terveydelle niin kovin vaarallista ainetta kuin rikkivetyä, jonka määrä tehtaan huonon hoidon tahi siinä olevien sopimattomien laitosten kauttaa saattaa huomattavast kohota. Sen lisäksi sisältävät tehtaankaasut ilettävän ja melkein uskomattoman hajuintensiteettinsä takia tunnettuja merkaptaneja ja alkylisulfidejä sekä luultavasti myöskin niinikään pahalta hajsevia alkylidisulfideja. Että näillä aineilla ehdottomasti on myrkyllisiä ominaisuuksia sitä todistaa jo se seikka, että ne ovat rikkivedyn alkyliderivateja, sillä samoin kuin fosfori- ja arsenikkivedyn alkyliderivatit ovat voimakkaita myrkkyjä kuten niiden perusaineet fosfori- ja arsenikkivety, niin voinee jo a priori otaksua myös rikkivedyn alkyliderivatien (merkaptanien ja alkylisulfidien) olevan myrkyllisiä kuten itse rikkivetykin on. Tämän otaksuman todentamiseksi esittää professori Komppa prof. *Th. Husemannin* lausunnon, joka on painettu teoksessa Real-Encyclopedie der gesammten Heilkunde, Aufl. 3. Tom XV pag. 263, ja joka perustuu suoranaisiin kokeellisiin tutkimuksiin. Mainitussa paikassa kirjoittaa nimittäin prof. Th. Husemann: »Metylmerkaptan wirkt giftig, steht jedoch in seiner Toxität bedeutend hinter dem Schwefelwasserstoff zurück; Kaninchen sterben erst nach 169 mgr per kilo (als Kalkverbindung unter die Haut gebracht); während schon die zehnfach geringere Quantität Schwefelwasserstoff letal ist. Er tötet durch Paralyse des Athmungscentrums, das er zunächst erregt; periphere Nerven und Muskeln werden dadurch nicht sehr erheblich afficirt. Die Vergiftung durch Inhalation charakterisirt sich als Koma, in welcher die Expirationsluft den Geruch des Giftes hat — Hämoglobinurie kommt nicht vor, dagegen ist Eiweiss im Urin vorhanden (katso L. de Rekowski, Sur l'action physiologique du metylmerkaptane. Arch. des Sc. Biol. 1893, II, pag. 205).

Koska pääasiassa juuri metylimerkaptania löytyy sulfaattiselluloosatehtaitten kaasuissa, niin käy professori Kompan mukaan edelläolevasta riittävästi selville kysymyksessä olevissa kaasuissa esiintyvien aineitten terveydelle vahingollisuus, kun samalla ottaa huomioon sen mitä jo on sanottu rikkivedystä. Luonnollisesti on sitten eri kysymys, missä määrässä näitä myrkyllisiä aineita löytyy kysymyksessä olevien tehtaitten kaasujen saastuttamassa ilmassa. Mitään varmaa ei tässä suhteessa voitane sanoa, sillä tämä seikkahan on suuressa määrin riippuva tehtaitten koneistosta ja työtavoista, kysymyksessä olevan paikan asemasta ja etäisyydestä tehtaasta sekä tuulien suunnasta, voimasta j. n. e. Parhain mitta yllämainittujen aineiden läsnäololle ja määrälle ilmassa eri paikoissa lienee sittenkin toistaiseksi ilman haju ja sen vaikutus ihmisten hyvinvointiin. Ja että useinmainituilla kaasuilla saastutettu ilma todellakin vaikuttaa pahoinvointia, oksennuksia t. m. s. myr-

kytysoireita, käy kyllin selville Lahden kaupungin terveydenhoitolautakunnan sekä tohtori Vitalin lausunnoista. Sitäpaitsi sanoo Professori Komppa kokeneensa itsekin sitä tislatessaan tämmöisten tehtaitten tärpättiä.

Yhteenveto ylläolevista lausunnoista osoittaa siten, että niistä maamme lääkäreistä, jotka personallisen kokemuksen perusteella ovat lausuneet mielipiteensä niistä terveydellisistä haitoista, joita sulfaattiselluloosatehtaat aiheuttavat, antaa ainoastaan yksi viittauksen siihen, että työ näissä tehtaissa mahdollisesti on vaikuttanut haitallisesti työmiesten terveyteen. Sitä vastoin todistavat he yksimielisesti, että tehdaskaasut useissa henkilöissä vaikuttavat yleistä pahoinvointia, päänsärkyä, inhoa, oksennuttamisen tunnetta ja oksentamista, mutta viittaavat sen lisäksi siihen, etteivät he ole havainneet muuta vahingollista vaikutusta yleiseen terveydentilaan tehtaan ympäristössä. Eivät he myöskään lausu mielipidettään siitä, onko mainituilla häiriöillä ollut jotakin haitallista vaikutusta näitten henkilöitten terveyteen. Lahden terveydenhoitolautakunta ja mainitussa kaupungissa asuvat lääkärit lausuvat kuitenkin, että jo se seikka, että pitkien aikojen kuluessa on ollut aivan mahdotonta saada puhdasta ilmaa asuntoihin, epäilemättä on katsottava terveydelle vahingolliseksi.

Komitea mainitsee myös eräitten ulkomaalaisten lausuntoja asiasta.

Tuollaisen lausunnon on vuonna 1887 antanut norjalainen professori *Lochman*, ja on Kristianian lääketieteellinen tiedekunta tunnustanut hänen lausuntonsa myöskin omaksi mielipiteekseen tässä kysymyksessä. Se oli annettu niiden valitusten johdosta, joita Mossin kaupungin viranomaiset olivat tehneet aivan kaupungin viereen perustetun sulfaattiselluloosatehtaan takia, jonka pahalle haisevat kaasut levisivät kaupunkiin.

Professori Lochman lausuu muun muassa:

»Että tämä kaasu on hyvin pahalle haisevaa, sitä ei näy kukaan kieltävän, ja voi tältä kannalta olla aivan yhdentekevää, onko niitä aineita, jotka aikaansaavat tämän hajun, niin pienissä määrin, ettei niitä kemiallisin keinoin voi näyttää. Katson olevan epäilemätöntä, että näitten pahalle haisevien aineitten alituinen hengittäminen on terveydelle vahingollinen; jo se seikka, että ne monessa synnyttävät oksennuttamisen tunnetta ja oksennusta, on minun mielipiteeni mukaan ratkaiseva. — — — — — Asiakirjoista käy selville, että pahalle haisevat kaasut ovat synnyttäneet päänsärkyä, oksennuttamisen tunnetta, oksentamista samoinkuin muitakin sairaloisia olotiloja: kolerini, silmien ja kurkun kirveleminen ja unettomuus ovat niitten aiheuttamia. Edelleen on saatu tietää, että pahalle haisevat kaasut yöllä ovat tunkeutuneet makuuhuoneisiin ja pilanneet niissä ilman, että niitten johtojen kautta, joitten tulisi tuoda raitista ilmaa kouluhuoneisiin, on tullut pahalle haisevia kaasuja ja että samasta syystä ei ole voitu avata akkunoita tuulettamista varten, jotta ei saataisi sisään vielä huonompaa ilmaa. Nämä tässä lausutut seikat osoittavat niin epäämättömästi mainittujen kaasujen terveydelle vahingollisen vaikutuksen, että lisätodistusten hankkiminen joltakin auktoriteetiltä näyttää tarpeettomalta. — — — — — Tämän kysymyksen ydin on se, onko alituinen tehtaankaasujen saastuttaman ilman sisäänhengittäminen katsottava terveydelle vahingolliseksi, ja minä puolestani en hetkeäkään epäile, että tähän kysymykseen on empimättä vastattava myöntävästi; onko tämä vahinko suoranainen vai epäsuora, näyttää minusta tällä hetkellä yhdentekevältä.

Edelleen esitetään lausunto, jonka Preussin lääkintölaitoksen tieteellinen lähetystö antoi Cöslinin sulfaattiselluloosatehtaan aiheuttamain valitusten johdosta. Tämä lausunto päättyy seuraaviin sanoihin:

Me tulemme siis siihen lopputulokseen, että ne höyryt, jotka Cöslinissä olevassa tehtaassa syntyvät lipeän haihdutuksesta, saastuttavat ilman. Sillä lailla saastutettu ilma, joka leviää Cösliniin ja estää kaupungin asukkaita saamasta raitista ilmaa, on pidettävä terveyttä vahingoittavana.

Ruotsin lääkintöhallitus on 1908 Kuninkaalle antanut Örebron paperitehtaan toiminnasta aiheutuvain, ilman ja veden saastuttamista koskevain valitusten johdosta lausunnon, jossa m. m. sanotaan:

Tahtomatta tehdä mahdottomaksi käyttää teollisuudessa menettelytapaa, joka on näyttäytynyt maalle taloudellisesti edulliseksi, on Hallituksen mielestä kuitenkin yleisen terveydenhoidon kannalta mitä tärkeintä, ensinnäkin, että tämän tapaista tehdasta ei saa perustaa niin lähelle kaupunkia tahi muuta tiheästi asuttua aluetta, kuin tässä tapauksessa on saanut tapahtua, ja edelleen, että kun näin on tapahtunut, tehtailija on yleisen terveydenhoidon edun kannalta velvoitettava ryhtymään riittäviin toimenpiteisiin puheena olevan ilkeän hajun poistamiseksi.

Lisäksi komitea mainitsee, että sekä Ruotsista että Saksasta on olemassa, osittain mainitunlaisissa tehtaissa työskentelevien, osittain niiden lähellä asuvien lääkärien antamia, siihen suuntaan käyviä lausuntoja että nämä lääkärit eivät ole huomanneet että selluloosatehtaitten läheisyydessä vallitsisi suurempaa kivulloisuutta kuin muualla, että he eivät koskaan ole huomanneet että joku määrätty senlaatuinen tauti tahi kivulloisuus olisi näyttäytynyt selluloosatehtaassa ja sen ympärillä, niin että sen kokonaan tahi osaksi olisi voinut lukea valmistuksessa syntyvän kaasun tahi hajun aiheuttamaksi, josta kuitenkin on valituksia tehty j. n. e.

Siten hankkimansa selvityksen pohjalla, josta tässä on esitetty otteita, käy komitea tarkemmin arvostelemaan kysymystä sulfaattiselluloosatehtaista virtaavien kaasujen vaarallisuudesta terveydelle.

Komitea lausuu tästä:

Jo edellä esitetystä käy selville, että se mikä saattaa tehdä näistä tehtaista leviävät kaasut terveydelle vahingollisiksi on niissä oleva rikkivety ja metylimerkaptani samoin kuin rikkihapoke sekä jossain määrin myöskin metylisulfidikaasut, osittain myrkyllisyytensä, osittain sen löyhkän takia, jota ne levittävät. Näistä kaasuista syntyy metylimerkaptania ja metylisulfidia puumassaa keitettäessä; rikkivetyä, metylimerkaptania ja rikkihapoketta lipeätä haihdutettaessa ja alkalin jälleensaannissa.

Rikkivety on, kuten tunnettu, jokseenkin myrkyllinen kaasu, joka vielä silloin, kun sitä esiintyy ilmassa ainoastaan 0.01 volymiprosenttia, saattaa vaikuttaa terveydelle vahingollisesti. Se on tässä suhteessa paljon sekä metylisulfidi- että metylimerkaptanikaasuja vahingollisempi, jotka kaasut sen sijaan levittävät mitä voimakkainta löyhkää, jonka rinnalla rikkivedyn synnyttämä haju kokonaan katoaa. Kuinka suurissa määrin näitä kaasuja selluloosan valmistuksessa poistuu, on kuitenkin ollut jotenkin tuntematonta aina viime aikoihin saakka. Nyt on kuitenkin, kuten ennen on mainittu, professori P. Klason Örebron

sulfaattiselluloosatehtaassa Ruotsissa — jonka tehtaan tuotanto on jotenkin yhtä suuri kuin Valkiakosken, Lohjan ja Lahden tehtaan kunkin erikseen — tekemiensä tutkimusten kautta määrännyt poistuvien savukaasujen sekä määrän että niitten metylimerkaptani- ja rikkivetypitoisuuden. Hän on nimittäin huomannut että mainitun tehtaan n. k. soodahuoneesta poistuu 350,000 m^3 savukaasuja vuorokaudessa, sisältäen 13 milligrammaa metylimerkaptania ja 4 milligrammaa rikkivetyä kuutiometriä kohti eli yhteensä noin 4.5 kiloa metylimerkaptania ja 1.4 kiloa rikkivetyä vuorokaudessa. Niitten rikkiyhdistysten määrää, jotka muodostuvat itse keittämisessä, ei vielä ole varmasti määrätty, mutta otaksuu professori Klason että se voidaan olettaa noin 170 grammaksi metylimerkaptania ja 2,300 grammaksi metylisulfidia vuorokaudessa. Siis poistuisi ilmaan noin kaksi kertaa niin paljon rikkiyhdistyksiä soodauunista kuin keittokattiloista.

Näitten tietojen nojalla on komitea laskenut, että rikkivedyn volymiprosentti näissä savukaasuissa on 0.000263 tahi toisin sanoen rikkivety esiintyy savukaasuissa niin suuressa määrin miedonnettuna, ettei mikään myrkyllinen tahi muuten terveydelle vahingollinen vaikutus tämän kaasun aiheuttamana ole mahdollinen. Kun lisäksi otetaan huomioon, että rikkivety savukaasuissa samalla esiintyvän rikkihapokkeen ja atmosferisen ilman vaikutuksesta dekomponeerautuu eroittaen rikkiä, niin on siis todenmukaista, että nämä savukaasut vähän pitemmän matkan päässä tehtaalta ovat vapaita rikkivedystä. Aikaisemmin mainitut lyijyasetatipaperilla tehdyt kokeet eräällä maamme sulfaattiselluloosatehtaalla myöskin tukevat tätä käsitystä.

Myöskin metylimerkaptani ja metylisulfidi ovat jossain määrin myrkyllisiä, vaikka paljoa vähemmässä määrin kuin rikkivety. Edellinen näistä kaasuista leviää, kuten käy selville professori Klasonin tutkimuksista, samoinkuin rikkivety niin suurissa määrin sekoitettuna muilla savukaasuilla, että se ainoastaan on 0.000604 volymiprosenttia näistä. Sentähden ei tähän nähden yhtä vähän kuin keittokaasuissa olevaan metylisulfidiin nähden, joka, vaikkakin se tehtaasta poistuu vapaaseen ilmaan, jo yht'aikaa ulosvirtaavan höyryn tiivistymisen takia sekoittuu hyvin suurissa määrin ilmalla, saata olla puhetta mistään myrkkyvaikutuksesta.

Sen rikkihapokkeen määrä taas, joka on sulfaattiselluloosatehtaan savukaasuissa, nousee, sen mukaan kun professori Klasonin laskelmat näyttävät, aina 0.7 mg:aan litraa kohti, joka on 0.02422 volymiprosenttia. Rikkihapoke on kaasu, joka, jos sitä sisäänhengitetään, saattaa vaikuttaa myrkyllisesti happaman ja hajoittavan vaikutuksensa kautta vereen ja joka vaikuttaa myöskin enemmän tai vähemmän kiivaasti hengitykseen, riippuen siitä suuremmasta tai pienemmästä laimennuksen määrästä, jossa sitä hengitetään. Sisäänhengitettäessä ilmalla sekoittamattomana aiheuttaa se kouristuksen tapaisen kokoonvedon äänijänteissä, hengenahdistusta ja kiivasta yskää, johon saattaa liittyä verensyöksy suusta ja nenästä. Ilmalla sekoitettuna vaikuttaa se vähemmin kiivaasti, ja ilmoitetaan että ilma, joka sisältää ainoastaan 0.04 volymiprosenttia puheenaolevaa ainetta, sisäänhengitettynä muutamien tuntien kuluessa, aiheuttaa kovaa painostusta ja hengenahdistusta. Sellaisen ilman, joka sisältää 0.02—0.04 volymiprosenttia rikkihapoketta, sisäänhengittäminen näyttää vielä voivan aiheuttaa lieviä ohimeneviä hyvinvoinnin häiriöitä. Se rikkihapokkeen määrä, jonka sulfaattiselluloosatehtaiden savukaasut sisältävät, on siis sillä rajalla, jonka ihmisorganismi saattaa sietää saamatta vahingollista vaikutusta sisäänhengitetyn rikkihapokkeen kautta. Johtamalla nämä kaasut ilmaan korkean savupiipun kautta, voidaan niiden vahingollinen vaikutus ehkäistä. Tämän kautta ne nimittäin tulevat sekoitetuiksi melkoisella ilmamäärällä, ennenkuin ne kohtaavat henkilöitä, jotka oleskelevat tehtaan

ympäristössä. Samalla aikaa ne oksiderautuvat ilman kosteuden ja hapen vaikutuksesta sekä hajoavat sitäpaitsi jossakin määrin savukaasuissa samalla esiintyvän rikkivedyn kautta. Kaikissa maassamme olevissa sulfaattiselluloosatehtaissa onkin yli 50 metriä korkeat savupiiput. Ei meidän maassamme eikä missään muissa maissa ole havaittu mitään sellaisia kivulloisia häiriöitä ympäristössä asuvien terveydessä, jotka erittäin voitaisiin lukea sulfaattiselluloosatehtaitten savukaasuissa olevien rikkihapokekaasujen aiheuttamiksi, ja yhtä vähän on missään voitu todistaa, että mainitut kaasut tahi muut sulfaattiselluloosatehtaista leviävät kaasut olisivat aiheuttaneet mitään suoranaista myrkkyvaikutusta tehtaantyömiehissä tahi tehtaitten ympäristössä asuvassa väestössä.

Mutta joskin siis sulfaattiselluloosatehtaista tulevilla kaasuilla ei voida katsoa olevan myrkyllistä vaikutusta, ei tällä kuitenkaan ole osoitettu mahdottomaksi, että ne siitä huolimatta ovat epäterveellisiä, etenkin kun niitä hengitetään suuremmassa määrin tahi pitemmän ajan kuluessa. Se ilman saastutus, jonka ne aikaansaavat inhoittavan hajunsa kautta, ja jonka johdosta mitä äänekkäintä valitusta on kuulunut, saattaa kylläkin vaikuttaa haitallisesti sellaisten henkilöitten terveyteen, jotka ovat pakoitetut elämään näitten kaasujen saastuttamassa ilmassa.

Koska on yleisesti tunnustettu tosiasia, että puhdas ilma on välttämätön ihmisen terveydelle ja hyvinvoinnille, pitäisi myöskin luonnollisesti olla selvää, että pilaantuneen ilman hengittäminen on epäterveellistä. Jo hajuaistimme vaatii meitä välttämään sellaista ilmaa, joka haisee pahalle. Se sanoo meille, että sellainen ilma ei ole meille hyväksi ja siihen ilmaan nähden, joka on niin pahalle haisevien kaasujen saastuttama, että se henkilöissä, jotka ovat tottuneet elämään puhtaassa ilmassa, synnyttää inhoa ja oksennuttamisen tunnetta, on tämä seikka jo kyllin riittävä osoittamaan, että sellainen ilma on epäterveellistä ja tietysti vieläkin suuremmassa määrässä, jos se aikaansaa päänsärkyä, yleistä pahoinvointia ja oksentamista. Kun puhdas ilma houkuttelee ihmistä hengittämään syvästi ja ottamaan runsaasti ilmaa, niin saattaa pahalle haiseva ilma pakoittaa häntä väkisin pidättämään henkeään sekä pitemmän tai lyhemmän ajan hengittämään niin pintapuolisesti kuin mahdollista, jonka kautta hän on jossakin määrin estetty saamasta sitä ilmamäärää, jonka ihminen säännöllisesti tarvitsee. Hengitystavan muutokset saattavat taas aiheuttaa muutoksia ruumiin verenkiertoon, veremuodostukseen ja aineenvaihtoon. Jos hengitysilma sen lisäksi synnyttää iletystä, niin estyy sen kautta myös tarpeellisen ravintomäärän nauttiminen. Monet hajut ja niitten joukossa myöskin se, joka on ominaista sulfaattiselluloosatehtaista tuleville kaasuille, kiinnittyvät sitä paitsi itsepäisesti vaatteisiin ja huonekaluihin samoinkuin ruoka-aineisiin; etenkin maitoon se helposti imeytyy. Tämän kautta lisääntyy sen tuottama haitta, ja saattaa iletyksen tunne kestää pitkän aikaa, vaikkakin löyhkäävän aineen vaikutus on ollut verrattain lyhytaikainen. Ellei ruumis tämän ajan kuluessa saa riittävästi ravintoa tahi tarpeellista määrää ilmaa, on epäilemätöntä, että ei ainoastaan hyvinvointimme, vaan ruumiimme koko elintoiminta tästä kärsii. Löyhkäävässä ilmassa oleskeleminen vaikuttaa sitäpaitsi hyvin monessa ihmisessä sen, että mieli käy alakuloiseksi, joka taas puolestaan vaikuttaa epäedullisesti sekä ruumiin elintoimintaan että työkykyyn samoin kuin sellaisissa olosuhteissa aikaansaadun työn tulokseen yleensä.

Tosin on asianlaita niin, että eri henkilöt eivät ole yhtä herkkiä ilmaa pilaavan pahan hajun vaikutuksille, sekä että haisevien kaasujen saastuttamassa ilmassa alituisesti tai enimmäkseen oleskeleminen tottumuksen kautta vähitellen tylsistyttää herkkyyden. Kaikialla, missä on tiheämpi asutus, on henkilöitä, jotka ovat suuremmassa tai pienemmässä määrässä herkkiä pahalle haisevien kaasujen saastuttaman ilman vaikutuksille, ja siellä

on sen ohessa aina myöskin henkilöitä, joille runsaampi puhtaan ilman hengittäminen on välttämättömän tarpeellista, jottei heidän terveytensä kärsisi haittaa. Sellainen voimakas puhtaan ilman tarve on heikoilla henkilöillä, lapsilla, raskailla naisilla ja sairaudesta toipuvilla. Yhtämittainen tahi usein esiintyvä vapaan atmosferisen ilman pilaantuminen löyhkäävien kaasujen kautta tuottaa näille henkilöille varmasti vahinkoa. Jo nämä asianhaarat huomioonottaen, ei se seikka, että herkkyys pahalle haisevien kaasujen saastuttamaan ilmaan nähden tottumuksen kautta aikaa myöten jossain määrin vähenee, ole yleisen terveydenhoidon edustajille mikään syy luopumaan siitä täysin oikeutetusta vaatimuksesta, että jokaisen ihmisen tulee saada vapaasti puhdasta ilmaa, eikä syy jättämään huomauttamatta valtion velvollisuutta huolehtia siitä, että jokaista suojellaan niin, ettei hän ole pakoitettu hengittämään ilmaa, joka hänen omatta tuottamuksettaan on tullut saastutetuksi.

Sulfaattiselluloosatehtaista tulevat kaasut saattavat, kuten mainittu, vielä jotenkin pitkien matkojen päässä tehtailta tehdä ilman niin ilettäväksi ja oksettavaksi että täytyy huolellisesti sulkea akkunat ja ovet suojellakseen itseään jossain määrin niitten vaikutukselta. Mutta siitä huolimatta tunkeutuvat ne kuitenkin asuntoihin ja sitä suuremmassa määrässä, mitä kauvemman aikaa pahalle haiseva atmosferi vallitsee; se tunkeutuu kouluihin ja sairashuoneisiin niitä ilmajohtoja myöten, jotka ovat aijotut tuomaan näihin laitoksiin raitista ja puhdasta ilmaa. Näiden kaasujen saastuttaessa ilman, on puhtaan ja raittiin ilman saanti mahdoton ja kaasujen semmoisinansa aikaansaamiin suoranaisiin hyvinvoinnin häiriöihin tulee silloin lisäksi se asuntoilman huonontuminen, jonka tällaisissa suljetuissa asunnoissa asuvien ihmisten hengitys ja ihohaihteet aiheuttavat. Että sellaisessa ilmassa oleskeleminen on epäterveellistä ja että sillä on terveydelle haitallinen vaikutus, sitä ei voitane kieltää. Jos puhtaan ilman saanti on estetty ainoastaan jonakuna päivänä vuodessa, ei tästä tosin vielä saata olla mitään terveydelle vahingollista seurausta, mutta, kuten myöskin Preussin Lääkintölaitoksen tieteellinen deputatsioni lausuu, jos ulkoilma usein pilaantuu siinä määrin, että on pakko itsensä siitä eristää, niin ei ole epäilystä, että kysymyksessä ei enää ole ainoastaan yksinkertainen vastenmielisyys, vaan todellinen terveydenvaara. Ja siitä, mitä aikaisemmin on mainittu, käy kyllin selville, ettei ilma näitten tehtaitten ympäristössä ole ainoastaan yksityisinä päivinä vuodessa niin saastutettu, että täytyy sulkea akkunat ja ovet suojellakseen itseään sen vaikutukselta. Olosuhteet Lahdessa osoittavat, ettei tämän kaupungin asukkailla monena päivänä perättäin ole ollut tilaisuutta hengittää puhdasta ilmaa, ja epäilemätöntä on, että asianlaita on samallainen Lohjalla ja yleensä niiden tehtaiden luona, joissa hajun vähentämiseksi ei ole tehty joko mitään tai ei ainakaan sanottavampaa.

Näyttää sentakia olevan olosuhteitten vaatimaa, että valtion tulee ryhtyä sopiviin toimenpiteisiin sen terveydenvaaran johdosta, jonka sulfaattiselluloosateollisuus saattaa tuottaa lukuisille henkilöille eri osissa maata. Toimenpiteiden menestymiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että on olemassa selviä ja tehokkaita säädöksiä, joiden avulla näitten tehdasten omistajat voidaan pakoittaa perustamaan ja käyttämään tehtaitaan siten, että ne häiriöt, joita puheenaolevat tehtaat nyt aiheuttavat ympäristössä asuvien hyvinvoinnille, voidaan poistaa tahi ainakin vähentää siihen määrään, etteivät ne tuota suurempaa haittaa kuin mitä naapurien tulee toisiltaan kohtuudella sietää.

Komitea tekee selkoa niistä toimenpiteistä, joihin sulfaattiselluloosatehtaissa on ryhdytty tai joita niissä on ehdotettu hajun poistamiseksi tai vähentämiseksi ja katsoo tästä käyvän selville, että kattilakaasut nyttemmin voi saada aivan

vaarattomiksi sekä että myöskin soodahuoneesta tulevain pahahajuisten aineiden määrä on jonkun verran vähennettävissä. Mahdollisimman parhaitten tulosten saavuttamiseksi vaaditaan kuitenkin että asianomaiset tehtaanomistajat ryhtyvät tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin, ollen siinä myös huomattava, että käyttölaitoksia hoidetaan asiantuntevasti ja tunnollisesti.

Edelleen on komitea laatinut lakiehdotuksen suojaksi laitosta, varastoa tahi toimintaa vastaan, joka aikaansaa naapurille tahi muulle huomattavaa haittaa. Tämä ehdotus ei kuitenkaan vielä ole johtanut mihinkään tuloksiin.

Ryysytyöntekijättäret.

Ryysytyöntekijättäristä ja heidän terveydentilastaan on ammattientarkastajan neiti *Vera Hjeltin* laatima tutkielma julkaistuna Työtilastollisen Aikakauslehden 3 vihkossa vuonna 1909. Siitä on seuraava otettu tähän.

Vuonna 1903, kun neiti Hjeltin virkatoiminta ammattientarkastajana maassamme alkoi — lausuu neiti Hjelt — kiintyi hänen huomionsa heti ryysytyöntekijäin ammattiin. Tuskin missään ammatissa näyttivät olot olevan valitettavammat, sellaista tomua, sellaista löyhkää, niin iljettävää työtä, toisinaan mitä epäterveellisimmissä huoneistoissa. Aikoen suuntaan tai toiseen aikaansaada korjausta näihin oloihin, ryhtyi n:ti Hjelt tiedustelemaan työläisnaisilta kaikkea, mikä saattoi heidän asemaansa vaikuttaa. He antoivatkin erittäin auliisti tietoja. Hän sai kuitenkin silloin alinomaa vastaukseksi, että työ tosin, »oli likaista ja tomuista», mutta että sittenkun, alussa oli tuntenut itsensä hiukan »omituiseksi» ja sairaaksi, sai »ikäänkuin terveyden kaikiksi ajoiksi». Yksi ja toinen mainitsi ennen poteneensa jotakin erityistä tautia, mutta toveriensa kehotuksesta ruvenneensa ryysynlajittelijaksi, syystä että n. s. ryysykuumeen jälkeen saattoi katsoa tulleensa vastustuskykyiseksi monta muuta tautia vastaan. Useassa tapauksessa asianomaiset mainitsivat, että »ryysykuumeen» jälkeen yleinen terveydentila oli parantunut ja täysi terveytyminen tullut erinäisistä taudeista, jopa ollut seurauksenakin siirtymisestä tähän ammattiin.

Ryysynlajitteluun käytetyistä työhuoneista antaa neiti Hjelt seuraavan selostuksen:

Työhuoneistot.

Työhuoneistot ovat takavuosina useinkin olleet n. s. ryysyullakoita, verraten pimeitä, kylmiä ja vetoisia, sijaiten aivan katonharjan alla. Ullakkojen katossa on ikkunat, ne on varustettu lämpöjohdolla sekä muutenkin jonkun verran laitettu tarkoitukseensa sopiviksi. Tuuletus oli usein sangen puutteellinen. Näiden ryysyullakkojen sijaan on vähitellen saatu soveliaat työhuoneistot. Nyttemmin on tutkituilla työpaikoilla vain yksi tällainen ryysyullakko, mutta senkin sijaan rakennetaan kesällä 1909 valoisa, tilava työhuoneisto. Lajittelusalit ovat niinmuodoin nykyään verraten sopivat tarkoitukseensa, useat valoisia ja tilavia, kaikissa ilmakuutio henkilöä kohti lain määräämää suurempi.

Kaikkien suurempien tehtaitten lajittelusaleissa on käytännössä tuuletusjärjestelmä, joka on työpöytäin yhteydessä siten, että voimakkaat imurit (eks-

haustorit) imevät ryysyjen leikkelystä syntyvän tomun teräslankaverkosta tehdyn pöydänlevyn lävitse ja vievät sen pois koneellisesti. Lisäksi on joka huoneen seinässä lukuisia venttiilejä, tavallisesti myös sähköleyhyttäjiä. Yhtäkaikki huomaa huoneen ilmassa tuntuvasti tomua, jota on syntynyt ryysyä tomuuttaessa, pilkotessa ja lajitellessa. Ilmassa on väkevä, epämiellyttävä löyhkä, jota tottumaton tuskin jaksaa sietää.

Valaistuksena on kaikkialla sähkövalo.

Erityistä puvunsäilytyshuonetta ei ole joka tehtaassa. Varsinkaan siellä, missä naistyöläisiä on vähän, ei ryysytyöläisillä ole eri pukuhuonetta. Ruokailuhuonekin on suuremmissa tehdaslaitoksissa. Usein kuitenkin oli näkynyt ryysytyöläisiä syömässä mukanaan tuomaansa päivällistä työhuoneissa.

Pesulaitteet käsien ja kasvojen pesua varten työpaikalta poistuessa ovat neiti Hjeltin mielestä tällä työalalla puutteelliset niin kauan kuin lämmintä vettä ei ole saatavissa.

Ryysyt. Alkukäyttelyssä arvioidaan ryysyissä olevan jopa 40 %:kin tomua. Siinä on lukemattomia bakteereja, lukuisia vieraita esineitä, kuten nappeja, solkia, hakasia, neuloja y. m. s. Ryysykääröä avatessaan saa nähdäkseen kokoelman useita tuttuja esineitä, joita on koottu sekä kotimaasta että myös tuotettu Venäjän eri seuduilta, Pietarin ja Libaun tietä, Saksasta Hampurin, Lyypekin ja Stettinin kautta, Englannista y. m. maista, repaleisia, tahraisia, rypistyneitä vaatekappaleita kaiken laatuisia ja karvaisia. Lajittelijain on ensin tomuutettava ryysyt, ratkottava napit, soljet, kovat saumat y. m. sekä leikeltävä pieniksi palasiksi. Leikkely toimitetaan pöytään kiinnitetyllä leveällä isonlaisella veitsellä. Kun tämä käsittely usein vaatii kiivasta liikettä, erkanee paljon tomua, josta edellä mainitut ekshaustorit imevät osan. Ryysyjen enempi leikkely toimitetaan koneella.

Käytännöllisistä syistä ryysyjä ei käy desinfisioiminen niin perinpohjin, että tartunnanvaara olisi täysin vältettävissä, sillä kustannukset korottaisivat ryysyjen hintaa niin, ettei enää saisi niistä niitään voittoa. Sellaisen perinpohjaisen desinfisioimisen käytännöllinen merkityskään ei liene pätevästi arvioitavissa ylen suureksi, sillä vuosikymmenien käytännöllinen kokemus sekä omasta maasta että suurista sivistysmaista, missä on toimitettu laajoja tutkimuksia ryysyjen tartunnan levittämiseen nähden, on antanut mitä hämmästyttävimpiä tuloksia, kun aniharvoin on voitu näyttää, että ryysyistä on välittömästi tullut tartuntaa niitä käsitelleihin työntekijöihin. Venäjällä, mistä melkoiset määrät ryysyjä vuosittain tuodaan maahamme, on saavutettu sama kokemus kuin muissa maissa, ja kuitenkin ovat sikäläiset terveydelliset olot sangen epätyydyttävät. Niinpä ilmoittaa Venäjän suurin liike tällä alalla, M. W. Siew, ettei toiminimen 36-vuotisen olemassaolon aikana kertaakaan ole voitu todeta että työntekijä olisi ryysyistä saanut tarttuvan taudin, vielä vähemmän on ollut ruttoa, ja kui-

tenkin myy liike vuosittain jopa 3 milj. puutaa (noin 50 milj. kiloa) ryysyjä. Pietarin viranomaiset kuitenkin ovat määränneet, ettei sikäläisellä rautatienasemalla saa vastaanottaa ryysyjä edelleen kuljetettavaksi, ellei poliisilääkäri ole todistanut ryysyjen olevan asianmukaisesti desinfisioidut. Tämä desinfisioiminen toimitetaan nyttemmin useimmiten siten, että ryysyihin ruiskutetaan karboolia tai muuta väkevää desinfisioivaa liuosta. Jos jonkun ryysyvaraston työväen keskuudessa puhkee rutto, suljetaan varasto paikalla poliisiviranomaisten toimesta.

Vaikka ryysyjen desinfisioiminen tavalla tai toisella aina on hyödyllistä, ovat ammattihenkilöt kuitenkin yleisesti sitä mieltä, etteivät ryysyt, aivan desinfisioimattakaan tuota tartunnanvaaraa, sillä, niin omituiselta kuin tämä tuntuneekin, täytyy painavilla syillä olettaa, että ryysyt kauan varastossa ollessaan ikäänkuin desinfisioivat itsensä. Varastossa pidetään niitä esim. eräässä meidän maan tehtaassa kokonainen vuosi. Sitä ennen ovat ryysyt olleet hankkijalla varastossa epätietoisen ajan. Kuinka vähän tartunnan vaaraa ryysyistä on vaarallisimmassakaan muodossaan, todistaa se että eräässä meidän maan vanhimmassa paperitehtaassa takavuosina käytettiin Venäjältä tuotettuja ryysyjä, joita oli koottu sairaaloistakin, mutta ei ainoatakaan tartuntatapausta sattunut. Nyttemmin muutoin ei enää osteta lajittelemattomia, s. o. kaikenlaatuisia sekalaisia ryysyjä, vaan jo hankkija lajittelee ryysyt, eikä hänkään vastaanota kaikenlaisia sairaalain ryysyjä, vielä vähemmän tehtailija niitä ostaa.

Ne tehtaanlääkärit, joilla on toimena sairaanhoito maamme paperitehtaissa ja jotka niin muodoin varmaankin tuntevat olot kaikin puolin tarkemmin, voinevat yksimielisesti todeta, että vaara ryysyjen tartunnan levittämisestä on niin vähäinen, ettei vakavaa ruttoa ole ollut näytettävissä, ja kuitenkin käsitellään melko määrät Venäjältä tuotettuja ryysyjä, jossa maassa aina liikkuu kulkutauteja ja kolera on miltei vakituinen vieras.

Edellä olevasta saanee tehdä sen johtopäätöksen, että ryysyistä on sangen vähän vaaraa mitä tulee tarttuvan taudin tuottamiseen työntekijöille, jotka vuosittain joka päivä käsittelevät tätä raaka-ainetta tehtaissa, joissa ryysyistä valmistetaan paperia.

Ammattitaudit.

Ryysyntomun arvellaan voivan synnyttää hengityselinten tauteja ja tarttumatautien bakteereja sekä vaatekappaleisiin kiinnitettyjen vierasten esineiden samoinkuin ryysyjen leikkelyn voivan aikaansaada tapaturmia.

Eri maiden ryysytyöntekijätärten ammattitautеina on moni pitänyt kulkutauteja, kuten rokkoa, koleraa, keltakuumetta, kurkkumätää y. m. Vähemmän yleinen lienee n. s. hengityspernarutto, jota moni sanoo »ryysytaudiksi». Tapaturmat aikaansaavat vammoja ja turvotusta käsiin, jopa lumpunleikkelykoneet jonkun verran työkyvyttömyyttäkin. Pahahajuisten löyhkäin on huomattu voivan aikaansaada pahoinvointia ja mahakatarreja.

Ei ole aina helppo todeta, johtuvatko eräät taudit erityisen ammatin harjoittamisesta, törkeästä terveydenhoidon laiminlyönnistä, vai ovatko perinnöllisen taipumuksen, riittämättömän, epäsoveliaan tai huonon ravinnon, puutteellisten asuntojen y. m. s. yhteydessä. Tehtaalaisnaiset potevat yleensä mahakatarria, mutta näyttää varsin aiheettomalta lukea tätä tautia ryysytyöntekijätärten ammattitaudiksi. Kun tietää, että tämän ammatin työläisnaiset ovat enimmäkseen lähtöisin huonoimmassa taloudellisessa asemassa olevista kansankerroksista ja että siis riittämätön ja epäsovelias ravinto heille kuuluu päiväjärjestykseen ja ryysytyöntekijätkin liiaksi elävät kahvin varassa, näyttää mahakatarri meillä olevan yleinen tehtaalaisnaisten tauti eikä millekään teollisuusammatille erikoisesti ominainen.

Meillä näyttävät ryysytyöntekijätärten terveydelliset olot olevan huomattavasti paremmat kuin monessa muussa maassa. Monta ryysytyöntekijätärten keskuudessa muualla mainittua tautia ei Suomessa tavata ensinkään taikka vaan yksityistapauksissa. Syynä tähän lienee suurimmaksi osaksi ryysyjen alkuperä, pitkällinen varastossapito, pakkaus y. m. Maamme asema korottaa rahteja, joten emme voi tuottaa tämän laatuisia raaka-aineita varsin kaukaa. Kulutamme jonkun verran kotimaisia sekä enimmäkseen verraten sivistyneistä maista tuotettuja ryysyjä. Täten jo vältämme monta pahalaatuista, muista maanosista ja eteläisemmistä maista kotoisin olevaa tautia. Venäläisten ryysyjen käsittelystä on syntynyt joissakuissa yksityistapauksissa kulkutauteja, joilla on arveltu olevan yhteyttä ryysyjen kanssa. Mutta sellaisia taudintapauksia sattuu niin tuiki harvoin, että voi kulua kymmeniä vuosia yhdenkään työläisnaisen sairastumatta tautiin, jonka voisi katsoa ryysyistä tarttuneeksi. Pitkien kuljetusten aikaisten ilmasto-olojen ja ryysyjen varastossa säilyttämisen meillä niinikään katsotaan vaikuttavan edullisesti, kun kaikenlaatuiset bakteerit eivät siedä kovaa pakkasta. Kotimaisten ryysyjen laatu ja alkuperä on osittain selville saatavissa. Kotimaan yleensä paremmat terveyshoidolliset olot niinikään voivat jonkun verran vaikuttaa ryysyjen bakteeripitoisuuteen y. m. Ainoastaan yksi rokkotapaus on nykyään tunnettu heidän keskuudestaan ja vanhin ryysyjä kuluttava paperitehtaamme on jo ollut olemassa lähes sata vuotta eikä tätä tautia ole siellä kertaakaan ilmaantunut. Hengityspernarutto on maamme ryysytyöntekijätärten keskuudessa tuntematon. Ei myöskään liene osotettavissa, että olisi puhjennut kulkutautia, jonka kävisi asettaminen tehtaissamme toimitetun ryysynkäyttelyn yhteyteen. Niinpä ei meillä m. m. ole ilmaantunut hengityspernaruttoa, joka kuuluu Gloggnitzissa 17 vuoden kuluessa aikaansaaneen 40, Obereggendorffissa 24, Oberwaltersdorffissa 5 vuonna 13 kuolemantapausta j. n. e., paitsi muita ryysyjen alkuperän yhteydessä olevia vaikealaatuisia kulkutauteja. On näin ollen erittäin mielenkiintoista tarkata ryysytyöntekijätärten terveydentilaa siellä, missä sattumat vähemmän vaikuttavat, raakatavaran

alkuperä on vähemmän vieras, työ suoritetaan verraten säännöllisissä oloissa sekä vakinaisella työväellä.

Johonkin määrin on vieläkin parempia oloja aikaansaatavissa.

Ryysyjen käsittelyssä saattavat tulla kysymykseen seuraavat terveyssäännöt:

1) Ryysyjen desinfisioiminen ja suhteellinen puhdistus.

2) Tarkka alkuperämaiden vaarinottaminen ja kielto käyttämästä sairaalaryysyjä, ellei niitä ensin ole tehokkaasti desinfisioitu kuumalla vesihöyryllä tai muulla tavoin tehty terveydelle vaarattomiksi.

3) Ryysysalien hyvä tuuletus.

4) Ekshaustoreja tai muita sentapaisia järjestelmiä tomun imemiseksi koneellista tietä työpöydiltä.

5) Niiden työntekijätärten poistaminen, joilla on vioittuneet kädet tai taipumusta hengityselinten tauteihin.

6) Erityisten päällysvaatteiden käyttäminen ryysysaleissa työskennellessä.

7) Pesuhuoneet, joissa on saippuaa ja lämmintä vettä, mieluimmin kuumaryöppyhuone.

8) Ankara kielto aterioimasta työhuoneissa ja pesemättömin käsin.

9) Tehtaissa, joissa ulkomaisia ryysyjä käsitellään, pitää työläisten olla rokotettuja.

10) Kulkutaudin, esim. rokon ilmestyessä, on työhuone paikalla desinfisioitava.

11) Tehtaissa, varsinkin niissä, joissa vieraista maista tuotuja ryysyjä käsitellään, pitää ehdottomasti olla eri sairashuone kyllin kaukana työpaikalta, kaupungissa taas vapaa sairasvuode kulkutautisairaalassa.

Näitä terveyssääntöjä ei tarkoin noudateta kaikkialla. Suuremmissa tehtaissa on moitteettomat terveydelliset laitokset. Mutta lajittelijat itse tylstyvät usein ollessaan aina likaisessa työssä eivätkä noudata tarpeellista puhtautta. Niinpä eivät he aina peseydy työn päätyttyä, syövät pesemättömin käsin, eivätkä kotiin tultuaan pukeudu toisiin vaatteisiin, jotka eivät ole koskettaneet ryysyihin.

Kun ryysyjä leikellessä usein syntyy pienenlaisia haavavammoja, on työläisnaisilla varsin yleisenä tapana tukehuttaa verentulo ryysyistä tempaistulla rievulla. Tämmöinen vastoin kaikkia terveyssääntöjä vastaan sotiva menettely ei pelota ryysytyöntekijätärtä. Hän käyttää sellaista sidettä, vaikka se on kiellettykin ja tehtaassa on erityinen haavuri.

Kaksi tehdasta sijaitsee kaupungissa, muut maaseudulla tai kaupungin läheisyydessä. Asunnot eivät aina ole työnantajan omia. Mutta missä niin on laita,

siellä asuvat ryysytyöntekijättäret verraten hyvin. Kun he usein ovat yksinäisiä naisia, vailla omaisia, ovat he »asukkeina». He saavat sentähden useinkin tyytyä kaukaisiin ja ahtaisiin asuntoihin, sillä likaisen työn ja heidän puvustaan lähtevän hajun vuoksi heitä ei oteta asukeiksi yhtä mielellään kuin muita. Pitkä matka työpaikalle on kuitenkin eduksi terveydelliseltä kannalta, mikä etu ei tule niiden osaksi, jotka asuvat työväenasunnoissa aivan tehtaan vierellä.

Huonoin ravinto lienee ryysysaleissa työskentelevillä tehtaalaisnaisilla. Päivällisaikana käydessään tarkastamassa oli neiti Hjelt lajittelusaleissa usein tavannut työläisnaisia nauttimassa mukanaan tuomaansa kuivaa ruokaa puolen tai koko kahvilitran, maidon tai kaljan kera. Harvoin syövät he keittoruokaa päivälliseksi. Päivälliseen nähden ei tuo useinkin pitkä matka ja tavallisesti vain tunnin päivällisloma salli työläisnaisen olla varsin perinpohjainen ruuassaan. Iltasin useimmat heistä kuitenkin syövät jotakin keittoruokaa ja menevät sitten pian levolle. Tehtaan asunnoissa asuvien ruokailuolot ovat paljon paremmat, sillä he ehtivät kotiin päivällisajaksi.

Tällaisissa terveydellisissä oloissa täytyy ihmetellä, miten nämä naistyöläiset kuitenkin kestävät hyvin työalalla, joka näyttää olevan epäterveellisin kaikista. He elävät yleensä kauan. Heidän omasta mielestään on niukka ravinto selitettävissä siten, »etteivät vanhukset syö niin paljon kuin nuoret».

Kun ryysytyöntekijätärten ruumiillisen hyvinvoinnin ulkonaisia edellytyksiä täytyy pitää tuntuvasti huonompina kuin tehtaalaisnaisten yleensä, on erittäin mielenkiintoista todeta sen tuloksen yhtäpitäväisyys, johon sekä itse naistyöläisten oma yleinen mielipide että myös tutkijat tällä alalla ovat tulleet ryysytyöntekijätärten terveydentilaan nähden. T:ri Dreyfuss antaa sen loppuarvostelun että »tilasto yleensä osottaa, etteivät muutoin säännöllisissä oloissa ryysytyöntekijättäret ole kivulloisempia kuin muutkaan työläisnaiset, vaikka tätä työalaa pidetään terveydelle sangen vaarallisena».

Dresdenin teknillisen korkeakoulun yksityisdos. Max Schubert huomauttaa teoksessa *Die Praxis der Papierfabrikation*, ettei ryysyjen lajittelu ole ensinkään niin terveydelle vaarallista kuin sivullinen luulee. Tuohon omituiseen hajuun tottuu, ja hän sanoo tuntevansa naisia, jotka ovat 25 vuotta työskennelleet tällä alalla olematta sairaaloisempia kuin ihmiset yleensä. Hänen monivuotisena ryysytyöntekijätärten hoito- ja havaintoaikanaan ei ole sattunut ainoatakaan ammatista johtunutta tarttuvan taudin tapausta.

Itävallassakin, missä tällä alalla lienee tehty verraten tarkkoja tutkimuksia, on yleensä saatu se kokemus, ettei ryysyjen lajittelua käy katsominen vaarallisemmaksi terveydelle kuin monta muuta työalaa, joita kuitenkin pidetään paljon terveellisempinä.

Neiti Hjeltin julkaisemista taulukoista näkyy, että ryysytyöntekijättäret ryhmittyvät ikänsä mukaan seuraavasti:

16—19 v.	8	45—49 v.	22
20—24 »	16	50—54 »	18
25—29 »	9	55—59 »	13
30—34 »	12	60—64 »	11
35—39 »	25	65—70 »	5
40—44 »	19	Yhteensä	158

Ei ole ensinkään harvinaista, että ryysytyöntekijättäret saavuttavat sangen korkean iän. Edellämainituista ryysytyöntekijättäristä oli vanhin 70 vuotias, mutta kolmea vuotta aikaisemmin oli neiti Hjelt tavannut 74 vuotiaan työntekijättären. Tämä oli ollut ryysyjen lajittelijana viidettäkymmentä vuotta, mutta ei muistanut minkä verran yli 40:n. Hän oli oman ilmoituksensa mukaan erittäin terve, mutta hänen korkean ikänsä vuoksi oli päällystö sallinut hänen alottaa työnsä klo 9 aamulla klo 7 sijasta. Kolmea vuotta ennen puheenalaisen tutkimuksen toimittamista lakkasi eräässä tehtaassa nainen lajittelutyöstä 82 vuoden ikäisenä. Hän oli työskennellyt 23 vuotta samassa työpaikassa ja oli verraten reipas, mutta poti oman ilmoituksensa mukaan usein päänkivistystä.

Kuinka kauan työläisnaiset ovat toimineet ryysynlajittelijoina näkyy seuraavasta:

enintään 5 v.	54	26—30 v.	10
6—10 »	27	31—35 »	9
11—15 »	23	36—40 »	8
16—20 »	8	41—45 »	4
21—25 »	15	Yhteensä	158

Tämä aika näyttää yleensä olevan erittäin pitkä.

Ryysytyöntekijätärten keskuudessa ilmenneet taudintapaukset ovat miltei yksinomaan olleet tavallisia yleisiä tauteja. Ainoastaan poikkeustapauksissa ovat ne saaneet alkunsa tartunnasta, minkä johdosta niitä kävisi pitäminen erikoisesti ryysytyöntekijätärten ammattitauteina. Taudintapaukset ovat niinikään varsin harvalukuisia siihen nähden että näistä työläisistä moni on saavuttanut korkean iän ja että taudintapaukset kohdistuvat vuosikymmeniin, joiden kuluessa nämä työläisnaiset ovat ammatissa työskennelleet. Ammatinharjoituksensa ajalta on 158 työläisnaista ilmoittanut 64 taudintapausta. Nämä olivat:

5 tapaturmaa (vammoja).

3 paiseita ja kasvaimia.

3 tarttuvaa tautia, ehkä ryysyistä saadusta tartunnasta.
53 muuta taudintapausta.
Näistä 64 taudintapauksesta oli:
14 hengityselintentauteja.
1 lavantautitapaus.
1 isorokkotapaus.
48 muuta taudintapausta.
Näiden lisäksi tulevat vielä n. s. ryysykuumeen tapaukset.

»Ryysykuumeella» tarkoitetaan erästä ryysytyöntekijäin keskuudessa ilmenevää tautia, jota ei näy täysin tieteellisesti tarkatun. Sekä lääketieteellisissä että niissä piireissä, jotka ovat ryysyjen kanssa tekemisissä, ja eritoten ammattimiesten keskuudessa, ei vallitse vähintäkään epäilystä siitä, että työntekijä ryysykuumeesta toivuttuaan ei enää tähän tautiin sairastu, joten vastaisia uusimisia tuskin tunnetaan. Ensimäisinä viikkoina ollessaan ryysytyössä tuntee työntekijä väsymystä, päänsärkyä, kuvotusta, vilunpuistatuksia, useasti lisäksi kuumetta ja yleistä pahoinvointia. Useimmat työläisnaiset eivät turvaudu lääkäriin tässä taudintilassa, joka muutamissa ilmenee niin ankarana, että heidän on pakko pysyttäytyä poissa työstä muutama päivä, toisissa taas on niin lievä, ettei estä työn tasaista kulkua. Vähäinen osa työläisnaisista sitä vastoin ei saa ensinkään tuollaisia taudinkohtauksia. Tauti ei jätä minkäänlaisia jälkiä ja esiintyy ylipäätään lievässä muodossa. Eräs teknikko, joka 4 kuukautta työskenteli ryysynlajittelussa, on kuitenkin maininnut että, kun hän työkauden alussa sairastui »ryysykuumeeseen», tauti esiintyi sangen ankarana, ja paitsi tavallisia merkkejä ilmaantui myöskin näppylöitä ihoon. Muutaman vuorokauden kuluttua hän toipui ja jatkoi lajittelutyötään terveytensä siitä vähintäkään kärsimättä. Tämä taudinilmiö on ehken sen johdosta että se tavallisesti esiintyy lievänä, useimmissa tapauksissa jäänyt lääkäreiltä huomaamatta, mutta lääkäritkin ovat sitä mieltä, että ryysykuume voi saattaa henkilön eräitä tauteja vastaanottamattomaksi. Tätä tautia ei ole sekotettava hengityspernaruttoon eli n. s. »ryysytautiin», jonka useimmiten kuolettavan taudin lähteenä lienevät pernaruttoisilta paikkakunnilta peräisin olevat tartunta-aineet.

Tutkituista 158 ryysytyöntekijättärestä on 121 ilmoittanut sairastaneensa ryysykuumetta, 24 on sanonut ettei heillä ole ollut tätä tautia sekä 13 etteivät he varmasti muista onko heillä ollut ryysykuumetta vai ei.

Tauti on kestänyt:

1	à	2	päivää	80	työläisnaisella.
2	à	3	»	20	»
3	à	4	»	3	»
5	à	6	»	4	»
7	à	14	»	14	»

Ryysytyöntekijätärten yleiseen terveydentilaan nähden on neiti Hjelt sitä mieltä, että he ovat työkykyisiä ja verraten reippaita vanhuuteen asti.

Tohtori Dreyfussin kokemukset.

Weylin teoksessa Handbuch der Arbeiterkrankheiten on julkaistuna tri J. Dreyfussin kirjoitus ryysytyöntekijöistä. [1]) Dreyfuss valittaa käytettävänä olevan aineiston puutteellisuutta ja käyttää apuna omia huomioitaan, joita hän on tehnyt noin 60 työntekijää käsittävässä ryysynlajittelulaitoksessa, jossa työntekijät olivat enimmäkseen 16—22 vuotiaita naisia. Tästä tilastosta katsoo Dreyfuss käyvän selville, että muuten suotuisissa oloissa nämä työntekijät eivät ole olleet enemmän alttiina taudeille kuin muutkaan työntekijät, ryysytyön huonosta maineesta huolimatta. Ainoatakaan »ryysytaudin» eli hengityspernaruton tapausta ei ole sattunut, mutta Dreyfuss mainitsee kuitenkin, että tämä tauti ei ole ollut yhtä harvinainen Saksan muilla paikkakunnilla. Niinpä on Gloggnitzissa 17 vuoden kuluessa sattunut 40 kuolemantapausta tämän taudin johdosta, Obereggendorfissa 24 ja Oberwaltersdorfissa 5 vuoden kuluessa 13 kuolemantapausta. Englannissa tämä tauti niinikään on tunnettu »Woolsorters diseasen» nimisenä.

Tämän taudin syistä ryysytyöntekijäin keskuudessa mainitsee Dreyfuss seuraavaa:

1. Ryysyt ovat enimmäkseen puhdistamattomia ja sisältävät jopa 40 % tomua (hengityselinten taudit).

2. Ne sisältävät suunnattoman suuren määrän bakteereja (tarttumataudit). Kulloinkin alkuperänsä mukaan voivat ne synnyttää isoarokkoa, koleraa, keltakuumetta ja »ryysytautia». Tuberkuloosia, tuhka- ja tulirokkoa niinikään voi levitä ryysyistä.

3. Lukuisat vieraat esineet (rikkinäiset napit, neulat y. m. s.) voivat aikaansaada vammoja, erittäinkin käsiin.

4. Ryysyistä leviävä paha löyhkä voi aikaansaada pahoinvointia ja mahakatarreja.

5. Suuremmissa laitoksissa aiheuttavat lisäksi koneet tapaturmia.

6. Erotettaessa villa- ja puuvillaryysyjä toisistaan kemiatuotteilla täyttyy ilma suolahappo- ja rikkihappohöyryillä, synnyttäen myrkytyksiä.

7. Työntekijät kuuluvat yhteiskunnallisessa ja terveyshoidollisessa suhteessa huonoimmassa asemassa oleviin luokkiin (huono ravinto).

Ne terveydelliset toimenpiteet, jotka Dreyfussin mielestä ovat tarpeelliset, on tässä edellä esitetty neiti Hjeltin kirjoituksen mukaan.

---

[1]) Theodor Weyl: Handbuch der Arbeiterkrankheiten. XXXI. Die Krankheiten des Hadern- und Lumpenarbeiter, bearbeitet von Dr J. Dreyfuss. Jena 1908.

Terapiaan nähden on, sanoo Dreyfuss, noudatettava samaa mitä muissakin samojen tautien tapauksissa. Milloin on syytä varoa, että taudin syy on erityisesti ryysyjen käyttelyn yhteydessä, on tietenkin parasta erottaa sairas vaikuttavan syyn yhteydestä, toisin sanoen pidättää työntekijä ryysytyöstä ja siirtää hänet toiseen työhön, mieluimmin ulkoilmaan. Näin tulee erittäinkin tehdä hengityselinten taudeissa, koska on välttämätöntä vähitellen poistaa keuhkoihin aikojen kuluessa kerääntynyt tomu.

Mitä erittäin »ryysytautiin» eli hengityspernaruttoon tulee, on terveytyminen mahdollinen ainoastaan poikkeustapauksissa. Hoito tarkoittaa ainoastaan kuumeen, hengenahdistuksen ja sydämenheikkouden lieventämistä. Eräissä tapauksissa on seerumiakin käytetty.

Suomen paperityöntekijäin terveydentila.

Aineistoa Suomen paperityöntekijäin terveydellisistä oloista on käytettävänä maamme virallisessa tilastossa julkaistuissa selostuksissa työväen apukassoista, jotka selostukset toistaiseksi käsittävät vuodet 1899—1909. Näissä selostuksissa ei kuitenkaan ole minkäänlaisia tietoja tautien laadusta. Tässä kohden on tietoja koetettu täydentää pyytämällä niitä välittömästi paperiteollisuustyöntekijöitä varten olevista sairaskassoista. Niinkuin tunnettu, eivät sairaskassaimme antamat tiedot yleensä ole erittäin luotettavia, mikä seikka muun muassa johtuu niiden puutteellisesta kirjanpidosta.

Paperiteollisuustyöntekijäin tautisuuden selville saamiseksi otettiin apukassoja koskevista selostuksista ne tiedot, joita olivat antaneet yksinoman paperityöntekijöitä varten olevat kassat, joten siis joukosta erotettiin ne kassat, joihin myös kuului jäseniä muista teollisuudenhaaroista. Tuollaisia yksinomaisia paperityöntekijäkassoja oli 18. Tästä aineistosta laskettiin kunkin vuoden ja kassan osalta: 1) taudintapaukset 100 jäsentä kohti, 2) sairauspäivät kutakin taudintapausta kohti, ja 3) sairauspäivät kutakin 100 jäsentä kohti. Osottautui kuitenkin, että aineisto tässä yksityiskohtaisessa muodossaan oli erittäin epätasaista. Tämä johtui kaiketi osin siitä, että kustakin kassasta saatu aineisto oli jotenkin pieni, osin siitä että siinä todella oli virheitä. On sentähden katsottu tarpeettomaksi tässä esittää aineistoa näin laajasti. Yhdistelemällä kaikista kassoista saatu aineisto saatiin pahimmat epätasaisuudet poistumaan ja virheet tasoittumaan. Yhtäkaikki ei näihinkään numerotietoihin ole paljon luottamista. Vertailun vuoksi mainitaan seuraavassa siten laskettujen, paperityöntekijöihin kohdistuvain suhteellisten lukujen rinnalla kaikkien tehdaskassain osottamat vastaavat luvut.

Puheenalaiset luvut ovat seuraavat:

	Taudintapauksia 100 jäsentä kohti: paperityöntek.	kaikki tehdastyöntek.
1899	13.4	23.3
1900	12.6	22.3
1901	15.9	21.9
1902	14.6	20.6
1903	19.1	27.8
1904	20.8	25.4
1905	19.6	23.7
1906	18.0	29.7
1907	18.8	28.5
1908	15.6	25.2
1909	34.8	30.1

	Sairauspäiviä 100 jäsentä kohti: paperityönt.	kaikki tehdastyöntek.
1899	326	459
1900	287	423
1901	366	474
1902	292	405
1903	343	426
1904	324	378
1905	386	409
1906	467	451
1907	414	472
1908	388	450
1909	465	463

	Sairauspäiviä kutakin taudintap. kohti: paperityöntek.	kaikki tehdastyöntek.
1899	24.4	21.6
1900	22.7	21.2
1901	23.1	23.4
1902	20.0	21.9
1903	18.0	16.5
1904	15.6	16.8
1905	19.7	19.1
1906	25.9	16.7
1907	22.1	19.3
1908	24.9	21.5
1909	13.4	16.0

Vertaillessa toisiinsa paperityöntekijäin ja kaikkien tehdastyöntekijäin lukusarjoja huomaa seuraavat eroavaisuudet:

	Taudintapauksia 100 jäs. kohti	Sairauspäiviä 100 jäs. kohti	Sairauspäiviä kutakin taudintap. kohti
1899	— 9.9	— 133	+ 2.8
1900	— 9.7	— 136	+ 1.5
1901	— 6.0	— 108	— 0.3
1902	— 6.0	— 113	— 1.9
1903	— 8.7	— 83	+ 1.5
1904	— 4.6	— 54	— 1.2
1905	— 4.1	— 23	+ 0.6
1906	— 11.7	+ 16	+ 9.2
1907	— 9.7	— 58	+ 2.8
1908	— 9.6	— 62	+ 3.4
1909	+ 4.7	+ 2	— 2.6

Tästä siis näkyy, että niin taudintapausten kuin sairauspäiväinkin luku 100 jäsentä kohti on kauttaaltaan vähempi paperityöntekijöillä kuin kaikilla tehdastyöntekijöillä. Sairauspäiväin luku kutakin taudintapausta kohti on tässä kohden erisuuruinen eri vuosina, osottamatta mitään kauttaaltaan varmaa suuntaa.

Erittäin koottu aineisto on yhdisteltynä Taulukoissa 35 ja 36.

Taulukossa 35 selostetaan niitä tietoja, joita työntekijät itse ovat antaneet keskuudessaan ilmenneistä taudeista. Tiedot käsittävät kaikkiaan 1,131 taudintapausta, joista 779 on kohdannut miehiä ja 352 naisia. Yleisimmin ovat työntekijät ilmoittaneet sairastavansa reumatismia (233 tapausta, niistä 181 miehillä ja 52 naisilla) sekä maha- ja suolitauteja (297 tapausta, niistä 219 miehillä ja 78 naisilla). 91 tapauksessa ovat työntekijät (53 miestä ja 38 naista) ilmoittaneet sairastavansa keuhkotautia ja 98 tapauksessa (77 miestä ja 21 naista) muita keuhkovikoja. Yleinen heikkous on ilmoitettu 107 tapauksessa, niistä 71 naisilla. Huomiota ansaitsee, että kokonaisella 52 miehellä on oman ilmoituksensa mukaan tyrät. Tämän vian voi, niinkuin tunnettu, usein saada nostamalla liian raskaita painoja taikka venähdyksen johdosta. Näitä työntekijäin itsensä antamia tietoja haittaa se vika, että työntekijät yleensä eivät kykene ilmoittamaan itse tautia, vaan ainoastaan taudin oireet.

Taulukossa 36 olevat tiedot on saatu paperityöntekijäin sairaskassoista ja ilmaisevat taudintapausten ja sairauspäiväin luvun, joihin nähden myös on otettu huomioon ikä ja siviilisääty. Siten saatu aineisto on jotenkin suuri, se kun käsittää 1,548 taudintapausta ja 39,269 sairauspäivää, mutta sitä haittaa

valitettavasti se vika, että lukuisissa tapauksissa ei ole voitu mainita taudin laatua. Tämä puutteellisuus on nimittäin olemassa mikäli koskee 976 taudintapausta (63 % kaikista) ja 20,815 sairauspäivää (53 % kaikista).

Lukuisimmat taudintapaukset ja sairauspäivät ovat johtuneet seuraavista taudeista:

	taudintap.	sairauspäiviä
Keuhkotuberkuloosi	72	2,677
Muut keuhkoviat	55	1,668
Hermotaudit	35	1,372
Maha- ja suolitaudit	102	3,189
Tapaturmat	97	2,391

Sairauspäiväin keskimääräinen luku kutakin taudintapausta kohti on sekä miehillä että naisilla 25.4 päivää. Tärkeimmissa taudinmuodoissa on tämä keskiluku seuraava:

	miehiä	naisia	mol. sukup.
Yleinen heikkous	41.2	23.4	28.6
Reumatismi	29.0	68.0	32.3
Keuhkotuberkuloosi	36.7	38.4	37.2
Muut keuhkoviat	28.0	43.9	30.3
Hermotaudit	41.0	30.3	39.2
Maha- ja suolitaudit	32.3	27.7	31.2
Munuaistauti	34.0	78.5	39.2
Tapaturmat	25.0	18.8	24.6

Jos taas pitää silmällä ikävuosia ja siviilisäätyä, niin huomaa että jokaista taudintapausta kohti tulee seuraava määrä sairauspäiviä:

	miehiä	naisia	mol. sukup.
Alle 20 vuoden	24.5	18.1	20.6
20—29 »	16.6	17.5	17.0
30—39 »	20.5	19.5	20.3
40—49 »	20.0	31.3	22.1
50—59 »	21.9	35.5	23.3
60 v. ja enem.	32.7	28.2	27.9
naimattomia	24.3	24.2	24.2
naineita	28.0	35.3	28.5
leskimiehiä ja leskiä	35.6	51.4	44.6

Sairaskassain jäsenten keskuudessa sattuneista kuolemantapauksista on kassoista saatu sivuilla 214 ja 215 olevaan taulukkoon yhdistellyt tiedot.

	Kuoleman syyt.	Alle 20 v.	20—29 v.			30—39 v.		40—49 v.		50—59 v.	60 vuot. ja vanh.	
		nt.	nt.		n.	n.		nt.	n.	n.	n.	lesk.
		n.	m.	n.	m.	m.	n.	m.	m.	m.	m.	m.
1	Keuhkotuberkuloosi	—	1	—	1	3	—	—	1	2	—	—
2	Muut keuhkoviat	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
3	Verenvuoto aivoissa	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1
4	Syöpä	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—
5	Munuaistauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Verenmyrkytys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Maha- ja suolitaudit	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
8	Vanhuudenheikkous	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
9	Väkivaltainen kuolema..	1	—	2	—	—	1	—	—	1	—	—
10	Muut syyt.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
11	Ilmoittamaton syy.....	—	—	1	—	1	—	—	1	—	3	—
12	Yhteensä	1	1	3	2	6	1	1	4	5	5	1

Taulukossa on tietoja 155 kuolemantapauksesta, joista 114 on kohdannut miehiä ja 41 naisia. Taulukossa mainittujen kuolemansyiden kesken jakautuvat kuolemantapaukset seuraavasti:

	miehiä	naisia	mol. sukup.
Keuhkotuberkuloosi	26	9	35
Muut keuhkoviat	11	2	13
Verenvuoto aivoissa	7	2	9
Syöpä.....	10	4	14
Munuaistauti	3	1	4
Verenmyrkytys	2	—	2
Maha- ja suolitaudit	5	4	9
Vanhuudenheikkous	3	2	5
Väkivaltainen kuolema	14	4	18
Muut syyt	2	2	4
Ilmoittamaton syy	31	11	42
Yhteensä	114	41	155

Yhteisen nimikkeen »väkivaltainen kuolema» kohdalla on lueteltu tapaturmain, hukkumisen, tukehtumisen y. m. s. tuottamat kuolemantapaukset.

Ilmoitettujen kuolemansyiden joukossa ovat tässä niinkuin ainakin keuhkoviat etusijassa, ollen nämä 42 % kaikista kuolemantapauksista, joiden syy on ilmoitettu.

Työssä kohdanneet tapaturmat.

Joulukuun 5 päivänä 1895 annettu laki työnantajan vastuunalaisuudesta työntekijää kohtaavasta ruumiinvammasta astui voimaan tammikuun 1 päivänä 1898. Laki määrää että lain säännösten alaisen yrityksen työnantaja on vel-

Ikä ilmoittamaton								Yhteensä								
nt.		n.		leskim. ja lesk.		siv. sääty ilm:ton		nt.		n.		leskim. ja lesk.		siv. sääty ilm:ton		
m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	
4	5	12	3	2	1	—	—	5	5	19	3	2	1	—	—	1
1	1	8	—	—	1	—	—	1	1	10	—	—	1	—	—	2
—	1	4	—	—	1	—	—	—	1	6	—	1	1	—	—	3
—	1	5	2	2	1	—	—	1	1	7	2	2	1	—	—	4
1	1	2	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	5
—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	6
2	2	2	1	—	1	—	—	2	2	3	1	—	1	—	—	7
—	1	2	—	—	1	—	—	—	1	3	—	—	1	—	—	8
3	—	9	—	—	—	1	—	3	3	10	1	—	—	1	—	9
1	1	—	1	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	10
6	3	17	1	—	3	3	3	6	4	22	1	—	3	3	3	11
18	16	63	8	4	9	4	3	20	20	85	9	5	9	4	3	12

vollinen ruumiinvammasta, joka yrityksen palveluksessa olevaa työntekijää kohtaa tapaturmaisesti työssä, antamaan vahingonkorvausta. Lain säännökset ulottuvat myös kaikkiin tehdasmaiseen paepriteollisuuteen kuuluviin yrityksiin.

Työssä kohdanneista tapaturmista on olemassa tilastollisia selostuksia vuodesta 1898 lähtien. Valitettavasti ulottuvat ne nykyään ainoastaan 1907 vuoden loppuun, käsittäen niinmuodoin 10 vuotta. Tämä on sitä valitettavampaa, kun paperiteollisuus juuri 1907 vuoden jälkeisinä vuosina on paljon elpynyt, joten aineiston näiltä vuosilta pitäisi olla erittäin suuri. 1907 vuoden jälkeisiltä vuosilta ei ole olemassa muita tietoja kuin se vähä, mitä on ammattientarkastajain kertomuksissa, jotka eivät ole järjesteltyjä niin moneen eri suuntaan kuin on laita erikoisessa tapaturmatilastossa. Toinen viimeksi mainittua tilastoa yleisesti haittaava vika on, että tapauksia, jolloin tiedot jostakin seikasta ovat epävarmoja tahi tuntemattomia, on jokseenkin paljon, erinäisinä vuosina 10 % kaikista tapauksista, jopa enemmänkin.

Tapaturmatilaston pohjana olevat tiedot saadaan osin työntekijäin tapaturmavakuutusta harjoittavilta yhtiöiltä, osin työnantajilta. Nämä kahdenlaatuiset tiedot eivät ole yhdenmukaisia ja niitä käytellään eri tavoin, minkätähden tapaturmista on olemassa kaksi eri tietosarjaa.

Vakuutustoiminnan laajuutta, mikäli puuhiomoja, selluloosatehtaita, pahvi- ja paperitehtaita koskee, valaisevat seuraavat numeroluvut, joista näkyy vakuutettujen yritysten ja niiden palveluksessa olevain vuosityöntekijäin luku (vuosityöntekijällä tarkoitetaan niinkuin tunnettu suoritettujen työpäiväin koko lukua jaettuna luvulla 360):

	Vakuutettuja yrityksiä	vuosityöntek.
V. 1898	30	4,655
» 1899	33	5,146
» 1900	32	5,191
» 1901	37	5,639
» 1902	43	5,770
» 1903	38	5,742
» 1904	46	6,886
» 1905	46	7,447
» 1906	45	8,690
» 1907	70	11,733

Ilmoitettujen uusien tapaturmain luku on osin vakuutusyhtiöitten ja osin työnantajain tiedonantojen mukaan ollut seuraava:

	Vakuutusyhtiöt:			Työnantajat:			
	kuolett.	muita	yht.	m.	n.	tuntematon	yht.
1898	15	147	162	116	15	27	158
1899	4	130	134	101	9	19	129
1900	7	126	133	62	20	36	118
1901	2	169	171	141	15	—	156
1902	8	151	159	135	12	—	147
1903	8	185	193	139	20	—	159
1904	10	216	226	159	27	1	187
1905	4	196	200	248	29	—	277
1906	9	223	232	184	11	—	195
1907	15	399	414	341	31	1	373

Ammattientarkastajain kertomuksissa vuosilta 1908—1910 mainitaan paperiteollisuudessa sattuneen seuraavat määrät tapaturmia:

	kaikki tapaturmat	niistä kuolettavia
1908	129	1
1909	291	12
1910	374	6

Ensiksi esitetyt tapaturmain lukua koskevat tiedot antavat tulokseksi seuraavat suhdeluvut (laskettuina 1,000 vuosityöntekijää kohti) paperiteolli-

suudessa sekä siihen verraten konepajoissa, kiviteollisuudessa, sahateollisuudessa, kutomateollisuudessa, nahkateollisuudessa sekä kaikissa vakuutetuissa teollisuudenhaaroissa:

	Tapaturmia 1,000 vuosityöntekijää kohti:						
	paperi-teoll.	kone-pajat	kivi-teoll.	saha-teoll.	kutoma-teoll.	nahka-teoll.	kaikki teollisuudet
1898	30.4	35.5	23.6	31.8	12.6	25.0	20.9
1899	23.1	45.7[1])	24.1	32.6	13.5	23.8	24.6
1900	22.6	59.2[1])	22.4	32.4	12.5	24.7	27.3
1901	26.6	49.2	37.5	29.4	10.3	14.2	24.8
1902	25.7	40.3	19.8	29.4	8.9	9.8	21.9
1903	30.6	63.0	42.0	45.0	7.9	15.6	28.9
1904	30.0	63.0	143.0	40.7	13.4	8.4	30.6
1905	24.4	57.0	45.5	42.6	14.7	11.5	29.8
1906	25.0	48.5	53.8	44.0	19.4	11.0	28.1
1907	34.0	59.2	93.0	47.6	18.4	19.6	30.3

Tapaturmain lukuisuus on vähempi paperiteollisuudessa kuin konepajoissa, kiviteollisuudessa ja sahateollisuudessa, jotka todella ovatkin vaarallisimpia ammatteja, mutta sitä vastoin suurempi kuin kutoma- ja nahkateollisuudessa. Kaikkiin teollisuuksiin verraten on paperiteollisuuden suhdeluku yhtä monessa tapauksessa ensinmainittujen suhdelukujen ylä- kuin alapuolella.

Erilaatuisten suhdelukujen vertailu paperiteollisuutta ja kaikkia teollisuuksia silmälläpitäen antaa seuraavat tulokset:

	Tapaturmia 1,000 vuosityöntekijää kohti:					
	kuolettavia tapaturmia		työkyvytt. tuottan. tapaturmia		kaikki tapaturmat	
	paperi-teoll.	kaikki teoll.	paperi-teoll.	kaikki teoll.	paperi-teoll.	kaikki teoll.
1898	2.8	0.9	1.7	2.1	30.4	20.9
1899	0.7	0.8	1.2	2.7	23.1	24.6
1900	1.2	0.7	3.9	3.8	22.6	27.3
1901	0.3	0.7	1.9	2.5	26.6	24.8
1902	1.3	0.7	3.4	2.5	25.7	21.9
1903	1.4	1.0	3.7	2.9	30.6	28.9
1904	1.3	0.7	2.9	2.9	30.0	30.6
1905	0.5	0.8	5.2	3.4	24.4	29.8
1906	1.0	0.7	4.2	3.3	25.0	28.1
1907	1.2	0.6	3.1	3.3	34.0	30.3

[1]) Ynnä rautatehtaat vuosina 1899—1900.

Vaikka paperiteollisuudessa kohdanneitten kaikkien tapaturmain lukuisuus verrattuna kaikkien teollisuuksien vastaavaan tapaturmain lukuisuuteen ei, niinkuin sanottu, osota erittäin silmäänpistävää erotusta, näyttää kuoleman tahi työkyvyttömyyden aikaansaaneiden tapaturmain luku paperiteollisuudessa varsin ilmeisesti pyrkivän pysyttäytymään korkeammalla kuin kaikissa teollisuuksissa, mikä viittaa siihen, että paperiteollisuudessa kohdanneet tapaturmat useammin ovat vaikeamman laatuisia kuin teollisuuksissa ylipäätään.

Osin invaliditeetti- ja osin jälkeenelokorkoina suoritettujen, paperiteollisuudessa kohdanneista tapaturmista johtuneiden vahingonkorvausten kanta kunkin vuoden lopussa käy selville seuraavasta:

	Invaliditeettikorkoja:		Jälkeenelokorkoja:			kaikki korot:
	luku	rahamäärä	leskiä	lapsia	rahamäärä	rahamäärä
1898	9	884: 70	7	7	1,679: —	2,563: 70
1899	16	1,909: 98	8	23	1,823: —	3,732: 98
1900	39	4,026: 34	10	32	2,330: —	6,356: 34
1901	51	5,025: 94	8	30	2,399: —	7,424: 94
1902	71	6,821: 02	13	33	3,538: 40	10,359: 42
1903	94	9,722: 34	18	43	4,642: 40	14,364: 74
1904	113	11,522: 14	17	49	4,894: 40	16,416: 54
1905	153	14,786: 46	20	50	5,542: 40	20,328: 86
1906	189	18,405: 45	24	62	6,406: 40	24,811: 85
1907	222	20,961: 16	33	77	8,428: 60	29,382: 76

Työnantajain antamia tapaturmatietoja käy järjesteleminen useampaan suuntaan kuin vakuutusyhtiöitten ilmoittamia. Ensinmainittuja tapaturmia oli vuosina 1898—1907 paperiteollisuudessa 1,899 ja kaikissa teollisuuksissa 18,387, sen sijaan että vakuutusyhtiöitten ilmoittamat luvut olivat 2,024 ja 21,011. Paperiteollisuudessa kohdanneita tapaturmia silmälläpitäen on ero niinmuodoin 125 ja kaikkia teollisuuksia silmälläpitäen 2,624 tapaturmaa.

Paperiteollisuudesta saatuja tuloksia verrataan tässä yleensä vastaaviin kaikista teollisuuksista saatuihin tuloksiin.

Sairausajan pituus on ollut:

	paperiteollisuus		kaikki teollisuudet	
väh. kuin 7 päivää	85	4.5 %	784	4.3 %
7— 10 »	153	8.0 »	1,793	9.7 »
11— 20 »	398	21.0 »	4,706	25.6 »
21— 30 »	302	15.9 »	3,040	16.5 »
31— 60 »	371	19.5 »	3,413	18.6 »
61— 90 »	108	5.7 »	941	5.1 »
91—120 »	58	3.0 »	410	2.2 »
yli 120 päivän	29	1.5 »	230	1.2 »
ilm:ttomia ja ratkaisematta	395	20.9 »	3,070	16.8 »
Yhteensä	1,899	100.0 %	18,387	100.0 %

Paperiteollisuudessa kohdanneen tapaturman aiheuttama sairausaika näyttää olevan keskimäärin hiukan pitempi kuin vastaava aika kaikissa teollisuuksissa. Jos yhdistelee numeroluvut jonkun verran suurempiin ryhmiin, saa seuraavat prosenttiluvut:

alle 21	päivän	paperiteoll.	33.5	%	kaik. teoll.	39.6	%
21— 60	päivää	»	35.4	»	»	35.1	»
61—120	»	»	8.7	»	»	7.3	»
yli 120	»	»	1.5	»	»	1.2	»

Lyhin sairausaika esiintyy verraten harvemmin paperiteollisuudessa, 21—60 päivän sairausaika on sama molemmissa ryhmissä, mutta molemmat pisimmät sairausajat esiintyvät paperiteollisuudessa verraten useammin. Tässä samoinkuin kaikissa seuraavissa tapauksissa kuitenkin tuntemattomien tapausten suuri luku vaikuttaa häiritsevästi.

Vamman laatua valaisevat seuraavat numeroluvut:

Kuoleman tuottaneita vammoja	73	3.8 %	475	2.6 %
Myrkytyksiä, joista ei seuran. kuolema	2	0.1 »	44	0.2 »
Palovammoja	40	2.1 »	481	2.6 »
Aivot tahi pääkallo vioittuneet.....	32	1.7 »	230	1.2 »
Muunlaatuisia päänvammoja.....	37	1.9 »	391	2.1 »
Silmävammoja	56	3.0 »	932	5.1 »
Hartiat tahi selkäranka vioittuneet ..	43	2.3 »	364	2.0 »
Käsivarrenvammoja	102	5.4 »	657	3.6 »
Käsi- tahi sormivammoja	910	48.0 »	8,739	47.6 »
Keuhkot tahi rintakehä vioittuneet..	42	2.2 »	374	2.0 »
Vatsanpohja tahi sikäläiset elimet vioittuneet	17	0.9 »	140	0.8 »
Jalan ja jalkaterän vammoja	370	19.5 »	3,923	21.3 »
Yleisiä ruhje- tahi puristusvammoja	97	5.1 »	682	3.7 »
Tyrät ja venähdys	12	0.6 »	126	0.7 »
Ihovammoja ja ihohaavoja	17	0.9 »	214	1.2 »
Monipuolisia vammoja	31	1.6 »	241	1.3 »
Muita vammoja	18	0.9 »	244	1.3 »
Laadultaan tuntemattomia vammoja	—	—	130	0.7 »
Yhteensä	1,899	100.0 %	18,387	100.0 %

Vammain laatua silmälläpitäen ryhmittyvät tapaturmat miltei samalla tavalla molemmissa tapauksissa. Paperiteollisuudessa samoinkuin yleensäkin

ovat käsi- ja sormivammat tavallisimmat ja niitä likinnä seuraavat jalan ja jalkaterän vammat. Silmävammain prosenttiluku sitä vastoin on vähempi, syystä että paperiteollisuudessa on verraten vähän vaaraa lentelevistä sirpaleista ja semmoisista. Sitä vastoin ovat yleiset ruumiinvammat jonkun verran tavallisempiä.

Vammain syitä valaisevat seuraavat numeroluvut, joihin nähden on huomautettava, että luokitus vuodelta 1907 on toinen kuin edellisiltä vuosilta, ollen muutokset niin suuret, että vertailu käy vaikeaksi.

	paperiteollisuus		kaikki teollisuudet	
Koneiden käytössä	775	40.9 %	6,249	34.0 %
Käsityökalujen käytössä	93	4.9 »	943	5.1 »
Lentelevistä sirpaleista	52	2.7 »	812	4.4 »
Töyttäys-, haava- tahi puristusvammoja, ei koneen aikaansaamia	151	8.0 »	1,667	9.1 »
Kuumien tahi syövyttäväin aineiden kosketuksesta	42	2.2 »	635	3.5 »
Räjähdysvammoja tahi räjähdyksiä	11	0.6 »	120	0.7 »
Esineiden putoamisesta y. m. s.	198	10.4 »	1,863	10.1 »
Työntekijän putoamisesta	139	7.3 »	1,008	5.5 »
Kaatumisesta käydessä, nyrjähdyksestä y. m. s.	78	4.1 »	930	5.0 »
Terävään esineeseen astumisesta	11	0.6 »	73	0.4 »
Kuljetuksessa, lastauksessa, purkauks.	200	10.5 »	2,023	11.0 »
Muita ja tuntemattomia syitä	149	7.8 »	2,064	11.2 »
Yhteensä	1,899	100.0 %	18,387	100.0 %

Paperiteollisuus on ala, jolla konelaitoksia käytetään laajssaa mitassa. Koneiden tuottamat vammat ovatkin tässä teollisuudessa verraten lukuisammat kuin kaikissa teollisuuksissa kokonaisuudessaan. Muuten ovat eroavaisuudet vain vähäpätöisiä.

Ikää silmällä pitäen ryhmittyvät vahingoittuneet seuraavasti:

	paperiteollisuus		kaikki teollisuudet	
Alle 15 vuoden	12	0.6 %	190	1.0 %
15—19 vuotta	187	9.8 »	2,353	12.8 »
20—29 »	613	32.4 »	5,819	31.7 »
30—39 »	435	22.9 »	3,884	21.1 »
40—49 »	289	15.2 »	2,492	13.6 »
50—59 »	148	7.8 »	1,327	7.2 »
60—69 »	55	2.9 »	466	2.5 »
70 v. tai vanh.	10	0.5 »	68	0.4 »
Ikä tuntematon	150	7.9 »	1,788	9.7 »
Yhteensä	1,899	100.0 %	18,387	100.0 %

Ikäryhmitys näyttää olevan sellainen, että nuoremmat työntekijät ovat paperiteollisuudessa vähemmän alttiina tapaturmille kuin samat ikäryhmät kaikissa teollisuuksissa. Tähän kuitenkin häiritsevästi vaikuttaa niiden tapausten lukuisuus, jolloin ikä on tuntematon.

Vuoden kuukausien mukaan ryhmittyvät tapaturmat seuraavasti:

	paperiteollisuus		kaikki teollisuudet	
Tammikuu	145	7.6 %	1,529	8.3 %
Helmikuu	147	7.7 »	1,551	8.4 »
Maaliskuu	142	7.5 »	1,437	7.8 »
Huhtikuu	127	6.7 »	1,256	6.8 »
Toukokuu	152	8.0 »	1,504	8.2 »
Kesäkuu	144	7.6 »	1,601	8.7 »
Heinäkuu	174	9.2 »	1,713	9.3 »
Elokuu	186	9.8 »	1,704	9.4 »
Syyskuu	171	9.0 »	1,592	8.7 »
Lokakuu	171	9.0 »	1,605	8.7 »
Marraskuu	177	9.3 »	1,438	7.8 »
Joulukuu	159	8.4 »	1,271	6.9 »
Tuntematon kuukausi	4	0.2 »	186	1.0 »
Yhteensä	1,899	100.0 %	18,387	100.0 %

Molemmat lukusarjat pitävät yhtä siinä, että tapaturmain luku huhtikuussa on vähin ja elokuussa suurin, mutta muuten ne eroavat toisistaan varsin paljon.

Viikonpäiväin mukaan ryhmittyvät tapaturmat seuraavasti:

	paperiteollisuus		kaikki teollisuudet	
Sunnuntai	123	6.5 %	558	3.0 %
Maanantai	318	16.7 »	3,003	16.4 »
Tiistai	297	15.6 »	2,969	16.1 »
Keskiviikko	304	16.0 »	2,829	15.4 »
Torstai	283	14.9 »	2,838	15.4 »
Perjantai	292	15.4 »	3,062	16.7 »
Lauantai	271	14.3 »	2,811	15.3 »
Tuntematon päivä	11	0.6 »	317	1.7 »
Yhteensä	1,899	100.0 %	18,387	100.0 %

Paperiteollisuudessahan käytetään laajassa mitassa vuorotyötä, joka kokonaan tai osittain käsittää sunnuntaitkin, minkätähden myöskin tapatur-

main mahdollisuudet sunnuntaisin ovat paperiteollisuudessa suuremmat kuin kaikissa teollisuuksissa kokonaisuudessaan. Maanantai on se viikonpäivä, jolloin useimmat tapaturmat sattuvat (kaikissa teollisuuksissa tulee kuitenkin perjantain osalle tuntuvasti suurempi luku).

Kellonlyömä, jolloin tapaturma sattui, käy selville seuraavasta:

	paperiteollisuus		kaikki teollisuudet	
Aamupäivällä:				
klo 12— 3	54	2.8 %	265	1.4 %
» 3— 6	94	5.0 »	451	2.4 »
» 6— 8	134	7.1 »	1,017	5.5 »
» 8—10	153	8.1 »	1,440	7.8 »
» 10—12	260	13.7 »	2,464	13.4 »
»aamupäivällä» (tarkemmin ilmoittamatta)	14	0.7 »	218	1.2 »
Iltapäivällä:				
klo 12— 2	154	8.1 %	1,478	8.0 %
» 2— 4	154	8.1 »	1,469	8.0 »
» 4— 6	191	10.0 »	2,055	11.2 »
» 6— 8	77	4.1 »	750	4.1 »
» 8—10	37	2.0 »	342	1.9 »
» 10—12	57	3.0 »	360	2.0 »
»iltapäivällä» (tarkemmin ilmoittamatta)	16	0.8 »	151	0.8 »
»Päivällä» (tarkemmin ilmoittamatta)	212	11.2 »	2,463	13.4 »
»Yöllä» (tarkemmin ilmoittamatta)	27	1.4 »	323	1.8 »
Tuntematon	265	13.9 »	3,141	17.1 »
Yhteensä	1,899	100.0 %	18,387	100.0 %

Kun paperiteollisuudessa käytetään laajassa mitassa yötyötä, on syytä arvella, että öiseen aikaan sattuneet tapaturmatkin ovat lukuisammat tässä teollisuudessa kuin kaikissa teollisuuksissa. Tätä arvelua vahvistavat seuraavat numeroluvut (yöksi on luettu aika klo 8:sta i. p. klo 6:een a. p.)

tapaturmia öiseen aikaan paperiteollisuudessa 269 eli 14.2 %
» » » kaikissa teollisuuksissa 1,741 » 9.5 »

Muuten ei ole ilmeistä eroavaisuutta huomattavana.

Lopuksi valaistaan *invaliditeettiastetta* seuraavilla numeroluvuilla:

invaliditeettiaste:	paperiteollisuus		kaikki teollisuudet	
1— 9 %	165	42.0 %	2,061	51.0 %
10— 19 »	78	19.8 »	675	16.6 »
20— 29 »	58	14.7 »	590	14.5 »
30— 39 »	30	7.6 »	190	4.7 »
40— 49 »	10	2.5 »	104	2.6 »
50— 59 »	15	3.8 »	127	3.1 »
60— 69 »	6	1.5 »	53	1.3 »
70— 79 »	5	1.3 »	22	0.5 »
80— 89 »	1	0.2 »	6	0.1 »
90— 99 »	—	—	3	0.1 »
100 »	2	0.5 »	30	0.7 »
Tuntematon	24	6.1 »	195	4.8 »
Yhteensä	394	100.0 %	4,056	100.0 %

Työkyvyttömyyden aikaansaaneet tapaturmat näyttävät paperiteollisuudessa yleensä olevan vaikeamman laatuisia kuin kaikissa teollisuuksissa yhteensä. Erittäinkin on alimpaan invaliditeettiasteeseen kuuluvain tapaturmain luku paperiteollisuudessa tuntuvasti vähempi kuin kaikissa teollisuuksissa.

Edellä esitetystä tutkimuksesta käynee tekeminen sen yleisen johtopäätöksen, että paperiteollisuustyöntekijät ovat sangen suuressa määrässä alttiina työssä kohtaaville tapaturmille, suuremmassa määrässä kuin teollisuustyöntekijät kokonaisuudessaan, sekä että nämä tapaturmat verraten usein ovat vaikealaatuisia. Tämä onkin varsin hyvin käsitettävissä, sen johdosta että paperiteollisuudessa käytetään koneita sangen laajassa mitassa. Tapaturmain lukuisuus on ainoastaan rauta-, kivi- ja sahateollisuudessa suurempi kuin paperiteollisuudessa.

Edellä esitettyjä, virallisesta tapaturmatilastosta saatuja tietoja täydentävät Taulukoissa 33 ja 34 olevat tiedot.

Työntekijäin omien tiedonantojen mukaan oli tutkimuksen toimittamisaikaan työssä 672 tapaturman kohtaamaa työntekijää, niistä 614 miestä ja 58 naista. Näistä tapaturmista taas olivat useimmat tuottaneet käsivarren- ja ihovammoja.

Työntekijäin omain tiedonantojen mukaan kantaa tapaturman johdosta korvausta 143 henkilöä (130 miestä ja 13 naista) yhteensä Smk 14,681: 89 (Taul. 34). Tästä summasta on suurin osa korvausta käsivarren- ja kädenvammoista, sillä 100 henkilöä kantaa sellaista korvausta kaikkiaan Smk. 10,901: 25.

Paperiteollisuustyöntekijäin suojelus.

Suomessa voimassa oleva työväensuojeluslainsäädäntö ei sisällä erityisiä suojelussäännöksiä paperiteollisuustyöntekijöitten varalle. Useissa muissa

maissa niitä kuitenkin on, minkätähden tässä selostamme viimeksi annetut säännökset.

Ruotsi. Ruotsin ammattientarkastus on vuonna 1910 levittänyt kiertokirjettä, jossa on ryysy- tahi selluloosakattilain ja niihin kuuluvain diffusöörien rakennetta, laatua ja varusteita koskevia ohjeita vaarinotettaviksi näitä koneita käytettäessä paineen alaisina teollisuusammateissa. Kiertokirje kohdistuu kattiloihin, joissa paine enemmällä kuin ½ kilolla neliösenttimetriä kohti nousee ilmakehän painetta suuremmaksi. Siinä on myös seikkaperäisiä määräyksiä sellaisten kattilain laadusta ja niiden katsastuksesta. [1])

Saksa. Jo huhtikuun 29 päivänä 1892 antoi Saksan valtakunnankansleri määräyksen nuorten työntekijäin käyttämisestä säieaineiden, eläimenkarvain, karikkeiden tahi ryysyjen käyttelyssä, ja ensinmainitun määräyksen sijaan annettiin uusi julistus helmikuun 27 päivänä 1903 [2]). Tämän mukaan kiellettiin käyttämästä nuoria työntekijöitä työssä tahi sallimasta heidän oleskella huoneissa, joissa oli käynnissä koneita raakain tahi käytettyjen säieaineiden, eläimenkarvain, karikkeiden tahi ryysyjen avaamista, kuohkentamista, leikkelyä, tomuuttamista tahi sekottamista varten. Tätä koskeva määräys olisi oleva voimassa kymmenen vuotta heinäkuun 1 päivästä 1903 lukien.

Joulukuun 8 päivänä 1909 antoi liittoneuvosto uusia määräyksiä, jotka astuivat voimaan tammikuun 1 päivänä 1910. Nämä uudet määräykset sisältävät seuraavaa. [3])

Häkilöimishuoneissa, huoneissa, joissa koneita käytetään raakain tahi käytettyjen säieaineiden, eläimenkarvain tahi karikkeiden aukaisemista, kuohkentamista, leikkelyä, tomuuttamista tahi sekottamista varten, ei nuoria työntekijöitä saa pitää työssä, eikä myöskään saa sallia heidän oleskella mainituissa huoneissa. Tämä määräys ei kuitenkaan koske laitoksia, joissa tavallisesti on työssä vähemmän kuin kymmenen työntekijää ja joissa luonnonvoimalla käypiä koneita ei ensinkään taikka ainoastaan väliaikaisesti käytetään.

Huoneissa, joissa ryysyjä aukaistaan, revitään, tomuutetaan, sekotetaan, lajitellaan tahi pakataan, ei nuoria työntekijöitä saa pitää työssä eikä myöskään saa sallia heidän oleskella mainituissa huoneissa. Ylemmät hallintoviranomaiset voivat sallia huoneissa, joissa on tarkoituksenmukaisia koneellisesti toimivia tomunimijöitä, nuoria työntekijöitä käytettävän ryysyjä aukomaan, repimään, tomuuttamaan ja sekottamaan, jos tämä toimitetaan käsin, sekä lajittelemaan ja pakkaamaan. Näitä määräyksiä ei sovelluteta nuoriin työntekijöihin, jotka siihen aikaan kun määräys julkaistiin työskentelivät tässä mainituissa ryysytöissä.

---

[1]) Meddelanden från K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik 1911 siv. 759.

[2]) Bulletin des Internationalen Arbeitsamts, 1903, siv. 7.

[3]) Bulletin des Internationalen Arbeitsamts, 1910, siv. 83.

Itävalta. Syyskuun 25 päivänä 1911 annettiin varsin seikkaperäisiä määräyksiä paperitehtaitten työntekijäin hengen ja terveyden suojelemiseksi. [1]) Niitä sovelletaan sellaisten laitosten järjestämiseen ja käyttöön, joissa paperia valmistetaan ryysyistä, hiomavanukkeesta sekä puu- ja olkiselluloosasta, lukuun ottamatta kuitenkaan laitoksia, joissa valmistetaan viimeksimainittuja puolituotteiksi. Pääasialliset määräykset ovat seuraavat.

Sellaisten desinfisioimattomien ryysyjen käyttely, jotka ovat peräisin sidetarpeista, ruumisvaatteista, tuberkulootisista tahi muita tarttuvia tauteja sairastavista henkilöistä, on kielletty. Paaleihin tahi säkkeihin pantuja ryysyjä saa pitää varastossa ainoastaan sitä varten olevissa, muista työhuoneista erillisissä huoneistoissa. Ryysyjen käyttelyyn niinikään on käytettävä yksinomaan sitä tarkoitusta varten laitettuja, muista työhuoneista erillään olevia huoneistoja, ja pitää nämä huoneet olla varustettu sileillä seinillä sekä sileällä, pestävällä ja mahdollisimman tiiviillä lattialla. Ryysyjä saa kuohkentaa ja tomuuttaa ainoastaan konelaitteilla, jotka on varustettu tiiviillä verholla sekä tomunimijöillä. Tomu on koottava riittävän suuriin ja helposti luokse päästäviin, väliseinillä varustettuihin kammioihin tahi myös erityisiin tomusäiliöihin (syklooneihin). Lajiteltaviksi ja leikeltäviksi saa käyttää ainoastaan edeltäpäin tomuutettuja ja kuohkennettuja ryysyjä. Poikkeus sallitaan ainoastaan, kun leikkely toimitetaan erityisellä leikkuukoneella, joka syöttö- ja leikkauskohdistaan on varustettu välittömällä tomunimijällä. Ryysyjä saa lajitella ja niitä käsin leikellä ainoastaan sitä varten laitetuissa huoneistoissa, ja on työ toimitettava lankaverkolla varustetuilla pöydillä sekä kiintonaisilla veitsillä, niin että raskas tomu kerääntyy verkon alle ja on helposti poistettavissa sieltä. Työssä syntyvä kevyempi tomu on johdettava pois koneellisella tomunimijällä ja koottava riittävän suuriin, helposti luokse päästäviin, väliseinillä varustettuihin kammioihin eli tomusäiliöihin (syklooneihin). Paitsi tässä kerrottuja määräyksiä on ryysyjen käsittelyssä myös noudatettava voimassa olevia määräyksiä tautien levittämisen torjumisesta (pernarutto, isorokko).

Kattiloihin nähden annetaan seikkaperäisiä määräyksiä niiden laadusta ja katsastuksesta. Niiden pitää olla sijoitetut eri huoneistoihin. Edelleen annetaan määräyksiä tapaturmain estämiseksi erinäisissä muissa puolivanukkeen valmistukseen ja paperin viimeistelyyn käytetyissä koneissa.

Päivittäin työn päätyttyä on ryysyntomu lakaistava kokoon, sittenkun lattia on kostutettu. Koottu ryysyntomu on poltettava taikka myös täysin tehokkaalla tavalla sterilisoitava ja tehtävä vahingoittamattomaksi.

Valkaisukammiot on joka kerta ennen käyttämistä tuuletettava.

Ryysytyössä ja klorivalkaisussa toimivia mies- ja naispuolisia työntekijöitä varten pitää työhuoneitten läheisyydessä olla eri sukupuolille eri pesu-

[1]) Bulletin des Internationalen Arbeitsamts, 1911, siv. 320.

ja pukuhuoneet. Näitä työntekijöitä varten pitää olla pesutelineet ja pyyheliinat. Pitovaatteita ei saa säilyttää huoneissa, missä ryysyjä käytellään. Laitoksissa, joissa ryysyjä käyttelee kymmenen tahi useampia mies- tahi naispuolisia työntekijöitä, pitää olla sopiva kylpylaitos, joka maksutta annetaan näiden henkilöjen käytettäväksi. Heille on opetettava puhtauden välttämättömyyttä.

Kaikkien ryysytyössä tahi klorivalkaisussa toimivien mies- ja naispuolisten työntekijäin tulee maksutta saada pestävä työpuku ja respiraattorit sekä puhtaat liinavaatteet. Työpuku on pestävä ainakin joka neljästoista päivä, respiraattorien sisällys on päivittäin uusittava, samaten liinavaatteet muutettava.

Ensimäisen avun antamiseksi pitää laitoksessa olla erinäisiä sidetarpeita y. m.

Erittäin vaaralliset työt ovat annettavat ainoastaan sellaisten henkilöjen tehtäviksi, jotka ovat täysin perehtyneet niihin ja niistä johtuviin vaaroihin sekä muuten soveltuvat sellaisiin töihin. Päihtyneet henkilöt on poistettava tehtaista. Henkilöitä, joitten työnantaja tietää siinä määrin potevan kaatuvaatautia, kouristusta, pyörrytystä, pyörrytyskohtauksia, vähäkuuloisuutta tahi muita ruumiinvikoja tahi heikkouksia, että he eräissä töissä voivat joutua alttiiksi erikoiselle vaaralle, ei saa käyttää sellaisissa töissä. Välittömästi ryysyjä käsittelemään ei saa käyttää nuoria työntekijöitä, työntekijöitä, joilla on sairaat tahi herkät hengityselimet, ei myöskään tuberkulootisia eikä työntekijöitä, joilla on avonaisia haavoja. Välittömään ryysyjen pitelyyn saa käyttää ainoastaan rokotettuja mies- ja naispuolisia työntekijöitä.

Suojalaitteista on eri määräyksiä.

Voimansiirtolaitteita hoitavien työntekijäin pitää olla puettuina ruumiinmukaisiin pukuihin.

Ruokailu ja tupakoiminen työhuoneissa on kielletty, ellei päällystö nimenomaan ole sitä sallinut eräissä huoneistoissa. Sellaista lupaa ei saa antaa, jos se herättää arveluja terveydelliseltä kannalta. Sama on laita alkoholipitoisten juomain tuonnin työhuoneisiin.

XIII Luku.

Työntekijäin palkkaolot. Muut etuudet.

Palkka-aineiston laatu ja käsittely.

Työntekijäin palkkaoloja koskevan tilaston pohjaksi pantu aineisto perustuu kyselykaavakkeeseen B sekä eräisiin kaavakkeitten A ja D kysymyksiin saatuihin vastauksiin. Kyselykaavake B on täytetty tehtaiden konttoreissa 1909 vuoden palkkauslistain mukaan. Siten saatu aineisto tyydyttänee niin ollen kaikki vaatimukset luotettavaisuuteen nähden.

Aineistoa käsitellessä laskettiin ensin koneella yhteen itsekustakin työntekijästä saadut tiedot. Sitten kirjoitettiin kaikki kaavakkeesta B saadut tiedot kortteihin, joita oli yksi kutakin työntekijää kohti. Näissä korteissa oli niinmuodoin aluksi seuraavat tiedot: työnantajan nimi, työseutu, työntekijän nimi, työntekijän sukupuoli, työntekijän ammatin erikoisala, suoritetty työaika (tuntia tahi päivää) sekä työntekijän vuotuiset kokonaistulot. Tämän jälkeen vertailtiin näitä kortteja kyselykaavakkeessa D oleviin tietoihin jotta saataisiin palkka-aineistosta selville kaikki tutkimuksen käsittämät työntekijät. Niiden työntekijäin kohdalle, joista tietoja siten oli olemassa kahdelta taholta, merkittiin kortteihin lisäksi ikävuosi sekä vuosimäärä, minkä työntekijä oli työskennellyt paperiteollisuudessa.

Kaikki tämä palkka-aineisto ei kuitenkaan ollut käyttökelpoista. Ensinnä oli erotettava luvusta ne kortit, joissa oli tietoja ainoastaan kaavakkeesta B, mutta ei sen lisäksi myös kaavakkeesta D. Tämäkään erottelu ei vielä riittänyt. Aineisto sisälsi nimittäin tietoja kaikista tehtaiden palveluksessa vuonna 1909 olleista työntekijöistä, vaikka palvelusaika olisi ollut varsin lyhytkin. Kun on laadittava tilastoa vuosituloista, täytyy määrätä joku vuotuisten työpäiväin tahi työtuntien luvun aliraja. Edellisissä tutkimuksissa on tämä raja määrätty jonkun verran eri tavoin. Tällöin on toiselta puolen pidetty silmällä että kallista ja arvokasta palkka-aineistoa menisi hukkaan niin vähän kuin mahdollista, ja toiselta puolen että määrätyn alimman rajan yli menevät työajat mikäli mahdollista vastaavat kokonaista vuotta. Tupakkateollisuutta tutkittaessa määrättiin alin raja 276 työpäiväksi, kutomateollisuudessa oli välttämätöntä, tarkemmin mainituista syistä, tyytyä 242 päivään, kirjapaino-

teollisuudessa oli alin raja 270 päivää ja konepajoja koskevassa tutkimuksessa 2,700 työtuntia, mikä vastaa likimain 270 päivää. Esillä olevassa tapauksessa on alin raja määrätty 270 työpäiväksi ja 2,500 työtunniksi sen mukaan, miten työaika on ilmoitettu. Tämän lisäksi voitiin kuitenkin ottaa lukuun moniaita työntekijöitä, joiden työpäiväin tahi työtuntien lukua ei ollut ilmoitettu, mutta joiden palkan suuruudesta tahi muista seikoista varmasti kävi päättäminen, että puheenalainen työntekijä oli ollut työssä koko vuoden tai ainakin likimain koko vuoden. Näiden oletettiin tehneen 300 työpäivää.

Siten käsitelty palkka-aineisto on esitettynä oheellisessa liitteessä. Työntekijät ovat järjestetyt läänittäin ja näissä ammatin erikoisalojen mukaan, mainitsemalla sukupuoli, suoritetut työpäivät tahi työtunnit sekä saatu palkka. Jokaiselle työntekijälle, jonka palkkatietoja on voitu käyttää tilastollisessa järjestelytyössä, on annettu oma järjestysnumeronsa. Muut on yhdistelty numeroimattomiin ryhmiin.

Siten järjestelty aineisto ryhmittyy seuraavasti:

	työntekijöitä	palkka
Käytettyjä tietoja	6,975	7,220,335: 87
Käyttämättömiä tietoja	5,048	2,363,413: 46
Kaikkiaan tietoja	12,023	9,583,749: 33

Käytetyistä 6,975 tiedosta kohdistuu 5,143 mies- ja 1,832 naispuolisiin työntekijöihin.

Järjestelty palkka-aineisto sisältää siis tietoja 6,975 työntekijästä, mikä on 58.1 % kaikista työntekijöistä, joista palkkatietoja on saatu, sekä 72.9 % selostettujen työntekijäin koko luvusta. Tässä tapauksessa on voitu käyttää hyväksi tuntuvasti suurempi osa palkka-aineistoa kuin yhdessäkään edellisessä tutkimuksessa.

Tuntipalkka. Tuntipalkkaa koskevat tiedot, jotka ovat työntekijäin itsensä antamia, ovat yhdisteltyinä Taulukossa 37.

Tuntipalkka on 2,132 miespuolisella työntekijällä eli 31.5 %:lla kaikista sekä 435 naispuolisella työntekijällä eli 15.6 %:lla kaikista. Kaikkiaan työskenteli niinmuodoin 2,567 työntekijää eli 26.8 % kaikista selostetuista työntekijöistä tuntipalkalla.

Eri valmistusosastoilla on tuntipalkalla työskentelevien työntekijäin suhdeluku:

	miehiä	naisia	kaikki
Puuhiomo-osasto	11.2 %	6.7 %	9.3 %
Sulfiittiselluloosaosasto	28.6 »	5.9 »	21.7 »

	miehiä	naisia	kaikki
Sulfaattiselluloosaosasto	39.7 %	11.7 %	34.0 %
Paperiosasto	21.4 »	24.1 »	22.4 »
Ryysyosasto	60.0 »	22.6 »	25.2 »
Muut	49.2 »	26.8 »	48.7 »
Kaikki työntekijät	31.5 %	15.6 %	26.8 %

Tuntipalkan suuruutta silmällä pitäen ryhmittyvät työntekijät seuraavasti:

Tuntipalkka	Miesp. työntek. luku	%	Naisp. työntek. luku	%	Kaikki työntek. luku	%
Alle 20 p.	119	5.6	240	55.2	359	14.0
20—29 »	827	38.8	165	37.9	992	38.6
30—39 »	591	27.7	30	6.9	621	24.2
40—49 »	440	20.7	—	—	440	17.1
50—59 »	146	6.8	—	—	146	5.7
60—69 »	9	0.4	—	—	9	0.4
Yhteensä	2,132	100.0	435	100.0	2,567	100.0

Taulukossa on lisäksi tietoja eri ammattiryhmäin työntekijäin keskituntipalkasta.

Vuositulot. Taulukossa 38 ovat työntekijät järjestettyinä ammatin erikoisalan, työseudun (läänin) ja vuositulojen mukaan. Tulot kohoavat tässä taulukossa 50 markalla kussakin ryhmässä ja nousevat 300:sta 1,000 markkaan. Seuraavassa Taulukossa 39 on ne, joilla on vuosituloja 1,000 markkaa ja enemmän, edelleen jaettu ryhmiin 250 markan askelin. Tämä taulukko siis alkaa 1,000 markan vuosituloista ja nousee 4,000 markkaan asti. Tämän rajan yläpuolelle pääsee ainoastaan 11 työntekijää.

Yleiskatsauksen saamiseksi näihin molempiin pitkiin taulukkoihin on laadittu sivuilla 230 ja 231 oleva yhdistelmä, jossa palkkaluokat on supistettu 8:ksi, alkaen 500 markasta ja kohoten 250 markan askelin 2,000 markkaan asti.

Taulukko on jaettu kolmeen osaan: ensimäinen sisältää tiedot suurilta valmistusosastoilta, toinen ammattiryhmistä, ollen eri osastojen samallaiset ryhmät yhdistetty toisiinsa, kolmas lääneistä ja koko maasta. Absoluuttiset luvut on muunnettu prosenttiluvuiksi.

Eri valmistusryhmäin palkkaolojen vertailemiseksi lienee soveliasta yhäkin supistaa palkkaluokkain lukua, niinkuin näkyy seuraavasta:

	alle 1,000 mkan m.	n.	1,000—2,000 mk m.	n.	2,000 mk ja enem. m.	n.
Puuhiomo-osasto	33.5 %	99.7 %	63.3 %	0.3 %	3.2 %	—
Sulfiittiselluloosaosasto	30.9 »	95.8 »	65.1 »	4.2 »	4.0 »	—

(Jatkuu sivulta 232).

Työntekijäin

		Työntekijöitä, %			
		alle 500 mkan		500—750 mk	
		m.	n.	m.	n.
1	Puuhiomo-osasto	0.4	33.3	6.4	57.4
2	Sulfiittiselluloosaosasto	3.3	26.2	6.2	61.9
3	Sulfaattiselluloosaosasto	—	15.2	1.9	47.9
4	Paperiosasto	1.0	23.7	6.0	47.4
5	Ryysyosasto	—	69.2	—	29.7
6	Muita	1.7	37.5	8.8	54.2
7	Esimiehiä ja mestareja	—	—	0.6	—
8	Puiden muokkaus	4.3	28.6	9.3	64.3
9	Kattilat	—	—	3.5	—
10	Hiojia	—	—	2.5	—
11	Vanukkeen ja selluloosan valmistelu	0.4	31.9	6.5	57.4
12	Haponvalmistajia	—	—	1.4	—
13	Paperikonetyöntekijöitä	0.5	—	7.4	—
14	Mokkamylly- ja hollanterityöntekijöitä	0.6	55.6	5.4	44.4
15	Liimankeittäjiä ja savityöntekijöitä	—	—	4.3	—
16	Leikkuri- ja kalanterityöntekijöitä	0.3	41.6	5.2	53.2
17	Lajittelijoita ja lukijoita	2.6	19.7	7.8	45.9
18	Ryysytyöntekijöitä	—	69.2	—	29.7
19	Pakkaajia, kääröönpanijoita, sekal. työntekijöitä	1.9	28.5	7.0	57.0
20	Muita työntekijöitä	1.7	37.5	8.8	54.2
21	Uudenmaan lääni	0.5	18.4	2.9	47.9
22	Turun ja Porin lääni	0.9	54.5	17.4	45.5
23	Hämeen lääni	1.6	39.2	6.0	49.3
24	Viipurin lääni	1.4	26.1	5.9	54.1
25	Kuopion lääni	—	41.4	6.3	58.6
26	Vaasan lääni	2.0	62.4	26.1	33.7
27	Oulun lääni	—	—	—	—
28	Kaikki työntekijät	1.3	31.5	6.9	50.7

vuositulot prosenttiluvuin.

joilla on vuosituloja:

750—1,000 mk		1,000—1,250 mk		1,250—1,500 mk		1,500—1,750 mk		1,750—2,000 mk		2,000 mk ja enem.		
m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	
26.7	9.0	31.0	0.3	19.2	—	8.3	—	4.8	—	3.2	—	1
21.4	7.7	27.3	4.2	21.6	—	15.0	—	1.2	—	4.0	—	2
13.1	23.9	12.4	13.0	35.6	—	20.8	—	10.8	—	5.4	—	3
37.9	22.9	25.1	5.2	11.7	0.4	6.1	0.4	3.6	—	8.6	—	4
46.7	1.1	13.3	—	13.3	—	—	—	20.0	—	6.7	—	5
34.4	8.3	22.9	—	16.1	—	9.7	—	4.0	—	2.4	—	6
0.6	50.0	7.8	50.0	17.4	—	9.6	—	12.0	—	52.0	—	7
21.1	7.1	25.3	—	20.0	—	15.7	—	4.3	—	—	—	8
14.2	—	26.6	—	19.5	—	27.4	—	4.4	—	4.4	—	9
21.2	—	46.7	—	21.6	—	3.0	—	4.2	—	0.8	—	10
34.2	9.2	27.2	1.5	20.3	—	7.8	—	1.9	—	1.7	—	11
8.4	—	12.0	—	38.1	—	24.6	—	14.1	—	1.4	—	12
33.3	—	21.1	—	10.0	—	6.3	—	3.7	—	17.7	—	13
49.5	—	30.7	—	8.7	—	1.8	—	2.4	—	0.9	—	14
48.8	—	42.6	—	4.3	—	—	—	—	—	—	—	15
38.1	2.6	27.8	—	15.5	—	9.5	2.6	3.3	—	0.3	—	16
22.1	27.4	20.7	6.3	19.5	0.5	16.9	0.2	6.5	—	3.9	—	17
46.7	1.1	13.3	—	13.3	—	—	—	20.0	—	6.7	—	18
33.5	11.7	25.8	2.8	18.8	—	7.2	—	3.3	—	2.5	—	19
34.4	8.3	22.9	—	16.1	—	9.7	—	4.0	—	2.4	—	20
24.9	25.0	24.2	6.1	20.5	1.3	14.0	1.3	8.2	—	4.8	—	21
32.1	—	32.1	—	9.2	—	0.9	—	2.8	—	4.6	—	22
41.7	9.0	27.1	2.5	12.0	—	5.4	—	1.9	—	4.3	—	23
27.3	16.9	24.6	2.9	20.5	—	11.2	—	4.4	—	4.7	—	24
49.3	—	32.9	—	8.9	—	1.3	—	—	—	1.3	—	25
37.9	2.9	16.5	1.0	4.3	—	4.6	—	3.0	—	5.6	—	26
50.0	—	—	—	—	—	—	—	50.0	—	—	—	27
31.6	14.4	25.0	3.0	17.0	0.2	9.4	0.2	4.2	—	4.6	—	28

	alle 1,000 mkan		1,000—2,000 mk		2,000 mk ja enem.	
	m.	n.	m.	v.	m.	v.
Sulfaattiselluloosaosasto ..	15.0 %	87.0 %	79.6 %	13.0 %	5.4 %	—
Paperiosasto	44.9 »	94.0 »	46.5 »	6.0 »	8.6 »	—
Ryysyosasto	46.7 »	100.0 »	46.6 »	—	6.7 »	—
Muut työntekijät	44.9 »	100.0 »	52.7 »	—	2.4 »	—
Kaikki työntekijät	39.8 »	96.6 »	55.6 »	3.4 »	4.6 »	—

Tästä päättäen näyttää sulfaattiselluloosaosaston työntekijöillä olevan parhaat palkat. Miehistä jää ainoastaan 15 % alimpaan palkkaluokkaan, jota vastoin tämä prosenttiluku muissa osastoissa on kaksi sen vertaa ja suurempikin. Jossain määrin on näin laita naistyöntekijäinkin. Sitä vastoin ovat miesten palkkaolot verraten huonot paperiosastolla, sillä 44.9 % heistä jää alimpaan palkkaluokkaan. Paperiosastolla on kuitenkin korkein palkkaluokka runsaimmin edustettuna, syystä että mestarit ja paperikoneenhoitajat ovat parhaiten palkattuja työntekijöitä paperiteollisuuden alalla.

Edellä olevasta myös näkyy, kuinka paljon naispuolisten työntekijäin palkat ovat miespuolisten palkkoja alemmat. Yksikään nainen ei pääse yli 1,750 markan ja ainoastaan kolmella heistä on palkkaa 1,500—1,750 mk ja niinikään kolmella 1,250—1,500 mk. Sitä vastoin jää kokonaista 96.6 % naisista 1,000 mk. alempaan palkkaluokkaan ja näistä viimeksi mainituista on 4/5:llä palkkaa vähemmän kuin 750 markkaa.

Samallainen vertailu läänittäin toimitettuna antaa seuraavat tulokset:

	alle 1,000 mkan		1,000—2,000 mk		2,000 mk ja enem.	
	m.	n.	m.	n.	m.	n.
Uudenmaan lääni.....	28.3 %	91.3 %	66.9 %	8.7 %	4.8 %	—
Turun ja Porin lääni	50.4 »	100.0 »	45.0 »	—	4.6 »	—
Hämeen lääni	49.3 »	97.5 »	46.4 »	2.5 »	4.3 »	—
Viipurin »	34.6 »	97.1 »	60.7 »	2.9 »	4.7 »	—
Kuopion »	55.6 »	100.0 »	43.1 »	—	1.3 »	—
Vaasan »	66.0 »	99.0 »	28.4 »	1.0 »	5.6 »	—
Oulun »	50.0 »	—	50.0 »	—	—	—

Miespuolisten työntekijäin palkat näyttävät olevan suurimmat Uudenmaan ja Viipurin läänissä, sillä 28.3 % ja 34.6 % jää alimpaan palkkaluokkaan näissä lääneissä, jota vastoin vastaava prosentti muissa lääneissä on suurempi. Tähän vertailuun kuitenkin tuntuvasti vaikuttaa se seikka, miten työntekijät jakautuvat eri valmistusosastojen ja ammatin erikoisalain mukaan, joka ryhmitys tietenkään ei ole sama eri lääneissä.

Jos vihdoin vertailee miespuolisten paperityöntekijäin ja miespuolisten konepajatyöntekijäin palkkoja toisiinsa, niin saa seuraavat tulokset:

	Paperiteollisuus	Konepajat
alle 500 mkan	1.3 %	3.7 %
500— 750 mk	6.9 »	9.4 »
750—1,000 »	31.6 »	17.0 »
1,000—1,250 »	25.0 »	21.0 »
1,250—1,500 »	17.0 »	19.6 »
1,500—1,750 »	9.4 »	14.4 »
1,750—2,000 »	4.2 »	7.5 »
2,000 mk ja enem.	4.6 »	7.4 »

Konepajatyöntekijäin palkkataso näyttää olevan jonkun verran korkeampi kuin paperityöntekijäin. Kolmea palkkaluokkaa silmällä pitäen osottautuu suhde seuraavaksi:

	Paperiteollisuus	Konepajat
alle 1,000 mkan	39.8 %	30.1 %
1,000—2,000 mk	55.6 »	62.5 »
2,000 mk ja enem.....	4.6 »	7.4 »

Palkkain ylä- ja alarajain osottamiseksi luetellaan seuraavassa itsekullakin ammatin erikoisalalla tavatut alimmat ja korkeimmat vuositulot, samalla mainitsemalla puheenalaisen työntekijän työseutu ja sekä aika, minkä hän on ammatissa työskennellyt.

Puuhiomo-osasto.

Esimiehet.

alin: m., Viipurin lääni, 36 vuotias, 7. v. ..... Smk. 988: —
korkein: m., Viipurin lääni, 38 vuotias, 2. v. ..... » 4,200: —

Puiden muokkaus.

alin: m., Vaasan lääni, 24 vuotias, 1. v. ..... » 537: 10
korkein: m., Viipurin lääni, 40 vuotias, 15 v. ..... » 1,975: 20

Keittimö.

alin: m., Vaasan lääni, 37 vuotias, 4 v. ..... » 660: —
korkein: m., Viipurin lääni, 38 vuotias, 12 v. ..... » 1,597: 65

Hiojat.

alin: m., Vaasan lääni, 48 vuotias, 19 v. ..... Smk, 611: 37
korkein: m., Kuopion lääni, 48 vuotias, 1 v. ..... » 2,620: —

Vanukkeen valmistelu.

alin: n., Vaasan lääni, 18 vuotias, 1 v. ..... » 283: 20
korkein: m., Viipurin lääni, 43 vuotias, 20 v. ..... » 2,458: 95

Käärijät.

alin: n., Kuopion lääni, 50 vuotias, 1 v. ..... » 596: 47
korkein: m., Viipurin lääni, 43 vuotias, 21 v. ..... » 2,281: 39

Sekal. työn tekijät.

alin: n., Viipurin lääni, 33 vuotias, 2 v. ..... » 243: 60
korkein: m., Viipurin lääni, 36 vuotias, 10 v. ..... » 1,870: 17

Sulfiittiselluloosaosasto.

Esimiehet.

alin: m., Hämeen lääni, 40 vuotias, 12 v. ..... » 1,200: —
korkein: m., Viipurin lääni, 52 vuotias, 12 v. ..... » 4,500: —

Puiden muokkaus.

alin: m., Viipurin lääni, 22 vuotias, 7 v. ..... » 120: —
korkein: m., Uudenmaan lääni, 38 vuotias, 4 v. ..... » 1,720: 68

Keittimö.

alin: m., Uudenmaan lääni, 24 vuotias, 1 v. ..... » 784: —
korkein: m., Uudenmaan lääni, 37 vuotias, 16 v. ..... » 2,189: 49

Selluloosan valmistelu.

alin: n., Viipurin lääni, 27 vuotias, 5 v. ..... » 389: —
korkein: m., Uudenmaan lääni, 50 vuotias, 27 v. ..... » 1,703: 48

Haponvalmistajat.

alin: m., Hämeen lääni, 32 vuotias, 1 v. ..... » 893: 80
korkein: m., Viipurin lääni, 139 vuotias, 12 v. ..... » 1,712: —

Sekul. työn tekijät.

alin: n., Hämeen lääni, 48 vuotias, 1 v. ..... » 324: 25
korkein: m., Hämeen lääni, 36 vuotias, 8 v. ..... » 2,982: 25

Sulfaattiselluloosaosasto.

Esimiehiä.

alin: m., Hämeen lääni, 34 vuotias, 1 v. ..... Smk. 1,320: —
korkein: m., Hämeen lääni, 42 vuotias, 1 v. ..... » 3,240: —

Puiden muokkaus.

alin: n., Hämeen lääni, 22 vuotias, 3 v. ..... » 464: 75
korkein: m., Uudenmaan lääni, 21 vuotias, 1 v. ..... » 1,793: 50

Keittimö.

alin: m., Hämeen lääni, 43 vuotias, 5 v. ..... » 853: 80
korkein: m., Viipurin lääni, 24 vuotias, 3 v. ..... » 1,865: 80

Selluloosan valmistelu.

alin: n., Hämeen, lääni 43 vuotias, 2 v. ..... » 460: 50
korkein: m., Viipurin lääni, 25 vuotias, 3 v. ..... » 2,175: 75

Haponvalmistajat.

alin: m., Hämeen lääni, 52 vuotias, 23 v. ..... » 577: 75
korkein: m., Uudenmaan lääni, 33 vuotias, 3 v. ..... » 2,031: 15

Sekal. työn tekijät.

alin: n., Hämeen lääni, 46 vuotias, 9 v. ..... » 450: —
korkein: m., Uudenmaan lääni, 55 vuotias, 2 v. ..... » 1,826: 75

Paperiosasto.

Mestarit.

alin: m., Viipurin lääni, 18 vuotias, 3 v. ..... » 643: 90
korkein: m., Viipurin lääni, 28 vuotias, 3 v. ..... » 5,000: —

Paperikonetyöntekijät.

alin: m., Viipurin lääni, 18 vuotias, 3 v. ..... » 423: 80
korkein: m., Viipurin lääni, 40 vuotias, 8 v. ..... » 4,053: 65

Mokkamyllytyöntekijät.

alin: n., Vaasan lääni, 25 vuotias, 7 v. ..... » 420: —
korkein: m., Hämeen lääni, 36 vuotias, 20 v. ..... » 1,346: 64

Hollantereissa.

alin: m., Turun ja Porin lääni, 17 vuotias, 1 v. ..... » 330: 40
korkein: m., Viipurin lääni, 40 vuotias, 1 v. ..... » 2,188: 60

Liimankeittäjät ja savityöntekijät.

alin: m., Viipurin lääni, 16 vuotias, 1 v. ..... » 507: 10
korkein: m., Hämeen lääni, 45 vuotias, 13 v. ..... » 1,397: 70

Leikkurityöntekijät.

alin: n., Vaasan lääni, 21 vuotias, 1 v.	Smk.	338: 05
korkein: m., Uudenmaan lääni, 39 vuotias, 3 v.	»	2,047: —

Kalanteri- y. m. työntekijät.

alin: m., Vaasan lääni, 17 vuotias, 3 v.	»	420: —
korkein: m., Viipurin lääni, 48 vuotias, 18 v.	»	1,926: 65

Lajittelijat, lukijat y. m.

alin: n., Hämeen lääni, 17 vuotias, 1 v.	»	237: 04
korkein: m., Viipurin lääni, 25 vuotias, 3 v.	»	2,251: —

Pakkaajat ja sekal. työn tekijät.

alin: n., Hämeen lääni, 16 vuotias, 1 v.	»	243: 75
korkein: m., Hämeen lääni, 46 vuotias, 11 v.	»	3,480: —

Ryysytyöntekijät.

alin: n., Hämeen lääni, 40 vuotias, 2 v.	»	122: 40
korkein: m., Hämeen lääni, 38 vuotias, 12 v.	»	2,612: —

Muut.

Esimiehet.

alin: m., Uudenmaan lääni, 54 vuotias, 24 v.	»	840: —
korkein: m., Vaasan lääni, 44 vuotias, 4 v.	»	4,200: —

Metallityöntekijät.

alin: m., Vaasan lääni, 16 vuotias, 3 v.	»	353: 25
korkein: m., Viipurin lääni, 38 vuotias, 20 v.	»	2,886: —

Puutyöntekijät.

alin: m., Hämeen lääni, 16 vuotias, 2 v.	»	150: 60
korkein: m., Viipurin lääni, 47 vuotias, 27 v.	»	2,832: —

Koneenkäytt., lämmitt. ja sähkötyöntek.

alin: m., Hämeen lääni, 17 vuotias, 2 v.	»	367: 35
korkein: m., Viipurin lääni, 29 vuotias, 2 v.	»	2,587: —

Ulkotyöntekijät y. m.

alin: n., Uudenmaan lääni, 62 vuotias, 27 v.	»	240: —
korkein: m., Hämeen lääni, 53 vuotias, 27 v.	»	2,820: —

Taulukossa 40 on noudatettu uutta jakoperustetta, ikää paikkakunnan asemasta, ja Taulukossa 41 aikaa, minkä työntekijä on työskennellyt paperiteollisuudessa. Näissä molemmissa taulukoissa on palkkaluokat supistettu viideksi, minkä ohella ammattijakokin on tehty yksinkertaisemmaksi.

Taulukosta 40 saadaan seuraavat tulokset:

Vuositulot eri ikäluokissa prosenttiluvuin.

Ikäluokat.	Työntekijöitä, %, joilla on vuosituloja									
	alle 300 mkan		300—500 mk		500—750 mk		750—1,000 mk		1,000 mk ja enem.	
	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.
Alle 18 v.	3.3	10.3	39.1	47.2	40.3	31.0	13.0	11.5	4.3	—
18—30 »	0.1	1.0	1.2	28.1	8.8	49.3	38.5	17.8	51.4	3.8
30—45 »	—	2.1	0.1	26.0	3.5	53.8	24.9	14.3	71.5	3.8
45—60 »	—	3.6	0.5	31.7	5.9	57.9	32.7	4.4	60.9	2.4
60 v. ja vanh.	—	2.4	0.8	51.3	15.7	43.9	43.1	2.4	40.4	—

Edellä olevasta näkyy, miten palkka on kohonnut iän lisääntyessä, niin että se kohoaa korkeimmilleen henkilön ollessa parhaassa iässään ja siitä lähtien jälleen jonkun verran alenee.

Taulukosta 41 saadaan seuraavat suhteelliset luvut:

Vuositulot eri työaikoina prosenttiluvuin.

Työaika	Työntekijöitä, %, joilla on vuosituloja									
	alle 300 mkan		300—500 mk		500—750 mk		750—1,000 mk		1,000 mk ja enem.	
	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.	m.	n.
Alle 2 vuoden.....	0.3	3.4	4.0	42.6	11.6	44.1	39.0	8.0	45.1	1.9
2—10 v.	0.1	0.9	1.0	27.7	6.2	50.4	31.3	17.7	61.4	3.3
10—20 »	—	1.6	0.2	19.3	5.5	60.6	26.8	11.5	67.5	7.0
20 v. ja kauem.	—	10.8	0.2	31.5	6.7	50.0	30.5	6.9	62.6	0.8

Taulukossa 42 esitetään työntekijäin lasketut keskitulot silmälläpitäen sekä ammatin erikoisaloja että ikää. Kaikkien miespuolisten työntekijäin keskitulot ovat Smk 1,190: 32, kaikkien naispuolisten Smk 599: 08. Muuten viitataan taulukkoon.

Palkkausmuodot.

Taulukossa 43 ovat yhdisteltyinä työntekijäin antamat tiedot siitä, missä muodossa he saavat palkkaa, toisin sanoen urakkapalkkaa, aikapalkkaa tahi

vaihdellen urakka- ja aikapalkkaa. Täydelliset tiedot tästä seikasta on saatu 6,975 työntekijältä. Eri valmistusosastojen kesken ryhmittyvät nämä palkkausmuodot seuraavasti:

	Urakkapalkka		Aikapalkka		Vaihteleva	
	luku	%	luku	%	luku	%
Puuhiomo-osasto	384	22.8	866	51.4	435	25.8
Sulfiittiselluloosaosasto ...	236	36.4	238	36.7	175	26.9
Sulfaattiselluloosaosasto ..	—	—	74	24.3	231	75.7
Paperiosasto	741	33.3	1,040	46.7	443	20.0
Ryysyosasto	47	25.1	66	35.3	74	39.6
Muut työntekijät	184	9.6	1,369	71.1	372	19.3
Yhteensä	1,592	22.8	3,653	52.4	1,730	24.8

Yleisimmin on urakkapalkka käytännössä paperin lajittelijain ja lukijain keskuudessa, heistä kun 60.1 %:lla on urakkapalkka, 23.4 %:lla aikapalkka ja 16.5 %:lla vaihteleva palkkausmuoto.

Urakkatyön käytännöstä ovat työnantajat maininneet, että sitä käytetään milloin minkin verran 40 tehtaassa, ettei sitä ensinkään käytetä 7 tehtaassa sekä ainoastaan poikkeustapauksessa 2 tehtaassa. Niinkuin edellä olevista numeroluvuista näkyy, oli tutkimusaikana hiukan vähemmällä kuin neljännelläosalla työntekijöistä urakkatyötä. Tavallista niinikään on, että urakkatyö annetaan työntekijäryhmille. Näin on ilmoitettu olevan laita 31 tehtaassa. Tämä järjestys on tavallinen osin puiden muokkauksessa, osin paperin lajittelussa ja lukemisessa. Palkka urakkatöistä on ilmoitettu laskettavan joko kirjallisen tahi suullisen sopimuksen mukaan kerrakseen, tahi suoritetun työmäärän mukaan, yleisiä ohjeita noudattaen. Vähin palkka on ilmoitettu urakkatyöstä taattavan 9 tehtaassa, jota vastoin 26 tehtaassa ei ole näin laita.

Palkanmaksu. Palkat maksetaan kerran viikossa 9 tehtaassa, kahdesti kuukaudessa 39 tehtaassa ja kerran kuukaudessa 2 tehtaassa seuraavaa seikkaperäisesti esitettyä järjestystä noudattaen:

palkanmaksu kerran viikossa: torstaisin yhdessä tehtaassa, perjantaisin 6 tehtaassa, lauantaisin yhdessä tehtaassa sekä kerran viikossa (tiistaisin, torstaisin tai perjantaisin) yhdessä tehtaassa;

palkanmaksu kahdesti kuukaudessa: joka toinen tiistai 3 tehtaassa, joka toinen keskiviikko 2 tehtaassa, joka toinen torstai 3 tehtaassa, joka toinen perjantai 8 tehtaassa, joka toinen lauantai yhdessä tehtaassa, kuukauden 1 ja 16 päivänä yhdessä tehtaassa, 2 ja 16 päivänä yhdessä tehtaassa, 2 ja 17 päivänä 4 tehtaassa, 3 ja 18 päivänä 4 tehtaassa, 5 ja 20 päivänä 5 tehtaassa, 16 ja 30 päivänä yhdessä tehtaassa sekä kahdesti kuukaudessa, päivää mainitsematta, 6 tehtaassa;

palkanmaksu kerran kuukaudessa: kuukauden 3 päivänä, kuitenkin niin että ryysytyöntekijäin palkka maksetaan kerran viikossa, yhdessä tehtaassa, sekä likimain ansaittu palkka kuukauden 15 päivänä, minkä jälkeen lopputili tehdään seuraavan kuukauden 3 päivänä yhdessä tehtaassa.

Palkanvähennykset.

34 tehtaasta on tietoja siitä, että palkanvähennyksiä tehdään. Paitsi voimassa olevain järjestyssääntöjen nojalla tuomittuja sakkoja vähennetään etusijassa sairas- ja hautausapu- tahi eläkekassaan menevät työntekijäin jäsenmaksut. Kymmenkunnassa tehtaassa vähennetään palkasta myös työntekijäin huoneenvuokra tahi työnantajalta ostettujen polttopuiden hinta. Yhdessä tapauksessa vähennetään polttopuu- ja koulumaksu.

Palkinnot ja lahjapalkkiot.

29 tehtaasta on tietoja siitä, että palkintoja tahi lahjapalkkioita muodossa tahi toisessa annetaan työntekijöille. Tässä kohden noudatettavat määräykset ovat työnantajain tiedonantojen mukaan seuraavat:

10,000 markkaa jaetaan vuosittain suhteellisesti vuoden varrella olleeseen työaikaan mutta palkkaetuihin katsomatta.

Joulurahoja annetaan 20 markkaa kullekin työntekijälle, joka on 15 vuotta ollut toiminimen palveluksessa. 25 vuotta palvelleet työntekijät saavat 50 markkaa.

Paperikoneiden puristin- ja sylinteripojat saavat palkintoja valmistetun paperimäärän mukaan.

Koneenhoitajat ja hollanterien esimiehet saavat palkintoja.

Palkintoja annetaan runsaasta tuotannosta, ylenevää asteikkoa noudattaen. Viime vuosina on vähää ennen joulua jaettu jokin rahamäärä työntekijöille, jotka ovat olleet 10 vuotta kauemmin toiminimen palveluksessa.

Vuorotyöntekijät saavat määrätyn palkinnon valmistetusta tavaramäärästä.

Työpalkat perustuvat osittain palkintoihin ja prosentteihin.

Kattilanhoitajat saavat palkinnon keitosten lukumäärän ja laadun mukaan.

Kukin työntekijä saa pennin tonnilta.

Esimiehet saavat palkintoja valmistusmäärän suuruuden mukaan.

Työntekijät saavat määräprosentin puhtaasta voitosta.

Hiomossa annetaan tuotantopalkintoja.

Kahden tehtaan koneenhoitajat saavat palkintoja paperin valmistusmäärän mukaan.

3 tehtaassa annetaan tuotantopalkintoja määrätyn tariffin mukaan.

7 tehtaassa annetaan palkintoja tuotantomäärän mukaan, mutta ei ole tarkemmin ilmoitettu minkälaatuisille työntekijöille ja minkä laskuperusteen mukaan.

5 tehtaassa annetaan palkintoja kulloinkin kerrakseen erittäin tehdyn päätöksen mukaan.

Irtisanomisaika. Irtisanomisaika on miltei kaikissa tehtaissa tavanmukaiset 14 päivää. Yhdessä tehtaassa on irtisanomisaika ilmoitettu olevan 4 viikkoa, ja pari tehdasta on ilmoittanut, ettei määrättyä irtisanomisaikaa ole. Irtisanomisaikaa ei yleensä ole ulkotyöntekijöillä, eikä muilla sellaisilla, tilapäistyöntekijöillä.

Tariffisopimukset. Siihen aikaan kun tutkimusta toimitettiin, ilmoitettiin tariffisopimus olevan voimassa 5 tehtaassa. Niinkuin jo toisessa yhteydessä on mainittu, on nämä sittemmin irtisanottu.

Lääkärintutkimus. Kysymykseen, tutkitutetaanko työntekijät työhön ottaessa lääkärillä, on saatu seuraavat vastaukset. 7 tehdasta on ilmoittanut tuollaisen tutkimuksen olevan käytännössä. 2 tehtaassa tutkitutetaan nuoret työntekijät, jota varten he maksutta saavat käyttää tehtaan lääkäriä. Yhdessä tapauksessa toimitetaan lääkärintutkimus ainoastaan epäilyttävissä tapauksissa tehtaan kustannuksella. Yhdessä tehtaassa toimitetaan lääkärintutkimus toisinaan ja silloin työntekijän omalla kustannuksella. Muista tehtaista on ilmoitettu, että lääkärintutkimus toimitetaan tehtaan kustannuksella.

Muut etuudet. Eräissä tehtaissa annetaan avustusta iäkkäille työntekijöille tahi leskille ja lapsille, siihen katsomatta, mitä sairas- ja eläkekassat antavat. Saatujen tietojen mukaan on tätä tarkoitusta varten olemassa seuraavat rahastot.

Eräässä tehtaassa on S. markkaan 22,712: 30 nouseva työntekijäin eläkerahasto sekä 9,000 markan suuruinen apurahasto.

Eräässä toisessa tehtaassa on lahjoitusrahasto, jonka määrää ei kuitenkaan ole ilmoitettu.

Eräässä tehtaassa on 52,000 markan suuruinen rahasto voimattomia työntekijöitä varten.

Eräässä tehtaassa on 30,000 markan suuruinen lahjoitusrahasto sairaita ja voimattomia työntekijöitä varten.

Eräässä tehtaassa on 10,000 markan suuruinen työväen eläkerahasto.

Kahdesta tehtaasta on ilmoitettu, että työntekijöillä on viikon loma täydellä palkalla.

XIV Luku.

Lisäys: Lontoon konferenssi vuorotyökysymyksen käsittelyä varten. Työnseisaus Kymin O. Y:n tehtailla.

Lakisääteisen työväensuojeluksen kansainvälisessä edistämisyhdistyksessä on kysymys työajan järjestämisestä keskeytymättä käynnissä olevissa teollisuuksissa, joissa siis työ käy yötä päivää ja on jaettu vuoroihin, jo ollut käsiteltävänä Genèven kokouksessa 1906 ja Luzernin kokouksessa 1908. Vasta Luganon kokouksessa 1910, joka kokous pidettiin norjalaisen osaston alotteesta, tämä asia pääsi askeleen eteenpäin. Mainitussa kokouksessa hyväksyttiin seuraavaa sisällystä oleva päätöslauselma: Lontoon konferenssi.

Kokous pitää keskeytymättä käynnissä olevissa laitoksissa vielä yleisesti käytännössä olevaa, 12-tuntisiin vuoroihin jaettua työjärjestystä vahingollisena työntekijäin terveydelle. Erittäinkin ovat 18-, 24-, saati 36-tuntiset työvuorot hylättäviä. Kokous kehottaa toimistoa mahdollisimman pian asettamaan erikoistoimikunnan, joka saa tiedokseen jo olevan aineiston sekä kansallisten osastojen välityksellä lisäksi saatavissa olevan aineiston. Toimikunnan tulee selvittää erittäinkin seuraavia seikkoja:

1) parhaat työvuorojen jakotavat;

2) mitä mahdollisuutta on eräissä keskeytymättä käyvissä laitoksissa yötyön kieltämiseen aikuisilta miespuolisilta työntekijöiltä tahi, yötyön ollessa teknillisistä syistä välttämätön, sen rajoittamiseen;

3) välttämättömyys järjestää nämä olot kansainvälistä tietä.

Kokous odottaa, että toimikunta mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen ensi kokousta antaa kertomuksen ja uudistusehdotuksen. Tarpeen vaatiessa voi eräitten teollisuuksien (niinkuin rauta- ja lasiteollisuuden) olojen tutkimista varten asettaa alitoimikunnan.

Baselin toimisto laati edellä olevan päätöksen nojalla kyselykaavakkeet, joita lähetettiin eri maiden osastoille. Vastausten saapuminen viipyi kuitenkin jotenkin kauan, syystä että niiden antaminen monin paikoin vaati toimittamaan erikoistutkimuksia. Tuollaisia kertomuksia saapui Saksasta, Suurbritanniasta, Itävallasta, Unkarista, Ranskasta, Italiasta, Hollannista, Sveitsistä,

Ruotsista, Suomesta ja Yhdysvalloista. Suurista sivistysmaista saapuneet kertomukset kohdistuivat etusijassa rauta- ja terästeollisuuteen, joissa teollisuuksissa keskeytymättömän käytön aiheuttama työ näissä maissa on merkitykseltään tärkein. Ruotsista ja erittäinkin Suomesta saapuneissa kertomuksissa käsiteltiin myös paperi- ja sahateollisuutta, näissä maissa kun n. s. suurella rautateollisuudella on paljoa vähemmän merkitystä.

Lakisääteisen työväensuojeluksen kansainvälisen edistämisyhdistyksen englantilaisen osaston pyynnöstä kokoontui erikoistoimikunta Lontooseen kesäkuun 11 ja 12 päivänä 1912. Kokouksessa oli saapuvilla 12 kansallisen osaston 33 valtuutettua, nimittäin Suurbritannian, Saksan, Itävallan, Unkarin, Hollannin, Belgian, Ranskan, Italian, Tanskan, Norjan, Suomen ja Yhdysvaltain. Baselin toimistoa edusti sen sihteeri. Moniaat hallitukset niinikään olivat virallisesti edustettuina. Edelleen oli kokoukseen kutsuttu erinäisiä asiantuntevia, johtavia henkilöitä Englannin rauta-, lasi- ja paperiteollisuuden ammattiliitoista. Kokouksen puheenjohtajana toimi kristianialainen tehtaanjohtaja *Thomas Schlytter*.

Keskustelut alotettiin rauta- ja terästeollisuudella, joka, niinkuin jo mainittiin, suurissa sivistysmaissa, erittäinkin Saksassa, Suurbritanniassa ja Yhdysvalloissa, on etusijassa, kun on puhe keskeytymättömästä tehdaskäytöstä. Englantilaiselta taholta ilmoitettiin tällöin, että suurin osa sulatoista on siirtynyt kolmeen 8-tuntiseen työvuoroon, josta toimenpiteestä ei ainoastaan ole ollut sosialiselta kannalta hyvää tulosta työntekijöille, vaan myös taloudellista etua työnantajille, sillä tuotantomäärä työntekijää kohti on tuntuvasti lisääntynyt. Valssipajoissa sitä vastoin ei kolmivuoroinen työ ole päässyt samalla menestyksellä käytäntöön, mikäli ilmoitettiin, työväenjärjestöjen heikkouden taikka tässä teollisuudenhaarassa vallitsevan hajaannuksen johdosta. Amerikkalaiset valtuutetut, jotka olivat saaneet tehtäväkseen toimittaa erikoistutkimuksia terästrustin laitoksissa, ilmoittivat näiden tukimusten aiheuttaneen neuvotteluja, joissa terästrustin johtavat miehet olivat ilmoittaneet päättäneensä kohdakkoin siirtyä kolmivuoroiseen 8-tuntiseen työhön. Saksan valtuutetut taas olivat sitä mieltä, että toistaiseksi on sangen vähän toiveita kolmivuoroiseen 8-tuntisen työn käytäntöön saamisesta Saksassa vapaaehtoisuuden tietä, vaikka sellaisen uudistuksen vastustamiseksi on esitetty pääasiallisesti ainoastaan yksityistaloudellisia epäilyksiä, jotka haihtuisivat siinä tapauksessa että kansainvälinen sopimus saataisiin aikaan. Kunnes kolmivuoroinen työ on saatettu käytäntöön, pannaan Saksassa kuitenkin asian terveydelliseen puoleen suurinta huomiota.

Keskustelun aikana Ranskan hallituksen virallinen edustaja, Office du Travailin johtaja, *Arthur Fontaine* ilmoitti, että Ranskan hallituksen mielestä kysymys kolmivuoroisen työn käytäntöön ottamisesta keskeytymättä käyn-

nissä olevissa teollisuuksissa, joissa työntekijäin työaika on 10 tuntia pitempi päivittäin tahi 60 tuntia pitempi viikottain, jo on kypsä ratkaistavaksi kansainvälisellä sopimuksella. Tässä kokouksessa oli ensin otettu käsiteltäväksi rauta- ja terästeollisuus, koska tämä asian puoli oli parhaiten valmisteltu, mutta sivuutettava ei myöskään olisi kysymystä kolmivuoroisen työn käytäntöön ottamisesta muissa keskeytymättä käynnissä olevissa teollisuuksissa, varsinkin kemiallisessa teollisuudessa ja lasiteollisuudessa.

Tämän keskustelun tulokseksi ja eritoten vastaukseksi Luganossa hyväksytyn ohjelman ensimäiseen kohtaan hyväksyi toimikunta seuraavan päätöslauselman:

I. Toimikunnalle esitettyihin tosiasioihin nähden toimikunta on sitä mieltä, että kolmivuoroinen 8-tuntinen työ keskeytymättä (yötä päivää) käynnissä olevissa teollisuuksissa on paras vuorojärjestelmä, ja toimikunta puoltaa sitä sekä työntekijäin ruumiillisen ja siveellisen hyvinvoinnin että sosialiselta ja taloudelliselta kannalta.

II. Erinäisten kansallisten osastojen antamain kertomusten nojalla toimikunta on sitä mieltä, että 8-tuntinen vuorotyö etusijassa on välttämätön ja toimeenpantavissa sulatoissa, hyteissä, teräs- ja valssipajoissa.

III. Toimikunta kehottaa kansainvälistä yhdistystä tekemään hallituksille anomuksen että mahdollisimman pian kutsuttaisiin koolle asiaa harrastavain valtioitten edustajat sopimaan kolmivuoroisen 8-tuntisen työn käytäntöön ottamisesta rauta- ja terästeollisuudessa.

Edellä kerrottujen rauta- ja terästeollisuutta koskevain kysymysten ohella otettiin myös käsiteltäväksi kysymys lasi-, paperi- ja sahateollisuuden työajasta. Sen johdosta että ensinmainittu kysymys oli vienyt melkoisen osan konferenssin aikaa, oli välttämätöntä käsitellä jälkimäiset kysymykset jonkun verran suppeammin.

Mitä erittäin paperi- ja sahateollisuuteen tulee, alotti keskustelun siitä suomalaisen osaston valtuutettu, filosofianmaisteri *G. R. Snellman*, tekemällä selkoa Suomen paperitehtaitten ja sahain työajasta sekä myöskin Ruotsin vastaavista oloista (Ruotsin osaston edustaja ei nimittäin ollut konferenssiin saapunut). Tämä selostus herätti niin suurta mielenkiintoa, että muidenkin maiden oloista annettiin samantapaisia selostuksia. Tällöin kävi selville, että Englannin paperiteollisuudessa jo on kolmivuoroinen 8-tuntinen työ saatettu käytäntöön laajassa mitassa sekä hyvällä menestyksellä. Edelleen ilmoitettiin, että Norjan työnantajaliitto oli ilmoittanut suostuvansa ottamaan kolmivuoroisen työn käytäntöön paperiteollisuudessa, ehkäpä muissakin teollisuuksissa, jos kansainvälinen sopimus siitä saadaan aikaan. Saksan taholta ilmoitettiin, että määräystä vähintään 2-tuntisen lepoajan suomisesta noudatetaan myöskin kaksivuoroisessa 12-tuntisessa työssä, joten todellinen työaika lyhenee 10 tun-

niksi. Työajan yhtäjaksoisuuden voimassa pitämiseksi käytetään varamiehistöä. Edelleen kävi selville, että niin Saksan kuin Itävallankin paperiteollisuudessa varsin yleisesti työskennellään ainoastaan 6 yönä viikossa. Yhdysvaltain paperiteollisuudessa on kolmivuoroinen 8-tuntinen työ laajassa mitassa käytännössä. Keskustelusta selvisi, että työn järjestely sekä paperi- että sahateollisuuden alalla on eri maissa monessa kohden erilainen, erittäinkin mitä työajan kuluessa oleviin lepohetkiin ja sunnuntailepoon tulee.

Toimikunta hyväksyi seuraavaa sisällystä olevan päätöslauselman:

Toimikunta on sitä mieltä, että kansallisten osastojen tulee asiaa tutkimalla valmistella kolmivuoroisen 8-tuntisen tahi sitä vastaavan pisimmän viikottaisen työajan käytäntöön saattamista keskeytymättä käynnissä olevissa teollisuuksissa:

a) joissa työaika 24 tunnin kuluessa on 10 tuntia pitempi, ja

b) joissa kukin työkunta on työssä useamman kuin 6 vuoroa viikossa.

Toimikunta on kuitenkin sitä mieltä, että alustavat tutkimukset lasiteollisuuteen nähden jo ovat edistyneet niin pitkälle, että voi vaatia kansainvälistä sopimusta 56 tunnin viikottaisen pisimmän työajan pohjalla ja keskeytymätöntä 24 tunnin viikottaista lepoaikaa.

Lontoon konferenssissa tehdyt päätökset olivat ainoastaan alustavaa laatua. Lopulliset päätökset tehdään lakisääteisen työväensuojeluksen kansainvälisen edistämisyhdistyksen kokouksessa Zürichissä syyskuun 10—12 päivänä 1912.

Työnseisaus Kymin O. Y:n tehtailla.

Toukokuun 13 päivänä antoivat Kymin O. Y:n omistaman Voikan tehtaan metallityöntekijät tehtaan isännöitsijälle kirjallisen työsopimusehdotuksen, johon he pyysivät vastausta 14 päivän kuluessa. Tämä vastaus, joka oli epäävä, annettiin heinäkuun 2 päivänä, ja tämän johdosta työntekijät päättivät koettaa ajaa vaatimuksensa perille, siinäkin tapauksessa että täytyisi ryhtyä työnseisaukseen.

Sillä välin Voikan, Kymin ja Kuusankosken tehtaitten paperi-, puuhiomo-, selluloosa- ja ulkotyöntekijäin ammattiosastot kesäkuun 23 ja 24 päivänä pitämissään kokouksissa päättivät Kymin O. Y:n hallinnolle antaa kirjelmän, jossa työntekijäin päättämät työehtojen muutokset esitettäisiin. Tässä kirjelmässä työntekijät huomauttavat että 12-tuntinen työaika epäterveellisessä tehdasilmassa rasittaa työntekijöitä siinä määrin, että moni turmelee terveytensä ja joutuu ennenaikaiseen hautaan. Tässä työssä kuoleutuvat kaikki työntekijän inhimilliset tunteet. Työntekijät sentähden vaativat kolmivuoroisen 8-tuntisen työn käytäntöön ottamista, kuitenkin pysyttämällä nykyiset päiväpalkat.

Viime vuosina, sanovat työntekijät edelleen, ovat elantokustannukset paikkakunnalla niin kohonneet, että nykyiset sangen alhaiset palkat eivät läheskään riitä päivittäisiin elantokustannuksiin, valistustarkoituksista puhumattakaan. Sentähden työntekijät vaativat päivätyöntekijäin alimman tuntipalkan korottamista 32 penniin miehille ja 22 penniin naisille, määrätyn päivärahan takaamista urakkatyössä sekä vuorotyöntekijöille sunnuntaiaamun klo 6 ja sunnuntai-illan klo 8 välisenä aikana tehdystä ylityöstä maksettavan palkan korottamista 100 %:lla ja arkipäivin suoritetusta työstä 50 %:lla. Päivätyöntekijöille olisi lauantai-illan klo 4 ja sunnuntai-illan klo 6 välillä suorittamastaan ylityöstä myönnettävä 100 %:n ja muuna aikana suorittamastaan ylityöstä 50 %:n korotus. Vapunpäivän ja pyhäpäivän aattona työaika samoinkuin päivätyöläistenkin työaika pysyisi ennallaan. Työntekijät halusivat kirjallista vastausta 8 päivän kuluessa kirjelmän antamisesta.

Kirjelmä annettiin tehtaan isännöitsijälle kesäkuun 25 päivänä.

Kymin O. Y:n johtokunnan puheenjohtaja ilmoitti, että tehtaitten toimitusjohtaja oli matkoilla sekä että johtokunta ottaa työntekijäin kirjelmän harkittavakseen ja antaa siihen vastauksen ennen heinäkuun 13 päivää.

Kun kuitenkin aika, jonka kuluessa työntekijät olivat pyytäneet vastausta vaatimuksiinsa, meni umpeen heinäkuun 3 päivänä, päättivät he sanoutua irti. Sanomalehdissä olleiden uutisten mukaan kuului Kymin, Kuusankosken ja Voikan tehtaitten sekä niiden yhteydessä olevain laitosten työväestöön irtisanomisen tapahtuessa heinäkuun 5 päivänä seuraavat työntekijämäärät:

	Kymi.	Voikka.	Kuusankoski.	Yht.
Paperi- ja selluloosatyöntekijöitä	596	471	394	1,461
Metallityöntekijöitä	—	121	132	253
Puutyöntekljöitä.....	—	44	101	145
Sekatyöntekijöitä	291	165	128	584
Yhteensä	887	801	755	2,443

Saha- ja lautatarhatyöntekijöitä.....	155
Tilapäistöissä olevia naisia ja lapsia	104
Kivityöntekijöitä	60
Muurareja.....	30
Maalareja	10
Kaiken kaikkiaan	2,802

Näistä työntekijöistä sanoutui 1,708 irti heinäkuun 5 päivänä. Myöhemmin lienee vieläkin useampia irtisanoutunut.

Johtokunnan vastaus työntekijäin kirjelmään annettiin heinäkuun 12 päivänä ja kuului seuraavasti:

»Sen esityksen johdosta, jonka erinäiset työläisten ammattiosastot 24 p:nä kesäkuuta päivätyssä kirjelmässä ovat tehneet Kymin Osakeyhtiön hallinnolle, on johtokunta uudelleen käsitellyt kysymyksen 8-tuntisen työpäivän käytäntöön ottamisesta yhtiön tehtaitten niihin osastoihin, joissa työskennellään päivä- ja yövuorossa ja joissa kolmivuorot eivät työn erityisen laadun perusteella jo ole käytännössä.

Huolellisesti harkittuaan asian on yhtiön johtokunta katsonut, ettei se voi suostua työläisten tekemään anomukseen, vaan on pakotettu antamaan kieltävän vastauksen. Tätä päättäessään on johtokunta ottanut huomioon ei ainoastaan Kymin Osakeyhtiön edut, joita mainittu työjärjestelmän muutos suuressa määrin koskisi, siitä johtuvan melkoisen palkkojen lisäyksen kautta, vaan myös muita asianhaaroja.

Suomen paperiteollisuus ei nimittäin työskentele edullisissa oloissa. Ainoastaan pieni osa sen tuotteista tulee käytetyksi omassa maassa. Lopulle täytyy hankkia menekki muissa maissa, ja niissä on Suomen paperiteollisuuden taisteltava varsin kiivasta kilpailua vastaan. Kolmivuoroihin siirtymisestä johtuisi sentähden, jollei samalla näiden teollisuustyöläisten päiväpalkkoja alennettaisi, vaan ne jätettäisiin entiselleen, niin suuri valmistuskustannuksien lisäys, että hyvin monen liikkeen jatkuva olemassaolo sen kautta tulisi uhatuksi, ja seuraukset olisivat turmiolliset ei ainoastaan työnantajille, vaan myöskin työläisille.

Koska Kymin Osakeyhtiö kuten tunnettua on maamme suurin paperi- ja puumassateollisuusliike, on selvä, että yhtiön on otettava huomioon myös mainittu seikka. Ja sen lisäksi tulee vielä, että yhtiön on pysyminen sillä kannalla, jolle Suomen Paperi- ja Puumassateollisuuden Työnantajain Liitto yllämainittujen asianhaarain johdosta tässä suhteessa on asettunut.

Kun johtokunta siis tätä nykyä ei voi muuttaa yhtiön tehtaitten kaikkea päivä- ja yötyötä kolmivuoroiseksi, katsoo se oikeaksi huomauttaa, että tämä kysymys hiljakkoin on tullut kansainvälisen komitean käsittelyn alaiseksi. Jos tämän komitean harrastukset johtaisivat siihen, että kolmivuorot yleisesti otetaan käytäntöön yötä päivää jatkuvassa työssä, silloin ei enää löytyisi esteitä tämän järjestelmän käytäntöön ottamista vastaan myös Kymin Osakeyhtiön tehtaissa, sillä silloin joutuisi Suomen paperiteollisuus tässä suhteessa samaan asemaan kuin vastaavat laitokset muissa maissa, joita vastaan sen on puolustettava olemassaoloaan.

Mitä sitten tulee siihen erityisten päivätyöläisten palkkojen lisäykseen, jota myös hallinnolle jätetyssä kirjelmässä pyydetään, niin ei johtokunta voi suostua siihen. Mutta saan ilmoittaa, että johtokunta toimeenpanevan johtajan

ehdotuksesta jo huhtikuussa pidetyssä kokouksessa on päättänyt toimeenpanna tutkimuksen yhtiön tehtaitten työpalkkojen suhteen, mikä kuitenkin vaatii aikansa eikä sentähden ole vielä lopetettu. Ja sen mukaan mitä tämä tutkimus osoittaa, että työn laatu tai yksityisten työläisten ammattikyky antaisi aihetta erityisiin palkkojen lisäyksiin, on johtokunta eri tehtaitten johtajien sekä toimeenpanevan tirehtöörin ehdotuksesta suostuva oikeudenmukaisiin palkankorotuksiin.

Vielä tahdon tässä yhteydessä lisätä seuraavaa: Että osa yhtiön työläisistä on sanonut itsensä irti työstään, on tuottanut yhtiön hallinnolle suurta mielipahaa. Mutta johtokunnalla ei ole mitään muistuttamista tätä irtisanomista vastaan, koska se on tapahtunut kuten yhtiön ja jokaisen sen työläisen välillä tehty välipuhe edellyttää. Työnantajan ja hänen työläisensä välillä tehty välipuhe on vapaaehtoinen sopimus. Työnantajalla luonnollisesti on oikeus päättää, millä ehdoilla hän voi tarjota työtä. Ja työläisellä puolestaan tietysti on oikeus päättää, voiko hän näillä ehdoilla ottaa vastaan työtä tai jäädä siihen, taikka ei. Työehtoja määrätessä on työnantajan myös otettava huomioon se, minkä hänen oma liikkeensä ja muut samaan teollisuusalaan kuuluvat yritykset voivat kantaa. Jos ei työläinen näihin ehtoihin tyydy, niin luonnollisesti ei kukaan voi kieltää häntä laillisella tavalla sanomasta itseänsä irti työstään, ja sellaisessa tapauksessa työnantajalle ei jää muuta keinoa kuin koettaa saada uusia työläisiä, sekä kunnes tämä tapahtuu, vähentää tai lopettaa tuotantonsa. Näin tulee käymään myös Kymin Osakeyhtiössä, jos ne työläiset, jotka ovat sanoneet itsensä irti, eivät ennenkuin irtisanomisaika on loppuun kulunut, päällystölleen ilmoita haluavansa nyt vallitsevilla ehdoilla jäädä yhtiön palvelukseen.

Kymin tehtaalla, 12 p:nä heinäkuuta 1912.

Kymin Osakeyhtiön johtokunnan puolesta:

Gösta Björkenheim.»

Johtokunnan epäävän vastauksen johdosta päättivät työntekijät yleisen työnseisauksen alkavaksi yhtiön kolmella tehtaalla perjantaina heinäkuun 19 päivänä klo 10 a. p.

Neuvotteluista, joita lisäksi pidettiin kaksi päivää ennen työnseisauksen alkamista, kertovat sanomalehdet seuraavaa:

Keskiviikon aamupäivällä vastaanotti Kymin Osakeyhtiön johtokunnan puheenjohtaja, kauppaneuvos Gösta Björkenheim yhtiön pääkonttorissa Kymin tehtaalla ammattijärjestön puheenjohtajan, edustaja O. Tokoin, metallityöntekijäin puheenjohtajan H. Saxmanin, kivityöntekijäin luottamusmiehen J. Pietikäisen ja paperityöntekijäin luottamusmiehen E. Viljasen, jotka olivat ilmoittaneet haluavansa heille annetun tehtävän nojalla neuvotella yhtiön hallinnon kanssa yhtiön ja sen palveluksessa olevain työntekijäin välisen työrii-

dan välttämismahdollisuuksista. Tällöin pidetyt keskustelut, joihin myöskin toimitusjohtaja Gösta Serlachius otti osaa, osottivat molemmin puolin vilpitöntä pyrkimystä asiain tyydyttävään ratkaisuun. Yhtiön taholta selviteltiin edelleenkin syitä, miksi yhtiö ei voi suostua yleisesti ottamaan käytäntöön 8-tuntista työaikaa yötä päivää jatkuvassa vuorotyössä eikä myöskään tekemään työsopimusta työväenjärjestöjen kanssa, jotka eivät edusta yhtiön kaikkia työntekijöitä ja jotka sitä paitsi voimassa olevan lain mukaan eivät voi tehdä itseään eikä muita velvoittavia sitoumuksia. Toiselta puolen huomautti herra Tokoi m. m., kuinka tärkeätä on, että yhtiön kirjelmässä heinäkuun 12 päivältä luvattu palkkainjärjestely toimeenpannaan mahdollisimman perinpohjaisesti ja tasapuolisesti, niin että työntekijät voivat tuntea itsensä vakuutetuiksi siitä, että heille siinä tehdään täysi oikeus.

Sittenkun johtokunnan varapuheenjohtaja, vapaaherra G. Langenskiöld, iltapäivällä oli saapunut Kymin tehtaalle, jatkettiin herra Tokoin kanssa neuvotteluja, jotka likinnä johtivat siihen tulokseen, mikä käy selville seuraavasta yhtiön torstain iltapäivällä työntekijöilleen antamasta julistuksesta:

Työläisillemme.

Eilen aamupäivällä tuli meitä tapaamaan valtiopäivämies O. Tokoi, joka oli valittu työläisten puolelta neuvottelemaan kanssamme; ja harkittuamme hra Tokoin tässä tilaisuudessa esittämät ehdotukset, jätimme klo 8 illalla hänelle näin kuuluvan kirjelmän:

»Teidän ja johtokuntamme puheenjohtajan välisen, tämänpäiväisen keskustelun ja siinä esittämäinne näkökohtain johdosta saamme me, viitaten 12 p:nä t. k. päivättyyn kirjelmäämme, täten ilmoittaa, että me, siinä tapauksessa että ne työläiset, jotka ovat sanoneet itsensä irti palveluksestamme, ennen irtisanomisajan loppua peruuttavat irtisanomisensa, suostumme pitämään ne edelleen palveluksessamme sekä hyväksymme sen, että viisijäseninen komitea, johon Kymin, Kuusankosken ja Voikan työläiset yleisessä kokouksessa valitsevat kaksi jäsentä ja me kaksi, ja jonka puheenjohtajana tulee toimimaan lakitieteentohtori Leo Ehrnrooth, tarkastaa tehtaittemme palkkausoloja ja ehdottaa sellaisia parannuksia, joita se ehkä katsoo oikeutetuiksi.

Samalla ilmoitamme me: että olemme ottava sanotun komitean ehdotukset huomioon niin pitkälle, kuin se on meille mahdollista, sekä ettei yllämainitun irtisanomisen peruuttaminen ole aiheuttava mitään toimenpidettä meidän puoleltamme, yhtä vähän nykyisten työansioitten alentamista eri työaloilla kuin pitennettyjen työaikojen käytäntöön ottamista tehtaisiimme tai niiden osiin.»

Kunnioittaen

Kymin Osakeyhtiön johtokunnan puolesta:

Gösta Björkenheim.»

Hra Tokoi ilmoitti, että hän on puoltava kirjelmään sisältyviä ehdotuksia niiden työläiskokousten hyväksyttäviksi, jotka kirjelmän johdosta olivat pidettävät, sekä jo samana iltana esittävä asian niille henkilöille, jotka ennen pidetyissä kokouksissa olivat valitut työläisten luottamusmiehiksi. Tämän johdosta ilmoitimme että, jos työläisten luottamusmiehet asiassa asettuvat samalle kannalle kuin hra Tokoi, suostumme jättämään sikseen työtodistusten jakamisen torstaina niille työläisille, jotka perjantaiaamuksi olivat sanoneet itsensä irti palveluksestaan, sekä katsomaan irtisanomisajan lykätyksi tiistaiaamuun, jotta työläiset saisivat tilaisuuden sitä ennen kokouksissa keskustella asiasta ja tehdä päätöksensä.

K:lo 10 illalla ilmoitti meille hra Tokoi, että työläisten valitsemat luottamusmiehet olivat päättäneet puoltaa tehtyjen ehdotusten hyväksymistä, mutta ainoastaan sillä ehdolla, että aijotun komitean lausunnot tehtaittemme palkoista tulisivat olemaan meitä sitovat. Tähän vastasimme me että, kuten jo ennen selvästi olemme huomauttaneet, meidän on mahdotonta luopua oikeudestamme lopullisesti päättää, millä ehdoilla voimme tarjota työtä.

Näin ollen alkaa työtodistusten jakaminen niille työläisille, jotka pysyvät irtisanomisessaan, tänään, ja on kysymys irtisanomisajan pitentämisestä rauennut.

Tämän olemme tahtoneet tehdä kaikkien työläistemme tiettäväksi.

Kymin tehtaalla, 18 p:nä heinäkuuta 1912.

Kymin Osakeyhtiö.

Gösta Björkenheim.

Kun niinmuodoin sovintoa ei saatu aikaan, puhkesi työnseisaus Kymin O. Y:n paperitehtailla heinäkuun 19 päivänä.

Tehtaan kaikki työntekijät eivät olleet irtisanoutuneet, minkä tähden johtokunta päätti panna työt uudelleen käyntiin, mikäli mahdollista. Sanomalehdissä olleiden tietojen mukaan olisikin se osittain onnistunut Kymin ja Kuusankosken tehtailla, jota vastoin työt Voikan tehtaalla ovat kokonaan seisahtuneet. Sanomalehdissä on niinikään kerrottu, että uusia työntekijöitä on ilmoittautunut. Nämä tiedot, joita myös on väitetty perättömiksi, eivät ole olleet tarkastettavissa, minkätähden ne tässä sivuutetaan. Työnseisauksen päätyttyä hankitaan kumpaiseltakin asianosaiselta täydelliset tiedot lakon kulusta.

Suomen paperiteollisuuden työnantajaliitto on kokouksessaan päättänyt kaikin puolin hyväksyä yhtiön kannan tässä työriidassa.

Niinkuin edellä olevasta selostuksesta näkyy, perustuu se yksinomaan sanomalehdissä olleisiin tietoihin eikä molempain asianosaisten selostuksiin.

Helsingissä, elokuun 1 päivänä 1912.

G. R. Snellman.

Résumé.

Par une lettre du 14 décembre 1908 à la Section du Commerce et de l'Industrie, l'Administration Générale de l'Industrie proposa au Sénat Impérial de Finlande d'ordonner une enquête de statistique ouvrière sur l'industrie du papier en Finlande. Les recherches devaient porter sur les fabriques de pâte mécanique et de carton aussi bien que sur les fabriques de cellulose et les usines de papier. Le 21 janvier 1909, le Sénat Impérial agréa le projet, et accorda une allocation de 30,500 fr. pour l'exécution de l'enquête.

Le 5 juin 1909, le Sénat Impérial nomma comme experts devant assister aux travaux de l'enquête: MM. *Gösta Serlachius*, directeur de la Société Anonyme de Kymmene, et *Gunnar Bonsdorff*, ingénieur, ainsi que les ouvriers MM. *Oskari Ax* et *Anton Typpö*.

Les matériaux statistiques nécessaires aux recherches furent rassemblés par des délégués nommés à cet effet, qui visitèrent les fabriques à la fin de l'été et durant l'automne de l'année 1909.

Le chapitre II du présent travail contient des rapprochements de divers genres de données, destinés à montrer le développement de l'industrie du papier en Finlande ainsi que l'exportation des produits de cette fabrication. — Le chapitre III renferme un historique de la fabrication du papier, quelques considérations sur l'importance de cette denrée dans le commerce universel, et un exposé technique des procédés de fabrication.

Les recherches ont eu pour résultat le rassemblement de données relatives à 53 fabriques de papier, carton, pâte mécanique ou cellulose, avec un total de 9,571 travailleurs, dont 6,780 hommes (70.8 %) et 2,791 femmes (29,2 %). Ces 53 fabriques appartiennent à 47 maisons ou propriétaires différents. 37 de ces maisons sont des compagnies par actions; le total de leur capital social est de 77,971,000 fr. Le capital social le plus grand est celui de la Société Anonyme de Kymmene qui est de 14,500,000 fr. Plusieurs de ces Sociétés ne consacrent pas toute leur activité à la fabrication qui nous concerne ici, et s'adonnent aussi à d'autres entreprises industrielles, commerciales ou agricoles.

9	usines	fabriquent	de la cellulose de bisulfite
6	»	»	» de sulfate
40	»	»	de la pâte mécanique
14	»	»	du carton
23	»	»	du papier.

Il faut y ajouter encore 8 fabriques qui pour des causes diverses n'ont pu être comprises dans la présente enquête.

L'usine qui occupe le plus grand nombre d'ouvriers est celle de Voikka, qui en compte 958. La Société Anonyme de Kymmene, qui possède les usines de Kymmene, de Kuusankoski et de Voikka, occupe dans ces usines un nombre total de 2,625 ouvriers.

6 fabriques, avec 961 travailleurs, sont sises dans les villes, et 47 fabriques, avec 8,610 travailleurs, dans les campagnes.

La fabrication du papier emploie en Finlande 53 machines à papier, dont 2, les plus grandes, ont une largeur de 330 cm.

Les ouvriers se répartissent de la manière suivante sur les différentes branches de l'industrie du papier:

	Hommes		Femmes		Les deux sexes	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
Pâte de bois	1,363	20.1	988	35.4	2,351	24.6
Cellulose de bisulfite	667	9.8	290	10.4	957	10.0
» de sulfate	406	6.0	103	3.6	509	5.3
Papiers	1,825	26.9	1,155	41.5	2,980	31.1
Chiffons	15	0.2	199	7.1	214	2.2
Autres	2,504	37.0	56	2.0	2,560	26.8
Total	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

251 ouvriers masculins, soit 3.7 % de leur nombre total, et 186 ouvrières, soit 6.7 %, avaient moins de 18 ans. 27, ou 0.1 %, des ouvriers masculins, et 3 seulement, ou 0.3 %, des ouvrières ont moins de 15 ans.

36.0 % du nombre total des ouvriers sont non-mariés; 58.6 % sont mariés, et 5.4 % sont veufs, veuves ou divorcés.

23.8 % des ouvriers (des deux sexes) ont débuté dans le métier avant l'âge de 18 ans révolus. Les ouvrières ont en général débuté plus tôt que les ouvriers. A l'époque de l'enquête, 215 ouvriers avaient travaillé chez le même patron pendant 30 ans ou davantage.

Il existe à l'usage des ouvriers de l'industrie du papier 25 caisses de secours en cas de maladie et d'enterrement, et 8 caisses de retraites.

3,181 (33.2 %) des ouvriers atteints par l'enquête appartenaient à des sociétés ouvrières, et 314 (3.2 %) à des sociétés d'abstinence.

39 cessations de travail ont eu lieu parmi les ouvriers de l'industrie du papier pendant la période 1895—1911; mais la plupart n'ont eu qu'une importance secondaire. Le 19 juillet 1912, les ouvriers des trois usines de la Société Anonyme de Kymmene se mirent en grève parce que la direction des usines avait rejeté les exigences des ouvriers: travail par 3 relais de 8 heures et augmentation de certains salaires. L'issue de la grève est encore incertaine au moment où nous écrivons.

Une enquête sur le chômage eut lieu en 1909 parmi les ouvriers appartenant au Syndicat professionnel central. Pour les ouvriers de l'industrie du papier, le chômage par suite de manque de travail variait entre 0.8 % en juillet et 6.2 % en novembre. Pendant la première moitié de l'année, un chômage considérable eut lieu par suite des grèves qui avaient éclaté dans plusieurs usines de papier du pays.

7,731 ouvriers (81.0 %) savaient lire et écrire, 1,718 (18.0 %) savaient lire seulement, et 92 (1.0 %) étaient analphabètes.

2.8 %, des ouvriers ont fréquenté l'enseignement secondaire, 42.5 % l'enseignement primaire; 54.7 % ne sont pas allés à l'école.

7,177, ou 75.9 % de tous les ouvriers, avaient un logis à eux; 2,277, ou 24.1 %, logeaient chez d'autres. Le nombre de ceux qui logent chez des personnes étrangères est beaucoup moins considérable pour les hommes que pour les femmes. Les nombreuses ouvrières trieuses et compteuses, qui sont pour la plupart célibataires, sont celles qui contribuent surtout à élever le nombre de femmes logeant chez d'autres personnes. Cependant le système de loger chez des étrangers était beaucoup plus répandu parmi les ouvriers typographiques et parmi ceux des ateliers mécaniques. Il semble donc que les logis soient meilleurs parmi les ouvriers de l'industrie du papier, que parmi ceux des deux autres genres de travail que nous venons de citer.

De même que la plupart des ouvriers finlandais, ceux de l'industrie du papier logent fort à l'étroit: 56.5 % habitent une seule chambre, tout au plus avec une partie de cuisine; 51.0 % des hommes sont ainsi logés, et le % des femmes est fort élevé: 75.2 %. — 35.5 % des ouvriers ont une chambre avec cuisine, 8.0 % seulement un logis plus vaste.

Par une convention du 25 mars 1907 entre la Société Anonyme de Kymmene et les Sociétés ouvrières existant auprès des usines de Kymmene, de Kuusankoski et de Voikka, le travail par 3 relais de 8 heures fut introduit dans ces trois fabriques. Cet exemple fut suivi par plusieurs autres établissements. Mais bientôt apparurent des conjonctures moins avantageuses pour l'industrie du papier. La Société Anonyme de Kymmene changea de Direction, et le 22 mai 1909, elle annonça le congé de tous ses ouvriers, dans l'espoir de rendre possible pour le 1:er novembre un retour à l'emploi du temps antérieur, c'est-à-

dire à la division des ouvriers en deux relais de 12 heures chacun. Le travail par trois relais ne devait être conservé que pour les cuiseurs et les préparateurs d'acide des fabriques de cellulose, ainsi que pour les chauffeurs de toutes les usines. Cette réforme fut introduite le 1:er novembre 1909. Vers la même époque, quelques autres grandes usines réintroduisirent aussi le travail par deux relais, tandis que le reste des fabriques conservèrent la division en trois relais. Un changement important, défavorable aux intérêts des ouvriers, survint ainsi dans les conditions du travail de l'industrie qui nous occupe; il occasionna quelques cessations de travail; mais les ouvriers ne réussirent point à empêcher la réforme désirée par les patrons.

Les données premières qui ont servi de base aux présentes recherches, furent rassemblées pendant l'été et l'automne 1909, c'est-à-dire antérieurement à la réintroduction du travail par deux relais. L'enquête aurait donc perdu une grande partie de son intérêt si elle s'était contentée de ces données seulement; il a fallu compléter celles-ci par des recherches relatives à la période postérieure. Les chiffres nécessaires à cet effet ont été obtenus, soit par l'enquête sur le temps de travail dans les industries finlandaises, qui eut lieu pendant le printemps de 1910, soit par des questions adressées postalement aux fabriques respectives. Les deux séries de données ainsi obtenues ont permis d'établir une comparaison entre les temps de travail de l'été 1909 et de ceux du printemps 1910. Il a fallu faire à cet effet quelques hypothèses qui ne concordent pas absolument avec la réalité. Nous devons les exposer ici en deux mots.

L'enquête de l'été 1909 eut lieu par délégués spéciaux, comme nous l'avons expliqué plus haut, et fournit des données complètes. Celles du printemps 1910 sont formulées beaucoup plus schématiquement; elles mentionnent le temps de travail, mais ni le nombre ni la division des ouvriers. Il a donc fallu supposer un nombre d'ouvriers identique dans les deux cas, c'est-à-dire que nous avons supposé que ce nombre est resté le même malgré l'introduction d'un autre emploi du temps. Cette hypothèse n'est pas absolument exacte. L'application du système de 2 relais permet de diminuer d'un tiers le nombre de travailleurs, ce qui cependant n'a guère dû avoir lieu dans la pratique, vu que les patrons cherchent à conserver de manière ou d'autre une aussi grande partie que possible de leurs anciens ouvriers.

L'état des choses avant et après la réforme ressort du tableau suivant:

Eté 1909

	Hommes		Femmes		Total	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
Travail en 2 relais	1,762	42.5	640	57.3	2,402	45.7
» en 3 relais	2,386	57.5	476	42.7	2,862	54.3

Printemps 1910

	Hommes		Femmes		Total	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
Travail en 2 relais	2,993	72.1	942	84.3	3,935	74.8
» en 3 relais	1,155	27.9	174	15.7	1,329	25.2

Avant la réforme, les travailleurs en 3 relais formaient plus de la moitié de tous les travailleurs par relais; après la réforme, ils n'étaient plus qu'un quart de ceux-ci. Cette dernière proportion serait augmentée s'il était possible de tenir compte des ouvriers congédiés par suite du changement.

Voici maintenant quelques chiffres sur les temps de travail après la réforme. Les ouvriers se répartissent de la manière suivante d'après les différentes divisions du travail:

	Hommes		Femmes		Total	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
Travail de jour seulement	2,614	38.6	1,675	60.0	4,289	44.8
» de nuit »	18	0.3	—	—	18	0.2
» par relais	4,148	61.1	1,116	40.0	5,264	55.0
Total	6,780	100.0	2,791	100.0	9,571	100.0

La moitié environ des travailleurs de jour est occupée 58 heures par semaine. Le nombre d'heures hebdomadaire le plus fréquent après celui-ci est de 60 heures, et appartient à un peu plus d'un cinquième du total des ouvriers; puis celui de 59 heures, pour un peu plus d'un dixième des ouvriers. 92.4 % des hommes, 96.6 % des femmes et 94.0 % du nombre total des ouvriers ont par semaine 60 heures de travail ou moins.

Pour les ouvriers qui travaillent par 2 relais de 12 heures chacun, le total des heures de travail pour deux semaines consécutives est le suivant (nous faisons abstraction de la répartition des heures de travail sur les deux semaines):

Temps de travail:	Hommes		Femmes		Total	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
130 heures	54	1.8	8	0.8	62	1.6
135 »	58	1.9	43	4.6	101	2.6
144 »	80	2.7	33	3.5	113	2.9
145 »	48	1.6	29	3.1	77	1.9
152 »	342	11.4	66	7.0	408	10.4
153 »	11	0.4	17	1.8	28	0.7
154 »	853	28.5	222	23.6	1,075	27.3
156 »	1,507	50.4	512	54.3	2,019	51.3
168 »	40	1.3	12	1.3	52	1.5
Total	2,993	100.0	942	100.0	3,935	100.0

La plupart des usines, ainsi que le plus grand nombre des ouvriers, ont un total de 156 heures pour deux semaines consécutives. La première semaine comprend alors 72 heures de travail, la deuxième 84. Cet emploi du temps est introduit, en tout ou en partie, dans 27 fabriques contenant la moitié environ du nombre total des ouvriers travaillant en 2 relais. — Vient ensuite le total de 154 heures (72 heures la première semaine, 82 heures la deuxième). Ce système n'est en vigueur que dans trois usines, il est vrai; mais celles-ci étant les plus considérables, le nombre de leurs ouvriers n'est pas sensiblement inférieur à un tiers de tous les ouvriers. — Un dixième des travailleurs en deux relais a un total de 152 heures par quinzaine (72 h. pour la première semaine, 80 pour la deuxième).

Pour les travailleurs en deux relais, le repos dominical non interrompu comprend entre 24 et 72 heures réparties sur deux dimanches consécutifs, ce qui fait une moyenne de 12 à 36 heures par dimanche. Pour la moitié des ouvriers, le repos dominical est de 24 heures tous les dimanches.

Le temps de travail total de 3 semaines consécutives pour les ouvriers divisés en 3 relais est le suivant (abstraction faite de la répartition des heures sur les 3 semaines):

Temps de travail:	Hommes		Femmes		Total	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
144	19	1.6	20	11.5	39	2.9
148	80	6.9	—	—	80	6.0
152	122	10.6	12	6.9	134	10.1
160	603	52.2	110	63.3	713	53.7
168	298	25.9	14	8.0	312	23.5
192	33	2.8	18	10.3	51	3.8
Total	1,155	100.0	174	100.0	1,329	100.0

La plupart des usines et des ouvriers qui travaillent par 3 relais ont un total de 160 heures pour 3 semaines consécutives. Ce total est réparti sur les 3 semaines d'une des trois manières suivantes:

	1:e semaine	2:e semaine	3:e semaine
1)	48 heures	48 heures	64 heures
2)	48 »	54 »	58 »
3)	48 »	56 »	56 »

La durée la plus ordinaire du repos du dimanche forme pour 3 semaines consécutives un total de 72 heures, réparti sur les 3 dimanches d'une des trois manières suivantes:

	1:er dimanche	2:e dimanche	3:e dimanche
1)	22 heures	24 heures	26 heures
2)	8 »	24 »	40 »
3)	8 »	32 »	32 »

Presque aussi fréquent est le repos dominical total de 64 heures, avec 16, 24 et 24 heures par dimanche respectivement.

Les chiffres pouvant servir à l'étude de l'état sanitaire parmi les ouvriers de l'industrie du papier en Finlande, sont assez incomplets; ils proviennent des caisses de secours en cas de maladie destinées à ces ouvriers.

Cependant, pour deux catégories d'ouvriers il existe des enquêtes spéciales: pour ceux des usines de cellulose à sulfate, et pour les trieuses de chiffons. Les résultats de la première de ces deux enquêtes se retrouve dans le rapport du comité institué par le Sénat Impérial de Finlande, le 23 janvier 1908, pour examiner les inconvénients hygiéniques auxquels pourrait donner lieu l'établissement de fabriques de cellulose à sulfate en Finlande. L'autre enquête fut exécutée par l'inspectrice du travail, M:lle Vera Hjelt;— elle est publiée dans la *Revue de Statistique Ouvrière*, fascicule 3 de l'année 1909. Le présent travail donne un compte rendu de ces deux enquêtes. Nous donnons enfin un aperçu des accidents arrivés aux ouvriers de l'industrie du papier en Finlande pendant les années 1898—1907.

La statistique des salaires des travailleurs se base sur les données relatives à 6,976 ouvriers (5,143 hommes, 1,832 femmes), fournies par les extraits des listes de salaire communiqués par les fabriques.

2,567 ouvriers, soit 26,8 % du nombre total, sont payés par heure.

La classification des ouvriers selon la grandeur des salaires est la suivante:

	Hommes		Femmes	
	nombre	%	nombre	%
Moins de 500 fr.	68	1.3	579	31.5
entre 500 et 750 fr.	357	6.9	929	50.7
entre 750 fr. 1,000 fr.	1,623	31.6	263	14.4
» 1,000 » 1,250 »	1,285	25.0	55	3.0
» 1,250 » 1,500 »	873	17.0	3	0.2
» 1,500 » 1,750 »	484	9.4	3	0.2
» 1,570 » 2,000 »	215	4.2	—	—
2,000 fr. ou davantage	238	4.6	—	—
Total	5,143	100.0	1,832	100.0

TAULUKKOJA.

TABLEAUX.

Taul. 1 Työpaikkain paikkakuntajako, toiminimet,

Tab. 1. Distribution géographique des maisons, leur nom,

Lääni. *Gouvernement.*	Paikkakunta. *Localité.*	Työnantajan toiminimi. *Nom de la maison.*
Uudenmaan	Porvoo	Borgå Cellulosafabrik, Aug. Eklöf
»	Karjan pit.	Svartå Träsliperi, Hjalmar Linder
»	Pyhäjärven »	A. B. Högfors Bruk och Vattola Träsliperi
»	Lohjan »	Lojo Cellulosafabrik, Hjalmar Linder
»	Iitin »	Kymmene A. B., Kuusankoski Bruk
»	Jaalan »	A. B. Verla Träsliperi och Pappfabrik
»	Anjalan »	Myllykoski Träsliperi A. B., Ummeljoki Bruk
Turun ja Porin	Hämeenkyr. »	Kyröfors Bruk, Hammarén & C:o
»	Suoniemenkap.	Anton Elving
Hämeen	Tampere	J. C. Frenckell & Son, A. B.
»	»	Tammerfors Linne- och Järnmanufaktur A. B.
»	»	Takfilt och Pappersbruks A. B. i Tammerfors
»	Lahti	Lahtis Cellulosafabrik, August Fellman
»	Sääksmäen pit.	A. B. Valkeakoski
»	Pirkkalan »	Nokia A. B.
»	» »	Santalahti Pappersbruk, J. W. Enqvist, A. B.
»	» »	Näsijärvi Pappfabrik
»	Ruoveden »	G. A. Serlachius, A. B., Vilppula Träsliperi
»	Jämsän »	A. B. Jämsänkoski
»	Janakkalan »	Tervakoski A. B.
Viipurin	Kotka	A. B. W. Gutzeit & C:o
»	Pyhtään »	A. B. Stockfors
»	Kymen »	Karhula O. Y.
»	» »	Halla A. B.
»	Sippolan »	Ingerois Träsliperi, Tammerfors Linne- och Järnmanufaktur A. B.
»	» »	Myllykoski Träsliperi A. B., Myllykoski Bruk
»	Lappeen »	A. B. Kaukas Fabrik
»	Valkealan »	Kymmene A. B., Kymmene Bruk

selostettujen työntekijäin luku ja valmistuksen laatu.

nombre d'ouvriers rapporté et genre de fabrication.

Selostettuja työntekijöitä: *Nombre d'ouvriers rapporté:*			Valmistuksen laatu. *Genre de fabrication.*
miehiä. *hommes.*	naisia. *femmes.*	yhteensä. *Total.*	
95	14	109	Sulfiittiselluloosaa.
49	—	49	Mekanista puuvanuketta.
24	11	35	» »
177	12	189	Sulfaattiselluloossaa.
497	267	764	Mekanista puuvanuketta, sulfiittiselluloosaa, kääre-, kirjoitus-, paino- y. m. paperia.
39	37	76	Mekanista puuvanuketta, valkeaa puupahvia
44	18	62	» »
123	34	157	» » , ruskeaa käärepaperia.
45	22	67	» »
222	97	319	» » , paino-, kirj.-, posti-, virall. y.m. paperia
65	67	132	» » , ruskeaa puupahvia.
105	27	132	» » , pahvia, paperia, paperipusseja.
67	43	110	Sulfaattiselluloosaa.
367	127	494	Mek. puuvanuk., sulfaattisellul., sulfiittisellul., posti-, kirjoitus-, konsehti-, paino-, rotatsiooni-, albumi-, kartonki-, suutin-, pinko-, tulitikku-, kääre-, selluloosa-, voimapaperia.
287	43	330	Mek. puuvanuketta, sulfiittiselluloosaa, paino-, albumi-, tulitikku-, pullo-, kääre-, silkkipaperia.
17	9	26	Paino-, pussi-, kirjeenkuori- y. m. paperia.
25	26	51	Ryysypahvia.
16	—	16	Mekanista puuvanuketta.
237	64	301	» » , sulfiittiselluloosaa, paino-, tapetti-, kirjoitus-, käärepaperia.
143	211	354	Ryysypaperia.
132	27	159	Sulfaattiselluloosaa.
75	9	84	Mekanista puuvanuketta.
89	47	136	» » , puupahvia.
92	7	99	Sulfaattiselluloosaa.
192	96	288	Mekanista puuvanuketta, puupahvia.
104	34	138	» » , ryysypahvia, ruskeaa ja värjättyä käärepaperia, paino- ja tapettipaperia.
251	73	324	Sulfiittiselluloosaa.
670	233	903	Mekanista puuvanuketta, puupahvia, sulfiittiselluloosaa, kääre-, kirjoitus- y. m. paperia.

Taul. 1. (jatk.). Työpaikkain paikkakuntajako, toiminimet,

Tab. 1. (suite). ***Distribution géographique des maisons, leur***

Lääni. *Gouvernement.*	Paikkakunta. *Localité.*	Työnantajan toiminimi. *Nom de la maison.*
Viipurin	Valkealan pit.	Kymmene A. B., Voikka Bruk
»	» »	Kannuskoski A. B.
»	Joutsenon »	O. Y. Pulp
»	Ruokolahden »	A. B. Tornator
»	Jääsken »	Enso Träsliperi A. B.
»	Viipurin »	A. B. E. Klaile
»	» »	Nurmis A. B.
»	» »	Tienhaaran Puuhiomo- ja Tiilitehdas O. Y.
»	Parikkalan »	Kangaskoski Bruk, C. J. H. Standertskjöld
»	» »	A. B. Simpele
»	Sortavalan »	Läskelä Bruks A. B.
»	» »	Niemiskosken O. Y.
»	» »	Tuokslahti Träsliperi A. B.
»	Ruskealan »	Hämekoski A. B.
»	» »	Leppäkoski Fabriks A. B.
»	Impilahden »	Jylhävaaran Puuhiomo, Atle Genetz
Kuopion	Nilsiän »	Srömsdals Bruk, Juantehdas, Anton von Alfthan
»	Pielisjärven »	A. B. Pankakoski
Vaasan	Pietarsaaren »	Herrfors Träsliperi, Ph. U. Strengberg & C:o A. B.
»	Ätsärin »	Ryötön Paperitehdas O. Y.
»	» »	Vääräkoski Träsliperi, G. A. Lönnqvist
»	Keuruun »	G. A. Serlachius A. B., Mänttä Bruk
»	Jyväskylän »	Kangas Pappersbruks A. B.
»	Laukaan »	Äänekoski A. B.
Oulun	Pyhäjoen »	Pyhäjoen Puuhiomo, A. Santaholma O. Y.
		Yhteensä

selostettujen työntekijäin luku ja valmistuksen laatu.

nom, nombre d'ouvriers rapporté et genre de fabrication.

Selostettuja työntekijöitä: *Nombre d'ouvriers rapporté:*			Valmistuksen laatu. *Genre de fabrication.*
miehiä. *hommes.*	naisia. *femmes.*	yhteensä. *total.*	
777	181	958	Mekanista puuvanuketta, puupahvia, sulfiittiselluloosaa, kääre-, kirjoitus-, paino- y. m. paperia.
19	21	40	Mekanista puuvanuketta.
64	—	64	Sulfattiselluloosaa.
141	56	197	Mekanista puuvanuketta, ruskeaa käärepaperia.
255	209	464	» » » »
68	29	97	Kääre-, paino-, tapetti- ja värjättyä paperia.
52	23	75	Sulfiittiselluloosaa
10	2	12	Mekanista puuvanuketta.
32	20	52	» » , valkeaa pahvia, ruskeaa käärepaperia.
64	11	75	» » , ruskeaa käärepaperia.
140	65	205	» » » »
45	8	53	» » , luonnonruskeaa paperia.
12	13	25	» » , puupahvia.
127	185	312	» » »
147	78	225	» » , ruskeaa käärepaperia.
6	2	8	» »
61	28	89	» »
50	22	72	» »
12	5	17	» »
24	4	28	» »
23	4	27	» « , puupahvia.
149	48	197	» » , luonnonruskeaa ja värjättyä kääre-, sanomal.-, toaletti-, pinko- ja pergamenttipaperia.
134	71	205	Kirjoitus-, posti-, paino-, pergamentti-, silkki-, paperossi-, piirustus- ja virall. paperia.
109	51	160	Mek. puuvanuk., puupahvia, luonnonruskeaa käärepaperia.
10	—	10	Mekanista puuvanuketta.
6,780	**2,791**	**9,571**	

Taul. 2. Työntekijäin jakautuminen

Tab. 2. Répartition des ouvriers

	Paikkakunta. *Localité.*	Puuhiomo-osasto. — *Fabrication de pâte*												
		Esimiehiä *Contre-maitres*	Vanukepuiden valmistelu *Préparation du bois*		Keittäjiä *Cuiseurs*	Hioja *Défibreurs*	Vanukkeen valmistelu: *Préparation de la pâte:*							
							silpdin ja rafinöörin hoit. Effilocheurs et raffineurs	*machine à carton moulé.*	kokoomis-kone	*presseurs* puristajia	*sécheurs*	vanukkeen kuiv.	*traitement ultérieur de la pâte*	vanukkeen jälkikäsittely
		m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	*Uudenmaan lääni:*													
2	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Maaseutu	15	39	—	—	39	4	6	44	19	14	25	—	18
4	**Yhteensä**	**15**	**39**	—	—	**39**	**4**	**6**	**44**	**19**	**14**	**25**	—	**18**
5	*Turun ja Porin lääni:*													
6	Maaseutu	**2**	**16**	—	**4**	**13**	**4**	**7**	**13**	**6**	**6**	**9**	**1**	—
7	*Hämeen lääni:*													
8	Kaupungit	6	17	—	9	16	3	12	14	9	7	13	2	36
9	Maaseutu	7	24	—	—	24	4	15	7	2	3	13	4	13
10	**Yhteensä**	**13**	**41**	—	**9**	**40**	**7**	**27**	**21**	**11**	**10**	**26**	**6**	**49**
11	*Viipurin lääni:*													
12	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Maaseutu	51	169	7	14	163	21	27	202	59	80	240	36	193
14	**Yhteensä**	**51**	**169**	**7**	**14**	**163**	**21**	**27**	**202**	**59**	**80**	**240**	**36**	**193**
15	*Kuopion lääni:*													
16	Maaseutu	**4**	**22**	—	—	**13**	**1**	**2**	**17**	**12**	**12**	**28**	—	**3**
17	*Vaasan lääni:*													
18	Maaseutu	**2**	**11**	—	**4**	**27**	**4**	**2**	**17**	**1**	**4**	**3**	**2**	—
19	*Oulun lääni:*													
20	Maaseutu	**1**	—	—	—	**1**	—	**1**	—	**1**	**3**	—	—	—
21	Yhteensä kaupungeissa	6	17	—	9	16	3	12	14	9	7	13	2	36
22	Yhteensä maaseudulla	82	281	7	22	280	38	60	300	100	122	318	43	227
23	**Kaiken kaikkiaan**	**88**	**298**	**7**	**31**	**296**	**41**	**72**	**314**	**109**	**129**	**331**	**45**	**263**

eri ammatinerikoisalain mukaan.

d'après les spécialités professionnelles.

mécanique.						Sulfiittiselluloosaosasto. — *Fabrication de cellulose au bisulfite.*														
Emballeurs Kääräjöitä		*Ouvriers divers* Sekal. työntek.		*Total* Yhteensä		*Contre-maîtres* Esimiehiä	*Préparation du bois* Vannekepuiden valm.		*Cuiseurs* Keittäjiä	Selluloosan pesu ja puhdistus. *Laveurs et nettoyeurs de la pâte*				*Fabr. du carton moulé; son dessèchement* Selluloosan kokoom. ja kuiv.		*Préparateurs d'acide* Haponvalmist.	*Ouvriers divers* Sekal. työntek.		*Total* Yhteensä	
										pesijöitä *laveurs*		siivilöits. *filtreurs*								
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
—	—	—	—	—	—	3	16	—	15	1	—	1	—	9	14	2	5	—	**52**	**14**
10	4	21	3	**167**	**94**	2	20	7	9	5	6	—	—	14	31	9	7	21	**66**	**65**
10	**4**	**21**	**3**	**167**	**94**	**5**	**36**	**7**	**24**	**6**	**6**	**1**	—	**23**	**45**	**11**	**12**	**21**	**118**	**79**
2	—	**2**	—	**63**	**22**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	6	10	**89**	**73**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	20	8	**103**	**41**	6	47	—	9	2	—	3	—	16	29	8	44	16	**135**	**45**
2	—	**26**	**18**	**192**	**114**	**6**	**47**	—	**9**	**2**	—	**3**	—	**16**	**29**	**8**	**44**	**16**	**135**	**45**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	3	114	43	**765**	**688**	12	144	14	53	28	8	28	3	50	122	25	74	19	**414**	**166**
31	**3**	**114**	**43**	**765**	**688**	**12**	**144**	**14**	**53**	**28**	**8**	**28**	**3**	**50**	**122**	**25**	**74**	**19**	**414**	**166**
4	**1**	**10**	—	**80**	**49**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	**29**	**1**	**87**	**21**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	**2**	—	**9**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	6	10	**89**	**73**	3	16	—	15	1	—	1	—	9	14	2	5	—	**52**	**14**
48	8	198	55	**1,274**	**915**	20	211	21	71	35	14	31	3	80	182	42	125	56	**615**	**276**
50	**8**	**204**	**65**	**1,363**	**988**	**23**	**227**	**21**	**86**	**36**	**14**	**32**	**3**	**89**	**196**	**44**	**130**	**56**	**667**	**290**

Taul. 2. (jatk.) Työntekijäin jakautuminen

Tab. 2. (suite). ***Répartition des ouvriers***

	Paikkakunta. *Localité.*	Sulfaattiselluloosaosasto — *Fabrication de cellulose au*										
		Esimiehiä *Contre-maîtres*	Vanukepuiden valmistelu. *Préparation du bois*		Keittäjiä *Cuiseurs*	Selluloosan pesu ja puhdistus. *Laveurs et nettoyeurs de la pâte*			Selluloosan kokoom. ja kuiv. *Fabr. du carton moulé; son dessèchement*		Hapon ja lip. valm. — *Préparation d'acide et de lessive*	
						pesijöitä *laveurs*	*filtreurs*	siivilöits.			soodan poltt. *brûleurs de soude*	lipeänkuiv. *sécheurs de lessive*
		m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*
	1	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
1	*Uudenmaan lääni:*											
2	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Maaseutu	3	39	—	9	3	—	—	6	12	12	15
4	**Yhteensä**	**3**	**39**	—	**9**	**3**	—	—	**6**	**12**	**12**	**15**
5	*Turun ja Porin lääni:*											
6	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	*Hämeen lääni:*											
8	Kaupungit	3	9	35	4	2	2	—	6	8	16	4
9	Maaseutu	2	5	2	2	12	4	3	2	—	4	13
10	**Yhteensä**	**5**	**14**	**37**	**6**	**14**	**6**	**3**	**8**	**8**	**20**	**17**
11	*Viipurin lääni:*											
12	Kaupungit	3	—	—	7	4	2	—	13	8	37	12
13	Maaseutu	2	7	—	5	8	8	—	15	6	25	19
14	**Yhteensä**	**5**	**7**	—	**12**	**12**	**10**	—	**28**	**14**	**62**	**31**
15	*Kuopion lääni:*											
16	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	*Vaasan lääni:*											
18	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	*Oulun lääni:*											
20	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Yhteensä kaupungeissa	6	9	35	11	6	4	—	19	16	53	16
22	Yhteensä maaseudulla	7	51	2	16	23	12	3	23	18	41	47
23	**Kaiken kaikkiaan**	**13**	**60**	**37**	**27**	**29**	**16**	**3**	**42**	**34**	**94**	**63**

eri ammatinerikoisalain mukaan.

d'après les spécialités professionnelles.

sulfate. — Paperiosasto. — *Fabrication de papier.*

Sekal. työntek. *Ouvriers divers* m. *h.*	n. *f.*	Yhteensä *Total.* m. *h*	n. *f.*	Mestareja *Contremaitres* m. *h.*	n. *f.*	Paperikone. *Machine à papier* — konemiehiä *conducteurs* m. *h.*	sylinterim. *aide-conducteurs* m. *h.*	rullamiehiä *bobineurs* m. *h.*	puristinm. *presseurs* m. *h.*	Mokkamyllytyöntek. *Moulin à chiffons* m. *h.*	n. *f.*	Hollantereissa *Gouverneurs* m. *h.*	n. *f.*	Liim.keittim. *Encolleurs* m. *h.*	Savitytöt. *Malaxeurs d'argile* m. *h.*	Leikkuukoneissa *Coupeurs* m. *h.*	n. *f.*	
47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	
																		1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
25	—	112	12	5	—	7	7	13	6	8	—	19	—	4	2	16	13	3
25	—	**112**	**12**	**5**	—	**7**	**7**	**13**	**6**	**8**	—	**19**	—	**4**	**2**	**16**	**13**	4
																		5
—	—	—	—	**2**	—	**4**	**5**	**4**	**3**	—	—	**8**	—	—	—	**5**	**10**	6
																		7
1	—	**47**	**43**	5	—	15	6	24	7	7	—	36	—	8	—	13	6	8
1	24	**45**	**29**	17	—	38	16	52	20	22	7	97	1	11	5	28	12	9
2	**24**	**92**	**72**	**22**	—	**53**	**22**	**76**	**27**	**29**	**7**	**133**	**1**	**19**	**5**	**41**	**18**	10
																		11
6	4	**84**	**12**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
29	1	**118**	**7**	31	2	46	34	82	37	21	—	133	3	15	4	76	44	13
35	**5**	**202**	**19**	**31**	**2**	**46**	**34**	**82**	**37**	**21**	—	**133**	**3**	**15**	**4**	**76**	**44**	14
																		15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
																		17
—	—	—	—	8	—	**15**	**10**	**22**	**12**	**3**	**2**	**33**	—	**1**	—	**19**	**10**	18
																		19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
7	4	**131**	**55**	5	—	15	6	24	7	7	—	36	—	8	—	13	6	21
55	25	**275**	**48**	63	2	110	72	173	78	54	9	290	4	31	11	144	89	22
62	**29**	**406**	**103**	**68**	**2**	**125**	**78**	**197**	**85**	**61**	**9**	**326**	**4**	**39**	**11**	**157**	**95**	23

Taul. 2. (jatk.). Työntekijäin jakautuminen

Tab. 2. (suite). ***Répartition des ouvriers***

	Paikkakunta. *Localité.*	Paperiosasto (jatk.).											
		Humecteurs Kostutuskone		*Calandriers* Kalantereissa	*Rogneurs de rames de papier* Riisinleikkureja	*Régleurs* Viivoituskon.		*Bobineuse à rotation* Rotatsioonirullakoneissa		*Marqueurs des feuilles* Leimaajia		*Trieuses de feuilles* Paperinlajitteilijoita	*Compteuses* Laskijoita
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	n. *f.*	n. *f.*
	1	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76
1	*Uudenmaan lääni:*												
2	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Maaseutu	12	—	21	1	7	11	5	—	—	2	86	11
4	**Yhteensä**	**12**	—	**21**	**1**	**7**	**11**	**5**	—	—	**2**	**86**	**11**
5	*Turun ja Porin lääni:*												
6	Maaseutu	—	—	**4**	—	—	—	**4**	—	—	—	—	**23**
7	*Hämeen lääni:*												
8	Kaupungit	—	—	16	2	4	8	6	—	—	—	34	4
9	Maaseutu	—	—	21	2	—	1	24	—	1	—	144	19
10	**Yhteensä**	—	—	**37**	**4**	**4**	**9**	**30**	—	**1**	—	**178**	**23**
11	*Viipurin lääni:*												
12	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Maaseutu	—	—	70	4	6	8	67	—	—	1	308	45
14	**Yhteensä**	—	—	**70**	**4**	**6**	**8**	**67**	—	—	**1**	**308**	**45**
15	*Kuopion lääni:*												
16	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	*Vaasan lääni:*												
18	Maaseutu	**6**	**1**	**27**	**1**	**3**	—	**10**	**1**	—	—	**77**	**12**
19	*Oulun lääni:*												
20	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Yhteensä kaupungeissa	—	—	16	2	4	8	6	—	—	—	34	4
22	Yhteensä maaseudulla	18	1	143	8	16	20	110	1	1	3	615	110
23	**Kaiken kaikkiaan**	**18**	**1**	**159**	**10**	**20**	**28**	**116**	**1**	**1**	**3**	**649**	**114**

eri ammatinerikoisalain mukaan.

d'après les spécialités professionnelles.

— Fabrication de papier (suite).

Taittajia *Plieuses*	Riisinpuristajia *Presseuses de rames de papier*	Pussikoneissa *Machine à sacs en papier*		Bobinikoneissa *Bobineurs*		Pussien lajittel. *Trieuses de sacs en papier*		Käärijöitä *Paqueteurs*		Punnitsijoita *Peseurs*		Merkitsijöitä *Etiqueteurs*		Käärentekijöitä *Emballeurs*		Pakkaajia *Ouvriers de messagerie*	Sekal. työntek. *Ouvriers divers*		Yhteensä *Total*		
n. *f.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94				
																					1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				2
5	—	—	—	—	—	—	18	—	4	1	2	—	7	20	12	**161**	**164**				3
5	—	—	—	—	—	—	**18**	—	**4**	**1**	**2**	—	**7**	**20**	**12**	**161**	**164**				4
																					5
—	—	—	—	—	—	**4**	—	—	—	—	—	**1**	—	—	**1**	**44**	**34**				6
																					7
5	2	3	3	2	1	9	6	—	—	—	—	—	4	28	7	**195**	**76**				8
4	—	—	—	16	—	18	7	—	—	—	—	—	6	49	31	**443**	**226**				9
9	**2**	**3**	**3**	**18**	**1**	**27**	**13**	—	—	—	—	—	**10**	**77**	**38**	**638**	**302**				10
																					11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				12
17	—	1	2	—	1	14	33	1	6	6	2	16	39	79	41	**782**	**513**				13
17	—	**1**	**2**	—	**1**	**14**	**33**	**1**	**6**	**6**	**2**	**16**	**39**	**79**	**41**	**782**	**513**				14
																					15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				16
																					17
2	—	—	—	—	—	**12**	**18**	—	**5**	**5**	—	—	—	**13**	**14**	**200**	**142**				18
																					19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				20
5	2	3	3	2	1	9	6	—	—	—	—	—	4	28	7	**195**	**76**				21
28	—	1	2	16	1	48	76	1	15	12	4	17	52	161	99	**1,630**	**1,079**				22
33	**2**	**4**	**5**	**18**	**2**	**57**	**82**	**1**	**15**	**12**	**4**	**17**	**56**	**189**	**106**	**1,825**	**1,155**				23

Taul. 2. (jatk.). Työntekijäin jakautuminen

Tab. 2. (suite). ***Répartition des ouvriers***

	Paikkakunta. *Localité.*	Ryysyosasto. — *Préparation des chiffons.*								
		Esimiehiä *Contre-maitres*		Lajittelijoita *Chiffonières*		Hakkureja *Déchiqueurs*		Keittäjiä *Lessiveurs de chiffons*	Sekal. työntek. *Ouvriers divers*		Yhteensä *Total*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	95	96	97	98	99	100	101	102	103		
1	*Uudenmaan lääni:*											
2	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	*Turun ja Porin lääni:*											
6	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	*Hämeen lääni:*											
8	Kaupungit	1	22	2	15	1	—	3	4	40		
9	Maaseutu	2	131	—	—	3	—	—	5	131		
10	**Yhteensä**	**3**	**153**	**2**	**15**	**4**	—	**3**	**9**	**171**		
11	*Viipurin lääni:*											
12	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Maaseutu	—	10	—	—	—	—	—	—	**10**		
14	**Yhteensä**	—	**10**	—	—	—	—	—	—	**10**		
15	*Kuopion lääni:*											
16	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	*Vaasan lääni:*											
18	Maaseutu	—	**18**	**2**	—	**3**	**1**	—	**6**	**18**		
19	*Oulun lääni:*											
20	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Yhteensä kaupungeissa	1	22	2	15	1	—	3	4	40		
22	Yhteensä maaseudulla	2	159	2	—	6	1	—	11	159		
23	**Kaiken kaikkiaan**	**3**	181	4	**15**	**7**	**1**	**3**	**15**	199		

eri ammatinerikoisalain mukaan.

d'après les spécialités professionnelles.

Muita. — *Autres.*									Kaiken kaikkiaan *Somme totale*		
Esimiehiä *Contre-maîtres*	Metallityöntek. *Ouvriers métallurgiques*	Puusepp. ja kirvesmiehiä *Menuisiers et charpentiers*	Koneenkäyth., lämmitt. y. m. *Mécaniciens, chauffeurs etc.*	Sähkötyöntek. *Ouvriers d'électricité.*	Ulkotyöntek. y. m. *Ouvriers en plein air etc.*		Yhteensä *Total*				
m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	
											1
—	6	4	11	—	22	—	**43**	—	**95**	**14**	2
5	50	37	56	22	154	10	**324**	**10**	**830**	**345**	3
5	**56**	**41**	**67**	**22**	**176**	**10**	**367**	**10**	**925**	**359**	4
											5
2	**11**	**4**	**15**	**6**	**23**	—	**61**	—	**168**	**56**	6
											7
2	20	10	38	4	50	2	**124**	**2**	**459**	**234**	8
4	84	52	102	19	100	8	**361**	**8**	**1,092**	**480**	9
6	**104**	**62**	**140**	**23**	**150**	**10**	**485**	**10**	**1,551**	**714**	10
											11
2	13	4	10	6	13	15	**48**	**15**	**132**	**27**	12
24	199	112	317	57	644	18	**1,353**	**18**	**3,432**	**1,402**	13
26	**212**	**116**	**327**	**63**	**657**	**33**	**1,401**	**33**	**3,564**	**1,429**	14
											15
—	**8**	**2**	**17**	—	**4**	**1**	**31**	**1**	**111**	**50**	16
											17
4	**38**	**20**	**38**	**2**	**56**	**2**	**158**	**2**	**451**	**183**	18
											19
—	—	—	**1**	—	—	—	**1**	—	**10**	—	20
4	39	18	59	10	85	17	**215**	**17**	**686**	**275**	21
39	390	227	546	106	981	39	**2,289**	**39**	**6,094**	**2,516**	22
43	**429**	**245**	**605**	**116**	**1,066**	**56**	**2,504**	**56**	**6,780**	**2,791**	23

Taul. 3. Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 3. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.

Ikäv uosi *Age*	Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nylande.*									Turun ja Porin lääni. *Gouvernement d'Åbo et Björneborg.*									Hämeen lääni. *Gouvernement de Tavastehus.*								
	Miesp. *Hommes*			Naisp. *Femmes*			Yhteensä *Total*			Miesp. *Hommes*			Naisp. *Femmes*			Yhteensä *Total*			Miesp. *Hommes*			Naisp. *Femmes*			Yhteensä *Total*		
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	3	—	—	—	—	—	**3**	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	10	—	—	1	—	—	**11**	—	—	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—	5	—	—	9	—	—	**14**	—	—
16	5	—	—	6	—	—	**11**	—	—	3	—	—	2	—	—	**5**	—	—	8	—	—	17	—	—	**25**	—	—
17	15	—	—	14	—	—	**29**	—	—	8	—	—	6	—	—	**14**	—	—	15	—	—	26	—	—	**41**	—	—
18	28	—	—	17	—	—	**45**	—	—	6	—	—	3	—	—	**9**	—	—	26	—	—	34	—	—	**60**	—	—
19	28	—	—	18	2	—	**46**	**2**	—	3	—	—	7	—	—	**10**	—	—	40	—	—	41	3	—	**81**	**3**	—
20	14	—	—	19	2	—	**33**	**2**	—	3	1	—	2	—	—	**5**	1	—	36	1	—	32	1	—	**68**	**2**	—
21	31	3	—	18	1	—	**49**	**4**	—	5	—	—	5	—	—	**10**	—	—	44	4	—	40	1	—	**84**	**5**	—
22	14	11	—	23	5	—	**37**	**16**	—	5	2	—	4	—	—	**9**	**2**	—	30	11	—	28	3	—	**58**	**14**	—
23	16	14	—	16	4	—	**32**	**18**	—	3	4	—	5	—	—	**8**	4	—	22	17	—	25	—	—	**47**	**17**	—
24	13	18	—	19	1	—	**32**	**19**	—	1	2	—	1	—	—	**2**	**2**	—	20	17	2	19	3	—	**39**	**20**	**2**
25	15	27	—	15	3	—	**30**	**30**	—	2	3	—	1	2	—	**3**	**5**	—	15	35	—	16	3	—	**31**	**38**	—
26	4	23	—	11	—	—	**15**	**23**	—	—	4	—	1	—	—	**1**	**4**	—	17	24	—	20	2	1	**37**	**26**	**1**
27	7	31	—	7	3	—	**14**	**34**	—	5	5	—	2	—	—	**7**	**5**	—	9	34	—	11	3	1	**20**	**37**	**1**
28	6	21	—	9	4	2	**15**	**25**	**2**	1	3	—	—	—	—	**1**	**3**	—	11	25	1	15	6	—	**26**	**31**	**1**
29	5	18	—	5	1	2	**10**	**19**	**2**	—	4	—	2	1	—	**2**	**5**	—	11	34	—	18	5	2	**29**	**39**	**2**
30	—	22	—	7	—	1	**7**	**22**	**1**	2	6	—	—	—	—	**2**	**6**	—	13	39	—	7	4	—	**20**	**43**	—
31	3	31	—	4	3	1	**7**	**34**	**1**	—	4	1	—	—	—	—	**4**	**1**	5	24	1	8	4	2	**13**	**28**	**3**
32	2	28	—	3	1	1	**5**	**29**	**1**	2	6	—	1	—	—	**3**	**6**	—	7	44	1	6	9	4	**13**	**53**	**5**
33	5	22	—	2	1	2	**7**	**23**	**2**	1	9	—	1	—	—	**2**	**9**	—	1	32	—	6	8	1	**7**	**40**	**1**
34	3	27	1	5	2	2	**8**	**29**	**3**	—	6	—	—	—	—	—	**6**	—	3	36	—	6	8	2	**9**	**44**	**2**
35	3	29	—	5	2	1	**8**	**31**	**1**	1	3	—	1	—	—	**2**	**3**	—	4	43	—	10	3	2	**14**	**46**	**2**
36	—	20	1	3	—	1	**3**	**20**	**2**	—	6	—	1	—	—	**1**	**6**	—	3	40	1	4	4	—	**7**	**44**	**1**
37	2	25	—	2	2	—	**4**	**27**	—	—	3	—	—	—	—	—	**3**	—	2	53	—	5	7	2	**7**	**60**	**2**
38	1	25	—	2	4	1	**3**	**29**	**1**	—	4	—	1	—	—	**1**	**4**	—	2	32	3	6	7	1	**8**	**39**	**4**
39	—	27	—	2	1	1	**2**	**28**	**1**	—	4	—	—	—	—	—	**4**	—	1	48	—	4	5	—	**5**	**53**	—
40	1	21	1	5	2	2	**6**	**23**	**3**	—	5	—	—	—	—	—	**5**	—	2	32	2	3	7	4	**5**	**39**	**6**
41	1	7	1	2	2	1	**3**	**9**	**2**	—	2	—	—	—	—	—	**2**	—	—	19	—	1	4	2	**1**	**23**	**2**
42	1	15	1	1	2	1	**2**	**17**	**2**	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—	2	26	1	5	5	2	**7**	**31**	**3**
43	1	20	—	5	—	3	**6**	**20**	**3**	—	3	—	1	—	—	**1**	**3**	—	2	23	1	4	6	4	**6**	**29**	**5**
44	—	12	—	1	—	—	**1**	**12**	—	—	1	—	—	—	1	—	**1**	**1**	—	19	1	4	2	2	**4**	**21**	**3**
45	—	14	—	1	—	1	**1**	**14**	**1**	—	3	—	—	—	1	—	**3**	**1**	3	28	1	10	5	2	**13**	**33**	**3**
46	—	11	—	2	4	1	**2**	**15**	**1**	—	2	—	1	—	1	**1**	**2**	**1**	1	23	1	2	5	2	**3**	**28**	**3**
47	—	18	1	4	1	4	**4**	**19**	**5**	1	2	—	—	—	—	**1**	**2**	—	—	15	1	5	2	2	**5**	**17**	**3**
48	—	6	—	—	—	—	—	**6**	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	1	24	2	3	2	3	**4**	**26**	**5**
49	—	11	—	1	—	1	**1**	**11**	**1**	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	26	2	3	1	3	**3**	**27**	**5**

Taul. 3. (jatk.). Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 3. (suite). ***Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.***

Ikävuosi *Age*	Uudenmaan lääni (jatk.). *Gouvernement de Nylande (suite).*									Turun ja Porin lääni (jatk.). *Gouvernement d'Åbo et Björneborg (suite).*									Hämeen lääni (jatk.), *Gouvernement de Tavastehus (suite).*								
	Miesp. *Hommes*			Naisp. *Femmes*			Yhteensä *Total*			Miesp. *Hommes*			Naisp. *Femmes*			Yhteensä *Total*			Miesp. *Hommes*			Naisp. *Femmes*			Yhteensä *Total*		
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
50	—	10	—	—	1	2	—	11	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19	1	2	6	2	3	25	3
51	—	13	1	—	—	—	—	13	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	29	—	1	3	6	2	32	6
52	—	5	—	1	—	—	1	5	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	19	2	—	2	4	1	21	6
53	1	9	1	—	1	—	1	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	1	1	—	2	1	22	3
54	—	15	—	—	—	—	—	15	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	3	28	2	8	1	2	11	29	4
55	—	6	—	—	1	1	—	7	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	19	2	1	3	2	2	22	4
56	—	10	—	3	—	2	3	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	1	3	1	4	3	20	5
57	—	4	—	—	—	—	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	18	3	1	2	1	1	20	4
58	—	5	2	—	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	1	2	—	—	2	15	1
59	—	8	—	1	—	2	1	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	2	—	—	4	—	12	6
60	—	5	1	1	1	—	1	6	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	14	—	—	1	3	—	15	3
61	—	4	—	—	—	—	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	11	2	—	2	1	—	13	3
62	—	2	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1	—	1	—	—	12	1
63	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	12	2	—	—	—	—	12	2
64	—	2	2	—	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	11	1	1	—	4	1	11	5
65	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	1	—	—	3	—	15	4
66	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2
67	—	3	—	—	—	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	3	—	7	3
68	—	—	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	—	—	—	—	8	1
69	—	2	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	—	2	2
70	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	1	1	—	4	3
71	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	2	1
72	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
73	—	2	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
74	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	2	1
75	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ilm:ton..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Yhteensä	**238**	**670**	**17**	**262**	**57**	**40**	**500**	**727**	**57**	**53**	**112**	**3**	**50**	**3**	**3**	**103**	**115**	**6**	**368**	**1,131**	**52**	**473**	**152**	**89**	**841**	**1,283**	**141**

Taul. 3. (jatk.). Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 3. (suite). ***Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.***

Ikävuosi *Age*	Viipurin lääni. *Gouvernement de Viborg.*									Kuopion lääni. *Gouvernement de Kuopio.*									Vaasan ja Oulun läänit. *Gouvernements de Vasa et Uleåborg.*								
	Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä. *Total.*			Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä. *Total.*			Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä *Total.*		
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*
1	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
13.....	3	—	—	2	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
14.....	19	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
15.....	32	—	—	11	—	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	1	—	—	7	—	—
16.....	56	—	—	22	—	—	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	9	—	—	16	—	—
17.....	47	—	—	48	—	—	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	10	—	—	17	—	—
18.....	71	1	—	84	1	—	155	2	—	3	—	—	4	—	—	7	—	—	18	3	—	13	1	—	31	4	—
19.....	98	2	—	102	3	1	200	5	1	3	—	—	3	—	—	6	—	—	21	—	—	12	—	—	33	—	—
20.....	84	13	—	93	10	1	177	23	1	3	—	—	9	—	—	12	—	—	9	1	—	10	—	—	19	1	—
21.....	91	18	—	94	10	—	185	28	—	4	—	—	4	—	—	8	—	—	14	3	—	11	—	—	25	3	—
22.....	75	31	—	64	14	—	139	45	—	2	—	—	3	—	—	5	—	—	10	4	—	7	—	—	17	4	—
23.....	61	50	—	48	8	3	109	58	3	3	—	—	2	—	—	5	—	—	10	6	—	8	—	—	18	6	—
24.....	56	51	—	40	13	1	96	64	1	2	2	—	3	—	—	5	2	—	7	8	—	3	2	—	10	10	—
25.....	43	78	—	46	11	—	89	89	—	2	7	—	2	—	—	4	7	—	7	8	—	8	—	—	15	8	—
26.....	42	61	2	36	16	6	78	77	8	1	2	—	3	—	—	4	2	—	4	6	—	4	2	1	8	8	1
27.....	28	100	—	32	6	1	60	106	1	3	5	—	2	—	—	5	5	—	4	17	1	2	—	—	6	17	1
28.....	22	87	—	17	6	4	39	93	4	3	1	—	—	—	1	3	1	1	2	8	—	3	—	1	5	8	1
29.....	17	89	1	26	8	8	43	97	9	—	4	—	—	—	—	—	4	—	3	12	—	4	1	—	7	13	—
30.....	20	93	1	22	9	8	42	102	9	1	1	—	1	—	—	2	1	—	1	11	—	4	2	—	5	13	—
31.....	16	89	3	9	9	4	25	98	7	2	2	—	—	—	—	2	2	—	—	11	—	—	1	1	—	12	1
32.....	13	91	1	10	5	4	23	96	5	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	13	—	1	1	1	1	14	1
33.....	6	101	—	13	9	5	19	110	5	1	2	—	1	—	—	2	2	—	2	9	1	2	4	—	4	13	1
34.....	5	94	1	18	5	7	23	99	8	—	6	—	1	—	—	1	6	—	1	17	—	3	—	—	4	17	—
35.....	12	100	2	20	14	6	32	114	8	—	5	—	—	—	1	—	5	1	1	11	2	2	2	—	3	13	2
36.....	6	100	1	8	13	10	14	113	11	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	12	—	2	—	1	2	12	1
37.....	5	79	2	17	14	9	22	93	11	—	3	—	—	—	1	—	3	1	—	14	—	4	1	1	4	15	1
38.....	8	111	3	11	9	8	19	120	11	—	2	—	—	—	—	—	2	—	1	13	—	—	1	—	1	14	—
39.....	2	84	1	10	5	10	12	89	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	16	1	1	—	1	2	16	2
40.....	5	61	1	4	7	3	9	68	4	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	5	1	1	—	—	1	5	1
41.....	1	48	1	5	4	3	6	52	4	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	—	2	—	—	5	—
42.....	4	59	1	7	11	6	11	70	7	—	2	—	—	1	1	—	3	1	1	6	1	—	1	1	1	7	2
43.....	4	79	2	5	15	7	9	94	9	—	4	—	—	1	1	—	5	1	—	9	—	—	—	—	—	9	—
44.....	2	68	4	6	4	3	8	72	7	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	7	—	—	2	—	—	9	—
45.....	4	80	5	4	12	10	8	92	15	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	11	—	—	3	1	—	14	1
46.....	2	53	2	2	4	10	4	57	12	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—	12	—	—	—	—	—	12	—
47.....	3	59	2	2	3	3	5	62	5	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	1	1	—	1	5	—
48.....	—	46	1	1	3	2	1	49	3	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	1	1	—	5	1
49.....	4	38	3	3	2	3	7	40	6	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	2	1

Taul. 3. (jatk.). Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 3. (suite). ***Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.***

Ikävuosi. *Age.*	Viipurin lääni (jatk.). *Gouvernement de Viborg (suite).*									Kuopion lääni (jatk.). *Gouvernement de Kuopio (suite).*									Vaasan ja Oulun läänit (jatk.). *Gouvernements de Vasa et Uleåborg (suite).*								
	Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä. *Total.*			Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä. *Total.*			Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä. *Total.*		
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*
1	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
50.....	1	48	3	4	4	6	5	52	9	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	4	1	—	—	—	—	4	1
51.....	—	37	2	1	4	—	1	41	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	1	—	3	1
52.....	1	27	1	2	3	3	3	30	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	1	—	5	1
53.....	—	30	2	2	—	2	2	30	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	3	1
54.....	2	35	4	2	2	—	4	37	4	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	1	—	3	1
55.....	—	43	—	2	3	1	2	46	1	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	5	—	—	1	—	—	6	—
56.....	1	21	3	2	5	4	3	26	7	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	6	—	1	—	—	1	6	—
57.....	—	18	1	—	1	6	—	19	7	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	7	—	—	—	—	—	7	—
58.....	—	15	4	—	—	2	—	15	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	2	—	3	2
59.....	2	24	—	1	—	2	3	24	2	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	—	2	1	—	2
60.....	2	10	2	—	1	2	2	11	4	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
61.....	—	21	—	—	—	1	—	21	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—
62.....	1	16	1	—	—	—	1	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	2
63.....	1	8	1	1	—	1	2	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
64.....	—	12	1	1	1	—	1	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
65.....	—	9	1	—	—	1	—	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
66.....	—	6	2	1	—	1	1	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
67.....	—	6	—	1	—	1	1	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
68.....	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
69.....	—	2	1	—	—	1	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
70.....	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
71.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73.....	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
74.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
76.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
77.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11m.ton.	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	**978**	**2,517**	**69**	**962**	**287**	**180**	**1,940**	**2,804**	**249**	**33**	**78**	**—**	**41**	**3**	**6**	**74**	**81**	**6**	**139**	**310**	**12**	**130**	**31**	**22**	**269**	**341**	**34**

Taul. 3. (jatk.). Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja yksivuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 3. (suite). ***Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes annuelles d'âge.***

Ikävuosi. *Age.*	Koko maa. *Ensemble du pays.*									Ikävuosi. *Age.*	Koko maa (jatk.). *Ensemble du pays (suite).*								
	Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä. *Total.*				Miesp. *Hommes.*			Naisp. *Femmes.*			Yhteensä. *Total.*		
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*		nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*
1	56	57	58	59	60	61	62	63	64	1	56	57	58	59	60	61	62	63	64
13.....	3	—	—	3	—	—	**6**	—	—	50.....	2	81	5	7	11	10	**9**	**92**	**15**
14.....	24	—	—	—	—	—	**24**	—	—	51.....	1	84	3	2	7	7	**3**	**91**	**10**
15.....	53	—	—	23	—	—	**76**	—	—	52.....	2	56	3	3	6	8	**5**	**62**	**11**
16.....	79	—	—	56	—	—	**135**	—	—	53.....	1	64	4	3	1	5	**4**	**65**	**9**
17.....	92	—	—	104	—	—	**196**	—	—	54.....	5	85	7	10	3	3	**15**	**88**	**10**
18.....	152	4	—	155	2	—	**307**	**6**	—	55.....	1	76	2	3	8	4	**4**	**84**	**6**
19.....	193	2	—	183	8	1	**376**	**10**	**1**	56.....	1	56	4	10	6	11	**11**	**62**	**15**
20.....	149	16	—	165	13	1	**314**	**29**	**1**	57.....	—	51	4	1	3	7	**1**	**54**	**11**
21.....	189	28	—	172	12	—	**361**	**40**	—	58.....	—	37	7	2	1	4	**2**	**38**	**11**
22.....	136	59	—	129	22	—	**265**	**81**	—	59.....	2	47	2	3	—	10	**5**	**47**	**12**
23.....	115	91	—	104	12	3	**219**	**103**	**3**	60.....	3	31	3	1	3	5	**4**	**34**	**8**
24.....	99	98	2	85	19	1	**184**	**117**	**3**	61.....	—	39	2	—	2	2	—	**41**	**4**
25.....	84	158	—	88	19	—	**172**	**177**	—	62.....	1	30	3	—	1	2	**1**	**31**	**5**
26.....	68	120	2	75	20	8	**143**	**140**	**10**	63.....	1	23	4	1	—	2	**2**	**23**	**6**
27.....	56	192	1	56	12	2	**112**	**204**	**3**	64.....	—	27	4	2	1	4	**2**	**28**	**8**
28.....	45	145	1	44	16	8	**89**	**161**	**9**	65.....	—	27	3	—	—	4	—	**27**	**7**
29.....	36	161	1	55	16	12	**91**	**177**	**13**	66.....	—	11	4	1	—	2	**1**	**11**	**6**
30.....	37	172	1	41	15	9	**78**	**187**	**10**	67.....	—	17	—	1	—	5	**1**	**17**	**5**
31.....	26	161	5	21	17	8	**47**	**178**	**13**	68.....	—	11	2	2	—	—	**2**	**11**	**2**
32.....	24	187	2	21	16	10	**45**	**203**	**12**	69.....	—	7	4	—	—	2	—	**7**	**6**
33.....	16	175	1	25	22	8	**41**	**197**	**9**	70.....	—	8	2	—	1	1	—	**9**	**3**
34.....	12	186	2	33	15	11	**45**	**201**	**13**	71.....	—	4	—	—	—	1	—	**4**	**1**
35.....	21	191	4	38	21	10	**59**	**212**	**14**	72.....	—	1	1	—	—	1	—	**1**	**2**
36.....	9	180	3	18	17	12	**27**	**197**	**15**	73.....	—	4	2	—	—	—	—	**4**	**2**
37.....	9	177	2	28	24	13	**37**	**201**	**15**	74.....	—	2	1	—	—	1	—	**2**	**2**
38.....	12	187	6	20	21	10	**32**	**208**	**16**	75.....	—	3	—	—	—	—	—	**3**	—
39.....	4	179	2	17	11	12	**21**	**190**	**14**	76.....	—	1	—	—	—	1	—	**1**	**1**
40.....	8	125	5	13	16	9	**21**	**141**	**14**	77.....	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—
41.....	2	81	2	8	12	6	**10**	**93**	**8**	78.....	—	2	1	—	—	—	—	**2**	**1**
42.....	8	108	4	14	20	11	**22**	**128**	**15**	79.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43.....	7	138	3	15	22	15	**22**	**160**	**18**	80.....	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—
44.....	2	109	5	11	8	6	**13**	**117**	**11**	81.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45.....	7	139	6	15	20	15	**22**	**159**	**21**	82.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46.....	3	102	3	7	14	14	**10**	**116**	**17**	83.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
47.....	4	99	4	12	7	9	**16**	**106**	**13**	84.....	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—
48.....	1	81	4	4	6	6	**5**	**87**	**10**	Ilm.ton	—	1	—	—	1	—	—	**2**	—
49.....	4	78	5	8	3	8	**12**	**81**	**13**	**Yhteensä**	**1,809**	**4,818**	**153**	**1,918**	**533**	**340**	**3,727**	**5,351**	**493**

Taul. 4. Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 4. Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.

Ikäluokat. *Age.*	Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nylande.*												Turun ja Porin lääni. *Gouvernement d'Abo et Björneborg.*											
	Miesp. *Hommes.*				Naisp. *Femmes.*				Kumpaakin sukup. *Total.*				Miesp. *Hommes.*				Naisp. *Femmes.*				Kumpaakin sukup. *Total.*			
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht *tot.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
13—14....	3	—	—	**3**	—	—	—	—	3	—	—	**3**	1	—	—	**1**	—	—	—	—	1	—	—	**1**
15—19....	86	—	—	**86**	56	2	—	**58**	142	2	—	**144**	20	—	—	**20**	19	—	—	**19**	39	—	—	**39**
20—24....	88	46	—	**134**	95	13	—	**108**	183	59	—	**242**	17	9	—	**26**	17	—	—	**17**	34	9	—	**43**
25—29....	37	120	—	**157**	47	11	4	**62**	84	131	4	**219**	8	19	—	**27**	6	3	—	**9**	14	22	—	**36**
30—34....	13	130	1	**144**	21	7	7	**35**	34	137	8	**179**	5	31	1	**37**	2	—	—	**2**	7	31	1	**39**
35—39....	6	126	1	**133**	14	9	4	**27**	20	135	5	**160**	1	20	—	**21**	3	—	—	**3**	4	20	—	**24**
40—44....	4	75	3	**82**	14	6	7	**27**	18	81	10	**109**	—	11	—	**11**	2	—	1	**3**	2	11	1	**14**
45—49....	—	60	1	**61**	8	5	7	**20**	8	65	8	**81**	1	8	1	**10**	1	—	2	**3**	2	8	3	**13**
50—54....	1	52	2	**55**	1	2	2	**5**	2	54	4	**60**	—	5	1	**6**	—	—	—	—	—	5	1	**6**
55—59....	—	33	2	**35**	4	1	5	**10**	4	34	7	**45**	—	2	—	**2**	—	—	—	—	—	2	—	**2**
60—64....	—	14	3	**17**	1	1	1	**3**	1	15	4	**20**	—	5	—	**5**	—	—	—	—	—	5	—	**5**
65—69....	—	8	2	**10**	1	—	2	**3**	1	8	4	**13**	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	**1**
70—74....	—	5	2	**7**	—	—	1	**1**	—	5	**3**	**8**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75—79....	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80—84....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	**1**
Ilm.ton ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	**238**	**670**	**17**	**925**	**262**	**57**	**40**	**359**	**500**	**727**	**57**	**1,284**	**53**	**112**	**3**	**168**	**50**	**3**	**3**	**56**	**103**	**115**	**6**	**224**

Ikäluokat. *Age.*	Hämeen lääni. *Gouvernement de Tavastehus.*												Viipurin lääni. *Gouvernement de Viborg.*											
	Miesp. *Hommes.*				Naisp. *Femmes.*				Kumpaakin sukup. *Total.*				Miesp. *Hommes.*				Naisp. *Femmes.*				Kumpaakin sukup. *Total.*			
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht *tot.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*
1	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
13—14....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	**22**	2	—	—	**2**	24	—	—	**24**
15—19....	94	—	—	**94**	127	3	—	**130**	221	3	—	**224**	304	3	—	**307**	267	4	1	**272**	571	7	1	**579**
20—24....	152	50	2	**204**	144	8	—	**152**	296	58	2	**356**	367	163	—	**530**	339	55	5	**399**	706	218	5	**929**
25—29....	63	152	1	**216**	80	19	4	**103**	143	171	5	**319**	152	415	3	**570**	157	47	19	**223**	309	462	22	**793**
30—34....	29	175	2	**206**	33	33	9	**75**	62	208	11	**281**	60	468	6	**534**	72	37	28	**137**	132	505	34	**671**
35—39....	12	216	4	**232**	29	26	5	**60**	41	242	9	**292**	33	474	9	**516**	66	55	43	**164**	99	529	52	**680**
40—44....	6	119	5	**130**	17	24	14	**55**	23	143	19	**185**	16	315	9	**340**	27	41	22	**90**	43	356	31	**430**
45—49....	5	116	7	**128**	23	15	12	**50**	28	131	19	**178**	13	276	13	**302**	12	24	28	**64**	25	300	41	**366**
50—54....	6	117	6	**129**	12	12	16	**40**	18	129	22	**169**	4	177	12	**193**	11	13	11	**35**	15	190	23	**228**
55—59....	1	83	9	**93**	7	6	11	**24**	8	89	20	**117**	3	121	8	**132**	5	9	15	**29**	8	130	23	**161**
60—64....	—	59	6	**65**	1	4	8	**13**	1	63	14	**78**	4	67	5	**76**	2	2	4	**8**	6	69	9	**84**
65—69....	—	34	5	**39**	—	—	7	**7**	—	34	12	**46**	—	26	4	**30**	2	—	4	**6**	2	26	8	**36**
70—74....	—	7	4	**11**	—	1	3	**4**	—	8	7	**15**	—	7	—	**7**	—	—	—	—	—	7	—	**7**
75—79....	—	3	1	**4**	—	—	—	—	—	3	1	**4**	—	3	—	**3**	—	—	—	—	—	3	—	**3**
80—84....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	**1**
Ilm.ton ..	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—	1	—	**1**	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	**1**
Yhteensä	**368**	**1,131**	**52**	**1,551**	**473**	**152**	**89**	**714**	**841**	**1,283**	**141**	**2,265**	**978**	**2,517**	**69**	**3,564**	**962**	**287**	**180**	**1,429**	**1,940**	**2,804**	**249**	**4,993**

Taul. 4. (jatk.). Työntekijät läänittäin, sukupuolen, siviilisäädyn ja 5-vuotis-ikäluokkain mukaan jaettuina.

Tab. 4. (suite). ***Groupement des ouvriers d'après les gouvernements, et leur répartition par sexes, état civil et classes d'âge de 5 ans.***

Ikäluokat. *Age.*	Kuopion lääni. *Gouvernement de Kuopio.*												Vaasan ja Oulun läänit. *Gouvernements de Vasa et Uleåborg.*											
	Miesp. *Hommes.*				Naisp. *Femmes.*				Kumpikin sukup. *Total.*				Miesp. *Hommes.*				Naisp. *Femmes.*				Kumpikin sukup. *Total.*			
	nt. *v.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *v.*	n. *m.*	l. *v.*	yht *tot.*	nt. *v.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *v.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *v.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *v.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*
1	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
13—14....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1	2	—	—	**2**
15—19....	6	—	—	**6**	7	—	—	**7**	13	—	—	**13**	59	3	—	**62**	45	1	—	**46**	104	4	—	**108**
20—24....	14	2	—	**16**	21	—	—	**21**	35	2	—	**37**	50	22	—	**72**	39	2	—	**41**	89	24	—	**113**
25—29....	9	19	—	**28**	7	—	1	**8**	16	19	1	**36**	20	51	1	**72**	21	3	2	**26**	41	54	3	**98**
30—34....	4	16	—	**20**	3	—	—	**3**	7	16	—	**23**	4	61	1	**66**	10	8	2	**20**	14	69	3	**86**
35—39....	—	12	—	**12**	—	—	2	**2**	—	12	2	**14**	3	66	3	**72**	9	4	3	**16**	12	70	6	**88**
40—44....	—	11	—	**11**	—	2	2	**4**	—	13	2	**15**	1	30	2	**33**	1	5	1	**7**	2	35	3	**40**
45—49....	—	6	—	**6**	1	1	—	**2**	1	7	—	**8**	—	33	—	**33**	1	5	3	**9**	1	38	3	**42**
50—54....	—	2	—	**2**	1	—	—	**1**	1	2	—	**3**	—	17	1	**18**	—	1	4	**5**	—	18	5	**23**
55—59....	—	8	—	**8**	1	—	1	**2**	1	8	1	**10**	—	20	—	**20**	2	2	4	**8**	2	22	4	**28**
60—64....	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	**1**	1	4	2	**7**	—	—	2	**2**	1	4	4	**9**
65—69....	—	1	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—	3	2	**5**	1	—	—	**1**	1	3	2	**6**
70—74....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75—79....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	**1**	—	—	1	**1**
80—84....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ilm.ton ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	**33**	**78**	—	**111**	**41**	**3**	**6**	**50**	**74**	**81**	**6**	**161**	**139**	**310**	**12**	**461**	**130**	**31**	**22**	**183**	**269**	**341**	**34**	**644**

Ikäluokat. *Age.*	K o k o m a a. *Ensemble du pays.*											
	Miesp. *Hommes.*				Naisp. *Femmes.*				Kumpikin sukup. *Total.*			
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	yht. *total.*
1	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85
13—14.....	27	—	—	**27**	3	—	—	**3**	30	—	—	**30**
15—19.....	569	6	—	**575**	521	10	1	**532**	1,090	16	1	**1,107**
20—24.....	688	292	2	**982**	655	78	5	**738**	1,343	370	7	**1,720**
25—29.....	289	776	5	**1,070**	318	83	30	**431**	607	859	35	**1,501**
30—34.....	115	881	11	**1,007**	141	85	46	**272**	256	966	57	**1,279**
35—39.....	55	914	17	**986**	121	94	57	**272**	176	1,008	74	**1,258**
40—44.....	27	561	19	**607**	61	78	47	**186**	88	639	66	**793**
45—49.....	19	499	22	**540**	46	50	52	**148**	65	549	74	**688**
50—54.....	11	370	22	**403**	25	28	33	**86**	36	398	55	**489**
55—59.....	4	267	19	**290**	19	18	36	**73**	23	285	55	**363**
60—64.....	5	150	16	**171**	4	7	15	**26**	9	157	31	**197**
65—69.....	—	73	13	**86**	4	—	13	**17**	4	73	26	**103**
70—74.....	—	19	6	**25**	—	1	4	**5**	—	20	10	**30**
75—79.....	—	7	1	**8**	—	—	1	**1**	—	7	2	**9**
80—84.....	—	2	—	**2**	—	—	—	—	—	2	—	**2**
Ilm.ton	—	1	—	**1**	—	1	—	**1**	—	2	—	**2**
Yhteensä	**1,809**	**4,818**	**153**	**6,780**	**1,918**	**533**	**340**	**2,791**	**3,727**	**5,351**	**493**	**9,571**

Taul. 5. Työntekijäin sukupuolen, ijän ja siviilisäädyn mukaisen jaon yhdistelmä.

Tab. 5. Résumé de la répartition des ouvriers par sexes, âge et état civil.

Paikkakunta. *Localité.*	Miespuolisia työntekijöitä. *Hommes.*									Naispuolisia työntekijöitä. *Femmes.*									Koko työntekijäluku. *Nombre total des ouvriers.*
	Alle 18 v. *Au-dessous de 18 ans.*			18 v. ja vanhempia. *18 ans et au-dessus.*				Ilmoittamaton. *Non mentionnés.*	Yhteensä miesp. työntek. *Total des hommes.*	Alle 18 v. *Au-dessous de 18 ans.*			18 v. ja vanhempia. *18 ans et au-dessus.*				Ilmoittamaton. *Non mentionnés.*	Yhteensä naisp. työntek. *Total des femmes.*	
	13—14 v. *13—14 ans.*	15—17 v. *15—17 ans.*	Yhteensä. *Total.*	Naimatt. *Célibataires.*	Naineita. *Mariés.*	Leskiä. *Veufs.*	Yhteensä. *Total.*			13—14 v. *13—14 ans.*	15—17 v. *15—17 ans.*	Yhteensä. *Total.*	Naimatt. *Célibataires.*	Naineita. *Mariés.*	Leskiä. *Veuves.*	Yhteensä. *Total.*			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Uudenmaan lääni.																			
Kaupungit	1	5	6	21	67	1	89	—	95	—	2	2	8	4	—	12	—	14	109
Maaseutu	2	25	27	184	603	16	803	—	830	—	19	19	233	53	40	326	—	345	1,175
Yhteensä	**3**	**30**	**33**	**205**	**670**	**17**	**892**	—	**925**	—	**21**	**21**	**241**	**57**	**40**	**338**	—	**359**	**1,284**
Turun ja Porin lääni.																			
Maaseutu	1	11	12	41	112	3	156	—	168	—	9	9	41	3	3	47	—	56	224
Hämeen lääni.																			
Kaupungit	—	4	4	94	343	18	455	—	459	—	8	8	154	44	28	226	—	234	693
Maaseutu	—	24	24	246	788	34	1,068	—	1,092	—	44	44	267	107	61	435	1	480	1,572
Yhteensä	—	**28**	**28**	**340**	**1,131**	**52**	**1,523**	—	**1,551**	—	**52**	**52**	**421**	**151**	**89**	**661**	**1**	**714**	**2,265**
Viipurin lääni.																			
Kaupungit	—	11	11	55	62	4	121	—	132	—	3	3	18	4	2	24	—	27	159
Maaseutu	22	124	146	766	2,454	65	3,285	1	3,432	2	78	80	861	283	178	1,322	—	1,402	4,834
Yhteensä	**22**	**135**	**157**	**821**	**2 516**	**69**	**3,406**	**1**	**3,564**	**2**	**81**	**83**	**879**	**287**	**180**	**1,346**	—	**1,429**	**4,993**
Kuopion lääni.																			
Maaseutu	—	—	—	**33**	**78**	—	**111**	—	**111**	—	—	—	**41**	**3**	**6**	**50**	—	**50**	**161**
Vaasan lääni.																			
Maaseutu	1	19	20	115	304	12	431	—	451	1	20	21	109	31	22	162	—	183	634
Oulun lääni.																			
Maaseutu	—	1	1	3	6	—	9	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Yhteensä kaupungeissa	1	20	21	170	472	23	665	—	686	—	13	13	180	52	30	262	—	275	961
Yhteensä maaseudulla	26	204	230	1,388	4.345	130	5.863	1	6.094	3	170	173	1,552	480	310	2,342	1	2.516	8,610
Kaiken kaikkiaan	**27**	**224**	**251**	**1,558**	**4,817**	**153**	**6,528**	**1**	**6,780**	**3**	**183**	**186**	**1,732**	**532**	**340**	**2,604**	**1**	**2,791**	**9,571**

Taul. 6. Työntekijäin keski-ikä.

Tab. 6. Moyenne d'âge des ouvriers.

Paikkakunta. *Localité.*	Miespuolisia. *Hommes.*				Naispuolisia. *Femmes.*				Kumpaakin sukup. *Les deux sexes.*			
	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	k:ki. *tot.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	k:ki. *tot.*	nt. *c.*	n. *m.*	l. *v.*	k:ki. *tot.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uudenmaan lääni.												
Kaupungit	21.2	39.2	42.0	34.1	22.1	34.2	—	25.6	21.4	38.9	42.0	33.0
Maaseutu	22.5	37.4	55.6	34.0	26.4	32.8	44.0	29.4	24.6	37.0	47.3	32.6
Koko lääni	22.4	37.6	54.8	34.0	26.2	32.9	44.0	29.3	24.4	37.2	47.2	32.7
Turun ja Porin lääni.												
Maaseutu	22.3	36.7	44.3	32.3	23.5	26.3	45.0	24.8	22.9	36.5	44.7	30.4
Hämeen lääni.												
Kaupungit	24.6	41.4	52.9	38.3	27.7	36.2	53.9	32.4	26.5	40.8	53.5	36.3
Maaseutu	23.8	41.2	52.3	37.3	25.8	38.8	46.9	31.4	24.9	41.0	48.8	35.5
Koko lääni	24.0	41.3	52.5	37.6	26.5	38.1	49.1	31.7	25.4	40.9	50.3	35.7
Viipurin lääni.												
Kaupungit	24.2	37.6	52.0	31.3	24.6	35.2	33.0	26.8	24.3	37.4	45.7	30.6
Maaseutu	23.1	38.3	46.8	34.4	24.8	34.3	40.6	28.7	23.9	37.9	42.3	32.8
Koko lääni	23.1	38.3	47.1	34.3	24.8	34.4	40.6	28.7	23.9	37.9	42.4	32.7
Kuopion lääni.												
Maaseutu	23.7	37.7	—	33.6	24.6	43.7	40.2	27.7	24.2	38.0	40.2	31.7
Vaasan lääni.												
Maaseutu	21.8	37.4	46.7	33.0	24.0	37.2	48.1	29.1	22.9	37.3	47.6	31.9
Oulun lääni.												
Maaseutu	18.2	41.3	—	32.1	—	—	—	—	18.2	41.3	—	32.1
Kaikki kaupungit	24.0	40.6	52.3	36.4	27.0	36.0	52.5	31.5	25.5	40.2	52.4	35.0
Koko maaseutu	23.0	38.6	49.3	34.7	25.1	35.4	42.9	29.2	24.1	38.3	44.8	33.1
Koko maa	23.1	38.8	49.7	34.9	25.3	35.4	43.7	29.5	24.2	38.5	45.6	33.3

Taul. 7. Työntekijäin syntymäseutu.

Tab. 7. Lieu de naissance des ouvriers.

Työseutu on *Lieu de travail*	Syntymäseutu. *Lieu de naissance.*															
	Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nyland.*			Turun ja Porin lääni. *Gouvernement d'Åbo et Björneborg.*		Hämeen lääni. *Gouvernement de Tavastehus.*		Viipurin lääni. *Gouvernement de Viborg.*		Mikkelin lääni. *Gouvernement de S:t Michel.*		Kuopion lääni. *Gouvernement de Kuopio.*		Vaasan lääni. *Gouvernement de Vasa.*	
	Helsinki. *Helsingfors.*	Muut kaup. *autres villes.*	maaseutu. *campagne.*	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Uudenmaan läänissä ..	8	5	832	—	20	4	78	2	126	16	128	4	36	3	16
Turun ja Porin » ..	—	—	3	1	190	3	19	—	3	—	—	—	1	—	2
Hämeen » ..	2	1	26	6	269	153	1,616	4	11	1	34	6	16	9	84
Viipurin » ..	15	4	898	15	77	41	238	126	1,962	64	614	43	653	20	142
Kuopion » ..	—	—	1	1	—	1	—	1	1	—	3	1	149	—	1
Vaasan » ..	1	—	11	1	9	18	149	1	22	2	10	1	12	2	380
Oulun » ..	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa	**26**	**10**	**1,771**	**24**	**565**	**221**	**2,100**	**134**	**2,125**	**83**	**789**	**55**	**867**	**34**	**625**

Työseutu on *Lieu de travail*	Syntymäseutu. *Lieu de naissance.*														Koko työntekijäluku. *Nombre total d'ouvriers.*
	Oulun lääni. *Gouvernement d'Uleåborg.*		Suomessa. *Finlande.*			Venäjä. *Russie.*	Ruotsi. *Suède.*	Norja. *Norvège.*	Saksa. *Allemagne.*	Itävalta. *Autriche.*	Englanti. *Angleterre.*	Ranska. *France.*	Suomen ulkop. *Etranger (total).*	Ilmoittamaton seutu. *Lieu non mentionné.*	
	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*	kaupungit. *villes.*	maaseutu. *campagne.*	yhteensä. *total.*										
1	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Uudenmaan läänissä....	—	—	42	1,236	1,278	2	1	1	—	—	—	—	4	2	1,284
Turun ja Porin »	1	—	5	218	223	1	—	—	—	—	—	—	1	—	224
Hämeen »	4	6	186	2,062	2,248	2	5	—	1	1	1	1	11	6	2,265
Viipurin »	5	9	333	4,593	4,926	26	7	4	1	1	—	—	39	28	4,993
Kuopion »	—	2	4	157	161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	161
Vaasan »	2	1	28	594	622	—	1	—	1	—	—	—	2	10	634
Oulun »	1	8	2	8	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Koko maa	**13**	**26**	**600**	**8,868**	**9,468**	**31**	**14**	**5**	**3**	**2**	**1**	**1**	**57**	**46**	**9,571**

Taul. 8. Työntekijäin syntymäseutu työseutuun verrattuna.

Tab. 8. Rapport du lieu de naissance et du lieu de travail des ouvriers.

Työseutu. *Lieu de travail.*	Syntymäseutu. *Lieu de naissance.*						Yhteensä. *Total.*
	Työseutu. *Lieu de travail.*	Muu saman läänin paikkak. *Autres localités du même gouvernement.*	Muut läänit. *Autres gouvernements.*	Suomessa. *En Finlande.*	Suomen ulkop. *A l'étranger.*	Ilmoittamaton. *Non mentionné.*	
1	2	3	4	5	6	7	8
Uudenmaan lääni.							
Kaupungit	1	99	9	109	—	—	109
Maaseutu	551	194	424	1,169	4	2	1,175
Yhteensä	**552**	**293**	**433**	**1,278**	**4**	**2**	**1,284**
Turun ja Porin lääni.							
Maaseutu	**86**	**105**	**32**	**223**	**1**	—	**224**
Hämeen lääni.							
Kaupungit	111	353	226	**690**	**3**	—	**693**
Maaseutu	904	401	253	1,558	8	6	1,572
Yhteensä	**1,015**	**754**	**479**	**2,248**	**11**	**6**	**2,265**
Viipurin lääni.							
Kaupungit	29	24	98	**151**	**8**	—	**159**
Maaseutu	1,091	944	2,740	**4,775**	**31**	28	**4,834**
Yhteensä	**1,120**	**968**	**2,838**	**4,926**	**39**	**28**	**4,993**
Kuopion lääni.							
Maaseutu	**103**	**47**	**11**	**161**	—	—	**161**
Vaasan lääni.							
Maaseutu	**244**	**138**	**240**	**622**	**2**	**10**	**634**
Oulun lääni.							
Maaseutu	**8**	**1**	**1**	**10**	—	—	**10**
Yhteensä kaupungeissa	141	476	333	**950**	**11**	—	**961**
Yhteensä maaseudulla	2,987	1,830	3,701	**8.518**	**46**	46	**8.610**
Kaiken kaikkiaan	**3,128**	**2,306**	**4,034**	**9,468**	**57**	**46**	**9,571**

Taul. 9. Miespuolisten työntekijäin ammatit ennen paperiteollisuuteen tuloa.

Tab. 10. Métiers des ouvriers (hommes) avant leur entrée en service dans l'industrie du papier.

Paikkakunta. *Localité.*	Teollisuus- ja käsiammatit. *Arts et métiers.*	Maanviljelys y. m. *Agriculture etc.*	Kauppa ja keskustelike. *Commerce et communications.*	Sivilivirka. *Fonction civile.*	Sotilasvirka. *Service militaire.*	Palkollisia, asiapoikia ja semm. *Gens de service.*	Työmiehiä. *Ouvriers.*	Yhteensä amm. ilmoittaneita. *Total des professions mentionnées.*	Ilmiön ammatti. *Métier non mentionné.*	Kaiken kaikkiaan. *Somme totale.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Uudenmaan lääni	242	219	28	3	2	82	117	**693**	232	**925**
Turun ja Porin »	42	23	5	—	1	23	53	**147**	21	**168**
Hämeen »	473	149	46	5	21	204	256	**1,154**	397	**1,551**
Viipurin »	827	460	63	—	5	112	337	**1.804**	1,760	**3,564**
Kuopion »	49	4	3	—	1	—	49	**106**	5	**111**
Vaasan »	61	14	3	—	2	50	29	**159**	292	**451**
Oulun »	—	4	—	—	—	—	—	**4**	6	**10**
Yhteensä	**1,694**	**873**	**148**	**8**	**32**	**471**	**841**	**4,067**	**2,713**	**6,780**

Taul. 10. Naispuolisten työntekijäin ammatit ennen paperiteollisuuten tuloa.

Tab. 9. Métiers des travailleuses avant leur entrée en service dans l'industrie du papier.

Paikkakunta. *Localité.*	Teollisuus- ja käsiammatit. *Arts et métiers.*	Maanviljelys y. m. *Agriculture etc.*	Kaupanharjoittajia. *Commerce.*	Ompelijattaria, pesijättäriä, siivättäjiä. *Couturières, blanchisseuses, repasseuses.*	Palkollisia, asiakyttöjä y. m. *Gens de service.*	Muut ammatit. *Autres professions.*	Yhteensä ammatin ilmoittaneita. *Total des professions mentionnées.*	Ilmoittamaton. *Métier non mentionné.*	Kaiken kaikkiaan. *Somme totale.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uudenmaan lääni	15	56	2	7	77	6	**163**	196	**359**
Turun ja Porin »	2	1	—	—	25	2	**30**	26	**56**
Hämeen »	81	14	1	6	222	11	**335**	379	**714**
Viipurin »	85	117	2	4	315	34	**557**	872	**1,429**
Kuopion »	11	2	—	—	17	5	**35**	15	**50**
Vaasan »	6	—	—	1	43		**50**	133	**183**
Yhteensä	**200**	**190**	**5**	**18**	**699**	**58**	**1,170**	**1,621**	**2,791**

Taul. 11. Isän ammatti.

Tab. 11. Métier du père.

Paikkakunta. *Localité*	Paperiteollisuus. *Industrie du papier.*	Teollisuus- ja käsiammatit. *Arts et métiers.*	Maanvilj., kalastus y. m. *Agriculture, pêche etc.*	Talonomistajia. *Propriétaire.*	Kauppa ja keskusliike. *Commerce et communication.*	Yleinen virka ja kirjall. ammatit. *Fonction publique et profession libérale.*	Palkollisia ja työmiehiä. *Gens de service et ouvriers.*	Ammatin ilm:ttomia. *Métiers non mentionnés.*	Kaiken kaikiaan. *Somme totale.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uudenmaan lääni	148	309	522	16	25	8	203	53	**1,284**
Turun ja Porin »	28	44	90	2	—	1	57	2	**224**
Hämeen »	304	451	687	78	38	28	496	183	**2,265**
Viipurin »	336	1,170	1,262	186	81	40	1,747	171	**4,993**
Kuopion »	3	38	33	5	4	3	68	7	**161**
Vaasan »	35	172	143	38	11	5	175	55	**634**
Oulun »	—	2	3	1	—	—	—	4	**10**
Yhteensä	**854**	**2.186**	**2,740**	**326**	**159**	**85**	**2.746**	**475**	**9,571**

Taul. 12. Työntekijäin elätettäviä henkilöjä, paitsi omia vaimoja ja lapsia.

Tab. 12. Personnes outre leurs propres, femmes et enfants, entretenues par les ouvriers.

Paikkakunta. *Localité.*	Elätettäviä *Nombre des entreteneurs*		Elätettäviä kaikkiaan. *Nombre des entretenus.*
	miehiä. *hommes.*	naisia. *femmes.*	
1	2	3	4
Uudenmaan lääni	54	27	128
Turun ja Porin »	15	3	20
Hämeen »	155	56	253
Viipurin »	396	194	801
Kuopion »	19	7	33
Vaasan »	41	13	67
Oulun »	2	—	2
Yhteensä	**682**	**300**	**1,304**

Taul. 13. Työntekijäin

Tab. 13. Enfants vivants

	Paikkakunta. *Localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, naineita ja leskimiehiä, joilla on seuraava määrä lapsia. *Ouvriers (hommes), mariés ou veufs, ayant le nombre suivant d'enfants.*													Yhteensä *Total.*	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14	Isiä. *Pères.*	Lapsia. *Enfants.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	*Uudenmaan lääni.*															
2	Kaupungit	9	15	8	15	7	6	2	2	—	—	—	—	—	64	224
3	Maaseutu	138	112	85	86	58	33	17	8	2	4	—	—	—	543	1,690
4	**Yhteensä**	**147**	**127**	**93**	**101**	**65**	**39**	**19**	**10**	**2**	**4**	—	—	—	**607**	**1,914**
5	*Turun ja Porin lääni.*															
6	Maaseutu	**26**	**23**	**17**	**11**	**8**	**7**	**6**	**2**	—	**1**	—	—	—	**101**	**317**
7	*Hämeen lääni.*															
8	Kaupungit	77	62	46	47	38	25	17	5	2	3	—	—	—	**322**	**1,074**
9	Maaseutu	126	142	127	92	91	72	39	26	15	6	1	1	1	**739**	**2,759**
10	**Yhteensä**	**203**	**204**	**173**	**139**	**129**	**97**	**56**	**31**	**17**	**9**	**1**	**1**	**1**	**1,061**	**3,833**
11	*Viipurin lääni.*															
12	Kaupungit	17	9	7	4	9	3	2	2	—	3	1	—	—	**57**	**206**
13	Maaseutu	459	427	354	340	246	169	79	45	24	7	4	—	—	**2,154**	**7,222**
14	**Yhteensä**	**476**	**436**	**361**	**344**	**255**	**172**	**81**	**47**	**24**	**10**	**5**	—	—	**2,211**	**7,428**
15	*Kuopion lääni.*															
16	Maaseutu	**15**	**12**	**10**	**11**	**11**	**4**	**1**	**3**	—	—	—	—	—	**67**	**223**
17	*Vaasan lääni.*															
18	Maaseutu	**53**	**51**	**50**	**42**	**22**	**27**	**8**	**8**	**3**	**2**	**2**	—	—	**268**	**934**
19	*Oulun lääni.*															
20	Maaseutu	—	—	**1**	**2**	**2**	**1**	—	—	—	—	—	—	—	**6**	**27**
21	Yhteensä kaupungeissa	103	86	61	66	54	34	21	9	2	6	1	—	—	**443**	**1,504**
22	Yhteensä maaseudulla	817	767	644	584	438	313	150	92	44	20	7	1	1	**3,878**	**13,172**
23	**Kaiken kaikkiaan**	**920**	**853**	**705**	**650**	**492**	**347**	**171**	**101**	**46**	**26**	**8**	**1**	**1**	**4,321**	**14,676**

elossa olevat lapset.

des ouvriers.

Naispuolisia työntekijöitä, naim. olevia ja leskiä, joilla on seuraava määrä lapsia. *Travailleuses mariées ou veuves ayant le nombre suivant d'enfants.*										Yhteensä. *Total.*		Naisp. työntek., naimatt., joilla on seur. määrä lapsia. *Travailleuses non mariées ayant le nombre suivant d'enfants.*						Yhteensä. *Total.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Äitejä. *Mères.*	Lapsia. *Enfants.*	1	2	3	4	5	6	Äitejä. *Mères.*	Lapsia. *Enfants.*	
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
																				1
1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	4	18	1	2	—	—	—	—	3	5	2
21	26	13	4	6	5	4	1	—	—	80	224	43	14	5	—	—	—	62	86	3
22	**26**	**13**	**5**	**7**	**5**	**4**	**2**	—	—	**84**	**242**	**44**	**16**	**5**	—	—	—	**65**	**91**	4
																				5
1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	5	13	8	1	—	—	—	—	9	10	6
																				7
13	16	9	8	3	2	1	1	1	—	54	155	15	6	2	—	—	—	23	33	8
27	28	23	20	19	15	9	3	4	—	148	540	34	12	3	—	—	1	50	73	9
40	**44**	**32**	**28**	**22**	**17**	**10**	**4**	**5**	—	**202**	**695**	**49**	**18**	**5**	—	—	**1**	**73**	**106**	10
																				11
1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	4	8	1	1	—	—	—	—	2	3	12
94	79	73	52	35	13	11	3	2	2	364	1,071	96	32	10	2	1	—	141	203	13
95	**81**	**74**	**52**	**35**	**13**	**11**	**3**	**2**	**2**	**368**	**1,079**	**97**	**33**	**10**	**2**	**1**	—	**143**	**206**	14
																				15
1	**4**	**1**	—	**1**	**2**	—	—	—	—	**9**	**29**	**5**	**1**	—	—	—	—	**6**	**7**	16
																				17
10	**11**	**7**	**8**	**4**	**2**	**3**	—	—	—	**45**	**138**	**11**	**5**	**3**	—	—	—	**19**	**30**	18
																				19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
15	18	10	9	4	2	1	2	1	—	62	181	17	9	2	—	—	—	28	41	21
154	149	119	85	65	37	27	7	6	2	651	2,015	197	65	21	2	1	1	287	409	22
169	**167**	**129**	**94**	**69**	**39**	**28**	**9**	**7**	**2**	**713**	**2,196**	**214**	**74**	**23**	**2**	**1**	**1**	**315**	**450**	23

Taul. 14. Miespuoliset työntekijät

Tab. 14. Distribution des ouvriers (hommes) par

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, joiden ikä heidän *Nombre d'ouvrier*											
		6 v. *6 ans.*	7 v. *7 ans.*	8 v. *8 ans.*	9 v. *9 ans.*	10 v. *10 ans.*	11 v. *11 ans.*	12 v. *12 ans.*	13 v. *13 ans.*	14 v. *14 ans.*	15 v. *15 ans.*	16 v. *16 ans.*	17 v. *17 ans.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	*Uudenmaan lääni.*												
2	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	5	2
3	Maaseutu	—	—	1	2	2	4	6	12	28	43	33	43
4	**Yhteensä**	—	—	1	2	2	4	6	12	32	45	38	45
5	*Turun ja Porin lääni.*												
6	Maaseutu	1	—	—	—	—	1	2	1	6	3	5	10
7	*Hämeen lääni.*												
8	Kaupungit	—	—	—	1	2	—	2	8	5	5	11	16
9	Maaseutu	—	—	1	5	7	8	17	17	31	68	51	46
10	**Yhteensä**	—	—	1	6	9	8	19	25	36	73	62	62
11	*Viipurin lääni.*												
12	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	3	9
13	Maaseutu	—	1	2	6	13	16	34	55	89	146	131	173
14	**Yhteensä**	—	1	2	6	13	16	35	55	90	151	134	182
15	*Kuopion lääni.*												
16	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	—
17	*Vaasan lääni.*												
18	Maaseutu	—	1	—	—	3	7	4	9	13	14	26	19
19	*Oulun lääni.*												
20	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
21	Yhteensä kaupungeissa	—	—	—	1	2	—	3	8	10	12	19	27
22	Yhteensä maaseudulla	1	2	4	13	25	36	63	95	167	278	247	291
23	**Kaiken kaikkiaan**	1	2	4	14	27	36	66	103	177	290	266	318

jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan.

rapport à l'âge où ils ont débuté dans le métier.

ammattiin tullessaan oli *ayant débuté dans le métier à l'âge de*																		
18 v. *18 ans.*	19 v. *19 ans.*	20 v. *20 ans.*	21 v. *21 ans.*	22 v. *22 ans.*	23 v. *23 ans.*	24 v. *24 ans.*	25 v. *25 ans.*	26 v. *26 ans.*	27 v. *27 ans.*	28 v. *28 ans.*	29 v. *29 ans.*	30—34 v. *30—34 ans.*	35—39 v. *35—39 ans.*	40—44 v. *40—44 ans.*	45—49 v. *45—49 ans.*	50 v. ja enem. *50 ans et au-dessus.*	Ilmoittamat. *non mentionné.*	Yhteensä. *Total.*	
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	
																			1
4	6	2	3	3	7	6	2	4	2	4	3	10	8	6	5	7	—	95	2
30	35	34	54	40	38	34	43	40	31	26	26	108	55	27	16	18	1	830	3
34	**41**	**36**	**57**	**43**	**45**	**40**	**45**	**44**	**33**	**30**	**29**	**118**	**63**	**33**	**21**	**25**	**1**	**925**	4
																			5
6	**6**	**6**	**10**	**5**	**6**	**9**	**3**	**8**	**10**	**5**	**9**	**31**	**12**	**6**	**4**	**3**	—	**168**	6
																			7
35	25	24	23	24	23	22	26	17	26	12	13	59	37	21	16	6	—	**459**	8
43	52	37	35	47	57	47	45	39	43	42	43	156	74	39	25	16	1	**1,092**	9
78	**77**	**61**	**58**	**71**	**80**	**69**	**71**	**56**	**69**	**54**	**56**	**215**	**111**	**60**	**41**	**22**	**1**	**1,551**	10
																			11
9	6	10	8	6	1	5	5	3	4	1	3	17	9	11	4	10	1	**132**	12
177	160	140	154	167	148	141	136	130	137	124	112	395	274	172	98	85	16	**3,432**	13
186	**166**	**150**	**162**	**173**	**149**	**146**	**141**	**133**	**141**	**125**	**115**	**412**	**283**	**183**	**102**	**95**	**17**	**3,564**	14
																			15
4	**4**	**4**	**3**	**4**	**2**	**8**	**7**	**4**	**8**	**3**	**6**	**18**	**7**	**9**	**3**	**12**	—	**111**	16
																			17
29	**20**	**24**	**21**	**31**	**28**	**22**	**21**	**12**	**21**	**8**	**9**	**52**	**20**	**16**	**12**	**7**	**2**	**451**	18
																			19
1	**2**	—	—	—	—	**1**	**1**	—	—	**1**	**1**	—	—	**1**	—	**1**	—	**10**	20
48	37	36	34	33	31	33	33	24	32	17	19	86	54	38	25	23	1	**686**	21
290	279	245	277	294	279	262	256	233	250	209	206	760	442	270	158	142	20	**6,094**	22
338	**316**	**281**	**311**	**327**	**310**	**295**	**289**	**257**	**282**	**226**	**225**	**846**	**496**	**308**	**183**	**165**	**21**	**6,780**	23

Taul. 15. Naispuoliset työntekijät

Tab. 15. Distribution des ouvrières par rapport

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, joiden ikä heidän *Nombre d'ouvrières*											
		7 v. *7 ans.*	8 v. *8 ans.*	9 v. *9 ans.*	10 v. *10 ans.*	11 v. *11 ans.*	12 v. *12 ans.*	13 v. *13 ans.*	14 v. *14 ans.*	15 v. *15 ans.*	16 v. *16 ans.*	17 v. *17 ans.*	18 v. *18 ans.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	*Uudenmaan lääni.*												
2	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
3	Maaseutu	—	2	—	1	2	1	8	5	30	34	44	28
4	**Yhteensä**	—	**2**	—	**1**	**2**	**1**	**8**	**5**	**30**	**36**	**46**	**29**
5	*Turun ja Porin lääni.*												
6	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	**1**	—	**5**	**6**	**9**	**5**
7	*Hämeen lääni.*												
8	Kaupungit	—	—	1	1	3	6	2	11	15	17	10	13
9	Maaseutu	1	1	2	7	7	21	19	18	76	53	43	26
10	**Yhteensä**	**1**	**1**	**3**	**8**	**10**	**27**	**21**	**29**	**91**	**70**	**53**	**39**
11	*Viipurin lääni.*												
12	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	2
13	Maaseutu	1	—	—	1	6	2	11	33	111	127	145	126
14	**Yhteensä**	**1**	—	—	**1**	**6**	**2**	**11**	**33**	**111**	**128**	**148**	**128**
15	*Kuopion lääni.*												
16	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	**1**	**6**
17	*Vaasan lääni.*												
18	Maaseutu	—	—	**1**	—	—	**1**	**3**	**7**	**7**	**16**	**27**	**19**
19	Yhteensä kaupungeissa	—	—	1	1	3	6	2	11	15	20	15	16
20	Yhteensä maaseudulla	2	3	3	9	15	25	42	63	229	237	269	210
21	**Kaiken kaikkiaan**	**2**	**3**	**4**	**10**	**18**	**31**	**44**	**74**	**244**	**257**	**284**	**226**

jaettuina ikänsä mukaan ammattiin tullessaan.

à l'âge où elles ont débuté dans le métier.

ammattiin tullessaan oli *ayant débuté dans le métier à l'âge de*																	
19 v. *19 ans.*	20 v. *20 ans.*	21 v. *21 ans.*	22 v. *22 ans.*	23 v. *23 ans.*	24 v. *24 ans.*	25 v. *25 ans.*	26 v. *26 ans.*	27 v. *27 ans.*	28 v. *28 ans.*	29 v. *29 ans.*	30—34 v. *30—34 ans.*	35—39 v. *35—39 ans.*	40—44 v. *40—44 ans.*	45—49 v. *45—49 ans.*	50 v. ja enem. *50 ans et au-dessus.*	ilmoittamat. *non mentionné.*	Yhteensä. *Total.*	
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
																		1
1	1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	2	2	—	—	—	—	14	2
17	17	17	13	9	13	8	11	8	7	8	23	16	13	5	4	1	345	3
18	**18**	**17**	**14**	**10**	**13**	**8**	**11**	**8**	**8**	**8**	**25**	**18**	**13**	**5**	**4**	**1**	**359**	4
																		5
7	**3**	**2**	**1**	**3**	**1**	**1**	**1**	**2**	—	**2**	**1**	**4**	**1**	**1**	—	—	**56**	6
																		7
18	16	11	7	6	9	5	13	3	5	7	20	17	7	5	6	—	**234**	8
23	14	18	8	10	5	8	6	7	6	8	39	22	18	6	7	1	**480**	9
41	**30**	**29**	**15**	**16**	**14**	**13**	**19**	**10**	**11**	**15**	**59**	**39**	**25**	**11**	**13**	**1**	**714**	10
																		11
3	3	—	2	—	1	1	1	2	—	—	4	2	1	—	1	—	**27**	12
98	78	69	45	47	44	23	31	28	24	21	138	88	48	30	24	3	**1,402**	13
101	**81**	**69**	**47**	**47**	**45**	**24**	**32**	**30**	**24**	**21**	**142**	**90**	**49**	**30**	**25**	**3**	**1.429**	14
																		15
6	**5**	**5**	**3**	**4**	**2**	**2**	—	**1**	**1**	—	**2**	**2**	**5**	**2**	**2**	—	**50**	16
																		17
11	**9**	**8**	**4**	**5**	**6**	**2**	**6**	**3**	**2**	**5**	**9**	**7**	**11**	**7**	**7**	—	**183**	18
22	20	11	10	7	10	6	14	5	6	7	26	21	8	5	7	—	**275**	19
162	126	119	74	78	71	44	55	49	40	44	212	139	96	51	44	5	**2,516**	20
184	**146**	**130**	**84**	**85**	**81**	**50**	**69**	**54**	**46**	**51**	**238**	**160**	**104**	**56**	**51**	**5**	**2,791**	21

Taul. 16. Milloin ja minkä ikäisinä

Tab. 16. Distribution des ouvriers (hommes) par rapport

Tulhut kalenteri-vuonna. *Epoque du début.*	Työntekijöitä, joiden ikä heidän *Nombre d'ouvriers ayant*															
	6 v. *6 ans.*	7 v. *7 ans.*	8 v. *8 ans.*	9 v. *9 ans.*	10 v. *10 ans.*	11 v. *11 ans.*	12 v. *12 ans.*	13 v. *13 ans.*	14 v. *14 ans.*	15 v. *15 ans.*	16 v. *16 ans.*	17 v. *17 ans.*	18 v. *18 ans.*	19 v. *19 ans.*	20 v. *20 ans.*	21 v. *21 ans.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1850—54	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1855—59	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
1860—64	—	1	1	2	1	1	2	—	1	1	—	—	—	—	1	—
1865—69	—	—	—	—	—	1	1	4	2	4	1	—	2	1	2	2
1870—74	—	—	1	2	6	5	10	6	7	7	5	5	3	4	5	5
1875—79	—	—	—	2	5	2	11	10	9	5	6	4	7	—	10	10
1880	1	1	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	2	3	—	1
1881	—	—	—	—	1	1	2	2	—	2	—	—	2	3	2	—
1882	—	—	1	1	—	—	2	2	2	5	3	2	3	3	1	3
1883	—	—	—	—	—	2	4	3	1	—	—	—	1	1	1	2
1884	—	—	—	1	—	—	4	5	2	4	—	—	2	—	2	1
1885	—	—	—	—	1	2	1	—	1	3	2	1	1	2	3	5
1886	—	—	—	—	—	1	—	3	6	3	3	2	2	4	4	1
1887	—	—	—	—	1	2	2	2	4	7	2	2	1	1	—	5
1888	—	—	—	1	1	—	—	5	—	3	1	5	3	2	1	3
1889	—	—	—	—	2	1	—	2	3	6	7	6	3	6	3	1
1890	—	—	—	—	—	2	1	1	4	4	7	6	2	2	3	5
1891	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	4	5	4	1	4	3
1892	—	—	—	—	—	1	1	3	3	1	1	3	6	2	5	12
1893	—	—	—	—	1	—	1	2	1	2	4	2	5	1	3	5
1894	—	—	—	1	3	—	2	2	1	7	3	1	7	2	4	4
1895	—	—	—	1	1	3	2	3	7	8	7	4	9	6	4	8
1896	—	—	—	1	—	2	—	4	4	5	3	3	4	10	4	5
1897	—	—	—	—	1	—	2	5	3	9	6	8	9	3	12	11
1898	—	—	—	1	—	1	4	—	9	9	8	4	6	5	6	9
1899	—	—	—	—	1	1	1	2	8	8	12	7	10	15	11	9
1900	—	—	—	—	—	1	—	2	4	9	7	11	13	9	8	10
1901	—	—	—	—	1	2	2	1	8	10	7	10	6	12	13	10
1902	—	—	—	—	—	1	1	2	4	19	5	12	14	9	11	8
1903	—	—	—	—	—	1	2	4	5	10	11	21	17	18	5	11
1904	—	—	—	—	—	—	2	10	8	17	12	24	16	19	21	16
1905	—	—	—	—	—	1	1	3	9	25	17	28	16	26	11	24
1906	—	—	—	—	—	—	1	6	8	23	22	31	39	29	27	25
1907	—	—	—	—	—	—	—	4	11	21	32	43	38	49	32	40
1908	—	—	—	—	—	—	1	2	17	20	26	37	44	21	25	16
1909	—	—	—	—	—	—	—	2	22	30	41	31	41	47	37	41
Ilm:ton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	**1**	**2**	**4**	**14**	**27**	**36**	**66**	**103**	**177**	**290**	**266**	**318**	**338**	**316**	**281**	**311**

miespuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet.

à l'époque où ils ont débuté et à leur âge lors du début.

ammattiin tullessaan oli *débuté dans le métier à l'âge de*															
22 v. *22 ans.*	23 v. *23 ans.*	24 v. *24 ans.*	25 v. *25 ans.*	26 v. *26 ans.*	27 v. *27 ans.*	28 v. *28 ans.*	29 v. *29 ans.*	30—34 v. *30—34 ans.*	35—39 v. *35—39 ans.*	40—44 v. *40—44 ans.*	45—49 v. *45—49 ans.*	50 v. ja enem. *50 ans et au-dessus.*	Ilmoittamat. *non mentionné.*	Yhteensä *Total.*	Tullut kalenteri-vuonna. *Epoque du début.*
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	1
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	1850—54
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**5**	1855—59
—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**13**	1860—64
3	2	3	1	2	—	1	1	3	—	—	—	—	—	**36**	1865—69
9	3	2	4	5	4	3	3	10	6	—	—	—	—	**120**	1870—74
5	7	10	7	4	7	1	6	19	7	1	1	1	—	**157**	1875—79
2	1	—	3	6	3	5	4	8	5	—	—	—	—	**50**	1880
3	1	1	2	3	2	—	—	7	2	—	1	—	—	**37**	1881
1	5	2	2	3	2	1	1	9	4	—	—	—	—	**58**	1882
4	—	2	4	1	4	3	1	3	2	—	—	—	—	**39**	1883
2	1	3	—	4	2	3	2	7	5	1	—	—	—	**51**	1884
—	2	1	3	3	2	2	2	5	6	3	—	—	—	**51**	1885
2	4	3	4	4	3	4	3	9	10	2	—	—	—	**77**	1886
6	4	2	6	—	1	3	2	15	6	1	—	1	—	**76**	1887
4	1	1	—	4	2	3	5	11	11	2	1	—	—	**70**	1888
6	6	4	7	5	8	5	5	22	14	5	6	1	—	**134**	1889
2	6	5	1	3	3	4	4	14	6	4	1	1	—	**91**	1890
9	3	1	4	1	3	3	2	9	7	2	2	—	—	**73**	1891
8	2	3	3	1	3	4	1	7	8	1	2	—	—	**81**	1892
5	2	4	2	1	1	2	2	13	6	1	4	1	—	**71**	1893
10	5	7	5	1	3	6	2	11	9	6	4	3	—	**109**	1894
7	4	8	6	6	2	4	6	16	10	5	8	2	—	**147**	1895
9	9	5	7	7	5	3	10	28	10	8	3	4	—	**153**	1896
5	13	12	9	17	18	7	7	31	15	13	11	11	—	**238**	1897
6	10	9	15	5	9	9	8	23	5	10	4	4	—	**179**	1898
7	16	9	13	7	14	12	13	24	17	17	9	3	—	**246**	1899
12	11	10	12	13	13	6	10	21	13	11	8	8	—	**222**	1900
14	11	12	12	10	10	7	5	36	23	11	6	5	—	**244**	1901
18	11	14	16	12	11	14	10	32	25	8	3	4	—	**264**	1902
13	14	12	12	14	12	14	15	41	25	16	12	10	—	**315**	1903
26	16	12	9	18	16	17	16	62	29	18	12	8	—	**404**	1904
10	33	18	25	16	19	14	12	56	22	22	6	21	—	**435**	1905
21	23	25	16	14	19	10	12	62	42	34	19	20	—	**528**	1906
45	40	33	31	23	31	29	27	90	67	47	23	24	—	**780**	1907
21	15	35	27	23	23	13	19	80	37	33	21	22	—	**578**	1908
32	27	27	21	19	27	14	9	62	42	26	16	11	—	**625**	1909
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	**21**	llm:ton
327	**310**	**295**	**289**	**257**	**282**	**226**	**225**	**846**	**496**	**308**	**183**	**165**	**21**	**6,780**	**Yhteensä**

Taul. 17. Milloin ja minkä ikäisinä

Tab. 17. Distribution des ouvrières par rapport à

Tullut kalenterivuonna. *Epoque du début.*	Työntekijöitä, joiden ikä heidän *Nombre d'ouvrières ayant*														
	7 v. *7 ans.*	8 v. *8 ans.*	9 v. *9 ans.*	10 v. *10 ans.*	11 v. *11 ans.*	12 v. *12 ans.*	13 v. *13 ans.*	14 v. *14 ans.*	15 v. *15 ans.*	16 v. *16 ans.*	17 v. *17 ans.*	18 v. *18 ans.*	19 v. *19 ans.*	20 v. *20 ans.*	21 v. *21 ans.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1860—64	—	—	—	2	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1
1865—69	—	—	—	4	3	2	—	1	1	—	3	—	—	—	—
1870—74	1	—	2	2	5	5	2	—	2	—	—	—	—	2	—
1875—79	—	—	1	—	2	8	4	1	—	2	—	—	2	4	—
1880	—	—	1	—	—	1	1	2	—	1	1	—	—	—	—
1881	—	1	—	—	—	2	1	—	—	1	—	1	—	—	—
1882	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	1	2	—	—	—
1883	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1
1884	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
1885	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—
1886	—	—	—	—	1	3	1	6	1	—	1	—	1	—	—
1887	—	—	—	—	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	1
1888	—	—	—	—	1	—	—	3	—	3	1	—	1	1	—
1889	—	—	—	—	—	—	2	2	1	2	4	3	1	1	1
1890	1	—	—	—	—	—	—	1	4	2	1	2	1	—	1
1891	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	3	—
1892	—	—	—	—	—	1	—	—	5	1	—	2	—	—	—
1893	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	1	1	—	1
1894	—	2	—	—	—	2	1	1	4	6	5	1	1	1	—
1895	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	3	2	2	1
1896	—	—	—	—	—	1	2	—	3	3	2	2	4	1	1
1897	—	—	—	—	1	1	1	—	8	4	4	4	2	1	1
1898	—	—	—	1	—	1	1	3	8	5	5	2	1	1	1
1899	—	—	—	—	—	—	1	4	10	7	2	4	2	2	3
1900	—	—	—	—	—	—	2	—	5	4	8	2	7	6	2
1901	—	—	—	—	1	—	3	2	11	8	3	6	6	2	4
1902	—	—	—	—	—	—	6	2	13	9	9	8	12	5	6
1903	—	—	—	—	—	—	—	3	16	10	11	10	9	11	5
1904	—	—	—	—	—	—	3	9	23	29	20	7	12	16	11
1905	—	—	—	—	1	—	1	12	32	36	30	30	12	14	10
1906	—	—	—	—	—	—	2	8	31	31	36	30	17	14	12
1907	—	—	—	—	1	—	2	5	22	29	55	32	23	24	17
1908	—	—	—	—	—	—	—	4	21	27	35	27	28	17	15
1909	—	—	—	—	—	—	2	—	16	27	46	46	39	18	35
Ilm:ton	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	**2**	**3**	**4**	**10**	**18**	**31**	**44**	**74**	**244**	**257**	**284**	**226**	**184**	**146**	**130**

naispuoliset työntekijät ovat ammattiin tulleet.

l'époque où elles ont débuté et à leur âge lors du début.

ammattiin tullessaan oli *débuté à l'âge de*															
22 v. *22 ans.*	23 v. *23 ans.*	24 v. *24 ans.*	25 v. *25 ans.*	26 v. *26 ans.*	27 v. *27 ans.*	28 v. *28 ans.*	29 v. *29 ans.*	30—34 v. *30—34 ans.*	35—39 v. *35—39 ans.*	40—44 v. *40—44 ans.*	45—49 v. *45—49 ans.*	50 v. ja enem. *50 ans et au-dessus*	ilmoittamat. *non mentionné.*	Yhteensä *Total.*	Tullut kalenterivuonna. *Époque du début.*
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**7**	1860—64
—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**17**	1865—69
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**22**	1870—74
—	1	—	—	2	1	—	1	2	—	2	—	—	—	**33**	1875—79
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	**9**	1880
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	**8**	1881
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	**9**	1882
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	**7**	1883
—	—	1	1	—	—	—	1	2	1	—	1	—	—	**9**	1884
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	**7**	1885
—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	1	—	—	—	**19**	1886
—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	**10**	1887
—	—	1	—	—	—	—	—	2	1	1	1	—	—	**16**	1888
2	2	1	—	1	2	—	2	3	4	1	2	1	—	**38**	1889
1	1	3	1	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	**23**	1890
—	—	1	—	—	1	1	—	1	2	—	1	—	—	**14**	1891
—	1	1	—	—	—	2	—	2	1	2	—	—	—	**18**	1892
1	1	—	1	1	2	—	—	2	1	1	—	—	—	**17**	1893
—	2	1	2	—	1	1	—	5	5	1	1	1	—	**44**	1894
1	2	4	2	—	—	1	—	3	2	3	—	2	—	**34**	1895
1	3	1	—	2	—	1	1	9	—	1	3	—	—	**41**	1896
1	2	1	1	2	—	4	—	7	9	1	1	3	—	**59**	1897
4	1	—	1	6	—	1	—	10	3	3	—	2	—	**60**	1898
—	2	5	—	3	4	1	1	9	2	3	3	1	—	**69**	1899
1	1	2	2	3	4	1	—	8	5	1	—	—	—	**64**	1900
2	1	2	2	—	2	—	4	11	4	3	1	1	—	**79**	1901
4	7	1	1	4	2	3	1	6	8	4	2	1	—	**114**	1902
2	9	4	1	2	4	3	5	13	12	6	5	1	—	**142**	1903
10	4	11	3	3	2	2	6	19	11	7	2	4	—	**214**	1904
3	2	7	4	7	3	2	2	16	10	9	5	3	—	**251**	1905
14	5	2	6	8	2	4	5	22	19	16	4	6	—	**294**	1906
7	9	9	4	4	8	6	6	25	11	12	11	3	—	**325**	1907
16	10	11	6	7	5	4	7	21	12	12	7	7	—	**299**	1908
14	17	12	9	13	10	8	8	32	29	12	6	15	—	**414**	1909
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	**5**	Ilm:ton
84	**85**	**81**	**50**	**69**	**54**	**46**	**51**	**238**	**160**	**104**	**56**	**51**	**5**	**2,791**	**Yhteensä**

Taul. 18. Miespuolisten työntekijäin

Tab. 18. Nombre d'années de service des

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, jotka *Nombre d'ouvriers ayant travaillé*										
		enint. 1 v. *un an et au-dessous.*	1—2 v. *1—2 ans.*	2—3 v. *2—3 ans.*	3—4 v. *3—4 ans.*	4—5 v. *4—5 ans.*	5—6 v. *5—6 ans.*	6—7 v. *6—7 ans.*	7—8 v. *7—8 ans.*	8—9 v. *8—9 ans.*	9—10 v. *9—10 ans.*	10—11 v. *10—11 ans.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	*Uudenmaan lääni.*											
2	Kaupungit	27	10	13	9	4	8	2	3	1	2	4
3	Maaseutu	155	167	109	75	52	17	23	25	13	14	13
4	**Yhteensä**	**182**	**177**	**122**	**84**	**56**	**25**	**25**	**28**	**14**	**16**	**17**
5	*Turun ja Porin lääni.*											
6	Maaseutu	**86**	**14**	**9**	**11**	**15**	**8**	**4**	**1**	**1**	—	—
7	*Hämeen lääni.*											
8	Kaupungit	122	66	15	20	13	13	18	10	29	19	13
9	Maaseutu	168	111	95	76	65	47	47	44	31	36	23
10	**Yhteensä**	**290**	**177**	**110**	**96**	**78**	**60**	**65**	**54**	**60**	**55**	**36**
11	*Viipurin lääni.*											
12	Kaupungit	45	45	42	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Maaseutu	993	436	323	262	252	192	106	97	91	108	55
14	**Yhteensä**	**1,038**	**481**	**365**	**262**	**252**	**192**	**106**	**97**	**91**	**108**	**55**
15	*Kuopion lääni.*											
16	Maaseutu	**74**	**3**	**3**	**2**	**4**	**4**	**9**	**6**	**1**	**1**	—
17	*Vaasan lääni.*											
18	Maaseutu	**176**	**47**	**31**	**17**	**11**	**4**	**13**	**9**	**15**	**14**	**20**
19	*Oulun lääni.*											
20	Maaseutu	**4**	**3**	—	**1**	**2**	—	—	—	—	—	—
21	Yhteensä kaupungeissa	194	121	70	29	17	21	20	13	30	21	17
22	Yhteensä maaseudulla	1,656	781	570	444	401	272	202	182	152	173	111
23	**Kaiken kaikkiaan**	**1,850**	**902**	**640**	**473**	**418**	**293**	**222**	**195**	**182**	**194**	**128**

palvelusaika viimeisen työnantajan luona.

ouvriers (hommes) chez leur dernier patron.

o v a t p a l v e l l e e t. *chez leur dernier patron durant*																	
11—12 v. *11—12 ans.*	12—13 v. *12—13 ans.*	13—14 v. *13—14 ans.*	14—15 v. *14—15 ans.*	15—16 v. *15—16 ans.*	16—17 v. *16—17 ans.*	17—18 v. *17—18 ans.*	18—19 v. *18—19 ans.*	19—20 v. *19—20 ans.*	20—25 v. *20—25 ans.*	25—30 v. *25—30 ans.*	30—35 v. *30—35 ans.*	35—40 v. *35—40 ans.*	40—45 v. *40—45 ans.*	45—50 v. *45—50 ans.*	50 v. ja enem. *50 ans et au-dessus.*	Ilm:ttoman ajan. *non mentionné.*	Yhteensä. *Total.*	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
																		1
3	1	4	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**95**	2
19	13	10	6	11	4	5	5	10	43	26	9	4	1	—	—	1	**830**	3
22	**14**	**14**	**9**	**11**	**5**	**5**	**5**	**10**	**43**	**26**	**9**	**4**	**1**	—	—	**1**	**925**	4
																		5
—	**1**	—	—	**1**	—	**1**	**1**	**1**	**2**	**8**	—	**4**	—	—	—	—	**168**	6
																		7
8	5	7	10	2	2	2	5	4	15	31	17	8	5	—	—	—	**459**	8
24	20	31	20	12	12	13	17	18	67	44	30	25	8	3	3	2	**1,092**	9
32	**25**	**38**	**30**	**14**	**14**	**15**	**22**	**22**	**82**	**75**	**47**	**33**	**13**	**3**	**3**	**2**	**1.551**	10
																		11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**132**	12
94	69	35	21	18	20	17	24	48	80	49	23	8	—	—	—	11	**3,432**	13
94	**69**	**35**	**21**	**18**	**20**	**17**	**24**	**48**	**80**	**49**	**23**	**8**	—	—	—	**11**	**3,564**	14
																		15
—	**1**	**1**	—	—	—	—	—	**1**	**1**	—	—	—	—	—	—	—	**111**	16
																		17
22	**16**	**4**	**5**	**3**	**5**	**2**	**4**	**4**	**7**	**7**	**8**	**3**	**2**	—	—	**2**	**451**	18
																		19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**10**	20
11	6	11	13	2	3	2	5	4	15	31	17	8	5	—	—	—	**686**	21
159	120	81	52	45	41	38	51	82	200	134	70	44	11	3	3	16	**6,094**	22
170	**126**	**92**	**65**	**47**	**44**	**40**	**56**	**86**	**215**	**165**	**87**	**52**	**16**	**3**	**3**	**16**	**6,780**	23

Taul. 19. Naispuolisten työntekijäin palvelus-

Tab. 19. Nombre d'années de service

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, jotka *Nombre d'ouvrières ayant travaillé*										
		enint. 1 v. *un an et au-dessous.*	1—2 v. *1—2 ans.*	2—3 v. *2—3 ans.*	3—4 v. *3—4 ans.*	4—5 v. *4—5 ans.*	5—6 v. *5—6 ans.*	6—7 v. *6—7 ans.*	7—8 v. *7—8 ans.*	8—9 v. *8—9 ans.*	9—10 v. *9—10 ans.*	10—11 v. *10—11 ans.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	*Uudenmaan lääni.*											
2	Kaupungit	10	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—
3	Maaseutu	86	50	43	43	25	15	10	13	9	4	4
4	**Yhteensä**	**96**	**51**	**45**	**43**	**25**	**16**	**10**	**13**	**9**	**4**	**4**
5	*Turun ja Porin lääni.*											
6	Maaseutu	**30**	**3**	**7**	**5**	**6**	**1**	—	—	—	**1**	—
7	*Hämeen lääni.*											
8	Kaupungit	85	37	9	10	11	4	4	6	7	9	8
9	Maaseutu	126	53	49	39	27	22	20	11	4	7	14
10	**Yhteensä**	**211**	**90**	**58**	**49**	**38**	**26**	**24**	**17**	**11**	**16**	**22**
11	*Viipurin lääni.*											
12	Kaupungit	17	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Maaseutu	512	156	145	142	116	69	53	30	27	19	14
14	**Yhteensä**	**529**	**161**	**150**	**142**	**116**	**69**	**53**	**30**	**27**	**19**	**14**
15	*Kuopion lääni.*											
16	Maaseutu	**45**	**2**	**1**	—	**2**	—	—	—	—	—	—
17	*Vaasan lääni.*											
18	Maaseutu	**92**	**15**	**21**	**6**	**3**	**7**	**8**	**4**	**2**	**3**	**4**
19	Yhteensä kaupungeissa	112	43	16	10	11	5	4	6	7	9	8
20	Yhteensä maaseudulla	891	279	266	235	179	114	91	58	42	34	36
21	**Kaiken kaikkiaan**	**1,003**	**322**	**282**	**245**	**190**	**119**	**95**	**64**	**49**	**43**	**44**

aika viimeisen työnantajan luona.

des ouvrières chez leur dernier patron.

ovat palvelleet *chez leur dernier patron*																	
11—12 v. *11—12 ans.*	12—13 v. *12—13 ans.*	13—14 v. *13—14 ans.*	14—15 v. *14—15 ans.*	15—16 v. *15—16 ans.*	16—17 v. *16—17 ans.*	17—18 v. *17—18 ans.*	18—19 v. *18—19 ans.*	19—20 v. *19—20 ans.*	20—25 v. *20—25 ans.*	25—30 v. *25—30 ans.*	30—35 v. *30—35 ans.*	35—40 v. *35—40 ans.*	40—45 v. *40—45 ans.*	45—50 v. *45—50 ans.*	Ilm.tiotoman ajan. *non mentionné.*	Yhteensä. *Total.*	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
																	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**14**	2
7	8	4	4	4	2	1	2	3	3	1	4	—	—	—	—	**345**	3
7	**8**	**4**	**4**	**4**	**2**	**1**	**2**	**3**	**3**	**1**	**4**	—	—	—	—	**359**	4
																	5
1	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	**56**	6
																	7
5	2	1	6	2	4	3	—	2	7	4	4	2	2	—	—	**234**	8
4	2	4	8	—	3	2	6	5	22	12	15	10	13	2	—	**480**	9
9	**4**	**5**	**14**	**2**	**7**	**5**	**6**	**7**	**29**	**16**	**19**	**12**	**15**	**2**	—	**714**	10
																	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**27**	12
27	20	16	13	5	3	2	5	9	11	1	1	—	—	—	6	**1,402**	13
27	**20**	**16**	**13**	**5**	**3**	**2**	**5**	**9**	**11**	**1**	**1**	—	—	—	**6**	**1,429**	14
																	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**50**	16
																	17
3	**2**	**1**	**4**	—	**2**	—	—	**3**	**2**	—	—	**1**	—	—	—	**183**	18
5	2	1	6	2	4	3	—	2	7	4	4	2	2	—	—	**275**	19
42	32	25	30	9	10	5	13	20	38	15	20	11	13	2	6	**2,516**	20
47	**34**	**26**	**36**	**11**	**14**	**8**	**13**	**22**	**45**	**19**	**24**	**13**	**15**	**2**	**6**	**2,791**	21

Taul. 20. Apukassain jäseninä olevat työntekijät.

Tab. 20. Ouvriers participant aux caisses de secours.

Paikkakunta. *Localité.*	Miespuolisia työntekijöitä *Hommes*				Naispuolisia työntek. *Femmes*		
	naimatt., kuuluen *célibataires, participant à*	nain. ja leskimiehiä kuuluen *mariés et veufs, participant à*		Yhteensä. *Total.*	naimatt., kuuluen *célibataires, participant à*	nain. ja leskiä, kuuluen *mariées et veuves, participant à*	Yhteensä *Total.*
	1 kass. *1 caisse*	1 kass. *1 caisse*	2 kass. *2 caisses*		1 kass. *1 caisse*	1 kass. *1 caisse*	
1	2	3	4	5	6	7	8
Uudenmaan lääni.							
Maaseutu	**140**	**451**	**1**	**592**	**238**	**81**	**319**
Turun ja Porin lääni.							
Maaseutu	**29**	**73**	—	**102**	**29**	**2**	**31**
Hämeen lääni.							
Kaupungit	94	315	—	**409**	157	57	**214**
Maaseutu	195	660	—	**855**	139	78	**217**
Yhteensä	**289**	**975**	—	**1,264**	**296**	**135**	**431**
Viipurin lääni.							
Maaseutu	**592**	**1,885**	—	**2,477**	**611**	**308**	**919**
Kuopion lääni.							
Maaseutu	—	**7**	—	**7**	**1**	—	**1**
Vaasan lääni.							
Maaseutu	**100**	**265**	—	**365**	**97**	**40**	**137**
Yhteensä kaupungeissa	94	315	—	**409**	157	57	**214**
Yhteensä maaseudulla	1,056	3,341	1	**4,398**	1,115	509	**1.624**
Kaiken kaikkiaan	**1,150**	**3,656**	**1**	**4.807**	**1,272**	**566**	**1,838**

Taul. 21. Työväen- tai ammattiyhdistyksen jäseniä olevat työntekijät.

Tab. 21. Ouvriers inscrits comme membres dans les associations ouvrières et syndicats professionnels.

Paikkakunta. *Localité.*	Miehiä. *Hommes.*	Naisia. *Femmes.*	Yhteensä. *Total.*
1	2	3	4
Uudenmaan lääni.			
Kaupungit	6	—	6
Maaseutu	383	103	486
Yhteensä	**389**	**103**	**492**
Turun ja Porin lääni.			
Maaseutu	**37**	**17**	**54**
Hämeen lääni.			
Kaupungit	184	75	259
Maaseutu	403	107	510
Yhteensä	**587**	**182**	**769**
Viipurin lääni.			
Kaupungit	19	5	24
Maaseutu	1,213	341	1,554
Yhteensä	**1,232**	**346**	**1,578**
Kuopion lääni.			
Maaseutu	**40**	**13**	**53**
Vaasan lääni.			
Maaseutu	**176**	**59**	**235**
Yhteensä kaupungeissa	209	80	289
Yhteensä maaseudulla	2,252	640	2,892
Kaiken kaikkiaan	**2,461**	**720**	**3,181**

Taul. 22. Raittiusseuran jäseniä olevat työntekijät.

Tab. 22. Ouvriers inscrits dans les sociétés d'abstinence contre l'alcool.

Paikkakunta. *Localité.*	Miehiä. *Hommes.*	Naisia. *Femmes.*	Yhteensä. *Total.*
1	2	3	4
Uudenmaan lääni.			
Maaseutu	**16**	**23**	**39**
Turun ja Porin lääni.			
Maaseutu	**1**	—	**1**
Hämeen lääni.			
Kaupungit	12	12	24
Maaseutu	24	32	56
Yhteensä	**36**	**44**	**80**
Viipurin lääni.			
Kaupungit	14	2	16
Maaseutu	90	48	138
Yhteensä	**104**	**50**	**154**
Kuopion lääni.			
Maaseutu	**4**	**3**	**7**
Vaasan lääni.			
Maaseutu	**14**	**19**	**33**
Yhteensä kaupungeissa	26	14	40
Yhteensä maaseudulla	149	125	274
Kaiken kaikkiaan	**175**	**139**	**314**

Taul. 23. Työntekijäin

Tab. 23. Langue et degré

	Paikkakunta. *Localité.*	Ruotsia puhuvia *Ouvriers parlant le suédois*						Suomea puhuvia *Ouvriers parlant le finnois*						Ruotsia *Ouvriers par*	
		korkeamp. koul. käyneitä. *ayant fréquenté l'enseignement secondaire.*	kansakoulua käyneitä. *ayant fréquenté l'école communale.*	kansak. käymätt. *n'ayant pas fréquenté l'école communale*			Yhteensä. *Total.*	korkeamp. koul. käyneitä. *ayant fréquenté l'enseignement secondaire.*	kansakoulua käyneitä. *ayant fréquenté l'école communale.*	kansak. käymätt. *n'ayant pas fréquenté l'école communale*			Yhteensä. *Total.*	korkeamp. koul. käyneitä. *ayant fréquenté l'enseignement secondaire.*	kansakoulua käyneitä. *ayant fréquenté l'école communale.*
				luku- ja kirj. taitoisia. *sachant lire et écrire.*	ainoastaan lukutaitoisia. *sachant lire seulement.*	luku- ja kirj. taidott. *analphabètes.*				luku- ja kirj. taitoisia. *sachant lire et écrire.*	ainoastaan lukutaitoisia. *sachant lire seulement.*	luku- ja kirj. taidott. *analphabètes.*			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Uudenmaan lääni.*														
2	Kaupungit	—	19	1	9	—	**29**	1	2	2	3	—	**8**	2	44
3	Maaseutu	2	20	5	4	—	**31**	13	557	253	213	9	**1,045**	11	58
4	**Yhteensä**	**2**	**39**	**6**	**13**	—	**60**	**14**	**559**	**255**	**216**	**9**	**1,053**	**13**	**102**
5	*Turun ja Porin lääni.*														
6	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	**5**	**79**	**91**	**47**	—	**222**	**2**	—
7	*Hämeen lääni.*														
8	Kaupungit	—	—	—	—	—	—	20	282	231	136	—	**669**	10	7
9	Maaseutu	—	1	—	—	—	**1**	28	579	590	327	—	**1,524**	17	8
10	**Yhteensä**	—	**1**	—	—	—	**1**	**48**	**861**	**821**	**463**	—	**2,193**	**27**	**15**
11	*Viipurin lääni.*														
12	Kaupungit	—	2	—	—	—	**2**	6	66	49	7	1	**129**	1	11
13	Maaseutu	—	1	—	—	—	**1**	63	1,974	1,742	785	76	**4,640**	32	75
14	**Yhteensä**	—	**3**	—	—	—	**3**	**69**	**2,040**	**1,791**	**792**	**77**	**4,769**	**33**	**86**
15	*Kuopion lääni.*														
16	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	**9**	**57**	**72**	**18**	**1**	**157**	**1**	**1**
17	*Vaasan lääni.*														
18	Maaseutu	**1**	**4**	**4**	**5**	—	**14**	**35**	**183**	**259**	**114**	—	**591**	**5**	**7**
19	*Oulun lääni.*														
20	Maaseutu	—	—	—	—	—	—	—	**5**	**1**	**4**	—	**10**	—	—
21	Yhteensä kaupungeissa	—	21	1	9	—	**31**	27	350	282	146	1	**806**	13	62
22	Yhteensä maaseudulla	3	26	9	9	—	**47**	153	3,434	3,008	1,508	86	**8,189**	68	149
23	**Kaiken kaikkiaan**	**3**	**47**	**10**	**18**	—	**78**	**180**	**3,784**	**3,290**	**1,654**	**87**	**8,995**	**81**	**211**

ieli- ja sivistysolot.

'éducation des ouvriers.

suomea puhuvia *nt le suédois et le finnois*				Venättä puhuvia *Ouvriers parlant le russe*						Muita vieraita kieliä puhuvia *Ouvriers parlant d'autres langues étrangères*									
kansak. käymätt. *n'ayant pas fréquenté l'école communale*			Yhteensä. *Total.*	korkeamp. koul. käyneitä. *ayant fréquenté l'enseignement secondaire.*	kansakoulua käyneitä. *ayant fréquenté l'école communale.*	kansak. käymätt. *n'ayant pas fréquenté l'école communale*			Yhteensä. *Total.*	korkeamp. koul. käyneitä. *ayant fréquenté l'enseignement secondaire.*	kansakoulua käyneitä. *ayant fréquenté l'école communale.*	kansak. käymätt. *n'ayant pas fréquenté l'école communale*			Yhteensä *Total.*	Kuuromykkiä. *Sourds-muets.*	Ilmoittamattomia. *Non mentionné.*	Kaiken kaikkiaan. *Somme totale.*	
luku- ja kirj. taidott. *analphabètes.*	ainoastaan lukutaitoisia. *sachant lire seulement.*	luku- ja kirj. taitoisia. *sachant lire et écrire.*				luku- ja kirj. taitoisia. *sachant lire et écrire.*	ainoastaan lukutaitoisia. *sachant lire seulement.*	luku- ja kirj. taidott. *analphabètes.*				luku- ja kirj. taitoisia. *sachant lire et écrire.*	ainoastaan lukutaitoisia. *sachant lire seulement.*	luku- ja kirj. taidott. *analphabètes.*					
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
																			1
10	16	—	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109	2
20	7	—	96	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	1,175	3
30	**23**	—	**168**	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	**1**	**1**	**1**	**1,284**	4
																			5
—	—	—	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**224**	6
																			7
1	4	—	**22**	—	1	—	—	1	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	**693**	8
5	4	—	**34**	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	**3**	—	10	**1,572**	9
6	**8**	—	**56**	—	**1**	—	—	**1**	**2**	**3**	—	—	—	—	**3**	—	**10**	**2,265**	10
																			11
5	1	1	**19**	—	1	3	1	1	**6**	—	3	—	—	—	**3**	—	—	**159**	12
40	12	—	**159**	1	3	1	—	2	**7**	4	6	2	—	—	**12**	6	9	**4,834**	13
45	**13**	1	**178**	**1**	**4**	**4**	1	**3**	**13**	**4**	**9**	**2**	—	—	**15**	**6**	**9**	**4,993**	14
																			15
2	—	—	**4**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**161**	16
																			17
12	**1**	—	**25**	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	**1**	—	**3**	**634**	18
																			19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**10**	20
16	21	1	**113**	—	2	3	1	2	**8**	—	3	—	—	—	**3**	—	—	**961**	21
79	24	—	**320**	1	3	1	—	2	**7**	7	8	2	—	—	**17**	7	23	**8,610**	22
95	**45**	1	**433**	**1**	**5**	**4**	1	**4**	**15**	**7**	**11**	**2**	—	—	**20**	**7**	**23**	**9,571**	23

Taul. 24. Työntekijäin

Tab. 24. Domiciles

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, joilla *Nombre d'ouvriers ayant un*									
		Cuisine seulement Ainoastaan keittiö		*1 chambre sans cuisine* 1 huone keittiöttä		*1 chambre et part de cuisine* 1 huone ja osa keittiöön		*1 chambre et cuisine* 1 huone ja keittiö		*2 chambres sans cuisine* 2 huonetta keittiöttä	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	*Uudenmaan lääni.*										
2	Porvoo	27	2	4	—	2	—	39	4	—	—
3	Karjan pit.	10	—	1	—	—	—	21	—	—	—
4	Pyhäjärven pit.	1	1	5	1	2	—	8	2	—	—
5	Lohjan »	40	3	10	1	—	—	70	4	—	—
6	Iitin »	207	115	4	2	—	—	165	20	—	—
7	Jaalan »	9	13	—	—	—	—	17	2	—	—
8	Anjalan »	8	2	4	4	—	—	25	7	—	—
9	**Koko lääni**	**302**	**136**	**28**	**8**	**4**	—	**345**	**39**	—	—
10	*Turun ja Porin lääni.*										
11	Hämeenkyrön pit.	—	—	21	5	17	3	32	5	—	—
12	Karkun »	—	—	3	3	8	8	22	3	—	—
13	**Koko lääni**	—	—	**24**	**8**	**25**	**11**	**54**	**8**	—	—
14	*Hämeen lääni.*										
15	Tampere	—	—	20	6	133	111	142	26	—	—
16	Lahti	6	—	16	22	1	1	22	1	—	—
17	Sääksmäen pit.	1	—	53	26	61	20	124	21	—	—
18	Pirkkalan »	—	—	15	1	70	38	108	6	1	—
19	Ruoveden »	—	—	5	—	—	—	10	—	—	—
20	Jämsän »	—	—	129	39	2	—	72	7	—	—
21	Janakkalan »	21	53	13	28	3	20	86	47	—	2
22	**Koko lääni**	**28**	**53**	**251**	**122**	**270**	**190**	**564**	**108**	**1**	**2**
23	*Viipurin lääni.*										
24	Kotka	1	—	63	6	10	9	36	3	—	—
25	Pyhtään pit.	—	—	61	8	—	—	6	—	—	—
26	Kymen »	4	1	82	36	11	2	59	12	—	—
27	Sippolan »	75	34	46	14	1	—	112	39	—	—

asunto-olot.

des ouvriers.

on erityinen asunto *domicile à part*															
2 huonetta ja osa keittiöön *2 chambres et part de cuisine*		2 huonetta ja keittiö *2 chambres et cuisine*		3 tai useamp. huoneita ja keittiö *3 chambres et au-dessus, et cuisine*		Yhteensä *Total*		Ouvriers partageant l'habitation d'autres personnes	Toisten luona asuvia	Epätäydellisiä tietoja antaneita *Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes*		Koko työntekijäluku *Nombre total d'ouvriers*			
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	yhteensä *total*	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
															1
—	—	4	—	—	—	**76**	**6**	19	8	—	—	**95**	**14**	**109**	2
—	—	—	—	—	—	**32**	—	17	—	—	—	**49**	—	**49**	3
—	—	3	1	—	—	**19**	**5**	5	6	—	—	**24**	**11**	**35**	4
—	—	25	—	2	—	**147**	**8**	30	4	—	—	**177**	**12**	**189**	5
—	—	9	1	2	—	**387**	**138**	106	92	4	37	**497**	**267**	**764**	6
—	—	4	—	4	—	**34**	**15**	5	22	—	—	**39**	**37**	**76**	7
—	—	2	—	1	—	**40**	**13**	4	5	—	—	**44**	**18**	**62**	8
—	—	**47**	**2**	**9**	—	**735**	**185**	**186**	**137**	**4**	**37**	**925**	**359**	**1,284**	9
															10
2	—	18	1	3	—	**93**	**14**	29	18	1	2	**123**	**34**	**157**	11
—	—	3	1	—	—	**36**	**15**	8	6	1	1	**45**	**22**	**67**	12
2	—	**21**	**2**	**3**	—	**129**	**29**	**37**	**24**	**2**	**3**	**168**	**56**	**224**	13
															14
14	1	25	—	10	—	**344**	**144**	45	46	3	1	**392**	**191**	**583**	15
—	—	2	—	3	—	**50**	**24**	17	19	—	—	**67**	**43**	**110**	16
2	—	37	5	8	1	**286**	**73**	75	51	6	3	**367**	**127**	**494**	17
6	1	65	2	7	—	**272**	**48**	57	29	—	1	**329**	**78**	**407**	18
—	—	—	—	1	—	**16**	—	—	—	—	—	**16**	—	**16**	19
—	—	5	—	5	—	**213**	**46**	22	18	2	—	**237**	**64**	**301**	20
—	—	4	4	—	—	**127**	**154**	16	57	—	—	**143**	**211**	**354**	21
22	**2**	**138**	**11**	**34**	**1**	**1,308**	**489**	**232**	**220**	**11**	**5**	**1,551**	**714**	**2,265**	22
															23
—	—	5	2	1	—	**116**	**20**	10	5	6	2	**132**	**27**	**159**	24
—	—	—	—	1	—	**68**	**8**	7	1	—	—	**75**	**9**	**84**	25
—	—	7	2	5	—	**168**	**53**	12	1	1	—	**181**	**54**	**235**	26
—	—	20	3	8	—	**262**	**90**	34	23	—	17	**296**	**130**	**426**	27

Taul. 24. (jatk.). Työntekijäin

Tab. 24. (suite). ***Domi-***

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, joilla *Nombre d'ouvriers ayant un*									
		Ainoastaan keittiö *Cuisine seulement*		1 huone keittiötetä *1 chambre sans cuisine*		1 huone ja osa keittiöön *1 chambre et part de cuisine*		1 huone ja keittiö *1 chambre et cuisine*		2 huonetta keittiötetä *2 chambres sans cuisine*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
28	Lappeen pit.	98	33	1	1	1	—	96	18	—	—
29	Valkealan »	710	191	7	12	3	2	390	35	—	2
30	Joutsenon »	19	—	—	—	—	—	8	—	—	—
31	Ruokolahden pit.	36	33	—	—	3	6	65	9	—	—
32	Jääsken »	110	110	1	—	1	—	97	29	—	—
33	Viipurin »	47	25	—	—	—	—	54	18	—	—
34	Parikkalan »	2	1	25	3	5	6	30	4	—	—
35	Sortavalan »	—	—	75	30	9	2	34	4	1	—
36	Ruskealan »	—	—	126	43	17	9	52	11	—	—
37	Impilahden »	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—
38	**Koko lääni**	**1,102**	**428**	**489**	**153**	**61**	**36**	**1,040**	**182**	**1**	**2**
39	*Kuopion lääni.*										
40	Nilsiän pit.	—	—	36	6	5	—	4	—	—	—
41	Pielisjärven pit.	—	—	16	3	10	1	12	—	—	—
42	**Koko lääni**	—	—	**52**	**9**	**15**	**1**	**16**	—	—	—
43	*Vaasan lääni.*										
44	Pietarsaaren pit.	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
45	Ätsärin »	—	—	11	1	—	—	18	1	—	—
46	Keuruun »	—	—	68	13	10	5	32	—	—	—
47	Jyväskylän »	—	—	49	40	1	2	62	7	—	—
48	Laukaan »	—	—	25	25	—	—	53	7	—	—
49	**Koko lääni**	—	—	**153**	**79**	**11**	**7**	**170**	**15**	—	—
50	*Oulun lääni.*										
51	Pyhäjoen pit.	—	—	1	—	—	—	5	—	—	—
52	**Kaiken kaikkiaan**	**1,432**	**617**	**998**	**379**	**386**	**245**	**2,194**	**352**	**2**	**4**

asumusolot.

ciles des ouvriers.

on erityinen asunto *domicile à part*												Koko työntekijäluku *Nombre total d'ouvriers*			
2 huonetta ja keittiön osa *2 chambres et part de cuisine*		2 huonetta ja keittiö *2 chambres et cuisine*		3 tai useamp. huonetta ja keittiö *3 chambres et au-dessus et cuisine*		Yhteensä *Total*		Toisten luona asuvia *Ouvriers partageant l'habitation d'autres personnes*		Epätäydellisiä tietoja antaneita *Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes*					
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	yhteensä *total.*	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
—	—	12	—	13	1	**221**	**53**	26	19	4	1	**251**	**73**	**324**	28
—	—	34	2	27	2	**1,171**	**246**	292	182	3	7	**1,466**	**435**	**1,901**	29
—	—	3	—	1	—	**31**	—	32	—	1	—	**64**	—	**64**	30
—	—	8	3	7	—	**119**	**51**	22	5	—	—	**141**	**56**	**197**	31
—	—	11	8	9	4	**229**	**151**	22	52	4	6	**255**	**209**	**464**	32
—	1	4	4	3	1	**108**	**49**	21	5	1	—	**130**	**54**	**184**	33
1	—	4	—	2	—	**69**	**14**	26	17	1	—	**96**	**31**	**127**	34
—	1	8	—	1	—	**128**	**37**	69	49	—	—	**197**	**86**	**283**	35
—	1	8	—	1	—	**204**	**64**	69	199	1	—	**274**	**263**	**537**	36
—	—	1	—	—	—	**4**	—	2	2	—	—	**6**	**2**	**8**	37
1	**3**	**125**	**24**	**79**	**8**	**2,898**	**836**	**644**	**560**	**22**	**33**	**3,564**	**1,429**	**4,993**	38
															39
—	—	1	—	—	—	**46**	**6**	15	22	—	—	**61**	**28**	**89**	40
—	—	1	—	—	—	**39**	**4**	11	18	—	—	**50**	**22**	**72**	41
—	—	**2**	—	—	—	**85**	**10**	**26**	**40**	—	—	**111**	**50**	**161**	42
															43
—	—	2	2	—	—	**7**	**2**	5	3	—	—	**12**	**5**	**17**	44
—	—	2	—	—	—	**31**	**2**	16	6	—	—	**47**	**8**	**55**	45
—	—	6	—	3	—	**119**	**18**	30	30	—	—	**149**	**48**	**197**	46
—	—	2	—	4	—	**118**	**49**	16	22	—	—	**134**	**71**	**205**	47
—	—	5	—	5	—	**88**	**32**	21	19	—	—	**109**	**51**	**160**	48
—	—	**17**	**2**	**12**	—	**363**	**103**	**88**	**80**	—	—	**451**	**183**	**634**	49
															50
—	—	**1**	—	—	—	**7**	—	**3**	—	—	—	**10**	—	**10**	51
25	**5**	**351**	**41**	**137**	**9**	**5,525**	**1,652**	**1,216**	**1,061**	**39**	**78**	**6,780**	**2,791**	**9,571**	52

Taul. 25. Työntekijäin asumusolot: huoneis-

Tab. 25. Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte de

	Paikkakunta. *Localité.*	Henkilöjä, joiden asuntona on —							
		ainoastaan keittiö *une cuisine seule*		ainoastaan 1 huone *1 chambre seule*		1 huone ja osa keittiöön *1 chambre et part de cuisine*		1 huone ja keittiö *1 chambre et cuisine*	
		Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	*Uudenmaan lääni.*								
2	Porvoo	36	160	5	29	3	14	59	142
3	Karjan pit.	13	54	1	3	—	—	31	141
4	Pyhäjärven pit.	3	9	6	23	2	10	11	68
5	Lohjan »	48	166	11	22	—	—	96	463
6	Iitin »	329	1,133	98	426	—	—	190	875
7	Jaalan »	22	57	—	—	—	—	19	103
8	Anjalan »	10	45	8	25	—	—	32	163
9	*Turun ja Porin lääni.*								
10	Hämeenkyrön pit.	—	—	26	103	20	70	37	162
11	Karkun »	—	—	7	25	16	43	25	122
12	*Hämeen lääni.*								
13	Tampere	—	—	26	65	244	781	168	826
14	Lahti	5	15	39	134	2	6	25	126
15	Sääksmäen pit.	1	4	80	261	92	339	145	698
16	Pirkkalan »	—	—	16	41	108	402	113	570
17	Ruoveden »	—	—	5	21	—	—	10	44
18	Jämsän »	—	—	192	747	2	7	92	443
19	Janakkalan »	87	318	51	182	32	104	170	824
20	*Viipurin lääni.*								
21	Kotka	1	5	60	191	17	53	37	196
22	Pyhtään pit.	—	—	69	268	—	—	6	43
23	Kymen »	4	12	116	429	13	62	69	382

tojen ja niissä asuvain henkilöjen luku.

logement; nombre de logements, nombre d'habitants.

Nombre de personnes habitant											
2 huonetta keittiöttä *2 chambres sans cuisine*		2 huonetta ja osa keittiöön *2 chambres et part de cuisine*		2 huonetta ja keittiö *2 chambres et cuisine*		3 tai useamp. huon. ja keittiö *3 chambres et au-dessus et cuisine*		Yhteensä. *Total.*		Epätäydellisiä tietoja antaneita työntekijöitä. *Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.*	
Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*		
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
											1
—	—	—	—	6	38	—	—	**109**	**383**	—	2
—	—	—	—	4	31	—	—	**49**	**229**	—	3
—	—	—	—	4	21	—	—	**26**	**131**	9	4
—	—	—	—	32	176	2	9	**189**	**836**	—	5
89	515	—	—	11	68	12	93	**729**	**3,110**	35	6
—	—	—	—	4	28	4	25	**49**	**213**	27	7
—	—	—	—	2	12	1	12	**53**	**257**	9	8
											9
—	—	2	6	19	106	3	19	**107**	**466**	50	10
—	—	—	—	4	27	—	—	**52**	**217**	15	11
											12
—	—	15	90	25	166	10	71	**488**	**1,999**	95	13
—	—	—	—	2	15	3	23	**76**	**319**	34	14
—	—	2	6	43	212	7	34	**370**	**1,554**	124	15
1	1	7	27	67	379	7	44	**319**	**1,464**	88	16
—	—	—	—	—	—	1	5	**16**	**70**	—	17
—	—	—	—	6	29	5	35	**297**	**1,261**	4	18
2	5	—	—	12	90	—	—	**354**	**1,523**	—	19
											20
—	—	—	—	6	34	1	8	**122**	**487**	37	21
—	—	—	—	—	—	—	—	**75**	**311**	9	22
—	—	—	—	9	47	4	28	**215**	**960**	20	23

Taul. 25. (jatk.) Työntekijäin asumusolot: huoneis-

Tab. 25. (suite). ***Nombre d'ouvriers habitant chaque sorte***

	Paikkakunta. *Localité.*	Henkilöjä, joiden asuntona on —							
		ainoastaan keittiö *une cuisine seule*		ainoastaan 1 huone *1 chambre seule*		1 huone ja osa keittiöön *1 chambre et part de cuisine*		1 huone ja keittiö *1 chambre et cuisine*	
		Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
21	Sippolan pit.	109	505	87	377	1	7	151	799
25	Lappeen »	146	587	4	20	3	15	119	671
26	Valkealan »	940	3,624	132	638	5	16	447	2 235
27	Joutsenon »	29	115	2	4	1	11	9	46
28	Ruokolahden pit.	83	324	—	—	10	34	74	367
29	Jääsken »	266	1,079	6	25	7	30	128	750
30	Viipurin »	90	440	—	—	1	3	75	722
31	Parikkalan »	3	11	56	244	14	85	39	181
32	Sortavalan »	—	—	180	962	29	201	49	283
33	Ruskealan »	—	—	333	1,950	90	708	83	468
34	Impilahden »	—	—	3	11	—	—	3	23
35	*Kuopion lääni.*								
36	Nilsiän pit.	—	—	75	383	6	28	6	31
37	Pielisjärven pit.	—	—	35	172	22	195	13	83
38	*Vaasan lääni.*								
39	Pietarsaaren pit.	—	—	1	2	—	—	13	66
40	Ätsärin »	—	—	19	107	—	—	31	173
41	Keuruun »	—	—	115	440	18	73	52	312
42	Jyväskylän »	—	—	102	359	3	12	92	435
43	Laukaan »	—	—	60	219	—	—	85	413
44	*Oulun lääni.*								
45	Pyhäjoen pit.	—	—	2	9	—	—	7	38
46	Yhteensä	2,225	8,663	2,028	8,917	761	3,309	2,811	14,487

tojen ja niissä asuvain henkilöjen luku.

de logements; nombre de logements, nombre d'habitants.

Nombre de personnes habitant											
2 huonetta keittiöttä *2 chambres sans cuisine*		2 huonetta ja osa keittiöön *2 chambres et part de cuisine*		2 huonetta ja keittiö *2 chambres et cuisine*		3 tai useamp. huon. ja keittiö *3 chambres et au-dessus et cuisine*		Yhteensä. *Total.*		Epätäydellisiä tietoja antaneita työntekijöitä. *Nombre d'ouvriers ayant fourni des données incomplètes.*	
Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*	Huoneistoja. *Nombre de logements.*	Niissä asuvia. *Nombre d'habitants.*		
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
24	166	—	—	23	134	14	99	**409**	**2,087**	17	24
—	—	—	—	12	71	14	76	**298**	**1,440**	26	25
93	598	—	—	39	243	37	234	**1,693**	**7,588**	208	26
—	—	—	—	3	15	2	11	**46**	**202**	18	27
—	—	—	—	11	57	7	54	**185**	**836**	12	28
—	—	—	—	19	110	13	114	**439**	**2,108**	25	29
—	—	1	4	8	57	4	34	**179**	**1,260**	5	30
1	10	3	30	7	41	3	28	**126**	**630**	1	31
2	14	2	13	16	137	5	44	**283**	**1,654**	—	32
—	—	14	133	10	70	3	49	**533**	**3,378**	4	33
—	—	—	—	2	20	—	—	**8**	**54**	—	34
											35
—	—	—	—	1	2	1	6	**89**	**450**	—	36
—	—	—	—	2	11	—	—	**72**	**461**	—	37
											38
—	—	—	—	3	15	—	—	**17**	**83**	—	39
—	—	—	—	4	31	1	10	**55**	**321**	—	40
—	—	—	—	9	58	3	10	**197**	**893**	—	41
—	—	—	—	4	28	4	21	**205**	**855**	—	42
—	—	—	—	9	56	6	33	**160**	**721**	—	43
											44
—	—	—	—	1	4	—	—	**10**	**51**	—	45
212	**1,309**	**46**	**309**	**439**	**2,639**	**177**	**1,229**	**8,699**	**40,862**	**872**	46

Taul. 26. Työntekijäin asumus-
Tab. 26. Nombre d'ouvriers logeant

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, jotka ovat ilmoittaneet asuvan —														
		ainoastaan keittiössä *une cuisine seule habitent*						1 huoneessa keit- *1 chambre sans cuisine ha-*								
		8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*	10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	12 henk. *12 pers.*	14 henk. *14 pers.*	8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*	10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	12 henk. *12 pers.*	13 henk. *13 pers.*	14 henk. *14 pers.*	15 henk. *15 pers.*	16 henk. *16 pers.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Porvoo	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
2	Karjan pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Pyhäjärven pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Lohjan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Iitin »	7	1	1	—	—	—	3	4	4	2	—	—	—	—	—
6	Jaalan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Anjalan »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Hämeenkyrön pit.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
9	Karkun »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Lahti	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Sääksmäen pit.	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—
13	Pirkkalan »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Ruoveden »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Jämsän »	—	—	—	—	—	—	6	3	1	—	—	—	—	—	—
16	Janakkalan »	2	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Kotka	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—
18	Pyhtään pit.	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Kymen »	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
20	Sippolan »	6	—	—	1	—	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—
21	Lappeen »	3	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Valkealan »	37	10	11	1	1	—	12	4	5	—	—	—	—	—	—
23	Joutsenon pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Ruokolahden pit.	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Jääsken »	9	2	3	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
26	Viipurin »	6	2	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Parikkalan »	—	—	—	—	—	—	3	—	1	1	—	—	—	—	—
28	Sortavalan »	—	—	—	—	—	—	10	2	5	4	1	—	—	1	—
29	Ruskealan »	—	—	—	—	—	—	19	6	23	9	5	—	2	2	1
30	Impilahden »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Nilsiän »	—	—	—	—	—	—	8	2	3	—	—	—	—	—	—
32	Pielisjärven »	—	—	—	—	—	—	3	1	2	—	—	—	—	—	—
33	Pietarsaaren »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Ätsärin »	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—	—	1	—	—	—
35	Keuruun »	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Jyväskylän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Laukaan »	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
38	**Yhteensä**	**76**	**18**	**22**	**3**	**2**	**1**	**98**	**32**	**47**	**16**	**6**	**1**	**2**	**3**	**1**

olot: asuntojen ahtaus.
à l'étroit, et dans quelle mesure.

Nombre d'ouvriers ayant indiqué que dans

tiöttä *bitent*		1 huoneessa osuudella keittiöön *1 chambre et part de cuisine habitent*												1 huoneessa ja keittiössä *1 chambre et cuisine habitent*								
19 henk. *19 pers.*	20 henk. *20 pers.*	8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*	10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	12 henk. *12 pers.*	13 henk. *13 pers.*	14 henk. *14 pers.*	15 henk. *15 pers.*	16 henk. *16 pers.*	17 henk. *17 pers.*	20 henk. *20 pers.*	21 henk. *21 pers.*	8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*	10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	12 henk. *12 pers.*	13 henk. *13 pers.*	14 henk. *14 pers.*	15 henk. *15 pers.*	18 henk. *18 pers.*	
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	5	1	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	2	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	5	1	—	1	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	4	1	—	2	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	11
—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	1	—	1	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6	2	1	1	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	3	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	12	3	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	2	—	1	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2	3	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	7	5	2	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	12	3	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	20	4	3	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	2	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	7	5	—	—	3	—	1	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	3	—	2	—	—	—	—	26
—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	27
1	—	2	2	3	1	2	—	1	—	—	—	—	—	5	2	2	—	—	1	—	—	1	28
—	1	9	5	13	1	1	5	2	4	2	—	—	—	12	2	2	—	—	—	1	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	1	4	3	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	2	1	—	—	—	—	—	34
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	2	—	2	1	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1	1	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	2	4	—	—	—	—	—	37
1	1	18	17	21	5	4	5	3	4	2	1	1	1	215	125	57	11	9	5	1	1	1	38

Taul. 26. (jatk.) Työntekijäin
Tab. 26. (suite). *Nombre d'ouvriers logeant*

	Paikkakunta. *Localité.*	Työntekijöitä, jotka ovat ilmoittaneet asuvan —												
		2 huoneessa keittiöttä *2 chambres sans cuisine habitent*						2 huon. osuud. keittiöön *2 chambres et part de cuisine habitent*						2 huo- *2 cham-*
		8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*	10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	12 henk. *12 pers.*	13 henk. *13 pers.*	8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*	10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	13 henk. *13 pers.*	8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*
	1	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
1	Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
2	Karjan pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Pyhäjärven pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
4	Lohjan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3
5	Iitin »	16	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Jaalan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7	Anjalan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
8	Hämeenkyrön pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
9	Karkun »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Tampere	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	2	4
11	Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Sääksmäen pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
13	Pirkkalan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5
14	Ruoveden »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Jämsän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Janakkalan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2
17	Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
18	Pyhtään pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Kymen »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Sippolan »	3	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—
21	Lappeen »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
22	Valkealan »	17	11	1	1	1	—	—	—	—	—	—	3	5
23	Joutsenon pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
24	Ruokolahden pit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
25	Jääsken »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
26	Viipurin »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
27	Parikkalan »	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—
28	Sortavalan »	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1
29	Ruskealan »	—	—	—	—	—	—	—	3	5	1	2	—	2
30	Impilahden »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Nilsiän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Pielisjärven »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Pietarsaaren »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
34	Ätsärin »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
35	Keuruun »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
36	Jyväskylän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
37	Laukaan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
38	**Yhteensä**	**36**	**17**	**7**	**2**	**1**	**1**	**2**	**6**	**9**	**1**	**2**	**45**	**35**

asumusolot: asuntojen ahtaus.

à l'étroit, et dans quelle mesure.

Nombre d'ouvriers ayant indiqué que dans

neessa ynnä keittiössä *bres et cuisine habitent*										3 tai useammassa huoneessa ynnä keittiössä *3 chambres et au-dessus et cuisine habitent*										
10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	12 henk. *12 pers.*	13 henk. *13 pers.*	14 henk. *14 pers.*	15 henk. *15 pers.*	16 henk. *16 pers.*	17 henk. *17 pers.*	18 henk. *18 pers.*	19 henk. *19 pers.*	8 henk. *8 pers.*	9 henk. *9 pers.*	10 henk. *10 pers.*	11 henk. *11 pers.*	12 henk. *12 pers.*	13 henk. *13 pers.*	14 henk. *14 pers.*	15 henk. *15 pers.*	17 henk. *17 pers.*	18 henk. *18 pers.*	30 henk. *30 pers.*	
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	12
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	19
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	20
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	1	—	1	1	—	—	—	1	—	3	5	—	—	—	1	1	—	1	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	24
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	1	1	1	—	25
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	27
1	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	29
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	34
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
23	**8**	**1**	**3**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**17**	**19**	**13**	**3**	**3**	**1**	**2**	**1**	**2**	**2**	**1**	38

Taul. 27. Työntekijäin

Tab. 27. Montant du

	Paikkakunta. *Localité.*	Omissa asunnoissaan asuvia työntekijöitä, jotka maksavat kuukausivuokraa *Nombre d'ouvriers ayant un domicile particulier et payant un loyer mensuel*						
		alle 10 mkan. *au-dessous de 10 fr.*	10—20 mk. *10—20 fr.*	20—30 mk. *20—30 fr.*	30—40 mk. *30—40 fr.*	40 mk ja enem. *40 fr. et au-dessus.*	ilmoittamatt. määrän. *montant non mentionné.*	Yhteensä. *Total.*
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Porvoo	31	4	—	—	—	1	**36**
2	Karjan pit.	2	1	—	—	—	—	**3**
3	Pyhäjärven pit.	14	—	—	—	—	—	**14**
4	Lohjan »	26	72	4	—	—	—	**102**
5	Iitin »	288	22	—	—	3	1	**314**
6	Jaalan »	2	—	2	—	—	1	**5**
7	Anjalan »	9	—	—	—	1	—	**10**
8	Hämeenkyrön pit.	31	6	—	3	—	—	**40**
9	Karkun »	25	—	1	—	—	—	**26**
10	Tampere	109	231	97	14	10	4	**465**
11	Lahti	27	23	2	1	1	—	**54**
12	Sääksmäen pit.	139	6	1	2	1	2	**151**
13	Pirkkalan »	117	16	1	3	—	2	**139**
14	Ruoveden »	2	—	—	—	—	—	**2**
15	Jämsän »	137	7	3	2	—	9	**158**
16	Janakkalan »	16	—	—	—	—	—	**16**
17	Kotka	37	51	16	14	2	1	**121**
18	Pyhtään pit.	10	1	1	—	—	3	**15**
19	Kymen »	77	11	—	2	2	—	**92**
20	Sippolan »	77	6	—	—	—	2	**85**
21	Lappeen »	77	30	—	—	—	3	**110**
22	Valkealan pit.	672	87	4	—	—	4	**767**
23	Joutsenon »	2	17	1	—	—	—	**20**
24	Ruokolahden pit.	84	19	1	—	—	2	**106**
25	Jääsken »	169	23	—	—	—	—	**192**
26	Viipurin »	23	1	1	—	3	2	**30**
27	Parikkalan »	31	1	—	—	—	2	**34**
28	Sortavalan »	14	—	—	—	—	—	**14**
29	Ruskealan »	147	18	—	—	1	—	**166**
30	Impilahden »	—	—	—	—	—	—	—
31	Nilsiän »	5	—	—	—	—	—	**5**
32	Pielisjärven »	1	—	—	—	—	—	**1**
33	Pietarsaaren »	1	—	—	—	—	—	**1**
34	Atsärin »	11	—	—	—	—	1	**12**
35	Keuruun »	94	2	—	—	—	3	**99**
36	Jyväskylän »	76	6	1	—	—	8	**91**
37	Laukaan »	76	4	—	—	—	5	**85**
38	Pyhäjoen »	1	—	—	—	—	—	**1**
39	**Yhteensä**	**2,660**	**665**	**136**	**41**	**24**	**56**	**3,582**

vuokramäärät.

loyer des ouvriers.

Omissa huon. asuvia, jotka maks. vuotuista maanvuokraa *Nombre d'ouvriers ayant une maison à eux et payant à bail annuel*			Työntekijöitä, joilla on *Nombre d'ouvriers ayant*		Kaiken kaikkiaan. *Somme totale.*	Toisten luona asuvia työntekijöitä, jotka maksavat kuukausivuokraa *Nombre d'ouvriers demeurant chez d'autres personnes et payant un loyer mensuel*							Perheitä, joilla on asukkeja. *Nombre de familles chez lesquelles logent des étrangers.*	Asukkeja, niissä perheissä. *Nombre de locataires logeant chez les familles*	
alle 30 mkan. *au-dessous de 30 fr.*	30 mk ja enem. *30 fr. et au-dessus.*	Ilm:tioman määrän *montant non mentionné*	oma talo. *maison à eux.*	vapaa asunto. *un domicile gratuit.*		alle 10 mkan. *au-dessous de 10 fr.*	10—20 mk. *10—20 fr.*	20—30 mk. *20—30 fr.*	30—40 mk. *30—40 fr.*	40 mk ja enem. *40 fr. et au-dessus.*	Ilm:tioman määrän. *montant non mentionné.*	Yhteensä. *Total.*			
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
16	19	—	3	8	**82**	13	—	—	—	—	14	**27**	15	28	1
—	—	—	—	29	**32**	—	—	1	4	—	12	**17**	4	4	2
4	1	1	—	4	**24**	—	—	3	3	—	5	**11**	3	4	3
10	6	—	—	37	**155**	5	7	—	—	1	21	**34**	14	24	4
179	20	—	3	50	**566**	31	10	18	25	73	41	**198**	78	112	5
20	1	3	1	19	**49**	2	1	6	2	—	16	**27**	2	3	6
9	—	1	22	11	**53**	—	—	—	—	—	9	**9**	—	—	7
27	4	18	—	21	**110**	19	2	2	—	1	23	**47**	17	23	8
23	—	—	—	4	**53**	3	—	1	2	—	8	**14**	4	4	9
8	7	—	4	8	**492**	62	—	—	3	1	25	**91**	65	125	10
5	5	1	—	9	**74**	31	1	—	—	1	3	**36**	14	23	11
181	6	23	2	5	**368**	34	12	39	23	7	11	**126**	52	83	12
108	49	11	1	13	**321**	11	2	3	12	4	54	**86**	39	72	13
7	2	3	—	2	**16**	—	—	—	—	—	—	—	1	1	14
50	16	1	3	33	**261**	24	—	—	—	—	16	**40**	17	26	15
16	17	—	1	231	**281**	6	—	—	—	—	67	**73**	14	19	16
—	—	—	12	11	**144**	—	1	—	—	—	14	**15**	14	25	17
—	—	—	5	56	**76**	—	—	—	—	—	8	**8**	1	1	18
—	—	—	50	80	**222**	—	—	—	—	—	13	**13**	12	19	19
45	1	3	48	187	**369**	7	2	13	3	8	24	**57**	35	53	20
40	20	2	11	96	**279**	41	1	—	1	1	1	**45**	18	43	21
280	89	15	131	145	**1,427**	124	27	49	47	112	115	**474**	195	356	22
3	1	1	4	3	**32**	17	12	1	—	—	2	**32**	1	2	23
21	17	2	—	24	**170**	19	2	1	—	2	3	**27**	11	42	24
41	33	14	—	110	**390**	64	1	1	1	1	6	**74**	25	97	25
4	6	2	4	112	**158**	13	3	—	—	7	3	**26**	4	7	26
5	—	1	7	37	**84**	18	—	1	—	1	23	**43**	7	9	27
39	2	20	8	82	**165**	65	—	1	—	—	52	**118**	10	25	28
37	26	7	3	30	**269**	231	8	—	—	3	26	**268**	28	82	29
1	—	1	1	1	**4**	—	1	—	—	—	3	**4**	—	—	30
3	3	—	3	38	**52**	7	—	—	—	—	30	**37**	—	—	31
4	—	—	2	36	**43**	5	—	—	—	—	24	**29**	1	3	32
2	—	4	2	—	**9**	3	—	—	—	—	5	**8**	2	2	33
14	—	1	2	4	**33**	8	1	—	—	—	13	**22**	1	1	34
4	3	1	15	15	**137**	46	—	—	—	—	14	**60**	11	12	35
8	19	4	21	24	**167**	28	—	—	—	—	10	**38**	10	14	36
12	9	1	1	12	**120**	32	—	—	—	—	8	**40**	10	14	37
1	1	2	1	1	**7**	1	—	—	—	—	2	**3**	1	2	38
1,227	**383**	**143**	**371**	**1,588**	**7,294**	**970**	**94**	**140**	**126**	**223**	**724**	**2,277**	**736**	**1,360**	39

Taul. 28. Vertaileva katsaus kesän

Tab. 28. Tableau synoptique et comparatif des heures

	Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Ainoastaan päivätyötä *Travail de jour seulement*			Ainoastaan yötyötä *Travail de nuit seulement*
		viikottainen työaika *nombre d'heures de travail par semaine*	työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä *nombre d'ouvriers*
		tuntia *heures*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*
	1	2	3	4	5
1	Porvoon selluloosatehdas	62	55	2	—
2	Mustion puuhiomo	62 1/2	16	—	—
3	Vattolan puuhiomo	60	11	5	—
4	Lohjan selluloosatehdas	58	30	—	1
5	Kuusankosken tehdas	58	206	160	—
6	Verlan puuhiomo ja pahvitehdas	63	15	17	—
7	Ummeljoen puuhiomo	58	14	5	—
8	Kyröskosken tehdas: ulkotyöntekijät	60	29	—	—
9	» » konepajatyöntekijät	58	10	—	—
10	» » paperiteht. työntekijät	54	7	24	—
11	Anton Elvingin puuhiomo	63	13	1	—
12	J. C. Frenckell & Son A. B.	57	76	85	—
13	T:fors Linne- och Järnmanuf. A. B:n puuhiomo	58	32	53	—
14	Takfilt- o. Pappersbruk A. B. i Tammerfors	58	43	27	—
15	Lahden selluloosatehdas	59	9	—	—
16	A. B. Valkiakoski	58	138	64	—
17	Nokia A. B.	60	106	40	—
18	Santalahden paperitehdas	61	17	9	—
19	Näsijärven pahvitehdas	57	6	6	—
20	Vilppulan puuhiomo	66	8	—	—
21	A. B. Jämsänkoski	59	80	47	—
22	Tervakoski A. B.	60	61	211	2
23	A. B. W. Gutzeit & C:o	57	25	15	—
24	A. B. Stockfors	—	—	—	—
25	Karhula O. Y.	59	41	18	—
26	Halla A. B.	61	7	—	—
27	Inkeroisten puuhiomo	60	92	63	—
28	Myllykosken puuhiomo	58	8	—	—

1909 ja kevään 1910 työaikoihin.

de travail pendant l'été 1909 et le printemps 1910.

Vuorotyö kesällä 1909: *Travail par relais pendant l'été 1909:*				Vuorotyö keväällä 1910: *Travail par relais pendant le printemps 1910:*				Yhteensä työntekijöitä *Somme totale des ouvriers*		
kaksi 12-tuntista vuoroa *travail en 2 relais de 12 heures*		kolme 8-tuntista vuoroa *travail en 3 relais de 8 heures*		kaksi 12-tuntista vuoroa *travail en 2 relais de 12 heures*		kolme 8-tuntista vuoroa *travail en 3 relais de 8 heures*				
työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä *nombre d'ouvriers*				
m. *h.*	n. *f.*	m. *k.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
40	12	—	—	40	12	—	—	**95**	**14**	1
2	—	31	—	2	—	31	—	**49**	—	2
13	6	—	—	13	6	—	—	**24**	**11**	3
22	—	124	12	22	—	124	12	**177**	**12**	4
—	—	291	107	267	107	24	—	**497**	**267**	5
24	20	—	—	24	20	—	—	**39**	**37**	6
30	13	—	—	30	13	—	—	**44**	**18**	7
—	—	—	—	—	—	—	—			8
—	—	—	—	—	—	—	—	**123**	**34**	9
77	10	—	—	77	10	—	—			10
—	—	32	21	—	—	32	21	**45**	**22**	11
—	—	146	12	—	—	146	12	**222**	**97**	12
—	—	33	14	—	—	33	14	**65**	**67**	13
—	—	62	—	—	—	62	—	**105**	**27**	14
58	43	—	—	58	43	—	—	**67**	**43**	15
—	—	229	63	229	63	—	—	**367**	**127**	16
181	3	—	—	181	3	—	—	**287**	**43**	17
—	—	—	—	—	—	—	—	**17**	**9**	18
—	—	19	20	—	—	19	20	**25**	**26**	19
8	—	—	—	8	—	—	—	**16**	—	20
—	—	157	17	157	17	—	—	**237**	**64**	21
—	—	80	—	—	—	80	—	**143**	**211**	22
107	12	—	—	107	12	—	—	**132**	**27**	23
75	9	—	—	75	9	—	—	**75**	**9**	24
48	29	—	—	48	29	—	—	**89**	**47**	25
85	7	—	—	85	7	—	—	**92**	**7**	26
—	—	100	33	—	—	100	33	**192**	**96**	27
96	34	—	—	96	34	—	—	**104**	**34**	28

Taul. 28. (jatk.). Vertaileva katsaus

Tab. 28. (suite). *Tableau synoptique et comparatif des heures*

	Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Ainoastaan päivätyötä *Travail de jour seulement*			Ainoastaan yötyötä *Travail de nuit seulement*
		viikottainen työaika *nombre d'heures de travail par semaine*	työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä. *nombre d'ouvriers*
		tuntia *heures*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*
	1	2	3	4	5
29	A. B. Kaukas Fabrik	58 1/2	88	59	—
30	Kymen tehdas	58	446	165	4
31	Voikan tehdas	58	346	134	2
32	Kannuskoski A. B.	60	8	4	—
33	O. Y. Pulp	58 1/2	3	—	—
34	A. B. Tornater	60	43	31	—
35	Enso Träsliperi A. B.	58	108	114	—
36	A. B. E. Klaile	59	22	29	2
37	Nurmis A. B.	59	19	5	—
38	Tienhaaran Puuhiomo- ja Tiilitehdas O. Y.	[1])?	2	—	—
39	Kangaskosken tehdas	63	10	11	1
40	A. B. Simpele	59	35	7	—
41	Läskelä Bruks A. B.	61 1/2	23	18	2
42	Niemiskosken O. Y.	60	24	5	—
43	Tuokslahti Träsliperi A. B.	60	6	2	—
44	Hämekoski A. B.	60	49	33	2
45	Leppäkoski Fabriks A. B.	57	48	65	—
46	Jylhävaaran Puuhiomo	63	3	—	—
47	Strömsdals Bruk Juantehdas	60	3	1	—
48	A. B. Pankakoski	63	17	—	1
49	Herrforsin puuhiomo	62	1	—	—
50	Ryötön Paperitehdas O. Y.	60	14	—	—
51	Vääräkosken puuhiomo	[1])?	10	—	—
52	Mäntän tehdas	59	41	43	—
53	Kangas Pappersbruks A. B.	59	46	66	—
54	Äänekoski A. B.	60	43	31	1
55	Pyhäjoen Puuhiomo	63	1	—	—
56	**Yhteensä**	—	**2,614**	**1,675**	**18**

[1]) Ei ole saatu tietoja.

kesän 1909 ja kevään 1910 työaikoihin.

de travail pendant l'été 1909 et le printemps 1910.

Vuorotyö kesällä 1909: *Travail par relais pendant l'été 1909:*				Vuorotyö keväällä 1910: *Travail de relais pendant le printemps 1910:*				Yhteensä työntekijöitä *Somme totale des ouvriers*		
kaksi 12-tuntista vuoroa *travail en 2 relais de 12 heures*		kolme 8-tuntista vuoroa *travail en 3 relais de 8 heures*		kaksi 12-tuntista vuoroa *travail en 2 relais de 12 heures*		kolme 8 tuntista vuoroa *travail en 3 relais de 8 heures*				
työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työntekijöitä *nombre d'ouvriers*				
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
3	—	160	14	3	—	160	14	**251**	**73**	29
—	—	220	68	194	68	26	—	**670**	**233**	30
8	—	421	47	392	47	37	—	**777**	**181**	31
11	17	—	—	11	17	—	—	**19**	**21**	32
61	—	—	—	61	—	—	—	**64**	—	33
—	—	98	25	—	—	98	25	**141**	**56**	34
129	95	18	—	129	95	18	—	**255**	**209**	35
—	—	44	—	—	—	44	—	**68**	**29**	36
—	—	33	18	—	—	33	18	**52**	**23**	37
8	2	—	—	8	2	—	—	**10**	**2**	38
21	9	—	—	21	9	—	—	**32**	**20**	39
29	4	—	—	29	4	—	—	**64**	**11**	40
115	47	—	—	115	47	—	—	**140**	**65**	41
21	3	—	—	21	3	—	—	**45**	**8**	42
6	11	—	—	6	11	—	—	**12**	**13**	43
76	152	—	—	76	152	—	—	**127**	**185**	44
99	13	—	—	99	13	—	—	**147**	**78**	45
3	2	—	—	3	2	—	—	**6**	**2**	46
58	27	—	—	58	27	—	—	**61**	**28**	47
32	22	—	—	32	22	—	—	**50**	**22**	48
11	5	—	—	11	5	—	—	**12**	**5**	49
10	4	—	—	10	4	—	—	**24**	**4**	50
13	4	—	—	13	4	—	—	**23**	**4**	51
108	5	—	—	108	5	—	—	**149**	**48**	52
—	—	88	5	—	—	88	5	**134**	**71**	53
65	20	—	—	65	20	—	—	**109**	**51**	54
9	—	—	—	9	—	—	—	**10**	—	55
1,766	**640**	**2,386**	**476**	**2,997**	**942**	**1,155**	**174**	**6,780**	**2,791**	56

Taul. 29. Päivätyön alkamis- ja päättymisaika, lepohetket ja työaika.

Tab. 29. Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et repos.

Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Työ alkaa k:lo *Heure où le travail commence.*	Työ päättyy: *Heure où le travail finit:* lauant. k:lo *le samedi.*	muun pyhä-päivän edell. p:nä k:lo *le jour avant les grandes fêtes.*	muina päivinä k:lo *les autres jours*	Lepohetket: *Repos:* edellä puolisen k:lo *heure du matin.*	päivällä k:lo *heure du dîner.*	lauant. k:lo. *heure du samedi.*	Viikottainen työaika tunteja. *Nombre d'heures de travail par semaine.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Porvoon selluloosatehdas	6 a. p.	5 i. p.	5 i. p.	6 i. p.	8—½ 9	[1]) 1—2	—	62
Mustion puuhiomo	6 »	½ 6 »	2 »	6 »	½ 9—9	1—2	—	62 ½
Vattolan puuhiomo	6 »	6 »	12 päiv.	6 »	8—9	2—3	—	60
Lohjan selluloosatahdas	½ 7 »	3 »	3 i. p.	6 »	½ 9—9	1—2	9—½ 10	58
Kuusankosken tehdas	½ 7 »	3 »	[2]) —	6 »	8—½ 9	1—2	8—½ 9	58
Verlan puuhiomo ja pahvitehdas	6 »	6 »	12 päiv.	6 »	8—½ 9	1—2	—	63
Ummeljoen puuhiomo	6 »	4 »	4 i. p.	6 »	8—9	1—2	—	58
Kyröskosken tehdas: ulkotyöntek.	7 »	6 »	6 »	6 »	—	12—1	—	60
Kyröskosken tehdas: konepajatyöntekijät	6 »	4 »	4 »	6 »	8—9	1—2	—	58
Kyröskosken tehdas: paperitehtaan työntekijät	7 »	6 »	6 »	6 »	8—9	1—2	—	54
Anton Elvingin puuhiomo	6 »	6 »	6 »	6 »	½ 9—9	1—2	—	63
J. C. Frenckell & Son A. B.: korjauspajan työntekijät	½ 7 »	2 »	2 »	6 »	8—½ 9	1—2	8—½ 9	57
J. C. Frenckell & Son A. B.: muut	6 »	2 »	2 »	6 »	8—9	1—2	8—9	57
T:fors Linne- och Järnmanuf. A. B:n puuhiomo	6 »	3 »	3 »	6 »	8—9	1—2	8—9	58
Takfilt- och Pappersbruks A. B. i Tammerfors	6 »	3 »	3 »	6 »	8—9	1—2	8—9	58
Lahden selluloosatehdas	6 »	5 »	5 »	6 »	9—10	1—2	—	59
A. B. Valkiakoski	6 »	3 »	3 »	6 »	8—9	1—2	8—9	58
Nokia A. B	7 »	6 »	6 »	6 »	—	12—1	—	60
Santalahden paperitehdas	6 »	4 »	2 »	6 »	½ 9—9	1—2	—	61
Näsijärven pahvitehdas	6 »	2 »	2 »	6 »	8—9	1—2	8—9	57
Vilppulan puuhiomo	6 »	6 »	6 »	6 »	—	1—2	—	66
A. B. Jämsänkoski	6 »	5 »	5 »	6 »	8—9	1—2	—	59
Tervakoski A. B.	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9	1—2	—	60
A. B. W. Gutzeit & C:o	½ 7 »	2 »	2 »	6 »	8—½ 9	12—1	8—½ 9	57
A. B. Stockfors	—	—	—	—	—	—	—	—
Karhula O. Y.	7 »	5 »	3 »	6 »	—	12—1	—	59
Halla A. B.	6 »	4 »	4 »	6 »	8—½ 9	1—2	—	61
Inkeroisten puuhiomo	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9	1—2	—	60

[1]) Näiden lepohetkien lisäksi ¼ tunnin kahviluoma aamu- ja iltapäivin. — [2]) Eri aikoina eri tiloissa.

Taul. 29. (jatk.). Päivätyön alkamis- ja päättymisaika, lepohetket ja työaika.

Tab. 29. (suite). ***Travail de jour: commencement et fin du travail; heures de travail et repos.***

Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Työ alkaa k:lo *Heure où le travail commence.*	Työ päättyy: *Heure où le travail finit:* lauant. k:lo *le samedi.*	muun pyhäpäivän edell. päivänä k:lo *le jour avant les grandes fêtes.*	muina päivinä k:lo *les autres jours.*	Lepohetket: *Repos:* edellä puolisen k:lo *heure du matin.*	päivällä k:lo *heure du dîner.*	lauant. k:lo *heure du samedi.*	Viikottainen työaika, tuntia. *Nombre d'heures de travail par semaine.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Myllykosken puuhiomo	6 a. p.	4 i. p.	4 i. p.	6 i. p.	8—9	1—2	—	58
A. B. Kaukas Fabrik	1/2 7 »	4 »	4 »	6 »	—	1/2 12—1	1/2 11—1/2 12	58 1/2
Kymen tehdas	1/2 7 »	3 »	[1]) —	6 »	8—1/2 9	1—2	8—1/2 9	58
Voikan tehdas	1/2 7 »	3 »	[1]) —	6 »	8—1/2 9	1—2	8—1/2 9	58
Kannuskoski A. B.	6 »	6 »	[4]) —	6 »	[4]) —	[4]) —	[4]) —	60
O. Y. Pulp	1/2 7 »	3 »	3 i. p.	6 »	1/2 9—9	1—2	[2]) —	58 1/2
A. B. Tornator	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9	1—2	—	60
Enso Träsliperi A. B.	6 »	3 »	3 »	6 »	8—9	1—2	8—9	58
A. B. E. Klaile	1/2 7 »	5 »	[3]) —	6 »	1/2 9—9	1—2	—	59
Nurmis A. B.	1/2 7 »	5 »	2 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—	59
Tienhaaran Puuhiomo- ja Tiilitehdas O. Y. [4])	?	?	?	?	?	?	?	?
Kangaskosken tehdas	6 »	6 »	3 »	6 »	8—1/2 9	1—2	—	63
A. B. Simpele	1/2 7 »	5 »	5 »	6 »	1/2 9—9	1—2	—	59
Läskelä Bruks A. B.	6 »	1/2 5 »	1/2 5 »	6 »	8—1/2 9	1—2	—	61 1/2
Niemiskosken O. Y.	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9	1—2	—	60
Tuokslahti Träsliperi A. B.	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9	1—2	—	60
Hämekoski A. B.	6 »	6 »	12 å 1 »	6 »	8—9	1—2	—	60
Leppäkoski Fabriks A. B.	7 »	6 »	12 päiv.	6 »	8—1/2 9	12—1	—	57
Jylhävaaran Puuhiomo	6 »	6 »	6 i. p.	6 »	8—1/2 9	1—2	—	63
Strömsdals Bruk Juantehdas	6 »	6 »	6 »	6 »	9—10	2—3	—	60
A. B. Pankakoski	6 »	6 »	2 »	6 »	8—1/2 9	1—2	—	63
Herrforsin puuhiomo	7 »	6 »	6 »	7 »	1/2 9—9	1—2	—	62
Ryötön Paperitehdas O. Y.	6 »	6 »	6 »	6 »	8—9	1—2	—	60
Vääräkosken puuhiomo [4])	?	?	?	?	?	?	?	?
Mäntän tehdas	7 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1	—	59
Kangas Pappersbruks A. B.	7 »	5 »	5 »	6 »	—	12—1	—	59
Äänekoski A. B.	7 »	6 »	6 »	6 »	—	12—1	—	60
Pyhäjoen Puuhiomo	6 »	6 »	6 »	6 »	8—1/2 9	[5]) 1—2	—	63

[1]) Eri ajoin eri tiloissa. — [2]) Lauantaisin ei ole lepohetkeä. — [3]) Eri ajoin eri tiloissa, osin k:lo 12 päivällä, osin k:lo 5 i. p. — [4]) Tietoja ei ole saatu. — [5]) Sitä paitsi 1/4 tunnin kahviloma.

Taul. 30.

Tab. 30. Travail

	Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Kaksi 12-tuntista *Travail en 2 relais de 12*	
		työaika 2 peräkkäisenä viikkona *temps de travail pendant 2 semaines consécutives.*	sunnuntailepo 2 peräkkäisenä viikkona *repos du dimanche pendant 2 semaines consécutives.*
	1	2	3
1	Porvoon sellulloosatehdas	72 + 96 = 168	24 + 0 = 24
2	Mustion puuhiomo	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
3	Vattolan puuhiomo	72 + 72 = 144	24 + 24 = 48
4	Lohjan selluloosatehdas	60 + 70 = 130	12 + 24 = 36
5	» »	—	—
6	Kuusankosken tehdas	72 + 82 = 154	24 + 26 = 50
7	Verlan puuhiomo ja pahvitehdas	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
8	Ummeljoen puuhiomo	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
9	Kyröskosken tehdas	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
10	Anton Elvingin puuhiomo	—	—
11	J. C. Frenckell & Son, A. B.	—	—
12	T:fors Järn- o. Linnemanuf. A. B:n puuhiomo	—	—
13	Takfilt- och Pappersbruks A. B. i T:fors	—	—
14	Lahden selluloosatehdas	63 + 72 = 135	24 + 48 = 72
15	A. B. Valkiakoski	72 + 80 = 152	24 + 28 = 52
16	Nokia A. B., paperiosasto	72 + 80 = 152	24 + 28 = 52
17	» » selluloosatehdas ja puuhiomo	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
18	Santalahden paperitehdas	—	—
19	Näsijärven pahvitehdas	—	—
20	Vilppulan puuhiomo	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
21	A. B. Jämsänkoski	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
22	Tervakoski A. B.	—	—
23	A. B. W. Gutzeit & C:o	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
24	A. B. Stockfors	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
25	Karhula O. Y.	71 + 74 = 145	23 + 48 = 71
26	Halla A. B.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
27	Inkeroisten puuhiomo	—	—
28	Myllykosken puuhiomo	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48

Vuorotyö.

par relais.

vuoroa: *heures:*		Kolme 8-tuntista vuoroa: *Travail en 3 relais de 8 heures:*				
työntekijöitä. *nombre d'ouvriers*		työaika 3 peräkkäisenä viikkona *temps de travail pendant 3 semaines consécutives.*	sunnuntailepo 3 peräkkäisenä viikkona *repos du dimanche pendant 3 semaines consécutives.*	työntekijöitä. *nombre d'ouvriers*		
m. *h.*	n. *f.*			m. *h.*	n. *f.*	
4	5	6	7	8	9	
40	12	—	—	—	—	1
2	—	48 + 48 + 56 = 152	20 + 24 + 48 = 92	31	—	2
13	6	—	—	—	—	3
22	—	48 + 48 + 56 = 152	24 + 32 + 40 = 96	91	12	4
—	—	56 + 56 + 56 = 168	16 + 16 + 16 = 48	33	—	5
267	107	48 + 56 + 64 = 168	16 + 24 + 24 = 64	24	—	6
24	20	—	—	—	—	7
30	13	—	—	—	—	8
77	10	—	—	—	—	9
—	—	48 + 54 + 58 = 160	8 + 32 + 32 = 72	32	21	10
—	—	48 + 48 + 64 = 160	18 + 22 + 48 = 88	146	12	11
—	—	48 + 54 + 58 = 160	8 + 24 + 40 = 72	33	14	12
—	—	48 + 54 + 58 = 160	22 + 24 + 26 = 72	62	—	13
58	43	—	—	—	—	14
229	63	—	—	—	—	15
113	3	—	—	—	—	16
68	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	18
—	—	48 + 48 + 48 = 144	24 + 48 + 48 = 120	19	20	19
8	—	—	—	—	—	20
157	17	—	—	—	—	21
—	—	48 + 48 + 52 = 148	32 + 34 + 36 = 102	80	—	22
107	12	—	—	—	—	23
75	9	—	—	—	—	24
48	29	—	—	—	—	25
85	7	—	—	—	—	26
—	—	48 + 54 + 58 = 160	8 + 32 + 32 = 72	100	33	27
96	34	—	—	—	—	28

Taul. 30. (jatk.):

Tab. 30. (suite). ***Tra-***

	Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Kaksi 12-tuntista *Travail en 2 relais de 12*	
		työaika 2 peräkkäisenä viikkona *temps de travail pendant 2 semaines consécutives.*	sunnuntailepo 2 peräkkäisenä viikkona *repos de dimanche pendant 2 semaines consécutives.*
	1	2	3
29	A. B. Kaukas Fabrik	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
30	Kymen tehdas	72 + 82 = 154	24 + 26 = 50
31	Voikan tehdas	72 + 82 = 154	24 + 26 = 50
32	Kannuskosken tehdas	72 + 81 = 153	24 + 26 = 50
33	O. Y. Pulp	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
34	A. B. Tornator	—	—
35	Enso Träsliperi A. B.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
36	A. B. E. Klaile	—	—
37	Nurmis A. B.	—	—
38	Tienhaaran Puuhiomo ja Tiilitehdas O. Y.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
39	Kangaskosken tehdas	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
40	A. B. Simpele	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
41	Läskelä Bruks A. B.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
42	Niemiskosken O. Y.	60 + 70 = 130	24 + 24 = 48
43	Tuokslahti Träsliperi A. B.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
44	Hämekoski A. B.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
45	Leppäkoski Fabriks A. B.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
46	Jylhävaaran Puuhiomo	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
47	Strömsdals Bruk, Juantehdas	72 + 72 = 144	24 + 48 = 72
48	A. B. Pankakoski	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
49	Herrforsin puuhiomo	60 + 70 = 130	24 + 24 = 48
50	Ryötön Paperitehdas O. Y.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
51	Vääräkosken puuhiomo	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
52	Mäntän tehdas	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
53	Kangas Papperbruks A. B.	—	—
54	Äänekoski A. B.	72 + 84 = 156	24 + 24 = 48
55	Pyhäjoen Puuhiomo	72 + 72 = 144	24 + 48 = 72
56	**Yhteensä**	—	—

Vuorotyö.

vail par relais.

vuoroa: *heures:*		Kolme 8-tuntista vuoroa: *Travail en 3 relais de 8 heures:*				
työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		työaika 3 peräkkäisenä viikkona *temps de travail pendant 3 semaines consécutives.*	sunnuntailepo 3 peräkkäisenä viikkona *repos du dimanche pendant 3 semaines consécutives.*	työntekijöitä *nombre d'ouvriers*		
m. *h.*	n. *f.*			m. *h.*	n. *f.*	
4	5	6	7	8	9	
3	—	48 + 56 + 64 = 168	16 + 24 + 24 = 64	160	14	29
194	68	48 + 56 + 64 = 168	16 + 24 + 24 = 64	26	—	30
392	47	48 + 56 + 64 = 168	16 + 24 + 24 = 64	37	—	31
11	17	—	—	—	—	32
61	—	—	—	—	—	33
—	—	48 + 56 + 56 = 160	26 + 32 + 32 = 90	98	25	34
129	95	48 + 56 + 64 = 168	16 + 24 + 24 = 64	18	—	35
—	—	48 + 54 + 58 = 160	22 + 24 + 26 = 72	44	—	36
—	—	56 + 68 + 68 = 192	16 + 24 + 24 = 64	33	18	37
8	2	—	—	—	—	38
21	9	—	—	—	—	39
29	4	—	—	—	—	40
115	47	—	—	—	—	41
21	3	—	—	—	—	42
6	11	—	—	—	—	43
76	152	—	—	—	—	44
99	13	—	—	—	—	45
3	2	—	—	—	—	46
58	27	—	—	—	—	47
32	22	—	—	—	—	48
11	5	—	—	—	—	49
10	4	—	—	—	—	50
13	4	—	—	—	—	51
108	5	—	—	—	—	52
—	—	48 + 54 + 58 = 160	8 + 24 + 48 = 80	88	5	53
65	20	—	—	—	—	54
9	—	—	—	—	—	55
2,993	**942**	—	—	**1,155**	**174**	56

Taul. 31. Vuorotyöntekijät

Tab. 31. Répartition des ouvriers

	Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Kaksi 12-tuntista vuoroa: *Travail de 2 relais de 12 heures:*									
		14 v. *14 ans*		15 v. *15 ans*		16 v. *16 ans*		17 v. *17 ans*		18 v. ja enem. *18 ans et au-dessus*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Porvoon selluloosatehdas	—	—	—	—	—	1	2	1	38	10
2	Mustion puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
3	Vattolan puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	2	13	4
4	Lohjan selluloosatehdas	—	—	—	—	—	—	1	—	21	—
5	Kuusankosken tehdas	—	—	1	—	—	1	1	1	265	105
6	Verlan puuhiomo ja pahvitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	24	20
7	Ummeljoen puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	—	30	13
8	Kyröskosken tehdas	1	—	—	—	—	—	7	3	69	7
9	Anton Elvingin puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	J. C. Frenckell & Son A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	T:fors Järn- o. Linnemanuf. A. B:n puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Takfilt- och Pappersbruks A. B. i T:fors	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Lahden selluloosatehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	58	43
14	A. B. Valkiakoski	—	—	—	—	—	—	—	—	229	63
15	Nokia A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	181	3
16	Santalahden paperitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Näsijärven pahvitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Vilppulan puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
19	A. B. Jämsänkoski	—	—	—	—	—	—	1	—	156	17
20	Tervakoski A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	A. B. W. Gutzeit & C:o	—	—	2	—	1	1	5	—	99	11
22	A. B. Stockfors	—	—	—	—	2	—	1	1	72	8
23	Karhula O. Y.	—	—	—	—	1	—	—	—	47	29
24	Halla A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	85	7
25	Inkeroisten puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Myllykosken puuhiomo	—	—	2	—	—	—	1	5	93	29
27	A. B. Kaukas Fabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—

ikänsä mukaan jaettuina.

des relais d'après leur âge.

yhteensä *total*		Kolme 8-tuntista voroa: *Travail en 3 relais de 8 heures:*														
		13 v. *13 ans*		14 v. *14 ans*		15 v. *15 ans*		16 v. *16 ans*		17 v. *17 ans*		18 v. ja enem. *18 ans et au-dessus*		yhteensä *total*		
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
40	**12**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	30	—	**31**	—	2
13	**6**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
22	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	2	120	10	**124**	**12**	4
267	**107**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	**24**	—	5
24	**20**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
30	**13**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
77	**10**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	21	**32**	**21**	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146	12	**146**	**12**	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	14	**33**	**14**	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	—	**62**	—	12
58	**43**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
229	**63**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
181	**3**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	17	19	**19**	**20**	17
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
157	**17**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	75	—	**80**	—	20
107	**12**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
75	**9**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
48	**29**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
85	**7**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	99	33	**100**	**33**	25
96	**34**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
3	—	1	—	1	—	2	—	8	—	4	—	144	14	**160**	**14**	27

Taul. 31. (jatk.). Vuorotyöntekijät

Tab. 31. (suite). *Répartition des ouvriers*

	Tehtaan nimi. *Nom de l'usine.*	Kaksi 12-tuntista vuoroa: *Travail en 2 relais de 12 heures:*									
		14 v. *14 ans*		15 v. *15 ans*		16 v. *16 ans*		17 v. *17 ans*		18 v. ja enem. *18 ans et au-dessus*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
28	Kymen tehdas	—	—	—	—	—	—	—	1	194	67
29	Voikan tehdas	—	—	1	—	2	—	1	—	388	47
30	Kannuskosken tehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	11	17
31	O. Y. Pulp	—	—	—	—	1	—	—	—	60	—
32	A. B. Tornator	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Enso Träsliperi A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	129	95
34	A. B. E. Klaile	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Nurmis A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Tienhaaran Puuhiomo- ja Tiilitehdas O. Y.	—	—	—	—	1	—	—	—	7	2
37	Kangaskosken tehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	21	9
38	A. B. Simpele	—	—	—	—	—	—	—	—	29	4
39	Läskelä Bruks A. B.	—	—	—	1	—	—	—	4	115	42
40	Niemiskosken O. Y.	—	—	—	—	—	—	—	—	21	3
41	Tuokslahti Träsliperi A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	6	11
42	Hämekoski A. B.	—	—	—	—	—	—	1	4	75	148
43	Leppäkoski Fabriks A. B.	—	—	1	—	—	—	2	—	96	13
44	Jylhävaaran Puuhiomo	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2
45	Strömsdals Bruk Juantehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	58	27
46	A. B. Pankakoski	—	—	—	—	—	—	—	—	32	22
47	Herrforsin puuhiomo	—	—	1	—	—	1	—	—	10	4
48	Ryötön Paperitehdas O. Y.	—	—	—	—	—	—	—	—	10	4
49	Vääräkosken puuhiomo	—	—	—	1	—	—	—	—	13	3
50	Mäntän tehdas	—	—	—	—	1	—	—	—	107	5
51	Kangas Pappersbruks A. B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52	Äänekoski A. B.	—	—	—	—	—	2	1	—	64	18
53	Pyhäjoen Puuhiomo	—	—	—	—	1	—	—	—	8	—
54	**Yhteensä**	**1**	**—**	**8**	**2**	**10**	**6**	**24**	**22**	**2,950**	**912**

ikänsä mukaan jaettuina.

des relais d'après leur âge.

yhteensä *total*		Kolme 8-tuntista vuoroa: *Travail en 3 relais de 8 heures:*														
		13 v. *13 ans*		14 v. *14 ans*		15 v. *15 ans*		16 v. *16 ans*		17 v. *17 ans*		18 v. ja enem. *18 ans et au-dessus*		yhteensä *total*		
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
194	**68**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	**26**	—	28
392	**47**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	—	**37**	—	29
11	**17**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	25	**98**	**25**	32
129	**95**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	**18**	—	33
—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	41	—	**44**	—	34
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	29	18	**33**	**18**	35
8	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
21	**9**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
29	**4**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
115	**47**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
21	**3**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
6	**11**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
76	**152**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
99	**13**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
3	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
58	**27**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
32	**22**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
11	**5**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
10	**4**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
13	**4**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
108	**5**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	86	4	88	**5**	51
65	**20**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53
2,993	**942**	**1**	—	**1**	—	**10**	—	**15**	**1**	**11**	**3**	**1,117**	**170**	**1,155**	**174**	54

Taul. 32. Viikot-

Tab. 32. Surcroît de

	Tehtaan osasto. *Genre de fabrication.*	Työntekijöitä, joilla on ollut viikottain ylityötä —										
		1 t. *1 h.*	2 t. *2 h.*	3 t. *3 h.*	4 t. *4 h.*	5 t. *5 h.*	6 t. *6 h.*	7 t. *7 h.*	8 t. *8 h.*	9 t. *9 h.*	10 t. *10 h.*	11 t. *11 h.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	**Miespuoliset työntek.** *(hommes):*											
2	Puuhiomo-osasto	6	8	16	64	9	43	5	3	—	4	—
3	Sulfiittiselluloosaosasto	—	5	7	3	5	1	2	1	1	13	—
4	Sulfaattiselluloosaosasto.....	—	3	4	12	—	23	4	32	1	1	—
5	Paperiosasto	13	49	88	27	108	26	2	13	—	14	1
6	Ryysyosasto.....	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
7	Sekal. työntekijät	6	57	29	29	78	47	12	55	1	59	—
8	**Yhteensä**	**25**	**123**	**144**	**135**	**201**	**140**	**25**	**104**	**3**	**91**	**1**
9	**Naispuoliset työntek.** *(femmes):*											
10	Puuhiomo-osasto	—	5	1	1	1	3	—	—	—	1	—
11	Sulfiittiselluloosaosasto	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Sulfaattiselluloosaosasto.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Paperiosasto	—	13	4	3	9	32	8	11	—	12	—
14	Ryysyosasto.....	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
15	Sekal. työntekijät	—	—	—	1	3	1	—	—	—	1	—
16	**Yhteensä**	—	**19**	**5**	**5**	**14**	**37**	**8**	**11**	—	**14**	**1**

tainen ylityö.

travail par semaine.

Nombre d'ouvriers ayant eu un surcroît par semaine de																Yhteensä työntekijöitä. *Total des ouvriers.*	Yhteensä ylityötunteja *Total des heures de surcroît.*	
12 t. *12 h.*	13 t. *13 h.*	14 t. *14 h.*	15 t. *15 h.*	16 t. *16 h.*	18 t. *18 h.*	20 t. *20 h.*	23 t. *23 h.*	24 t. *24 h.*	25 t. *5 h.*	26 t. *26 h.*	27 t. *27 h.*	28 t. *28 h.*	30 t. *30 h.*	36 t. *36 h.*	40 t. *40 h.*			
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
																		1
10	—	1	1	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	1	2	**177**	**1,087**	2
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**41**	**271**	3
13	—	—	4	—	10	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	**109**	**947**	4
3	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**349**	**1,566**	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	**7**	6
18	1	11	23	6	6	6	1	4	1	1	1	—	4	—	—	**456**	**3,487**	7
47	**1**	**12**	**30**	**7**	**19**	**7**	**1**	**7**	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**	**1**	**2**	**1,134**	**7,365**	8
																		9
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**13**	**62**	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**2**	11
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**12**	12
11	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	**109**	**804**	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**3**	**22**	14
—	—	2	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	**11**	**119**	15
13	—	**2**	**5**	—	**1**	—	**1**	—	**1**	—	—	—	—	**1**	—	**138**	**1,021**	16

Taul. 33. Työntekijäin työssä saamat tapaturmaiset

Tab. 33. Infirmités ayant atteint les ouvriers par suite

	Vamman laatu. *Genre d'infirmité.*	Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nylande.*				Turun ja Porin lääni. *Gouv:t d'Åbo el de Björneborg.*		Hämeen lääni. *Gouv:t de Tavastehus.*			
		Kaupungit. *Villes.*		Maaseutu. *Campagne.*		Maaseutu. *Campagne.*		Kaupungit. *Villes.*		Maaseutu. *Campagne.*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Palovammoja	—	—	1	—	—	—	4	—	2	1
2	Yleisiä ruhje- tai puristusvammoja	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
3	Korvavammoja	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—
4	Silmävammoja	—	—	3	—	—	—	2	—	5	—
5	Muita päänvammoja	—	—	2	—	—	—	5	—	6	—
6	Hartiat taiselkärankaviottuneet	—	—	2	—	1	—	1	—	2	—
7	Käsivarren tai käden vammoja	5	—	43	2	9	—	42	5	62	10
8	Keuhkot tai rintakehä vioittuneet	1	—	3	1	1	—	6	—	13	1
9	Vatsanpohjan vammoja	—	—	2	—	—	—	1	—	3	—
10	Säären tai jalan vammoja	1	—	15	1	2	—	15	4	21	6
11	**Yhteensä**	**7**	—	**72**	**4**	**14**	—	**77**	**9**	**116**	**18**

vammat (heidän omain tiedonantojensa mukaan).

d'accidents pendant le travail (indications des ouvriers).

Viipurin lääni. *Gouv:t de Vibourg.*				Kuopion lääni. *Gouv:t de Kuopio.*		Vaasan lääni. *Gouv:t de Vasa.*		Oulun lääni. *Gouv:t d'Uleåborg.*		Koko maa. *Ensemble du pays.*				
Kaupungit. *Villes.*		Maaseutu. *Campagne.*		Maaseutu. *Campagne.*		Maaseutu. *Campagne.*		Maaseutu. *Campagne.*		Kaupungit. *Villes.*		Maaseutu. *Campagne.*		
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
—	—	4	—	—	—	2	—	—	—	4	—	9	1	1
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2
—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	3
—	—	19	—	1	—	1	—	1	—	2	—	30	—	4
—	—	13	—	1	—	—	—	—	—	5	—	22	—	5
—	—	8	1	—	—	—	—	—	—	1	—	13	1	6
4	—	149	14	6	2	23	3	1	—	51	5	293	31	7
—	—	23	—	—	—	1	—	—	—	7	—	41	2	8
—	—	4	1	—	—	1	—	—	—	1	—	10	1	9
8	1	47	2	1	2	5	1	—	—	24	5	91	12	10
12	**1**	**272**	**18**	**9**	**4**	**33**	**4**	**2**	**—**	**96**	**10**	**518**	**48**	11

Taul. 34. Korvauksia työntekijöitä kohdanneista tapa-

Tab. 34. Indemnités pour cause de sinistres données

	Vamman laatu. *Genre de sinistre.*	Työntekijöitä, jotka saavat tapaturman *Nombre de d'ouvriers indemnisés pour cause*															
		Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nylande.*						Turun ja Porin lääni. *Gouv:t d'Åbo et Björneborg.*			Hämeen lääni. *Gouvernement de Tavastehus.*						
		m. *h.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	n. *f.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	m. *h.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	m. *h.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	n. *f.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	Palovammoja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	108	—	1	86	40	
2	Yleisiä puristusvammoja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Korvavammoja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	43	20	—	—	—	
4	Silmävammoja	1	108	—	—	—	—	—	—	—	4	366	40	—	—	—	
5	Muita päänvammoja	1	43	20	—	—	—	—	—	—	3	386	80	—	—	—	
6	Hartian vamma	—	—	—	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—	—	—	
7	Käsivarren ja käden vammoja	16	1,262	46	1	80	—	—	—	—	31	4,066	61	3	322	40	
8	Jalkavammoja	7	571	84	—	—	—	—	—	—	2	259	—	1	30	—	
9	**Yhteensä**	**25**	**1,985**	**50**	**1**	**80**	—	**1**	**80**	—	**42**	**5,230**	**01**	**5**	**438**	**80**	

turmista (työntekijäin omien tiedonantojen mukaan).

aux ouvriers (d'après les indications de ceux-ci).

korvausta alempana mainitut määrät
de sinistres, et recevant le montant ci-dessous

Viipurin lääni. *Gouvernement de Vibourg.*						Kuopion lääni. *Gouvt de Kuopio.*			Vaasan lääni. *Gouvernement de Vasa.*						Koko maa. *Ensemble du pays.*						
m. *h.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	n. *f.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	m. *h.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	m. *h.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	n. *f.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	m. *h.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	n. *f.*	Smk. *Fr.*	p. *c.*	
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	189	—	—	—	—	**2**	**297**	—	**1**	**86**	**40**	1
1	154	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**154**	**60**	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**43**	**20**	—	—	—	3
5	461	60	—	—	—	1	151	20	—	—	—	—	—	—	**11**	**1,087**	**20**	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	**430**	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**80**	—	—	—	—	6
32	3,217	05	4	309	78	4	600	45	7	933	—	2	109	50	**90**	**10,079**	**57**	**10**	**821**	**68**	7
10	626	35	1	50	25	1	64	80	—	—	—	—	—	—	**20**	**1.521**	**99**	**2**	**80**	**25**	8
48	**4,459**	**60**	**5**	**360**	**03**	**6**	**816**	**45**	**8**	**1,122**	—	**2**	**109**	**50**	**130**	**13,693**	**56**	**13**	**988**	**33**	9

Taul. 35. Työntekijäin taudit (heidän

Tab. 35. Maladies des ouvriers (d'après

	Taudin laatu. *Maladies.*	Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nylande.*				Turun ja Porin lääni. *Gouv:t d'Åbo et de Björneborg.*		Hämeen *Gouv:t de*	
		Kaupungit. *Villes.*		Maaseutu. *Campagne.*		Maaseutu. *Campagne.*		Kaupungit. *Villes.*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Yleinen heikkous	1	—	7	7	2	2	7	18
2	Hermostuneisuus	1	—	5	2	—	—	9	6
3	Kolotus selässä tai kyljessä	1	—	1	—	—	—	2	1
4	Reumatismi	1	—	14	4	10	—	52	21
5	Selkäydintauti	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Langettavatauti	—	—	1	—	—	—	1	—
7	Keuhkotauti	—	1	1	2	2	—	6	10
8	Muut keuhkoviat	5	1	28	1	2	—	2	3
9	Hengityselinten taudit	—	—	1	—	—	1	—	1
10	Struma	—	—	—	—	—	—	—	2
11	Pitkällinen katarri	2	—	4	—	—	—	1	—
12	Sydänviat	—	—	3	1	—	1	11	2
13	Maha- ja suolitaudit	11	—	31	18	9	2	21	15
14	Sukupuolitaudit	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Maksatauti	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Munuaistauti	—	—	1	—	—	—	1	—
17	Sappikivi	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Silmätaudit	1	—	4	2	2	—	2	2
19	Korvataudit	1	—	—	1	—	—	3	—
20	Ihotaudit	1	—	—	1	—	—	1	—
21	Tyrät	1	—	5	—	4	—	17	1
22	Syöpä	—	—	—	1	—	—	—	—
23	Luumätä	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Ruusu	—	—	—	2	—	—	1	1
25	Kipeät sääret ja jalat	1	—	2	—	1	—	1	—
26	**Yhteensä**	**27**	**2**	**108**	**42**	**32**	**6**	**138**	**83**

omain tiedonantojensa mukaan).

tes indications de ceux-ci).

lääni. *Tavastehus.*		Viipurin lääni. *Gouv:t de Vibourg.*				Kuopion lääni. *Gouv:t de Kuopio.*		Vaasan lääni. *Gouv:t de Vasa.*		Koko maa. *Ensemble du pays.*				
Maaseutu. *Campagne.*		Kaupungit. *Villes.*		Maaseutu. *Campagne.*		Maaseutu. *Campagne.*		Maaseutu. *Campagne.*		Kaupungit. *Villes.*		Maaseutu. *Campagne.*		
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
8	23	—	—	9	21	2	—	—	—	**8**	**18**	**28**	**53**	1
1	10	—	—	20	9	—	—	—	—	**10**	**6**	**26**	**21**	2
2	—	—	—	4	—	—	—	—	—	**3**	**1**	**7**	—	3
47	18	2	1	52	8	2	—	1	—	**55**	**22**	**126**	**30**	4
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	5
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	**2**	—	6
12	9	—	—	28	13	2	—	2	3	**6**	**11**	**47**	**27**	7
20	14	—	—	15	2	3	—	2	—	**7**	**4**	**70**	**17**	8
2	1	—	—	5	2	—	—	—	—	—	**1**	**8**	**4**	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	—	—	10
—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	**3**	—	**8**	—	11
8	6	—	—	6	8	—	—	—	—	**11**	**2**	**17**	**16**	12
61	14	1	1	80	28	2	—	3	—	**33**	**16**	**186**	**62**	13
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**7**	14
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	15
3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	**1**	—	**5**	**1**	16
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	17
9	3	—	—	3	4	—	—	—	—	**3**	**2**	**18**	**9**	18
6	2	—	—	5	4	—	1	—	—	**4**	—	**11**	**8**	19
1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	**2**	—	**2**	**2**	20
10	—	—	—	12	—	—	—	3	—	**18**	**1**	**34**	—	21
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**1**	22
—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	**1**	**1**	23
—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	**1**	**1**	**1**	**3**	24
3	2	—	—	4	1	—	—	—	—	**2**	—	**10**	**3**	25
195	**109**	**3**	**2**	**254**	**104**	**11**	**1**	**11**	**3**	**168**	**87**	**611**	**265**	26

Taul. 36. Erinäisten paperityöntekijöitä varten perustaudintapaukset

Tab. 36. Cas de maladie et nombre de jours de maladie parmi les membres des

	Taudin laatu. *Maladies.*	Ikäjako —							
		alle 20 vuoden *au-dessous de 20 ans*				20—29 v. *20—29 ans*			
		m. *h.*	päivää. *jours.*	n. *f.*	päivää. *jours.*	m. *h.*	päivää. *jours.*	n. *f.*	päivää. *jours.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Yleinen heikkous	—	—	3	56	—	—	3	26
2	Reumatismi	—	—	—	—	1	18	1	46
3	Tulirokko	1	130	1	17	—	—	—	—
4	Lavantauti	—	—	—	—	1	10	—	—
5	Lentsu	—	—	—	—	1	27	—	—
6	Ruusu	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Verenmyrkytys	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kaulatauti	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Keuhkotuberkuloosi	—	—	1	10	4	46	12	222
10	Muut keuhkoviat	1	14	1	15	4	74	1	8
11	Mielenvika	—	—	—	—	—	—	7	143
12	Halvaus	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Hermotauti	—	—	3	44	6	109	—	—
14	Langettavatauti	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Veritulppa	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Sydänvika	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Maksatauti	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Maha- ja suolitaudit	2	15	—	—	7	80	4	164
19	Tyrät	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Siitinelinten taudit	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Munuaistauti	—	—	—	—	1	17	—	—
22	Luumätä	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Silmätaudit	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Märkiymä	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Syöpä	—	—	—	—	—	—	1	11
26	Selän kolotus	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Kipeät kädet	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Kipeät jalat	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Leikkaus	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Tapaturma	4	43	1	35	11	239	1	15
31	Ilmoittamaton tauti	4	92	9	167	42	679	31	432
32	**Yhteensä**	**12**	**294**	**19**	**344**	**78**	**1,299**	**61**	**1,067**

tettujen sairaskassain jäsenten keskuudessa sattuneet sairauspäivineen.

caisses de secours en cas de maladie destinées aux ouvriers des usines de papier.

Répartition selon l'âge.

30—39 v. *30—39 ans*				40—49 v. *40—49 ans*				50—59 v. *50—59 ans*				60 v. ja enem. *60 ans et au-dessus*				
m. *h.*	päivää. *jours.*	n. *f.*	päivää. *jours.*	m. *h.*	päivää. *jours.*	n. *f.*	päivää. *jours.*	m. *h.*	päivää. *jours.*	n. *f.*	päivää. *jours.*	m. *h.*	päivää. *jours.*	n. *f.*	päivää. *jours.*	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	64	2	34	3	172	1
3	92	—	—	1	18	—	—	6	78	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	1	21	1	114	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	2	35	1	5	3	44	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
2	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
18	260	—	—	1	100	1	35	6	108	—	—	1	2	—	—	9
2	32	—	—	2	25	—	—	2	94	—	—	2	16	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	1	180	—	—	—	—	—	—	12
3	74	1	16	2	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
13	530	5	76	8	255	2	75	16	452	2	60	6	248	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	2	15	—	—	—	—	—	—	—	—	20
1	30	—	—	2	57	1	130	4	51	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	71	—	—	23
—	—	1	67	—	—	—	—	1	8	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	7	128	—	—	—	—	—	—	25
1	7	—	—	1	16	—	—	1	15	—	—	2	78	—	—	26
1	28	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	1	90	—	—	27
—	—	—	—	2	8	—	—	1	12	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
14	274	—	—	4	101	—	—	18	271	1	11	9	199	1	14	30
24	334	8	134	19	250	3	38	15	322	2	66	12	385	6	96	31
83	**1,701**	**15**	**293**	**42**	**839**	**10**	**313**	**81**	**1,775**	**9**	**320**	**42**	**1,167**	**10**	**282**	32

Taul. 36. (jatk.). Erinäisten paperityöntekijöitä varten perustaudintapaukset

Tab. 36. (suite). ***Cas de maladie et nombre de jours de maladie parmi les membres des***

	Sjukdomens art. *Maladies.*	Ikäjako (jatk.) *Répartition selon l'âge (suite)*								Siviili-			
		ilmoittamaton ikä. *âge non mentionné*				Yhteensä — *Total*				naimatt. — *célibataires*			
		m. *h.*	päivää. *jours*	n. *f.*	päivää. *jours*	m. *h.*	päivää. *jours*	n. *f.*	päivää. *jours*	m. *h.*	päivää. *jours*	n. *f.*	päivää. *jours*
	1	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
1	Yleinen heikkous	7	337	13	254	**9**	**371**	**24**	**572**	—	—	8	98
2	Reumatismi	10	402	1	90	**21**	**608**	**2**	**136**	1	33	—	—
3	Tulirokko	—	—	3	194	**1**	**130**	**4**	**211**	1	130	4	211
4	Lavantauti	2	164	1	41	**4**	**195**	**2**	**155**	—	—	1	41
5	Lentsu	8	84	1	4	**14**	**190**	**2**	**9**	2	13	1	4
6	Ruusu	1	25	—	—	**1**	**25**	—	—	1	25	—	—
7	Verenmyrkytys	4	238	—	—	**6**	**272**	—	—	—	—	—	—
8	Kaulatauti	4	43	—	—	**4**	**43**	—	—	1	17	—	—
9	Keuhkotuberkuloosi	21	1,355	7	539	**51**	**1,871**	**21**	**806**	2	132	4	241
10	Muut keuhkoviat	34	1,062	6	328	**47**	**1,317**	**8**	**351**	5	160	6	268
11	Mielenvika	2	247	1	120	**2**	**247**	**8**	**263**	2	247	8	263
12	Halvaus	4	322	—	—	**5**	**502**	—	—	1	40	—	—
13	Hermotauti	18	998	2	122	**29**	**1,190**	**6**	**182**	3	67	2	18
14	Langettavatauti	—	—	1	14	**1**	**6**	**1**	**14**	—	—	1	14
15	Veritulppa	—	—	1	28	—	—	**1**	**28**	—	—	1	28
16	Sydänvika	1	30	—	—	**1**	**30**	—	—	—	—	—	—
17	Maksatauti	2	130	—	—	**2**	**130**	—	—	—	—	—	—
18	Maha- ja suolitaudit	26	945	11	289	**78**	**2,525**	**24**	**664**	8	247	9	379
19	Tyrät	2	117	1	24	**2**	**117**	**1**	**24**	—	—	1	24
20	Siitinelinten taudit	1	150	1	40	**1**	**150**	**3**	**55**	—	—	2	15
21	Munuaistauti	7	354	1	27	**15**	**509**	**2**	**157**	2	102	2	157
22	Luumätä	1	70	—	—	**1**	**70**	—	—	—	—	—	—
23	Silmätaudit	2	47	2	33	**6**	**118**	**2**	**33**	1	30	2	33
24	Märkiymä	2	66	—	—	**3**	**74**	**1**	**67**	—	—	—	—
25	Syöpä	3	175	—	—	**10**	**303**	**1**	**11**	—	—	—	—
26	Selän kolotus	5	83	1	13	**10**	**199**	**1**	**13**	1	30	—	—
27	Kipeät kädet	13	229	1	50	**15**	**347**	**2**	**70**	4	63	1	50
28	Kipeät jalat	7	290	4	103	**10**	**310**	**4**	**103**	1	56	1	12
29	Leikkaus	5	262	1	28	**5**	**262**	**1**	**28**	—	—	—	—
30	Tapaturma	33	1,189	—	—	**93**	**2,316**	**4**	**75**	9	190	2	50
31	Ilmoittamaton tauti	641	14,034	160	3,786	**757**	**16,096**	**219**	**4,719**	104	2.041	106	2,023
32	**Yhteensä**	**866**	**23,448**	**220**	**6,127**	**1,204**	**30,523**	**344**	**8,746**	**149**	**3,623**	**162**	**3,929**

tettujen sairaskassain jäsenten keskuudessa sattuneet sairauspäivineen.

caisses de secours en cas de maladie destinées aux ouvriers des usines de papier.

säätyjako — *Répartition selon l'état civil.*

naineita — *mariés*				leskimiehiä ja leskiä *veufs et veuves*				ilmoittamaton siviilisääty. *état civil non mentionné*				Yhteensä — *Total*				
m. *h.*	päivää. *jours*	n. *f.*	päivää. *jours*	m. *h.*	päivää. *jours*	n. *f.*	päivää. *jours*	m. *h.*	päivää. *jours*	n. *f.*	päivää. *jours*	m. *h.*	päivää. *jours.*	n. *f.*	päivää. *jours.*	
38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	
7	337	3	169	1	9	4	156	1	25	9	149	**9**	**371**	**24**	**572**	1
18	507	—	—	1	39	1	90	1	29	1	46	**21**	**608**	**2**	**136**	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**130**	**4**	**211**	3
4	195	—	—	—	—	1	114	—	—	—	—	**4**	**195**	**2**	**155**	4
11	168	1	5	1	9	—	—	—	—	—	—	**14**	**190**	**2**	**9**	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**25**	—	—	6
5	251	—	—	—	—	—	—	1	21	—	—	**6**	**272**	—	—	7
3	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	**43**	—	—	8
20	1,329	2	63	—	—	2	270	29	410	13	232	**51**	**1,871**	**21**	**806**	9
27	860	2	83	1	51	—	—	14	246	—	—	**47**	**1,317**	**8**	**351**	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	**247**	**8**	**263**	11
4	462	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**5**	**502**	—	—	12
18	992	—	—	—	—	1	120	8	131	3	44	**29**	**1,190**	**6**	**182**	13
1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**6**	**1**	**14**	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**28**	15
1	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**30**	—	—	16
2	130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	**130**	—	—	17
59	2,097	8	137	1	7	2	30	10	174	5	118	**78**	**2,525**	**24**	**664**	18
2	117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	**117**	**1**	**24**	19
1	150	1	40	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**150**	**3**	**55**	20
13	407	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**15**	**509**	**2**	**157**	21
1	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**70**	—	—	22
1	17	—	—	—	—	—	—	4	71	—	—	**6**	**118**	**2**	**33**	23
3	74	1	67	—	—	—	—	—	—	—	—	**3**	**74**	**1**	**67**	24
1	42	—	—	1	120	—	—	8	141	1	11	**10**	**303**	**1**	**11**	25
4	101	—	—	—	—	—	—	5	68	1	13	**10**	**199**	**1**	**13**	26
10	262	—	—	—	—	—	—	1	22	1	20	**15**	**347**	**2**	**70**	27
—	—	2	64	—	—	—	—	9	254	1	27	**10**	**310**	**4**	**103**	28
5	262	1	28	—	—	—	—	—	—	—	—	**5**	**262**	**1**	**28**	29
29	1,025	—	—	3	206	—	—	52	895	2	25	**93**	**2,316**	**4**	**75**	30
503	11,164	34	1,285	7	129	10	300	143	2,762	69	1,111	**757**	**16,096**	**219**	**4,719**	31
753	**21,081**	**55**	**1,941**	**16**	**570**	**21**	**1,080**	**286**	**5,249**	**106**	**1,796**	**1,204**	**30,523**	**344**	**8,746**	32

Taul. 37. Tuntipalkka.

Tab. 37. Paye par heure.

Ammatti. *Métier.*	Työntekijöitä, joilla on tuntipalkkaa *Nombre d'ouvriers recevant par heure une paye de*						Yhteensä työntek. *Total des ouvriers.*	Keskimäärä. *Moyenne.*
	alle 20 p:n. *au dessous de 20 c.*	20—29 p. *20—29 c.*	30—39 p. *30—39 c.*	40—49 p. *40—49 c.*	50—59 p. *50—59 c.*	60—69 p. *60—69 c.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Miespuolisia työntekijöitä *(hommes):*								
Puuhiomo-osasto:								
Esimiehiä	—	—	—	2	1	2	**5**	54.0
Hiomopuiden muokkaus	—	31	8	—	—	—	**39**	25.0
Keittimö	—	—	—	—	—	—	—	—
Hiojia	—	30	1	1	—	—	**32**	27.3
Vanukkeen valmistelu:								
sihdin- ja rafinöörinhoitajia	—	4	—	—	—	—	**4**	24.8
kokoomiskone	—	13	—	3	—	—	**16**	26.9
puristajia	—	5	1	5	—	—	**11**	35.5
vanukkeen kuivaus	—	2	—	2	—	—	**4**	34.5
vanukkeen jälkikäyttely	—	3	3	1	—	—	**7**	29.3
Käärijöitä	—	2	1	—	—	—	**3**	28.3
Sekal. työn tekijöitä	1	23	5	2	—	—	**31**	25.9
Yhteensä	**1**	**113**	**19**	**16**	**1**	**2**	**152**	28.1
Sulfiittiselluloosaosasto:								
Esimiehiä	—	—	—	—	1	—	**1**	50.0
Hiomopuiden muokkaus	19	19	13	1	5	—	**57**	26.2
Keittimö	—	11	9	1	—	—	**21**	29.9
Selluloosan pesu ja puhdistus:								
pesijöitä	—	1	1	2	1	—	**5**	38.6
siivilöitsijöitä	—	10	6	4	—	—	**20**	30.4
Selluloosan kokoom. ja kuivaus	—	13	10	3	—	—	**26**	31.5
Haponvalmistajia	—	3	—	4	1	—	**8**	38.3
Sekal. työn tekijöitä	—	15	25	10	3	—	**53**	33.9
Yhteensä	**19**	**72**	**64**	**25**	**11**	—	**191**	30.8

Taul. 37. (jatk.). Tuntipalkka.

Tab. 37. (suite). *Paye par heure.*

Ammatti. *Métier.*	Työntekijöitä, joilla on tuntipalkkaa *Nombre d'ouvriers recevant par heure une paye de*						Yhteensä työntek. *Total des ouvriers.*	Keskimäärä. *Moyenne.*
	alle 20 p:n. *au-dessous de 20 c.*	20—29 p. *20—29 c.*	30—39 p. *30—39 c.*	40—49 p. *40—49 c.*	50—59 p. *50—59 c.*	60—69 p. *60—69 c.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sulfaattiselluloosaosasto:								
Hiomopuiden muokkaus	—	—	2	37	—	—	**39**	44.3
Keittimö	—	—	8	2	3	—	**13**	34.4
Selluloosan pesu ja puhdistus:								
pesijöitä	—	—	6	—	3	—	**9**	40.0
siivilöitsijöitä	—	—	6	—	—	—	**6**	33.3
Selluloosan kokoom. ja kuivaus	—	—	4	5	1	3	**13**	43.5
Hapon ja lipeän valmistus:								
soodanpolttajia	—	—	—	7	12	—	**19**	46.3
lipeänkuivaajia	—	—	6	3	15	—	**24**	46.9
Sekal. työn tekijöitä	—	—	11	15	12	—	**38**	43.0
Yhteensä	—	—	**43**	**69**	**46**	**3**	**161**	43.4
Paperiosasto:								
Paperikone:								
koneenhoitajia	—	2	1	7	3	—	**13**	42.4
sylinterimiehiä	—	1	13	—	—	—	**14**	32.1
rullamiehiä	—	31	4	—	—	—	**35**	24.3
prässimiehiä	12	13	1	—	—	—	**26**	20.0
Mokkamyllytyöntekijöitä	1	9	12	—	—	—	**22**	27.0
Hollanterityöntekijöitä	2	40	29	3	—	—	**74**	28.5
Liimankeittäjiä	—	5	—	1	—	—	**6**	28.0
Leikkuukonetyöntekijöitä	3	20	8	—	—	—	**31**	25.5
Kostutuskonetyöntekijöitä	—	2	4	—	—	—	**6**	31.2
Kalanterityöntekijöitä	—	19	7	5	2	—	**33**	30.0
Riisinleikkaajia	—	1	—	—	—	—	**1**	27.0
Viivauskonetyöntekijöitä	—	—	5	2	—	—	**7**	36.6
Rotatsioonirullakonetyöntekijöitä	5	13	7	3	—	—	**28**	26.6
Leimaajia	—	1	—	—	—	—	**1**	20.0

Taul. 37. (jatk.). Tuntipalkka.

Tab. 37. (suite). *Paye par heure.*

Ammatti. *Métier.*	Työntekijöitä, joilla on tuntipalkkaa *Nombre d'ouvriers recevant par heure une paye de*						Yhteensä työntek. *Total des ouvriers.*	Keskimäärä. *Moyenne.*
	alle 20 p:n. *au dessous de 20 c.*	20—29 p. *20—29 c.*	30—39 p. *30—39 c.*	40—49 p. *40—49 c.*	50—59 p. *50—59 c.*	60—69 p. *60—69 c.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Paperiosasto: (jatk.).								
Bobinikonetyöntekijöitä	2	8	6	—	—	—	**16**	27.3
Käärijöitä	3	7	1	7	—	—	**18**	28.8
Merkitsijöitä	—	—	1	—	—	—	**1**	30.0
Käärötyöntekijöitä	—	1	—	—	—	—	**1**	20.0
Pakkaajia	—	11	1	—	—	1	**13**	27.8
Sekal. työn tekijöitä	10	22	9	1	—	—	**42**	23.4
Yhteensä	**38**	**206**	**109**	**29**	**5**	**1**	**388**	27.4
Ryysyosasto:								
Hakkaajia	—	—	2	—	—	—	**2**	32.5
Keittäjiä	—	3	3	—	—	—	**6**	28.7
Sekal. työn tekijöitä	—	—	1	—	—	—	**1**	33.0
Yhteensä	—	**3**	**6**	—	—	—	**9**	30.0
Muita työntekijöitä:								
Esimiehiä	—	—	1	2	1	—	**4**	43.0
Metallityöntekijöitä	25	38	68	109	30	1	**271**	36.2
Puuseppiä ja kirvesmiehiä	2	24	64	62	4	—	**156**	35.4
Koneenkäytt. ja lämmitt.	10	36	65	63	11	—	**185**	36.4
Sähkötyöntekijöitä	—	7	10	9	8	—	**34**	38.1
Ulkotyöntekijöitä y. m.	24	328	142	56	29	2	**581**	30.5
Yhteensä	**61**	**433**	**350**	**301**	**83**	**3**	**1,231**	33.5
Naispuolisia työntekijöitä. *(femmes):*								
Puuhiomo-osasto:								
Kokoomiskonetyöntekijöitä	—	1	7	—	—	—	**8**	29.6
Vanukkeen kuivaajia	2	4	6	—	—	—	**12**	24.3
Vanukkeen jälkikäyttely	4	31	—	—	—	—	**35**	20.2
Sekal. työn tekijöitä	2	9	—	—	—	—	**11**	20.8
Yhteensä	**8**	**54**	**13**	—	—	—	**66**	22.2

Taul. 37. (jatk.). Tuntipalkka.

Tab. 37. (suite). ***Paye par heure.***

Ammatti. *Métier.*	Työntekijöitä, joilla on tuntipalkkaa *Nombre d'ouvriers recevant par heure une paye de*						Yhteensä työntek. *Total des ouvriers.*	Keskimäärä. *Moyenne.*
	alle 20 p:n. *au-dessous de 20 c.*	20—29 p. *20—29 c.*	30—39 p. *30—39 c.*	40—49 p. *40—49 c.*	50—59 p. *50—59 c.*	60—69 p. *60—69 c.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sulfiittiselluloosaosasto:								
Selluloosan kokoominen ja kuivaus..	—	14	—	—	—	—	**14**	22.7
Sekal. työntekijöitä	—	3	—	—	—	—	**3**	21.7
Yhteensä	—	**17**	—	—	—	—	**17**	22.5
Sulfaattiselluloosaosasto:								
Selluloosan kokoominen	—	—	**12**	—	—	—	**12**	30.0
Paperiosasto:								
Työnjohtajia.....	—	—	1	—	—	—	**1**	30.0
Mokkamyllytyöntekijöitä.....	1	—	—	—	—	—	**1**	14.0
Leikkuukonetyöntekijöitä	7	—	—	—	—	—	**7**	14.3
Kostutuskonetyöntekijöitä	1	—	—	—	—	—	**1**	16.0
Viivauskonetyöntekijöitä.....	2	1	—	—	—	—	**3**	18.0
Rotatsioonirullakonetyöntekijöitä ..	1	—	—	—	—	—	**1**	16.0
Paperin lajittelijoita	104	66	—	—	—	—	**170**	16.4
Laskijoita	15	6	—	—	—	—	**21**	18.2
Taittajia.....	4	7	—	—	—	—	**11**	20.3
Käärijöitä.....	22	1	4	—	—	—	**27**	17.3
Punnitsijoita.....	3	1	—	—	—	—	**4**	16.8
Sekal. työn tekijöitä	20	13	—	—	—	—	**33**	17.7
Yhteensä	**180**	**95**	**5**	—	—	—	**280**	16.9
Ryysyosasto:								
Lajittelijoita.....	**45**	—	—	—	—	—	**45**	15.6
Muita työntekijöitä:								
Ulko- y. m. työntekijöitä	**7**	**8**	—	—	—	—	**15**	19.3
Kaikki miesp. työntekijät	119	827	591	440	146	9	**2,132**	—
Kaikki naisp. työntekijät.....	240	165	30	—	—	—	**435**	—
Kaiken kaikkiaan	**359**	**992**	**621**	**440**	**146**	**9**	**2,567**	—

Taul. 38. Työntekijät jaettuina ammatin eri-

Tab. 38. Répartition des ouvriers d'après le genre

	Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		mons de 300 fr. alle 300 mk:kan.		*300—350 fr.* 300—350 mk.		*350—400 fr.* 350—400 mk.		*400—450 fr.* 400—450 mk.		*450—500 fr.* 450—500 mk.		*500—550 fr.* 500—550 mk.		*550—600 fr.* 550—600 mk.	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	**Puuhiomo-osasto.**														
2	*Esimiehiä.*														
3	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	*Hiomopuiden muokkaus.*														
12	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
16	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
18	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	**3**	**1**	—
19	*Keittimö.*														
20	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	*Hiojia.*														
26	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

koisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600—650 fr.	600—650 mk.	650—700 fr.	650—700 mk.	700—750 fr.	700—750 mk.	750—800 fr.	750—800 mk.	800—850 fr.	800—850 mk.	850—900 fr.	850—900 mk.	900—950 fr.	900—950 mk.	950—1,000 fr.	950—1,000 mk.	1,000 fr. et au-dessus	1,000 mk ja enem.	Total	Yhteensä.	
m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
																				1
																				2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	**15**	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	**13**	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	46	—	**47**	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	**4**	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	83	—	**84**	—	10
																				11
2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	4	—	2	—	16	—	**27**	—	12
—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	4	—	**9**	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	1	—	2	—	21	—	**28**	—	14
1	—	—	—	3	—	2	—	2	—	2	—	6	—	3	—	114	—	**134**	3	15
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—	8	—	**12**	—	16
1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	**8**	—	17
4	—	**2**	—	**3**	—	**4**	—	**10**	—	**5**	—	**16**	—	**8**	—	**163**	—	**218**	**3**	18
																				19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	**8**	—	21
—	—	—	—	3	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	7	—	**13**	—	22
—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	**3**	—	23
—	—	**1**	—	**3**	—	**2**	—	**1**	—	**1**	—	**2**	—	—	—	**15**	—	**25**	—	24
																				25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	7	—	26	—	**34**	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	10	—	**12**	—	27
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	9	—	2	—	19	—	**31**	—	28
1	—	—	—	1	—	2	—	3	—	3	—	5	—	5	—	110	—	**130**	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	9	—	**11**	—	30
1	—	2	—	1	—	2	—	2	—	1	—	2	—	1	—	6	—	**18**	—	31
2	—	**2**	—	**2**	—	**5**	—	**5**	—	**6**	—	**17**	—	**17**	—	**180**	—	**236**	—	32

Taul. 38. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin

Tab. 38. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le***

	Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		mojns de 300 fr. alle 300 mk:kan.		*300—350 fr.* 300—350 mk.		*350—400 fr.* 350—400 mk.		*400—450 fr.* 400—450 mk.		*450—500 fr.* 450—500 mk.		*500—550 fr.* 500—550 mk.		*550—600 fr.* 550—600 mk.	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Vanukkeen valmistelu.*														
2	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	2	—	14	—	12	—	33	4	2
3	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	16	—	8
5	Viipurin lääni	—	—	—	4	1	7	—	33	1	98	1	41	1	69
6	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	1	—	3	—	8	—	5	—	11
7	Vaasan lääni	—	1	—	—	—	2	—	3	—	6	—	—	—	—
8	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	**Yhteensä**	—	**1**	—	**4**	**1**	**12**	—	**53**	**1**	**133**	**1**	**95**	**5**	**90**
10	*Käärijöitä.*														
11	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
16	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
18	*Sekal. työn tekijöitä.*														
19	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—
22	Viipurin lääni	—	1	—	1	—	1	—	2	2	8	2	4	1	4
23	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
25	**Yhteensä**	—	**1**	—	**1**	—	**1**	—	**2**	**2**	**10**	**2**	**7**	**8**	**4**
26	**Sulfiittiselluloosaosasto.**														
27	*Esimiehiä.*														
28	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600—650 fr.		650—700 fr.		700—750 fr.		750—800 fr.		800—850 fr.		850—900 fr.		900—950 fr.		950—1,000 fr.		1,000 fr. et au-dessus		Yhteensä Total		
600—650 mk.		650—700 mk.		700—750 mk.		750—800 mk.		800—850 mk.		850—900 mk.		900—950 mk.		950—1,000 mk.		1,000 mk ja enem.				
m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	28	30	31	32	33	34	35	
																				1
—	1	—	6	—	—	—	—	4	—	5	—	2	—	7	—	18	—	**40**	**70**	2
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	**4**	—	3
2	24	—	1	—	2	2	9	2	3	5	—	9	—	6	2	32	—	**58**	**74**	4
1	42	6	55	7	35	12	20	7	8	13	6	13	6	17	4	91	1	**171**	**429**	5
—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	1	—	1	—	3	—	5	—	**16**	**28**	6
—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	**9**	**12**	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	**1**	—	8
3	**67**	**6**	**62**	**10**	**37**	**18**	**29**	**18**	**11**	**25**	**6**	**25**	**6**	**36**	**6**	**150**	**1**	**299**	**613**	9
																				10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	**9**	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	25	—	**26**	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	**1**	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	**1**	—	—	—	**40**	—	**42**	**1**	17
																				18
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	3	—	9	—	**15**	—	19
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	20
1	2	—	1	—	—	4	1	2	—	2	—	4	—	3	—	7	1	**23**	**10**	21
3	4	1	2	3	1	5	—	8	—	3	—	2	—	3	—	38	—	**71**	**28**	22
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	—	23
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	**12**	—	24
4	**6**	**1**	**3**	**4**	**1**	**12**	**1**	**14**	—	**6**	—	**9**	—	**10**	—	**54**	**1**	**126**	**38**	25
																				26
																				27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	**5**	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	**11**	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**18**	—	**18**	—	31

Taul. 38. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin

Tab. 38. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le***

	Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		moins de 300 fr. alle 300 mk:kaa.		*300—350 fr.* 300—350 mk.		*350—400 fr.* 350—400 mk.		*400—450 fr.* 400—450 mk.		*450—500 fr.* 450—500 mk.		*500—550 fr.* 500—550 mk.		*550—600 fr.* 550—600 mk.	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Hiomopuiden muokkaus.*														
2	Uudenmaan lääni.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—
3	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Viipurin lääni	1	—	2	—	—	—	2	—	10	1	10	1	1	1
5	**Yhteensä**	**1**	—	**2**	—	—	—	**3**	—	**10**	**2**	**10**	**2**	**2**	**1**
6	*Keittimö.*														
7	Uudenmaan lääni.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	*Selluloosan valmistelu.*														
12	Uudenmaan lääni.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	—	9
13	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	4	—	1
14	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	2	—	7	—	17	—	11	1	7
15	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	**2**	—	8	—	**25**	**1**	**17**	**1**	**17**
16	*Haponvalmistajia.*														
17	Uudenmaan lääni.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	*Sekal. työn tekijöitä.*														
22	Uudenmaan lääni.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Hämeen lääni	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—	3	—	4
24	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2
25	**Yhteensä**	—	—	—	1	—	—	—	1	—	**5**	—	**4**	—	**6**
26	**Sulfaattiselluloosaosasto.**														
27	*Esimiehiä.*														
28	Uudenmaan lääni.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600—650 fr.	600—650 mk.	650—700 fr.	650—700 mk.	700—750 fr.	700—750 mk.	750—800 fr.	750—800 mk.	800—850 fr.	800—850 mk.	850—900 fr.	850—900 mk.	900—950 fr.	900—950 mk.	950—1,000 fr.	950—1,000 mk.	1,000 fr. et au-dessus	1,000 mk ja enem	Yhteensä. Total		
m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
																				1
—	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	3	—	19	—	**26**	**5**	2
—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	1	—	2	—	—	—	2	—	**9**	—	3
3	—	3	1	4	—	3	—	6	—	—	—	7	—	4	—	23	—	**79**	**4**	4
3	**1**	**3**	**2**	**5**	—	**4**	**1**	**9**	—	**1**	—	**10**	—	**7**	—	**44**	—	**114**	**9**	5
																				6
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	19	—	**22**	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	7	—	**9**	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	40	—	**43**	—	9
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	**3**	—	1	—	**2**	—	**66**	—	**74**	—	10
																				11
—	8	—	4	—	1	2	—	—	—	—	—	3	—	3	—	18	—	**27**	**26**	12
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	2	—	14	—	**21**	**12**	13
1	16	—	15	—	1	2	—	3	—	1	—	4	—	2	—	66	4	**80**	**80**	14
1	**24**	**1**	**19**	—	**2**	**4**	—	**3**	—	**4**	—	**8**	—	**7**	—	**98**	**4**	**128**	**118**	15
																				16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	**8**	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	6	—	**8**	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	20	—	**22**	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**2**	—	**1**	—	**34**	—	**38**	—	20
																				21
—	3	—	—	—	—	—	—	1	7	1	3	1	1	2	—	6	—	**11**	**14**	22
—	2	1	—	2	—	3	—	4	—	2	—	3	—	4	—	20	1	**39**	**15**	23
—	2	—	—	—	2	3	1	1	—	3	—	3	—	3	—	46	2	**59**	**12**	24
—	**7**	**1**	—	**2**	**2**	**6**	**1**	**6**	**7**	**6**	**3**	**7**	**1**	**9**	—	**72**	**3**	**109**	**41**	25
																				26
																				27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	**3**	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	**3**	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	**4**	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**10**	—	**10**	—	31

Taul. 38. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin

Tab. 38. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le***

	Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		moins de 300 fr. / alle 300 mk:aan.		*300—350 fr.* / 300—350 mk.		*350—400 fr.* / 350—400 mk.		*400—450 fr.* / 400—450 mk.		*450—500 fr.* / 450—500 mk.		*500—550 fr.* / 500—550 mk.		*550—600 fr.* / 550—600 mk.	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Hiomopuiden muokkuas.*														
2	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
4	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	—	—	—	—
6	*Keittimö.*														
7	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	*Selluloosan valmistelu.*														
12	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
14	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	—	—	—	—
16	*Haponvalmistajia.*														
17	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
19	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—
21	*Sekal. työn tekijöitä.*														
22	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	17	—	—
24	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**3**	—	**17**	—	—
26	**Paperiosasto.**														
27	*Mestareja.*														
28	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600—650 fr.	600—650 mk.	650—700 fr.	650—700 mk.	700—750 fr.	700—750 mk.	750—800 fr.	750—800 mk.	800—850 fr.	800—850 mk.	850—900 fr.	850—900 mk.	900—950 fr.	900—950 mk.	950—1,000 fr.	950—1,000 mk.	1,000 fr. et au-dessus	1,000 mk ja enem.	Yhteensä Total	
m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. n.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	—	**33**	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	**3**	**2**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5	—	**7**	—
—	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	**3**	—	**1**	—	**38**	—	**43**	**2**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	**7**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	**2**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	**5**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	—	—	—	—	—	**12**	—	**14**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	9	6	**9**	**10**
—	—	1	—	1	—	4	—	1	—	5	—	2	—	—	—	1	—	**15**	**2**
—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	1	6	—	—	—	—	21	—	**23**	**9**
—	—	1	1	1	1	4	—	**2**	1	**6**	**9**	**2**	—	—	1	**31**	**6**	**47**	**21**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	**25**	—
—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	9	—	**17**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	60	—	**62**	—
—	—	1	—	—	—	—	—	**3**	—	**5**	—	—	—	—	—	**94**	—	**104**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	**25**	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	**20**
—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	10	—	**15**	**3**
—	**3**	**1**	—	—	—	**1**	—	—	—	**1**	—	**2**	—	**1**	—	**35**	—	**41**	**23**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	**5**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	**16**	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	26	1	**27**	**2**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	**5**	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	**54**	**1**	**55**	**2**

Taul. 38. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin

Tab. 38. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le***

	Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		mons de 300 fr.	alle 300 mk:kaan	*300—350 fr.*	300—350 mk.	*350—400 fr.*	350—400 mk.	*400—450 fr.*	400—450 mk.	*450—500 fr.*	450—500 mk.	*500—550 fr.*	500—550 mk.	*550—600 fr.*	550—600 mk.
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Paperikonetyöntekijöitä.*														
2	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
5	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
6	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	4	—
7	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	5	—
8	*Mekkamyllytyöntekijöitä.*														
9	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—
11	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
13	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	2	—	—
14	*Hollanterissa.*														
15	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Turun ja Porin lääni	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
18	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1
19	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	**Yhteensä**	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	1	—	1
21	*Liimankeittäjiä ja savitytöntekijöitä.*														
22	Uudenman lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
25	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
27	*Leikkuukonecssa.*														
28	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—	4
29	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—
30	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	—	1	1	—
31	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	5	—	9
32	Vaasan lääni	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
33	**Yhteensä**	—	—	—	1	—	1	—	2	—	20	1	8	1	13

erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600—650 fr.		600—650 mk.		650—700 mk.		700—750 mk.		750—800 mk.		800—850 mk.		850—900 mk.		900—950 mk.		950—1,000 mk.		1,000 mk ja enem.		Yhteensä.		
600—650 fr.		650—700 fr.		700—750 fr.		750—800 fr.		800—850 fr.		850—900 fr.		900—950 fr.		950—1,000 fr.		1,000 fr. et au-dessus		Total				
m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.			
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
																						1
—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	4	—	20	—	**29**	—			2
—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	10	—	**13**	—			3
—	—	—	—	—	—	10	—	10	—	9	—	16	—	20	—	91	—	**157**	—			4
2	—	5	—	4	—	8	—	11	—	9	—	9	—	8	—	86	—	**143**	—			5
2	—	3	—	3	—	2	—	1	—	—	—	1	—	3	—	16	—	**37**	—			6
4	—	**10**	—	**8**	—	**21**	—	**24**	—	**20**	—	**26**	—	**35**	—	**223**	—	**379**	—			7
																						8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	2	—	**6**	—			9
1	—	1	—	2	—	4	—	1	—	—	—	3	—	5	—	8	—	**25**	**5**			10
—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	1	—	5	—	3	—	1	—	**16**	—			11
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	**3**	**2**			12
1	—	1	—	2	—	4	—	8	—	2	—	11	—	9	—	12	—	**50**	7			13
																						14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	3	—	11	—	**18**	—			15
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	**6**	—			16
—	—	1	—	2	—	13	—	16	—	8	—	27	—	13	—	45	—	**126**	1			17
1	—	2	—	—	—	2	—	5	—	2	—	12	—	10	—	74	—	**111**	1			18
1	—	2	—	2	—	1	—	3	—	1	—	7	—	3	—	4	—	**24**	—			19
2	—	**5**	—	**4**	—	**17**	—	**25**	—	**11**	—	**50**	—	**29**	—	**137**	—	**285**	**2**			20
																						21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	2	—	**5**	—			22
1	—	—	—	—	—	2	—	4	—	—	—	3	—	2	—	12	—	**24**	—			23
—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	3	—	1	—	7	—	**17**	—			24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—			25
1	—	—	—	—	—	**2**	—	**8**	—	**2**	—	**8**	—	**3**	—	**22**	—	**47**	—			26
																						27
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	15	—	**15**	**12**			28
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	**4**	**2**			29
—	5	2	1	1	—	1	—	3	—	1	—	3	—	3	—	23	—	**38**	**14**			30
2	6	—	1	—	—	1	—	2	—	5	—	6	—	4	—	36	—	**56**	**30**			31
1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	3	—	3	—	1	—	2	—	**13**	**2**			32
3	**11**	**3**	**2**	**1**	**1**	**4**	—	**6**	—	**9**	**1**	**12**	—	**9**	—	**77**	—	**126**	**60**			33

Taul. 38. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin

Tab. 38. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le***

	Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		moins de 300 fr. alle 300 mk:kaa		*300—350 fr.* 300—350 mk.		*350—400 fr.* 350—400 mk.		*400—450 fr.* 400—450 mk.		*450—500 fr.* 450—500 mk.		*500—550 fr.* 500—550 mk.		*550—600 fr.* 550—600 mk.	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Kalanteri- y. m. työntekijöitä.*														
2	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—
3	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—
5	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
6	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3	—
7	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	**1**	**1**	—	**7**	—	**2**	**4**	**1**
8	*Lajittelijoita, laskijoita y. m.*														
9	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4
10	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	1
11	Hämeen lääni	—	8	—	3	—	7	1	17	1	16	—	29	—	28
12	Viipurin lääni	—	—	—	1	—	1	—	6	—	29	—	18	1	16
13	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	2	—	3	—	22	—	6	—	11
14	**Yhteensä**	—	**8**	—	**4**	—	**10**	**1**	**26**	**1**	**71**	—	**55**	**1**	**60**
15	*Pakkaajia ja sekal. työn tekijöitä.*														
16	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1
17	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Hämeen lääni	2	1	1	1	—	2	2	—	2	10	2	11	—	2
19	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	7	1	1
20	Vaasan lääni	—	—	—	1	—	—	—	2	1	3	1	—	—	1
21	**Yhteensä**	**2**	**1**	**1**	**2**	—	**2**	**2**	**3**	**3**	**18**	**3**	**20**	**2**	**5**
22	**Ryysytyöntekijöitä.**														
23	Hämeen lääni	—	27	—	24	—	12	—	21	—	22	—	13	—	14
24	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
25	Vaasan lääni	—	—	—	1	—	5	—	4	—	3	—	—	—	1
26	**Yhteensä**	—	**27**	—	**25**	—	**17**	—	**25**	—	**25**	—	**13**	—	**16**
27	**Muita.**														
28	*Esimiehiä.*														
29	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	**Yhteensä**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600—650 mk. / 600—650 fr.		650—700 mk. / 650—700 fr.		700—750 mk. / 700—750 fr.		750—800 mk. / 750—800 fr.		800—850 mk. / 800—850 fr.		850—900 mk. / 850—900 fr.		900—950 mk. / 900—950 fr.		950—1,000 mk. / 950—1,000 fr.		1,000 mk ja enem. / 1,000 fr. et au-dessus		Yhteensä. / Total		
m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
																				1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	32	2	**35**	**7**	2
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	**5**	—	3
2	1	—	1	—	1	3	—	2	—	8	—	11	—	9	—	28	—	**63**	**6**	4
—	—	—	—	1	—	3	—	6	—	4	—	18	—	17	1	58	—	**108**	**3**	5
—	—	1	—	2	—	1	—	2	—	—	—	2	—	7	—	11	—	**30**	**1**	6
2	**1**	**1**	**1**	**3**	**1**	**8**	—	**10**	—	**14**	—	**33**	—	**35**	**1**	**130**	**2**	**241**	**17**	7
																				8
—	6	—	8	—	7	—	14	—	9	—	7	—	2	—	5	1	12	**1**	**75**	9
—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	**9**	10
—	26	2	11	2	12	1	11	1	8	4	2	4	3	—	7	31	11	**47**	**199**	11
—	29	—	18	—	26	1	41	—	14	—	10	2	19	1	10	13	18	**18**	**256**	12
1	10	—	2	—	4	1	3	—	—	—	—	2	—	—	—	5	1	**9**	**64**	13
1	**72**	**2**	**41**	**2**	**49**	**3**	**69**	**1**	**31**	**4**	**19**	**8**	**24**	**1**	**22**	**52**	**42**	**77**	**603**	14
																				15
—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	5	1	2	—	11	—	**22**	**6**	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—	17
1	4	3	1	1	2	6	1	8	—	7	—	12	—	4	—	22	1	**73**	**36**	18
1	3	—	3	—	3	7	2	6	1	3	1	8	—	5	—	62	—	**93**	**27**	19
—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	**8**	**7**	20
2	**7**	**4**	**4**	**2**	**5**	**14**	**3**	**17**	**3**	**10**	**1**	**28**	**1**	**11**	—	**96**	**1**	**197**	**76**	21
																				22
—	9	—	3	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	8	—	**9**	**149**	23
—	5	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**9**	24
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	**6**	**14**	25
—	**14**	—	**6**	—	**2**	—	**2**	**2**	—	**4**	—	**1**	—	—	—	**8**	—	**15**	**172**	26
																				27
																				28
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**3**	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	**6**	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	**21**	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	**3**	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	**34**	—	**35**	—	34

Taul. 38. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin

Tab. 38. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le***

	Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		moins de 300 fr. alle 300 mk:kaan		300—350 mk. *300—350 fr.*		350—400 mk. *350—400 fr.*		400—450 mk. *400—450 fr.*		450—500 mk. *450—500 fr.*		500—550 mk. *500—550 fr.*		550—600 mk. *550—600 fr.*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Metallityöntekijöitä.*														
2	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—
3	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
4	Hämeen lääni	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	2	—	—	—
5	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
6	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Vaasan lääni	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
8	**Yhteensä**	—	—	—	—	8	—	2	—	—	—	6	—	—	—
9	*Puutyöntekijöitä.*														
10	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Hämeen lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
13	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
14	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	**Yhteensä**	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—
17	*Koneenkäytt., lämmitt. ja sähkötyöntek.*														
18	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
20	Hämeen lääni	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—
21	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—
22	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	**Yhteensä**	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	5	—	—	—
25	*Ulko- y. m. työntekijöitä.*														
26	Uudenmaan lääni	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
27	Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Hämeen lääni	—	—	—	—	2	—	—	4	1	—	2	3	1	—
29	Viipurin lääni	—	—	4	—	2	—	1	—	6	1	6	2	3	2
30	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Vaasan lääni	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—
32	**Yhteensä**	—	1	5	—	4	1	1	5	7	2	9	5	5	3

erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600—650 mk. *600—650 fr.*		650—700 mk. *650—700 fr.*		700—750 mk. *700—750 fr.*		750—800 mk. *750—800 fr.*		800—850 mk. *800—850 fr.*		850—900 mk. *850—900 fr.*		900—950 mk. *900—950 fr.*		950—1,000 mk. *950—1,000 fr.*		1,000 mk ja enem. *1,000 fr. et au-dessus*		Yhteensä *Total*		
m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
																				1
—	—	1	—	—	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	39	—	**50**	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	6	—	**8**	—	3
—	—	—	—	3	—	3	—	5	—	7	—	3	—	4	—	58	—	**89**	—	4
2	—	4	—	2	—	1	—	6	—	5	—	6	—	6	—	145	—	**179**	—	5
—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	**7**	—	6
3	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	—	20	—	**32**	—	7
5	—	**5**	—	**9**	—	**9**	—	**11**	—	**16**	—	**10**	—	**14**	—	**270**	—	**365**	—	8
																				9
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	9	—	**12**	—	10
1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**4**	—	11
—	—	1	—	—	—	12	—	7	—	4	—	15	—	3	—	17	—	**61**	—	12
—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	6	—	6	—	68	—	**86**	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	**2**	—	14
—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	5	—	2	—	6	—	**16**	—	15
1	—	**1**	—	**1**	—	**16**	—	**11**	—	**6**	—	**29**	—	**11**	—	**101**	—	**181**	—	16
																				17
—	—	2	—	—	—	1	—	5	—	—	—	2	—	4	—	65	—	**79**	—	18
1	—	—	—	6	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	4	—	**16**	—	19
1	—	1	—	2	—	2	—	7	—	9	—	20	—	7	—	96	—	**149**	—	20
1	—	4	—	5	—	4	—	4	—	8	—	13	—	13	—	248	—	**303**	—	21
—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	4	—	2	—	2	—	5	—	**17**	—	22
1	—	3	—	1	—	3	—	3	—	—	—	2	—	1	—	14	—	**28**	—	23
4	—	**10**	—	**15**	—	**14**	—	**21**	—	**21**	—	**40**	—	**27**	—	**432**	—	**592**	—	24
																				25
2	—	1	—	3	—	3	—	46	—	3	—	10	—	6	—	52	—	**127**	**3**	26
—	—	1	—	5	—	—	—	1	—	—	—	5	—	1	—	2	—	**15**	—	27
7	1	13	—	4	—	13	—	7	1	8	—	22	—	8	—	29	—	**117**	**9**	28
14	4	8	—	16	—	23	1	129	—	12	—	63	—	20	—	123	—	**430**	**10**	29
—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	**4**	—	30
4	—	8	—	5	—	3	—	1	—	—	—	4	—	4	—	4	—	**35**	**2**	31
27	**5**	**32**	—	**33**	—	**44**	**1**	**184**	**1**	**24**	—	**104**	—	**39**	—	**210**	—	**728**	**24**	32

Taul. 38. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin

Tab. 38. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le***

	Ammatin erikoisala ja työsentu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja —													
		alle 300 mk:kaa *moins de 300 fr.*		300—350 mk. *300—350 fr.*		350—400 mk. *350—400 fr.*		400—450 mk. *400—450 fr.*		450—500 mk. *450—500 fr.*		500—550 mk. *500—550 fr.*		550—600 mk. *550—600 fr.*	
		m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	*Kokonaisyhdistelmä.*														
2	Uudenmaan lääni	—	1	—	—	3	2	1	15	—	24	3	41	6	21
3	Turun ja Porin lääni	—	—	1	—	—	—	—	1	—	5	3	1	—	1
4	Hämeen lääni	3	36	1	29	7	22	3	44	7	86	8	104	4	57
5	Viipurin lääni	1	1	6	6	3	11	5	49	21	170	28	94	10	114
6	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	1	—	3	—	8	—	5	—	12
7	Vaasan lääni	—	1	1	3	1	10	2	15	2	36	4	6	16	13
8	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	**Kaiken kaikkiaan**	**4**	**39**	**9**	**38**	**14**	**46**	**11**	**127**	**30**	**329**	**46**	**251**	**36**	**218**

erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de

600–650 fr.		650–700 mk. / 650–700 fr.		700–750 mk. / 700–750 fr.		750–800 mk. / 750–800 fr.		800–850 mk. / 800–850 fr.		850–900 mk. / 850–900 fr.		900–950 mk. / 900–950 fr.		950–1,000 mk. / 950–1,000 fr.		1,000 mk ja enem. / 1,000 fr. et au-dessus		Yhteensä / Total		
m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
																				1
4	19	5	19	4	9	13	15	68	18	16	14	40	4	49	6	536	20	**748**	**228**	2
2	1	3	2	11	—	8	—	6	—	5	—	12	—	4	—	54	—	**109**	**11**	3
16	74	29	19	21	19	86	24	89	12	90	2	174	3	98	9	656	14	**1,292**	**554**	4
34	114	33	99	49	69	82	65	213	25	82	23	198	25	135	15	1,710	26	**2,610**	**906**	5
—	—	1	—	4	—	8	—	9	—	8	—	5	—	9	—	35	—	**79**	**29**	6
15	10	23	2	21	4	21	3	16	—	15	—	36	—	27	—	103	1	**303**	**104**	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	**2**	—	8
71	**218**	**94**	**141**	**110**	**101**	**218**	**107**	**401**	**55**	**216**	**39**	**465**	**32**	**323**	**30**	**3,095**	**61**	**5,143**	**1,832**	9

Taul. 39. Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.

Ammatinerikoisalat ja työseudut. *Genre du travail et localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä. *Total.*	
	1,000—1,250 mk. *1,000—1,250 fr.*		1,250—1,500 mk. *1,250—1,500 fr.*		1,500—1,750 mk. *1,500—1,750 fr.*		1,750—2,000 mk. *1,750—2,000 fr.*	2,000—2,250 mk. *2,000—2,250 fr.*	2,250—2,500 mk. *2,250—2,500 fr.*	2,500—2,750 mk. *2,500—2,750 fr.*	2,750—3,000 mk. *2,750—3,000 fr.*	3,000—3,250 mk. *3,000—3,250 fr.*	3,250—3,500 mk. *3,250—3,500 fr.*	3,500—3,750 mk. *3,500—3,750 fr.*	3,750—4,000 mk. *3,750—4,000 fr.*	4,000 mk. ja enem. *4,000 fr. et au-dessus.*		
	m. *h.*	n. *f*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Puuhiomo-osasto.																		
Esimiehiä.																		
Uudenmaan lääni	2	—	6	—	2	—	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	15	—
Turun ja Porin lääni	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Hämeen lääni	3	—	1	—	2	—	3	1	1	—	—	—	—	2	—	—	13	—
Viipurin lääni	6	—	10	—	6	—	9	7	1	—	1	3	1	1	—	1	46	—
Kuopion lääni	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Vaasan lääni	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä	**12**	—	**21**	—	**12**	—	**14**	**11**	**4**	—	**1**	**3**	**1**	**3**	—	**1**	**83**	—
Hiomopuiden muokkaus.																		
Uudenmaan lääni	15	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—
Turun ja Porin lääni	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Hämeen lääni	18	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—
Viipurin lääni	29	—	40	—	30	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	—
Kuopion lääni	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Yhteensä	**74**	—	**42**	—	**32**	—	**15**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**163**	—
Keittimö.																		
Hämeen lääni	3	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Viipurin lääni	1	—	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Yhteensä	**4**	—	**6**	—	**5**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—
Hiojia.																		
Uudenmaan lääni	21	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—
Turun ja Porin lääni	8	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Hämeen lääni	10	—	8	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—
Viipurin lääni	57	—	36	—	6	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	110	—
Kuopion lääni	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	9	—
Vaasan lääni	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Yhteensä	**110**	—	**51**	—	**7**	—	**10**	**1**	—	**1**	—	—	—	—	—	—	180	—

Taul. 39. (jatk.). Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. (suite). ***Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisalat ja työseudut. *Genre du travail et localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä. *Total.*	
	1,000–1,250 mk. *1,000–1,250 fr.*		1,250–1,500 mk. *1,250–1,500 fr.*		1,500–1,750 mk. *1,500–1,750 fr.*		1,750–2,000 mk. *1,750–2,000 fr.*	2,000–2,250 mk. *2,000–2,250 fr.*	2,250–2,500 mk. *2,250–2,500 fr.*	2,500–2,750 mk. *2,500–2,750 fr.*	2,750–3,000 mk. *2,750–3,000 fr.*	3,000–3,250 mk. *3,000–3,250 fr.*	3,250–3,500 mk. *3,250–3,500 fr.*	3,500–3,750 mk. *3,500–3,750 fr.*	3,750–4,000 mk. *3,750–4,000 fr.*	4,000 mk. ja enem. *4,000 fr. et au-dessus.*		
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Vanukkeen valmistelu.																		
Uudenmaan lääni	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—
Turun ja Porin lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Hämeen lääni	22	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	—
Viipurin lääni	29	1	36	—	15	—	6	3	2	—	—	—	—	—	—	—	91	1
Kuopion lääni	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Vaasan lääni	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Yhteensä	**78**	**1**	**46**	—	**15**	—	**6**	**3**	**2**	—	—	—	—	—	—	—	**150**	**1**
Käärijöitä.																		
Uudenmaan lääni	6	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—
Turun ja Porin lääni	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Hämeen lääni	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Viipurin lääni	3	—	10	—	9	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	25	—
Kuopion lääni	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Yhteensä	**12**	—	**14**	—	**10**	—	**2**	**1**	**1**	—	—	—	—	—	—	—	**40**	—
Sekal. työn tekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—
Hämeen lääni	4	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1
Viipurin lääni	18	—	14	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—
Yhteensä	**29**	**1**	**18**	—	**4**	—	**3**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**54**	**1**
Sulfiittiselluloosaosasto. *Esimiehiä.*																		
Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	1	—	1	—	—	5	—
Hämeen lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—
Viipurin lääni	—	—	1	—	1	—	1	2	1	1	1	—	1	—	1	1	11	—
Yhteensä	**1**	—	**1**	—	**1**	—	**2**	**4**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**18**	—

Taul. 39. (jatk.). Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. (suite). ***Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisalat ja työseudut. *Genre du travail et localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä. *Total.*	
	1,000—1,250 fr.	1,000—1,250 mk.	1,250—1,500 fr.	1,250—1,500 mk.	1,500—1,750 fr.	1,500—1,750 mk.	1,750—2,000 fr.	2,000—2,250 fr.	2,250—2,500 fr.	2,500—2,750 fr.	2,750—3,000 fr.	3,000—3,250 fr.	3,250—3,500 fr.	3,500—3,750 fr.	3,750—4,000 fr.	4,000 fr. et au-dessus.		
	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	n. f.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Hiomopuiden muokkaus.																		
Uudenmaan lääni	5	—	2	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—
Hämeen lääni	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Viipurin lääni	12	—	4	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—
Yhteensä	**18**	—	**6**	—	**20**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**44**	—
Keittimö																		
Uudenmaan lääni	7	—	3	—	5	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—
Hämeen lääni	1	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Viipurin lääni	13	—	8	—	15	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—
Yhteensä	**21**	—	**15**	—	**22**	—	**3**	**5**	—	—	—	—	—	—	—	—	**66**	—
Selluloosan valmistelu.																		
Uudenmaan lääni	9	—	3	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—
Hämeen lääni	3	—	8	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—
Viipurin lääni	34	4	27	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	4
Yhteensä	**46**	**4**	**38**	—	**14**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**98**	**4**
Haponvalmistaja																		
Uudenmaan lääni	—	—	3	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Hämeen lääni	1	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Viipurin lääni	5	—	12	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—
Yhteensä	**6**	—	**18**	—	**10**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**34**	—
Sekal. työn tekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Hämeen lääni	10	1	8	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	20	1
Viipurin lääni	24	2	17	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	2
Yhteensä	**39**	**3**	**26**	—	**5**	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**72**	**3**

Taul. 39. (jatk.). Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. (suite). ***Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisalat ja työseudut. *Genre du travail et localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja. *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä. *Total.*	
	1,000—1,250 fr. 1,000—1,250 mk.		*1,250—1,500 fr.* 1,250—1,500 mk.		*1,500—1,750 fr.* 1,500—1,750 mk.		*1,750—2,000 fr.* 1,750—2,000 mk.	*2,000—2,250 fr.* 2,000—2,250 mk.	*2,250—2,500 fr.* 2,250—2,500 mk.	*2,500—2,750 fr.* 2,500—2,750 mk.	*2,750—3,000 fr.* 2,750—3,000 mk.	*3,000—3,250 fr.* 3,000—3,250 mk.	*3,250—3,500 fr.* 3,250—3,500 mk.	*3,500—3,750 fr.* 3,500—3,750 mk.	*3,750—4,000 fr.* 3,750—4,000 mk.	4,000 mk. ja enemm. *4,000 fr. et au-dessus.*		
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Sulfaattiselluloosaosasto.																		
Esimiehiä.																		
Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	3	—
Hämeen lääni	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	—
Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	4	—
Yhteensä	—	—	1	—	—	—	—	2	1	2	1	3	—	—	—	—	10	—
Hiomopuiden muokkaus.																		
Uudenmaan lääni	1	—	24	—	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	—
Viipurin lääni	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Yhteensä	3	—	27	—	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—
Keittimö.																		
Uudenmaan lääni	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Viipurin lääni	1	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Yhteensä	5	—	1	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—
Selluloosan valmistelu.																		
Uudenmaan lääni	—	6	3	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	6
Hämeen lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Viipurin lääni	4	—	9	—	5	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—
Yhteensä	5	6	12	—	8	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	31	6
Haponvalmistajia.																		
Uudenmaan lääni	—	—	—	—	3	—	20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—
Hämeen lääni	4	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—
Viipurin lääni	7	—	31	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—
Yhteensä	11	—	36	—	25	—	20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	94	—

Taul. 39. (jatk.). Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. (suite). ***Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisalat ja työseudut. *Genre du travail et localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä. *Total.*	
	1,000—1,250 fr.	1,000—1,250 mk.	1,250—1,500 fr.	1,250—1,500 mk.	1,500—1,750 fr.	1,500—1,750 mk.	1,750—2,000 fr.	2,000—2,250 mk.	2,250—2,500 mk.	2,500—2,750 mk.	2,750—3,000 mk.	3,000—3,250 mk.	3,250—3,500 mk.	3,500—3,750 mk.	3,750—4,000 mk.	4,000 mk. ja enem. 4,000 fr. et au-dessus.		
	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h	m. h.	m. h.	n. f.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Sekal. työn tekijöitä.																		
Uudenmaan lään	—	—	13	—	10	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—
Viipurin lääni	8	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Yhteensä	8	—	15	—	10	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—
Paperiosasto.																		
Mestareja.																		
Uudenmaan lääni	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	—
Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—
Hämeen lääni	—	—	1	—	—	—	1	3	4	1	—	2	—	2	—	2	16	—
Viipurin lääni	—	1	4	—	2	—	1	1	3	2	—	3	—	5	1	4	26	1
Vaasan lääni	—	—	1	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	5	—
Yhteensä	—	1	6	—	3	—	4	4	10	4	1	5	1	8	1	7	54	1
Paperikonetyöntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	7	—	8	—	—	—	1	2	—	—	—	1	—	1	—	—	20	—
Turun ja Porin lääni	6	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Hämeen lääni	41	—	5	—	11	—	7	11	12	4	—	—	—	—	—	—	91	—
Viipurin lääni	22	—	25	—	11	—	1	4	2	3	5	6	5	—	1	1	86	—
Vaasan lääni	4	—	—	—	2	—	2	7	—	—	—	1	—	—	—	—	16	—
Yhteensä	80	—	38	—	24	—	14	24	15	7	5	8	5	1	1	1	223	—
Mokkamyllytyöntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Hämeen lääni	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Viipurin lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Vaasan lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä	11	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—
Hollanterissa.																		
Uudenmaan lääni	6	—	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—
Turun ja Porin lääni	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Hämeen lääni	33	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	—
Viipurin lääni	46	—	13	—	6	—	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	74	—
Vaasan lääni	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Yhteensä	92	—	28	—	6	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	137	—

Taul. 39. (jatk.). Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. (suite). ***Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisalat ja työseudut. *Genre du travail et localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä. *Total.*	
	1,000–1,250 fr.	1,000–1,250 mk.	1,250–1,500 fr.	1,250–1,500 mk.	1,500–1,750 fr.	1,500–1,750 mk.	1,750–2,000 fr.	2,000–2,250 mk.	2,250–2,500 mk.	2,500–2,750 mk.	2,750–3,000 mk.	3,000–3,250 mk.	3,250–3,500 mk.	3,500–3,750 mk.	3,750–4,000 mk.	4,000 mk. ja enem. 4,000 fr. et au-dessus.		
	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	n. f.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Liimankeittäj. ja savityöntekij.																		
Uudenmaan lääni	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Hämeen lääni	11	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—
Viipurin lääni	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Vaasan lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä	**20**	—	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—
Leikkuukoneityöntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	—	—	4	—	5	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—
Turun ja Porin lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Hämeen lääni	16	—	4	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—
Viipurin lääni	15	—	14	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—
Vaasan lääni	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Yhteensä	**34**	—	**22**	—	**13**	—	**7**	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	77	—
Kalanteri- y. m. työntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	8	—	13	—	11	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	2
Turun ja Porin lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Hämeen lääni	25	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	—
Viipurin lääni	23	—	20	—	10	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	—
Vaasan lääni	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—
Yhteensä	**68**	—	**35**	—	**22**	**2**	**5**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	2
Lajittelijoita, laskijoita y. m.																		
Uudenmaan lääni	—	8	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12
Turun ja Porin lääni	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Hämeen lääni	13	11	10	—	8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	31	11
Viipurin lääni	3	18	2	—	3	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	13	18
Vaasan lääni	—	1	1	—	2	—	2	—	—		—	—	—	—	—	—	5	1
Yhteensä	**16**	**38**	**15**	**3**	**13**	**1**	**5**	**2**	**1**	—	—	—	—	—	—	—	52	42

Taul. 39. (jatk.). Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. (suite). ***Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisalat ja työseudut. *Genre du travail et localité.*	Miespuolisia työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä. *Total.*	
	1,000—1,250 fr.	1,000—1,250 mk.	1,250—1,500 fr.	1,250—1,500 mk.	1,500—1,750 fr.	1,500—1,750 mk.	1,750—2,000 fr.	2,000—2,250 mk.	2,250—2,500 mk.	2,500—2,750 mk.	2,750—3,000 mk.	3,000—3,250 mk.	3,250—3,500 mk.	3,500—3,750 mk.	3,750—4,000 mk.	4,000 mk. ja enem. 4,000 fr. et au-dessus.		
	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	n. f.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	m. h.	n. f.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Pakkaajia ja sekal. työn tekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	5	—	1	—	2	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	11	—
Turun ja Porin lääni	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Hämeen lääni	13	1	6	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	22	1
Viipurin lääni	27	—	17	—	4	—	8	3	2	1	—	—	—	—	—	—	62	—
Yhteensä	**45**	**1**	**24**	—	**8**	—	**9**	**4**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**	—	—	—	**96**	**1**
Ryysytyöntekijöitä.																		
Hämeen lääni	2	—	2	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	8	—
Muita.																		
Esimiehiä.																		
Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—
Turun ja Porin lääni	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—
Hämeen lääni	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	6	—
Viipurin lääni	3	—	2	—	3	—	4	1	5	1	—	1	—	1	—	—	21	—
Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	3	—
Yhteensä	**4**	—	**3**	—	**4**	—	**6**	**1**	**6**	**1**	**2**	**4**	—	**2**	—	**1**	**34**	—
Metallityöntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	6	—	11	—	9	—	8	4	1	—	—	—	—	—	—	—	39	—
Tarun ja Porin lääni	2	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Hämeen lääni	23	—	18	—	12	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	—
Viipurin lääni	43	—	42	—	36	—	11	8	2	2	1	—	—	—	—	—	145	—
Kuopion lääni	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Vaasan lääni	5	—	4	—	6	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—
Yhteensä	**80**	—	**79**	—	**63**	—	**29**	**13**	**3**	**2**	**1**	—	—	—	—	—	**270**	—
Puutyöntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	4	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—
Turun ja Porin lääni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Hämeen lääni	8	—	6	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—
Viipurin lääni	40	—	16	—	8	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	68	—
Vaasan lääni	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Yhteensä	**56**	—	**27**	—	**13**	—	**3**	**1**	—	—	**1**	—	—	—	—	—	**101**	—

Taul. 39. (jatk.). Yli 1,000 markan vuosipalkkaa saavat työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työseutujen ja vuositulojen mukaan.

Tab. 39. (suite). ***Répartition des ouvriers recevant plus de 1,000 fr. par an, d'après le genre du travail, la localité et le revenu annuel.***

Ammatin erikoisala ja työseutu. *Genre du travail et localité.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*																Yhteensä *Total*	
	1,000—1,250 fr. 1,000—1,250 mk.		*1,250—1,500 fr.* 1,250—1,500 mk.		*1,500—1,750 fr.* 1,500—1,750 mk.		*1,750—2,000 fr.* 1,750—2,000 mk.	*2,000—2,250 fr.* 2,000—2,250 mk.	*2,250—2,500 fr.* 2,250—2,500 mk.	*2,500—2,750 fr.* 2,500—2,750 mk.	*2,750—3,000 fr.* 2,750—3,000 mk.	*3,000—3,250 fr.* 3,000—3,250 mk.	*3,250—3,500 fr.* 3,250—3,500 mk.	*3,500—3,750 fr.* 3,500—3,750 mk.	*3,750—4,000 fr.* 3,750—4,000 mk.	*4,000 fr. et au-dessus.* 4,000 mk. ja enem.		
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Koneenkäytt., lämmitt. ja sähkötyöntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	26	—	23	—	4	—	10	—	1	1	—	—	—	—	—	—	**65**	—
Turun ja Porin lääni	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	—
Hämeen lääni	56	—	27	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**96**	—
Viipurin lääni	103	—	88	—	43	—	13	—	—	1	—	—	—	—	—	—	**248**	—
Kuopion lääni	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**5**	—
Vaasan lääni	7	—	5	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	**14**	—
Yhteensä	**198**	—	**146**	—	**61**	—	**23**	—	**1**	**3**	—	—	—	—	—	—	**432**	—
Ulko- y. m. työntekijöitä.																		
Uudenmaan lääni	16	—	17	—	15	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	**52**	—
Turun ja Porin lääni	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**2**	—
Hämeen lääni	19	—	4	—	4	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**29**	—
Viipurin lääni	57	—	30	—	23	—	11	1	1	—	—	—	—	—	—	—	**123**	—
Vaasan lääni	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	—
Yhteensä	**97**	—	**51**	—	**43**	—	**15**	**2**	**1**	—	**1**	—	—	—	—	—	**210**	—
Kokonaisyhdistelmä.																		
Uudenmaan lääni	181	14	153	3	105	3	61	20	3	3	2	3	—	4	—	1	**536**	**20**
Turun ja Porin lääni	35	—	10	—	1	—	3	1	1	—	2	—	1	—	—	—	**54**	—
Hämeen lääni	350	14	155	—	70	—	25	16	17	6	3	6	1	5	—	2	**656**	**14**
Viipurin lääni	643	26	535	—	293	—	116	43	22	11	9	14	7	7	3	7	**1,710**	**26**
Kuopion lääni	26	—	7	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	**35**	—
Vaasan lääni	50	1	13	—	14	—	9	7	5	2	—	2	—	—	—	1	**103**	**1**
Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**	—
Kaiken kaikkiaan	**1,285**	**55**	**873**	**3**	**484**	**3**	**215**	**87**	**48**	**23**	**16**	**25**	**9**	**16**	**3**	**11**	**3,095**	**61**

Taul. 40. Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan.

Tab. 40. Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel.

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. *Genre du travail et classe d'âge.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*										Yhteensä *Total*	
	alle 300 mk:kaan. *moins de 300 fr.*		300—500 mk. *300—500 fr.*		500—750 mk. *500—750 fr.*		750—1,000 mk. *750—1,000 fr.*		1,000 mk ja enemmän. *1,000 fr. et au-dessus*			
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Puuhiomo-osasto.												
Esimiehiä.												
18—30 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	—
30—45 »	—	—	—	—	—	—	1	—	37	—	38	—
45—60 »	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	36	—
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	1	—	83	—	84	—
Puuhiomotyöntekijöitä.												
Alle 18 v:n	—	—	2	10	5	4	2	—	—	—	9	14
18—30 v.	—	1	1	109	31	189	104	38	159	1	295	338
30—45 »	—	1	—	62	17	131	98	18	297	1	412	213
45—60 »	—	—	1	30	8	46	57	3	131	—	197	79
60 v. ja enem.	—	—	—	5	5	6	13	—	15	—	33	11
Yhteensä	—	2	4	216	66	376	274	59	602	2	946	655
Sulfiittiselluloosaosasto.												
Esimiehiä.												
18—30 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
30—45 »	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—
45—60 »	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	—
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	18	—
Sulfiittiselluloosatyöntekijöitä.												
Alle 18 v:n	—	—	4	1	2	3	2	—	—	—	8	4
18—30 v.	1	—	6	29	6	44	46	3	80	1	139	77
30—45 »	—	—	2	12	9	41	28	8	171	4	210	65
45—60 »	—	—	2	2	11	16	24	2	53	2	90	22
60 v. ja enem.	—	—	1	—	2	—	3	—	10	—	16	—
Yhteensä	1	—	15	44	30	104	103	13	314	7	463	168

Taul. 40. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan.

Tab. 40. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel.***

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. *Genre du travail et classe d'âge.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*										Yhteensä *Total*	
	alle 300 mk:kan. *moins de 300 fr.*		300—500 mk. *300—500 fr.*		500—750 mk. *500—750 fr.*		750—1,000 mk. *750—1,000 fr.*		1,000 mk. ja enemmän. *1,000 fr. et au-dessus*			
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sulfaattiselluloosaosasto.												
Esimiehiä.												
18—30 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—
30—45 »	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	**7**	—
45—60 »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	—	—	**10**	—	**10**	—
Sulfaattiselluloosatyöntekijöitä.												
Alle 18 v:n	—	—	—	1	—	—	1	2	3	—	**4**	**3**
18—30 v.	—	—	—	2	2	10	9	7	81	2	**92**	**21**
30—45 »	—	—	—	3	1	6	14	2	90	1	**105**	**12**
45—60 »	—	—	—	1	2	6	8	—	31	3	**41**	**10**
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	**7**	—
Yhteensä	—	—	—	**7**	**5**	**22**	**34**	**11**	**210**	**6**	**249**	**46**
Paperiosasto.												
Mestareja.												
18—30 v.	—	—	—	—	1	—	—	—	9	—	**10**	—
30—45 »	—	—	—	—	—	—	—	1	29	1	**29**	**2**
45—60 »	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	**15**	—
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	**1**	—
Yhteensä	—	—	—	—	1	—	—	1	**54**	1	**55**	**2**
Paperityöntekijöitä.												
Alle 18 v:n	2	8	6	23	11	20	4	8	1	—	**24**	**59**
18—30 v.	—	1	6	91	46	204	255	117	253	31	**560**	**444**
30—45 »	—	—	—	35	14	83	166	45	347	13	**527**	**176**
45—60 »	—	—	1	16	9	52	99	5	129	1	**238**	**74**
60 v. ja enem.	—	—		7	6	4	28	—	19	—	**53**	**11**
Ilmoittamaton	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä	**2**	**9**	**13**	**173**	**86**	**363**	**552**	**175**	**749**	**45**	**1,402**	**765**

Taul. 40. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, ikäluokkain ja vuositulojen mukaan.

Tab. 40. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, les classes d'âge et le revenu annuel.***

Ammatin erikoisalat ja ikäluokat. *Genre du travail et classe d'âge.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*										Yhteensä *Total*	
	alle 300 mk:kan *moins de 300 fr.*		300—500 mk. *300—500 fr.*		500—750 mk. *500—750 fr.*		750—1,000 mk *750—1,000 fr.*		1,000 mk ja enemmän. *1,000 fr. et au-dessus*			
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ryysytyöntekijöitä.												
Alle 18 v:n	—	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	7
18—30 v.	—	7	—	28	—	6	—	—	1	—	1	41
30—45 »	—	10	—	25	—	18	3	1	2	—	5	54
45—60 »	—	9	—	25	—	21	3	—	5	—	8	55
60 v. ja enem.	—	—	—	8	—	6	1	1	—	—	1	15
Yhteensä	—	**27**	—	**92**	—	**51**	**7**	**2**	**8**	—	**15**	**172**
Muita.												
Esimiehiä.												
18—30 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	**2**	—
30—45 »	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	**19**	—
45—60 »	—	—	—	—	—	—	1	—	10	—	**11**	—
60 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	**3**	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	**1**	—	**34**	—	**35**	—
Muita työntekijöitä.												
Alle 18 v:n	1	—	24	—	19	—	3	—	—	—	**47**	—
18—30 v.	—	—	6	1	59	2	222	—	253	—	**540**	**3**
30—45 »	—	—	—	1	32	6	209	1	483	—	**724**	**8**
45—60 »	—	—	1	5	33	3	157	1	233	—	**424**	**9**
60 v. ja enem.	—	1	1	1	26	2	60	—	44	—	**131**	**4**
Yhteensä	**1**	**1**	**32**	**8**	**169**	**13**	**651**	**2**	**1,013**	—	**1,866**	**24**
Kokonaisyhdistelmä.												
Alle 18 v:n	3	9	36	41	37	27	12	10	4	—	**92**	**87**
18—30 v.	1	9	19	260	145	455	636	165	849	35	**1,650**	**924**
30—45 »	—	11	2	138	73	285	519	76	1,491	20	**2,085**	**530**
45—60 »	—	9	5	79	63	144	349	11	651	6	**1,068**	**249**
60 v. ja enem.	—	1	2	21	39	18	107	1	100	—	**248**	**41**
Ilmoittamaton	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	**1**
Kaiken kaikkiaan	**4**	**39**	**64**	**540**	**357**	**929**	**1,623**	**263**	**3,095**	**61**	**5,143**	**1,832**

Taul. 41. Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja vuositulojen mukaan.

Tab. 41. Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel.

Ammatinerikoisala ja työaika. *Genre du travail et nombre d'années de travail.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*										Yhteensä *Total*	
	alle 300 mk:kaan. *moins de 300 fr.*		300—500 mk. *300—500 fr.*		500—750 mk. *500—750 fr.*		750—1,000 mk. *750—1,000 fr.*		1,000 mk ja enemmän. *1,000 fr. et au-dessus*			
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Puuhiomo-osasto.												
Esimiehiä.												
Alle 2 v:n	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	**6**	—
2—10 v.	—	—	—	—	—	—	1	—	39	—	**40**	—
10—20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	**17**	—
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	**21**	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	1	—	**83**	—	**84**	—
Puuhiomotyöntekijöitä.												
Alle 2 v:n	—	1	4	69	20	44	65	2	71	—	**160**	**116**
2—10 v.	—	1	—	132	34	246	145	50	327	1	**506**	**430**
10—20 »	—	—	—	13	10	70	34	6	125	1	**169**	**90**
20 v. ja enem.	—	—	—	2	2	16	30	1	79	—	**111**	**19**
Yhteensä	—	**2**	**4**	**216**	**66**	**376**	**274**	**59**	**602**	**2**	**946**	**655**
Sulfiittiselluloosaosasto.												
Esimiehiä.												
2—10 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	**6**	—
10—20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	**7**	—
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	**5**	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	**18**	—
Sulfiittiselluloosatyöntekijöitä.												
Alle 2 v:n	—	—	4	16	2	16	23	—	25	—	**54**	**32**
2—10 v.	1	—	11	28	20	71	62	11	211	4	**305**	**114**
10—20 »	—	—	—	—	8	15	15	2	47	3	**70**	**20**
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	2	3	—	31	—	**34**	**2**
Yhteensä	1	—	**15**	**44**	**30**	**104**	**103**	**13**	**314**	**7**	**463**	**168**

Taul. 41. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja vuositulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisala ja työaika. *Genre du travail et nombre d'années de travail.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja. *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*										Yhteensä *Total*	
	alle 300 mk:kaan. *moins de 300 fr.*		300—500 mk. *300—500 fr.*		500—750 mk. *500—750 fr.*		750—1,000 mk. *750—1,000 fr.*		1,000 mk ja enemmän *1,000 fr. et au-dessus*			
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sulfaattiselluloosaosasto.												
Esimiehiä.												
Alle 2 v:n	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	**3**	—
2—10 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	**7**	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	—	—	**10**	—	**10**	—
Sulfaattiselluloosatyöntekijöitä.												
Alle 2 v:n	—	—	—	—	1	5	10	2	32	4	**43**	**11**
2—10 v.	—	—	—	7	1	12	13	9	169	2	**183**	**30**
10—20 »	—	—	—	—	2	4	5	—	7	—	**14**	**4**
20 v. ja enem.	—	—	—	—	1	1	6	—	2	—	**9**	**1**
Yhteensä	—	—	—	**7**	**5**	**22**	**34**	**11**	**210**	**6**	**249**	**46**
Paperiosasto.												
Mestareja.												
Alle 2 v:n	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	—
2—10 v.	—	—	—	—	1	—	—	—	23	1	**24**	**1**
10—20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	**15**	—
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	—	1	8	—	8	**1**
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Yhteensä	—	—	—	—	**1**	—	—	**1**	**54**	**1**	**55**	**2**
Paperityöntekijöitä.												
Alle 2 v:n	2	6	5	47	32	73	106	22	67	2	**212**	**150**
2—10 v.	—	3	7	102	38	217	317	129	428	29	**790**	**480**
10—20 »	—	—	—	15	6	39	78	18	159	13	**243**	**85**
20 v. ja enem.	—	—	1	9	10	32	50	6	93	1	**154**	**48**
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	2	1	—	2	—	**3**	**2**
Yhteensä	**2**	**9**	**13**	**173**	**86**	**363**	**552**	**175**	**749**	**45**	1,402	**765**

Taul. 41. (jatk.). Työntekijät jaettuina ammatin erikoisalain, työajan ja vuositulojen mukaan.

Tab. 41. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le genre du travail, le nombre d'années de travail et le revenu annuel.***

Ammatinerikoisala ja työaika. *Genre du travail et nombre d'années de travail.*	Työntekijöitä, joilla on vuosituloja *Nombre d'ouvriers ayant un revenu annuel de*										Yhteensä *Total*	
	alle 300 mk:aan. *moins de 300 fr.*		300—500 mk. *300—500 fr.*		500—750 mk. *500—750 fr.*		750—1,000 mk. *750—1,000 fr.*		1,000 mk ja enemmän. *1,000 fr. et au-dessus*			
	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*	m. *h.*	n. *f.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ryysytyöntekijöitä.												
Alle 2 v:n	—	4	—	6	—	4	1	—	—	—	1	14
2—10 v.	—	6	—	42	—	15	—	—	2	—	2	63
10—20 »	—	4	—	16	—	20	4	1	3	—	7	41
20 v. ja enem.	—	13	—	28	—	12	2	1	3	—	5	54
Yhteensä	—	**27**	—	**92**	—	**51**	**7**	**2**	**8**	—	**15**	**172**
Muita.												
Esimiehiä.												
Alle 2 v:n	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	**5**	—
2—10 v.	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	**12**	—
10—20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	**9**	—
20 v. ja enem.	—	—	—	—	—	—	1	—	8	—	**9**	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	**1**	—	**34**	—	**35**	—
Muita työntekijöitä.												
Alle 2 v:n	—	—	17	—	33	1	90	—	125	—	**265**	1
2—10 v.	1	—	13	3	89	10	381	1	583	—	**1,067**	14
10—20 »	—	—	2	3	21	—	94	1	189	—	**306**	4
20 v. ja enem.	—	1	—	2	26	2	86	—	116	—	**228**	5
Yhteensä	1	1	32	8	169	13	651	2	1,013	—	1,866	24
Kokonaisyhdistelmä.												
Alle 2 v:n	2	11	30	138	88	143	295	26	341	6	**756**	**324**
2—10 v.	2	10	31	314	183	571	919	200	1,807	37	**2,942**	**1,132**
10—20 »	—	4	2	47	47	148	230	28	578	17	**857**	**244**
20 v. ja enem.	—	14	1	41	39	65	178	9	366	1	**584**	**130**
Ilmoittamaton	—	—	—	—	—	2	1	—	3	—	4	2
Kaiken kaikkiaan	**4**	**39**	**64**	**540**	**357**	**929**	**1,623**	**263**	**3,095**	**61**	**5,143**	**1,832**

Taul. 42. Mies- ja naispuolisten työntekijäin vuotuiset

Tab. 42. Moyenne du revenu annuel des ouvriers dans les différents

	Ammatin erikoisala. *Genre du travail.*	Alle 18 v:n. *Au-dessous de 18 ans.*						18—30 v. *18—30 ans.*						30—45 v. *30—45 ans.*					
		m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*		
		luku. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p:i. *c.*	luku. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p:i. *c.*	luku. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p:i. *c.*	luku. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p:i. *c.*	luku. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p:i. *c.*	luku. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p:i. *c.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	*Puuhiomo-osasto.*																		
2	Esimiehiä	—	—	—	—	—	—	8	1,878	52	—	—	—	38	1,805	34	—	—	—
3	Hiomopuiden muokkaus ..	2	635	15	—	—	—	51	1,149	48	3	541	20	109	1,256	63	—	—	—
4	Keittimö	—	—	—	—	—	—	10	1,117	92	—	—	—	8	1.241	54	—	—	—
5	Hiojia	1	957	—	—	—	—	64	1,100	12	—	—	—	102	1,170	11	—	—	—
6	Vanukkeen valmistelu	5	587	87	14	481	23	124	1,032	04	327	575	16	114	1,167	12	195	582	83
7	Käärijöitä	—	—	—	—	—	—	4	1,314	28	—	—	—	26	1,404	12	—	—	—
8	Sekal. työn tekijöitä	1	450	—	—	—	—	42	953	02	8	598	16	53	1,034	97	18	530	30
9	**Yhteensä**	**9**	**624**	**07**	**14**	**481**	**23**	**303**	**1,084**	**14**	**338**	**575**	**40**	**450**	**1,242**	**82**	**213**	**578**	**39**
10	*Sulfiittiselluloosaosasto.*																		
11	Esimiehiä	—	—	—	—	—	—	1	1,553	30	—	—	—	9	2,505	39	—	—	—
12	Hiomopuiden muokkaus ..	5	530	98	—	—	—	30	867	50	3	474	86	47	1,145	28	4	693	43
13	Keittimö	1	827	15	—	—	—	21	1,300	91	—	—	—	42	1,458	26	—	—	—
14	Selluloosan valmistus	2	560	75	4	526	06	54	1,097	54	62	546	54	48	1,268	49	43	616	58
15	Haponvalmistajia	—	—	—	—	—	—	5	1,290	87	—	—	—	20	1,418	—	—	—	—
16	Sekal. työn tekijöitä.....	—	—	—	—	—	—	29	1,036	83	12	668	84	53	1,202	29	18	692	84
17	**Yhteensä**	**8**	**575**	**44**	**4**	**526**	**06**	**140**	**1,076**	**34**	**77**	**562**	**81**	**219**	**1,326**	**91**	**65**	**642**	**43**
18	*Sulfaattiselluloosaosasto.*																		
19	Esimiehiä	—	—	—	—	—	—	2	2,765	88	—	—	—	7	2,520	12	—	—	—
20	Hiomopuiden muokkaus ..	1	1,155	90	—	—	—	23	1,408	33	1	464	75	16	1,395	40	1	483	70
21	Keittimö	1	1,214	85	—	—	—	8	1,390	14	—	—	—	5	1,398	61	—	—	—
22	Selluloosan valmistus	1	846	72	2	889	25	22	1,275	22	11	875	28	18	1,273	81	5	732	71
23	Haponvalmistajia	1	1,303	50	—	—	—	26	1,546	20	—	—	—	48	1,540	62	—	—	—
24	Sekal. työn tekijöitä	—	—	—	1	457	40	13	1,253	08	9	544	47	18	1,448	94	6	537	92
25	**Yhteensä**	**4**	**1,130**	**24**	**3**	**745**	**30**	**94**	**1,421**	**17**	**21**	**713**	**96**	**112**	**1,517**	**14**	**12**	**614**	**56**

keskitulot eri ammatin erikoisaloilla ja ikäluokissa.

genres de travail, dans les différents sexes et les classes d'âge.

45—60 v. *45—60 ans.*						60 v. ja enem. *60 ans et au-dessus.*						Ilmoittamaton. *Age non mentionné.*						Yhteensä. *Total.*						
m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			
lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	
																								1
36	1,785	78	—	—	—	2	2,387	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	1,817	78	—	—	—	2
50	1,222	73	—	—	—	6	967	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218	1,210	13	3	541	20	3
5	1,005	30	—	—	—	2	1,148	05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	1,137	36	—	—	—	4
63	1,280	15	—	—	—	6	1,048	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	236	1,176	50	—	—	—	5
45	1,036	40	68	565	31	11	986	28	9	543	13	—	—	—	—	—	—	299	1,075	09	613	573	89	6
11	1,399	32	1	596	47	1	1,291	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	1,391	62	1	596	47	7
23	1,038	92	10	522	94	7	894	62	2	547	74	—	—	—	—	—	—	126	995	93	38	543	56	8
233	**1,274**	**79**	**79**	**560**	**34**	**35**	**1,073**	**40**	**11**	**543**	**97**	—	—	—	—	—	—	**1,030**	**1,192**	**21**	**655**	**572**	**02**	9
																								10
7	2,571	43	—	—	—	1	3,540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	2,535	66	—	—	—	11
28	819	57	2	538	28	4	723	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	950	44	9	586	09	12
8	1,306	49	—	—	—	2	1,262	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	1,383	37	—	—	—	13
20	1,253	75	9	637	31	4	1,186	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128	1,180	46	118	578	29	14
11	1,355	09	—	—	—	2	1,150	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	1,368	98	—	—	—	15
23	1,041	75	11	649	83	4	1,158	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109	1,122	78	41	674	28	16
97	**1,189**	**08**	**22**	**634**	**56**	**17**	**1,214**	**13**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	481	**1,209**	**70**	**168**	**602**	**13**	17
																								18
1	2,243	05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2,017	57	—	—	—	19
2	1,111	15	—	—	—	1	941	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	1,372	98	2	474	82	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	1,380	64	—	—	—	21
6	1,402	—	3	1,006	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	1,281	74	21	861	45	22
25	1,257	65	—	—	—	4	1,183	01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	1,457	96	—	—	—	23
8	1,287	66	7	516	73	2	1,371	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	1,351	61	23	530	53	24
42	**1,300**	**47**	**10**	**663**	**74**	**7**	**1,202**	**51**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	259	**1,432**	**70**	**46**	**679**	**15**	25

Taul. 42. (jatk.). Mies- ja naispuolisten työntekijäin vuotuiset

Tab. 42. (suite.) ***Moyenne du revenu annuel des ouvriers dans les différents***

	Ammatin erikoisala. *Genre du travail.*	Alle 18 v:n. *Au-dessous de 18 ans.*						18—30 v. *18—30 ans.*						30—45 v. *30—45 ans.*					
		m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *c.*		
		lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p *c.*	lukum *nombre.*	*Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*
	I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	*Paperiosasto.*																		
2	Mestareja	—	—	—	—	—	—	10	2,532	39	—	—	—	29	2,758	33	2	981	66
3	Paperikonetyöntekijöitä	3	686	20	—	—	—	246	1,092	27	—	—	—	104	1,779	63	—	—	—
4	Mokkamyllytyöntekijöitä	—	—	—	—	—	—	8	947	26	3	468	87	12	991	54	2	490	25
5	Hollanterissa	4	516	86	—	—	—	52	953	02	—	—	—	141	1,101	46	1	541	80
6	Liimankeitt. ja savityöntek.	1	507	10	—	—	—	5	796	80	—	—	—	17	978	92	—	—	—
7	Leikkuukoneessa	3	763	03	1	425	10	51	1,066	40	16	491	88	56	1,224	45	30	574	22
8	Kalanteri- y. m. työntek.	1	420	—	4	505	64	117	1,036	51	8	763	16	98	1,174	88	2	801	62
9	Lajittelijoita, laskijoita y. m.	2	682	42	48	521	53	31	1,096	91	398	688	11	26	1,436	56	118	724	39
10	Pakkaajia ja sekal. työntek.	10	487	06	6	477	69	50	1,090	73	19	667	83	73	1,211	19	23	553	27
11	**Yhteensä**	**24**	**565**	**74**	**59**	**514**	**36**	**570**	**1,086**	**56**	**444**	**680**	**04**	**556**	**1,364**	**02**	**178**	**677**	**07**
12	*Ryysytyöntekijöitä*	—	—	—	**7**	**398**	**75**	**1**	**1,248**	**67**	**41**	**389**	**47**	**5**	**1,417**	**18**	**54**	**441**	**85**
13	*Muita.*																		
14	Esimiehiä	—	—	—	—	—	—	2	1,276	—	—	—	—	19	2,483	78	—	—	—
15	Metallityöntekijöitä	17	495	23	—	—	—	118	1,112	30	—	—	—	146	1,478	45	—	—	—
16	Puutyöntekijöitä	2	322	90	—	—	—	17	1,008	33	—	—	—	64	1,191	34	—	—	—
17	Koneenkäyttäjiä, lämmittäjiä, sähkötyöntek.	7	553	14	—	—	—	193	1,122	53	—	—	—	250	1,268	46	—	—	—
18	Ulkotyöntek. y. m.	21	513	17	—	—	—	212	944	81	3	565	32	264	1,042	28	8	576	01
19	**Yhteensä**	**47**	**504**	**54**	—	—	—	**542**	**1,047**	**77**	**3**	**565**	**32**	**743**	**1,253**	**79**	**8**	**576**	**01**
20	**Kaiken kaikkiaan**	**92**	**565**	**57**	**87**	**508**	**23**	**1,650**	**1,091**	**66**	**924**	**619**	**50**	**2,085**	**1,303**	**03**	**530**	**606**	**26**

keskitulot eri ammatin erikoisaloilla ja ikäluokissa.

genres de travail, dans les différents sexes et les classes d'âge.

45—60 v. *45—60 ans.*						60 v. ja enem. *60 ans et au-dessus.*						Ilmoittamaton. *Age non mentionné.*						Yhteensä. *Total.*						
m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			m. *h.*			n. *f.*			
lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	lukum. *nombre.*	Smk. *Francs.*	p. *c.*	
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	
																								1
15	2,774	—	—	—	—	1	2,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	2,715	01	2	981	66	2
23	2,040	91	—	—	—	3	1,621	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	379	1,339	43	—	—	—	3
22	924	53	1	493	45	8	844	24	1	471	30	—	—	—	—	—	—	50	931	40	7	478	84	4
75	1,096	39	1	570	96	13	873	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	285	1,054	44	2	556	38	5
18	1,064	38	—	—	—	6	1,023	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	987	98	—	—	—	6
15	1,208	19	12	534	41	1	1,560	43	1	533	27	—	—	—	—	—	—	126	1,150	22	60	541	14	7
22	1,194	62	3	642	22	3	941	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	241	1,103	46	17	685	75	8
14	1,301	86	36	653	03	4	1,106	76	2	416	95	—	—	—	1	450	—	77	1,238	60	603	678	56	9
49	1,174	05	21	531	90	15	925	86	7	511	79	—	—	—	—	—	—	197	1,112	90	76	566	22	10
253	**1,306**	**08**	**74**	**595**	**72**	**54**	**1,004**	**02**	**11**	**492**	**82**	—	—	—	**1**	**450**	—	**1,457**	**1,218**	**92**	**767**	**655**	**49**	11
8	**1,208**	**39**	**55**	**455**	**24**	**1**	**910**	**10**	**15**	**491**	**85**	—	—	—	—	—	—	**15**	**1,260**	**77**	**172**	**436**	**25**	12
																								13
11	1,774	04	—	—	—	3	2,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	2,154	52	—	—	—	14
70	1,372	63	—	—	—	14	1,251	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	365	1,285	27	—	—	—	15
66	1,098	44	—	—	—	32	1,018	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181	1,100	18	—	—	—	16
120	1,186	39	—	—	—	22	1,071	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	592	1,188	48	—	—	—	17
168	959	87	9	503	54	63	814	08	4	457	08	—	—	—	—	—	—	728	959	87	24	527	68	18
435	**1.130**	**39**	**9**	**503**	**54**	**134**	**978**	**61**	**4**	**457**	**08**	—	—	—	—	—	—	**1.901**	**1,128**	**89**	**24**	**527**	**68**	19
1.068	**1,216**	**11**	**249**	**556**	**30**	**248**	**1,019**	**71**	**41**	**502**	**70**	—	—	—	**1**	**450**	—	**5,143**	**1,190**	**32**	**1,832**	**599**	**08**	20

Taul. 43. Työntekijät jaettuina eri ammatin

Tab. 43. Répartition des ouvriers d'après le mode

	Ammatin erikoisala. *Genre du travail.*	Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nylande.*			Turun ja Porin lääni. *Gouvernement d'Åbo et Björneborg.*			Hämeen lääni. *Gouvernement de Tavastehus.*		
		urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	**Puuhiomo-osasto.** *Fabrication de pâte mécanique.*									
2	Esimiehiä	5	5	5	2	—	—	—	13	—
3	Hiomopuiden muokkaus	7	13	7	2	2	5	16	6	6
4	Keittimö	—	—	—	—	1	—	4	4	—
5	Hiojia	13	11	10	6	—	6	—	19	12
6	Vanukkeen valmistelu	40	48	22	1	1	2	3	124	5
7	Käärijöitä	6	—	3	—	—	2	2	—	—
8	Sekal. työntekijöitä	10	2	3	1	—	—	1	26	6
9	**Yhteensä**	**81**	**79**	**50**	**12**	**4**	**15**	**26**	**192**	**29**
10	**Sulfiittiselluloosaosasto.** *Fabrication de cellulose au bisulfite.*									
11	Esimiehiä	—	2	3	—	—	—	—	2	—
12	Hiomopuiden muokkaus	18	—	13	—	—	—	1	7	1
13	Keittimö	8	—	14	—	—	—	—	3	6
14	Selluloosan valmistus	41	—	12	—	—	—	1	18	14
15	Haponvalmistajia	6	—	2	—	—	—	—	3	5
16	Sekal. työntekijöitä	21	—	4	—	—	—	2	28	24
17	**Yhteensä**	**94**	**2**	**48**	—	—	—	**4**	**61**	**50**
18	**Sulfaattiselluloosaosasto.** *Fabrication de cellulose au sulfate.*									
19	Esimiehiä	—	—	3	—	—	—	—	3	—
20	Hiomopuiden muokkaus	—	—	33	—	—	—	—	5	—
21	Keittimö	—	—	7	—	—	—	—	—	2
22	Selluloosan valmistus	—	—	19	—	—	—	—	10	7
23	Haponvalmistajia	—	—	25	—	—	—	—	15	2
24	Sekal. työntekijöitä	—	1	24	—	—	—	—	21	—
25	**Yhteensä**	—	**1**	**111**	—	—	—	—	**54**	**11**

erikoisaloilla käytetyn palkkausmuodon mukaan.

de paiement du salaire dans chaque genre du travail.

Viipurin lääni. *Gouvernement de Viborg.*			Kuopion lääni. *Gouvernement de Kuopio.*			Vaasan lääni. *Gouvernement de Vasa.*			Oulun lääni. *Gouvernement d'Uleåborg.*			Koko maa. *Ensemble du pays.*			
urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
															1
3	36	8	—	3	1	—	2	—	—	1	—	**10**	**60**	**14**	2
82	26	29	—	4	8	—	6	2	—	—	—	**107**	**57**	**57**	3
6	6	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	**10**	**14**	**1**	4
20	32	78	—	5	6	3	12	3	—	—	—	**42**	**79**	**115**	5
103	338	159	—	28	16	—	21	—	—	1	—	**147**	**561**	**204**	6
22	3	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	**30**	**4**	**9**	7
19	55	25	—	3	1	7	5	—	—	—	—	**38**	**91**	**35**	8
255	**496**	**301**	—	**44**	**34**	**10**	**49**	**6**	—	**2**	—	**384**	**866**	**435**	9
															10
—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**15**	**3**	11
23	53	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**42**	**60**	**21**	12
23	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**31**	**13**	**30**	13
72	55	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**114**	**73**	**59**	14
6	9	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**12**	**12**	**14**	15
14	37	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**37**	**65**	**48**	16
138	**175**	**77**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**236**	**238**	**175**	17
															18
—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**6**	**4**	19
—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**7**	**38**	20
—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**14**	21
—	3	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**13**	**55**	22
—	5	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**20**	**84**	23
—	6	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**28**	**36**	24
—	**19**	**109**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**74**	**231**	25

Taul. 43. (jatk.) Työntekijät jaettuina eri ammatin

Tab. 43. (suite). ***Répartition des ouvriers d'après le mode***

	Ammatin erikoisala. *Genre du travail.*	Uudenmaan lääni. *Gouvernement de Nylande.*			Turun ja Porin lääni. *Gouvernement d'Åbo et Björneborg.*			Hämeen lääni. *Gouvernement de Tavastehus.*		
		urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	**Paperiosasto.** *Fabrication du papier.*									
2	Mestareja	2	3	—	—	2	—	—	16	—
3	Paperikonetyöntekijöitä	29	—	—	3	—	10	1	97	59
4	Mokkamyllytyöntekijöitä	6	—	—	—	—	—	—	29	1
5	Hollanterissa	18	—	—	—	—	6	—	121	6
6	Liimankeitt. ja savityöntek.	5	—	—	—	—	—	—	24	—
7	Leikkuukoneessa	27	—	—	—	1	5	4	42	6
8	Kalanteri- y. m. työntek.	42	—	—	1	—	4	2	52	15
9	Lajittelijoita, laskijoita y. m.	76	—	—	11	—	—	107	68	71
10	Pakkaajia ja sekal. työntek.	28	—	—	1	—	—	13	91	5
11	**Yhteensä**	**233**	**3**	—	**16**	**3**	**25**	**127**	**540**	**163**
12	**Ryysyosasto.** *Préparation des chiffons.*									
13	Ryysytyöntekijöitä	—	—	—	—	—	—	**29**	**56**	**73**
14	**Muita.** *Autres.*									
15	Esimiehiä	—	2	1	—	2	—	—	6	—
16	Metallityöntekijöitä	20	16	14	—	1	7	—	82	7
17	Puutyöntekijöitä	5	2	5	—	—	4	1	57	3
18	Koneenkäyttäjiä, lämmittäjiä, sähkötyöntek.	36	11	32	—	8	8	—	122	27
19	Ulkotyöntek. y. m.	7	84	39	3	3	9	2	119	5
20	**Yhteensä**	**68**	**115**	**91**	**3**	**14**	**28**	**3**	**386**	**42**
21	**Kaiken kaikkiaan**	**476**	**200**	**300**	**31**	**21**	**68**	**189**	**1,289**	**368**

erikoisaloilla käytetyn palkkausmuodon mukaan.

de paiement du salaire dans chaque genre du travail.

Viipurin lääni. *Gouvernement de Viborg.*			Kuopion lääni. *Gouvernement de Kuopio.*			Vaasan lääni. *Gouvernement de Vasa.*			Oulun lääni. *Gouvernement d'Uleåborg.*			Koko maa. *Ensemble du pays.*			
urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	urakkapalkka. *paiement à la tâche.*	aikapalkka. *paiement par temps de travail.*	vaihteleva. *variable.*	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
															1
—	25	4	—	—	—	—	5	—	—	—	—	2	51	4	2
26	67	50	—	—	—	—	30	7	—	—	—	59	194	126	3
3	13	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	9	47	1	4
25	34	53	—	—	—	—	22	2	—	—	—	43	177	67	5
3	14	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	8	39	—	6
18	38	30	—	—	—	—	9	6	—	—	—	49	90	47	7
12	62	37	—	—	—	1	19	11	—	—	—	58	133	67	8
184	62	28	—	—	—	31	29	13	—	—	—	409	159	112	9
61	45	14	—	—	—	1	14	—	—	—	—	104	150	19	10
332	**360**	**216**	—	—	—	**33**	**134**	**39**	—	—	—	**741**	**1,040**	**443**	11
															12
9	—	—	—	—	—	**9**	**10**	**1**	—	—	—	**47**	**66**	**74**	13
															14
—	20	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	**33**	**2**	15
32	112	35	—	3	4	—	29	3	—	—	—	**52**	**243**	**70**	16
11	51	24	—	1	1	1	13	2	—	—	—	18	**124**	**39**	17
39	195	69	—	7	10	—	21	7	—	—	—	**75**	**364**	**153**	18
27	360	53	—	4	—	—	35	2	—	—	—	**39**	**605**	**108**	19
109	**738**	**182**	—	**15**	**15**	**1**	**101**	**14**	—	—	—	**184**	**1,369**	**372**	20
843	**1,788**	**885**	—	**59**	**49**	**53**	**294**	**60**	—	**2**	—	**1,592**	**3,653**	**1,730**	21

LIITE.

PALKKATILASTON RAAKA-AINEISTO.

APPENDICE.

MATÉRIAUX AYANT SERVI POUR LA STATISTIQUE DES SLAIRES.

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
	Uudenmaan lääni.				
	Puuhiomo-osasto.				
1	Esimies	m.	300 p.	1,605	95
2	»	»	300 »	1,605	95
3	»	»	300 »	1,905	95
4	»	»	300 »	2,040	—
5	»	»	362 »	1,468	24
6	»	»	312 »	1,269	98
7	»	»	300 »	2,400	—
8	»	»	310 »	1,266	55
9	»	»	300 »	1,320	—
10	»	»	300 »	2,000	—
11	»	»	300 »	2,180	—
12	»	»	300 »	1,150	—
13	»	»	3,843 t.	1,244	80
14	»	»	3,843 »	1,253	55
15	»	»	5,535 »	1,436	36
16	Hiomopuiden muokk.	»	290 p.	1,167	70
17	»	»	300 »	1,161	25
18	»	»	300 »	1,152	50
19	»	»	300 »	1,069	25
20	»	»	300 »	1,159	50
21	»	»	312 »	1,224	01
22	»	»	300 »	1,086	75
23	»	»	300 »	1,168	25
24	»	»	300 »	1,168	25
25	»	»	300 »	1,185	18
26	»	»	300 »	600	—
27	»	»	300 »	630	—
28	»	»	303 »	1,197	93
29	»	»	304 »	1,201	83
30	»	»	3,460 t.	873	14
31	»	»	3,222 »	1,264	50
32	»	»	3,052 »	917	40
33	»	»	3,386 »	839	61
34	»	»	3,410 »	955	76
35	»	»	3,178 »	976	20
36	Hiomopuiden muokk.	m.	2,994 t.	1,180	75
37	»	»	3,061 »	921	10
38	»	»	3,077 »	923	10
39	»	»	3,292 »	817	74
40	»	»	3,054 »	915	20
41	»	»	3,738 »	1,064	18
42	»	»	3,381 »	1,013	80
43	Hioja	»	279 p.	1,176	36
44	»	»	299 »	1,222	05
45	»	»	300 »	954	—
46	»	»	300 »	1,170	40
47	»	»	300 »	1,171	25
48	»	»	300 »	1,113	—
49	»	»	300 »	1,113	—
50	»	»	300 »	1,125	—
51	»	»	302 »	1,277	90
52	»	»	304 »	1,335	54
53	»	»	308 »	1,041	73
54	»	»	308 »	1,278	33
55	»	»	320 »	1,242	26
56	»	»	322 »	1,316	76
57	»	»	346 »	1,285	90
58	»	»	350 »	1,178	51
59	»	»	2,540 t.	1,209	20
60	»	»	2,504 »	957	—
61	»	»	2,552 »	1,137	50
62	»	»	3,756 »	1,049	30
63	»	»	3,101 »	889	55
64	»	»	3,639 »	987	45
65	»	»	3,940 »	985	91
66	»	»	3,621 »	997	25
67	»	»	3,678 »	1,015	15
68	»	»	3,612 »	995	65
69	»	»	3,630 »	1,011	15
70	»	»	3,634 »	1,004	65
71	»	»	3,744 »	1,017	60
72	»	»	3,930 »	1,010	35

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
73	Hioja	m.	4,035 t.	989	11	110	Vanukkeen valmistaja	m.	3,615 t.	844	80
74	»	»	4,098 »	1,062	35	111	»	»	3,875 »	1,071	35
75	»	»	4,035 »	1,055	12	112	»	»	4,122 »	1,068	15
76	»	»	4,095 »	1,081	62	113	»	»	3,786 »	892	65
77	Vanukkeen valmistaja	»	274 p.	895	09	114	»	»	4,092 »	832	40
78	»	»	288 »	806	40	115	»	»	3,755 »	879	35
79	»	»	300 »	557	60	116	»	»	3,744 »	870	90
80	»	»	300 »	550	40	117	»	n.	272 p.	434	80
81	»	»	300 »	566	60	118	»	»	296 »	478	80
82	»	»	300 »	952	50	119	»	»	300 »	480	—
83	»	»	300 »	948	—	120	»	»	300 »	420	—
84	»	»	300 »	975	—	121	»	»	300 »	480	—
85	»	»	300 »	1,039	—	122	»	»	300 »	480	—
86	»	»	300 »	1,185	75	123	»	»	300 »	388	95
87	»	»	300 »	1,100	75	124	»	»	300 »	480	—
88	»	»	300 »	1,202	—	125	»	»	318 »	530	95
89	»	»	300 »	1,107	75	126	»	»	321 »	524	55
90	»	»	300 »	981	50	127	»	»	323 »	524	30
91	»	»	300 »	1,043	75	128	»	»	324 »	531	50
92	»	»	300 »	1,073	—	129	»	»	306 »	501	50
93	»	»	300 »	1,174	40	130	»	»	316 »	509	82
94	»	»	300 »	1,066	50	131	»	»	322 »	533	73
95	»	»	349 »	979	30	132	»	»	328 »	670	17
96	»	»	359 »	1,005	90	133	»	»	329 »	538	90
97	»	»	362 »	1,184	64	134	»	»	335 »	545	35
98	»	»	367 »	1,180	99	135	»	»	2,607 t.	359	89
99	»	»	378 »	1,238	96	136	»	»	2,740 »	442	—
100	»	»	2,500 t.	955	50	137	»	»	2,740 »	442	25
101	»	»	2,524 »	964	50	138	»	»	2,740 »	442	—
102	»	»	2,964 »	552	—	139	»	»	2,740 »	442	—
103	»	»	3,789 »	900	90	140	»	»	2,913 »	402	30
104	»	»	4,155 »	831	—	141	»	»	2,966 »	685	96
105	»	»	3,610 »	1,033	90	142	»	»	3,245 »	417	95
106	»	»	4,131 »	1,058	32	143	»	»	3,951 »	510	36
107	»	»	3,415 »	883	65	144	»	»	3,960 »	511	51
108	»	»	4,038 »	1,035	85	145	»	»	3,948 »	509	96
109	»	»	4,059 »	994	92	146	»	»	3,954 »	510	74

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
147	Vanukkeen valmistaja	n.	3,200 t.	550	07
148	»	»	3,200 »	552	55
149	»	»	3,200 »	515	33
150	»	»	3,200 »	516	47
151	»	»	3,200 »	518	72
152	»	»	3,942 »	509	18
153	»	»	3,990 »	515	38
154	»	»	3,948 »	509	96
155	»	»	3,957 »	511	11
156	»	»	3,034 »	633	82
157	»	»	3,123 »	403	41
158	»	»	3,235 »	683	70
159	»	»	3,187 »	434	58
160	»	»	3,568 »	463	15
161	»	»	3,549 »	472	—
162	»	«	3,562 »	466	15
163	»	»	3,594 »	464	30
164	»	»	3,600 »	468	30
165	»	»	3,174 »	409	99
166	»	»	3,005 »	413	39
167	»	»	3,494 »	453	—
168	»	»	3,325 »	433	70
169	»	»	3,324 »	442	75
170	»	»	3,235 »	684	75
171	»	»	3,045 »	683	91
172	»	»	3,806 »	525	17
173	»	»	3,818 »	526	99
174	»	»	3,793 »	543	71
175	»	»	3,960 »	511	51
176	»	»	3,612 »	469	55
177	»	»	3,930 »	507	63
178	»	»	3,736 »	515	76
179	»	»	3,050 »	657	07
180	»	»	3,753 »	539	—
181	»	»	3,888 »	536	40
182	»	»	3,200 »	534	50
183	»	»	3,804 »	525	53
184	Vanukkeen valmistaja	n.	3,951 t.	520	90
185	»	»	4,002 »	516	96
186	»	»	4,266 »	525	98
187	Käärijä	m.	300 p.	1,206	80
188	»	»	367 »	1,286	26
189	»	»	376 »	1,318	52
190	»	»	3,017 t.	1,222	60
191	»	»	3,151 »	1,286	25
192	»	»	3,243 »	1,143	01
193	»	»	3,269 »	1,131	96
194	»	»	3,286 »	1,209	78
195	»	»	3,371 »	1,167	13
196	Sekal. työn tekijä	»	282 p.	1,036	36
197	»	»	286 »	802	20
198	»	»	292 »	818	30
199	»	»	292 »	1,022	23
200	»	»	300 »	947	40
201	»	»	301 »	1,144	77
202	»	»	343 »	970	10
203	»	»	346 »	978	55
204	»	»	351 »	991	54
205	»	»	356 »	1,154	07
206	»	»	390 »	1,171	07
207	»	»	3,065 t.	1,321	80
208	»	»	3,100 »	1,033	—
209	»	»	3,170 »	1,060	25
210	»	»	3,198 »	1,281	85
	Yhteensä	—	—	**190,028**	**40**
	Sulfiittiselluloosaosasto.				
211	Esimies	m.	300 p.	3,000	—
212	»	»	300 »	3,540	—
213	»	»	3,000 t.	2,074	50
214	»	»	3,000 »	2,074	50
215	»	»	3,000 »	1,764	50
216	Hiomopuiden muokk.	»	274 p.	1,342	52
217	»	»	316 »	1,607	83

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
218	Hiomopuiden muokk.	m.	316 p.	1,608	16	255	Keittimötyöntek.	m.	2,887 t.	784	05
219	»	»	316 »	1,608	17	256	»	»	2,948 »	827	15
220	»	»	324 »	1,615	53	257	»	»	3,544 »	1,545	80
221	»	»	324 »	1,615	53	258	»	»	3,611 »	1,636	50
222	»	»	348 »	1,696	94	259	»	»	3,632 »	968	80
223	»	»	348 »	1,698	74	260	»	»	3,766 »	1,024	70
224	»	»	349 »	1,701	16	261	»	»	3,801 »	1,020	20
225	»	»	349 »	1,720	68	262	»	»	3,816 »	1,040	55
226	»	»	349 »	1,720	01	263	»	»	3,836 »	1,618	40
227	»	»	349 »	1,700	05	264	»	»	3,892 »	1,810	10
228	»	»	351 »	1,705	07	265	»	»	3,912 »	1,100	20
229	»	»	2,674 t.	446	35	266	»	»	3,920 »	1,643	75
230	»	»	2,713 »	828	55	267	»	»	4,178 »	1,629	40
231	»	»	2,757 »	1,331	65	268	»	»	4,213 »	1,624	15
232	»	»	2,822 »	920	10	269	Selluloosan valmistaja	»	276 p.	796	30
233	»	»	2,844 »	580	10	270	»	»	296 »	1,507	95
234	»	»	2,849 »	990	55	271	»	»	300 »	1,005	—
235	»	»	2,857 »	999	45	272	»	»	314 »	902	09
236	»	»	3,007 »	1,035	05	273	»	»	317 »	986	68
237	»	»	3,084 »	1,073	65	274	»	»	336 »	954	15
238	»	»	3,087 »	1,052	40	275	»	»	338 »	1,422	89
239	»	»	3,203 »	1,105	40	276	»	»	341 »	1,078	69
240	»	»	3,229 »	1,218	90	277	»	»	346 »	1,703	48
241	»	»	3,327 »	990	—	278	»	»	347 »	1,082	93
242	»	n.	300 p.	450	—	279	»	»	347 »	1,703	01
243	»	»	316 »	626	88	280	»	»	348 »	1,137	70
244	»	»	309 »	524	57	281	»	»	348 »	1,482	66
245	»	»	348 »	788	47	282	»	»	350 »	979	14
246	»	»	350 »	691	73	283	»	»	352 »	1,162	36
247	Keittimötyöntek.	m.	358 »	1,127	65	284	»	»	356 »	1,027	21
248	»	»	358 »	2,171	96	285	»	»	358 »	1,586	38
249	»	»	362 »	1,023	19	286	»	»	364 »	1,203	53
250	»	»	362 »	2,184	25	287	»	»	2,522 t.	502	—
251	»	»	362 »	2,189	49	288	»	»	3,101 »	935	10
252	»	»	364 »	1,433	95	289	»	»	3,431 »	946	10
253	»	»	365 »	1,446	99	290	»	»	3,508 »	1,681	25
254	»	»	370 »	1,077	30	291	»	»	3,582 »	799	65

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
292	Selluloosan valmistaja	m.	3,694 t.	1,058	70
293	»	»	3,903 »	1,115	10
294	»	»	3,958 »	1,548	30
295	»	»	4,004 »	1,472	05
296	»	n.	270 p.	682	88
297	»	»	280 »	606	30
298	»	»	293 »	585	73
299	»	»	300 »	525	—
300	»	»	300 »	436	06
301	»	»	312 »	561	13
302	»	»	315 »	547	64
303	»	»	316 »	560	54
304	»	»	335 »	588	81
305	»	»	339 »	741	82
306	»	»	340 »	607	51
307	»	»	340 »	594	42
308	»	»	344 »	596	33
309	»	»	344 »	598	54
310	»	»	344 »	611	—
311	»	»	346 »	618	20
312	»	»	348 »	611	28
313	»	»	350 »	622	70
314	»	»	350 »	608	42
315	»	»	351 »	687	79
316	»	»	373 »	619	48
317	»	»	2,517 t.	469	90
318	»	»	2,675 »	584	60
319	»	»	2,675 »	584	60
320	»	»	3,495 »	655	65
321	»	»	3,546 »	667	70
322	Haponvalm.	»	337 p.	1,482	14
323	»	»	353 »	1,529	68
324	»	»	356 »	1,507	33
325	»	»	361 »	1,589	19
326	»	»	372 »	1,644	72
327	»	»	376 »	1,597	55
328	»	»	4,039 t.	1,456	20
329	Haponvalm.	m.	4,217 t.	1,458	20
330	»	»	300 p.	900	—
331	Sekal. työn tekijä.....	»	300 »	990	—
332	»	»	317 »	873	35
333	»	»	320 »	1,388	81
334	»	»	332 »	1,067	50
335	»	»	336 »	1,085	30
336	»	»	2,739 t.	961	70
337	»	»	3,000 »	840	—
338	»	»	3,047 »	1,028	45
339	»	»	3,098 »	1,001	60
340	»	»	3,154 »	1,184	40
341	»	n.	300 p.	600	—
342	»	»	300 »	600	—
343	»	»	308 »	807	15
344	»	»	308 »	805	82
345	»	»	308 »	810	12
346	»	»	310 »	807	55
347	»	»	314 »	807	40
348	»	»	316 »	811	35
349	»	»	332 »	860	54
350	»	»	337 »	879	10
351	»	»	343 »	897	66
352	»	»	344 »	904	64
353	»	»	346 »	832	63
354	»	»	373 »	618	26
	Yhteensä	—	—	**162,331**	**99**
	Sulfaattiselluloosaosasto.				
355	Esimies	m.	300 p.	2,580	88
356	»	»	300 »	2,580	88
357	»	»	300 »	2,950	88
358	Vanukepuiden muokk.	»	300 »	1,377	90
359	»	»	300 »	1,408	40
360	»	»	300 »	1,440	40
361	»	»	300 »	1,542	15
362	»	»	2,574 t.	1,476	50

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
363	Vanukepuiden valmist.	m.	2,582 t.	1,420	10	400	Selluloosan valmistaja	m.	2,586 t.	1,398	95
364	»	»	2,582 »	1,483	90	401	»	»	2,590 »	1,788	95
365	»	»	2,584 »	1,421	—	402	»	»	2,612 »	1,822	85
366	»	»	2,588 »	1,155	90	403	»	»	2,629 »	1,478	90
367	»	»	2,590 »	1,483	70	404	»	»	2,636 »	1,673	75
368	»	»	2,594 »	1,491	90	405	»	»	2,728 »	1,624	75
369	»	»	2,600 »	1,429	—	406	»	»	2,733 »	1,717	25
370	»	»	2,604 »	1,496	80	407	»	n.	2,534 »	997	85
371	»	»	2,612 »	1,493	60	408	»	»	2,550 »	880	25
372	»	»	2,614 »	1,485	30	409	»	»	2,553 »	1,001	15
373	»	»	2,616 »	1,435	40	410	»	»	2,560 »	1,003	25
374	»	»	2,618 »	1,490	90	411	»	»	2,561 »	1,003	55
375	»	»	2,619 »	1,436	75	412	»	»	2,570 »	1,006	25
376	»	»	2,620 »	1,436	50	413	»	»	2,580 »	889	25
377	»	»	2,620 »	1,497	20	414	»	»	2,580 »	889	25
378	»	»	2,628 »	1,500	80	415	»	»	2,584 »	1,010	45
379	»	»	2,628 »	1,401	90	416	»	»	2,619 »	1,020	95
380	»	»	2,630 »	1,441	70	417	Haponvalm.	m.	2,828 »	1,741	20
381	»	»	2,634 »	1,319	90	418	»	»	2,968 »	1,779	45
382	»	»	2,636 »	1,446	90	419	»	»	2,988 »	1,807	60
383	»	»	2,637 »	1,507	20	420	»	»	2,995 »	1,792	95
384	»	»	2,639 »	1,309	45	421	»	»	3,008 »	1,799	45
385	»	»	2,644 »	1,546	20	422	»	»	3,008 »	1,799	45
386	»	»	2,656 »	1,476	90	423	»	»	3,012 »	1,933	30
387	»	»	2,660 »	1,539	25	424	»	»	3,014 »	1,909	80
388	»	»	2,727 »	1,511	80	425	»	»	3,016 »	1,803	45
389	»	»	2,742 »	1,507	35	426	»	»	3,017 »	1,743	95
390	»	»	3,176 »	1,793	50	427	»	»	3,024 »	1,961	20
391	Keittimötyöntek.	»	300 p.	1,127	40	428	»	»	3,028 »	1,809	45
392	»	»	2,518 t.	1,142	50	429	»	»	3,028 »	1,963	40
393	»	»	2,579 »	1,157	15	430	»	»	3,034 »	1,753	65
394	»	»	2,581 »	1,673	25	431	»	»	3,034 »	1,812	45
395	»	»	2,675 »	1,214	85	432	»	»	3,036 »	1,813	45
396	»	»	2,677 »	1,689	25	433	»	»	3,036 »	1,997	80
397	»	»	2,680 »	1,692	75	434	»	»	3,050 »	1,710	45
398	Selluloosan valmistaja	»	2,564 »	1,448	85	435	»	»	3,052 »	1,977	95
399	»	»	2,566 »	1,890	55	436	»	»	3,053 »	2,007	15

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
437	Haponvalm.	m.	3,072 t.	1,971	75
438	»	»	3,075 »	1,832	75
439	»	»	3,086 »	2,031	15
440	»	»	3,088 »	1,839	25
441	»	»	3,099 »	1,844	75
442	Sekal. työn tekijä.....	»	2,505 »	1,542	75
443	»	»	2,514 »	1,408	95
444	»	»	2,556 »	1,419	30
445	»	»	2,566 »	1,568	25
446	»	»	2,583 »	1,433	15
447	»	»	2,584 »	1,617	50
448	»	»	2,595 »	1,450	50
449	»	»	2,598 »	1,464	35
450	»	»	2,612 »	1,450	45
451	»	»	2,614 »	1,451	35
452	»	»	2,623 »	1,385	10
453	»	»	2,630 »	1,465	55
454	»	»	2,635 »	1,450	20
455	»	»	2,638 »	1,462	05
456	»	»	2,661 »	1,368	40
457	»	»	2,685 »	1,485	30
458	»	»	2,712 »	1,589	60
459	»	»	2,771 »	1,620	75
460	»	»	2,841 »	1,715	75
461	»	»	2,860 »	1,715	25
462	»	»	2,865 »	1,727	75
463	»	»	2,939 »	1,764	75
464	»	»	2,985 »	1,726	90
465	»	»	3,021 »	1,587	—
466	»	»	3,063 »	1,826	75
	Yhteensä	—	—	**175,697**	**79**
	Paperiosasto.				
467	Mestari	m.	300 p.	1,500	—
468	»	»	300 »	3,600	—
469	»	»	300 »	4,500	—
470	»	»	329 »	1,768	84

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
471	Mestari	m.	336 p.	1,837	12
472	Paperikonetyöntekijä	»	272 »	733	85
473	»	»	274 »	3,507	34
474	»	»	278 »	1,090	74
475	»	»	281 »	786	72
476	»	»	290 »	1,176	47
477	»	»	295 »	1,187	13
478	»	»	300 »	3,243	08
479	»	»	300 »	1,020	19
480	»	»	300 »	1,260	—
481	»	»	300 »	2,062	34
482	»	»	300 »	1,260	—
483	»	»	300 »	2,060	09
484	»	»	300 »	677	68
485	»	»	300 »	1,215	—
486	»	»	300 »	855	—
487	»	»	300 »	840	—
488	»	»	300 »	990	—
489	»	»	300 »	975	—
490	»	»	303 »	985	82
491	»	»	312 »	1,878	31
492	»	»	323 »	1,438	87
493	»	»	344 »	1,149	86
494	»	»	346 »	1,171	39
495	»	»	347 »	1,338	37
496	»	»	352 »	1,456	29
497	»	»	353 »	963	13
498	»	»	356 »	1,440	78
499	»	»	356 »	1,421	44
500	»	»	379 »	1,482	60
501	Mokkamyllytyöntekijä	»	300 »	900	—
502	»	»	300 »	900	—
503	»	»	300 »	900	—
504	»	»	323 »	958	54
505	»	»	340 »	1,003	71
506	»	»	348 »	1,032	06
507	Hollanteri	»	281 »	907	56

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
508	Hollanteri	m.	300 p.	900	—	545	Leikkuri	n.	284 p.	451	44
509	»	»	300 »	900	—	546	»	»	300 »	480	—
510	»	»	300 »	930	—	547	»	»	300 »	480	—
511	»	»	300 »	1,038	65	548	»	»	300 »	480	—
512	»	»	303 »	982	88	549	»	»	332 »	533	27
513	»	»	306 »	993	11	550	»	»	333 »	547	16
514	»	»	306 »	1,378	90	551	»	»	344 »	553	40
515	»	»	310 »	979	53	552	»	»	346 »	563	90
516	»	»	326 »	1,075	94	553	»	»	352 »	563	11
517	»	»	330 »	1,434	61	554	»	»	369 »	599	26
518	»	»	330 »	1,062	30	555	»	»	425 »	864	71
519	»	»	330 »	1,052	55	556	»	»	432 »	703	80
520	»	»	339 »	1,847	45	557	Kalanteri- y. m. työntek.	m.	270 »	1,225	16
521	«	»	340 »	1,442	72	558	»	»	283 »	1,236	12
522	»	»	344 »	1,124	94	559	»	»	300 »	1,182	81
523	»	»	346 »	1,093	62	560	»	»	300 »	1,050	—
524	»	»	444 »	1,779	39	561	»	»	300 »	1,532	21
525	Liimankeitt., savityönt.	»	297 »	878	84	562	»	»	300 »	975	—
526	»	»	300 »	900	—	563	»	»	300 »	900	—
527	»	»	320 »	947	64	564	»	»	307 »	1,464	57
528	»	»	378 »	1,118	86	565	»	»	309 »	1,425	94
529	»	»	435 »	1,289	26	566	»	»	312 »	1,542	61
530	Leikkuri	»	283 »	1,494	64	567	»	»	324 »	1,175	99
531	»	»	300 »	1,264	66	568	»	»	324 »	1,560	56
532	»	»	300 »	1,575	—	569	»	»	324 »	1,326	39
533	»	»	300 »	1,584	06	570	»	»	324 »	1,436	22
534	»	»	312 »	2,047	—	571	»	»	326 »	1,322	55
535	»	»	324 »	1,261	87	572	»	»	335 »	1,066	41
536	»	»	338 »	1,817	85	573	»	»	336 »	1,553	59
537	»	»	338 »	1,724	81	574	»	»	338 »	1,198	14
538	»	»	351 »	1,918	20	575	»	»	338 »	1,285	73
539	»	»	351 »	1,806	18	576	»	»	338 »	1,161	42
540	»	»	351 »	1,892	81	577	»	»	338 »	1,330	14
541	»	»	351 »	1,762	76	578	»	»	338 »	858	33
542	»	»	351 »	1,387	36	579	»	»	340 »	1,612	47
543	»	»	351 »	1,503	80	580	»	»	340 »	1,566	23
544	»	»	351 »	1,712	98	581	»	»	340 »	1,567	28

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *specialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
582	Kalanteri- y. m. työntek.	m.	351 p.	1,340	35	619	Lajittelija, laskija y. m.	n.	299 p.	914	27
583	»	»	351 »	1,328	07	620	»	»	299 »	982	24
584	»	»	351 »	1,503	87	621	»	»	299 »	745	47
585	»	»	351 »	1,682	53	622	»	»	299 »	745	10
586	»	»	351 »	1,598	12	623	»	»	299 »	576	28
587	»	»	351 »	1,474	63	624	»	»	299 »	772	19
588	»	»	351 »	1,422	50	625	»	»	299 »	724	34
589	»	»	351 »	1,339	04	626	»	»	299 »	893	87
590	»	»	351 »	1,545	04	627	»	»	299 »	876	44
591	»	»	351 »	1,381	26	628	»	»	299 »	802	10
592	»	n.	300 »	480	—	629	»	»	299 »	844	81
593	»	»	300 »	480	—	630	»	»	299 »	821	57
594	»	»	300 »	480	—	631	»	»	299 »	517	05
595	»	»	300 »	480	—	632	»	»	299 »	934	37
596	»	»	312 »	1,644	44	633	»	»	299 »	1,242	78
597	»	»	312 »	1,517	49	634	»	»	299 »	1,164	17
598	»	»	313 »	499	99	635	»	»	299 »	783	86
599	Lajittelija, laskija y. m.	m.	312 »	2,055	44	636	»	»	299 »	735	81
600	»	n.	276 »	761	71	637	»	»	299 »	860	80
601	»	»	276 »	959	58	638	»	»	299 »	1,368	21
602	»	»	276 »	834	23	639	»	»	299 »	1,503	73
603	»	»	276 »	819	66	640	»	»	299 »	1,146	18
604	»	»	276 »	580	72	641	»	»	299 »	1,132	55
605	»	»	276 »	790	42	642	»	»	299 »	658	78
606	»	»	287 »	743	43	643	»	»	299 »	698	04
607	»	»	288 »	777	80	644	»	»	299 »	618	39
608	»	»	288 »	896	21	645	»	»	299 »	554	19
609	»	»	288 »	1,153	59	646	»	»	299 »	1,068	26
610	»	»	299 »	797	57	647	»	»	299 »	1,068	59
611	»	»	299 »	797	46	648	»	»	299 »	1,430	96
612	»	»	299 »	790	33	649	»	»	300 »	675	—
613	»	»	299 »	1,068	73	650	»	»	300 »	600	—
614	»	»	299 »	849	53	651	»	»	300 »	675	—
615	»	»	299 »	816	07	652	»	»	300 »	668	77
616	»	»	299 »	800	41	653	»	»	300 »	1,479	67
617	»	»	299 »	879	40	654	»	»	300 »	750	—
618	»	»	299 »	879	50	655	»	»	300 »	570	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*				Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*				Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*	Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Mk. *Francs.*	p. c.
656	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	675	—	693	Pakkaaja, sekal. työnt.	m.	330 p.	939	29
657	»	»	300 »	720	—	694	»	»	338 »	594	41
658	»	»	300 »	675	—	695	»	»	339 »	1,169	66
659	»	»	300 »	960	—	696	»	»	349 »	1,187	—
660	»	»	300 »	750	—	697	»	n.	288 »	526	35
661	»	»	300 »	997	40	698	»	»	293 »	543	34
662	»	»	300 »	809	29	699	»	»	300 »	900	—
663	»	»	300 »	750	—	700	»	»	300 »	810	—
664	»	»	300 »	750	—	701	»	»	305 »	558	89
665	»	»	300 »	750	—	702	»	»	423 »	811	35
666	»	»	300 »	600	—		Yhteensä	—	—	**264,873**	**34**
667	»	»	304 »	675	53						
668	»	»	312 »	605	44		*Muita.*				
669	»	»	312 »	978	90	703	Esimies	m.	300 p.	840	—
670	»	»	312 »	774	53	704	»	»	300 »	3,600	—
671	»	»	325 »	864	35	705	»	»	3,000 t.	2,950	88
672	»	»	337 »	644	64	706	Metallityöntek.	»	300 p.	379	15
673	»	»	339 »	623	86	707	»	»	300 »	382	30
674	»	»	344 »	749	61	708	»	»	300 »	384	90
675	Pakkaaja, sekal. työnt.	m.	282 »	992	29	709	»	»	334 »	1,469	21
676	»	»	288 »	1,371	05	710	»	»	349 »	1,523	89
677	»	»	293 »	1,070	10	711	»	»	352 »	1,503	49
678	»	»	298 »	968	84	712	»	»	365 »	1,597	40
679	»	»	300 »	900	—	713	»	»	2,549 t.	789	10
680	»	»	300 »	900	—	714	»	»	2,736 »	1,094	40
681	»	»	300 »	840	—	715	»	»	2,983 »	543	14
682	»	»	300 »	840	—	716	»	»	3,000 »	1,970	—
683	»	»	300 »	900	—	717	»	»	3,000 »	1,470	—
684	»	»	300 »	900	—	718	»	»	3,000 »	1,610	—
685	»	»	300 »	1,560	—	719	»	»	3,008 »	670	30
686	»	»	300 »	840	—	720	»	»	3,090 »	1,108	75
687	»	»	312 »	1,740	16	721	»	»	3,111 »	795	—
688	»	»	312 »	1,770	24	722	»	»	3,130 »	877	25
689	»	»	312 »	2,061	85	723	»	»	3,141 »	1,317	82
690	»	»	312 »	3,108	91	724	»	»	3,146 »	1,006	72
691	»	»	325 »	1,030	43	725	»	»	3,158 »	1,644	46
692	»	»	329 »	1,080	26	726	»	»	3,186 »	1,441	68

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
727	Metallityöntek.	m.	3,187 t.	896	45	764	Puutyöntek.	m.	3,304 t.	1,180	30
728	»	»	3,205 »	1,406	10	765	»	»	3,320 »	1,074	—
729	»	»	3,210 »	1,866	30	766	»	»	3,330 »	1,152	80
730	»	»	3,218 »	1,061	50	767	»	»	3,411 »	1,296	18
731	»	»	3,255 »	754	—	768	Kon. k., lämm., sähk. työnt.	»	276 p.	1,018	97
732	»	»	3,276 »	1,440	—	769	»	»	281 »	1,001	60
733	»	»	3,276 »	1,440	—	770	»	»	282 »	1,010	19
734	»	»	3,323 »	759	60	771	»	»	283 »	1,090	56
735	»	»	3,341 »	1,336	40	772	»	»	288 »	962	57
736	»	»	3,342 »	1,963	30	773	»	»	300 »	1,500	—
737	»	»	3,353 »	1,321	46	774	»	»	300 »	1,490	—
738	»	»	3,357 »	2,105	60	775	»	»	300 »	1,005	—
739	»	»	3,376 »	1,909	30	776	»	»	300 »	1,800	—
740	»	»	3,414 »	2,120	25	777	»	»	300 »	1,005	—
741	»	»	3,458 »	1,659	84	778	»	»	300 »	900	—
742	»	»	3,494 »	1,747	—	779	»	»	300 »	1,500	—
743	»	»	3,504 »	1,443	40	780	»	»	300 »	1,490	—
744	»	»	3,507 »	1,122	24	781	»	»	300 »	1,490	—
745	»	»	3,518 »	2,215	—	782	»	»	300 »	840	—
746	»	»	3,540 »	1,839	75	783	»	»	308 »	1,003	58
747	»	»	3,586 »	1,793	—	784	»	»	322 »	1,157	02
748	»	»	3,661 »	2,001	30	785	»	»	341 »	1,140	64
749	»	»	3,672 »	1,815	85	786	»	»	351 »	1,340	17
750	»	»	3,757 »	1,059	30	787	»	»	358 »	1,236	17
751	»	»	3,806 »	1,522	40	788	»	»	358 »	1,157	74
752	»	»	3,808 »	2,358	35	789	»	»	367 »	1,118	16
753	»	»	3,810 »	1,335	11	790	»	»	368 »	1,403	07
754	»	»	3,976 »	1,828	36	791	»	»	369 »	1,271	78
755	»	»	4,170 »	1,702	80	792	»	»	370 »	1,203	16
756	Puutyöntek.	»	300 p.	1,050	—	793	»	»	370 »	1,407	06
757	»	»	2,677 t.	790	90	794	»	»	370 »	1,227	60
758	»	»	2,864 »	1,719	15	795	»	»	373 »	1,246	93
759	»	»	2,919 »	1,715	65	796	»	»	376 »	1,452	24
760	»	»	2,975 »	833	—	797	»	»	376 »	1,193	31
761	»	»	3,015 »	914	75	798	»	»	376 »	1,470	40
762	»	»	3,124 »	1,365	76	799	»	»	376 »	1,472	12
763	»	»	3,256 »	1,302	40	800	»	»	377 »	1,125	62

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
801	Kon. k., lämm., sähk. työnt.	m.	377 p.	1,147	95	838	Kon. k., lämm., sähk. työnt.	m.	4,056 t.	2,374	50
802	»	»	377 »	1,465	03	839	»	»	4,060 »	1,028	85
803	»	»	379 »	1,166	20	840	»	»	4,110 »	1,388	30
804	»	»	384 »	1,484	72	841	»	»	4,174 »	1,443	15
805	»	»	387 »	1,496	84	842	»	»	4,340 »	1,733	05
806	»	»	2,600 t.	654	—	843	»	»	4,632 »	1,249	99
807	»	»	2,646 »	1,448	20	844	»	»	4,695 »	1,246	55
808	»	»	2,935 »	1,674	05	845	»	»	4,842 »	1,273	42
809	»	»	3,040 »	1,845	25	846	»	»	4,878 »	1,183	77
810	»	»	3,061 »	1,338	94	847	Ulkotyöntek.y.m.....	»	300 p.	720	—
811	»	»	3,095 »	1,822	55	848	»	»	300 »	1,200	—
812	»	»	3,104 »	677	80	849	»	»	300 »	900	—
813	»	»	3,114 »	804	30	850	»	»	300 »	780	—
814	»	»	3,136 »	1,774	—	851	»	»	300 »	1,008	—
815	»	»	3,204 »	1,833	—	852	»	»	300 »	975	—
816	»	»	3,213 »	1,806	25	853	»	»	300 »	840	—
817	»	»	3,253 »	1,825	60	854	»	»	300 »	750	—
818	»	»	3,285 »	2,509	35	855	»	»	300 »	840	—
819	»	»	3,287 »	1,871	15	856	»	»	300 »	975	—
820	»	»	3,294 »	1,843	80	857	»	»	300 »	825	—
821	»	»	3,306 »	1,148	—	858	»	»	300 »	840	—
822	»	»	3.315 »	1,979	65	859	»	»	300 »	750	—
823	»	»	3,383 »	1,379	76	860	»	»	300 »	1,500	—
824	»	»	3,438 »	1,196	75	861	»	»	300 »	540	—
825	»	»	3,596 »	1,208	60	862	»	»	300 »	975	—
826	»	»	3,738 »	801	60	863	»	»	300 »	720	—
827	»	»	3,776 »	986	25	864	»	»	300 »	1,440	—
828	»	»	3,778 »	923	15	865	»	»	300 »	825	—
829	»	»	3,797 »	1,301	70	866	»	»	326 »	1,212	82
830	»	»	3,820 »	1,388	90	867	»	»	2,550 t.	1,432	92
831	»	»	3.825 »	804	20	868	»	»	2,605 »	897	50
832	»	»	3,831 »	1,434	70	869	»	»	2,610 »	1,289	85
833	»	»	3,831 »	792	—	870	»	»	2,624 »	2,219	20
834	»	»	3,858 »	831	60	871	»	»	2,632 »	632	75
835	»	»	3,954 »	1,467	—	872	»	»	2,702 »	844	—
836	»	»	3,966 »	972	75	873	»	»	2,702 »	881	90
837	»	»	3,972 »	981	50	874	»	»	2,727 »	937	85

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
875	Ulkotyöntek. y. m.	m.	2,731 t.	1,324	75	912	Ulkotyöntek. y. m.	m.	3,000 t.	840	—
876	»	»	2,753 »	1,039	55	913	»	»	3,000 »	840	—
877	»	»	2,771 »	1,403	45	914	»	»	3,000 »	840	—
878	»	»	2,782 »	1,523	96	915	»	»	3,000 »	840	—
879	»	»	2,783 »	1,393	25	916	»	»	3,000 »	1,260	—
880	»	»	2,788 »	913	95	917	»	»	3,000 »	1,440	—
881	»	»	2,803 »	1,532	87	918	»	»	3,000 »	840	—
882	»	»	2,803 »	1,190	15	919	»	»	3,000 »	840	—
883	»	»	2,815 »	677	60	920	»	»	3,000 »	840	—
884	»	»	2,822 »	1,323	55	921	»	»	3,000 »	840	—
885	»	»	2,855 »	737	20	922	»	»	3,000 »	900	—
886	»	»	2,874 »	974	75	923	»	»	3,000 »	1,440	—
887	»	»	2,888 »	1,100	40	924	»	»	3,000 »	840	—
888	»	»	2,919 »	1,096	90	925	»	»	3,000 »	840	—
889	»	»	2,920 »	1,072	05	926	»	»	3,000 »	840	—
890	»	»	2,950 »	1,134	—	927	»	»	3,000 »	840	—
891	»	»	2,976 »	1,293	95	928	»	»	3,000 »	960	—
892	»	»	3,000 »	840	—	929	»	»	3,000 »	900	—
893	»	»	3,000 »	840	—	930	»	»	3,000 »	900	—
894	»	»	3,000 »	840	—	931	»	»	3,000 »	960	—
895	»	»	3,000 »	840	—	932	»	»	3,000 »	900	—
896	»	»	3,000 »	840	—	933	»	»	3,000 »	900	—
897	»	»	3,000 »	840	—	934	»	»	3,000 »	840	—
898	»	»	3,000 »	840	—	935	»	»	3,000 »	840	—
899	»	»	3,000 »	840	—	936	»	»	3,000 »	840	—
900	»	»	3,000 »	840	—	937	»	»	3,000 »	1,950	—
901	»	»	3,000 »	1,200	—	938	»	»	3,000 »	1,990	—
902	»	»	3,000 »	1,432	05	939	»	»	3,000 »	1,500	—
903	»	»	3,000 »	840	—	940	»	»	3,000 »	1,008	—
904	»	»	3,000 »	840	—	941	»	»	3,000 »	840	—
905	»	»	3,000 »	840	—	942	»	»	3,000 »	600	—
906	»	»	3,000 »	840	—	943	»	»	3,000 »	840	—
907	»	»	3,000 »	1,692	05	944	»	»	3,000 »	900	—
908	»	»	3,000 »	840	—	945	»	»	3,000 »	840	—
909	»	»	3,000 »	840	—	946	»	»	3,000 »	840	—
910	»	»	3,000 »	840	—	947	»	»	3,000 »	1,950	—
911	»	»	3,000 »	840	—	948	»	»	3,000 »	1,692	05

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
949	Ulkotyöntek. y. m.	m.	3,000 t.	840	—
950	»	»	3,000 »	840	—
951	»	»	3,000 »	840	—
952	»	»	3,000 »	840	—
953	»	»	3,009 »	1,455	10
954	»	»	3,010 »	1,225	50
955	»	»	3,047 »	1,237	35
956	»	»	3,099 »	1,523	65
957	»	»	3,119 »	1,467	65
958	»	»	3,124 »	1,529	65
959	»	»	3,128 »	1,531	25
960	»	»	3,134 »	1,474	05
961	»	»	3,141 »	1,085	65
962	»	»	3,154 »	1,541	25
963	»	»	3,155 »	1,542	05
964	»	»	3,168 »	1,540	85
965	»	»	3,221 »	1,508	45
966	»	»	3,225 »	928	95
967	»	»	3,236 »	1,510	45
968	»	»	3,264 »	1,585	65
969	»	»	3,742 »	1,174	85
970	»	»	3,757 »	1,182	—
971	»	»	3,894 »	886	60
972	»	»	4,058 »	1,407	70
973	»	»	4,108 »	1,408	55
974	»	n.	282 p.	451	20
975	»	»	300 »	570	—
976	»	»	300 »	240	—
	Yhteensä	—	—	**332,494**	**69**
	369 työntekijää	—	—	201,976	23
	Kaiken kaikkiaan	—	—	**1,327,402**	**44**

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
	Turun ja Porin lääni.				
	Puuhiomo-osasto.				
977	Esimies	m.	300 p.	1,466	15
978	»	»	300 »	1,467	—
979	Hiomopuiden muokk.	»	275 »	942	35
980	»	»	300 »	780	—
981	»	»	300 »	1,158	20
982	»	»	300 »	1,140	85
983	»	»	300 »	900	—
984	»	»	300 »	900	—
985	»	»	300 »	661	55
986	»	»	300 »	1,137	65
987	»	»	2,590 t.	1,076	55
988	Keittimötyöntek.....	»	300 p.	900	—
989	Hioja	»	300 »	1,019	80
990	»	»	300 »	1,126	25
991	»	»	300 »	1,190	20
992	»	»	300 »	1,194	38
993	»	»	300 »	1,178	60
994	»	»	300 »	1,189	45
995	»	»	300 »	1,196	35
996	»	»	2,628 t.	874	45
997	»	»	2,766 »	901	30
998	»	»	4,125 »	1,251	60
999	»	»	4,158 »	1,207	10
1000	»	»	4,158 »	1,251	35
1001	Vanukkeen valmistaja	»	300 p.	1,088	45
1002	»	»	2,550 t.	843	42
1003	»	»	3,727 »	864	90
1004	»	»	4,192 »	960	30
1005	Käärijä	»	300 p.	1,102	80
1006	»	»	300 »	1,116	75
1007	Sekalaisen työn tekijä	»	300 »	750	—
	Yhteensä	—	—	**32,837**	**75**

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
	Paperiosasto.					1044	Lajittelija, laskija y. m.	n.	275 p.	475	90
1008	Mestari	m.	300 p.	2,870	—	1045	»	»	275 »	494	30
1009	»	»	300 »	3,370	—	1046	»	»	275 »	477	25
1010	Paperikonetyöntekijä	»	300 »	895	—	1047	»	»	275 »	639	40
1011	»	»	300 »	1,030	—	1048	»	»	288 »	699	70
1012	»	»	300 »	1,876	—	1049	»	»	288 »	685	40
1013	»	»	2,583 t.	813	20	1050	»	»	288 »	589	60
1014	»	»	2,590 »	686	55	1051	Pakkaaja	m.	300 »	1,547	10
1015	»	»	2,830 »	1,966	80		Yhteensä	—	—	**46,700**	**85**
1016	»	»	3,157 »	1,115	10						
1017	»	»	3,284 »	1,914	35		*Muita.*				
1018	»	»	3,741 »	1,011	65	1052	Esimies	m.	300 p.	1,472	—
1019	»	»	3,746 »	1,007	85	1053	»	»	300 »	2,870	—
1020	»	»	3,795 »	1,128	70	1054	Metallityöntek.	»	300 »	1,080	—
1021	»	»	3,969 »	1,118	90	1055	»	»	2,695 t.	1,215	90
1022	»	»	4,328 »	2,430	85	1056	»	»	3,022 »	1,363	—
1023	Hollanteri	»	2,655 »	333	40	1057	»	»	3,210 »	546	10
1024	»	»	3,441 »	752	05	1058	»	»	3,215 »	878	20
1025	»	»	3,862 »	807	15	1059	»	»	3,362 »	2,031	30
1026	»	»	4,059 »	1,175	40	1060	»	»	3,582 »	1,347	55
1027	»	»	4,086 »	1,183	95	1061	»	»	3,722 »	1,265	05
1028	»	»	4,206 »	1,052	95	1062	Puutyöntek.	»	2,695 »	628	10
1029	Leikkuukone	»	2,798 »	515	70	1063	»	»	2,932 »	774	80
1030	»	»	3,238 »	1,004	85	1064	»	»	3,085 »	817	55
1031	»	»	3,258 »	768	55	1065	»	»	3,092 »	1,164	15
1032	»	»	3,342 »	998	25	1066	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	»	300 p.	720	—
1033	»	n.	300 p.	450	—	1067	»	»	300 »	720	—
1034	»	»	2,702 t.	425	10	1068	»	»	300 »	730	25
1035	Kalanteri- y. m. työntek.	m.	300 p.	900	—	1069	»	»	300 »	744	60
1036	»	»	2,612 t.	989	25	1070	»	»	300 »	814	55
1037	»	»	2,775 »	1,118	50	1071	»	»	300 »	794	20
1038	»	»	2,948 »	781	30	1072	»	»	300 »	743	—
1039	»	»	3,215 »	881	40	1073	»	»	300 »	789	15
1040	Lajittelija, laskija y. m.	»	288 p.	1,328	80	1074	»	»	2,616 t.	540	70
1041	»	»	300 »	1,395	80	1075	»	»	2,830 »	640	25
1042	»	n.	275 »	488	40	1076	»	»	2,950 »	711	13
1043	»	»	275 »	506	45	1077	»	»	4,123 »	945	35

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1078	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	4,226 t.	1,094	90
1079	»	»	4,335 »	1,006	50
1080	»	»	4,369 »	1,149	25
1081	»	»	4,371 »	1,091	70
1082	Ulko- y. m. työnt.....	»	300 p.	654	80
1083	»	»	300 »	720	—
1084	»	»	300 »	924	—
1085	»	»	300 »	900	—
1086	»	»	300 »	900	—
1087	»	»	300 »	1,220	—
1088	»	»	2,880 t.	983	95
1089	»	»	2,910 »	710	54
1090	»	»	2,952 »	810	70
1091	»	»	3,000 »	745	60
1092	»	»	3,015 »	705	10
1093	»	»	3,030 »	935	40
1094	»	»	3,062 »	743	54
1095	»	»	3,280 »	939	50
1096	»	»	3,320 »	1,196	80
	Yhteensä	—	—	**43,779**	**16**
	123 työntekijää....	—	—	64,392	71
	Kaiken kaikkiaan	—	—	**187,710**	**47**
	Hämeen lääni.				
	Puuhiomo-osasto.				
1097	Esimies.....	m.	300 p.	3,600	—
1098	»	»	300 »	1,080	—
1099	»	»	300 »	1,500	—
1100	»	»	300 »	1,320	—
1101	»	»	309 »	3,600	—
1102	»	»	300 »	2,400	—
1103	»	»	300 »	1,200	—
1104	»	»	300 »	1,080	—
1105	»	»	3,086 t.	1,882	30
1106	»	»	3,269 »	1,564	35
1107	»	»	3,317 »	2,089	85

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1108	Esimies.....	m.	4,454 t.	1,958	70
1109	»	»	4,503 »	1,981	50
1110	Vanukepuiden muokk.	»	276 p.	1,014	45
1111	»	»	282 »	937	15
1112	»	»	282 »	1,002	65
1113	»	»	288 »	1,422	50
1114	»	»	300 »	1,641	56
1115	»	»	300 »	836	70
1116	»	»	300 »	825	40
1117	»	»	300 »	1,029	90
1118	»	»	300 »	1,039	90
1119	»	»	300 »	966	55
1120	»	»	300 »	841	30
1121	»	»	300 »	1,027	15
1122	»	»	300 »	1,244	85
1123	»	»	300 »	1,193	75
1124	»	»	300 »	1,105	30
1125	»	»	300 »	1,098	20
1126	»	»	300 »	1,105	80
1127	»	»	300 »	1,098	20
1128	»	»	300 »	1,012	95
1129	»	»	200 »	1,054	95
1130	»	»	300 »	1,086	25
1131	»	»	300 »	1,583	43
1132	»	»	300 »	1,028	80
1133	»	»	300 »	825	—
1134	»	»	300 »	1,244	85
1135	»	»	300 »	1,100	85
1136	»	»	4,358 t.	1,058	30
1137	»	»	4,375 »	961	70
1138	Keittimötyöntek.....	»	288 p.	1,025	75
1139	»	»	300 »	1,495	80
1140	»	»	300 »	1,323	35
1141	»	»	300 »	1,323	35
1142	»	»	300 »	1,256	66
1143	»	»	300 »	1,178	01
1144	»	»	300 »	1,146	77

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1145	Keittimötyöntek.....	m.	300 p.	1,331	60	1182	Vanukkeen valmistaja	m.	300 p.	870	—
1146	Hioja	»	288 »	1,486	38	1183	»	»	300 »	825	15
1147	»	»	300 »	900	—	1184	»	»	300 »	1,107	97
1148	»	»	300 »	900	—	1185	»	»	300 »	976	—
1149	»	»	300 »	900	—	1186	»	»	300 »	1,088	46
1150	»	»	300 »	900	—	1187	»	»	300 »	1,173	—
1151	»	»	300 »	975	—	1188	»	»	300 »	1,042	35
1152	»	»	300 »	1,289	10	1189	»	»	300 »	1,134	62
1153	»	»	300 »	1,303	40	1190	»	»	300 »	1,107	45
1154	»	»	300 »	1,070	50	1191	»	»	300 »	1,136	92
1155	»	»	300 »	1,593	79	1192	»	»	300 »	1,143	01
1156	»	»	300 »	1,153	40	1193	»	»	300 »	893	50
1157	»	»	300 »	1,310	40	1194	»	»	300 »	894	75
1158	»	»	300 »	1,329	35	1195	»	»	300 »	841	80
1159	»	»	300 »	1,297	65	1196	»	»	300 »	955	80
1160	»	»	300 »	1,265	45	1197	»	»	300 »	904	50
1161	»	»	300 »	1,274	35	1198	»	»	300 »	913	50
1162	»	»	2,745 t.	976	35	1199	»	»	300 »	964	80
1163	»	»	2,916 »	1,156	85	1200	»	»	300 »	1,040	10
1164	»	»	2,936 »	1,163	60	1201	»	»	300 »	1,141	75
1165	»	»	3,450 »	793	50	1202	»	»	300 »	912	—
1166	»	»	3,955 »	949	85	1203	»	»	300 »	1,260	95
1167	»	»	4,013 »	923	15	1204	»	»	300 »	977	—
1168	»	»	4,023 »	925	25	1205	»	»	2,596 t.	1,090	06
1169	»	»	4,056 »	937	90	1206	»	»	2,724 »	1,184	95
1170	»	»	4,108 »	944	85	1207	»	»	2,783 »	1,168	49
1171	»	»	4,146 »	1,119	40	1208	»	»	2,784 »	640	45
1172	»	»	4,226 »	1,181	40	1209	»	»	2,803 »	1,176	88
1173	»	»	4,351 »	1,174	75	1210	»	»	2,806 »	646	50
1174	»	»	4,364 »	1,178	25	1211	»	»	2,899 »	898	55
1175	»	»	4,492 »	1,212	85	1212	»	»	2,987 »	1,254	35
1176	»	»	4,501 »	1,237	85	1213	»	»	3,022 »	1,314	75
1177	Vanukkeen valmistaja	»	276 p.	1,017	50	1214	»	»	3,029 »	1,317	45
1178	»	»	300 »	1,129	95	1215	»	»	3,038 »	1,321	70
1179	»	»	300 »	1,057	90	1216	»	»	3,047 »	1,334	30
1180	»	»	300 »	924	—	1217	»	»	3,051 »	1,327	26
1181	»	»	300 »	975	—	1218	»	»	3,052 »	1,314	11

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1219	Vanukkeen valmistaja	m.	3,492 t.	757	09	1256	Beredning af massan.	n.	300 p.	540	—
1220	»	»	3,519 »	871	85	1257	»	»	300 »	510	—
1221	»	»	3,585 »	786	90	1258	»	»	300 »	606	—
1222	»	»	3,673 »	1,048	75	1259	»	»	300 »	510	—
1223	»	»	3,832 »	1,401	—	1260	»	»	300 »	510	—
1224	»	»	3,849 »	975	05	1261	»	»	300 »	480	—
1225	»	»	3,946 »	907	80	1262	»	»	300 »	542	80
1226	»	»	4,043 »	929	80	1263	»	»	300 »	499	40
1227	»	»	4,043 »	929	90	1264	»	»	300 »	480	—
1228	»	»	4,064 »	936	55	1265	»	»	300 »	511	90
1229	»	»	4,173 »	1,001	80	1266	»	»	300 »	516	25
1230	»	»	4,200 »	1,008	10	1267	»	»	300 »	516	—
1231	»	»	4,230 »	1,015	45	1268	»	»	300 »	741	30
1232	»	»	4,316 »	949	70	1269	»	»	2,510 t.	753	—
1233	»	»	4,526 »	1,244	65	1270	»	»	2,520 »	756	—
1234	»	»	4,788 »	1,316	70	1271	»	»	2,523 »	756	90
1235	»	n.	300 p.	994	96	1272	»	»	2,532 »	491	60
1236	»	»	300 »	976	50	1273	»	»	2,555 »	805	65
1237	»	»	300 »	529	65	1274	»	»	2,571 »	771	30
1238	»	»	300 »	508	40	1275	»	»	2,573 »	761	90
1239	»	»	300 »	459	60	1276	»	»	2,580 »	774	—
1240	»	»	300 »	480	—	1277	»	»	2,581 »	774	30
1241	»	»	300 »	607	50	1278	»	»	2,645 »	793	50
1242	»	»	300 »	600	—	1279	»	»	2,668 »	656	05
1243	»	»	300 »	600	—	1280	»	»	2,669 »	527	50
1244	»	»	300 »	780	70	1281	»	»	2,755 »	848	40
1245	»	»	300 »	518	70	1282	»	»	2,768 »	581	25
1246	»	»	300 »	510	—	1283	»	»	2,775 »	831	90
1247	»	»	300 »	502	75	1284	»	»	2,809 »	538	—
1248	»	»	300 »	499	45	1285	»	»	2,818 »	591	80
1249	»	»	300 »	554	85	1286	»	»	2,838 »	596	40
1250	»	»	300 »	504	90	1287	»	»	2,845 »	597	45
1251	»	»	300 »	488	80	1288	»	»	2,848 »	598	05
1252	»	»	300 »	612	—	1289	»	»	2,849 »	598	30
1253	»	»	300 »	481	60	1290	»	»	2,852 »	598	90
1254	»	»	300 »	600	—	1291	»	»	2,857 »	600	—
1255	»	»	300 »	613	25	1292	»	»	2,865 »	601	60

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1293	Vanukkeen valmistaja	n.	2,869 t.	602	50	1330	Sekal. työn tekijä.....	m.	4,148 t.	1,121	55
1294	»	»	2,871 »	602	90	1331	»	»	4,210 »	1,247	90
1295	»	»	2,884 »	605	65	1332	»	»	4,326 »	951	30
1296	»	»	2,888 »	606	45	1333	»	»	4,338 »	953	95
1297	»	»	2,892 »	607	25	1334	»	n.	300 p.	450	—
1298	»	»	2,899 »	608	80	1335	»	»	300 »	1,037	40
1299	»	»	2,903 »	609	75	1336	»	»	2,559 t.	769	70
1300	»	»	2,921 »	613	50	1337	»	»	2,598 »	508	20
1301	»	»	2,933 »	615	90	1338	»	»	2,659 »	518	90
1302	»	»	2,940 »	617	45	1339	»	»	2,794 »	512	35
1303	»	»	2,943 »	618	—	1340	»	»	2,872 »	490	55
1304	»	»	2,944 »	618	15	1341	»	»	2,929 »	615	05
1305	»	»	2,951 »	619	70	1342	»	»	3,055 »	641	40
1306	»	»	2,958 »	621	15	1343	»	»	3,199 »	671	78
1307	»	»	2,994 »	628	70		Yhteensä	—	—	**238,902**	11
1308	»	»	3,360 »	705	82						
1309	Käärijä.....	m.	300 p.	1,613	75		*Sulfiittiselluloosaosasto.*				
1310	»	»	300 »	1,810	65	1344	Esimies	m.	300 p.	1,200	—
1311	Sekal. työn tekijä.....	»	270 »	993	22	1345	»	»	300 »	3,600	—
1312	»	»	294 »	791	96	1346	Hiomopuiden muokk.	»	300 »	720	—
1313	»	»	300 »	750	—	1347	»	»	300 »	810	—
1314	»	»	300 »	750	—	1348	»	»	300 »	837	10
1315	»	»	300 »	780	—	1349	»	»	300 »	900	—
1316	»	»	300 »	900	—	1350	»	»	300 »	1,513	60
1317	»	»	300 »	900	—	1351	»	»	2,570 t.	907	25
1318	»	»	300 »	835	80	1352	»	»	2,630 »	787	90
1319	»	»	300 »	1,134	15	1353	»	»	2,653 »	874	05
1320	»	»	2,631 t.	647	45	1354	»	»	2,709 »	1,097	50
1321	»	»	2,744 »	1,145	70	1355	Keittimötyönt.....	»	300 p.	850	40
1322	»	»	2,870 »	1,445	85	1356	»	»	2,660 t.	976	15
1323	»	»	2,909 »	872	70	1357	»	»	2,730 »	1,002	60
1324	»	»	2,937 »	881	10	1358	»	»	2,836 »	1,467	50
1325	»	»	3,052 »	934	10	1359	»	»	2,961 »	1,293	35
1326	»	»	3,281 »	1,312	40	1360	»	»	3,796 »	1,343	40
1327	»	»	3,286 »	814	30	1361	»	»	4,296 »	1,468	40
1328	»	»	3,800 »	935	15	1362	»	»	4,451 »	1,507	15
1329	»	»	3,966 »	1,639	55	1363	»	»	4,460 »	1,509	40

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
1364	Vanukkeen valmistaja	m.	300 p.	675	—	1401	Haponvalmist.....	m.	2,926 t.	1,401	90
1365	»	»	2,513 t.	863	95	1402	»	»	2,948 »	1,409	75
1366	»	»	2,573 »	1,529	20	1403	»	»	4,243 »	1,582	45
1367	»	»	2,625 »	1,572	20	1404	»	»	4,326 »	1,607	45
1368	»	»	2,627 »	1,566	80	1405	Sekal. työn tek.	»	300 p.	675	—
1369	»	»	2,628 »	956	15	1406	»	»	300 »	720	—
1370	»	»	2,646 »	867	60	1407	»	»	300 »	720	—
1371	»	»	2,652 »	874	05	1408	»	»	300 »	825	—
1372	»	»	2,661 »	976	75	1409	»	»	300 »	834	25
1373	»	»	2,688 »	1,052	10	1410	»	»	300 »	825	—
1374	»	»	2,696 »	917	05	1411	»	»	300 »	900	—
1375	»	»	2,777 »	1,092	50	1412	»	»	300 »	918	60
1376	»	»	2,854 »	1,311	25	1413	»	»	300 »	952	90
1377	»	»	2,910 »	1,320	65	1414	»	»	300 »	1,069	10
1378	»	»	3,165 »	1,018	25	1415	»	»	300 »	1,096	70
1379	»	»	3,830 »	1,275	20	1416	»	»	300 »	1,164	—
1380	»	»	3,874 »	1,285	35	1417	»	»	300 »	2,982	25
1381	»	»	3,994 »	1,312	85	1418	»	»	2,525 t.	1,367	05
1382	»	»	4,044 »	1,324	30	1419	»	»	2,558 »	1,402	70
1383	»	»	4,134 »	1,324	40	1420	»	»	2,560 »	1,377	—
1384	»	»	4,168 »	1,352	90	1421	»	»	2,578 »	1,402	70
1385	»	n.	300 p.	472	10	1422	»	»	2,582 »	1,387	67
1386	»	»	300 »	519	75	1423	»	»	2,582 »	1,387	67
1387	»	»	300 »	530	25	1424	»	»	2,584 »	879	50
1388	»	»	300 »	508	55	1425	»	»	2,658 »	797	40
1389	»	»	300 »	533	75	1426	»	»	2,698 »	954	05
1390	»	»	300 »	550	75	1427	»	»	2,796 »	1,124	25
1391	»	»	300 »	450	—	1428	»	»	2,832 »	997	50
1392	»	»	300 »	472	15	1429	»	»	2,836 »	777	65
1393	»	»	300 »	486	80	1430	»	»	2,847 »	850	60
1394	»	»	300 »	463	70	1431	»	»	2,887 »	1,287	40
1395	»	»	300 »	450	—	1432	»	»	2,887 »	849	30
1396	»	»	2,527 t.	471	65	1433	»	»	2,932 »	1,119	20
1397	Haponvalmist.....	m.	2,540 »	931	30	1434	»	»	2,937 »	751	10
1398	»	»	2,556 »	893	80	1435	»	»	2,973 »	932	25
1399	»	»	2,611 »	1,104	35	1436	»	»	2,999 »	1,184	—
1400	»	»	2,902 »	1,392	90	1437	»	»	3,159 »	1,342	35

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
1438	Sekal. työn tekijä.....	m.	3,289 t.	959	45
1439	»	»	3,399 »	1,025	95
1440	»	»	3,819 »	1,769	05
1441	»	»	3,828 »	1,148	45
1442	»	»	3,964 »	1,164	45
1443	»	»	4,393 »	1,104	90
1444	»	n.	300 p.	482	50
1445	»	»	300 »	525	—
1446	»	»	300 »	1,047	50
1447	»	»	2,634 t.	521	15
1448	»	»	2,671 »	587	20
1449	»	»	2,715 »	595	60
1450	»	»	2,746 »	324	25
1451	»	»	2,828 »	449	50
1452	»	»	2,861 »	506	05
1453	»	»	2,918 »	610	25
1454	»	»	3,050 »	470	95
1455	»	»	3,093 »	481	85
1456	»	»	3,294 »	645	90
1457	»	»	3,413 »	563	60
1458	»	»	4,019 »	582	75
	Yhteensä	—	—	**116,788**	**04**
	Sulfaattiselluloosaosasto.				
1459	Esimies	m.	300 p.	1,320	—
1460	»	»	300 »	3,000	—
1461	»	»	300 »	3,240	—
1462	Hiomopuiden muokk.	»	300 »	780	—
1463	»	»	2,736 t.	947	40
1464	»	»	2,747 »	941	75
1465	»	n.	2,534 »	464	75
1466	»	»	2,630 »	483	70
1467	Keittimötyöntek.....	m.	300 p.	853	80
1468	»	»	2,600 t.	880	75
1469	Selluloosan valmistaja	»	300 p.	690	—
1470	»	»	300 »	720	—
1471	»	»	300 »	750	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
1472	Selluloosan valmistaja	m.	300 p.	785	30
1473	»	»	300 »	799	25
1474	»	»	2,519 t.	857	85
1475	»	»	2,540 »	929	10
1476	»	»	2,604 »	853	—
1477	»	»	2,638 »	757	81
1478	»	»	2,675 »	1,017	95
1479	»	»	2,683 »	843	05
1480	»	»	2,689 »	858	75
1481	»	»	2,760 »	879	—
1482	»	»	2,773 »	882	15
1483	»	»	2,810 »	949	95
1484	»	n.	300 p.	495	10
1485	»	»	2,507 t.	460	50
1486	Haponvalmist.....	m.	300 p.	690	—
1487	»	»	300 »	825	—
1488	»	»	300 »	840	—
1489	»	»	300 »	870	—
1490	»	»	300 »	1,269	70
1491	»	»	300 »	1,050	—
1492	»	»	300 »	1,050	—
1493	»	»	300 »	1,292	15
1494	»	»	300 »	1,310	10
1495	»	»	2,502 t.	1,189	45
1496	»	»	2,502 »	862	85
1497	»	»	2,504 »	869	50
1498	»	»	2,570 »	810	50
1499	»	»	2,574 »	1,188	15
1500	»	»	2,632 »	1,250	05
1501	»	»	2,656 »	1,254	—
1502	»	»	2,690 »	577	75
1503	Sekal. työntekijä.....	»	300 p.	690	—
1504	»	n.	300 »	450	—
1505	»	»	300 »	457	40
1506	»	»	300 »	529	75
1507	»	»	300 »	545	—
1508	»	»	300 »	519	65

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
1509	Sekal. työn tekijä	n.	300 p.	525	10	1543	Paperikonetyöntekijä	m.	300 p.	1,019	70
1510	»	»	2,502 t.	459	35	1544	»	»	300 »	1,175	77
1511	»	»	2,636 »	519	75	1545	»	»	300 »	980	25
1512	»	»	2,652 »	523	25	1546	»	»	300 »	816	65
1513	»	»	2,660 »	524	83	1547	»	»	300 »	1,844	37
1514	»	»	2,662 »	527	45	1548	»	»	300 »	1,919	76
1515	»	»	2,674 »	526	25	1549	»	»	300 »	2,035	15
1516	»	»	2,676 »	526	10	1550	»	»	300 »	2,400	—
1517	»	»	2,684 »	528	25	1551	»	»	300 »	2,091	—
1518	»	»	2,688 »	529	05	1552	»	»	300 »	2,112	40
1519	»	»	2,692 »	523	80	1553	»	»	300 »	1,316	50
1520	»	»	2,692 »	530	15	1554	»	»	300 »	1,261	—
1521	»	»	2,696 »	528	90	1555	»	»	300 »	1,680	—
1522	»	»	2,710 »	532	65	1556	»	»	300 »	825	—
1523	»	»	2,714 »	535	55	1557	»	»	300 »	813	80
	Yhteensä	—	—	**54,672**	**34**	1558	»	»	300 »	848	36
						1559	»	»	300 »	778	60
	Paperiosasto.					1560	»	»	300 »	750	—
1524	Mestari	m.	300 p.	1,800	—	1561	»	»	300 »	964	50
1525	»	»	300 »	2,040	—	1562	»	»	300 »	960	61
1526	»	»	300 »	2,100	—	1563	»	»	300 »	1,558	08
1527	»	»	300 »	2,136	—	1564	»	»	300 »	1,581	60
1528	»	»	300 »	2,376	—	1565	»	»	300 »	946	24
1529	»	»	300 »	2,400	—	1566	»	»	300 »	856	12
1530	»	»	300 »	2,400	—	1567	»	»	300 »	849	30
1531	»	»	300 »	2,400	—	1568	»	»	300 »	957	77
1532	»	»	300 »	2,700	—	1569	»	»	300 »	900	—
1533	»	»	300 »	3,000	—	1570	»	»	300 »	944	25
1534	»	»	300 »	3,000	—	1571	»	»	300 »	1,749	44
1535	»	»	300 »	3,600	—	1572	»	»	300 »	1,795	80
1536	»	»	300 »	3,600	—	1573	»	»	300 »	1,000	71
1537	»	»	300 »	4,404	—	1574	»	»	300 »	2,520	20
1538	»	»	300 »	4,416	—	1575	»	»	300 »	2,388	90
1539	»	»	3,000 t.	1,296	—	1576	»	»	300 »	2,280	20
1540	Paperikonetyöntekijä	»	275 p.	989	01	1577	»	»	300 »	2,280	20
1541	»	»	282 »	877	20	1578	»	»	300 »	2,340	80
1542	»	»	300 »	1,020	05	1579	»	»	300 »	1,060	13

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1580	Paperikonetyöntekijä	m.	300 p.	2,204	10	1617	Paperikonetyöntekijä	m.	2,704 t.	1,060	45
1581	»	»	300 »	1,025	60	1618	»	»	2,706 »	1,057	86
1582	»	»	300 »	1,920	—	1619	»	»	2,706 »	2,378	99
1583	»	»	300 »	1,721	20	1620	»	»	2,716 »	1,062	52
1584	»	»	300 »	2,029	85	1621	»	»	2,717 »	1,013	—
1585	»	»	300 »	2,132	48	1622	»	»	2,727 »	971	20
1586	»	»	300 »	2,400	—	1623	»	»	2,729 »	856	85
1587	»	»	300 »	2,280	—	1624	»	»	2,737 »	1,070	76
1588	»	»	300 »	1,921	88	1625	»	»	2,752 »	1,070	09
1589	»	»	300 »	2,642	10	1626	»	»	2,758 »	1,019	05
1590	»	»	300 »	1,544	58	1627	»	»	2,772 »	1,073	25
1591	»	»	300 »	952	50	1628	»	»	2,772 »	2,410	56
1592	»	»	300 »	2,121	76	1629	»	»	2,775 »	2,323	33
1593	»	»	300 »	1,425	—	1630	»	»	2,781 »	2,228	08
1594	»	»	300 »	900	—	1631	»	»	2,782 »	1,498	80
1595	»	»	300 »	1,052	91	1632	»	»	2,782 »	981	95
1596	»	»	300 »	1,010	50	1633	»	»	2,782 »	904	15
1597	»	»	300 »	1,920	—	1634	»	»	2,788 »	1,021	30
1598	»	»	300 »	2,340	80	1635	»	»	2,792 »	1,081	80
1599	»	»	300 »	2,605	20	1636	»	»	2,794 »	1,082	50
1600	»	»	300 »	2,226	95	1637	»	»	2,794 »	2,426	35
1601	»	»	300 »	2,220	—	1638	»	»	2,798 »	961	70
1602	»	»	300 »	1,722	56	1639	»	»	2,815 »	1,036	80
1603	»	»	2,512 t.	766	40	1640	»	»	2,816 »	800	90
1604	»	»	2,519 »	989	31	1641	»	»	2,816 »	1,091	05
1605	»	»	2,559 »	1,005	64	1642	»	»	2,820 »	916	50
1606	»	»	2,576 »	1,010	27	1643	»	»	2,822 »	1,093	45
1607	»	»	2,590 »	972	87	1644	»	»	2,830 »	883	05
1608	»	»	2,609 »	563	20	1645	»	»	2,846 »	954	15
1609	»	»	2,624 »	1,131	18	1646	»	»	2,858 »	1,228	58
1610	»	»	2,650 »	876	—	1647	»	»	2,870 »	918	85
1611	»	»	2,667 »	793	75	1648	»	»	2,874 »	995	45
1612	»	»	2,669 »	1,161	34	1649	»	»	2,882 »	988	40
1613	»	»	2,674 »	1,159	09	1650	»	»	2,886 »	860	10
1614	»	»	2,687 »	1,097	55	1651	»	»	2,904 »	943	65
1615	»	»	2,690 »	757	10	1652	»	»	2,912 »	946	40
1616	»	»	2,696 »	926	65	1653	»	»	2,928 »	2,006	46

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *specialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialilé professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1654	Paperikonetyöntekijä	m.	2,937 t.	2,725	15	1691	Paperikonetyöntekijä	m.	4,039 t.	821	10
1655	»	»	2,979 »	948	10	1692	»	»	4,107 »	923	80
1656	»	»	2,982 »	931	90	1693	»	»	4,149 »	953	80
1657	»	»	2,991 »	1,022	85	1694	»	»	4,174 »	1,134	40
1658	»	»	3,029 »	1,577	74	1695	»	»	4,281 »	1,489	35
1659	»	»	3,031 »	1,576	03	1696	»	»	4,307 »	1,205	95
1660	»	»	3,037 »	1,017	05	1697	Mokkamyllytyöntekijä	»	300 p.	750	—
1661	»	»	3,039 »	1,051	75	1698	»	»	300 »	902	—
1662	»	»	3,041 »	1,956	57	1699	»	»	300 »	1,156	48
1663	»	»	3,048 »	1,635	21	1700	»	»	300 »	1,126	69
1664	»	»	3,050 »	901	35	1701	»	»	300 »	1,153	28
1665	»	»	3,057 »	1,147	95	1702	»	»	300 »	1,151	14
1666	»	»	3,070 »	1,041	75	1703	»	»	2,500 t.	1,163	84
1667	»	»	3,085 »	1,171	40	1704	»	»	2,506 »	939	15
1668	»	»	3,104 »	897	60	1705	»	»	2,520 »	1,166	72
1669	»	»	3,111 »	887	15	1706	»	»	2,603 »	978	—
1670	»	»	3,155 »	1,198	20	1707	»	»	2,612 »	733	35
1671	»	»	3,458 »	913	85	1708	»	»	2,612 »	1,115	49
1672	»	»	3,600 »	806	95	1709	»	»	2,628 »	985	50
1673	»	»	3,618 »	973	20	1710	»	»	2,633 »	994	75
1674	»	»	3,674 »	783	55	1711	»	»	2,742 »	768	40
1675	»	»	3,720 »	1,632	70	1712	»	»	2,914 »	968	94
1676	»	»	3,754 »	952	60	1713	»	»	2,926 »	939	55
1677	»	»	3,778 »	990	35	1714	»	»	2,942 »	986	25
1678	»	»	3,827 »	819	60	1715	»	»	3,130 »	1,346	64
1679	»	»	3,827 »	887	10	1716	»	»	3,349 »	680	55
1680	»	»	3,864 »	1,005	80	1717	»	»	3,623 »	724	60
1681	»	»	3,865 »	792	90	1718	»	»	3,800 »	610	65
1682	»	»	3,904 »	790	30	1719	»	»	3,883 »	776	60
1683	»	»	3,921 »	794	85	1720	»	»	3,958 »	791	60
1684	»	»	3,937 »	768	20	1721	»	»	4,020 »	804	—
1685	»	»	3,955 »	924	25	1722	»	n.	300 p.	465	10
1686	»	»	3,956 »	804	10	1723	»	»	2,506 t.	471	30
1687	»	»	3,960 »	1,010	30	1724	»	»	2,574 »	503	85
1688	»	»	3,981 »	1,043	40	1725	»	»	2,614 »	482	75
1689	»	»	4,010 »	950	80	1726	»	»	2,640 »	515	40
1690	»	»	4,013 »	990	60	1727	Hollanteri	m.	300 p.	1,180	90

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1728	Hollanteri	m.	300 p.	1,169	—	1765	Hollanteri	m.	2,612 t.	901	10
1729	»	»	300 »	1,472	20	1766	»	»	2,620 »	1,147	47
1730	»	»	300 »	922	50	1767	»	»	2,622 »	1,153	98
1731	»	»	300 »	900	—	1768	»	»	2,624 »	986	75
1732	»	»	300 »	1,122	—	1769	»	»	2,627 »	1,165	38
1733	»	»	300 »	1,209	80	1770	»	»	2,629 »	992	—
1734	»	»	300 »	1,428	42	1771	»	»	2,629 »	987	75
1735	»	»	300 »	1,086	—	1772	»	»	2,632 »	1,086	79
1736	»	»	300 »	767	32	1773	»	»	2,640 »	1,242	83
1737	»	»	300 »	886	66	1774	»	»	2,645 »	1,170	62
1738	»	»	300 »	825	—	1775	»	»	2,648 »	1,347	66
1739	»	»	300 »	816	71	1776	»	»	2,649 »	1,171	46
1740	»	»	300 »	1,095	—	1777	»	»	2,651 »	795	55
1741	»	»	300 »	1,081	50	1778	»	»	2,651 »	1,175	87
1742	»	»	300 »	683	38	1779	»	»	2,654 »	1,169	74
1743	»	»	300 »	742	28	1780	»	»	2,655 »	1,171	51
1744	»	»	300 »	793	81	1781	»	»	2,657 »	1,247	50
1745	»	»	300 »	1,082	38	1782	»	»	2,666 »	995	12
1746	»	»	300 »	974	25	1783	»	»	2,674 »	1,203	88
1747	»	»	300 »	1,466	22	1784	»	»	2,675 »	1,182	86
1748	»	»	300 »	1,454	72	1785	»	»	2,676 »	1,183	73
1749	»	»	300 »	1,157	78	1786	»	»	2,686 »	1,259	10
1750	»	»	300 »	1,167	30	1787	»	»	2,688 »	1,186	36
1751	»	»	300 »	1,430	82	1788	»	»	2,692 »	925	35
1752	»	»	300 »	900	—	1789	»	»	2,694 »	796	15
1753	»	»	300 »	900	—	1790	»	»	2,696 »	1,280	35
1754	»	»	300 »	1,415	41	1791	»	»	2,700 »	1,282	10
1755	»	»	300 »	722	70	1792	»	»	2,709 »	794	80
1756	»	»	300 »	750	—	1793	»	»	2,709 »	802	80
1757	»	»	300 »	1,031	25	1794	»	»	2,716 »	933	60
1758	»	»	2,528 t.	750	51	1795	»	»	2,718 »	805	20
1759	»	»	2,530 »	1,225	16	1796	»	»	2,724 »	936	35
1760	»	»	2,537 »	1,231	22	1797	»	»	2,724 »	936	35
1761	»	»	2,564 »	757	80	1798	»	»	2,724 »	936	35
1762	»	»	2,586 »	861	95	1799	»	»	2,724 »	1,292	70
1763	»	»	2,607 »	857	65	1800	»	»	2,728 »	795	60
1764	»	»	2,610 »	980	75	1801	»	»	2,728 »	937	70

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1802	Hollanteri	m.	2,730 t.	938	45	1839	Hollanteri	m.	3,931 t.	865	40
1803	»	»	2,734 »	939	75	1840	»	»	3,932 »	903	95
1804	»	»	2,736 »	815	80	1841	»	»	3,947 »	907	45
1805	»	»	2,740 »	921	50	1842	»	»	3,950 »	835	—
1806	»	»	2,744 »	944	15	1843	»	»	3,953 »	908	65
1807	»	»	2,746 »	1,273	10	1844	»	»	3,961 »	957	25
1808	»	»	2,746 »	1,225	74	1845	»	»	3,995 »	961	95
1809	»	»	2,747 »	1,221	57	1846	»	»	4,004 »	920	90
1810	»	»	2,754 »	926	64	1847	»	»	4,028 »	886	50
1811	»	»	2,754 »	1,186	55	1848	»	»	4,038 »	928	25
1812	»	»	2,757 »	1,154	45	1849	»	»	4,051 »	931	20
1813	»	»	2,760 »	816	60	1850	»	»	4,136 »	950	90
1814	»	»	2,763 »	924	65	1851	»	»	4,199 »	965	40
1815	»	»	2,770 »	498	20	1852	»	»	4,515 »	1,065	60
1816	»	»	2,780 »	782	70	1853	»	n.	3,156 »	541	80
1817	»	»	2,784 »	800	90	1854	Liimankeitt., savityönt.	m.	300 p.	902	—
1818	»	»	2,785 »	854	75	1855	»	»	300 »	1,041	53
1819	»	»	2,796 »	892	30	1856	»	»	2,585 t.	1,030	43
1820	»	»	2,804 »	824	80	1857	»	»	2,586 »	1,073	52
1821	»	»	2,804 »	824	70	1858	»	»	2,594 »	1,069	87
1822	»	»	2,808 »	965	25	1859	»	»	2,610 »	1,081	31
1823	»	»	2,816 »	793	70	1860	»	»	2,651 »	1,096	59
1824	»	»	2,823 »	804	65	1861	»	»	2,654 »	842	25
1825	»	»	2,831 »	841	75	1862	»	»	2,694 »	916	45
1826	»	»	2,837 »	900	21	1863	»	»	2,725 »	1,135	86
1827	»	»	2,844 »	977	60	1864	»	»	2,838 »	843	95
1828	»	»	2,849 »	833	75	1865	»	»	2,882 »	1,094	16
1829	»	»	2,877 »	814	15	1866	»	»	2,884 »	849	20
1830	»	»	3,468 »	796	—	1867	»	»	2,946 »	618	05
1831	»	»	3,514 »	772	65	1868	»	»	2,994 »	838	—
1832	»	»	3,642 »	979	95	1869	»	»	3,026 »	772	80
1833	»	»	3,648 »	823	50	1870	»	»	3,190 »	797	40
1834	»	»	3,749 »	827	60	1871	»	»	3,328 »	927	50
1835	»	»	3,768 »	868	10	1872	»	»	3,598 »	980	55
1836	»	»	3,878 »	930	05	1873	»	»	3,748 »	1,397	70
1837	»	»	3,910 »	938	40	1874	»	»	3,846 »	1,114	65
1838	»	»	3,918 »	900	80	1875	»	»	3,967 »	1,148	90

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1876	Liimankeitt., savityönt.	m.	4,380 t.	960	—
1877	»	»	4,380 »	1,128	—
1878	Leikkuukone.....	»	300 p.	931	59
1879	»	»	300 »	1,000	12
1880	»	»	300 »	1,293	10
1881	»	»	300 »	1,291	70
1882	»	»	300 »	1,697	40
1883	»	»	300 »	975	—
1884	»	»	300 »	1,860	21
1885	»	»	300 »	675	—
1886	»	»	300 »	1,225	15
1887	»	»	300 »	1,245	85
1888	»	»	300 »	750	—
1889	»	»	300 »	825	—
1890	»	»	300 »	825	—
1891	»	»	2,514 t.	1,560	43
1692	»	»	2,518 »	747	45
1893	»	»	2,528 »	1,000	95
1894	»	»	2,546 »	1,113	72
1895	»	»	2,581 »	559	80
1896	»	»	2,583 »	1,133	84
1897	»	»	2,610 »	1,060	23
1898	»	»	2,614 »	1,143	47
1899	»	»	2,631 »	1,151	34
1900	»	»	2,640 »	1,154	84
1901	»	»	2,648 »	993	—
1902	»	»	2,661 »	1,167	97
1903	»	»	2,685 »	1,006	85
1904	»	»	2,742 »	905	60
1905	»	»	2,756 »	946	20
1906	»	»	2,769 »	829	95
1907	»	»	2,813 »	1,230	65
1908	»	»	2,816 »	1,414	23
1909	»	»	2,828 »	964	65
1910	»	»	2,837 »	1,037	—
1911	»	»	2,841 »	886	30
1912	»	»	2,842 »	1,423	50
1913	Leikkuukone.....	m.	2,986 t.	1,003	10
1914	»	»	3,049 »	1,021	75
1915	»	»	3,451 »	690	20
1916	»	n.	300 p.	450	—
1917	»	»	300 »	450	—
1918	»	»	300 »	450	—
1919	»	»	300 »	515	50
1920	»	»	2,500 t.	625	—
1921	»	»	2,508 »	627	—
1922	»	»	2,546 »	638	25
1923	»	»	2,562 »	640	50
1924	»	»	2,573 »	643	50
1925	»	»	2,606 »	479	60
1926	»	»	2,630 »	483	—
1927	»	»	2,634 »	658	25
1928	»	»	2,972 »	385	90
1929	»	»	3,814 »	475	40
1930	Kalanteri- y. m. työnt.	m.	300 p.	900	—
1931	»	»	300 »	750	—
1932	»	»	300 »	995	—
1933	»	»	300 »	1,145	49
1934	»	»	300 »	1,085	81
1935	»	»	300 »	1,081	42
1936	»	»	300 »	982	10
1937	»	»	300 »	956	85
1938	»	»	300 »	1,352	92
1939	»	»	300 »	860	50
1940	»	»	300 »	1,068	24
1941	»	»	300 »	811	20
1942	»	»	300 »	1,066	63
1943	»	»	2,501 t.	1,017	94
1944	»	»	2,543 »	856	72
1945	»	»	2,601 »	857	60
1946	»	»	2,607 »	1,063	72
1947	»	»	2,613 »	1,065	90
1948	»	»	2,617 »	1,148	71
1949	»	»	2,628 »	1,067	52

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
1950	Kalanteri- y. m. työnt.	m.	2,638 t.	879	85	1987	Kalanteri- y. m. työnt.	m.	3,791 t.	909	85
1951	»	»	2,648 »	1,158	34	1988	»	»	3,816 »	1,163	30
1952	»	»	2,653 »	1,048	87	1989	»	»	3,823 »	882	08
1953	»	»	2,666 »	937	22	1990	»	»	3,826 »	1,166	05
1954	»	»	2,674 »	953	20	1991	»	»	3,857 »	970	90
1955	»	»	2,675 »	837	98	1992	»	»	3,891 »	793	25
1956	»	»	2,682 »	1,090	96	1993	»	n.	2,689 »	496	55
1957	»	»	2,699 »	914	95	1994	»	»	2,740 »	697	94
1958	»	»	2,735 »	888	85	1995	»	»	2,806 »	449	25
1959	»	»	2,736 »	917	70	1996	»	»	2,842 »	526	75
1960	»	»	2,736 »	1,087	65	1997	»	»	2,856 »	728	74
1961	»	»	2,749 »	867	25	1998	»	»	2,991 »	608	40
1962	»	»	2,755 »	1,153	60	1999	Lajittelija, laskija y. m.	m.	270 p.	658	—
1963	»	»	2,759 »	1,155	35	2000	»	»	300 »	654	38
1964	»	»	2,775 »	901	90	2001	»	»	300 »	779	26
1965	»	»	2,786 »	905	45	2002	»	»	300 »	822	67
1966	»	»	2,795 »	1,260	20	2003	»	»	300 »	888	—
1967	»	»	2,805 »	1,223	84	2004	»	»	300 »	861	70
1968	»	»	2,827 »	950	20	2005	»	»	300 »	728	80
1969	»	»	2,837 »	1,099	10	2006	»	»	300 »	1,217	70
1970	»	»	2,872 »	984	15	2007	»	»	300 »	901	50
1971	»	»	2,877 »	1,137	56	2008	»	»	300 »	1,125	14
1972	»	»	2,884 »	901	25	2009	»	»	300 »	1,460	25
1973	»	»	2,887 »	883	40	2010	»	»	300 »	1,595	85
1974	»	»	2,912 »	1,065	75	2011	»	»	300 »	1,535	25
1975	»	»	2,942 »	919	35	2012	»	»	300 »	1,283	03
1976	»	»	2,944 »	757	60	2013	»	»	300 »	1,320	—
1977	»	»	2,975 »	1,155	50	2014	»	»	300 »	1,599	05
1978	»	»	2,696 »	915	90	2015	»	»	300 »	1,596	45
1979	»	»	3,030 »	942	80	2016	»	»	300 »	1,069	80
1980	»	»	3,066 »	1,188	05	2017	»	»	300 »	1,120	29
1981	»	»	3,153 »	1,211	07	2018	»	»	300 »	1,438	35
1982	»	»	3,197 »	1,654	40	2019	»	»	300 »	1,499	15
1983	»	»	3,202 »	642	35	2020	»	»	300 »	1,461	56
1784	»	»	3,630 »	642	15	2021	»	»	300 »	1,593	60
1985	»	»	3,756 »	958	—	2022	»	»	300 »	1,521	75
1986	»	»	3,786 »	956	50	2023	»	»	300 »	1,035	55

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2024	Lajittelija, laskija y. m.	m.	300 p.	1,069	80	2061	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	387	03
2025	»	»	300 »	1,159	06	2062	»	»	300 »	438	18
2026	»	»	300 »	1,653	85	2063	»	»	300 »	422	63
2027	»	»	300 »	1,499	15	2064	»	»	300 »	590	30
2028	»	»	300 »	1,163	30	2065	»	»	300 »	584	95
2029	»	»	300 »	1,203	65	2066	»	»	300 »	554	90
2030	»	»	300 »	1,145	30	2067	»	»	300 »	545	30
2031	»	»	300 »	1,320	—	2068	»	»	300 »	528	25
2032	»	»	300 »	1,510	19	2069	»	»	300 »	523	05
2033	»	»	300 »	1,460	60	2070	»	»	300 »	546	70
2034	»	»	2,502 t.	938	25	2071	»	»	300 »	537	80
2035	»	»	2,606 »	1,158	20	2072	»	»	300 »	549	50
2036	»	»	2,619 »	721	—	2073	»	»	300 »	535	—
2037	»	»	2,877 »	1,120	89	2074	»	»	300 »	384	67
2038	»	»	2,912 »	412	02	2075	»	»	300 »	525	—
2039	»	»	2,988 »	474	32	2076	»	»	300 »	532	10
2040	»	»	2,996 »	1,300	64	2077	»	»	300 »	505	65
2041	»	»	3,004 »	936	—	2078	»	»	300 »	536	05
2042	»	»	3,024 »	928	30	2079	»	»	300 »	542	65
2043	»	»	3,034 »	867	76	2080	»	»	300 »	718	15
2044	»	»	3,035 »	875	70	2081	»	»	300 »	788	55
2045	»	»	3,082 »	1,146	16	2082	»	»	300 »	948	35
2046	»	n.	270 p.	490	75	2083	»	»	300 »	771	20
2047	»	»	270 »	470	10	2084	»	»	300 »	785	35
2048	»	»	276 »	409	40	2085	»	»	300 »	769	05
2049	»	»	276 »	609	—	2086	»	»	300 »	896	50
2050	»	»	288 »	365	25	2087	»	»	300 »	516	05
2051	»	»	300 »	572	83	2088	»	»	300 »	534	85
2052	»	»	300 »	439	68	2089	»	»	300 »	564	75
2053	»	»	300 »	596	20	2090	»	»	300 »	588	40
2054	»	»	300 »	439	41	2091	»	»	300 »	589	90
2055	»	»	300 »	624	31	2092	»	»	300 »	592	55
2056	»	»	300 »	632	02	2093	»	»	300 »	465	52
2057	»	»	300 »	646	50	2094	»	»	300 »	660	—
2058	»	»	300 »	626	—	2095	»	»	300 »	453	99
2059	»	»	300 »	448	75	2096	»	»	300 »	451	45
2060	»	»	300 »	392	89	2097	»	»	300 »	708	55

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2098	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	602	35
2099	»	»	300 »	1,146	15
2100	»	»	300 »	685	70
2101	»	»	300 »	573	35
2102	»	»	300 »	612	05
2103	»	»	300 »	606	55
2104	»	»	300 »	600	—
2105	»	»	300 »	603	55
2106	»	»	300 »	600	40
2107	»	»	300 »	639	50
2108	»	»	300 »	646	05
2109	»	»	300 »	616	55
2110	»	»	300 »	626	70
2111	»	»	300 »	459	75
2112	»	»	300 »	626	35
2113	»	»	300 »	591	50
2114	»	»	300 »	408	10
2115	»	»	300 »	328	90
2116	»	»	300 »	613	95
2117	»	»	300 »	593	55
2118	»	»	300 »	444	—
2119	»	»	300 »	450	—
2120	»	»	300 »	841	10
2121	»	»	300 »	868	45
2122	»	»	300 »	575	35
2123	»	»	300 »	558	85
2124	»	»	300 »	597	40
2125	»	»	300 »	659	25
2126	»	»	300 »	654	10
2127	»	»	300 »	518	50
2128	»	»	300 »	660	—
2129	»	»	300 »	586	53
2130	»	»	300 »	1,200	—
2131	»	»	300 »	505	80
2132	»	»	300 »	596	65
2133	»	»	300 »	615	—
2134	»	»	300 »	655	60
2135	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	420	—
2136	»	»	300 »	996	60
2137	»	»	300 »	1,221	95
2138	»	»	2,542 t.	565	05
2139	»	»	2,573 »	708	85
2140	»	»	2,579 »	599	57
2141	»	»	2,603 »	781	25
2142	»	»	2,625 »	534	52
2143	»	»	2,634 »	585	93
2144	»	»	2,636 »	474	21
2145	»	»	2,640 »	1,067	14
2146	»	»	2,674 »	1,102	89
2147	»	»	2,690 »	465	57
2148	»	»	2,691 »	399	98
2149	»	»	2,694 »	828	55
2150	»	»	2,700 »	444	—
2151	»	»	2,700 »	444	—
2152	»	»	2,700 »	1,042	73
2153	»	»	2,704 »	596	38
2154	»	»	2,727 »	508	73
2155	»	»	2,728 »	960	43
2156	»	»	2,740 »	1,106	52
2157	»	»	2,740 »	788	24
2158	»	»	2,746 »	953	79
2159	»	»	2,746 »	752	07
2160	»	»	2,748 »	840	03
2161	»	»	2,748 »	1,071	01
2162	»	»	2,751 »	1,120	43
2163	»	»	2,753 »	786	91
2164	»	»	2,755 »	565	—
2165	»	»	2,755 »	299	98
2166	»	»	2,759 »	495	34
2167	»	»	2,761 »	722	73
2168	»	»	2,763 »	482	65
2169	»	»	2,766 »	541	11
2170	»	»	2,766 »	836	34
2171	»	»	2,770 »	716	21

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2172	Lajittelija, laskija y. m.	n.	2,770 t.	776	69	2209	Lajittelija, laskija y. m.	n.	2,893 t.	489	74
2173	»	»	2,773 »	721	67	2210	»	»	2,902 »	294	—
2174	»	»	2,775 »	722	66	2211	»	»	2,902 »	527	24
2175	»	»	2,775 »	965	26	2212	»	»	2,908 »	294	60
2176	»	»	2,778 »	742	40	2213	»	»	2,912 »	563	71
2177	»	»	2,780 »	1,058	47	2214	»	»	2,923 »	665	92
2178	»	»	2,780 »	763	82	2215	»	»	2,924 »	668	80
2179	»	»	2,785 »	441	90	2216	»	»	2,931 »	642	45
2180	»	»	2,785 »	930	03	2217	»	»	2,934 »	297	50
2181	»	»	2,787 »	971	20	2218	»	»	2,936 »	441	52
2182	»	»	2,789 »	560	52	2219	»	»	2,937 »	643	65
2183	»	»	2,789 »	985	59	2220	»	»	2,937 »	529	38
2184	»	»	2,792 »	961	74	2221	»	»	2,938 »	631	52
2185	»	»	2,794 »	804	61	2222	»	»	2,940 »	430	01
2186	»	»	2,795 »	508	51	2223	»	»	2,944 »	237	04
2187	»	»	2,799 »	628	92	2224	»	»	2,952 »	608	20
2188	»	»	2,799 »	622	28	2225	»	»	2,977 »	301	90
2189	»	»	2,811 »	556	19	2226	»	»	2,984 »	512	30
2190	»	»	2,816 »	1,168	52	2227	»	»	2,989 »	564	47
2191	»	»	2,818 »	828	10	2228	»	»	2,991 »	479	72
2192	»	»	2,818 »	904	26	2229	»	»	3,000 »	588	—
2193	»	»	2,826 »	708	84	2230	»	»	3,000 »	672	—
2194	»	»	2,840 »	527	24	2231	»	»	3,000 »	828	—
2195	»	»	2,841 »	443	74	2232	»	»	3,000 »	744	—
2196	»	»	2,846 »	553	26	2233	»	»	3,000 »	744	—
2197	»	»	2,847 »	479	74	2234	»	»	3,000 »	828	—
2198	»	»	2,850 »	504	—	2235	»	»	3,030 »	400	53
2199	»	»	2,850 »	427	74	2236	»	»	3,048 »	245	36
2200	»	»	2,855 »	630	42	2237	»	»	3,051 »	456	23
2201	»	»	2,858 »	391	44	2238	»	»	3,052 »	459	—
2202	»	»	2,863 »	653	85	2239	»	»	3,061 »	289	84
2203	»	»	2,866 »	535	08	2240	»	»	3,072 »	247	28
2204	»	»	2,882 »	750	21	2241	»	»	3,108 »	300	36
2205	»	»	2,884 »	391	88	2242	»	»	3,150 »	540	—
2206	»	»	2,886 »	635	28	2243	»	»	3,156 »	540	90
2207	»	»	2,889 »	721	11	2244	»	»	3,167 »	542	70
2208	»	»	2,889 »	688	02	2245	Pakkaaja, sekal. työn tek.	m.	294 p.	1,123	65

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
2246	Pakkaaja, sekal. työn tek.	m.	300 p.	900	—	2283	Pakkaaja, sekal. työn tek.	m.	2,757 t.	437	63
2247	»	»	300 »	1,164	20	2284	»	»	2,761 »	1,331	35
2248	»	»	300 »	943	94	2285	»	»	2,785 »	915	88
2249	»	»	300 »	915	—	2286	»	»	2,799 »	1,399	—
2250	»	»	300 »	750	—	2287	»	»	2,806 »	1,366	21
2251	»	»	300 »	897	—	2288	»	»	2,806 »	1,217	80
2252	»	»	300 »	750	—	2289	»	»	2,809 »	900	40
2253	»	»	300 »	1,153	70	2290	»	»	2,809 »	1,357	83
2254	»	»	300 »	1,197	95	2291	»	»	2,811 »	445	13
2255	»	»	300 »	844	61	2292	»	»	2,829 »	931	14
2256	»	»	300 »	675	—	2293	»	»	2,834 »	899	70
2257	»	»	300 »	1,375	95	2294	»	»	2,836 »	1,010	25
2258	»	»	300 »	1,500	—	2295	»	»	2,842 »	852	60
2259	»	»	300 »	884	25	2296	»	»	2,871 »	911	61
2260	»	»	300 »	289	80	2297	»	»	2,882 »	819	50
2261	»	»	300 »	298	74	2298	»	»	2,901 »	924	—
2262	»	»	300 »	319	67	2299	»	»	2,917 »	1,172	25
2263	»	»	300 »	675	—	2300	»	»	2,974 »	817	05
2264	»	»	300 »	600	—	2301	»	»	3,000 »	2,784	—
2265	»	»	300 »	900	—	2302	»	»	3,021 »	852	60
2266	»	»	300 »	913	33	2303	»	»	3,024 »	830	25
2267	»	»	300 »	750	—	2304	»	»	3,024 »	830	25
2268	»	»	300 »	540	—	2305	»	»	3,034 »	845	25
2269	»	»	300 »	750	—	2306	»	»	3,036 »	1,068	42
2270	»	»	300 »	750	—	2307	»	»	3,036 »	834	75
2271	»	»	300 »	3,480	—	2308	»	»	3,050 »	768	20
2272	»	»	2,563 t.	1,128	60	2309	»	»	3,076 »	466	20
2273	»	»	2,589 »	519	15	2310	»	»	3,096 »	1,401	64
2274	»	»	2,595 »	1,137	85	2311	»	»	3,526 »	457	85
2275	»	»	2,606 »	833	15	2312	»	»	3,611 »	686	70
2276	»	»	2,616 »	981	—	2313	»	»	3,657 »	938	50
2277	»	»	2,633 »	990	—	2314	»	»	3,908 »	935	45
2278	»	»	2,633 »	1,163	61	2315	»	»	4,017 »	712	75
2279	»	»	2,649 »	886	25	2316	»	»	4,026 »	965	60
2280	»	»	2,684 »	1,193	37	2317	»	»	4,210 »	968	25
2281	»	»	2,726 »	871	65	2318	»	n.	300 p.	497	90
2282	»	»	2,743 »	1,213	47	2319	»	»	300 »	540	56

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2320	Pakkaaja, sekal. työn tek.	n.	300 p.	606	50		*Ryysytyöntekijät.*				
2321	»	»	300 »	605	—	2354	Ryysytyöntek.	m.	300 p.	1,248	67
2322	»	»	300 »	604	50	2355	»	»	300 »	1,800	—
2323	»	»	300 »	578	95	2356	»	»	300 »	1,783	52
2324	»	»	300 »	465	45	2357	»	»	300 »	1,281	55
2325	»	»	300 »	480	—	2358	»	»	2,530 t.	1,295	18
2326	»	»	300 »	480	—	2359	»	»	2,758 »	1,007	52
2327	»	»	300 »	711	65	2360	»	»	2,858 »	910	10
2328	»	»	300 »	546	20	2361	»	»	3,000 »	1,776	—
2329	»	»	300 »	660	05	2362	»	»	3,000 »	2,612	—
2330	»	»	300 »	601	27	2363	»	n.	270 p.	304	30
2331	»	»	300 »	375	—	2364	»	»	270 »	122	40
2332	»	»	300 »	450	—	2365	»	»	270 »	461	30
2333	»	»	300 »	1,045	15	2366	»	»	270 »	374	50
2334	»	»	2,528 t.	308	75	2367	»	»	272 »	149	60
2335	»	»	2,532 »	491	60	2368	»	»	276 »	596	25
2336	»	»	2,541 »	465	35	2369	»	»	276 »	245	55
2337	»	»	2,567 »	501	05	2370	»	»	276 »	307	50
2338	»	»	2,603 »	517	90	2371	»	»	276 »	281	60
2339	»	»	2,646 »	516	25	2372	»	»	276 »	170	—
2340	»	»	2,660 »	487	40	2373	»	»	282 »	313	65
2341	»	»	2,664 »	520	65	2374	»	»	282 »	332	20
2342	»	»	2,688 »	529	60	2375	»	»	282 »	221	70
2343	»	»	2,697 »	524	40	2376	»	»	282 »	250	45
2344	»	»	2,718 »	776	45	2377	»	»	288 »	269	65
2345	»	»	2,719 »	536	20	2378	»	»	288 »	258	55
2346	»	»	2,741 »	364	50	2379	»	»	288 »	330	50
2347	»	»	2,800 »	592	50	2380	»	»	288 »	304	35
2348	»	»	2,833 »	243	75	2381	»	»	294 »	151	80
2349	»	»	2,862 »	534	20	2382	»	»	294 »	408	15
2350	»	»	2,866 »	537	20	2383	»	»	294 »	407	10
2351	»	»	2,980 »	476	80	2384	»	»	294 »	289	20
2352	»	»	3,090 »	494	40	2385	»	»	300 »	315	20
2353	»	»	3,162 »	705	—	2386	»	»	300 »	647	55
	Yhteensä	—	—	**804,021**	48	2387	»	»	300 »	498	—
						2388	»	»	300 »	313	20
						2389	»	»	300 »	380	40

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2390	Ryysytyöntek.....	n.	300 p.	546	30	2427	Ryysytyöntek.....	n.	300 p.	346	60
2391	»	»	300 »	564	50	2428	»	»	300 »	481	95
2392	»	»	300 »	522	—	2429	»	»	300 »	414	10
2393	»	»	300 »	324	10	2430	»	»	300 »	448	70
2394	»	»	300 »	378	85	2431	»	»	300 »	600	—
2395	»	»	300 »	480	—	2432	»	»	300 »	241	50
2396	»	»	300 »	479	35	2433	»	»	300 »	225	—
2397	»	»	300 »	148	50	2434	»	»	300 »	480	75
2398	»	»	300 »	180	—	2435	»	»	300 »	476	—
2399	»	»	300 »	600	—	2436	»	»	300 »	375	11
2400	»	»	300 »	255	—	2437	»	»	300 »	461	55
2401	»	»	300 »	299	15	2438	»	»	300 »	227	55
2402	»	»	300 »	225	—	2439	»	»	300 »	564	10
2403	»	»	300 »	283	20	2440	»	»	300 »	501	85
2404	»	»	300 »	678	30	2441	»	»	300 »	240	30
2405	»	»	300 »	318	20	2442	»	»	300 »	540	—
2406	»	»	300 »	270	—	2443	»	»	300 »	536	—
2407	»	»	300 »	250	86	2444	»	»	300 »	468	45
2408	»	»	300 »	225	—	2445	»	»	300 »	419	20
2409	»	»	300 »	480	40	2446	»	»	300 »	382	—
2410	»	»	300 »	523	80	2447	»	»	300 »	377	05
2411	»	»	300 »	300	—	2448	»	»	300 »	319	10
2412	»	»	300 »	573	75	2449	»	»	300 »	449	60
2413	»	»	300 »	540	—	2450	»	»	300 »	349	90
2414	»	»	300 »	228	—	2451	»	»	300 »	312	30
2415	»	»	300 »	505	80	2452	»	»	300 »	309	55
2416	»	»	300 »	300	95	2453	»	»	300 »	331	40
2417	»	»	300 »	339	40	2454	»	»	300 »	403	50
2418	»	»	300 »	348	70	2455	»	»	300 »	378	—
2419	»	»	300 »	518	75	2456	»	»	300 »	540	60
2420	»	»	300 »	483	—	2457	»	»	300 »	282	50
2421	»	»	300 »	457	25	2458	»	»	300 »	298	35
2422	»	»	300 »	410	20	2459	»	»	300 »	346	40
2423	»	»	300 »	365	—	2460	»	»	2,504 t.	572	15
2424	»	»	300 »	300	—	2461	»	»	2,507 »	398	20
2425	»	»	300 »	330	—	2462	»	»	2,524 »	559	55
2426	»	»	300 »	339	55	2463	»	»	2,552 »	408	80

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2464	Ryysytyöntek.	n.	2,556 t.	599	—	2501	Ryysytyöntek.	n.	2,918 t.	408	45
2465	»	»	2,570 »	411	20	2502	»	»	2,932 »	469	20
2466	»	»	2,586 »	754	67	2503	»	»	2,938 »	470	40
2467	»	»	2,600 »	503	80	2504	»	»	2,938 »	470	—
2468	»	»	2,608 »	420	90	2505	»	»	2,939 »	470	40
2469	»	»	2,615 »	416	80	2506	»	»	2,970 »	415	80
2470	»	»	2,630 »	587	45	2507	»	»	2,972 »	475	60
2471	»	»	2,639 »	556	60	2508	»	»	2,992 »	646	80
2472	»	»	2,645 »	370	30	2509	»	»	2,998 »	419	65
2473	»	»	2,655 »	638	57	2510	»	»	3,010 »	481	60
2474	»	»	2,659 »	564	—	2511	»	»	3,022 »	540	—
2475	»	»	2,662 »	426	—			Yhteensä	—	—	**77,171** **13**
2476	»	»	2,680 »	428	80						
2477	»	»	2,691 »	513	83		*Muita.*				
2478	»	»	2,698 »	431	60	2512	Esimies	m.	300 p.	1,200	—
2479	»	»	2,710 »	433	60	2513	»	»	300 »	3,000	—
2480	»	»	2,711 »	722	53	2514	»	»	300 »	1,920	—
2481	»	»	2,728 »	635	80	2515	»	»	300 »	1,920	—
2482	»	»	2,736 »	577	09	2516	»	»	3,000 t.	3,192	—
2483	»	»	2,741 »	647	30	2517	»	»	3,158 »	1,537	55
2484	»	»	2,755 »	641	04	2518	Metallityöntek.	»	288 p.	865	50
2485	»	»	2,755 »	582	80	2519	»	»	300 »	1,433	—
2486	»	»	2,778 »	741	55	2520	»	»	300 »	1,831	25
2487	»	»	2,780 »	444	40	2521	»	»	300 »	1,542	30
2488	»	»	2,781 »	587	80	2522	»	»	300 »	1,356	65
2489	»	»	2,792 »	660	79	2523	»	»	300 »	1,020	—
2490	»	»	2,798 »	446	40	2524	»	»	300 »	1,071	55
2491	»	»	2,812 »	393	75	2525	»	»	2,514 t.	706	10
2492	»	»	2,821 »	596	—	2526	»	»	2,565 »	529	80
2493	»	»	2,835 »	621	60	2527	»	»	2,567 »	1,241	35
2494	»	»	2,841 »	791	60	2528	»	»	2,606 »	1,202	35
2495	»	»	2,842 »	662	20	2529	»	»	2,621 »	1,075	55
2496	»	»	2,845 »	456	—	2530	»	»	2,635 »	972	75
2497	»	»	2,845 »	455	20	2531	»	»	2,660 »	1,117	80
2498	»	»	2,852 »	399	35	2532	»	»	2,805 »	731	99
2499	»	»	2,885 »	461	60	2533	»	»	2,815 »	960	68
2500	»	»	2,885 »	461	60	2534	»	»	2,848 »	1,073	45

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2535	Metallityöntek.	m.	2,878 t.	748	54	2572	Metallityöntek.	m.	3,062 t.	877	30
2536	»	»	2,883 »	1,508	68	2573	»	»	3,067 »	373	70
2537	»	»	2,894 »	1,140	71	2574	»	»	3,070 »	879	30
2538	»	»	2,901 »	882	40	2575	»	»	3,086 »	1,818	38
2539	»	»	2,901 »	907	80	2576	»	»	3,089 »	1,100	60
2540	»	»	2,949 »	1,545	09	2577	»	»	3,104 »	1.011	90
2541	»	»	2,958 »	939	45	2578	»	»	3,121 »	397	—
2542	»	»	2,994 »	868	—	2579	»	»	3,123 »	1,058	85
2543	»	»	2,998 »	865	45	2780	»	»	3,131 »	1,112	15
2544	»	»	2,999 »	809	73	2581	»	»	3,144 »	1,071	85
2345	»	»	3,000 »	1,170	—	2582	»	»	3,145 »	1.313	—
2546	»	»	3,000 »	750	—	2583	»	»	3,158 »	1,505	28
2547	»	»	3,000 »	1,410	—	2584	»	»	3.163 »	1,452	15
2548	»	»	3,000 »	1,050	—	2585	»	»	3,181 »	1,374	08
2549	»	»	3,000 »	1,110	—	2586	»	»	3,182 »	783	80
2550	»	»	3,000 »	1,410	—	2587	»	»	3,189 »	1,683	26
2551	»	»	3,000 »	1,095	33	2588	»	»	3,190 »	1,214	80
2552	»	»	3,000 »	960	—	2589	»	»	3,228 »	1,336	01
2553	»	»	3,000 »	750	—	2590	»	»	3,245 »	1,643	31
2554	»	»	3,000 »	810	—	2591	»	»	3,269 »	1,256	30
2555	»	»	3,000 »	1,590	—	2592	»	»	3,340 »	1,589	74
2356	»	»	3,000 »	1,410	—	2593	»	»	3,411 »	885	05
2557	»	»	3,000 »	1,350	—	2594	»	»	3,450 »	1,109	45
2558	»	»	3,000 »	390	—	2595	»	»	3,454 »	949	85
2559	»	»	3,000 »	1,260	—	2596	»	»	3,489 »	1,258	85
2560	»	»	3,000 »	1,260	—	2597	»	»	3,490 »	1,813	63
2561	»	»	3,000 »	1,230	—	2598	»	»	3,509 »	963	85
2562	»	»	3,000 »	1,020	—	2599	»	»	3,529 »	1,268	10
2563	»	»	3,003 »	1,563	20	2600	»	»	3,566 »	1,841	80
2564	»	»	3,004 »	1,550	40	2601	»	»	3,635 »	1,584	46
2565	»	»	3,004 »	828	88	2602	»	»	3.642 »	1,272	10
2566	»	»	3,016 »	814	32	2603	»	»	3,681 »	1,291	10
2567	»	»	3,028 »	1,230	25	2604	»	»	3,691 »	1,375	30
2568	»	»	3,043 »	828	90	2605	»	»	3,833 »	1,505	55
2569	»	»	3,044 »	365	50	2606	»	»	4,107 »	1,971	90
2570	»	»	3,050 »	526	20	2607	Puutyöntek.	»	300 p.	750	—
2571	»	»	3,057 »	1,109	25	2608	»	»	300 »	750	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2609	Puutyöntek.....	m.	300 p.	840	—	2646	Puutyöntek.....	m.	3,000 t.	810	—
2610	»	»	300 »	902	—	2647	»	»	3,000 »	900	—
2611	»	»	300 »	900	—	2648	»	»	3,000 »	900	—
2612	»	»	300 »	1,694	32	2649	»	»	3,000 »	900	—
2613	»	»	300 »	2,047	50	2650	»	»	3,000 »	900	—
2614	»	»	300 »	1,200	—	2651	»	»	3,000 »	930	—
2615	»	»	300 »	1,070	40	2652	»	»	3,000 »	960	—
2616	»	»	2,725 t.	785	35	2653	»	»	3,000 »	900	—
2617	»	»	2,734 »	1,007	25	2654	»	»	3,000 »	900	—
2618	»	»	2,778 »	908	80	2655	»	»	3,000 »	1,140	—
2619	»	»	2,781 »	1,141	55	2656	»	»	3,000 »	1,416	—
2620	»	»	2,795 »	921	87	2657	»	»	3,017 »	495	20
2621	»	»	2,810 »	811	70	2658	»	»	3,052 »	751	30
2622	»	»	2,845 »	1,300	42	2659	»	»	3,083 »	827	80
2623	»	»	2,859 »	1,341	20	2660	»	»	3,087 »	1,224	40
2624	»	»	2,861 »	980	05	2661	»	»	3,109 »	1,329	70
2625	»	»	2,867 »	150	60	2662	»	»	3,126 »	903	60
2626	»	»	2,884 »	1,059	12	2663	»	»	3,139 »	906	50
2627	»	»	2,893 »	906	75	2664	»	»	3,176 »	1,054	45
2628	»	»	2,895 »	975	55	2665	»	»	3,287 »	869	05
2629	»	»	2,914 »	912	28	2666	»	»	3,512 »	864	90
2630	»	»	2,926 »	760	76	2667	»	»	3,627 »	871	25
2631	»	»	2,977 »	1,378	65	2668	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	»	300 p.	485	40
2632	»	»	2,981 »	854	20	2669	»	»	300 »	548	—
2633	»	»	2,987 »	1,537	20	2670	»	»	300 »	367	35
2634	»	»	2,989 »	777	14	2671	»	»	309 »	503	20
2635	»	»	2,995 »	780	26	2672	»	»	300 »	918	60
2636	»	»	2,996 »	1,264	76	2673	»	»	300 »	1,190	—
2637	»	»	3,000 »	690	—	2674	»	»	300 »	1,013	08
2638	»	»	3,000 »	780	—	2675	»	»	300 »	750	—
2639	»	»	3,000 »	750	—	2676	»	»	300 »	1,119	95
2640	»	»	3,000 »	750	—	2877	»	»	300 »	1,098	23
2641	»	»	3.000 »	750	—	2678	»	»	300 »	900	—
2642	»	»	3,000 »	750	—	2679	»	»	300 »	808	30
2643	»	»	3,000 »	810	—	2680	»	»	300 »	1,123	86
2644	»	»	3,000 »	810	—	2481	»	»	300 »	900	—
2645	»	»	3,000 »	810	—	2682	»	»	300 »	900	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2683	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	300 p.	900	—	2720	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	2,649 t.	1,005	75
2684	»	»	300 »	910	80	2721	»	»	2,654 »	1,141	62
2685	»	»	300 »	900	—	2722	»	»	2,655 »	1,278	14
2686	»	»	300 »	849	75	2723	»	»	2,680 »	1,153	22
2687	»	»	300 »	602	14	2724	»	»	2,681 »	994	60
2688	»	»	300 »	653	20	2725	»	»	2,698 »	876	85
2689	»	»	300 »	721	86	2726	»	»	2,711 »	1,038	—
2690	»	»	300 »	852	90	2727	»	»	2,742 »	1,191	70
2691	»	»	300 »	852	95	2728	»	»	2,751 »	1,260	24
2692	»	»	300 »	1,020	—	2729	»	»	2,752 »	1,157	78
2693	»	»	300 »	1,200	—	2730	»	»	2,764 »	1,221	—
2694	»	»	300 »	1,560	—	2731	»	»	2,766 »	1,234	85
2695	»	»	300 »	1,090	—	2732	»	»	2,771 »	783	25
2696	»	»	300 »	1,201	20	2733	»	»	2,774 »	1,005	15
2697	»	»	300 »	900	—	2734	»	»	2,795 »	1,003	30
2698	»	»	300 »	917	90	2735	»	»	2,804 »	1,395	80
2699	»	»	300 »	1,524	35	2736	»	»	2,829 »	1,005	80
2700	»	»	300 »	1,492	55	2737	»	»	2,858 »	1,480	32
2701	»	»	300 »	900	—	2738	»	»	2,860 »	1,244	25
2702	»	»	300 »	1,598	01	2739	»	»	2,863 »	1,280	76
2703	»	»	300 »	900	—	2740	»	»	2,871 »	1,298	85
2704	»	»	300 »	1,413	90	2741	»	»	2,872 »	1,525	24
2705	»	»	300 »	1,321	20	2742	»	»	2,872 »	1,471	98
2706	»	»	300 »	1,234	16	2743	»	»	2,875 »	1,484	93
2707	»	»	300 »	1,623	—	2744	»	»	2,877 »	851	95
2708	»	»	300 »	1,585	50	2745	»	»	2,877 »	856	25
2709	»	»	300 »	1,500	20	2746	»	»	2,879 »	1,252	30
2710	»	»	300 »	1,200	—	2747	»	»	2,882 »	1,246	80
2711	»	»	300 »	1,020	—	2748	»	»	2,887 »	1,259	10
2712	»	»	2,531 t.	1,347	03	2749	»	»	2,895 »	1,259	55
2713	»	»	2,537 »	1,046	64	2750	»	»	2,920 »	977	40
2714	»	»	2,555 »	929	34	2751	»	»	2,920 »	1,021	—
2715	»	»	2,571 »	740	05	2752	»	»	2,923 »	1,023	05
2716	»	»	2,588 »	1,377	83	2753	»	»	2,924 »	1,096	50
2717	»	»	2,594 »	850	55	2754	»	»	2,927 »	816	05
2718	»	»	2,594 »	943	—	2755	»	»	2,928 »	1,024	80
2719	»	»	2,636 »	1,233	33	2756	»	»	2,930 »	1,035	20

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *specialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2757	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	2,938 t.	1,018	10	2794	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	3,124 t.	904	56
2758	»	»	2,939 »	936	85	2795	»	»	3,155 »	955	—
2759	»	»	2,943 »	916	50	2796	»	»	3,272 »	1,022	45
2760	»	»	2,947 »	859	45	2797	»	»	3,540 »	929	10
2761	»	»	2,952 »	952	80	2798	»	»	3,625 »	1,110	95
2762	»	»	2,957 »	1,025	55	2799	»	»	3,711 »	841	35
2763	»	»	2,957 »	848	35	2800	»	»	3,744 »	1,324	75
2764	»	»	2,963 »	1,454	30	2801	»	»	3,884 »	1,437	30
2765	»	»	2,966 »	1,019	50	2802	»	»	4,146 »	912	75
2766	»	»	2,976 »	1,078	80	2803	»	»	4,254 »	894	45
2767	»	»	2,976 »	1,078	80	2804	»	»	4,288 »	946	25
2768	»	»	2,984 »	1,247	76	2805	»	»	4,363 »	967	95
2769	»	»	2,986 »	892	—	2806	»	»	4,562 »	1,140	50
2770	»	»	2,987 »	1,024	—	2807	»	»	4,725 »	1,481	—
2771	»	»	2,988 »	1,083	15	2808	»	»	4,727 »	1,566	15
2772	»	»	2,992 »	1,083	15	2809	»	»	4,791 »	1,581	10
2773	»	»	2,996 »	842	60	2810	»	»	4,792 »	1,150	05
2774	»	»	2,997 »	1,112	90	2811	»	»	4,804 »	1,201	—
2775	»	»	3,000 »	1,087	50	2812	»	»	4,832 »	1,160	95
2776	»	»	3,000 »	1,087	50	2813	»	»	4,900 »	1,588	20
2777	»	»	3,007 »	1,441	56	2814	»	»	4,910 »	1,471	85
2778	»	»	3,014 »	847	—	2815	»	»	4,978 »	1,342	90
2779	»	»	3,016 »	1,093	30	2816	»	»	5,214 »	1,490	65
2780	»	»	3,016 »	1,093	30	2817	Ulkotyönt. y. m.	»	300 p.	546	—
2781	»	»	3,018 »	1,033	75	2818	»	»	300 »	660	—
2782	»	»	3,024 »	1,096	20	2819	»	»	300 »	600	—
2783	»	»	3,031 »	927	50	2820	»	»	300 »	600	—
2784	»	»	3,032 »	1,500	30	2821	»	»	300 »	660	—
2785	»	»	3,038 »	1,044	25	2822	»	»	300 »	660	—
2786	»	»	3,038 »	1,454	43	2823	»	»	300 »	690	—
2787	»	»	3,048 »	1,047	65	2824	»	»	300 »	690	—
2788	»	»	3,050 »	1,459	05	2825	»	»	300 »	690	—
2789	»	»	3,051 »	993	75	2826	»	»	300 »	750	—
2790	»	»	3,066 »	1,601	61	2827	»	»	300 »	750	—
2791	»	»	3,069 »	986	70	2828	»	»	300 »	750	—
2792	»	»	3,070 »	1,477	83	2829	»	»	300 »	782	—
2793	»	»	3,095 »	1,531	50	2830	»	»	300 »	840	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
2831	Ulkotyönt. y. m.	m.	300 p.	858	65	2868	Ulkotyönt. y. m.	m.	300 p.	1,737	55
2832	»	»	300 »	968	45	2869	»	»	2,534 t.	498	50
2833	»	»	300 »	924	—	2870	»	»	2,543 »	711	75
2834	»	»	300 »	900	—	2871	»	»	2,552 »	765	60
2835	»	»	300 »	900	—	2872	»	»	2,570 »	941	55
2836	»	»	300 »	924	—	2873	»	»	2,576 »	846	45
2837	»	»	300 »	924	—	2874	»	»	2,604 »	642	—
2838	»	»	300 »	924	—	2875	»	»	2,716 »	1,273	05
2839	»	»	300 »	960	—	2876	»	»	2,716 »	1,085	25
2840	»	»	300 »	975	—	2877	»	»	2,765 »	701	90
2841	»	»	300 »	810	—	2878	»	»	2,782 »	1,186	80
2842	»	»	300 »	690	—	2879	»	»	2,784 »	1,185	68
2843	»	»	300 »	1,500	—	2880	»	»	2,834 »	1,164	54
2844	»	»	300 »	1,080	—	2881	»	»	2,858 »	1,152	68
2845	»	»	300 »	900	—	2882	»	»	2,864 »	945	28
2846	»	»	300 »	750	—	2883	»	»	2,870 »	856	24
2847	»	»	300 »	762	50	2884	»	»	2,884 »	885	70
2848	»	»	300 »	900	—	2885	»	»	2,944 »	940	29
2849	»	»	300 »	942	47	2886	»	»	2,949 »	977	79
2850	»	»	309 »	1,080	—	2887	»	»	2,957 »	919	92
2851	»	»	300 »	600	—	2888	»	»	2,964 »	968	68
2852	»	»	300 »	924	—	2889	»	»	2,964 »	1,154	28
2853	»	»	300 »	600	—	2890	»	»	2,969 »	764	—
2854	»	»	300 »	1,178	50	2891	»	»	2,978 »	960	84
2855	»	»	300 »	690	—	2892	»	»	2,987 »	987	08
2856	»	»	300 »	660	—	2893	»	»	2,992 »	628	35
2857	»	»	300 »	901	52	2894	»	»	3,000 »	1,776	—
2858	»	»	300 »	690	—	2895	»	»	3,000 »	810	—
2859	»	»	300 »	1,034	25	2896	»	»	3,000 »	1,080	—
2860	»	»	300 »	1,143	75	2897	»	»	3,000 »	600	—
2861	»	»	300 »	2,820	—	2898	»	»	3,000 »	720	—
2862	»	»	300 »	1,388	35	2899	»	»	3,000 »	900	—
2863	»	»	300 »	1,320	—	2900	»	»	3,000 »	900	—
2864	»	»	300 »	1,500	—	2901	»	»	3,090 »	690	—
2865	»	»	300 »	1,202	25	2902	»	»	3,000 »	540	—
2866	»	»	300 »	1,094	15	2903	»	»	3,000 »	870	—
2867	»	»	300 »	1,317	72	2904	»	»	3,000 »	870	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2905	Ulkotyönt. y. m.	m.	3,000 t.	750	—
2906	»	»	3,000 »	984	—
2907	»	»	3,000 »	870	—
2908	»	»	3,000 »	750	—
2909	»	»	3,000 »	1,248	—
2910	»	»	3,000 »	570	—
2911	»	»	3,000 »	390	—
2912	»	»	3,020 »	747	50
2913	»	»	3,021 »	906	30
2914	»	»	3,026 »	926	25
2915	»	»	3,030 »	660	—
2916	»	»	3,033 »	926	25
2917	»	»	3,034 »	669	75
2918	»	»	3,040 »	395	20
2919	»	»	3,077 »	923	10
2920	»	»	3,119 »	935	70
2921	»	»	3,123 »	1,036	24
2922	»	»	3,158 »	870	80
2923	»	»	3,162 »	753	75
2924	»	»	3,192 »	776	45
2925	»	»	3,222 »	805	60
2926	»	»	3,277 »	842	95
2927	»	»	3,289 »	882	70
2928	»	»	3,312 »	797	25
2929	»	»	3,315 »	803	75
2930	»	»	3,366 »	1,041	75
2931	»	»	3,767 »	1,198	75
2932	»	»	3,828 »	1,033	35
2933	»	»	4,206 »	1,510	50
2934	»	n.	300 p.	840	—
2935	»	»	2,670 t.	400	40
2936	»	»	2,926 »	643	60
2937	»	»	2,978 »	402	—
2938	»	»	3,014 »	428	40
2939	»	»	3,020 »	422	80
2940	»	»	3,145 »	540	—
2941	Ulkotyönt. y. m.	n.	3,162 t.	542	70
2942	»	»	3,162 »	542	70
	Yhteensä	—	—	**449,172**	**17**
	1,132 työntekijää	—	—	535,009	96
	Kaiken kaikkiaan	—	—	**2,275,737**	**23**
	Viipurin lääni.				
	Puuhiomo-osasto.				
2943	Esimies	m.	275 p.	2,458	95
2944	»	»	275 »	2,753	55
2945	»	»	297 »	1,497	63
2946	»	»	300 »	2,160	—
2947	»	»	300 »	1,800	—
2948	»	»	300 »	1,970	—
2949	»	»	300 »	4,200	—
2950	»	»	300 »	1,200	—
2951	»	»	300 »	1,320	—
2952	»	»	300 »	3,190	15
2953	»	»	300 »	1,320	—
2954	»	»	300 »	1,910	—
2955	»	»	300 »	3,300	—
2956	»	»	300 »	1,680	—
2957	»	»	300 »	2,160	—
2958	»	»	300 »	3,600	—
2959	»	»	300 »	1,200	—
2960	»	»	300 »	1,200	—
2961	»	»	300 »	1,728	—
2962	»	»	300 »	1,549	40
2963	»	»	300 »	3,195	15
2964	»	»	300 »	3,000	—
2965	»	»	300 »	1,320	—
2966	»	»	325 »	1,348	50
2967	»	»	332 »	1,357	65
2968	»	»	360 »	2,135	40
2969	»	»	360 »	2,135	40

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
2970	Esimies	m.	2,780 t.	1,555	—	3007	Hiomopuiden muokk.	m.	300 p.	1,962	60
2971	»	»	2,821 »	988	60	3008	»	»	300 »	1,737	30
2972	»	»	2,852 »	1,451	65	3009	»	»	300 »	1,719	45
2973	»	»	2,888 »	1,814	—	3010	»	»	300 »	1,610	45
2974	»	»	2,906 »	1,774	—	3011	»	»	300 »	1,606	35
2975	»	»	2,908 »	1,805	15	3012	»	»	300 »	1,975	20
2976	»	»	2,912 »	2,216	—	3013	»	»	300 »	1,934	70
2977	»	»	2,930 »	1,618	95	3014	»	»	300 »	1,719	45
2978	»	»	2,962 »	1,484	60	3015	»	»	300 »	1,604	10
2979	»	»	2,986 »	1,461	10	3016	»	»	300 »	1,628	30
2980	»	»	3,030 »	1,174	50	3017	»	»	300 »	1,962	80
2981	»	»	3,253 »	1,618	60	3018	»	»	300 »	1,964	25
2982	»	»	3,344 »	1,146	—	3019	»	»	300 »	1,474	17
2983	»	»	3,433 »	1,817	47	3020	»	»	300 »	1,610	50
2984	»	»	3,450 »	1,240	80	3021	»	»	300 »	1,965	96
2985	»	»	3,600 »	1,348	80	3022	»	»	300 »	1,868	30
2986	»	»	3,840 »	1,934	90	3023	»	»	300 »	1,866	75
2987	»	»	3,840 »	1,956	80	3024	»	»	300 »	1,737	30
2988	»	»	3,853 »	2,054	20	3025	»	»	300 »	900	—
2989	»	»	3,995 »	2,007	15	3026	»	»	300 »	825	—
2990	Hiomopuiden muokk.	»	275 p.	1,808	25	3027	»	»	300 »	1,615	10
2991	»	»	282 »	838	—	3028	»	»	300 »	1,937	—
2992	»	»	300 »	1,500	—	3029	»	»	300 »	1,377	20
2993	»	»	300 »	1,366	05	3030	»	»	300 »	1,374	90
2994	»	»	300 »	1,329	—	3031	»	»	300 »	1,356	35
2995	»	»	300 »	1,351	25	3032	»	»	300 »	1,369	45
2996	»	»	300 »	1,356	70	3033	»	»	300 »	900	—
2997	»	»	300 »	1,349	20	3034	»	»	300 »	1,935	50
2998	»	»	300 »	750	—	3035	»	»	300 »	1,962	60
2999	»	»	300 »	889	70	3036	»	»	300 »	1,717	97
3000	»	»	300 »	1,938	60	3037	»	»	300 »	750	—
3001	»	»	300 »	1,933	—	3038	»	»	302 »	1,381	67
3002	»	»	300 »	1,894	80	3039	»	»	302 »	1,364	57
3003	»	»	300 »	1,200	—	3040	»	»	302 »	1,611	65
3004	»	»	300 »	1,372	20	3041	»	»	302 »	1,408	37
3005	»	»	300 »	1,368	25	3042	»	»	302 »	1,383	27
3006	»	»	300 »	1,010	85	3043	»	»	324 »	911	80

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3044	Hiomopuiden muokk.	m.	338 p.	1,254	15	3081	Hiomopuiden muokk.	m.	3,057 t.	1,528	50
3045	»	»	2,520 t.	706	55	3082	»	»	3,058 »	913	80
3046	»	»	2,526 »	1,040	90	3083	»	»	3,059 »	1,265	65
3047	»	»	2,543 »	1,169	80	3084	»	»	3,059 »	1,265	60
3048	»	»	2,667 »	1,095	80	3085	»	»	3,059 »	1,264	60
3049	»	»	2,674 »	729	90	3086	»	»	3,109 »	1,007	85
3050	»	»	2,761 »	627	80	3087	»	»	3,122 »	933	90
3051	»	»	2,767 »	726	80	3088	»	»	3,162 »	1,299	05
3052	»	»	2,780 »	1,133	55	3089	»	»	3,162 »	1,298	45
3053	»	»	2,810 »	1,088	75	3090	»	»	3,162 »	1,299	05
3054	»	»	2,887 »	910	05	3091	»	»	3,162 »	1,299	05
3055	»	»	2,895 »	1,197	05	3092	»	»	3,162 »	1,299	05
3056	»	»	2,932 »	1,560	—	3093	»	»	3,162 »	1,299	05
3057	»	»	2,932 »	1,560	—	3094	»	»	3,162 »	1,299	05
3058	»	»	2,932 »	1,560	—	3095	»	»	3.162 »	1,299	05
3059	»	»	2,932 »	1,560	—	3096	»	»	3,162 »	1,298	45
3060	»	»	2,932 »	1,500	—	3097	»	»	3,162 »	1,299	05
3061	»	»	2,932 »	1,560	—	3098	»	»	3,162 »	1,299	05
3062	»	»	2,932 »	1,560	—	3099	»	»	3,162 »	1,298	45
3063	»	»	2,932 »	1,560	—	3100	»	»	3,162 »	1,298	45
3064	»	»	2,932 »	1,500	—	3101	»	»	3,162 »	1,299	05
3065	»	»	2,932 »	1,500	—	3102	»	»	3,162 »	1,299	05
3066	»	»	2,932 »	1,560	—	8103	»	»	3,200 »	1,357	70
3067	»	»	2,932 »	1,560	—	3104	»	»	3,240 »	1,017	90
3068	»	»	2,950 »	1,060	95	3105	»	»	3,240 »	1,058	90
3069	»	»	2,990 »	1,463	50	3106	»	»	3,247 »	1,019	55
3070	»	»	2,990 »	1,573	50	3107	»	»	3,247 »	1,020	70
3071	»	»	2,990 »	1,463	50	3108	»	»	3,270 »	1,410	65
3072	»	»	2,990 »	1,573	50	3109	»	»	3,272 »	1,028	60
3073	»	»	3,000 »	1,463	50	3110	»	»	3,282 »	1,028	60
3074	»	»	3,010 »	1,088	50	3111	»	»	3,282 »	1,146	95
3075	»	»	3,012 »	1,242	45	3112	»	»	3,292 »	1,536	—
3076	»	»	3,015 »	1,612	35	3113	»	»	3,427 »	962	76
3077	»	»	3,042 »	1,188	55	3114	»	»	3,448 »	1,139	90
3078	»	»	3,043 »	1,117	60	3115	»	»	3,465 »	990	—
3079	»	»	3,051 »	1,175	90	3116	»	»	3,780 »	1,044	—
3080	»	»	3,054 »	1,176	30	3117	»	»	3,780 »	1,080	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*		Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*		Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*			Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*			Mk. *Francs.*	p. *c.*
3118	Hiomopuiden muokk.	m.	3,780	t.	1,044	—	3155	Slipare	m.	300	p.	1,044	—
3119	»	»	3,780	»	990	—	3156	»	»	300	»	1,799	19
3120	»	»	3,815	»	865	08	3157	»	»	300	»	1,743	99
3121	»	»	3,831	»	537	50	3158	»	»	300	»	1,775	66
3122	»	»	4,651	»	1,209	36	3159	»	»	300	»	1,761	59
3123	»	»	4,669	»	1,216	78	3160	»	»	300	»	1,761	99
3124	»	n.	300	p.	540	—	3161	»	»	300	»	1,095	40
3125	»	»	300	»	540	—	3162	»	»	300	»	1,113	—
3126	»	»	300	»	543	60	3163	»	»	300	»	765	—
3127	Keittimötyönt.....	m.	275	»	1,487	73	3164	»	»	300	»	1,747	52
3128	»	»	300	»	720	—	3165	»	»	300	»	1,772	19
3129	»	»	300	»	1,597	56	3166	»	»	300	»	1,679	22
3130	»	»	300	»	1,589	83	3167	»	»	300	»	1,743	66
3131	»	»	300	»	1,588	23	3168	»	»	300	»	1,974	89
3132	»	»	300	»	1,595	29	3169	»	»	300	»	1,772	71
3133	»	»	300	»	1,590	88	3170	»	»	300	»	1,981	14
3134	»	»	2,728	t.	800	30	3171	»	»	300	»	2,085	68
3135	»	»	2,796	»	747	50	3172	»	»	300	»	1,758	19
3136	»	»	2,906	»	726	27	3173	»	»	300	»	1,971	09
3137	»	»	3,399	»	921	15	3174	»	»	300	»	1,730	39
3138	»	»	3,732	»	1,017	35	3175	»	»	309	»	1,371	28
3139	»	»	3,792	»	778	40	3176	»	»	312	»	1,097	55
3140	Hioja	»	278	p.	978	50	3177	»	»	314	»	1,192	45
3141	»	»	281	»	1,267	70	3178	»	»	319	»	1,197	55
3142	»	»	282	»	1,025	70	3179	»	»	320	»	834	75
3143	»	»	285	»	939	40	3180	»	»	320	»	836	—
3144	»	»	290	»	1,313	03	3181	»	»	322	»	1,331	—
3145	»	»	290	»	1,090	17	3182	»	»	322	»	1,289	35
3146	»	»	293	»	1,358	85	3183	»	»	324	»	1,301	25
3147	»	»	294	»	1,365	98	3184	»	»	324	»	1,403	—
3148	»	»	294	»	1,374	26	3185	»	»	329	»	1,244	65
3149	»	»	296	»	1,116	26	3186	»	»	330	»	1,076	60
3150	»	»	296	»	1,334	43	3187	»	»	338	»	1,274	25
3151	»	»	299	»	1,140	77	3188	»	»	372	»	1,299	23
3152	»	»	300	»	1,020	—	3189	»	»	2,508	t.	638	—
3153	»	»	300	»	1,020	—	3190	»	»	2,522	»	1,296	—
3154	»	»	300	»	1,652	14	3191	»	»	2,594	»	1,117	58

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3192	Hioja	m.	2,602 t.	1,124	90	3229	Hioja	m.	3,008 t.	1,351	25
3193	»	»	2,616 »	1,121	34	3230	»	»	3,024 »	1,141	65
3194	»	»	2,641 »	1,122	40	3231	»	»	3,028 »	1,350	50
3195	»	»	2,715 »	786	30	3232	»	»	3,035 »	1,107	72
3196	»	»	2,756 »	1,255	55	3233	»	»	3,041 »	1,150	65
3197	»	»	2,780 »	1,207	85	3234	»	»	3,044 »	965	—
3198	»	»	2,784 »	1,427	—	3235	»	»	3,077 »	1,408	65
3199	»	»	2,784 »	1,251	40	3236	»	»	3,110 »	810	55
3200	»	»	2,788 »	749	50	3237	»	»	3,111 »	936	95
3201	»	»	2,792 »	1,203	10	3238	»	»	3,130 »	1,077	49
3202	»	»	2,798 »	1,260	59	3239	»	»	3,148 »	1,004	93
3203	»	»	2,806 »	1,218	20	3240	»	»	3,150 »	1,195	20
3204	»	»	2,808 »	1,215	15	3241	»	»	3,162 »	1,299	05
3205	»	»	2,810 »	1,219	64	3242	»	»	3,197 »	996	82
3206	»	»	2,814 »	1,219	85	3243	»	»	3,212 »	910	39
3207	»	»	2,816 »	1,200	99	3244	»	»	3,259 »	1,061	70
3208	»	»	2,816 »	1,204	75	3245	»	»	3,270 »	899	35
3209	»	»	2,818 »	1,221	40	3246	»	»	3,284 »	1,098	50
3210	»	»	2,822 »	1,446	—	3247	»	»	3,300 »	1,173	60
3211	»	»	2,824 »	1,187	—	3248	»	»	3,468 »	1,226	20
3212	»	»	2,826 »	1,270	05	3249	»	»	3,477 »	1,241	04
3213	»	»	2,828 »	1,215	35	3250	»	»	3,488 »	1,438	45
3214	»	»	2,838 »	1,161	—	3251	»	»	3,605 »	1,245	40
3215	»	»	2,854 »	938	70	3252	»	»	3,612 »	1,229	70
3216	»	»	2,854 »	1,264	85	3253	»	»	3,663 »	1,339	20
3217	»	»	2,858 »	1,243	85	3254	»	»	3,676 »	1,309	30
3218	»	»	2,872 »	1,224	05	3255	»	»	3,719 »	1,007	60
3219	»	»	2,876 »	1,400	42	3256	»	»	3,724 »	967	55
3220	»	»	2,884 »	1,304	15	3257	»	»	3,732 »	992	65
3221	»	»	2,936 »	1,177	80	3258	»	»	3,736 »	1,438	55
3222	»	»	2,945 »	1,312	80	3259	»	»	3,740 »	1,397	60
3223	»	»	2,959 »	1,195	—	3260	»	»	3,742 »	1,014	60
3224	»	»	2,972 »	1,325	40	3261	»	»	3,773 »	1,420	85
3225	»	»	2,972 »	1,209	—	3262	»	»	3,828 »	870	75
3226	»	»	2,983 »	1,332	60	3263	»	»	3,861 »	1,160	70
3227	»	»	2,987 »	1,219	75	3264	»	»	3,864 »	1,138	—
3228	»	»	3,000 »	1,200	—	3265	»	»	3,864 »	1,138	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3266	Hioja	m.	3,874 t.	1,138	—	3303	Vanukkeen valmistaja	m.	300 p.	1,725	23
3267	»	»	3,894 »	885	35	3304	»	»	300 »	1,742	29
3268	»	»	3,948 »	1,155	—	3305	»	»	300 »	1,668	29
3269	»	»	3,951 »	918	50	3306	»	»	300 »	882	—
3270	Vanukkeen valmistaja	»	271 p.	956	45	3307	»	»	300 »	840	—
3271	»	»	272 »	899	80	3308	»	»	300 »	540	—
3272	»	»	275 »	1,190	23	3309	»	»	300 »	1,763	28
3273	»	»	275 »	2,458	95	3310	»	»	300 »	702	65
3274	»	»	285 »	967	80	3311	»	»	300 »	1,425	75
3275	»	»	286 »	486	10	3312	»	»	300 »	1,420	12
3276	»	»	287 »	897	—	3313	»	»	300 »	1,685	42
3277	»	»	288 »	866	20	3314	»	»	300 »	1,512	70
3278	»	»	288 »	1,677	33	3315	»	»	300 »	675	—
3279	»	»	288 »	778	65	3316	»	»	300 »	1,046	91
3280	»	»	289 »	938	35	3317	»	»	300 »	706	59
3281	»	»	299 »	756	80	3318	»	»	300 »	703	—
3282	»	»	300 »	1,284	—	3319	»	»	300 »	870	—
3283	»	»	300 »	840	—	3320	»	»	300 »	870	—
3284	»	»	300 »	1,004	25	3321	»	»	302 »	1,141	60
3285	»	»	300 »	1,562	25	3322	»	»	302 »	731	45
3286	»	»	300 »	1,600	—	3323	»	»	302 »	889	05
3287	»	»	300 »	2,036	14	3324	»	»	302 »	754	70
3288	»	»	300 »	1,764	74	3325	»	»	306 »	912	25
3289	»	»	300 »	1,687	04	3326	»	»	307 »	894	55
3290	»	»	300 »	750	—	3327	»	»	308 »	828	05
3291	»	»	300 »	975	—	3328	»	»	308 »	1,020	—
3292	»	»	300 »	1,499	34	3329	»	»	309 »	867	60
3293	»	»	300 »	957	—	3330	»	»	309 »	843	95
3294	»	»	300 »	900	—	3331	»	»	310 »	928	95
3295	»	»	300 »	2,182	66	3332	»	»	310 »	811	10
3296	»	»	300 »	1,168	70	3333	»	»	311 »	1,364	—
3297	»	»	300 »	1,080	—	3334	»	»	311 »	941	50
3298	»	»	300 »	1,034	50	3335	»	»	314 »	979	50
3299	»	»	300 »	1,281	58	3336	»	»	316 »	1,008	75
3300	»	»	300 »	750	—	3337	»	»	317 »	764	05
3301	»	»	300 »	675	—	3338	»	»	318 »	991	40
3302	»	»	300 »	675	—	3339	»	»	318 »	1,115	40

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tuntieja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tuntieja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3340	Vanukkeen valmistaja	m.	319 p.	834	25	3377	Vanukkeen valmistaja	m.	2,798 t.	1,613	33
3341	»	»	321 »	962	50	3378	»	»	2,800 »	875	—
3342	»	»	323 »	974	05	3379	»	»	2,806 »	1,438	—
3343	»	»	325 »	896	35	3380	»	»	2,810 »	1,440	—
3344	»	»	326 »	1,075	06	3381	»	»	2,820 »	1,445	—
3345	»	»	328 »	1,089	90	3382	»	»	2,820 »	1,094	35
3346	»	»	329 »	910	05	3383	»	»	2,826 »	1,448	—
3347	»	»	329 »	935	60	3384	»	»	2,828 »	1,097	20
3348	»	»	332 »	1,100	45	3385	»	»	2,842 »	960	40
3349	»	»	332 »	1,142	80	3386	»	»	2,846 »	1,374	30
3350	»	»	347 »	1,136	22	3387	»	»	2,846 »	1.103	75
3351	»	»	2,532 t.	633	—	3388	»	»	2,852 »	1,616	70
3352	»	»	2,544 »	572	20	3389	»	»	2,858 »	1,108	10
3353	»	»	2,568 »	381	—	3390	»	»	2,886 »	961	50
3354	»	»	2,569 »	919	57	3391	»	»	2,888 »	998	77
3355	»	»	2,570 »	1,003	70	3392	»	»	2,913 »	956	20
3356	»	»	2,571 »	715	40	3393	»	»	2,920 »	785	35
3357	»	»	2,576 »	1,323	—	3394	»	»	2,928 »	1,173	90
3358	»	»	2,660 »	657	45	3395	»	»	2,949 »	788	70
3359	»	»	2,676 »	735	90	3396	»	»	2,964 »	1,068	40
3360	»	»	2,718 »	849	20	3397	»	»	2,981 »	1,056	64
3161	»	»	2,720 »	1,594	75	3398	»	»	3,005 »	1,427	75
3362	»	»	2,722 »	1,452	90	3399	»	»	3,011 »	1,057	24
3363	»	»	2,722 »	1,384	—	3400	»	»	3,024 »	1,259	63
3364	»	»	2,726 »	988	25	3401	»	»	3,025 »	950	80
3365	»	»	2,730 »	989	70	3402	»	»	3,032 »	957	35
3366	»	»	2,738 »	1,455	40	3403	»	»	3,033 »	671	55
3367	»	»	2,748 »	929	74	3404	»	»	3,045 »	956	60
3368	»	»	2,756 »	948	80	3405	»	»	3,057 »	1,004	70
3369	»	»	2,764 »	1,417	—	3406	»	»	3,098 »	1,376	40
3370	»	»	2,770 »	1,460	70	3407	»	»	3,102 »	728	75
3371	»	»	2,782 »	1,426	—	3408	»	»	3,124 »	1,246	98
3372	»	»	2,782 »	765	35	3409	»	»	3,125 »	1,078	30
3373	»	»	2,782 »	1,563	20	3410	»	»	3,151 »	1,354	56
3374	»	»	2,788 »	871	50	3411	»	»	3,179 »	1,308	90
3375	»	»	2,790 »	1,589	05	3412	»	»	3,202 »	1,430	66
3376	»	»	2,792 »	1,810	15	3413	»	»	3,238 »	1,165	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
3414	Vanukkeen valmistaja	m.	3,249 t.	1,283	85	3451	Vanukkeen valmistaja	n.	275 p.	686	22
3415	»	»	3,319 »	934	02	3452	»	»	275 »	635	94
3416	»	»	3,388 »	1,395	35	3453	»	»	275 »	425	25
3417	»	»	3,421 »	1,282	62	3454	»	»	275 »	662	86
3418	»	»	3,489 »	763	20	3455	»	»	275 »	633	75
3419	»	»	3,600 »	890	—	3456	»	»	275 »	623	24
3420	»	»	3,620 »	1,253	—	3457	»	»	275 »	429	80
3421	»	»	3,716 »	798	60	3458	»	»	277 »	441	75
3422	»	»	3,750 »	924	—	3459	»	»	278 »	431	90
3423	»	»	3,750 »	924	—	3460	»	»	278 »	445	20
3424	»	»	3,764 »	1,395	15	3461	»	»	280 »	431	70
3425	»	»	3,780 »	758	40	3462	»	»	281 »	428	15
3426	»	»	3,809 »	1,249	55	3463	»	»	283 »	424	10
3427	»	»	3,834 »	1,290	10	3464	»	»	284 »	438	30
3428	»	»	3,864 »	1,413	05	3465	»	»	285 »	451	30
3429	»	»	3,880 »	1,361	15	3466	»	»	285 »	415	80
3430	»	»	3,925 »	1,863	50	3467	»	»	287 »	454	80
3431	»	»	3,926 »	1,475	50	3468	»	»	287 »	447	75
3432	»	»	3,934 »	1,349	75	3469	»	»	288 »	530	35
3433	»	»	3,944 »	2,012	40	3470	»	»	288 »	526	—
3434	»	»	3,951 »	1,563	15	3471	»	»	288 »	511	40
3435	»	»	3,962 »	1,457	90	3472	»	»	288 »	713	85
3436	»	»	3,996 »	666	—	3473	»	»	288 »	473	05
3437	»	»	3,997 »	1,790	70	3474	»	»	288 »	611	05
3438	»	»	4,040 »	1,358	20	3475	»	»	288 »	535	70
3439	»	»	4,050 »	1,761	20	3476	»	»	288 »	385	69
3440	»	»	4,096 »	2,288	95	3477	»	»	288 »	508	50
3441	»	n.	270 p.	594	—	3478	»	»	288 »	542	95
3442	»	»	270 »	601	35	3479	»	»	288 »	575	20
3443	»	»	271 »	602	35	3480	»	»	288 »	633	55
3444	»	»	272 »	604	05	3481	»	»	288 »	595	55
3445	»	»	272 »	407	60	3482	»	»	288 »	587	75
3446	»	»	272 »	490	10	3483	»	»	288 »	795	51
3447	»	»	272 »	571	90	3484	»	»	288 »	586	35
3448	»	»	274 »	410	75	3485	»	»	288 »	618	38
3449	»	»	274 »	609	85	3486	»	»	288 »	467	85
3450	»	»	274 »	421	40	3487	»	»	288 »	663	60

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
3488	Vanukkeen valmistaja	n.	288 p.	937	11	3525	Vanukkeen valmistaja	n.	300 p.	755	76
3489	»	»	289 »	457	50	3526	»	»	300 »	756	32
3490	»	»	289 »	433	45	3527	»	»	300 »	777	02
3491	»	»	289 »	433	50	3528	»	»	300 »	690	57
3492	»	»	290 »	439	60	3529	»	»	300 »	654	45
3493	»	»	290 »	442	60	3530	»	»	300 »	531	—
3494	»	»	292 »	492	20	3531	»	»	300 »	501	—
3495	»	»	293 »	579	09	3532	»	»	300 »	884	39
3496	»	»	294 »	458	—	3533	»	»	300 »	870	91
3497	»	»	294 »	443	50	3534	»	»	300 »	922	49
3498	»	»	294 »	450	40	3535	»	»	300 »	913	72
3499	»	»	294 »	441	75	3536	»	»	300 »	902	80
3500	»	»	294 »	444	75	3537	»	»	300 »	910	18
3501	»	»	295 »	471	40	3538	»	»	300 »	969	79
3502	»	»	296 »	469	50	3539	»	»	300 »	967	97
3503	»	»	297 »	472	60	3540	»	»	300 »	793	17
3504	»	»	297 »	461	30	3541	»	»	300 »	790	75
3505	»	»	297 »	460	75	3542	»	»	300 »	741	50
3506	»	»	298 »	446	30	3543	»	»	300 »	719	94
3507	»	»	298 »	452	75	3544	»	»	300 »	733	20
3508	»	»	298 »	446	65	3545	»	»	300 »	600	—
3509	»	»	298 »	461	75	3546	»	»	300 »	690	54
3510	»	»	298 »	472	20	3547	»	»	300 «	656	52
3511	»	»	298 »	458	45	3548	»	»	300 »	688	20
3512	»	»	299 »	448	—	3549	»	»	300 »	690	84
3513	»	»	299 »	463	70	3550	»	»	300 »	885	95
3514	»	»	300 »	712	—	3551	»	»	300 »	875	37
3515	»	»	300 »	689	06	3552	»	»	300 »	896	18
3516	»	»	300 »	510	—	3553	»	»	300 »	807	69
3517	»	»	300 »	420	—	3554	»	»	300 »	792	—
3518	»	»	300 »	739	71	3555	»	»	300 »	757	25
3519	»	»	300 »	649	43	3556	»	»	300 »	560	90
3520	»	»	300 »	450	—	3557	»	»	300 »	829	21
3521	»	»	300 »	748	39	3558	»	»	300 »	822	81
3522	»	»	300 »	740	25	3559	»	»	300 »	745	23
3523	»	»	300 »	745	13	3560	»	»	300 »	682	58
3524	»	»	300 »	775	22	3561	»	»	300 »	633	50

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3562	Vanukkeen valmistaja	n.	300 p.	628	—	3599	Vanukkeen valmistaja	n.	300 p.	480	—
3563	»	»	300 »	804	85	3600	»	»	300 »	480	—
3564	»	»	300 »	666	—	3601	»	»	300 »	480	—
3565	»	»	300 »	650	06	3602	»	»	300 »	450	—
3566	»	»	300 »	676	65	3603	»	»	300 »	480	—
3567	»	»	300 »	450	—	3604	»	»	300 »	480	—
3568	»	»	300 »	477	87	3605	»	»	300 »	480	—
3569	»	»	300 »	586	60	3606	»	»	300 »	441	—
3570	»	»	300 »	634	21	2607	»	»	300 »	491	60
3571	»	»	300 »	600	—	3608	»	»	300 »	465	—
3572	»	»	300 »	475	55	3609	»	»	300 »	495	—
3573	»	»	300 »	525	43	3610	»	»	300 »	465	—
3574	»	»	300 »	563	54	3611	»	»	300 »	561	08
3575	»	»	300 »	480	—	3612	»	»	300 »	848	03
3576	»	»	300 »	640	60	3613	»	»	300 »	755	15
3377	»	»	300 »	601	69	3614	»	»	300 »	742	35
3578	»	»	300 »	480	—	3615	»	»	300 »	450	—
3579	»	»	300 »	480	—	3616	»	»	300 »	450	—
3580	»	»	300 »	420	—	3617	»	»	300 »	744	30
3581	»	»	300 »	450	—	3618	»	»	300 »	735	15
3882	»	»	300 »	450	—	3619	»	»	300 »	728	90
3583	»	»	300 »	465	—	3620	»	»	300 »	450	—
3584	»	»	300 »	457	80	3621	»	»	300 »	480	—
5585	»	»	300 »	1,019	61	3622	»	»	300 »	450	—
3586	»	»	300 »	450	—	3623	»	»	300 »	753	75
3587	»	»	300 »	693	15	3624	»	»	300 »	840	40
3588	»	»	300 »	667	—	3625	»	»	300 »	655	60
3589	»	»	300 »	667	40	3626	»	»	300 »	652	29
3590	»	»	300 »	644	37	3627	»	»	300 »	774	24
3591	»	»	300 »	714	20	3628	»	»	300 »	420	—
3592	»	»	300 »	616	56	3629	»	»	300 »	641	65
3593	»	»	300 »	565	77	3630	»	»	300 »	600	—
3594	»	»	300 »	480	—	3631	»	»	300 »	657	80
3595	»	»	300 »	480	—	3632	»	»	300 »	480	—
3596	»	»	300 »	480	—	3633	»	»	300 »	675	31
3597	»	»	300 »	533	75	3634	»	»	300 »	635	86
3598	»	»	300 »	480	—	3635	»	»	300 »	724	65

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3636	Vanukkeen valmistaja	n.	300 p.	682	58	3673	Vanukkeen valmistaja	n.	303 p.	453	65
3637	»	»	300 »	505	50	3674	»	»	303 »	454	50
3638	»	»	300 »	595	30	3675	»	»	303 »	471	40
3639	»	»	300 »	726	46	3676	»	»	303 »	470	90
3640	»	»	300 »	770	63	3677	»	»	304 »	455	20
3641	»	»	300 »	901	96	3678	»	»	304 »	476	—
3642	»	»	300 »	994	91	3679	»	»	304 »	456	—
3643	»	»	300 »	970	84	3680	»	»	305 »	457	10
3644	»	»	300 »	645	80	3681	»	»	305 »	428	65
3645	»	»	300 »	575	60	3682	»	»	305 »	457	45
3646	»	»	300 »	576	—	3683	»	»	306 »	458	50
3647	»	»	300 »	656	52	3684	»	»	306 »	465	55
3648	»	»	300 »	579	35	3685	»	»	306 »	474	30
3649	»	»	300 »	510	—	3686	»	»	314 »	538	85
3650	»	»	300 »	746	85	3687	»	»	325 »	530	10
3651	»	»	300 »	531	—	3688	»	»	332 »	629	30
3652	»	»	300 »	731	52	3689	»	»	339 »	556	89
3653	»	»	300 »	490	40	3690	»	»	341 »	559	67
3654	»	»	300 »	711	98	3691	»	»	343 »	564	50
3655	»	»	300 »	480	—	3692	»	»	344 »	565	27
3656	»	»	300 »	480	—	3693	»	»	344 »	564	07
3657	»	»	300 »	495	—	3694	»	»	346 »	562	80
3658	»	»	300 »	480	—	3695	»	»	362 »	560	24
3659	»	»	300 »	636	76	3696	»	»	589 »	589	22
3660	»	»	300 »	650	06	3697	»	»	2,500 t.	728	35
3661	»	»	300 »	480	—	3698	»	»	2,504 »	657	35
3662	»	»	300 »	749	36	3699	»	»	2,512 »	659	45
3663	»	»	300 »	643	05	3700	»	»	2,516 »	660	55
3664	»	»	300 »	581	97	3701	»	»	2,618 »	661	05
3665	»	»	300 »	654	10	3702	»	»	2,520 »	661	60
3666	»	»	300 »	702	46	3703	»	»	2,524 »	734	65
3667	»	»	300 »	801	12	3704	»	»	2,532 »	316	50
3668	»	»	300 »	464	55	3705	»	»	2,532 »	470	19
3669	»	»	301 »	485	95	3706	»	»	2,534 »	665	30
3670	»	»	302 »	468	10	3707	»	»	2,544 »	667	90
3671	»	»	302 »	467	25	3708	»	»	2,560 »	542	—
3672	»	»	302 »	457	90	3709	»	»	2,562 »	672	65

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3710	Vanukkeen valmistaja	n.	2,572 t.	367	80	3747	Vanukkeen valmistaja	n.	2,754 t.	500	52
3711	»	»	2,592 »	345	60	3748	»	»	2,762 »	659	—
3712	»	»	2,608 »	764	75	3749	»	»	2,782 »	446	80
3713	»	»	2,612 »	450	60	3750	»	»	2,788 »	689	95
3714	»	»	2,616 »	327	—	3751	»	»	2,793 »	480	44
3715	»	»	2,616 »	480	85	3752	»	»	2,799 »	695	05
3716	»	»	2,617 »	528	15	2753	»	»	2,805 »	694	70
3717	»	»	2,625 »	354	35	3754	»	»	2,809 »	662	55
3718	»	»	2,626 »	558	10	3755	»	»	2,816 »	376	75
3719	»	»	2,628 »	350	40	3756	»	»	2,819 »	700	15
3720	»	»	2,640 »	352	—	3757	»	»	2,824 »	701	40
3721	»	»	2,641 »	677	40	3758	»	»	2,832 »	377	60
3722	»	»	2,652 »	415	25	3759	»	»	2,832 »	699	50
3723	»	»	2,652 »	331	50	3760	»	»	2,856 »	685	50
3724	»	»	2,654 »	622	50	3761	»	»	2,859 »	673	05
3725	»	»	2,665 »	519	50	3762	»	»	2,875 »	709	95
3726	»	»	2,668 »	788	70	3763	»	»	2,875 »	502	74
3727	»	»	2,668 »	788	70	3764	»	»	2,882 »	703	30
3728	»	»	2,669 »	448	92	3765	»	»	2,906 »	719	15
3729	»	»	2,671 »	459	38	3766	»	»	2,907 »	569	50
3730	»	»	2,677 »	469	65	3767	»	»	2,908 »	516	81
3731	»	»	2,678 »	569	20	3768	»	»	2,910 »	539	65
3732	»	»	2,686 »	570	90	3769	»	»	2,919 »	579	10
3733	»	»	2,688 »	472	—	3770	»	»	2,930 »	762	90
3734	»	»	2,689 »	459	12	3771	»	»	2,931 »	574	80
3735	»	»	2,694 »	511	60	3772	»	»	2,931 »	469	20
3736	»	»	2,710 »	575	95	3773	»	»	2,935 »	736	70
3737	»	»	2,719 »	472	31	3774	»	»	2,938 »	699	50
3738	»	»	2,721 »	532	90	3775	»	»	2,940 »	470	—
3739	»	»	2,728 »	458	95	3776	»	»	2,945 »	542	20
3740	»	»	2,730 »	579	75	3777	»	»	2,947 »	695	50
3741	»	»	2,734 »	653	10	3778	»	»	2,947 »	784	85
3742	»	»	2,738 »	804	90	3779	»	»	2,952 »	472	40
3743	»	»	2,743 »	675	85	3780	»	»	2,954 »	704	50
3744	»	»	2,748 »	494	10	3781	»	»	2,955 »	701	50
3745	»	»	2,749 »	578	20	3782	»	»	2,959 »	545	60
3746	»	»	2,754 »	550	83	3783	»	»	2,961 »	504	95

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3784	Vanukkeen valmistaja	n.	2,962 t.	474	—	3821	Vanukkeen valmistaja	n.	3,154 t.	572	30
3785	»	»	2,968 »	474	80	3822	»	»	3,155 »	770	10
3786	»	»	2,968 »	475	20	3823	»	»	3,196 »	545	92
3787	»	»	2,969 »	706	—	3824	»	»	3,200 »	577	93
3788	»	»	2,969 »	475	40	6825	»	»	3,202 »	507	20
3789	»	»	2,971 »	767	80	3826	»	»	3,205 »	578	67
3790	»	»	2,977 »	708	50	3827	»	»	3,210 »	593	77
3791	»	»	2,987 »	478	—	3828	»	»	3,221 »	590	56
3792	»	»	2,995 »	538	65	3829	»	»	3,230 »	669	85
3793	»	»	2,998 »	601	05	3830	»	«	3,250 »	631	13
3794	»	»	3,000 »	631	50	3831	»	»	3,257 »	595	76
3795	»	»	3,008 »	516	52	3832	»	»	3,286 »	608	07
3796	»	»	3,019 »	862	—	3833	»	»	3,292 »	609	55
3797	»	»	3,028 »	553	—	3834	»	»	3,294 »	607	40
3798	»	»	3,046 »	546	68	3835	»	»	3,298 »	615	13
3799	»	»	3,070 »	538	79	3836	»	»	3,320 »	567	30
3800	»	»	3,071 »	552	31	3837	»	»	3,336 »	579	90
3801	»	»	3,077 »	562	95	3888	»	»	3,347 »	628	07
3802	»	»	3,087 »	412	40	3839	»	»	3,356 »	624	37
3803	»	»	3,091 »	555	—	3840	»	»	3,432 »	457	60
3804	»	»	3,093 »	558	88	3841	»	»	3,465 »	636	—
3805	»	»	3,094 »	672	—	3842	»	»	3,495 »	649	—
3806	»	»	3.111 »	595	62	3843	»	»	3,501 »	677	13
3807	»	»	3,112 »	561	99	3844	»	»	3,501 »	598	35
3808	»	»	3,123 »	530	23	3845	»	»	3,522 »	685	61
3809	»	»	3,126 »	534	33	3846	»	»	3,536 »	562	50
3810	»	»	3,128 »	563	54	3847	»	»	3,573 »	652	20
3811	»	»	3,130 »	565	86	3848	»	»	3,576 »	476	80
3812	»	»	3,133 »	565	22	3849	»	»	3,591 »	512	40
3813	»	»	3,134 »	587	83	3850	»	»	3,591 »	607	20
3814	»	»	3,134 »	532	89	3851	»	»	3,592 »	478	80
3815	»	»	3,140 »	568	59	3852	»	»	3,593 »	599	70
3816	»	»	3,141 »	700	50	3853	»	»	3,627 »	612	30
3817	»	»	3,141 »	569	49	3854	»	»	3,633 »	530	35
3818	»	»	3.141 »	570	91	3855	»	»	3,653 »	673	50
3819	»	»	3,144 »	583	67	3856	»	»	3,654 »	487	20
3820	»	»	3,144 »	574	37	3857	»	»	3,670 »	677	50

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3858	Vanukkeen valmistaja	n.	3,675 t.	655	20	3895	Käärijä.....	m.	4,020 t.	1,715	—
3859	»	»	3,678 »	681	50	3896	Sekal. työn tekijä.....	»	294 p.	880	50
3860	»	»	3,740 »	624	40	3897	»	»	296 »	710	40
3861	»	»	3,751 »	540	15	3898	»	»	300 »	450	—
3862	»	»	3,840 »	583	55	3899	»	»	300 »	450	—
3863	»	»	3,840 »	582	95	3900	»	»	300 »	660	—
3864	»	»	3,852 »	513	60	3901	»	»	300 »	618	—
3865	»	»	3,852 »	551	45	3902	»	»	300 »	600	—
3866	»	»	3,876 »	559	75	3903	»	»	300 »	736	50
3867	»	»	3,909 »	555	45	3904	»	»	300 »	840	—
3868	»	»	3,936 »	559	45	3905	»	»	300 »	884	35
3869	»	»	3,990 »	594	35	3906	»	»	300 »	853	50
3870	Käärijä	m.	275 p.	1,462	09	3907	»	»	300 »	900	—
3871	»	»	287 »	1,043	70	3908	»	»	300 »	972	—
3872	»	»	297 »	1,096	80	3909	»	»	300 »	1,443	36
3873	»	»	300 »	900	—	3910	»	»	300 »	1,870	17
3874	»	»	300 »	1,319	50	3911	»	»	300 »	1,584	01
3875	»	»	302 »	1,206	—	3912	»	»	300 »	1,450	27
3876	»	»	300 »	1,475	—	3913	»	»	300 »	1,283	27
3877	»	»	300 »	1,659	74	3914	»	»	300 »	1,798	17
3878	»	»	300 »	1,589	83	3915	»	»	300 »	1,505	80
3879	»	»	300 »	1,544	70	3916	»	»	300 »	1,258	50
3880	»	»	300 »	1,777	58	3917	»	»	300 »	1,670	29
3881	»	»	300 »	2,133	94	3918	»	»	300 »	1,240	47
3882	»	»	300 »	2,281	39	3919	»	»	300 »	1,448	27
3883	»	»	2,650 t.	1,657	95	3920	»	»	300 »	1,173	12
3884	»	»	2,779 »	1,290	30	3921	»	»	300 »	1,762	60
3885	»	»	2,872 »	1,291	30	3922	»	»	301 »	752	—
3886	»	»	2,901 »	1,359	90	3923	»	»	302 »	1,185	12
3887	»	»	2,905 »	1,263	25	3924	»	»	303 »	763	20
3888	»	»	2,929 »	1,306	20	3925	»	»	307 »	766	60
3889	»	»	2,937 »	1,317	40	3926	»	»	315 »	809	20
3890	»	»	2,944 »	1,344	65	3927	»	»	315 »	792	60
3891	»	»	2,955 »	1,582	50	3928	»	»	319 »	1,207	95
3892	»	»	2,970 »	1,560	55	3929	»	»	319 »	801	60
3893	»	»	2,970 »	1,569	05	3930	»	»	322 »	808	80
3894	»	»	2,980 »	1,734	80	3931	»	»	324 »	648	50

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *specialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
3932	Sekal. työn tekijä.....	m.	346 p.	1,050	35
3933	»	»	424 »	1,295	27
3934	»	»	2,592 t.	593	80
3935	»	»	2,643 »	957	64
3936	»	»	2,720 »	987	—
3937	»	»	2,810 »	825	75
3938	»	»	2,979 »	1,195	60
3939	»	»	2,980 »	1,019	77
3940	»	»	2,980 »	815	80
3941	»	»	2,985 »	1,039	70
3942	»	»	2,988 »	1,207	10
3943	»	»	2,990 »	1,390	95
3944	»	»	2,990 »	1,390	95
3945	»	»	2,990 »	813	37
3946	»	»	2,990 »	1,415	95
3947	»	»	3,000 »	840	—
3948	»	»	3,014 »	1,212	70
3949	»	»	3,072 »	509	40
3950	»	»	3,110 »	1,143	95
3951	»	»	3,123 »	1,087	90
3952	»	»	3,159 »	1,022	85
3953	»	»	3,167 »	1,048	95
3954	»	»	3,214 »	1,429	—
3955	»	»	3,240 »	1,070	60
3956	»	»	3,245 »	1,145	85
3957	»	»	3,421 »	705	90
3958	»	»	3,589 »	1,241	65
3959	»	»	3,720 »	542	50
3960	»	»	3,744 »	791	75
3961	»	»	3,756 »	905	—
3962	»	»	3,908 »	1,340	02
3963	»	»	3,908 »	1,340	02
3964	»	»	3,908 »	1,340	02
3965	»	»	3,926 »	1,351	72
3966	»	»	3,996 »	1,008	—
3967	»	n.	274 p.	411	35
3968	»	»	288 »	578	66
3969	Sekal. työn tekijä	n.	288 p.	502	29
3970	»	»	293 »	439	05
3971	»	»	299 »	480	15
3972	»	»	300 »	243	60
3973	»	»	300 »	300	—
3974	»	»	300 »	366	25
3975	»	»	300 »	450	—
3976	»	»	300 »	540	—
3677	»	»	300 »	482	50
3678	»	»	300 »	567	80
3979	»	»	300 »	630	—
3980	»	»	300 »	691	70
3981	»	»	302 »	453	—
3982	»	»	307 »	460	85
3983	»	»	342 »	561	57
3984	»	»	369 »	592	—
3985	»	»	2,562 t.	615	96
3986	»	»	2,681 »	539	85
3987	»	»	2,908 »	452	—
3988	»	»	2,949 »	472	—
3989	»	»	2,960 »	707	50
3990	»	»	3,023 »	516	82
3991	»	»	3,092 »	616	65
3992	»	»	3,095 »	616	60
3993	»	»	3,286 »	683	15
3994	»	»	3,517 »	468	80
	Yhteensä	—	—	**1,020,700**	**95**
	Sulfiittiselluloosaosasto.				
3995	Esimies.....	m.	300 p.	1,440	—
3996	»	»	300 »	1,800	—
3997	»	»	300 »	2,040	—
3998	»	»	300 »	2,340	—
3999	»	»	300 »	2,160	—
4000	»	»	300 »	2,535	—
4001	»	»	300 »	2,880	—
4002	»	»	300 »	3,300	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4003	Esimies.....	m.	300 p.	3,840	—	4040	Puiden muokkaus	m.	2,910 t.	412	50
4004	»	»	300 »	4,500	—	4041	»	»	2,950 »	508	50
4005	»	»	3,071 t.	1,553	30	4042	»	»	3,000 »	300	—
4006	Puiden muokkaus	»	300 p.	450	—	4043	»	»	3,000 »	420	—
4007	»	»	300 »	480	—	4044	»	»	3,000 »	450	—
4008	»	»	300 »	720	—	4045	»	»	3,000 »	450	—
4009	»	»	300 »	720	—	4046	»	»	3,000 »	450	—
4010	»	»	300 »	720	—	4047	»	»	3,000 »	450	—
4011	»	»	300 »	900	—	4048	»	»	3,000 »	450	—
4012	»	»	300 »	900	—	4049	»	»	3,000 »	450	—
4013	»	»	300 »	1,200	—	4050	»	»	3,000 »	480	—
4014	»	»	300 »	900	—	4051	»	»	3,000 »	525	—
4015	»	»	300 »	900	—	4052	»	»	3,000 »	540	—
4016	»	»	300 »	999	70	4053	»	»	3,000 »	540	—
4017	»	»	300 »	1,125	—	4054	»	»	3,000 »	540	—
4018	»	»	300 »	1,125	—	4055	»	»	3,000 »	540	—
4019	»	»	300 »	1,125	—	4056	»	»	3,000 »	540	—
4020	»	»	300 »	1,125	—	4057	»	»	3,000 »	540	—
4021	»	»	2,512 t.	1,335	50	4058	»	»	3,000 »	540	—
4022	»	»	2,538 »	673	30	4059	»	»	3,000 »	600	—
4023	»	»	2,563 »	1,280	70	4060	»	»	3,000 »	600	—
4024	»	»	2,576 »	1,081	95	4061	»	»	3,000 »	721	38
4025	»	»	2,586 »	1,531	35	4062	»	»	3,000 »	750	—
4026	»	»	2,606 »	1,047	10	4063	»	»	3,000 »	750	—
4027	»	»	2,618 »	1,427	50	4064	»	»	3,000 »	810	—
4028	»	»	2,652 »	1,504	50	4065	»	»	3,000 »	810	—
4029	»	»	2,652 »	1,526	15	4066	»	»	3,000 »	840	—
4030	»	»	2,670 »	586	—	4067	»	»	3,000 »	840	—
4031	»	»	2,680 »	466	—	4068	»	»	3,000 »	900	—
4032	»	»	2,693 »	1,517	15	4069	»	»	3,000 »	900	—
4033	»	»	2,700 »	120	—	4070	»	»	3,000 »	960	—
4034	»	»	2,700 »	330	—	4071	»	»	3,000 »	1,125	—
4035	»	»	2,750 »	1,584	20	4072	»	»	3,000 »	1,125	—
4036	»	»	2,840 »	504	—	4073	»	»	3,000 »	1,125	—
4037	»	»	2,850 »	640	50	4074	»	»	3,000 »	1,125	—
4038	»	»	2,870 »	656	50	4075	»	»	3,000 »	1,125	—
4039	»	»	2,880 »	813	45	4076	»	»	3,066 »	1,644	95

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4077	Puiden muokkaus	m.	3,160 t.	654	—	4114	Keittimö	m.	382 p.	1,938	19
4078	»	»	3,170 »	820	50	4115	»	»	397 »	1,134	28
4079	»	»	3,245 »	973	50	4116	»	»	403 »	1,400	36
4080	»	»	3,870 »	795	50	4117	»	»	406 »	1,226	14
4081	»	»	3,960 »	932	—	4118	»	»	406 »	2,030	09
4082	»	»	4,180 »	969	75	4119	»	»	426 »	2,101	71
4083	»	»	4,456 »	1,419	75	4120	»	»	2,516 t.	1,235	66
4084	»	»	4,902 »	1,532	21	4121	»	»	2,518 »	1,275	85
4085	»	n.	300 p.	450	—	4122	»	»	2,640 »	1,695	30
4086	»	»	300 »	510	—	4123	»	»	2,718 »	1,452	45
4087	»	»	370 »	666	65	4124	»	»	2,786 »	1,236	80
4088	»	»	2,700 t.	566	55	4125	»	»	2.794 »	1,771	55
4089	Keittimö	m.	300 p.	855	—	4126	»	»	2,852 »	1,142	—
4090	»	»	300 »	864	—	4127	»	»	2,880 »	1,340	40
4091	»	»	300 »	900	—	4128	»	»	3,371 »	1,727	95
4092	»	»	300 »	1,080	—	4129	»	»	3,685 »	1,105	50
4093	»	»	300 »	1,080	—	4130	»	»	4,019 »	1,205	70
4094	»	»	300 »	1,080	—	4131	»	»	4,500 »	1,350	—
4095	»	»	300 »	1,080	—	4132	Selluloosan valmist.	»	300 p.	840	—
4096	»	»	300 »	1,080	—	4133	»	»	300 »	840	—
4097	»	»	300 »	1,551	80	4134	»	»	300 »	900	—
4098	»	»	300 »	1,551	80	4135	»	»	300 »	1,320	—
4099	»	»	300 »	1,551	80	4136	»	»	300 »	1,320	—
4100	»	»	300 »	1,551	80	4137	»	»	300 »	1,380	—
4101	»	»	300 »	1,414	85	4138	»	»	300 »	1,200	—
4102	»	»	300 »	1,508	35	4139	»	»	300 »	1,283	55
4103	»	»	300 »	1,551	80	4140	»	»	300 »	1,440	—
4104	»	»	300 »	1,551	80	4141	»	»	300 »	1,469	95
4105	»	»	300 »	1,551	80	4142	»	»	300 »	1,440	—
4106	»	»	300 »	1,362	25	4143	»	»	300 »	1,560	—
4107	»	»	300 »	1,409	55	4144	»	»	341 »	1,086	94
4108	»	»	300 »	1,671	80	4145	»	»	343 »	980	53
4109	»	»	300 »	1,551	80	4146	»	»	351 »	1,125	35
4110	»	»	300 »	1,551	80	4147	»	»	353 »	1,110	15
4111	»	»	300 »	1,551	80	4148	»	»	356 »	1,020	23
4112	»	»	300 »	1,551	80	4149	»	»	360 »	1,030	73
4113	»	»	358 »	1,197	33	4150	»	»	365 »	1,305	43

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4151	Selluloosan valmist.	m.	369 p.	1,322	20
4152	»	»	372 »	1,052	95
4153	»	»	373 »	1,065	53
4154	»	»	381 »	1,076	65
4155	»	»	382 »	1,092	90
4156	»	»	383 »	1,206	36
4157	»	»	384 »	1,097	33
4158	»	»	386 »	1,378	68
4159	»	»	387 »	1,164	04
4160	»	»	394 »	1,182	94
4161	»	»	403 »	1,157	44
4162	»	»	406 »	1,256	46
4163	»	»	427 »	1,272	31
4164	»	»	2,551 t.	1,384	30
4165	»	»	2,612 »	1,140	05
4166	»	»	2,628 »	1,104	45
4167	»	»	2,634 »	1,326	20
4168	»	»	2,640 »	1,181	55
4169	»	»	2,646 »	1,162	75
4170	»	»	2,647 »	591	20
4171	»	»	2,647 »	1,150	25
4172	»	»	2,670 »	1,535	35
4173	»	»	2,672 »	1,369	55
4174	»	»	2,676 »	1,580	05
4175	»	»	2,676 »	1,548	60
4176	»	»	2,684 »	976	35
4177	»	»	2,690 »	1,181	65
4178	«	»	2,690 »	1,408	85
4179	»	»	2,702 »	1,493	30
4180	»	»	2,704 »	1,497	75
4181	»	»	2,712 »	1,290	80
4182	»	»	2,714 »	1,030	80
4183	»	»	2,716 »	1,346	15
4184	»	»	2,720 »	761	60
4185	»	»	2,721 »	1,184	50
4186	»	»	2,728 »	1,187	90
4187	»	»	2,730 »	1,074	75

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4188	Selluloosan valmist.	m.	2,736 t.	1,192	75
4189	»	»	2,738 »	1,218	35
4190	»	»	2,738 »	1,367	45
4191	»	»	2,756 »	1,108	60
4192	»	»	2,761 »	1,612	55
4193	»	»	2,768 »	1,259	80
4194	»	»	2,790 »	619	50
4195	»	»	2,790 »	1,297	55
4196	»	»	2,795 »	1,213	35
4197	»	»	2,822 »	861	80
4198	»	»	2,858 »	849	05
4199	»	»	2,865 »	928	20
4200	»	»	2,879 »	1,214	75
4201	»	»	2,900 »	1,374	85
4202	»	»	2,904 »	754	55
4203	»	»	2,915 »	1,234	40
4204	»	»	2,936 »	949	50
4205	»	»	2,942 »	1,028	15
4206	»	»	2,993 »	932	30
4207	»	»	3,076 »	1,271	10
4208	»	»	3,102 »	1,289	10
4209	»	»	3,154 »	1,471	50
4210	»	»	3,174 »	1,161	30
4211	»	»	3,548 »	1,151	85
4212	»	n.	281 p.	493	83
4213	»	»	282 »	490	17
4214	»	»	300 »	389	—
4215	»	»	300 »	452	—
4216	»	»	300 »	442	50
4217	»	»	300 »	480	—
4218	»	»	300 »	454	75
4219	»	»	300 »	525	—
4220	»	»	300 »	525	—
4221	»	»	300 »	1,045	15
4222	»	»	323 »	569	50
4223	»	»	335 »	560	32
4224	»	»	338 »	618	75

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4225	Selluloosan valmist.	n.	342 p.	610	23	4262	Selluloosan valmist.	n.	2,655 t.	460	70
4226	»	»	342 »	624	07	4263	»	»	2,655 »	489	75
4227	»	»	343 »	613	55	4264	»	»	2,658 »	493	25
4228	»	»	347 »	620	42	4265	»	»	2,658 »	533	75
4229	»	»	348 »	630	64	4266	»	»	2,668 »	412	50
4230	»	»	356 »	617	26	4267	»	»	2,662 »	712	35
4231	»	»	356 »	636	61	4268	»	»	2,668 »	465	—
4232	»	»	360 »	640	31	4269	»	»	2,678 »	437	—
4233	»	»	360 »	656	74	4270	»	»	2,678 »	699	—
4234	»	»	377 »	672	24	4271	»	»	2,680 »	584	75
4235	»	»	378 »	639	84	4272	»	»	2,680 »	1,054	35
4236	»	»	379 »	645	86	4273	»	»	2,689 »	595	—
4237	»	»	382 »	693	87	4274	»	»	2,694 »	513	—
4238	»	»	382 »	638	62	4275	»	»	2,699 »	429	—
4239	»	»	384 »	653	90	4276	»	»	2,723 »	631	20
4240	»	»	2,509 t.	390	—	4277	»	»	2,754 »	577	85
4241	»	»	2,516 »	573	50	4278	»	»	2,758 »	624	90
4242	»	»	2,521 »	461	90	4279	»	»	2,760 »	606	40
4243	»	»	2,527 »	509	50	4280	»	»	2,791 »	541	60
4244	»	»	2,536 »	467	—	4281	»	»	2,798 »	663	45
4245	»	»	2,541 »	417	25	4282	»	»	2,904 »	508	95
4246	»	»	2,542 »	513	75	4283	»	»	3,000 »	510	—
4247	»	»	2,546 »	472	75	4284	»	»	3,000 »	525	—
4248	»	»	2,557 »	487	75	4285	»	»	3,000 »	675	—
4249	»	»	2,564 »	687	90	4286	»	»	3,000 »	675	—
4250	»	»	2,586 »	619	20	4287	»	»	3,000 »	675	—
4251	»	»	2,598 »	488	25	4288	»	»	3,000 »	675	—
4252	»	»	2,600 »	683	25	4289	»	»	3,000 »	690	—
4253	»	»	2,603 »	513	75	4290	»	»	3,000 »	690	—
4254	»	»	2,606 »	420	50	4291	»	»	3,000 »	690	—
4255	»	»	2,612 »	550	95	4292	Haponvalm.	m.	300 p.	975	—
4256	»	»	2,614 »	446	25	4293	»	»	300 »	1,092	95
4257	»	»	2,716 »	1,079	05	4294	»	»	332 »	1.227	90
4258	»	»	2,626 »	1,071	35	4295	»	»	344 »	1,236	68
4259	»	»	2,641 »	482	—	4296	»	»	364 »	1,306	55
4260	»	»	2,651 »	461	50	4297	»	»	372 »	1,328	39
4261	»	»	2,652 »	478	75	4298	»	»	372 »	1,367	69

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4299	Haponvalm.	m.	374 p.	1,374	18	4336	Sekal. työn tek.	m.	2,684 t.	1,562	25
4300	»	»	2,529 t.	1,405	25	4337	»	»	2,708 »	1,595	—
4301	»	»	2,566 »	1,425	95	4338	»	»	2,725 »	1,317	95
4302	»	»	2,570 »	1,378	45	4339	»	»	2,726 »	1,309	45
4303	»	»	2,584 »	1,432	55	4340	»	»	2,730 »	1,320	30
4304	»	»	2,632 »	1,439	15	4341	»	»	2,733 »	1,077	80
4305	»	»	2,633 »	1,384	55	4342	»	»	2,761 »	1,344	85
4306	»	»	2,700 »	1,138	60	4343	»	»	2.764 »	1,084	35
4307	»	»	2,906 »	1,449	20	4344	»	»	2,771 »	979	70
4308	»	»	2,956 »	1,393	35	4345	»	»	2,778 »	1,114	05
4309	»	»	3,027 »	1,243	95	4346	»	»	2,782 »	893	10
4310	»	»	3,058 »	1,554	60	4347	»	»	2,784 »	1,333	45
4311	»	»	3,067 »	1,712	—	4348	»	»	2,795 »	1,120	15
4312	»	»	3,180 »	908	05	4349	»	»	2,884 »	990	55
4313	»	»	3,256 »	1,657	30	4350	»	»	2,910 »	1,077	—
4314	Sekal. työn tek.	»	300 p.	780	—	4351	»	»	2,926 »	1,114	80
4315	»	»	300 »	900	—	4352	»	»	2,945 »	1,297	50
4316	»	»	300 »	900	—	4353	»	»	2,946 »	1,008	20
4317	»	»	300 »	1,050	—	4354	»	»	2,978 »	1,100	80
4318	»	»	300 »	1,050	—	4355	»	»	3,000 »	750	—
4319	»	»	300 »	1,566	40	4356	»	»	3,000 »	750	—
4320	»	»	300 »	1,230	—	4357	»	»	3,000 »	840	—
4321	»	»	350 »	1,060	13	4358	»	»	3,000 »	1,359	—
4322	»	»	353 »	1,070	38	4359	»	»	3,000 »	1,272	—
4323	»	»	354 »	1,066	50	4360	»	»	3,008 »	1,081	20
4324	»	»	2,521 t.	1,399	85	4361	»	»	3,018 »	916	20
4325	»	»	2,546 »	1,360	70	4362	»	»	3,027 »	1,016	55
4326	»	»	2,590 »	971	15	4363	»	»	3,028 »	852	95
4327	»	»	2,616 »	1,292	80	4364	»	»	3,060 »	1,126	31
4328	»	»	2,618 »	1,129	30	4365	»	»	3,117 »	1,098	90
4329	»	»	2,618 »	1,338	45	4366	»	»	3,127 »	1,121	80
4330	»	»	2,620 »	1,337	—	4367	»	»	3,148 »	875	80
4331	»	»	2,632 »	1,293	30	4368	»	»	3,263 »	1,370	46
4332	»	»	2,642 »	1,266	75	4369	»	»	3,297 »	1,332	20
4333	»	»	2,675 »	1,074	85	4370	»	»	3,735 »	1,120	50
4334	»	»	2,684 »	1,553	05	4371	»	»	4,380 »	1,147	35
4335	»	»	2,684 »	1,553	05	4372	»	»	4,398 »	1,120	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
4373	Sekal. työn tek.	n.	288 p.	498	13	4407	Selluloosan valmistaja	m.	2,875 t.	1,450	85
4374	»	»	300 »	495	—	4408	»	»	2,885 »	1,340	55
4375	»	»	300 »	525	—	4409	»	»	2,886 »	1,463	05
4376	»	»	328 »	603	46	4410	»	»	2,916 »	1,296	05
4377	»	»	343 »	586	19	4411	»	»	2,979 »	1,316	17
4378	»	»	350 »	768	90	4412	»	»	3,007 »	1,323	19
4379	»	»	365 »	612	14	4413	»	»	3,029 »	1.208	—
4380	»	»	2,528 t.	721	90	4414	»	»	3,034 »	1,374	35
4381	»	»	2,605 »	711	60	4415	»	»	3,075 »	2,175	75
4382	»	»	2,624 »	1,040	60	4416	»	»	3,422 »	1,514	85
4383	»	»	2,630 »	551	55	4417	»	»	3,444 »	886	30
4384	»	»	2,667 »	1,094	55	4418	»	»	3,510 »	1,182	35
	Yhteensä	—	—	**403,876**	**22**	4419	»	»	3,538 »	1,577	85
						4420	»	»	3,583 »	1,611	85
	Sulfaattisellulaosaosasto.					4421	»	»	3,610 »	1,469	95
4385	Esimies	m.	300 p.	2,100	—	4422	»	»	3,628 »	1,634	15
4386	»	»	300 »	2,400	—	4423	»	»	3,694 »	1,630	—
4387	»	»	300 »	3,000	—	4424	»	n.	300 p.	675	—
4388	»	»	3,207 t.	2,243	05	4425	»	»	2,778 t.	720	45
4389	Puiden muokkaus	»	300 p.	900	—	4426	»	»	2,847 »	866	03
4390	»	»	300 »	975	—	4427	»	»	2,871 »	870	14
4391	»	»	3,376 t.	1,239	85	4428	»	»	2,879 »	872	—
4392	»	»	3,396 »	1,232	45	4429	»	»	2,886 »	875	03
4393	»	»	3,455 »	1,252	80	4430	»	»	3,062 »	811	95
4394	»	»	3,542 »	1,274	90	4431	»	»	3,234 »	857	50
4395	»	»	3,662 »	1,287	70	4432	»	»	3,355 »	884	50
4396	Keittimö	»	2,889 »	1,166	95	4433	Haponvalm.	m.	300 p.	1,200	—
4397	»	»	2,907 »	1,295	30	4434	»	»	300 »	1,200	—
4398	»	»	2,919 »	1,852	30	4435	»	»	300 »	1,350	—
4399	»	»	2,948 »	1,865	80	4436	»	»	300 »	1,350	—
4400	»	»	3,692 »	1,716	95	4437	»	»	2,870 t.	1,351	90
4401	Selluloosan valmistaja	»	300 p.	1,050	—	4438	»	»	2,883 »	1,408	60
4402	»	»	300 »	2.011	80	4439	»	»	2,911 »	851	50
4403	»	»	300 »	2,021	15	4440	»	»	2,914 »	1,060	81
4404	»	»	2,740 t.	1,119	85	4441	»	»	2,916 »	1,296	30
4405	»	»	2,825 »	846	72	4442	»	»	2,921 »	1,423	15
4406	»	»	2,867 »	1,319	27	4443	»	»	2,921 »	1,422	95

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4444	Haponvalm.	m.	2,925 t.	1,299	50	4481	Haponvalm.	m.	3,514 t.	1,572	50
4445	»	»	2,935 »	1,177	50	4482	»	»	3,560 »	1,595	70
4446	»	»	2,936 »	1,177	40	4483	»	»	3,580 »	1,583	25
4447	»	»	2,936 »	1,177	40	4484	»	»	3,629 »	1,625	35
4448	»	»	2,937 »	1,303	50	4485	»	»	3,630 »	1,587	25
4449	»	»	2,937 »	1,314	30	4486	»	»	3,630 »	1,568	70
4450	»	»	2,937 »	1,425	35	4487	»	»	3,689 »	1,575	15
4451	»	»	2,937 »	1,173	80	4488	»	»	3,690 »	1,636	60
4452	»	»	2,938 »	1,429	10	4489	»	»	3,698 »	1,536	20
4453	»	»	2,952 »	1,435	85	4490	»	»	3,726 »	1,647	25
4454	»	»	2,957 »	1,310	30	4491	»	»	3,752 »	1,650	15
4455	»	»	2,959 »	1,437	35	4492	»	»	3,764 »	1,636	45
4456	»	»	2,960 »	1,416	85	4493	»	»	3,782 »	1,637	60
4457	»	»	2,962 »	1,439	80	4494	»	»	3,804 »	1,635	30
4458	»	»	2,966 »	1,440	95	4495	Sekal. työn tek.	»	300 p.	750	—
4459	»	»	2,972 »	1,441	15	4496	»	»	300 »	900	—
4460	»	»	2,977 »	1,343	60	4497	»	»	300 »	900	—
4461	»	»	2,978 »	1,557	—	4498	»	»	2,526 t.	868	35
4462	»	»	2,989 »	1,447	65	4499	»	»	2,842 »	985	76
4463	»	»	2,994 »	1,449	20	4500	»	»	2,871 »	1,028	51
4464	»	»	3,009 »	1,401	20	4501	»	»	2,926 »	1,074	21
4465	»	»	3,012 »	1,456	40	4502	»	»	2,984 »	1,444	75
4466	»	»	3,014 »	1,457	10	4503	»	»	3,041 »	1,057	80
4467	»	»	3,015 »	877	15	4504	»	»	3,057 »	1,057	15
4468	»	»	3,018 »	1,460	30	4505	»	»	3,096 »	1,099	30
4469	»	»	3,039 »	1,430	85	4506	»	»	3,476 »	1,190	28
4470	»	»	3,044 »	1,359	40	4507	»	»	3,540 »	1,199	40
4471	»	»	3,064 »	1,600	78	4508	»	»	3,612 »	1,226	80
4472	»	»	3,134 »	1,437	—	4509	»	»	3,692 »	1,251	95
4473	»	»	3,163 »	1,352	45	4510	»	n.	300 p.	600	—
4474	»	»	3,213 »	1,528	45	4511	»	»	3,000 t.	630	—
4475	»	»	3,233 »	1,534	70	4512	»	»	3,000 »	630	—
4476	»	»	3,342 »	1,503	85		Yhteensä	—	—	**171,945**	**25**
4477	»	»	3,418 »	1,351	55						
4478	»	»	3,438 »	1,537	35		*Paperiosasto.*				
4479	»	»	3,481 »	1,543	10	4513	Mestari	m.	300 p.	1,440	—
4480	»	»	3,508 »	1,559	45	4514	»	»	300 »	1,500	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4515	Mestari	m.	300 p.	1,680	—	4552	Paperikonetyöntekijä	m.	300 p.	720	—
4516	»	»	300 »	1,800	—	4553	»	»	300 »	750	—
4517	»	»	300 »	2,160	—	4554	»	»	300 »	759	—
4518	»	»	300 »	2,400	—	4555	»	»	300 »	780	—
4519	»	»	300 »	2,400	—	4556	»	»	300 »	900	—
4520	»	»	300 »	2,500	—	4557	»	»	300 »	900	—
4521	»	»	300 »	2,640	—	4558	»	»	300 »	955	05
4522	»	»	300 »	3,000	—	4559	»	»	300 »	1,080	—
4523	»	»	300 »	3,000	—	4560	»	»	300 »	1,080	—
4524	»	»	300 »	3,600	—	4561	»	»	300 »	1,200	—
4525	»	»	300 »	3,600	—	4562	»	»	300 »	1,230	—
4526	»	»	300 »	3,600	—	4563	»	»	300 »	1,260	—
4527	»	»	300 »	3,600	—	4564	»	»	300 »	1,260	—
4528	»	»	300 »	3,696	—	4565	»	»	300 »	1,275	—
4529	»	»	300 »	3,840	—	4566	»	»	300 »	1,311	—
4530	»	»	300 »	4,440	—	4567	»	»	300 »	1,335	—
4531	»	»	300 »	4,440	—	4568	»	»	300 »	1,680	—
4532	»	»	300 »	5,000	—	4569	»	»	300 »	1,770	—
4533	»	»	2,526 t.	643	90	4570	»	»	300 »	2,040	—
4534	»	»	2,620 »	3,087	—	4571	»	»	300 »	2,160	—
4535	»	»	2,630 »	4,180	—	4572	»	»	300 »	2,640	—
4536	»	»	2,810 »	1,440	—	4573	»	»	300 »	2,679	25
4537	»	»	2,832 »	1,456	—	4574	»	»	300 »	2,787	05
4538	»	»	2,952 »	2,255	—	4575	»	»	300 »	2,835	—
4539	»	»	4,316 »	1,473	66	4576	»	»	300 »	2,860	—
4540	»	n.	300 p.	817	65	4577	»	»	300 »	3,390	—
4541	»	»	300 »	1,145	68	4578	»	»	305 »	1,148	94
4542	Paperikonetyöntekijä	m.	270 »	832	61	4579	»	»	310 »	1,148	77
4543	»	»	282 »	915	73	4580	»	»	330 »	973	84
4544	»	»	282 »	1,184	20	4581	»	»	330 »	1,047	41
4545	»	»	282 »	1,257	06	4582	»	»	330 »	1,089	35
4546	»	»	282 »	1,340	34	4583	»	»	330 »	1,458	14
4547	»	»	293 »	1,050	62	4584	»	»	330 »	1,464	37
4548	»	»	298 »	1,201	48	4585	»	»	330 »	1,527	69
4549	»	»	300 »	600	—	4586	»	»	330 »	1,573	53
4550	»	»	300 »	675	—	4587	»	»	330 »	2,712	84
4551	»	»	300	675	—	4588	»	»	330 »	3,064	81

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4589	Paperikonetyöntekijä	m.	330 p.	3,272	97	4626	Paperikonetyöntekijä	m.	2,830 t.	1,363	20
4590	»	»	330 »	3,348	72	4627	»	»	3,854 »	3,298	20
4591	»	»	2,536 t.	1,025	40	4628	»	»	2,858 »	785	40
4592	»	»	2,541 »	423	80	4629	»	»	2,862 »	893	55
4593	»	»	2,562 »	634	70	4630	»	»	2,868 »	1,374	95
4594	»	»	2,580 »	921	90	4631	»	»	2,907 »	1,318	85
4595	»	»	2,580 »	1,112	15	4632	»	»	2,910 »	3,337	45
4596	»	»	2,590 »	1,288	95	4633	»	»	2,915 »	1,027	75
4597	»	»	2,606 »	848	55	4634	»	»	2,916 »	1,328	30
4598	»	»	2,676 »	785	70	4635	»	»	2,926 »	4,053	65
4599	»	»	2,691 »	2,838	05	4636	»	»	2,930 »	879	—
4600	»	»	2,734 »	752	40	4637	»	»	2,936 »	1,215	70
4601	»	»	2,744 »	856	60	4638	»	»	2,943 »	3,030	45
4602	»	»	2,752 »	826	20	4639	»	»	2,950 »	1,361	80
4603	»	»	2,754 »	895	05	4640	»	»	2,969 »	1,498	90
4604	»	»	2,756 »	826	80	4641	»	»	2,982 »	1,541	70
4605	»	»	2,763 »	2,444	90	4642	»	»	3,000 »	960	—
4606	»	»	2,778 »	799	45	4643	»	»	3,000 »	1,640	30
4607	»	»	2,784 »	957	50	4644	»	»	3,008 »	1,725	05
4608	»	»	2,786 »	829	80	4645	»	»	3,012 »	1,569	10
4609	»	»	2,786 »	871	80	4646	»	»	3,022 »	982	15
4610	»	»	2,790 »	837	—	4647	»	»	3,040 »	1,477	05
4611	»	»	2,796 »	838	80	4648	»	»	3,044 »	1,086	50
4612	»	»	2,802 »	3,200	40	4649	»	»	3,065 »	1,520	20
4613	»	»	2,810 »	878	50	4650	»	»	3,066 »	1,707	15
4614	»	»	2,810 »	1,062	35	4651	»	»	3,076 »	1,381	50
4615	»	»	2,810 »	3,214	—	4652	»	»	3,133 »	963	70
4616	»	»	2,810 »	3,987	30	4653	»	»	3,149 »	735	43
4617	»	»	2,814 »	2,892	—	4654	»	»	3,156 »	706	50
4618	»	»	2,818 »	774	95	4655	»	»	3,156 »	924	25
4619	»	»	2,818 »	1,176	75	4656	»	»	3,280 »	963	23
4620	»	»	2,820 »	682	50	4657	»	»	3,354 »	1,266	85
4621	»	»	2,820 »	3,187	10	4658	»	»	3,375 »	1,252	90
4622	»	»	2,825 »	1,352	75	4659	»	»	3,391 »	1,612	—
4623	»	»	2,826 »	3,208	40	4660	»	»	3,401 »	1,210	30
4624	»	»	2,828 »	842	90	4661	»	»	3,405 »	888	35
4625	»	»	2,830 »	919	75	4662	»	»	3,419 »	1,153	54

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4663	Paperikonetyöntekijä	m.	3,428 t.	809	20	4700	Mokkamyllytyöntekijä	m.	2,936 t.	969	85
4664	»	»	3,480 »	1,114	35	4701	Hollanteri	»	280 p.	996	98
4665	»	»	3,505 »	837	60	4702	»	»	282 »	1,008	33
4666	»	»	3,732 »	999	—	4703	»	»	300 »	750	—
4667	»	»	3,758 »	1,445	40	4704	»	»	300 »	825	—
4668	»	»	3,770 »	2,005	—	4705	»	»	300 »	840	—
4669	»	»	3,812 »	2,265	—	4706	»	»	300 »	900	—
4670	»	»	3,840 »	2,069	—	4707	»	»	300 »	960	—
4671	»	»	3,876 »	1,361	05	4708	»	»	300 »	972	60
4672	»	»	3,876 »	1,444	35	4709	»	»	300 »	972	60
4673	»	»	3,900 »	831	25	4710	»	»	300 »	990	—
4674	»	»	3,902 »	933	15	4711	»	»	300 »	990	—
4675	»	»	3,912 »	1,120	70	4712	»	»	300 »	1,014	—
4676	»	»	3,938 »	684	70	4713	»	»	300 »	1,320	—
4677	»	»	4,008 »	689	10	4714	»	»	300 »	1,446	—
4678	»	»	4,221 »	896	23	4715	»	»	304 »	1,057	09
4679	»	»	4,223 »	926	05	4716	»	»	330 »	944	73
4680	»	»	4,230 »	888	72	4717	»	»	330 »	1,074	58
4681	»	»	4,308 »	1,355	10	4718	»	»	330 »	1,122	45
4682	»	»	4,345 »	724	50	4719	»	»	330 »	1,141	35
4683	»	»	4,366 »	913	05	4720	»	»	330 »	1,145	55
4684	»	»	4,368 »	1,650	—	4721	»	»	330 »	1,151	63
4685	Mokkamyllytyöntekijä	»	300 p.	840	—	4722	»	»	330 »	1,153	19
4686	»	»	300 »	840	—	4723	»	»	330 »	1,154	45
4687	»	»	300 »	840	—	4724	»	»	330 »	1,166	55
4688	»	»	300 »	840	—	4725	»	»	330 »	1,504	51
4689	»	»	300 »	840	—	4726	»	»	330 »	1,674	72
4690	»	»	300 »	849	10	4727	»	»	330 »	1,674	72
4691	»	»	300 »	858	20	4728	»	»	330 »	1,683	33
4692	»	»	330 »	952	89	4729	»	»	345 »	1,105	30
4693	»	»	330 »	959	70	4730	»	»	350 »	1,314	95
4694	»	»	330 »	1,012	50	4731	»	»	2,529 t.	684	35
4695	»	»	2,770 t.	901	60	4732	»	»	2,553 »	638	40
4696	»	»	2,808 »	926	10	4733	»	»	2,556 »	532	50
4697	»	»	2,846 »	932	40	4734	»	»	2,671 »	1,039	95
4698	»	»	2,871 »	939	40	4735	»	»	2,672 »	501	05
4699	»	»	2,904 »	949	90	4736	»	»	2,680 »	872	15

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4737	Hollanteri	m.	2,690 t.	504	50	4774	Hollanteri	m.	2,976 t.	1,305	20
4738	»	»	2,700 »	666	55	4775	»	»	2,986 »	1,309	40
4739	»	»	2,700 »	1,064	35	4776	»	»	2,994 »	1,227	40
4740	»	»	2,712 »	922	70	4777	»	»	2,994 »	2,090	50
4741	»	»	2,722 »	918	75	4778	»	»	2,996 »	1,278	75
4742	»	»	2,730 »	921	60	4779	»	»	2,998 »	1,218	15
4743	»	»	2,744 »	986	30	4780	»	»	3,000 »	840	—
4744	»	»	2,768 »	934	35	4781	»	»	3,000 »	840	—
4745	»	»	2,772 »	1,091	80	4782	»	»	3,002 »	1,167	60
4746	»	»	2,776 »	1,094	10	4783	»	»	3,009 »	1,401	75
4747	»	»	2,779 »	1,332	35	4784	»	»	3,021 »	2,188	60
4748	»	»	2,781 »	1,128	60	4785	»	»	3,065 »	1,309	30
4749	»	»	2,800 »	1,199	85	4786	»	»	3,165 »	979	55
4750	»	»	2,804 »	1,756	60	4787	»	»	3,204 »	752	60
4751	»	»	2,836 »	1,033	60	4788	»	»	3,291 »	969	20
4752	»	»	2,851 »	1,770	60	4789	»	»	3,344 »	930	—
4753	»	»	2,859 »	1,104	30	4790	»	»	3,453 »	1,164	88
4754	»	»	2,864 »	1,348	75	4791	»	»	3,546 »	1,073	15
4755	»	»	2,872 »	1,344	65	4792	»	»	3,604 »	821	17
4756	»	»	2,880 »	2,105	30	4793	»	»	3,613 »	1,014	05
4757	»	»	2,894 »	937	50	4794	»	»	3,640 »	1,399	80
4758	»	»	2,896 »	1,988	80	4795	»	»	3,718 »	1,142	27
4759	»	»	2,907 »	1,136	25	4796	»	»	3,735 »	1,072	30
4760	»	»	2,908 »	1,148	—	4797	»	»	3,735 »	1,095	25
4761	— »	»	2,911 »	1,804	95	4798	»	»	3,759 »	1,051	70
4762	»	»	2,913 »	1,133	45	4799	»	»	3,759 »	1,203	65
4763	»	»	2,914 »	1,363	80	4800	»	»	3,762 »	1,057	30
4764	»	»	2,915 »	1,199	80	4801	»	»	3,828 »	920	90
4765	»	»	2,918 »	1,057	60	4802	»	»	3,852 »	1,031	20
4766	»	»	2,918 »	1,827	45	4803	»	»	3,840 »	1,138	85
4767	»	»	2,924 »	1,150	10	4804	»	»	3,888 »	1,136	95
4768	»	»	2,926 »	1,164	65	4805	»	»	3,900 »	883	60
4769	»	»	2,930 »	1,745	45	4806	»	»	3,936 »	999	30
4770	»	»	2,932 »	1,643	95	4807	»	»	3,996 »	900	35
4771	»	»	2,937 »	1,157	45	4808	»	»	4,008 »	904	15
4772	»	»	2,943 »	1,828	40	4809	»	»	4,032 »	1,021	20
4773	»	»	2,957 »	1,158	65	4810	»	»	4,065 »	912	28

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4811	Hollanteri	m.	4,243 t.	1,148	16
4812	»	n.	330 p.	570	96
4813	Liimankeitt., savityönt.	m.	300 »	840	—
4814	»	»	300 »	840	—
4815	»	»	300 »	844	20
4816	»	»	300 »	870	—
4817	»	»	300 »	900	—
4818	»	»	320 »	1,233	75
4819	»	»	330 »	1,061	03
4820	»	»	2,566 t.	1,235	—
4821	»	»	2,704 »	507	10
4822	»	»	2,775 »	808	25
4823	»	»	2,796 »	1,232	35
4824	»	»	2,853 »	1,147	85
4825	»	»	2,860 »	935	90
4826	»	»	2,876 »	938	35
4827	»	»	2,886 »	1,056	50
4828	»	»	2,894 »	1,164	40
4829	»	»	2,948 »	986	—
4830	Leikkuukone	»	284 p.	1,034	16
4831	»	»	294 »	1,216	42
4832	»	»	300 »	840	—
4833	»	»	300 »	885	—
4834	»	»	300 »	900	—
4835	»	»	300 »	948	80
4836	»	»	300 »	975	—
4837	»	»	300 »	1,200	—
4838	»	»	300 »	1,345	42
4839	»	»	300 »	1,800	—
4840	»	»	315 »	1,108	81
4841	»	»	330 »	1,392	94
4842	»	»	330 »	1,447	72
4843	»	»	330 »	1,509	51
4844	»	»	330 »	1,532	04
4845	»	»	330 »	1,626	75
4846	»	»	2,504 t.	613	55
4847	»	»	2,614 »	1,011	25

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4848	Leikkuukone	m.	2,642 t.	1,385	80
4849	»	»	2,652 »	1,009	35
4850	»	»	2,676 »	869	70
4851	»	»	2,690 »	1,043	75
4852	»	»	2,700 »	1,450	—
4853	»	»	2,705 »	1,405	85
4854	»	»	2,724 »	1,454	45
4855	»	»	2,734 »	1,005	40
4856	»	»	2,738 »	1,443	65
4857	»	»	2,746 »	1,568	80
4858	»	»	2,758 »	1,467	95
4859	»	»	2,761 »	1,358	50
4860	»	»	2,782 »	1,424	65
4861	»	»	2,786 »	1,010	40
4862	»	»	2,808 »	1,413	95
4863	»	»	2,827 »	1,337	45
4864	»	»	2,856 »	877	50
4865	»	»	2,870 »	931	45
4866	»	»	2,915 »	1,590	30
4867	»	»	2,927 »	829	04
4868	»	»	2,961 »	647	40
4869	»	»	2,980 »	1,572	70
4870	»	»	3,000 »	780	—
4871	»	»	3,192 »	956	25
4872	»	»	3,239 »	889	70
4873	»	»	3,279 »	1,280	12
4874	»	»	3,304 »	869	35
4875	»	»	3,357 »	1,035	99
4876	»	»	3,392 »	1,230	45
4877	»	»	3,393 »	982	86
4878	»	»	3,432 »	909	20
4879	»	»	3,444 »	1,139	79
4880	»	»	3,665 »	993	44
4881	»	»	3,828 »	1,018	05
4882	»	»	3,828 »	1,132	—
4883	»	»	3,852 »	1,038	30
4884	»	»	4,189 »	916	99

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4885	Leikkuukone	m.	4,478 t.	949	20	4922	Kalanteri- y. m. työntek.	m.	300 p.	870	—
4886	»	n.	280 p.	475	25	4923	»	»	300 »	900	—
4887	»	»	298 »	665	06	4924	»	»	300 »	935	—
4888	»	»	300 »	450	—	4925	»	»	300 »	900	—
4889	»	»	300 »	450	—	4926	»	»	300 »	900	—
4890	»	»	300 »	470	20	4927	»	»	300 »	900	—
4891	»	»	300 »	480	—	4928	»	»	300 »	904	50
4892	»	»	300 »	480	—	4929	»	»	300 »	915	—
4893	»	»	300 »	480	—	4930	»	»	300 »	915	—
4894	»	»	300 »	510	—	4931	»	»	300 »	969	—
4895	»	»	300 »	533	80	4932	»	»	300 »	969	—
4896	»	»	320 »	550	36	4933	»	»	300 »	975	—
4897	»	»	320 »	551	49	4934	»	»	300 »	975	—
4898	»	»	320 »	554	93	4935	»	»	300 »	975	—
4899	»	»	2,564 t.	547	40	4936	»	»	300 »	1,019	50
4900	»	»	2,650 »	565	40	4937	»	»	300 »	1,245	—
4901	»	»	2,746 »	585	20	4938	»	»	300 »	1,350	—
4902	»	»	2,762 »	587	40	4939	»	»	300 »	1,485	—
4903	»	»	2,786 »	592	20	4940	»	»	303 »	1,125	05
4904	»	»	2,816 »	598	20	4941	»	»	309 »	1,356	58
4905	»	»	2,846 »	604	20	4942	»	»	330 »	1,753	75
4906	»	»	2,938 »	622	60	4943	»	»	330 »	1,768	10
4907	»	»	2,942 »	623	40	4944	»	»	330 »	1,905	68
4908	»	»	2,966 »	629	—	4945	»	»	330 »	1,926	65
4909	»	»	3,000 »	480	—	4946	»	»	2,508 t.	1,438	25
4910	»	»	3,048 »	645	—	4947	»	»	2,510 »	819	20
4911	»	»	3,862 »	491	45	4948	»	»	2,513 »	924	60
4912	»	»	3,900 »	616	45	4949	»	»	2,530 »	778	45
4913	»	»	3,960 »	514	45	4950	»	»	2,562 »	966	35
4914	»	»	4,129 »	543	80	4951	»	»	2,594 »	950	30
4915	»	»	4,432 »	595	83	4952	»	»	2,612 »	851	—
4916	Kalanteri- y. m. työntek.	m.	278 p.	1,550	39	4953	»	»	2,612 »	932	85
4917	»	»	288 »	1,120	93	4954	»	»	2,616 »	1,345	05
4918	»	»	294 »	1,737	69	4955	»	»	2,620 »	935	60
4919	»	»	300 »	840	—	4956	»	»	2,624 »	936	80
4920	»	»	300 »	840	—	4957	»	»	2,626 »	901	45
4921	»	»	300 »	840	—	4958	»	»	2,626 »	999	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
4959	Kalanteri- y. m. työntek.	m.	2,626 t.	1,333	25	4996	Kalanteri- y. m. työntek.	m.	2,868 t.	1,001	—
4960	»	»	2,628 »	938	35	4997	»	»	2,870 »	1,093	25
4961	»	»	2,632 »	1,006	35	4998	»	»	2,893 »	1,170	40
4962	»	»	2,632 »	1,022	—	4999	»	»	2,906 »	1,774	35
4963	»	»	2,640 »	555	—	5000	»	»	2,908 »	1,459	30
4964	»	»	2,642 »	1,025	75	5001	»	»	2,914 »	1,137	45
4965	»	»	2,656 »	1,363	—	5002	»	»	2,925 »	1,128	85
4966	»	»	2,672 »	952	70	5003	»	»	2,934 »	1,194	10
4967	»	»	2,676 »	871	05	5004	»	»	2,938 »	1,132	60
4968	»	»	2,695 »	747	60	5005	»	»	2,953 »	1,111	40
4969	»	»	2,695 »	1,003	65	5006	»	»	2,977 »	1,537	40
4970	»	»	2,696 »	1,323	95	5007	»	»	3,000 »	960	—
4971	»	»	2,698 »	912	35	5008	»	»	3,004 »	1,648	05
4972	»	»	2,704 »	964	25	5009	»	»	3,007 »	1,636	25
4973	»	»	2,712 »	813	60	5010	»	»	3,026 »	1,495	35
4974	»	»	2,712 »	967	05	5011	»	»	3,079 »	1,123	25
4975	»	»	2,718 »	1,019	25	5012	»	»	3,082 »	1,329	60
4976	»	»	2,726 »	1,375	50	5013	»	»	3,360 »	1,167	80
4977	»	»	2,740 »	1,528	70	5014	»	»	3,440 »	1,371	39
4978	»	»	2,744 »	953	15	5015	»	»	3,465 »	1,378	40
4979	»	»	2,754 »	825	60	5016	»	»	3,510 »	980	45
4980	»	»	2,754 »	1,468	60	5017	»	»	3,660 »	882	40
4981	»	»	2,757 »	1,484	95	5018	»	»	3,753 »	963	10
4982	»	»	2,758 »	1,513	50	5019	»	»	3,876 »	982	20
4983	»	»	2,763 »	1,338	15	5020	»	»	3,900 »	919	70
4984	»	»	2,766 »	996	75	5021	»	»	3,906 »	932	35
4985	»	»	2,766 »	1,002	90	5022	»	»	3,948 »	755	65
4986	»	»	2,766 »	1,636	10	5023	»	»	4,008 »	1,114	75
4987	»	»	2,775 »	1,400	70	5024	»	n.	291 p.	543	32
4988	»	»	2,786 »	1,093	—	5025	»	»	310 »	994	84
4989	»	»	2,790 »	1,473	45	5026	»	»	2,830 t.	550	—
4990	»	»	2,824 »	1,474	20	5027	Lajittelija, laskija y. m.	m.	300 p.	1,168	25
4991	»	»	2,832 »	1,504	25	5028	»	»	300 »	1,176	51
4992	»	»	2,832 »	1,507	45	5029	»	»	300 »	1,380	—
4993	»	»	2,833 »	942	90	5030	»	»	300 »	1,537	86
4994	»	»	2,848 »	785	65	5031	»	»	300 »	1,742	30
4995	»	»	2,858 »	1,175	60	5032	»	»	300 »	1,756	05

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5033	Lajittelija, laskija y. m.	m.	300 p.	2,230	25	5070	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	469	—
5034	»	»	300 »	2,251	—	5071	»	»	300 »	472	75
5035	»	»	2,880 t.	928	20	5072	»	»	300 »	479	15
5036	»	»	2,900 »	591	55	5073	»	»	300 »	480	—
5037	»	»	2,916 »	1,155	—	5074	»	»	300 »	480	—
5038	»	»	3,000 »	900	—	5075	»	»	300 »	480	—
5039	»	»	3,015 »	1,693	45	5076	»	»	300 »	480	—
5040	»	»	3,023 »	1,425	30	5077	»	»	300 »	480	—
5041	»	»	3,025 »	1,776	35	5078	»	»	300 »	480	—
5042	»	»	3,025 »	1,776	35	5079	»	»	300 »	480	—
5043	»	»	3,166 »	780	40	5080	»	»	300 »	495	10
5044	»	»	3,854 »	997	87	5081	»	»	300 »	495	55
5045	»	n.	270 p.	619	85	5082	»	»	300 »	501	80
5046	»	»	274 »	463	36	5083	»	»	300 »	504	85
5047	»	»	275 »	426	35	5084	»	»	300 »	505	30
5048	»	»	276 »	650	73	5085	»	»	300 »	508	—
5049	»	»	288 »	571	50	5086	»	»	300 »	525	—
5050	»	»	288 »	587	45	5087	»	»	300 »	525	—
5051	»	»	288 »	644	20	5088	»	»	300 »	529	65
5052	»	»	288 »	759	35	5089	»	»	300 »	535	35
5053	»	»	288 »	762	30	5090	»	»	300 »	536	30
5054	»	»	300 »	300	—	5091	»	»	300 »	541	10
5055	»	»	300 »	379	10	5092	»	»	300 »	563	70
5056	»	»	300 »	419	92	5093	»	»	300 »	581	30
5057	»	»	300 »	421	50	5094	»	»	300 »	587	80
5058	»	»	300 »	439	75	5095	»	»	300 »	596	60
5059	»	»	300 »	446	65	5096	»	»	300 »	600	—
5060	»	»	300 »	450	—	5097	»	»	300 »	600	—
5061	»	»	300 »	450	—	5098	»	»	300 »	600	—
5062	»	»	300 »	450	—	5099	»	»	300 »	600	—
5063	»	»	300 »	450	—	5100	»	»	300 »	600	—
5064	»	»	300 »	450	—	5101	»	»	300 »	600	—
5065	»	»	300 »	450	—	5102	»	»	300 »	600	—
5066	»	»	300 »	450	—	5103	»	»	300 »	600	—
5067	»	»	300 »	450	—	5104	»	»	300 »	600	—
5068	»	»	300 »	450	—	5105	»	»	300 »	600	—
5069	»	»	300 »	463	45	5106	»	»	300 »	600	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
5107	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	600	—	5144	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	785	85
5108	»	»	300 »	612	—	5145	»	»	300 »	785	85
5109	»	»	300 »	618	27	5146	»	»	300 »	786	50
5110	»	»	300 »	642	50	5147	»	»	300 »	794	52
5111	»	»	300 »	653	70	5148	»	»	300 »	797	84
5112	»	»	300 »	656	85	5149	»	»	300 »	801	93
5113	»	»	300 »	659	40	5150	»	»	300 »	802	21
5114	»	»	300 »	674	—	5151	»	»	300 »	805	07
5115	»	»	300 »	675	—	5152	»	»	300 »	808	04
5116	»	»	300 »	675	—	5153	»	»	300 »	809	78
5117	»	»	300 »	676	75	5154	»	»	300 »	821	90
5118	»	»	300 »	692	02	5155	»	»	300 »	829	77
5119	»	»	300 »	707	79	5156	»	»	300 »	847	09
5120	»	»	300 »	712	45	5157	»	»	300 »	863	27
5121	»	»	300 »	718	45	5158	»	»	300 »	865	06
5122	»	»	300 »	718	48	5159	»	»	300 »	867	02
5123	»	»	300 »	720	—	5160	»	»	300 »	877	90
5124	»	»	300 »	720	99	5161	»	»	300 »	889	68
5125	»	»	300 »	727	95	5162	»	»	300 »	891	15
5126	»	»	300 »	735	04	5163	»	»	300 »	903	95
5127	»	»	300 »	744	20	5164	»	»	300 »	904	71
5128	»	»	300 »	744	20	5165	»	»	300 »	910	94
5129	»	»	300 »	747	85	5166	»	»	300 »	912	66
5130	»	»	300 »	750	—	5167	»	»	300 »	918	72
5131	»	»	300 »	750	—	5168	»	»	300 »	925	78
5132	»	»	300 »	750	—	5169	»	»	300 »	925	92
5133	»	»	300 »	752	56	5170	»	»	300 »	926	10
5134	»	»	300 »	757	33	5171	»	»	300 »	927	76
5135	»	»	300 »	759	25	5172	»	»	300 »	934	31
5136	»	»	300 »	759	90	5173	»	»	300 »	943	52
5137	»	»	300 »	760	85	5174	»	»	300 »	964	84
5138	»	»	300 »	761	20	5175	»	»	300 »	1,005	37
5139	»	»	300 »	768	34	5176	»	»	300 »	1,034	35
5140	»	»	300 »	768	35	5177	»	»	300 »	1,050	—
5141	»	»	300 »	768	85	5178	»	»	300 »	1,072	80
5142	»	»	300 »	771	34	5179	»	»	300 »	1,098	92
5143	»	»	300 »	772	34	5180	»	»	305 »	831	83

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *specialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5181	Lajittelija, laskija y. m.	n.	310 p.	728	28	5218	Lajittelija, laakija y. m.	n.	2,632 t.	770	55
5182	»	»	310 »	930	37	5219	»	»	2,633 »	592	30
5183	»	»	310 »	960	47	5220	»	»	2,633 »	1,206	40
5184	»	»	310 »	964	32	5221	»	»	2,640 »	561	40
5185	»	»	310 »	969	48	5222	»	»	2,640 »	678	20
5186	»	»	310 »	970	68	5223	»	»	2,645 »	762	—
5187	»	»	310 »	971	55	5224	»	»	2,645 »	787	60
5188	»	»	310 »	978	18	5225	»	»	2,645 »	922	40
5189	»	»	310 »	982	33	5226	»	»	2,646 »	741	15
5190	»	»	310 »	1,015	39	5227	»	»	2,648 »	910	70
5191	»	»	310 »	1,042	77	5228	»	»	2,650 »	662	45
5192	»	»	310 »	1,052	55	5229	»	»	2,650 »	757	35
5193	»	»	310 »	1,054	69	5230	»	»	2,650 »	761	15
5194	»	»	314 »	757	96	5231	»	»	2,655 »	757	75
5195	»	»	2,505 t.	752	05	5232	»	»	2,660 »	745	40
5196	»	»	2,505 »	762	75	5233	»	»	2,666 »	578	35
5197	»	»	2,512 »	1,058	35	5234	»	»	2,678 »	1,128	75
5198	»	»	2,530 »	715	85	5235	»	»	2,682 »	892	80
5199	»	»	2,548 »	723	—	5236	»	»	2,690 »	572	35
5200	»	»	2,548 »	748	65	5237	»	»	2,692 »	1,091	15
5201	»	»	2,548 »	786	05	5238	»	»	2,700 »	568	30
5202	»	»	2,548 »	789	05	5239	»	»	2,705 »	1,001	10
5203	»	»	2,557 »	786	90	5240	»	»	2,724 »	653	60
5204	»	»	2,558 »	579	45	5241	»	»	2,725 »	1,076	80
5205	»	»	2,558 »	733	40	5242	»	»	2,728 »	735	65
5206	»	»	2,560 »	798	10	5243	»	»	2,728 »	799	35
5207	»	»	2,565 »	856	80	5244	»	»	2,730 »	671	15
5208	»	»	2,570 »	768	—	5245	»	»	2,735 »	892	95
5209	»	»	2,578 »	702	60	5246	»	»	2,748 »	913	80
5210	»	»	2,588 »	582	20	5247	»	»	2,758 »	996	65
5211	»	»	2,595 »	735	85	5248	»	»	2,762 »	1,006	75
5212	»	»	2,604 »	520	40	5249	»	»	2,766 »	669	80
5213	»	»	2,610 »	761	15	5250	»	»	2,773 »	633	30
5214	»	»	2,620 »	766	60	5251	»	»	2,795 »	585	30
5215	»	»	2,621 »	778	85	5252	»	»	2,798 »	663	60
5216	»	»	2,622 »	759	55	5253	»	»	2,798 »	741	20
5217	»	»	2,625 »	843	70	5254	»	»	2,803 »	630	45

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
5255	Lajittelija, laskija y. m.	n.	2,803 t.	819	45
5256	»	»	2,808 »	498	45
5257	»	»	2,812 »	645	85
5258	»	»	2,815 »	804	90
5259	»	»	2,818 »	816	20
5260	»	»	2,828 »	907	70
5261	»	»	2,828 »	1,091	30
5262	»	»	2,838 »	999	20
5263	»	»	2,858 »	822	75
5264	»	»	2,884 »	648	65
5265	»	»	2,890 »	581	60
5266	»	»	2,894 »	735	70
5267	»	»	2,903 »	685	50
5268	»	»	2,908 »	911	30
5269	»	»	2,925 »	657	95
5270	»	»	2,928 »	866	25
5271	»	»	2,936 »	773	90
5272	»	»	2,959 »	736	75
5273	»	»	2,960 »	703	45
5274	»	»	2,983 »	507	10
5275	»	»	2,990 »	405	40
5276	»	»	3,000 »	480	—
5277	»	»	3,000 »	480	—
5278	»	»	3,000 »	510	—
5279	»	»	3,000 »	540	—
5280	»	»	3,000 »	540	—
5281	»	»	3,000 »	600	—
5282	»	»	3,000 »	600	—
5283	»	»	3,000 »	600	—
5284	»	»	3,000 »	600	—
5285	»	»	3,000 »	600	—
5286	»	»	3,000 »	600	—
5287	»	»	3,000 »	900	—
5288	»	»	3,000 »	900	—
5289	»	»	3,015 »	681	30
5290	»	»	3,024 »	564	—
5291	»	»	3,053 »	1,062	60
5292	Lajittelija, laskija y. m.	n.	3,118 t.	632	95
5293	»	»	3,270 »	723	70
5294	»	»	3,388 »	460	20
5295	»	»	3,402 »	486	10
5296	»	»	3,516 »	512	75
5297	»	»	3,586 »	535	10
5298	»	»	3,591 »	607	20
5299	»	»	3,780 »	540	30
5300	»	»	3,977 »	475	05
5301	Pakkaaja, sekal. työntek.	m.	274 p.	1,335	17
5302	»	»	278 »	782	49
5303	»	»	280 »	1,472	14
5304	»	»	282 »	999	23
5305	»	»	286 »	889	57
5306	»	»	300 »	750	—
5307	»	»	300 »	750	—
5308	»	»	300 »	750	—
5309	»	»	300 »	825	—
5310	»	»	300 »	825	—
5311	»	»	300 »	841	05
5312	»	»	300 »	844	90
5313	»	»	300 »	900	—
5314	»	»	300 »	900	—
5315	»	»	300 »	900	—
5316	»	»	300 »	900	—
5317	»	»	300 »	916	80
5318	»	»	300 »	930	—
5319	»	»	300 »	1,050	—
5320	»	»	300 »	1,050	—
5321	»	»	300 »	1,050	—
5322	»	»	300 »	1,050	—
5323	»	»	300 »	1,080	—
5324	»	»	300 »	1,112	67
5325	»	»	300 »	1,172	04
5326	»	»	300 »	1,183	80
5327	»	»	300 »	1,200	—
5328	»	»	300 »	1,200	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5329	Pakkaaja, sekal. työntek.	m.	300 p.	1,200	—	5366	Pakkaaja, sekal. työntek.	m.	2,815 t.	2,080	60
5330	»	»	300 »	1,200	—	5367	»	»	2,838 »	991	10
5331	»	»	300 »	1,200	—	5368	»	»	2,872 »	1,783	20
5332	»	»	300 »	1,200	—	5369	»	»	2,930 »	1,833	95
5333	»	»	300 »	1,200	—	5370	»	»	2,942 »	799	—
5334	»	»	300 »	1,304	—	5371	»	»	2,942 »	1,299	65
5335	»	»	300 »	1,372	64	5372	»	»	2,945 »	1,742	95
5336	»	»	300 »	1,372	64	5373	»	»	2,965 »	2,259	60
5337	»	»	300 »	1,372	82	5374	»	»	2,980 »	1,892	15
5338	»	»	300 »	1,418	14	5375	»	»	2,980 »	1,892	15
5339	»	»	300 »	1,418	14	5376	»	»	2,995 »	1,290	80
5340	»	»	300 »	1,418	14	5377	»	»	3,000 »	600	—
5341	»	»	300 »	1,418	61	5378	»	»	3,000 »	825	—
5342	»	»	300 »	1,425	77	5379	»	»	3,000 »	840	—
5343	»	»	300 »	1,497	37	5380	»	»	3,000 »	1,812	35
5344	»	»	500 »	1,548	55	5381	»	»	3,050 »	1,737	40
5345	»	»	300 »	1,650	—	5382	»	»	3,056 »	1,414	55
5346	»	»	300 »	1,784	13	5383	»	»	3,074 »	1,003	70
5347	»	»	300 »	1,796	31	5384	»	»	3,175 »	1,405	35
5348	»	»	300 »	1,800	—	5385	»	»	3,176 »	991	20
5349	»	»	300 »	2,278	—	5386	»	»	3,341 »	1,072	40
5350	»	»	300 »	2,554	60	5387	»	»	3,454 »	1,204	40
5351	»	»	306 »	926	—	5388	»	»	3,515 »	1,208	25
5352	»	»	308 »	859	45	5389	»	»	3,708 »	1,103	—
5353	»	»	319 »	1,345	23	5390	»	»	3,761 »	917	48
5354	»	»	330 »	1,123	47	5391	»	»	3,778 »	763	89
5355	»	»	350 »	1,065	75	5392	»	»	4,032 »	587	35
5356	»	»	360 »	1,029	15	5393	»	»	4,525 »	1,189	26
5357	»	»	360 »	1,031	65	5394	»	n.	275 p.	691	04
5358	»	»	360 »	1,038	65	5395	»	»	291 »	498	04
5359	»	»	2,505 t.	2,020	95	5396	»	»	300 »	461	25
5360	»	»	2,505 »	2,020	95	5397	»	»	300 »	477	45
5361	»	»	2,680 »	883	70	5398	»	»	300 »	510	—
5362	»	»	2,705 »	777	71	5399	»	»	300 »	510	—
5363	»	»	2,750 »	1,100	65	5400	»	»	300 »	537	60
5364	»	»	2,772 »	970	20	5401	»	»	300 »	681	33
5365	»	»	2,790 »	950	90	5402	»	»	315 »	535	83

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5403	Pakkaaja, sekal. työntek.	n.	316 p.	884	21	5434	Esimies	m.	300 p.	1,200	—
5404	»	»	340 »	776	73	5435	»	»	300 »	1,350	—
5405	»	»	2,504 t.	532	20	5436	»	»	300 »	1,500	—
5406	»	»	2,548 »	782	45	5437	»	»	300 »	1,500	—
5407	»	»	2,637 »	527	80	5438	»	»	300 »	1,532	35
5408	»	»	2,696 »	545	35	5439	»	»	300 »	1,800	—
5409	»	»	2,776 »	815	65	5440	»	»	300 »	1,800	—
5410	»	»	2,802 »	471	50	5441	»	»	300 »	1,800	—
5411	»	»	2,813 »	461	80	5442	»	»	300 »	1,920	—
5412	»	»	2,822 »	719	95	5443	»	»	300 »	2,337	—
5413	»	»	2,865 »	434	10	5444	»	»	300 »	2,400	—
5414	»	»	2,956 »	667	95	5445	»	»	300 »	2,400	—
5415	»	»	2,979 »	715	15	5446	»	»	300 »	2,400	—
5416	»	»	3,036 »	714	—	5447	»	»	300 »	2,400	—
5417	»	»	3,252 »	593	30	5448	»	»	300 »	2,140	—
5418	»	»	3,282 »	603	45	5449	»	»	300 »	3,000	—
5419	»	»	3,390 »	609	45	5450	»	»	2,963 t.	1,277	50
5420	»	»	4,104 »	648	50	5451	Metallityöntekijä	»	275 p.	679	87
	Yhteensä	—	—	**985,896**	**27**	5452	»	»	275 »	1,376	25
						5453	»	»	297 »	1,864	50
	Ryysytyöntekijöitä.					5454	»	»	300 »	732	17
5421	Ryysytyöntekijä.....	n.	277 p.	576	95	5455	»	»	300 »	750	—
5422	»	»	290 »	618	89	5456	»	»	300 »	825	—
5423	»	»	290 »	638	29	5457	»	»	300 »	840	—
5424	»	»	294 »	627	62	5458	»	»	300 »	900	—
5425	»	»	298 »	615	77	5459	»	»	300 »	975	—
5426	»	»	300 »	639	03	5460	»	»	300 »	975	—
5427	»	»	304 »	667	94	5461	»	»	300 »	1,050	—
5428	»	»	305 »	662	59	5462	»	»	300 »	1,191	05
5429	»	»	306 »	667	34	5463	»	»	300 »	1,200	—
	Yhteensä	—	—	**5,714**	**42**	5464	»	»	300 »	1,200	—
						5465	»	»	300 »	1,200	—
	Muita.					5466	»	»	300 »	1,225	04
5430	Esimies	m.	288 p.	2,582	—	5467	»	»	300 »	1,266	31
5431	»	»	288 »	3,686	90	5468	»	»	300 »	1,275	—
5432	»	»	300 »	1,080	—	5469	»	»	300 »	1,350	—
5433	»	»	300 »	1,200	—	5470	»	»	300 »	1,376	27

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5471	Metallityöntekijä	m.	300 p.	1,380	—	5508	Metallityöntekijä	m.	2,925 t.	1,127	—
5472	»	»	300 »	1,380	—	5509	»	»	2,933 »	1,668	80
5473	»	»	300 »	1,425	—	5510	»	»	2,938 »	423	75
5474	»	»	300 »	1,500	—	5511	»	»	2,959 »	1,489	50
5475	»	»	300 »	1,500	—	5512	»	»	2,963 »	1,486	43
5476	»	»	300 »	1,500	—	5513	»	»	2,968 »	742	14
5477	»	»	300 »	1,560	—	5514	»	»	2,979 »	605	40
5478	»	»	300 »	1,620	—	5515	»	»	2,984 »	1,737	21
5479	»	»	300 »	1,650	—	5516	»	»	2,988 »	993	57
5480	»	»	300 »	1,680	74	5517	»	»	2,999 »	1,439	60
5481	»	»	300 »	1,891	23	5518	»	»	3,000 »	690	—
5482	»	»	300 »	1,920	—	5519	»	»	3,000 »	840	—
5483	»	»	300 »	2,262	—	5520	»	»	3,000 »	900	—
5484	»	»	302 »	870	95	5521	»	»	3,000 »	960	—
5485	»	»	303 »	1,363	30	5522	»	»	3,000 »	960	—
5486	»	»	314 »	936	75	5523	»	»	3,000 »	1,076	35
5487	»	»	317 »	1,693	70	5524	»	»	3,000 »	1,110	—
5488	»	»	334 »	946	40	5525	»	»	3,000 »	1,200	—
5489	»	»	344 »	1,152	90	5526	»	»	3,000 »	1,200	—
5490	»	»	349 »	871	85	5527	»	»	3,000 »	1,200	—
5491	»	»	350 »	1,099	50	5528	»	»	3,000 »	1,200	—
5492	»	»	363 »	995	10	5529	»	»	3,000 »	1,200	—
5493	»	»	366 »	1,232	45	5530	»	»	3,000 »	1,200	—
5494	»	»	380 »	1,121	60	5531	»	»	3,000 »	1,200	—
5495	»	»	2,513 t.	1,316	29	5532	»	»	3,000 »	1,350	—
5496	»	»	2,515 »	1,340	—	5533	»	»	3,000 »	1,350	—
5497	»	»	2,519 »	1,456	72	5534	»	»	3,000 »	1,350	—
5498	»	»	2,632 »	1,174	20	5535	»	»	3,000 »	1,350	—
5499	»	»	2,643 »	1,321	50	5536	»	»	3,000 »	1,440	—
5500	»	»	2,647 »	667	01	5537	»	»	3,000 »	1,500	—
5501	»	»	2,661 »	640	40	5538	»	»	3,000 »	1,702	85
5502	»	»	2,691 »	1,243	45	5539	»	»	3,058 »	1,469	60
5503	»	»	2,772 »	1,226	91	5540	»	»	3,063 »	1,604	91
5504	»	»	2,822 »	1,185	24	5541	»	»	3,068 »	1,073	80
5505	»	»	2,858 »	1,007	80	5542	»	»	3,072 »	1,304	10
5506	»	»	2,860 »	504	10	5543	»	»	3,074 »	1,491	—
5507	»	»	2,882 »	889	76	5544	»	»	3,075 »	871	56

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5545	Metallityöntekijä	m.	3,081 t.	1,055	90	5582	Metallityöntekijä	m.	3,322 t.	1,045	07
5546	»	»	3,088 »	1,120	65	5583	»	»	3,398 »	1,699	—
5547	»	»	3,090 »	1,465	80	5584	»	»	3,402 »	810	—
5548	»	»	3,100 »	809	37	5585	»	»	3,403 »	1,258	07
5549	»	»	3,106 »	873	85	5586	»	»	3,420 »	1,911	86
5550	»	»	3,108 »	1,728	20	5587	»	»	3,445 »	1,497	44
5551	»	»	3,110 »	1,436	40	5588	»	»	3,448 »	1,998	75
5552	»	»	3,111 »	900	90	5589	»	»	3,450 »	1,450	53
5553	»	»	3,130 »	1,301	04	5590	»	»	3,488 »	1,016	74
5554	»	»	3,137 »	1,254	80	5591	»	»	3,495 »	1,408	20
5555	»	»	3,139 »	1,818	70	5592	»	»	3,521 »	1,320	79
5556	»	»	3,146 »	1,035	91	5593	»	»	3,527 »	1,622	42
5557	»	»	3,153 »	815	—	5594	»	»	3,528 »	1,117	17
5558	»	»	3,153 »	1,087	90	5595	»	»	3,538 »	2,073	—
5559	»	»	3,161 »	1,035	02	5596	»	»	3,541 »	1,628	38
5560	»	»	3,162 »	1,454	52	5597	»	»	3,554 »	1,966	07
5561	»	»	3,174 »	1,525	40	5598	»	»	3,555 »	1,502	73
5562	»	»	3,183 »	1,720	02	5599	»	»	3,577 »	1,528	63
5563	»	»	3,191 »	1,779	—	5600	»	»	3,615 »	1,215	82
5564	»	»	3,192 »	1,158	95	5601	»	»	3,625 »	1,113	72
5565	»	»	3,200 »	2,264	90	5602	»	»	3,643 »	1,634	40
5566	»	»	3,203 »	1,132	68	5603	»	»	3,652 »	1,574	99
5567	»	»	3,208 »	1,529	80	5604	»	»	3,669 »	1,465	60
5568	»	»	3,215 »	1,324	—	5605	»	»	3,677 »	1,026	90
5569	»	»	3,228 »	2,886	—	5606	»	»	3,682 »	2,099	27
5570	»	»	3,231 »	1,004	90	5607	»	»	3,691 »	1,950	02
5571	»	»	3,232 »	1,131	20	5608	»	»	3,748 »	2,168	40
5572	»	»	3,241 »	1,452	41	5609	»	»	3,797 »	1,547	44
5573	»	»	3,257 »	1,302	80	5610	»	»	3,805 »	2,191	67
5574	»	»	3,272 »	1,503	80	5611	»	»	3,816 »	1,659	75
5575	»	»	3,275 »	1,569	47	5612	»	»	3,828 »	1,659	56
5576	»	»	3,281 »	1,006	52	5613	»	»	3,833 »	1,763	18
5577	»	»	3,289 »	1,723	12	5614	»	»	3,857 »	1,588	19
5578	»	»	3,292 »	1,589	80	5615	»	»	3,865 »	1,631	44
5579	»	»	3,306 »	1,322	40	5616	»	»	3,870 »	2,280	70
5580	»	»	3,310 »	1,509	80	5617	»	»	3,881 »	2,122	12
5581	»	»	3,319 »	662	42	5618	»	»	3,887 »	1,571	76

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5619	Metallityöntekijä.....	m.	3,920 t.	1,416	52	5656	Puutyöntekijä.....	m.	2,798 t.	1,243	41
5620	»	»	3,949 »	1,395	44	5657	»	»	2,865 »	1,008	—
5621	»	»	3,952 »	1,501	76	5658	»	»	2,887 »	962	60
5622	»	»	3,974 »	904	75	5659	»	»	2,942 »	1,209	60
5623	»	»	4,052 »	2,551	25	5660	»	»	2,948 »	1,033	—
5624	»	»	4,063 »	2,182	79	5661	»	»	2,980 »	1,607	44
5625	»	»	4,122 »	1,442	90	5662	»	»	2,990 »	1,238	60
5626	»	»	4,222 »	1,123	—	5663	»	»	2,991 »	1,486	71
5627	»	»	4,340 »	2,735	86	5664	»	»	2,996 »	1,034	45
5628	»	»	4,357 »	1,998	26	5665	»	»	3,000 »	750	—
5629	»	»	5,105 »	2,175	49	5666	»	»	3,000 »	900	—
5630	Puutyöntekijä.....	»	300 p.	825	—	5667	»	»	3,000 »	1,050	—
5631	»	»	300 »	897	—	5668	»	»	3,000 »	1,050	—
5632	»	»	300 »	900	—	5669	»	»	3,000 »	1,050	—
5633	»	»	300 »	900	—	5670	»	»	3,000 »	1,050	—
5634	»	»	300 »	900	—	5671	»	»	3,000 »	1,050	—
5635	»	»	300 »	900	—	5672	»	»	3,000 »	1,050	—
5636	»	»	300 »	900	—	5673	»	»	3,000 »	1,200	—
5637	»	»	300 »	975	—	5674	»	»	3,000 »	1,200	—
5638	»	»	300 »	975	—	5675	»	»	3,000 »	1,200	—
5639	»	»	300 »	975	—	5676	»	»	3,000 »	1,200	—
5640	»	»	300 »	1,050	—	5677	»	»	3,000 »	1,200	—
5641	»	»	300 »	1,200	—	5678	»	»	3,000 »	1,200	—
5642	»	»	300 »	1,200	—	5679	»	»	3,000 »	1,200	—
5643	»	»	300 »	1,209	64	5680	»	»	3,000 »	1,200	—
5644	»	»	300 »	1,395	—	5681	»	»	3,000 »	1,200	—
5645	»	»	300 »	1,863	14	5682	»	»	3,000 »	1,200	—
5646	»	»	2,503 t.	1,257	25	5683	»	»	3,000 »	1,350	—
5647	»	»	2,562 »	1,020	75	5684	»	»	3,000 »	1,500	—
5648	»	»	2,574 »	1,253	59	5685	»	»	3,037 »	2,229	18
5649	»	»	2,592 »	1,510	—	5686	»	»	3,046 »	1,076	30
5650	»	»	2,687 »	540	—	5687	»	»	3,047 »	834	05
5651	»	»	2,687 »	1,146	40	5688	»	»	3,051 »	1,046	05
5652	»	»	2,692 »	1,404	90	5689	»	»	3,085 »	1,018	78
5653	»	»	2,698 »	1,179	19	5690	»	»	3,097 »	1,073	15
5654	»	»	2,708 »	1,202	22	5691	»	»	3,097 »	1,238	80
5655	»	»	2,770 »	960	—	5692	»	»	3,138 »	1,082	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5693	Puutyöntek.	m.	3,139 t.	2,832	—	5730	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	300 p.	900	—
5694	»	»	3,140 »	996	—	5731	»	»	300 »	900	—
5695	»	»	3,180 »	1,376	20	5732	»	»	300 »	900	—
5696	»	»	3,195 »	1,278	—	5733	»	»	300 »	960	—
5697	»	»	3,196 »	1,755	77	5734	»	»	300 »	975	—
5698	»	»	3,202 »	1,121	70	5735	»	»	300 »	990	—
5699	»	»	3,216 »	470	—	5736	»	»	300 »	1,020	—
5700	»	»	3,282 »	1,423	—	5737	»	»	300 »	1,020	—
5701	»	»	3,284 »	1,416	34	5738	»	»	300 »	1,050	—
5702	»	»	3,339 »	1,584	—	5739	»	»	300 »	1,080	—
5703	»	»	3,346 »	1,508	02	5740	»	»	300 »	1,080	—
5704	»	»	3,372 »	1,213	75	5741	»	»	300 »	1,140	—
5705	»	»	3,372 »	1,909	90	5742	»	»	300 »	1,200	—
5706	»	»	3,378 »	1,474	—	5743	»	»	300 »	1,320	—
5707	»	»	3,408 »	1,363	20	5744	»	»	300 »	1,343	64
5708	»	»	3,415 »	1,504	70	5745	»	»	300 »	1,380	—
5709	»	»	3,443 »	1,584	20	5746	»	»	300 »	1,380	—
5710	»	»	3,446 »	1,474	39	5747	»	»	300 »	1,440	—
5711	»	»	3,660 »	1,313	40	5748	»	»	300 »	1,620	—
5712	»	»	3,720 »	1,439	90	5749	»	»	300 »	1,680	—
5713	»	»	3,922 »	1,211	69	5750	»	»	300 »	1,740	—
5714	»	»	4,256 »	1,372	94	5751	»	»	300 »	1,800	—
5715	»	»	4,689 »	1,537	03	5752	»	»	300 »	1,800	—
5716	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	»	279 p.	745	50	5753	»	»	308 »	825	80
5717	»	»	288 »	1,259	21	5754	»	»	323 »	811	20
5718	»	»	300 »	620	—	4755	»	»	323 »	1,005	—
5719	»	»	300 »	660	—	5756	»	»	324 »	1,009	50
5720	»	»	300 »	742	50	5757	»	»	328 »	1,102	90
5721	»	»	300 »	750	—	5758	»	»	333 »	915	05
5722	»	»	300 »	840	—	5759	»	»	334 »	936	60
5723	»	»	300 »	855	—	5760	»	»	336 »	1,014	50
5724	»	»	300 »	870	—	5761	»	»	340 »	963	35
5725	»	»	300 »	870	—	5762	»	»	340 »	1,044	15
5726	»	»	300 »	891	—	5763	»	»	341 »	1,109	50
5727	»	»	300 »	900	—	5764	»	»	341 »	1,187	85
5728	»	»	300 »	900	—	5765	»	»	342 »	1,025	25
5729	»	»	300 »	900	—	5766	»	»	356 »	1,068	75

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5767	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	363 p.	958	35	5804	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	2,592 t.	1,654	—
5768	»	»	366 »	1,194	45	5805	»	»	2,617 »	1,199	49
5769	»	»	367 »	1,227	52	5806	»	»	2,636 »	991	10
5770	»	»	370 »	1,236	41	5807	»	»	2,636 »	1,201	45
5771	»	»	374 »	1,277	62	5808	»	»	2,640 »	982	50
5772	»	»	374 »	1,446	40	5809	»	»	2,646 »	732	30
5773	»	»	377 »	1,112	75	5810	»	»	2,677 »	1,094	90
5774	»	»	379 »	1,147	20	5811	»	»	2,680 »	1,414	25
5775	»	»	379 »	1,464	16	5812	»	»	2,682 »	1,425	20
5776	»	»	382 »	1,156	70	5813	»	»	2,690 »	961	40
5777	»	»	383 »	1,401	62	5814	»	»	2,694 »	1,089	85
5778	»	»	383 »	1,471	36	5815	»	»	2,696 »	1,407	95
5779	»	»	384 »	1,243	22	5816	»	»	2,708 »	1,408	08
5780	»	»	384 »	1,245	65	5817	»	»	2,725 »	1,389	99
5781	»	»	387 »	1,095	45	5818	»	»	2,731 »	1,211	46
5782	»	»	389 »	1,180	40	5819	»	»	2,739 »	1,398	28
5783	»	»	389 »	1,184	07	5820	»	»	2,750 »	1,401	41
5784	»	»	390 »	1,506	80	5821	»	»	2,752 »	1,301	08
5785	»	»	394 »	1,321	56	5822	»	»	2,754 »	1,321	38
5786	»	»	397 »	650	10	5823	»	»	2,767 »	1,101	75
5787	»	»	399 »	1,522	68	5824	»	»	2,768 »	1,014	35
5788	»	»	404 »	1,541	76	5825	»	»	2,780 »	1,512	55
5789	»	»	404 »	1,561	60	5826	»	»	2,790 »	1,334	63
5790	»	»	412 »	1,574	13	5827	»	»	2,796 »	1,013	60
5791	»	»	2,515 t.	1,164	08	5828	»	»	2,801 »	1,317	37
5792	»	»	2,517 »	932	50	5829	»	»	2,817 »	1,163	20
5793	»	»	2,538 »	1,127	75	5830	»	»	2,819 »	1,045	15
5794	»	»	2,560 »	1,155	06	5831	»	»	2,842 »	1,390	24
5795	»	»	2,562 »	1,502	60	5832	»	»	2,842 »	1,536	92
5796	»	»	2,572 »	1,389	42	5833	»	»	2,844 »	1,102	45
5797	»	»	2,574 »	1,158	41	5834	»	»	2,854 »	1,277	95
5798	»	»	2,579 »	1,078	90	5835	»	»	2,856 »	1,034	60
5799	»	»	2,592 »	1,390	—	5836	»	»	2,858 »	1,035	30
5800	»	»	2,592 »	1,390	—	5837	»	»	2,870 »	1,112	55
5801	»	»	2,592 »	1,400	—	5838	»	»	2,872 »	1,056	60
5802	»	»	2,592 »	1,462	—	5839	»	»	2,872 »	1,391	15
5803	»	»	2,592 »	1,654	—	5840	»	»	2,874 »	1,064	40

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5841	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	2,880 t.	1,333	70	5878	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	2,987 t.	1,103	95
5842	»	»	2,881 »	1,332	21	5879	»	»	2,988 »	875	—
5843	»	»	2,881 »	1,389	03	5880	»	»	2,990 »	1,643	92
5844	»	»	2,882 »	1,485	34	5881	»	»	2,990 »	1,756	05
5845	»	»	2,887 »	1,283	40	5882	»	»	2,992 »	1,105	70
5846	»	»	2,887 »	1,370	96	5883	»	»	2,994 »	1,581	96
5847	»	»	2,889 »	1,200	60	5884	»	»	2,995 »	1,327	30
5848	»	»	2,890 »	1,227	10	5885	»	»	2,998 »	1,410	67
5849	»	»	2,897 »	1,072	45	5886	»	»	3,000 »	480	—
5850	»	»	2,906 »	1,099	10	5887	»	»	3,000 »	540	—
5851	»	»	2,915 »	1,508	79	5888	»	»	3,000 »	900	—
5852	»	»	2,920 »	1,073	20	5889	»	»	3,000 »	990	—
5853	»	»	2,922 »	1,057	60	5890	»	»	3,000 »	1,050	—
5854	»	»	2,923 »	1,289	05	5891	»	»	3,000 »	1,050	—
5855	»	»	2,924 »	1,081	90	5892	»	»	3,000 »	1,050	—
5856	»	»	2,928 »	1,069	—	5893	»	»	3,000 »	1,200	—
5857	»	»	2,928 »	1,292	55	5894	»	»	3,000 »	1,260	—
5858	»	»	2,933 »	1,613	15	5895	»	»	3,000 »	1,260	—
5859	»	»	2,934 »	1,061	90	5896	»	»	3,000 »	1,290	—
5860	»	»	2,934 »	1,299	30	5897	»	»	3,000 »	1,290	—
5861	»	»	2,938 »	1,137	25	5898	»	»	3,000 »	1,320	—
5862	»	»	2,938 »	1,246	90	5899	»	»	3,000 »	1,350	—
5863	»	»	2,940 »	1,247	75	5900	»	»	3,000 »	1,350	—
5864	»	»	2,944 »	1,088	90	5901	»	»	3,000 »	1,380	—
5865	»	»	2,946 »	1,372	99	5902	»	»	3,000 »	1,440	—
5866	»	»	2,947 »	533	70	5903	»	»	3,000 »	1,440	—
5867	»	»	2,950 »	1,069	60	5904	»	»	3,000 »	1,500	—
5868	»	»	2,950 »	1,525	05	5905	»	»	3,000 »	1,552	17
5869	»	»	2,950 »	1,569	50	5906	»	»	3,003 »	1,129	55
5870	»	»	2,952 »	677	30	5907	»	»	3,011 »	1,112	75
5871	»	»	2,953 »	1,273	75	5908	»	»	3,012 »	1,089	—
5872	»	»	2,966 »	1,513	20	5909	»	»	3,022 »	1,016	20
5873	»	»	2,973 »	1,429	96	5910	»	»	3,026 »	1,661	18
5874	»	»	2,976 »	1,610	69	5911	»	»	3,031 »	970	05
5875	»	»	2,978 »	1,100	80	5912	»	»	3,035 »	1,624	25
5876	»	»	2,978 »	1,100	80	5913	»	»	3,036 »	1,352	05
5877	»	»	2,983 »	1,168	80	5914	»	»	3,036 »	1,774	40

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5915	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	3,039 t.	753	—	5952	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	3,230 t.	904	40
5916	»	»	3,040 »	1,045	—	5953	»	»	3,234 »	1,565	33
5917	»	»	3,044 »	1,335	15	5954	»	»	3,238 »	1,568	30
5918	»	»	3,051 »	1,262	82	5955	»	»	3,239 »	931	93
5919	»	»	3,052 »	1,262	70	5956	»	»	3,245 »	1,495	80
5920	»	»	3,064 »	1,036	25	5957	»	»	3,246 »	1,191	37
5921	»	»	3,072 »	768	—	5958	»	»	3,255 »	930	—
5922	»	»	3,096 »	696	60	5959	»	»	3,263 »	1,556	25
5923	»	»	3,096 »	1,162	10	5960	»	»	3,295 »	1,030	09
5924	»	»	3,097 »	1,340	36	5961	»	»	3,296 »	701	71
5925	»	»	3,097 »	1,446	36	5962	»	»	3,312 »	1,307	06
5926	»	»	3,113 »	1,494	90	5963	»	»	3,338 »	1,231	70
5927	»	»	3,113 »	1,509	89	5964	»	»	3,372 »	862	60
5928	»	»	3,113 »	1,970	65	5965	»	»	3,411 »	1,965	80
5929	»	»	3,116 »	1,529	49	5966	»	»	3,423 »	958	44
5930	»	»	3,125 »	1,734	65	5967	»	»	3,445 »	964	60
5931	»	»	3,133 »	885	64	5968	»	»	3,499 »	1,368	97
5932	»	»	3,135 »	1,342	25	5969	»	»	3,501 »	1,191	15
5933	»	»	3,141 »	837	60	5970	»	»	3,531 »	1,082	70
5934	»	»	3,144 »	1,102	90	5971	»	»	3,562 »	1,340	75
5935	»	»	3,146 »	1,480	76	5972	»	»	3,569 »	999	32
5936	»	»	3,150 »	752	—	7973	»	»	3,570 »	1,084	—
5937	»	»	3,168 »	1,437	14	5974	»	»	3,575 »	1,219	15
5938	»	»	3,172 »	2,587	—	5975	»	»	3,582 »	1,462	50
5939	»	»	3,174 »	1,250	25	5976	»	»	3,585 »	1,886	20
5940	»	»	3,180 »	1,371	77	5977	»	»	3,591 »	1,026	—
5941	»	»	3,184 »	1,289	25	5978	»	»	3,620 »	1,361	75
5942	»	»	3,188 »	1,174	20	5979	»	»	3,674 »	1,922	78
5943	»	»	3,197 »	1,569	47	5980	»	»	3,680 »	1,467	60
5944	»	»	3,201 »	1,468	—	5981	»	»	3,681 »	718	55
5945	»	»	3,206 »	1,706	56	5982	»	»	3,693 »	1,540	90
5946	»	»	3,210 »	1,720	41	5983	»	»	3,724 »	1,951	70
5947	»	»	3,217 »	1,532	55	5984	»	»	3,753 »	1,244	20
5948	»	»	3,217 »	1,560	42	5985	»	»	3,796 »	1,669	65
5949	»	»	3,219 »	1,130	70	5986	»	»	3,801 »	1,575	70
5950	»	»	3,223 »	1,637	52	5987	»	»	3,819 »	1,034	35
5951	»	»	3,223 »	1,680	09	5988	»	»	3,826 »	1,274	90

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
5989	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	m.	3,878 t.	888	65	6026	Ulkotyönt. y. m.....	m.	300 p.	450	—
5990	»	»	3,884 »	1,277	80	6027	»	»	300 »	510	—
5991	»	»	3,948 »	1,152	05	6028	»	»	300 »	525	—
5992	»	»	3,959 »	1,754	90	6029	»	»	300 »	540	—
5993	»	»	3,973 »	1,053	85	6030	»	»	300 »	540	—
5994	»	»	3,999 »	1,549	10	6031	»	»	300 »	600	—
5995	»	»	4,007 »	1,303	86	6032	»	»	300 »	600	—
5996	»	»	4,008 »	1,660	70	6033	»	»	300 »	600	—
5997	»	»	4,030 »	1,150	02	6034	»	»	300 »	600	—
5998	»	»	4,032 »	1,114	65	6035	»	»	300 »	600	—
5999	»	»	4,038 »	1,852	55	6036	»	»	300 »	600	—
6000	»	»	4,068 »	1,043	80	6037	»	»	300 »	600	—
6001	»	»	4,068 »	1,264	—	6038	»	»	300 »	600	—
6002	»	»	4,080 »	1,040	40	6039	»	»	300 »	600	—
6003	»	»	4,092 »	1,403	65	6040	»	»	300 »	660	—
6004	»	»	4,128 »	1,148	85	6041	»	»	300 »	675	—
6005	»	»	4,164 »	1,920	09	6042	»	»	300 »	675	—
6006	»	»	4,206 »	1,459	—	6043	»	»	300 »	690	—
6007	»	»	4,212 »	1,459	—	6044	»	»	300 »	720	—
6008	»	»	4,212 »	1,459	—	6045	»	»	300 »	720	—
6009	»	»	4,226 »	1,127	25	6046	»	»	300 »	720	—
6010	»	»	4,236 »	1,350	20	6047	»	»	300 »	720	—
6011	»	»	4,243 »	1,420	32	6048	»	»	300 »	720	—
6012	»	»	4,248 »	1,233	—	6049	»	»	300 »	720	—
6013	»	»	4,270 »	1,849	90	6050	»	»	300 »	720	—
6014	»	»	4,280 »	1,370	37	6051	»	»	300 »	720	—
6015	»	»	4,320 »	1,080	—	6052	»	»	300 »	720	—
6016	»	»	4,320 »	1,320	—	6053	»	»	300 »	720	—
6017	»	»	4,344 »	1,099	50	6054	»	»	300 »	720	—
6018	»	»	4,485 »	1,207	81	6055	»	»	300 »	720	—
6019	Ulkotyönt. y. m.....	»	288 p.	1,517	—	6056	»	»	300 »	750	—
6020	»	»	300 »	300	—	6057	»	»	300 »	750	—
6021	»	»	300 »	300	—	6058	»	»	300 »	750	—
6022	»	»	300 »	390	—	6059	»	»	300 »	750	—
6023	»	»	300 »	420	—	6060	»	»	300 »	750	—
6024	»	»	300 »	450	—	6061	»	»	300 »	750	—
6025	»	»	300 »	450	—	6062	»	»	300 »	750	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6063	Ulkotyönt. y. m.....	m.	300 p.	780	—	6100	Ulkotyönt. y. m.....	m.	300 p.	900	—
6064	»	»	300 »	780	—	6101	»	»	300 »	900	—
6065	»	»	300 »	805	—	6102	»	»	300 »	900	—
6066	»	»	300 »	810	—	6103	»	»	300 »	900	—
6067	»	»	300 »	810	—	6104	»	»	300 »	900	—
6068	»	»	300 »	822	—	6105	»	»	300 »	900	—
6069	»	»	300 »	825	—	6106	»	»	300 »	900	—
6070	»	»	300 »	825	—	6107	»	»	300 »	900	—
6071	»	»	300 »	825	—	6108	»	»	300 »	900	—
6072	»	»	300 »	840	—	6109	»	»	300 »	900	—
6073	»	»	300 »	840	—	6110	»	»	300 »	900	—
6074	»	»	300 »	840	—	6111	»	»	300 »	900	—
6075	»	»	300 »	840	—	6112	»	»	300 »	900	—
6076	»	»	300 »	840	—	6113	»	»	300 »	900	—
6077	»	»	300 »	840	—	6114	»	»	300 »	900	—
6078	»	»	300 »	840	—	6115	»	»	300 »	900	—
6079	»	»	300 »	840	—	6116	»	»	300 »	900	—
6080	»	»	300 »	840	—	6117	»	»	300 »	900	—
6081	»	»	300 »	840	—	6118	»	»	300 »	936	—
6082	»	»	300 »	840	—	6119	»	»	300 »	960	—
6083	»	»	300 »	840	—	6120	»	»	300 »	960	—
6084	»	»	300 »	840	—	6121	»	»	300 »	960	—
6085	»	»	300 »	840	—	6122	»	»	300 »	960	—
6086	»	»	300 »	840	—	6123	»	»	300 »	960	—
6087	»	»	300 »	840	—	6124	»	»	300 »	975	—
6088	»	»	300 »	840	—	6125	»	»	300 »	975	—
6089	»	»	300 »	840	—	6126	»	»	300 »	1,012	70
6090	»	»	300 »	840	—	6127	»	»	300 »	1,050	—
6091	»	»	300 »	840	—	6128	»	»	300 »	1,050	—
6092	»	»	300 »	870	—	6129	»	»	300 »	1,050	—
6093	»	»	300 »	870	—	6130	»	»	300 »	1,050	—
6094	»	»	300 »	882	—	6131	»	»	300 »	1,050	—
6095	»	»	300 »	885	—	6132	»	»	300 »	1,080	—
6096	»	»	300 »	888	—	6133	»	»	300 »	1,125	—
6097	»	»	300 »	900	—	6134	»	»	300 »	1,140	—
6098	»	»	300 »	900	—	6135	»	»	300 »	1,200	—
6099	»	»	300 »	900	—	6136	»	»	300 »	1,262	14

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6137	Ulkotyönt. y. m.	m.	300 p.	1,272	—	6174	Ulkotyönt. y. m.	m.	2,648 t.	1,093	50
6138	»	»	300 »	1,275	93	6175	»	»	2,657 »	893	97
6139	»	»	300 »	1,289	53	6176	»	»	2,688 »	308	95
6140	»	»	300 »	1,325	24	6177	»	»	2,715 »	969	30
6141	»	»	300 »	1,335	15	6178	»	»	2,729 »	1,052	05
6142	»	»	300 »	1,350	—	6179	»	»	2,773 »	1,309	30
6143	»	»	300 »	1,431	43	6180	»	»	2,841 »	1,040	41
6144	»	»	300 »	1,437	81	6181	»	»	2,872 »	781	70
6145	»	»	300 »	1,438	97	6182	»	»	2,901 »	990	78
6146	»	»	300 »	1,466	71	6183	»	»	2,903 »	963	70
6147	»	»	300 »	1,488	—	6184	»	»	2,924 »	919	85
6148	»	»	300 »	1,560	—	6185	»	»	2,925 »	1,082	25
6149	»	»	300 »	1,581	36	6186	»	»	2,938 »	1,122	08
6150	»	»	300 »	1,599	97	6187	»	»	2,942 »	906	—
6151	»	»	300 »	1,680	—	6188	»	»	2,951 »	1,091	35
6152	»	»	300 »	1,783	91	6189	»	»	2,952 »	1,299	30
6153	»	»	300 »	1,797	33	6190	»	»	2,960 »	464	55
6154	»	»	300 »	1,800	—	6191	»	»	2,963 »	572	20
6155	»	»	300 »	1,870	17	6192	»	»	2,968 »	980	90
6156	»	»	300 »	1,870	17	6193	»	»	2,978 »	1,043	20
6157	»	»	300 »	1,870	17	6194	»	»	2,982 »	674	50
6158	»	»	300 »	1,891	87	6195	»	»	2,990 »	467	20
6159	»	»	300 »	1,904	39	6196	»	»	3,000 »	300	—
6160	»	»	300 »	2,078	69	6197	»	»	3,000 »	450	—
6161	»	»	300 »	2,400	—	6198	»	»	3,000 »	540	—
6162	»	»	321 »	926	60	6199	»	»	3,000 »	570	—
6163	»	»	325 »	388	30	6200	»	»	3,000 »	570	—
6164	»	»	339 »	1,006	80	6201	»	»	3,000 »	600	—
6165	»	»	340 »	1,058	55	6202	»	»	3,000 »	600	—
6166	»	»	361 »	1,090	54	6203	»	»	3,000 »	600	—
6167	»	»	404 »	1,010	—	6204	»	»	3,000 »	600	—
6168	»	»	2,511 t.	777	—	6205	»	»	3,000 »	660	—
6169	»	»	2,517 »	975	70	6206	»	»	3,000 »	660	—
6170	»	»	2,553 »	769	22	6207	»	»	3,000 »	720	—
6171	»	»	2,579 »	733	06	6208	»	»	3,000 »	750	—
6172	»	»	2,580 »	950	95	6209	»	»	3,000 »	750	—
6173	»	»	2,621 »	1,659	29	6210	»	»	3,000 »	750	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6211	Ulkotyönt. y. m.....	m.	3,000 t.	750	—	6248	Ulkotyönt. y. m.....	m.	3,000 t.	840	—
6212	»	»	3,000 »	750	—	6249	»	»	3,000 »	840	—
6213	»	»	3,000 »	750	—	6250	»	»	3,000 »	840	—
6214	»	»	3,000 »	750	—	6251	»	»	3,000 »	840	—
6215	»	»	3,000 »	750	—	6252	»	»	3,000 »	840	—
6216	»	»	3,000 »	750	—	6253	»	»	3,000 »	840	—
6217	»	»	3,000 »	770	26	6254	»	»	3,000 »	840	—
6218	»	»	3,000 »	840	—	6255	»	»	3,000 »	840	—
6219	»	»	3,000 »	840	—	6256	»	»	3,000 »	840	—
6220	»	»	3,000 »	840	—	6257	»	»	3,000 »	840	—
6221	»	»	3,000 »	840	—	6258	»	»	3,000 »	840	—
6222	»	»	3,000 »	840	—	6259	»	»	3,000 »	840	—
6223	»	»	3,000 »	840	—	6260	»	»	3,000 »	840	—
6224	»	»	3,000 »	840	—	6261	»	»	3,000 »	840	—
6225	»	»	3,000 »	840	—	6262	»	»	3,000 »	840	—
6226	»	»	3,000 »	840	—	6263	»	»	3,000 »	840	—
6227	»	»	3,000 »	840	—	6264	»	»	3,000 »	840	—
6228	»	»	3,000 »	840	—	6265	»	»	3,000 »	840	—
6229	»	»	3,000 »	840	—	6266	»	»	3,000 »	840	—
6230	»	»	3,000 »	840	—	6267	»	»	3,000 »	840	—
6231	»	»	3,000 »	840	—	6268	»	»	3,000 »	840	—
6232	»	»	3,000 »	840	—	6269	»	»	3,000 »	840	—
6233	»	»	3,000 »	840	—	6270	»	»	3,000 »	840	—
6234	»	»	3,000 »	840	—	6271	»	»	3,000 »	840	—
6235	»	»	3,000 »	840	—	6272	»	»	3,000 »	840	—
6236	»	»	3,000 »	840	—	6273	»	»	3,000 »	840	—
6237	»	»	3,000 »	840	—	6274	»	»	3,000 »	840	—
6238	»	»	3,000 »	840	—	6275	»	»	3,000 »	840	—
6239	»	»	3,000 »	840	—	6276	»	»	3,000 »	840	—
6240	»	»	3,000 »	840	—	6277	»	»	3,000 »	840	—
6241	»	»	3,000 »	840	—	6278	»	»	3,000 »	840	—
6242	»	»	3,000 »	840	—	6279	»	»	3,000 »	840	—
6243	»	»	3,000 »	840	—	6280	»	»	3,000 »	840	—
6244	»	»	3,000 »	840	—	6281	»	»	3,000 »	840	—
6245	»	»	3,000 »	840	—	6282	»	»	3,000 »	840	—
6246	»	»	3,000 »	840	—	6283	»	»	3,000 »	840	—
6247	»	»	3,000 »	840	—	6284	»	»	3,000 »	840	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6285	Ulkotyönt. y. m.....	m.	3,000 t.	840	—
6286	»	»	3,000 »	840	—
6287	»	»	3,000 »	840	—
6288	»	»	3,000 »	840	—
6289	»	»	3,000 »	840	—
6290	»	»	3,000 »	840	—
6291	»	»	3,000 »	840	—
6292	»	»	3,000 »	840	—
6293	»	»	3,000 »	840	—
6294	»	»	8,000 »	840	—
6295	»	»	3,000 »	840	—
6296	»	»	3,000 »	840	—
6297	»	»	3,000 »	840	—
6298	»	»	3,000 »	840	—
6299	»	»	3,000 »	840	—
6300	»	»	3,000 »	840	—
6301	»	»	3,000 »	840	—
6302	»	»	3,000 »	840	—
6303	»	»	3,000 »	840	—
6304	»	»	3,000 »	840	—
6305	»	»	3,000 »	840	—
6306	»	»	3,000 »	840	—
6307	»	»	3,000 »	840	—
6308	»	»	3,000 »	840	—
6309	»	»	3,000 »	840	—
6310	»	»	3,000 »	840	—
6311	»	»	3,000 »	840	—
6312	»	»	3,000 »	840	—
6313	»	»	3,000 »	840	—
6314	»	»	3,000 »	840	—
6315	»	»	3,000 »	840	—
6316	»	»	3,000 »	840	—
6317	»	»	3,000 »	840	—
6318	»	»	3,000 »	840	—
6319	»	»	3,000 »	870	—
6320	»	»	3,000 »	870	—
6321	»	»	3,000 »	882	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6322	Ulkotyönt. y. m.....	m.	3,000 t.	900	—
6323	»	»	3,000 »	900	—
6324	»	»	3,000 »	900	—
6325	»	»	3,000 »	900	—
6326	»	»	3,000 »	900	—
6327	»	»	3,000 »	900	—
6328	»	»	3,000 »	900	—
6329	»	»	3,000 »	900	—
6330	»	»	3,000 »	900	—
6331	»	»	3,000 »	900	—
6332	»	»	3,000 »	900	—
6333	»	»	3,000 »	900	—
6334	»	»	3,000 »	900	—
6335	»	»	3,000 »	900	—
6336	»	»	3,000 »	900	—
6337	»	»	3,000 »	900	—
6338	»	»	3,000 »	900	—
6339	»	»	3,000 »	900	—
6340	»	»	3,000 »	900	—
6341	»	»	3,000 »	900	—
6342	»	»	3,000 »	900	—
6343	»	»	3,000 »	900	—
6344	»	»	3,000 »	900	—
6345	»	»	3,000 »	900	—
6346	»	»	3,000 »	900	—
6347	»	»	3,000 »	900	—
6348	»	»	3,000 »	900	—
6349	»	»	3,000 »	900	—
6350	»	»	3,000 »	900	—
6351	»	»	3,000 »	900	—
6352	»	»	3,000 »	900	—
6353	»	»	3,000 »	900	—
6354	»	»	3,000 »	900	—
6355	»	»	3,000 »	900	—
6356	»	»	3,000 »	900	—
6357	»	»	3,000 »	900	—
6358	»	»	3,000 »	900	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6359	Ulkotyönt. y. m.	m.	3,000 t.	900	—	6396	Ulkotyönt. y. m.	m.	3,000 t.	1,500	—
6360	»	»	3,000 »	960	—	6397	»	»	3,010 »	1,205	40
6361	»	»	3,000 »	960	—	6398	»	»	3,010 »	1,205	40
6362	»	»	3,000 »	975	—	6399	»	»	3,010 »	1,205	85
6363	»	»	3,000 »	1,000	—	6400	»	»	3,010 »	1,945	—
6364	»	»	3,000 »	1,050	—	6401	»	»	3,019 »	865	45
6365	»	»	3,000 »	1,050	—	6402	»	»	3,030 »	1,424	—
6366	»	»	3,000 »	1,050	—	6403	»	»	3,040 »	1,963	—
6367	»	»	3,000 »	1,050	—	6404	»	»	3,053 »	1,118	95
6368	»	»	3,000 »	1,050	—	6405	»	»	3,060 »	1,126	31
6369	»	»	3,000 »	1,050	—	6406	»	»	3,060 »	1,126	31
6370	»	»	3,000 »	1,050	—	6407	»	»	3,060 »	1,126	—
6371	»	»	3,000 »	1,050	—	6408	»	»	3,075 »	1,073	60
6372	»	»	3,000 »	1,050	—	6409	»	»	3,079 »	1,714	—
6373	»	»	3,000 »	1,050	—	6410	»	»	3,088 »	1,137	30
6374	»	»	3,000 »	1,140	—	6411	»	»	3,113 »	1,015	85
6375	»	»	3,000 »	1,200	—	6412	»	»	3,125 »	1,480	15
6376	»	»	3,000 »	1,200	—	6413	»	»	3,131 »	963	—
6377	»	»	3,000 »	1,200	—	6414	»	»	3,168 »	828	—
6378	»	»	3,000 »	1,200	—	6415	»	»	3,204 »	1,100	46
6379	»	»	3,000 »	1,200	—	6416	»	»	3,212 »	548	—
6380	»	»	3,000 »	1,200	—	6417	»	»	3,228 »	1,286	55
6381	»	»	3,000 »	1,260	—	6418	»	»	3,277 »	1,307	10
6382	»	»	3,000 »	1,410	—	6419	»	»	3,285 »	739	15
6383	»	»	3,000 »	1,500	—	6420	»	»	3,285 »	1,358	52
6384	»	»	3,000 »	1,500	—	6421	»	»	3,294 »	1,586	25
6385	»	»	3,000 »	1,500	—	6422	»	»	3,355 »	1,276	10
6386	»	»	3,000 »	1,500	—	6423	»	»	3,379 »	1,099	39
6387	»	»	3,000 »	1,500	—	6424	»	»	3,382 »	1,025	51
6388	»	»	3,000 »	1,500	—	6425	»	»	3,387 »	979	45
6389	»	»	3,000 »	1,500	—	6426	»	»	3,450 »	1,202	98
6390	»	»	3,000 »	1,500	—	6427	»	»	3,459 »	1,356	40
6391	»	»	3,000 »	1,500	—	6428	»	»	3,470 »	1,254	70
6392	»	»	3,000 »	1,500	—	6429	»	»	3,542 »	1,690	16
6393	»	»	3,000 »	1,500	—	6430	»	»	3,560 »	1,068	—
6394	»	»	3,000 »	1,500	—	6431	»	»	3,598 »	1,079	40
6395	»	»	3,000 »	1,500	—	6432	»	»	3,600 »	630	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6433	Ulkotyönt. y. m.	m.	3,613 t.	1,276	45	6464	Hiomopuiden muokk.	m.	300 p.	1,002	10
6434	»	»	3,634 »	1,262	30	6465	»	»	300 »	1,016	85
6435	»	»	3,720 »	651	—	6466	»	»	300 »	1,077	40
6436	»	»	3,764 »	1,317	40	6467	»	»	300 »	1,100	90
6437	»	»	3,840 »	733	25	6468	»	»	2,969 t.	840	69
6438	»	»	3,842 »	1,342	25	6469	»	»	3,065 »	898	74
6439	»	»	3,895 »	1,869	60	6470	»	»	3,554 »	1,009	95
6440	»	»	3,908 »	1,340	02	6471	»	»	3,573 »	1,087	70
6441	»	»	3,908 »	1,340	02	6472	»	»	3,559 »	963	30
6442	»	»	4,010 »	864	92	6473	»	»	3,644 »	1,032	95
6443	»	»	4,348 »	870	—	6474	»	»	3,662 »	1,037	45
6444	»	»	4,368 »	1,202	40	6475	Hioja	»	300 p.	2,620	—
6445	»	»	4,380 »	792	—	6476	»	»	309 »	1,152	40
6446	»	»	4,392 »	1,136	90	6477	»	»	313 »	1,178	40
6447	»	»	4,510 »	959	96	6478	»	»	316 »	1,198	21
6448	»	»	4,524 »	976	80	6479	»	»	317 »	1,137	75
6449	»	n.	300 p.	495	95	6480	»	»	3,391 t.	956	50
6450	»	»	300 »	570	—	6481	»	»	3,485 »	1,185	18
6451	»	»	300 »	600	—	6482	»	»	3,492 »	1,005	62
6452	»	»	2,665 t.	775	60	6483	»	»	3,502 »	966	11
6453	»	»	2,784 »	501	30	6484	»	»	3,628 »	1,054	92
6454	»	»	3,000 »	540	—	6485	»	»	3,632 »	1,019	53
6455	»	»	3,000 »	570	—	6486	Vanukkeen valmistaja	»	289 p.	790	18
6456	»	»	3,000 »	600	—	6487	»	»	290 »	790	86
6457	»	»	3,000 »	600	—	6488	»	»	300 »	840	—
6458	»	»	3,000 »	600	—	6489	»	»	301 »	821	91
	Yhteensä	—	—	**1,183,156**	**92**	6490	»	»	305 »	879	43
	2,464 työntekijää	—	—	1,232,795	98	6491	»	»	313 »	982	55
	Kaiken kaikkiaan	—	—	**5,004,086**	**01**	6492	»	»	321 »	1,178	61
	Kuopion lääni.					6493	»	»	323 »	1,015	04
	Puuhiomo-osasto.					6494	»	»	324 »	1,167	67
6459	Esimies	m.	300 p.	1,080	—	6495	»	»	2,805 t.	810	32
6460	»	»	300 »	1,375	—	6496	»	»	3,439 »	956	25
6461	»	»	300 »	1,402	50	6497	»	»	3,512 »	926	88
6462	»	»	300 »	1,500	—	6498	»	»	3,528 »	1,003	20
6463	Hiomopuiden muokk.	»	300 »	829	38	6499	»	»	3,541 »	847	77
						6500	»	»	3,563 »	990	80

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *specialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
6501	Vanukkeen valmistaja	m.	3,980 t.	1,176	50
6502	»	n.	274 p.	383	66
6503	»	»	285 »	487	92
6504	»	»	290 »	466	80
6505	»	»	308 »	492	—
6506	»	»	308 »	512	—
6507	»	»	309 »	516	90
6508	»	»	314 »	521	60
6509	»	»	320 »	433	82
6510	»	»	322 »	456	10
6511	»	»	322 »	456	48
6512	»	»	323 »	467	09
6513	»	»	325 »	440	59
6514	»	»	327 »	462	77
6515	»	»	2,557 t.	419	80
6516	»	»	2,880 »	482	86
6517	»	»	3,444 »	545	45
6518	»	»	3,444 »	569	45
6519	»	»	3,444 »	593	45
6520	»	»	3,449 »	570	30
6521	»	»	3,449 »	570	30
6522	»	»	3,454 »	571	15
6523	»	»	3,460 »	519	35
6524	»	»	3,467 »	579	13
6525	»	»	3,508 »	550	55
6526	»	»	3,521 »	552	87
6127	»	»	3,549 »	596	95
4528	»	»	3,550 »	580	48
6529	»	»	3,560 »	558	28
6530	Käärijä	m.	271 p.	1,178	47
6531	»	»	300 »	1,305	09
6532	»	n.	3,612 t.	596	47
6533	Sekal. työn tek.	m.	299 p.	753	25
6534	»	»	314 »	758	65
6535	»	»	315 »	837	82
6536	»	»	3,000 t.	810	—
	Yhteensä	—	—	**66,505**	**35**

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tuntteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
	Muita.				
6537	Metallityöntek.	m.	2,695 t.	728	06
6538	»	»	2,740 »	708	39
6539	»	»	3,182 »	721	—
3540	»	»	3,445 »	1,155	49
6541	»	»	3,578 »	876	72
6542	»	»	3,679 »	997	30
6543	»	»	3,747 »	1,375	97
6544	Puutyöntek.	»	300 p.	900	—
6545	»	»	3,460 t.	939	40
6546	Kon. k., lämm., sähkötyönt.	»	300 p.	759	—
6547	»	»	300 »	786	—
6548	»	»	300 »	1,353	50
9549	»	»	322 »	879	31
6550	»	»	328 »	982	50
6551	»	»	339 »	875	35
6552	»	»	342 »	889	92
6553	»	»	342 »	1,355	52
6554	»	»	346 »	1,367	09
6555	»	»	348 »	998	28
6556	»	»	2,716 t.	707	78
6557	»	»	3,266 »	836	57
6558	»	»	3,450 »	925	85
6559	»	»	3,563 »	903	82
6560	»	»	3,579 »	862	81
6561	»	»	3,853 »	1,012	75
6562	»	»	3,953 »	1,042	20
6563	Ulkotyönt. y. m.	»	300 p.	750	—
6564	»	»	300 »	762	—
6565	»	»	344 »	866	22
6566	»	»	3,801 t.	691	85
	Yhteensä	—	—	**28,010**	**65**
	86 työntekijää	—	—	35,979	68
	Kaiken kaikkiaan	—	—	**130,495**	**68**

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. c.
	Vaasan lääni.					6602	Vanukkeen valmistaja	m.	300 p.	1,156	05
	Puuhiomo-osasto.					6603	»	»	3,000 t.	750	—
6567	Esimies	m.	300 p.	2,400	—	6604	»	»	3,992 »	738	90
6568	»	»	3,600 t.	1,640	80	6605	»	»	4,013 »	743	85
6569	Hiomopuiden muokk.	»	276 p.	912	84	6606	»	»	4,207 »	1,156	30
6570	»	»	276 »	939	50	6607	»	n.	300 p.	405	—
6571	»	»	300 »	763	65	6608	»	»	300 »	405	—
6572	»	»	2,640 t.	873	05	6609	»	»	300 »	457	75
6573	»	»	2,736 »	571	22	6610	»	»	300 »	486	40
6574	»	»	2,955 »	537	10	6611	»	»	2,538 t.	283	20
6575	»	»	3,536 »	677	—	6612	»	»	2,796 »	448	35
6576	»	»	3,555 »	640	30	6613	»	»	2,808 »	452	75
6577	Keittimötyönt.	»	300 p.	660	—	6614	»	»	2,880 »	390	15
6578	»	»	300 »	750	—	6615	»	»	2,892 »	464	20
6579	»	»	2,664 t.	882	30	6616	»	»	2,898 »	465	65
6580	Hioja	»	300 p.	817	50	6617	»	»	2,913 »	467	85
6581	»	»	300 »	832	45	6618	»	»	3,282 »	366	45
6582	»	»	300 »	863	40	6619	Käärijä	m.	282 p.	865	25
6583	»	»	300 »	900	—	6620	Sekal. työn tek.	»	300 »	568	33
6584	»	»	300 »	1,050	—	6621	»	»	300 »	568	33
6585	»	»	300 »	1,050	—	6622	»	»	300 »	568	33
6586	»	»	300 »	1,192	59	6623	»	»	300 »	568	33
6587	»	»	300 »	1,200	—	6624	»	»	300 »	568	33
6588	»	»	2,520 t.	688	11	6625	»	»	300 »	568	33
6589	»	»	2,676 »	611	37	6626	»	»	300 »	568	33
6590	»	»	2,766 »	711	50	6627	»	»	300 »	930	—
6591	»	»	3,000 »	900	—	6628	»	»	300 »	930	—
6592	»	»	3,119 »	797	50	6629	»	»	2,760 t.	876	—
6593	»	»	3,132 »	795	—	6630	»	»	3,120 »	996	90
6594	»	»	3,157 »	665	25	6631	»	»	3,816 »	739	05
6595	»	»	3,600 »	1,131	85		Yhteensä	—	—	**50,898**	**94**
6596	»	»	4,130 »	985	10						
6597	»	»	4,183 »	1,000	85		*Paperiosasto.*				
6598	Vanukkeen valmistaja	»	300 p.	720	—	6632	Mestari	m.	300 p.	1,440	—
6599	»	»	300 »	761	85	6633	»	»	300 »	2,400	—
6600	»	»	300 »	961	75	6634	»	»	300 »	2,400	—
6601	»	»	300 »	1,061	75	6635	»	»	300 »	2,400	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6636	Mestari	m.	300 p.	2,700	—	6673	Paperikonetyöntekijä	m.	3,758 t.	2,094	85
6637	Paperikonetyöntekijä	»	300 »	675	—	6674	Mokkamyllytyönt.....	»	300 p.	1,020	—
6638	»	»	300 »	1,680	—	6675	»	»	2,700 t.	836	75
6639	»	»	300 »	1,956	—	6676	»	»	2,753 »	853	30
6640	»	»	300 »	2,040	—	6677	»	n.	3,000 »	420	—
6641	»	»	300 »	2,040	—	6678	»	»	3,118 »	493	45
6642	»	»	300 »	2,040	—	6679	Hollanteri	m.	300 p.	825	—
6643	»	»	300 »	2,160	—	6680	»	»	300 »	825	—
6644	»	»	300 »	2,160	—	6681	»	»	2,519 t.	804	30
6645	»	»	2,520 t.	482	69	6682	»	»	2,592 »	728	50
6646	»	»	2,556 »	546	34	6683	»	»	2,686 »	1,020	65
6647	»	»	2,567 »	611	45	6684	»	»	2,712 »	652	15
6648	»	»	2,585 »	1,517	16	6685	»	»	2,712 »	1,030	55
6649	»	»	2,632 »	556	94	6686	»	»	2,713 »	895	25
6650	»	»	2,644 »	599	81	6687	»	»	2,730 »	900	85
6651	»	»	2,672 »	606	01	6688	»	»	2,732 »	1,038	20
6652	»	»	2,804 »	729	05	6689	»	»	2,747 »	934	05
6653	»	»	2,817 »	957	20	6690	»	»	2,759 »	910	50
6654	»	»	2,818 »	563	60	6691	»	»	2,798 »	928	50
6655	»	»	2,878 »	1,007	30	6692	»	»	2,822 »	931	30
6656	»	»	2,885 »	828	55	6693	»	»	2,830 »	980	60
6657	»	»	2,890 »	578	—	6694	»	»	2,844 »	938	55
6658	»	»	2,897 »	753	15	6695	»	»	2,905 »	611	05
6659	»	»	2,904 »	987	30	6696	»	»	2,952 »	974	25
6660	»	»	2,969 »	1,009	50	6697	»	»	3,000 »	930	—
6661	»	»	2,973 »	995	50	6698	»	»	3,000 »	990	—
6662	»	»	2,985 »	776	—	6699	»	»	3,073 »	672	35
6663	»	»	2,995 »	724	51	6700	»	»	3,126 »	720	99
6664	»	»	3,000 »	690	—	6701	»	»	3,312 »	1,157	80
6665	»	»	3,000 »	690	—	6702	»	»	3,392 »	783	31
6666	»	»	3,000 »	720	—	6703	Liimankeittäjä.....	»	3,120 »	1,039	—
6667	»	»	3,000 »	946	50	6704	Leikkuukone.....	»	2,516 »	881	97
6668	»	»	3,012 »	1,783	25	6705	»	»	2,516 »	911	78
6669	»	»	3,018 »	1,056	34	6706	»	»	2,660 »	870	90
6670	»	»	3,456 »	1,109	50	6707	»	»	2,745 »	773	05
6671	»	»	3,600 »	3,096	—	6708	»	»	2,802 »	981	40
6672	»	»	3,744 »	2,031	—	6709	»	»	2,929 »	678	34

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6710	Leikkuukone.....	m.	3,072 t.	938	55	6747	Kalanteri- y. m. työnt.	m.	3,439 t.	962	85
6711	»	»	3,080 »	620	80	6748	»	»	3,600 »	1,108	90
6712	»	»	3,129 »	846	85	6749	»	n.	3,000 »	480	—
6713	»	»	3,287 »	1,231	—	6750	Lajittelija, laskija y. m.	m.	300 p.	900	—
6714	»	»	3,312 »	920	10	6751	»	»	300 »	900	—
6715	»	»	3,322 »	864	70	6752	»	»	300 »	1,846	65
6716	»	»	3,744 »	1,018	20	6753	»	»	300 »	1,866	55
6717	»	n.	2,736 »	338	05	6754	»	»	3,000 t.	756	25
6718	»	»	3,000 »	420	—	6755	»	»	3,000 »	1,538	80
6719	Kalanteri- y. m. työnt.	m.	300 p.	812	50	6756	»	»	3,120 »	608	60
6720	»	»	2,508 t.	596	94	6757	»	»	3,120 »	1,598	75
6721	»	»	2,550 »	719	14	6758	»	»	3,360 »	1,479	05
6722	»	»	2,556 »	579	30	6759	»	n.	288 p.	535	13
6723	»	»	2,586 »	597	22	6760	»	»	300 »	388	75
6724	»	»	2,598 »	909	30	6761	»	»	300 »	450	—
6725	»	»	2,621 »	1,163	40	6762	»	»	300 »	450	—
6726	»	»	2,677 »	929	95	6763	»	»	300 »	450	—
6727	»	»	2,700 »	782	65	6764	»	»	300 »	450	—
6728	»	»	2,738 »	1,150	95	6765	»	»	300 »	450	—
6729	»	»	2,814 »	983	10	6766	»	»	300 »	450	—
6730	»	»	2,844 »	991	—	6767	»	»	300 »	450	—
6731	»	»	2,855 »	996	50	6768	»	»	300 »	450	—
6732	»	»	2,923 »	967	10	6769	»	»	300 »	450	—
6733	»	»	2,939 »	1,091	65	6770	»	»	300 »	450	—
6734	»	»	2,940 »	987	25	6771	»	»	300 »	461	50
6735	»	»	2,950 »	979	50	6772	»	»	300 »	473	50
6736	»	»	2,964 »	1,020	95	6773	»	»	300 »	483	10
6737	»	»	2,965 »	1,046	15	6774	»	»	300 »	483	65
6738	»	»	2,982 »	1,133	—	6775	»	»	300 »	485	44
6739	»	»	2,994 »	1,046	75	6776	»	»	300 »	499	90
6740	»	»	3,000 »	420	—	6777	»	»	300 »	529	85
6741	»	»	3,000 »	690	—	6778	»	»	300 »	563	65
6742	»	»	3,000 »	714	65	6779	»	»	300 »	563	65
6743	»	»	3,000 »	825	—	6780	»	»	300 »	580	15
6744	»	»	3,000 »	1,050	—	6781	»	»	300 »	582	75
6745	»	»	3,102 »	1,152	75	6782	»	»	300 »	589	90
6746	»	»	3,378 »	1,190	30	6783	»	»	300 »	600	20

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6784	Lajittelija, laskija y. m.	n.	300 p.	623	05	6821	Lajittelija, laskija y. m.	n.	3,136 t.	639	65
6785	»	»	300 »	629	10	6822	»	»	3,744 »	548	90
6786	»	»	300 »	629	20	6823	Pakkaaja, sekal. työnt.	m.	300 p.	450	—
6787	»	»	300 »	639	80	6824	»	»	2,520 t.	543	44
6788	»	»	300 »	652	55	6825	»	»	2,736 »	902	85
6789	»	»	300 »	696	90	6826	»	»	2,893 »	693	25
6790	»	»	300 »	701	90	6827	»	»	3,000 »	750	—
6791	»	»	300 »	708	10	6828	»	»	3,000 »	900	—
6792	»	»	300 »	722	15	6829	»	»	3,000 »	930	—
6793	»	»	300 »	745	55	6830	»	»	3,098 »	713	78
6794	»	»	300 »	750	—	6831	»	n.	300 p.	335	50
6795	»	»	300 »	772	10	6832	»	»	300 »	450	—
6796	»	»	300 »	795	55	6833	»	»	300 »	555	—
6797	»	»	300 »	1,051	60	6834	»	»	2,997 t.	419	55
6798	»	»	2,520 t.	428	—	6835	»	»	3,000 »	420	—
6799	»	»	2,520 »	442	80	6836	»	»	3,000 »	450	—
6800	»	»	2,750 »	470	30	6837	»	»	3,120 »	474	45
6801	»	»	2,760 »	505	35			Yhteensä	— —	**177,376**	**67**
6802	»	»	2,760 »	545	40						
6803	»	»	2,761 »	561	69		*Ryysytyöntekijät.*				
6804	»	»	2,785 »	389	90	6838	Ryysytyöntek.	m.	2,572 t.	826	85
6805	»	»	2,880 »	499	95	6839	»	»	2,718 »	842	40
6806	»	»	2,880 »	528	90	6840	»	»	2,724 »	899	—
6807	»	»	2,880 »	575	35	6841	»	»	2,726 »	899	65
6808	»	»	2,880 »	575	95	6842	»	»	2,747 »	875	25
6809	»	»	2,892 »	471	80	6843	»	»	2,756 »	854	10
6810	»	»	3,000 »	450	—	6844	»	n.	288 p.	331	80
6811	»	»	3,000 »	450	—	6845	»	»	300 »	352	85
6812	»	»	3,000 »	450	—	6846	»	»	300 »	357	80
6813	»	»	3,000 »	595	75	6847	»	»	300 »	364	05
6814	»	»	3,000 »	600	—	6848	»	»	300 »	377	75
6815	»	»	3,000 »	600	—	6849	»	»	300 »	383	95
6816	»	»	3,018 »	422	55	6850	»	»	300 »	402	85
6817	»	»	3,050 »	610	—	6851	»	»	300 »	433	25
6818	»	»	3,089 »	617	80	6852	»	»	300 »	437	40
6819	»	»	3,120 »	553	25	6853	»	»	300 »	442	40
6820	»	»	3,120 »	563	10	6854	»	»	3,000 t.	480	—

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*		Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*	numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6855	Ryysytyöntek.	n.	3,049 t.	457	35	6889	Metallityöntek.	m.	3,585 t.	980	90
6856	»	»	3,187 »	478	05	6890	»	»	3,590 »	1,899	75
6857	»	»	3,228 »	564	85	6891	»	»	3,679 »	1,875	50
	Yhteensä	--	—	**11,061**	**60**	6892	»	»	3,700 »	1,388	35
						6893	Puutyöntekijä	»	300 p.	900	—
	Muita.					6894	»	»	2,520 t.	767	85
6858	Esimies	m.	300 p.	2,400	—	6895	»	»	2,699 »	944	65
6859	»	»	300 »	3,000	—	6896	»	»	3,000 »	880	25
6860	»	»	300 »	4,200	—	6897	»	»	3,000 »	900	—
6861	Metallityöntek.	»	300 »	600	—	6898	»	»	3,000 »	900	--
6862	»	»	300 »	1,200	—	6899	»	»	3,092 »	711	20
6863	»	»	300 »	1,274	—	6900	»	»	3,120 »	1,043	10
6864	»	»	2,640 t.	353	25	6901	»	»	3,120 »	1,264	65
6865	»	»	2,640 »	1,335	80	6902	»	»	3,120 »	1,336	60
6866	»	»	2,693 »	1,083	60	6903	»	»	3,120 »	1,566	25
6867	»	»	2,760 »	1,543	30	6904	»	»	3,208 »	962	55
6868	»	»	2,877 »	1,206	90	6905	»	»	3,265 »	1,142	35
6869	»	»	2,880 »	1,079	95	6906	»	»	3,290 »	904	41
6870	»	»	2,967 »	406	—	6907	»	»	3,326 »	998	05
6871	»	»	3,000 »	630	—	6908	»	»	3,354 »	1,006	05
6872	»	»	3,010 »	605	95	6909	Kon. k., lämm. sähköt.	»	275 p.	1,015	64
6873	»	»	3,058 »	733	95	6910	»	»	276 »	641	55
6874	»	»	3,064 »	962	30	6911	»	»	288 »	1,310	35
6875	»	»	3,084 »	909	50	6912	»	»	300 »	750	—
6876	»	»	3,120 »	796	40	6913	»	»	300 »	750	—
6877	»	»	3,120 »	959	75	6914	»	»	300 »	825	—
6878	»	»	3,120 »	1,673	55	6915	»	»	2,592 t.	681	45
6879	»	»	3,120 »	1,681	12	6916	»	»	2,672 »	904	35
6880	»	»	3,120 »	1,732	40	6917	»	»	2,872 »	733	52
6881	»	»	3,120 »	1,766	30	6918	»	»	2,928 »	936	90
6882	»	»	3,120 »	1,913	40	6919	»	»	3,000 »	825	—
6883	»	»	3,131 »	1,304	35	6920	»	»	3,070 »	970	15
6884	»	»	3,156 »	1,920	—	6921	»	»	3,092 »	659	46
6885	»	»	3,233 »	536	26	6922	»	»	3,111 »	790	50
6886	»	»	3,263 »	1,199	20	6923	»	»	3,114 »	1,124	80
6887	»	»	3,368 »	1,542	92	6924	»	»	3,120 »	2,580	—
6888	»	»	3,493 »	1,576	20	6925	»	»	3,191 »	1,116	85

Työntekijän *Désignation de l'ouvrier*			Suoritettuja työpäiviä tai tunteja. *Nombre de journées ou d'heures de travail effectif.*	Palkka. *Salaire.*	
numero. *nombre.*	Ammatinerikoisala. *spécialité professionnelle.*	sukupuoli. *sexe.*		Mk. *Francs.*	p. *c.*
6926	Kon. k., lämm., sähköt.	m.	3,309 t.	1,158	20
6927	»	»	3,445 »	1,281	45
6928	»	»	3,502 »	1,190	70
6929	»	»	3,600 »	1,041	15
6930	»	»	3,703 »	697	35
6931	»	»	3,736 »	1,283	30
6932	»	»	3,744 »	1,006	80
6933	»	»	3,744 »	1,422	95
6934	»	»	4,116 »	1,575	10
6935	»	»	4,353 »	833	55
6936	»	»	4,920 »	1,476	—
6937	Ulkotyönt. y. m.	»	300 p.	330	—
6938	»	»	300 »	568	—
6939	»	»	300 »	600	—
6940	»	»	300 »	634	10
6941	»	»	300 »	720	—
6942	»	»	300 »	780	—
6943	»	»	300 »	900	—
6944	»	»	300 »	945	80
6945	»	»	2,620 t.	602	60
6946	»	»	2,864 »	668	03
6947	»	»	2,867 »	659	40
6948	»	»	3,000 »	630	—
6949	»	»	3,000 »	660	—
6950	»	»	3,000 »	660	—
6951	»	»	3,000 »	690	—
6952	»	»	3,000 »	690	—
6953	»	»	3,000 »	690	—
6954	»	»	3,000 »	750	—
6955	»	»	3,076 »	707	55
6956	»	»	3,101 »	710	15
6957	»	»	3,106 »	714	35
6958	Ulkotyönt. y. m.	m.	3,120 t.	960	—
6959	»	»	3,120 »	1,180	80
6960	»	»	3,120 »	1,596	60
6961	»	»	3,129 »	719	65
6962	»	»	3,270 »	977	25
6963	»	»	3,281 »	754	70
6964	»	»	3,342 »	1,175	40
6965	»	»	3,360 »	913	28
6966	»	»	3,411 »	989	—
6967	»	»	3,434 »	1,030	20
6968	»	»	3,438 »	997	20
6969	»	»	4,041 »	929	50
6970	»	»	4,130 »	848	25
6971	»	»	4,608 »	696	15
6972	»	n.	2,550 »	375	95
6973	»	»	2,940 »	411	60
	Yhteensä	—	—	**122,946**	**39**
	848 työntekijää	—	—	279,019	15
	Kaiken kaikkiaan	—	—	**641,302**	**75**
	Oulun lääni.				
	Puuhiomo-osasto.				
6974	Esimies	m.	300 p.	1,800	—
6975	Hiomopuiden muokkaus	»	300 »	975	—
	Yhteensä	—	—	**2,775**	—
	26 työntekijää	—	—	14,239	75
	Kaiken kaikkiaan	—	—	**17,014**	**75**
	Kaiken Kaikkiaan koko maassa	—	—	**9,583,749**	**33**